ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ **ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Στρασβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2018
(OR. en)

2016/0288 (COD)
LEX 1853

PE-CONS 52/1/18
REV 1

TELECOM 212
COMPET 495
MI 510
CONSOM 201
JUSTCIV 174
CODEC 1210

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΗ)

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2018/...
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Δεκεμβρίου 2018

για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Αναδιατύπωση)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[1],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών[2],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία[3],

---

1 ΕΕ C 125 της 21.4.2017, σ. 56.
2 ΕΕ C 207 της 30.6.2017, σ. 87.
3 Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2018 (δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 4ης Δεκεμβρίου 2018.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Οι οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2002/19/ΕΚ[1], 2002/20/ΕΚ[2], 2002/21/ΕΚ[3] και 2002/22/ΕΚ[4] έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς. Με την ευκαιρία περαιτέρω τροποποιήσεων, οι οδηγίες αυτές θα πρέπει να αναδιατυπωθούν για λόγους σαφήνειας.

---

1 Οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους (οδηγία για την πρόσβαση) (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 7).

2 Οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την αδειοδότηση) (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 21).

3 Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία-πλαίσιο) (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 33).

4 Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία καθολικής υπηρεσίας) (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 51).

(2) Η λειτουργία των πέντε οδηγιών που είναι μέρος του υφιστάμενου ρυθμιστικού πλαισίου για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, δηλαδή των οδηγιών 2002/19/ΕΚ, 2002/20/ΕΚ, 2002/21/ΕΚ και 2002/22/ΕΚ, καθώς και της οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1], υπόκειται σε τακτική επανεξέταση από την Επιτροπή, με σκοπό ιδίως να καθοριστεί κατά πόσο υπάρχει ανάγκη τροποποίησης μέσα από το πρίσμα των τεχνολογικών εξελίξεων και των εξελίξεων στην αγορά.

(3) Στην ανακοίνωσή της της 6ης Μαΐου 2015 για τον καθορισμό μιας στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά της Ευρώπης, η Επιτροπή δήλωσε ότι η αναθεώρηση του πλαισίου για τις τηλεπικοινωνίες θα έδινε έμφαση σε μέτρα που αποσκοπούν στην παροχή κινήτρων για επενδύσεις σε ευρυζωνικά δίκτυα υψηλής ταχύτητας, προσφέρουν πιο συνεπή προσέγγιση της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά την πολιτική και τη διαχείριση του ραδιοφάσματος, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για γνήσια εσωτερική αγορά με την αντιμετώπιση του κατακερματισμού των κανονιστικών ρυθμίσεων, διασφαλίζουν αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών, ισότιμους όρους ανταγωνισμού για όλους τους παράγοντες της αγοράς και συνεπή εφαρμογή των κανόνων, καθώς επίσης παρέχουν πιο αποτελεσματικό ρυθμιστικό θεσμικό πλαίσιο.

[1] Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37).

(4) Η παρούσα οδηγία αποτελεί μέρος του ελέγχου «καταλληλότητας του ρυθμιστικού πλαισίου» (REFIT), το πεδίο εφαρμογής του οποίου περιλαμβάνει τέσσερις οδηγίες, δηλαδή τις 2002/19/ΕΚ, 2020/20/ΕΚ, 2002/21/ΕΚ και 2002/22/ΕΚ, και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1211/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1]. Καθεμία από τις εν λόγω οδηγίες περιέχει μέτρα που εφαρμόζονται για τους παρόχους δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σύμφωνα με τη ρυθμιστική ιστορία του κλάδου, κατά την οποία οι επιχειρήσεις ήταν καθετοποιημένες, δηλαδή δραστηριοποιούνταν στην παροχή τόσο δικτύων όσο και υπηρεσιών. Η αναθεώρηση προσφέρει την ευκαιρία για αναδιατύπωση των τεσσάρων οδηγιών ώστε να απλουστευθεί η τρέχουσα διάρθρωση με σκοπό την ενίσχυση της συνέπειας και της προσβασιμότητάς της σχετικά με τον στόχο REFIT. Παρέχει επίσης τη δυνατότητα να προσαρμοστεί η διάρθρωση στη νέα πραγματικότητα της αγοράς, όπου η παροχή υπηρεσιών επικοινωνιών δεν αποτελεί πλέον κατ' ανάγκη δέσμη με την παροχή δικτύου. Όπως προβλέπεται στη διοργανική συμφωνία της 28ης Νοεμβρίου 2001, για μια πλέον συστηματοποιημένη χρήση της τεχνικής της αναδιατύπωσης των νομικών πράξεων[2], η αναδιατύπωση συνίσταται στην έκδοση νέας νομικής πράξης που ενσωματώνει σε ενιαίο κείμενο τόσο τις τροποποιήσεις ουσίας που επιφέρει σε προϋπάρχουσα πράξη, όσο και τις διατάξεις της τελευταίας που παραμένουν αμετάβλητες. Η πρόταση αναδιατύπωσης αφορά τις τροποποιήσεις ουσίας που επιφέρει επί της προϋπάρχουσας πράξης και, επικουρικά, περιλαμβάνει την κωδικοποίηση των αμετάβλητων διατάξεων της προϋπάρχουσας πράξης με τις εν λόγω τροποποιήσεις ουσίας.

---

1 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1211/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, για την ίδρυση του Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC) και της Υπηρεσίας (ΕΕ L 337 της 18.12.2009, σ. 1).

2 ΕΕ C 77 της 28.3.2002, σ. 1.

(5) Η παρούσα οδηγία δημιουργεί νομικό πλαίσιο για την εξασφάλιση της ελευθερίας παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, μόνο υπό τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία και τους τυχόν περιορισμούς που συνάδουν προς το άρθρο 52 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ιδίως τα μέτρα που αφορούν τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια και τη δημόσια υγεία, και προς το άρθρο 52 παράγραφος 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Χάρτης»).

(6) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τη δυνατότητα κάθε κράτους μέλους να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας των ουσιαστικών συμφερόντων του στον τομέα της ασφάλειας και για την εξασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, καθώς και για να διευκολύνει τη διερεύνηση, εξιχνίαση και δίωξη εγκλημάτων, λαμβάνοντας υπόψη ότι οποιοσδήποτε περιορισμός της άσκησης δικαιωμάτων ή ελευθεριών που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη, ιδίως από τα άρθρα 7, 8 και 11 αυτού, όπως περιορισμοί σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων, πρέπει να προβλέπονται από τον νόμο, να σέβονται την ουσία των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών και να υπόκεινται στην αρχή της αναλογικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 1 του Χάρτη.

(7) Η σύγκλιση στους κλάδους των τηλεπικοινωνιών, των μέσων επικοινωνίας και της τεχνολογίας των πληροφοριών σημαίνει ότι όλα τα δίκτυα και οι υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα πρέπει να διέπονται, κατά το δυνατό, από ενιαίο ευρωπαϊκό κώδικα ηλεκτρονικών επικοινωνιών που έχει θεσπιστεί μέσω ενιαίας οδηγίας, με εξαίρεση τα ζητήματα τα οποία αντιμετωπίζονται καλύτερα με άμεσα εφαρμοστέους κανόνες που έχουν θεσπιστεί μέσω κανονισμών. Είναι απαραίτητο να διαχωριστεί η ρύθμιση των δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών από τη ρύθμιση του περιεχομένου. Ως εκ τούτου, η παρούσα οδηγία δεν καλύπτει το περιεχόμενο υπηρεσιών που παρέχονται μέσω δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών που χρησιμοποιούν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως το ραδιοτηλεοπτικά εκπεμπόμενο περιεχόμενο, οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και ορισμένες υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας, και δεν συνιστά εμπόδιο για μέτρα που λαμβάνονται, σε ενωσιακό ή εθνικό επίπεδο, σχετικά με τις εν λόγω υπηρεσίες, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, με σκοπό την προώθηση της πολιτισμικής και γλωσσικής πολυμορφίας και τη διασφάλιση της υπεράσπισης του πλουραλισμού των μέσων ενημέρωσης. Το περιεχόμενο των τηλεοπτικών προγραμμάτων καλύπτεται από την οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1]. Η κανονιστική ρύθμιση της πολιτικής στον οπτικοακουστικό τομέα και του περιεχομένου του αποσκοπούν στην επίτευξη στόχων γενικού ενδιαφέροντος, όπως είναι η ελευθερία της έκφρασης, η πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης, η αμεροληψία, η πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία, η κοινωνική ένταξη, η προστασία των καταναλωτών και η προστασία των ανηλίκων. Η διάκριση μεταξύ της ρύθμισης των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ρύθμισης του περιεχομένου δεν εμποδίζει να λαμβάνονται υπόψη οι δεσμοί που υπάρχουν μεταξύ τους, ιδίως όσον αφορά τη διασφάλιση του πλουραλισμού των μέσων ενημέρωσης, της πολιτισμικής πολυμορφίας και της προστασίας του καταναλωτή. Εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να συμβάλλουν στη διασφάλιση της εφαρμογής πολιτικών που αποσκοπούν στην προαγωγή των στόχων αυτών.

[1] Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1).

(8) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την εφαρμογή στον ραδιοεξοπλισμό της οδηγίας 2014/53/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1], αλλά καλύπτει τον ραδιοφωνικό εξοπλισμό αυτοκινήτων και τους καταναλωτικούς ραδιοφωνικούς δέκτες, καθώς και τον ψηφιακό τηλεοπτικό εξοπλισμό ευρείας κατανάλωσης.

(9) Για να μπορούν οι εθνικές ρυθμιστικές και άλλες αρμόδιες αρχές να ανταποκριθούν στους στόχους που έχουν ορισθεί στην παρούσα οδηγία, ιδίως όσον αφορά τη διατερματική διαλειτουργικότητα, το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας θα πρέπει να καλύψει ορισμένες πτυχές του ραδιοεξοπλισμού όπως ορίζονται στην οδηγία 2014/53/ΕΕ και του καταναλωτικού εξοπλισμού που χρησιμοποιείται στην ψηφιακή τηλεόραση, ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση των τελικών χρηστών με αναπηρίες. Είναι σημαντικό οι εθνικές ρυθμιστικές και άλλες αρμόδιες αρχές να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων και των κατασκευαστών εξοπλισμού για να διευκολύνεται η πρόσβαση των τελικών χρηστών με αναπηρίες στις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η μη αποκλειστική χρήση του ραδιοφάσματος για την αυτοχρησιμοποίηση ραδιοφωνικού τερματικού εξοπλισμού, παρόλο που δεν συνδέεται με οικονομική δραστηριότητα, θα πρέπει επίσης να διέπεται από την παρούσα οδηγία, ώστε να διασφαλίζεται συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά το καθεστώς αδειοδότησής τους.

[1] Οδηγία 2014/53/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, σχετικά με την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα ραδιοεξοπλισμού στην αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/5/ΕΚ (ΕΕ L 153 της 22.5.2014, σ. 62).

(10) Ορισμένες υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών δυνάμει της παρούσας οδηγίας θα μπορούσαν επίσης να εμπίπτουν στο πεδίο του ορισμού της «υπηρεσίας της κοινωνίας των πληροφοριών» που προβλέπεται στο άρθρο 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1]. Οι διατάξεις της εν λόγω οδηγίας που διέπουν τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών εφαρμόζονται στις εν λόγω υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στον βαθμό που η παρούσα οδηγία ή άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης δεν περιέχουν ειδικότερες διατάξεις οι οποίες εφαρμόζονται σε υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Ωστόσο, υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών όπως οι υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας, οι υπηρεσίες ανταλλαγής μηνυμάτων και οι υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Η ίδια επιχείρηση, παραδείγματος χάριν ένας πάροχος υπηρεσίας διαδικτύου, μπορεί να προσφέρει ταυτόχρονα μια υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως η πρόσβαση στο διαδίκτυο, και υπηρεσίες που δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, όπως η παροχή περιεχομένου στο διαδίκτυο και όχι σχετικού με τις επικοινωνίες.

(11) Η ίδια επιχείρηση, π.χ. ένας φορέας εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης, μπορεί να προσφέρει τόσο υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως τη διαβίβαση τηλεοπτικών σημάτων, όσο και υπηρεσίες που δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, όπως την εμπορία προσφοράς υπηρεσιών ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού περιεχομένου, και, συνεπώς, είναι δυνατόν να επιβληθούν πρόσθετες υποχρεώσεις στην εν λόγω επιχείρηση σε σχέση με τις δραστηριότητές της ως παρόχου ή διανομέα περιεχομένου, σύμφωνα με διατάξεις πλην εκείνων που περιέχονται στην παρούσα οδηγία, με την επιφύλαξη των όρων που προβλέπονται σε παράρτημα της παρούσας οδηγίας.

[1] Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ. 1).

(12) Το ρυθμιστικό πλαίσιο θα πρέπει να καλύπτει τη χρήση του ραδιοφάσματος από όλα τα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένης της αναδυόμενης αυτοχρησιμοποίησης του ραδιοφάσματος από νέα είδη δικτύων αποτελούμενα αποκλειστικά από αυτόνομα συστήματα κινητού ραδιοεξοπλισμού που συνδέεται μέσω ασύρματων συνδέσεων χωρίς κεντρική διαχείριση ή κεντρικό φορέα εκμετάλλευσης δικτύου, και όχι κατ' ανάγκη στο πλαίσιο άσκησης οποιασδήποτε συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας. Στο αναπτυσσόμενο περιβάλλον ασύρματων επικοινωνιών 5G, τα εν λόγω δίκτυα ενδέχεται να αναπτυχθούν ιδίως εκτός κτιρίων και στις οδούς, για τις μεταφορές, την ενέργεια, την έρευνα και ανάπτυξη, την ηλεκτρονική υγεία, την πολιτική προστασία και αρωγή σε περίπτωση καταστροφών, το διαδίκτυο των πραγμάτων, τις επικοινωνίες από μηχανή σε μηχανή και τα συνδεδεμένα αυτοκίνητα. Ως εκ τούτου, η εφαρμογή από τα κράτη μέλη, βάσει του άρθρου 7 της οδηγίας 2014/53/ΕΕ, πρόσθετων εθνικών απαιτήσεων σχετικά με τη θέση σε λειτουργία ή τη χρήση του εν λόγω ραδιοεξοπλισμού ή και τα δύο, όσον αφορά την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος και την αποφυγή επιβλαβών παρεμβολών, θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις αρχές της εσωτερικής αγοράς.

(13) Οι απαιτήσεις σχετικά με τις χωρητικότητες των δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών αυξάνονται διαρκώς. Ενώ στο παρελθόν η έμφαση δινόταν κυρίως στο αυξανόμενο συνολικό διαθέσιμο εύρος ζώνης και για κάθε μεμονωμένο χρήστη, άλλες παράμετροι, όπως ο χρόνος αναμονής, η διαθεσιμότητα και η αξιοπιστία, αποκτούν όλο και μεγαλύτερη σημασία. Η σημερινή απάντηση στην εν λόγω ζήτηση είναι η τοποθέτηση της οπτικής ίνας όλο και πλησιέστερα προς τον χρήστη και τα μελλοντικά «δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας» απαιτούν παραμέτρους επιδόσεων που ισοδυναμούν με τις επιδόσεις τις οποίες είναι σε θέση να επιτύχει ένα δίκτυο βασισμένο σε στοιχεία οπτικών ινών τουλάχιστον μέχρι το σημείο διανομής στην τοποθεσία εξυπηρέτησης. Στην περίπτωση σύνδεσης σταθερής τηλεφωνίας, αυτό αντιστοιχεί, με επιδόσεις δικτύου ισοδύναμες με αυτές που είναι δυνατό να επιτευχθούν με την εγκατάσταση οπτικών ινών έως ένα κτίριο πολλαπλών κατοικιών, το οποίο θεωρείται ως τοποθεσία εξυπηρέτησης. Στην περίπτωση ασύρματης σύνδεσης, αυτό αντιστοιχεί με επιδόσεις δικτύου παρόμοιες με εκείνες που είναι δυνατό να επιτευχθούν με βάση την εγκατάσταση οπτικών ινών έως τον σταθμό βάσης, ο οποίος θεωρείται ως τοποθεσία εξυπηρέτησης. Οι διαφορές στην εμπειρία των τελικών χρηστών που οφείλονται στα διαφορετικά χαρακτηριστικά του μέσου διά του οποίου το δίκτυο συνδέεται τελικά με το σημείο τερματισμού του δικτύου δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να διαπιστωθεί αν ένα ασύρματο δίκτυο θα ήταν δυνατό να θεωρηθεί ότι παρέχει παρόμοιες επιδόσεις δικτύου ή όχι. Σύμφωνα με την αρχή της ουδετερότητας της τεχνολογίας, δεν θα πρέπει να αποκλείονται άλλες τεχνολογίες και μέσα μετάδοσης, στην περίπτωση που είναι συγκρίσιμα με αυτό το βασικό σενάριο ως προς τις ικανότητές τους. Η ανάπτυξη των εν λόγω «δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας» είναι πιθανό να αυξήσει περαιτέρω τις ικανότητες των δικτύων και θα προλειάνει το έδαφος για την ανάπτυξη των μελλοντικών γενεών ασύρματων δικτύων που θα βασίζονται σε ενισχυμένες ραδιοδιεπαφές και πιο συμπυκνωμένη αρχιτεκτονική δικτύου.

(14) Οι ορισμοί είναι ανάγκη να προσαρμοστούν ώστε να εξασφαλιστεί ότι είναι σύμφωνοι με την αρχή της ουδετερότητας της τεχνολογίας και να συμβαδίζουν με τις τεχνολογικές εξελίξεις, συμπεριλαμβανομένων νέων μορφών διαχείρισης δικτύων, όπως μέσω εξομοίωσης λογισμικού ή δικτύων καθοριζόμενων από λογισμικό. Οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι εξελίξεις στην αγορά έχουν στρέψει τα δίκτυα προς την τεχνολογία πρωτοκόλλου διαδικτύου (IP) και έδωσαν στους τελικούς χρήστες τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ ενός συνόλου ανταγωνιζόμενων παρόχων φωνητικής υπηρεσίας. Κατά συνέπεια, ο όρος «διαθέσιμη στο κοινό τηλεφωνική υπηρεσία», που χρησιμοποιήθηκε αποκλειστικά στην οδηγία 2002/22/ΕΚ και θεωρείται ευρέως ότι αναφέρεται στις παραδοσιακές αναλογικές τηλεφωνικές υπηρεσίες, θα πρέπει να αντικατασταθεί από τον πιο σύγχρονο και τεχνολογικά ουδέτερο όρο «υπηρεσία φωνητικών επικοινωνών». Θα πρέπει να διαχωρίζονται οι όροι παροχής μιας υπηρεσίας από τα στοιχεία που πραγματικά ορίζουν μια υπηρεσία φωνητικών επικοινωνιών, δηλαδή μια υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαθέσιμη στο κοινό για τη δημιουργία και τη λήψη, άμεσα ή έμμεσα, εθνικών ή εθνικών και διεθνών κλήσεων μέσω αριθμού ή αριθμών που υπάρχουν σε εθνικό ή διεθνές σχέδιο αριθμοδότησης, είτε η υπηρεσία αυτή βασίζεται σε τεχνολογία μεταγωγής δικτύου είτε πακετομεταγωγής. Μια τέτοια υπηρεσία είναι εκ φύσεως αμφίδρομη και παρέχει δυνατότητα επικοινωνίας σε αμφότερα τα μέρη. Η υπηρεσία η οποία δεν πληροί όλους αυτούς τους όρους, όπως, για παράδειγμα, μια εφαρμογή που ενεργοποιείται με το «ποντίκι» σε μια ιστοθέση εξυπηρέτησης πελατών, δεν θεωρείται τέτοια υπηρεσία. Οι υπηρεσίες φωνητικών επικοινωνιών περιλαμβάνουν επίσης μέσα επικοινωνίας τα οποία προορίζονται ειδικά για τους τελικούς χρήστες με αναπηρίες που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες μεταφοράς κειμένου ή πλήρους συνομιλίας.

(15) Οι υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται για σκοπούς επικοινωνιών και τα τεχνικά μέσα πραγματοποίησής τους έχουν εξελιχθεί σε μεγάλο βαθμό. Οι τελικοί χρήστες υποκαθιστούν όλο και περισσότερο τις παραδοσιακές υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας, γραπτών μηνυμάτων (SMS) και μεταφοράς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με λειτουργικά ισοδύναμες επιγραμμικές υπηρεσίες όπως η φωνή μέσω IP, οι υπηρεσίες ανταλλαγής μηνυμάτων και οι υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μέσω διαδικτύου. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι τελικοί χρήστες και τα δικαιώματά τους τυγχάνουν αποτελεσματικής και ισότιμης προστασίας όταν χρησιμοποιούν λειτουργικά ισοδύναμες υπηρεσίες, ένας ορισμός των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών με μελλοντική προοπτική δεν θα πρέπει να βασίζεται αποκλειστικά σε τεχνικές παραμέτρους, αλλά μάλλον να στηρίζεται σε λειτουργική προσέγγιση. Το πεδίο εφαρμογής της απαραίτητης ρύθμισης θα πρέπει να είναι κατάλληλο για να επιτύχει τους οικείους στόχους δημόσιου συμφέροντος. Αν και η «μεταφορά σημάτων» εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική παράμετρο για τον ορισμό των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ο ορισμός θα πρέπει να καλύπτει επίσης και άλλες υπηρεσίες που καθιστούν δυνατή την επικοινωνία. Από τη σκοπιά του τελικού χρήστη, δεν έχει σημασία αν ο πάροχος μεταφέρει ο ίδιος σήματα ή αν η επικοινωνία πραγματοποιείται μέσω υπηρεσίας πρόσβασης στο διαδίκτυο. Κατά συνέπεια, ο ορισμός των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα πρέπει να περιέχει τρία είδη υπηρεσιών που ενδέχεται να αλληλεπικαλύπτονται εν μέρει, δηλαδή υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1], υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών, όπως ορίζονται στην παρούσα οδηγία, και υπηρεσιών οι οποίες συνίστανται εξ ολοκλήρου ή κυρίως στη μεταφορά σημάτων.

[1] Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2120 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με την πρόσβαση στο ανοικτό διαδίκτυο και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/22/ΕΚ για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 531/2012 για την περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητών επικοινωνιών εντός της Ένωσης (ΕΕ L 310 της 26.11.2015, σ. 1).

Ο ορισμός των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα πρέπει να εξαλείψει τις ασάφειες που διαπιστώθηκαν κατά την εφαρμογή του ορισμού ως είχε πριν από την έκδοση της παρούσας οδηγίας και να καταστήσει δυνατή την προσαρμοσμένη ανά διάταξη εφαρμογή των συγκεκριμένων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο για τα διάφορα είδη υπηρεσιών. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, είτε ως αμοιβή είτε με άλλο τρόπο, θα πρέπει να συμμορφώνεται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1].

[1] Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

(16) Προκειμένου να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ορισμού των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, μια υπηρεσία χρειάζεται να παρέχεται κανονικά έναντι αμοιβής. Στην ψηφιακή οικονομία, οι συμμετέχοντες στην αγορά θεωρούν όλο και περισσότερο ότι οι πληροφορίες για τους χρήστες έχουν χρηματική αξία. Οι υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών συχνά παρέχονται στον τελικό χρήστη έναντι όχι μόνον χρηματικής αντιπαροχής, αλλά όλο και πιο συχνά έναντι της παροχής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή άλλων δεδομένων. Η έννοια της αμοιβής θα πρέπει συνεπώς να καλύπτει καταστάσεις όπου ο πάροχος υπηρεσίας ζητά και ο τελικός χρήστης παρέχει εν γνώσει του δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 ή άλλα δεδομένα άμεσα ή έμμεσα στον πάροχο. Θα πρέπει να περιλαμβάνει επίσης καταστάσεις κατά τις οποίες ο τελικός χρήστης επιτρέπει την πρόσβαση σε πληροφορίες χωρίς να τις παρέχει ενεργώς, όπως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένης της διεύθυνσης IP ή άλλες πληροφορίες που δημιουργούνται αυτόματα, όπως οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται και διαβιβάζονται μέσω «cookies». Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δικαστήριο) σχετικά με το άρθρο 57 ΣΛΕΕ[1], αμοιβή υφίσταται κατά την έννοια της ΣΛΕΕ επίσης αν ο πάροχος υπηρεσιών πληρώνεται από τρίτο και όχι από τον αποδέκτη της υπηρεσίας. Η έννοια της αμοιβής θα πρέπει, ως εκ τούτου, να περιλαμβάνει επίσης τις καταστάσεις όπου ο τελικός χρήστης εκτίθεται σε διαφημιστικά μηνύματα ως προϋπόθεση για την απόκτηση πρόσβασης στην υπηρεσία ή καταστάσεις στις οποίες ο πάροχος υπηρεσιών αξιοποιεί χρηματικώς τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχει συγκεντρώσει σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.

[1] Απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 26ης Απριλίου 1988, Bond van Adverteerders κ.λπ. κατά του Ολλανδικού Δημοσίου, C-352/85, ECLI: EU:C:1988:196.

(17) Οι υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών είναι υπηρεσίες που επιτρέπουν τη διαπροσωπική και διαδραστική ανταλλαγή πληροφοριών και καλύπτουν υπηρεσίες όπως οι παραδοσιακές τηλεφωνικές κλήσεις μεταξύ δύο ατόμων, αλλά επίσης και όλους τους τύπους μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, υπηρεσιών ανταλλαγής μηνυμάτων ή ομάδων συζητήσεων. Οι υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών καλύπτουν μόνο τις επικοινωνίες μεταξύ πεπερασμένου, δηλαδή όχι εν δυνάμει απεριόριστου, αριθμού φυσικών προσώπων ο οποίος προσδιορίζεται από τον αποστολέα της επικοινωνίας. Οι επικοινωνίες που αφορούν νομικά πρόσωπα θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ορισμού, όταν φυσικά πρόσωπα ενεργούν για λογαριασμό αυτών των νομικών προσώπων ή συμμετέχουν σε τουλάχιστον μία πλευρά της επικοινωνίας. Η διαδραστική επικοινωνία συνεπάγεται ότι η υπηρεσία επιτρέπει στον αποδέκτη των πληροφοριών να αποκρίνεται. Οι υπηρεσίες που δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις αυτές, όπως είναι η γραμμική ευρυεκπομπή, το βίντεο κατά παραγγελία, οι ιστότοποι, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα ιστολόγια (blog) ή η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ μηχανών, δεν θα πρέπει να θεωρούνται υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών. Σε εξαιρετικές περιστάσεις, μια υπηρεσία δεν θα πρέπει να θεωρείται υπηρεσία διαπροσωπικών επικοινωνιών αν ο μηχανισμός διαπροσωπικής και διαδραστικής επικοινωνίας αποτελεί έλασσον και καθαρά δευτερεύον στοιχείο για άλλη υπηρεσία και, για αντικειμενικούς τεχνικούς λόγους, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί χωρίς την εν λόγω κύρια υπηρεσία και η ενσωμάτωσή του δεν αποτελεί μέσο για την παράκαμψη της εφαρμογής των κανόνων που διέπουν τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Ως στοιχεία τυχόν εξαίρεσης από τον ορισμό, οι λέξεις «έλασσον» και «καθαρά δευτερεύον» θα πρέπει να ερμηνεύονται στενά και από την αντικειμενική σκοπιά του τελικού χρήστη. Ένα στοιχείο διαπροσωπικών επικοινωνιών θα μπορούσε να θεωρηθούν έλασσον αν η αντικειμενική χρησιμότητά του για τον τελικό χρήστη είναι πολύ περιορισμένη και στην πραγματικότητα σπανίως χρησιμοποιείται από τους τελικούς χρήστες. Ένα παράδειγμα χαρακτηριστικού που θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δεν εμπίπτει στο πεδίο ορισμού των υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών θα μπορούσε να είναι, κατ' αρχήν, ένας δίαυλος επικοινωνίας σε διαδικτυακά παιχνίδια, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του μηχανισμού επικοινωνίας της υπηρεσίας.

(18) Οι υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών με χρήση αριθμών από εθνικά και διεθνή σχέδια αριθμοδότησης συνδέονται με δημοσίως χορηγούμενους πόρους αριθμοδότησης. Οι εν λόγω υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών περιλαμβάνουν τόσο υπηρεσίες στις οποίες χορηγούνται αριθμοί τελικών χρηστών με σκοπό τη διασφάλιση της διατερματικής συνδεσιμότητας, όσο και υπηρεσίες που επιτρέπουν στους τελικούς χρήστες την πρόσβαση σε πρόσωπα στα οποία έχουν χορηγηθεί αυτοί οι αριθμοί. Η απλή χρήση αριθμού ως αναγνωριστικού δεν θα πρέπει να θεωρείται ισοδύναμη με τη χρήση αριθμού για τη σύνδεση με τους δημοσίως χορηγούμενους αριθμούς και θα πρέπει, ως εκ τούτου, να μη θεωρείται από μόνη της επαρκής για να χαρακτηριστεί μια υπηρεσία ως υπηρεσία διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών. Οι υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών θα πρέπει να υπόκεινται σε υποχρεώσεις, μόνο εφόσον δημόσια συμφέροντα απαιτούν την εφαρμογή ειδικών ρυθμιστικών υποχρεώσεων σε όλα τα είδη υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών, ανεξαρτήτως του αν χρησιμοποιούν αριθμούς για την παροχή των υπηρεσιών τους. Είναι θεμιτή η διαφορετική μεταχείριση των υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών, διότι συμμετέχουν σε δημοσίως εξασφαλισμένο διαλειτουργικό οικοσύστημα και, ως εκ τούτου, επωφελούνται επίσης από αυτό.

(19) Το σημείο τερματισμού του δικτύου αντιπροσωπεύει το όριο, για ρυθμιστικούς σκοπούς, μεταξύ του ρυθμιστικού πλαισίου για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ρύθμισης του τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού. Η εθνική ρυθμιστική αρχή είναι αρμόδια για τον ορισμό του τόπου του σημείου τερματισμού του δικτύου. Λαμβανομένης υπόψη της πρακτικής των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και δεδομένης της ποικιλίας σταθερών και ασύρματων τοπολογιών, ο Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες («BEREC») θα πρέπει, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με κοινές προσεγγίσεις για τον προσδιορισμό του σημείου τερματισμού του δικτύου, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, σε διάφορες συγκεκριμένες περιστάσεις.

(20) Οι τεχνικές εξελίξεις καθιστούν δυνατή για τους τελικούς χρήστες την πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης όχι μόνο με φωνητικές κλήσεις, αλλά και με άλλες υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών. Η έννοια της έκτακτης ανάγκης θα πρέπει επομένως να καλύπτει όλες εκείνες τις υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών που επιτρέπουν αυτή την πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης. Βασίζεται στα στοιχεία του συστήματος έκτακτης ανάγκης που ήδη καθιερώνονται με το δίκαιο της Ένωσης, δηλαδή το κέντρο κλήσεων έκτακτης ανάγκης («PSAP») και το πλέον κατάλληλο PSAP όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/2015 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1], καθώς και στις «υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης» όπως ορίζονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 305/2013 της Επιτροπής[2].

(21) Οι εθνικές ρυθμιστικές και άλλες αρμόδιες αρχές θα πρέπει να διαθέτουν ένα εναρμονισμένο σύνολο στόχων και αρχών επί των οποίων να στηρίζουν το έργο τους και θα πρέπει, όπου είναι αναγκαίο, να συντονίζουν τις δράσεις τους με τις αρχές άλλων κρατών μελών και με τον BEREC κατά τη διεξαγωγή των καθηκόντων τους εντός του εν λόγω ρυθμιστικού πλαισίου.

(22) Τα καθήκοντα που ανατίθενται στις αρμόδιες αρχές από την παρούσα οδηγία συμβάλλουν στην εκπλήρωση ευρύτερων πολιτικών στους τομείς του πολιτισμού, της απασχόλησης, του περιβάλλοντος, της κοινωνικής συνοχής και της χωροταξίας.

---

1 Κανονισμός (ΕΕ) 2015/758 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, όσον αφορά τις απαιτήσεις έγκρισης τύπου για την ανάπτυξη του συστήματος eCall που βασίζεται στην υπηρεσία 112 σε οχήματα και την τροποποίηση της οδηγίας 2007/46/ΕΚ (ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 77).

2 Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 305/2013 της Επιτροπής, της 26ης Νοεμβρίου 2012, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2010/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την εναρμονισμένη παροχή διαλειτουργικού πανευρωπαϊκού συστήματος eCall (ΕΕ L 91 της 3.4.2013, σ. 1).

(23) Το ρυθμιστικό πλαίσιο θα πρέπει, επιπλέον των υφιστάμενων τριών πρωταρχικών στόχων που συνίστανται στην προώθηση του ανταγωνισμού, της εσωτερικής αγοράς και των συμφερόντων των τελικών χρηστών, να επιδιώκει έναν επιπλέον στόχο, ο οποίος, όσον αφορά τα αποτελέσματα, διαρθρώνεται σε: ευρεία πρόσβαση σε πολύ υψηλής χωρητικότητας δίκτυα για όλους τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ένωσης, με βάση λογικές τιμές και επιλογές, αποτελεσματικό και θεμιτό ανταγωνισμό, ανοικτή καινοτομία, αποτελεσματική χρήση του ραδιοφάσματος, κοινούς κανόνες και προβλέψιμες ρυθμιστικές προσεγγίσεις στην εσωτερική αγορά και τους απαραίτητους ειδικούς τομεακούς κανόνες για τη διασφάλιση των συμφερόντων των πολιτών της Ένωσης. Για τα κράτη μέλη, τις εθνικές ρυθμιστικές και άλλες αρμόδιες αρχές και τους συμφεροντούχους, αυτός ο στόχος συνδεσιμότητας αντιστοιχεί, αφενός, στην επιδίωξη δικτύων και υπηρεσιών της υψηλότερης χωρητικότητας που είναι οικονομικά βιώσιμη σε δεδομένη περιοχή και, αφετέρου, στην επιδίωξη της εδαφικής συνοχής, με την έννοια της σύγκλισης ως προς τη διαθέσιμη χωρητικότητα σε διάφορους τομείς.

(24) Η πρόοδος προς την επίτευξη των γενικών στόχων της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να υποστηριχθεί από ένα εύρωστο σύστημα συνεχούς και συγκριτικής αξιολόγησης από την Επιτροπή των κρατών μελών όσον αφορά την ύπαρξη συνδεσιμότητας πολύ υψηλής χωρητικότητας σε όλους τους βασικούς κοινωνικοοικονομικούς κινητήριους μοχλούς όπως τα σχολεία, οι συγκοινωνιακοί κόμβοι, οι βασικοί πάροχοι δημόσιων υπηρεσιών και οι έντονα ψηφιοποιημένες επιχειρήσεις, η διαθεσιμότητα αδιάλειπτης κάλυψης 5G για τις αστικές περιοχές και τις μείζονες επίγειες διαδρομές μεταφορών και η διαθεσιμότητα για όλα τα νοικοκυριά σε κάθε κράτος μέλος δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ικανών να παρέχουν τουλάχιστον 100 Mbps και τα οποία θα είναι άμεσα αναβαθμίσιμα σε ταχύτητες gigabit. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει να παρακολουθεί τις επιδόσεις των κρατών μελών, μεταξύ άλλων, για παράδειγμα, μέσω δεικτών που συνοψίζουν τους επιμέρους συναφείς δείκτες για τις ψηφιακές επιδόσεις της Ένωσης και καταδεικνύουν την εξέλιξη των κρατών μελών όσον αφορά την ψηφιακή ανταγωνιστικότητα, όπως ο δείκτης ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας, και, εφόσον είναι αναγκαίο, να θεσπίζει νέες μεθόδους και νέα αντικειμενικά, συγκεκριμένα και μετρήσιμα κριτήρια για τη συγκριτική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των κρατών μελών.

(25) Η αρχή σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης με τεχνολογικά ουδέτερο τρόπο, δηλαδή ότι μια εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή δεν θα πρέπει ούτε να επιβάλλει ούτε να ευνοεί τη χρησιμοποίηση συγκεκριμένου είδους τεχνολογίας, δεν αποκλείει τη λήψη ανάλογης μέριμνας για την προώθηση ορισμένων ειδικών υπηρεσιών, όποτε αυτό δικαιολογείται προκειμένου να επιτυγχάνονται οι στόχοι του ρυθμιστικού πλαισίου, παραδείγματος χάριν ψηφιακή τηλεόραση ως μέσο για την αύξηση της αποτελεσματικότητας του ραδιοφάσματος. Επιπλέον, η εν λόγω αρχή δεν αποκλείει να λαμβάνεται υπόψη ότι ορισμένα μέσα μετάδοσης διαθέτουν φυσικά και αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά που μπορούν να είναι ανώτερα όσον αφορά την ποιότητα των υπηρεσιών, τη χωρητικότητα, το κόστος συντήρησης, την ενεργειακή αποδοτικότητα, την ευελιξία διαχείρισης, την αξιοπιστία, την ανθεκτικότητα και τη δυνατότητα κλιμάκωσης και, εν τέλει, τις επιδόσεις, τα οποία μπορούν να αντανακλώνται στα μέτρα που λαμβάνονται με σκοπό την επιδίωξη των διαφόρων ρυθμιστικών στόχων.

(26) Θα πρέπει να ενθαρρύνονται οι αποτελεσματικές επενδύσεις σε συνδυασμό με τον ανταγωνισμό, ώστε να προωθηθούν η οικονομική μεγέθυνση, η καινοτομία και οι δυνατότητες επιλογής του καταναλωτή.

(27) Ο καλύτερος τρόπος για να ενθαρρυνθεί ο ανταγωνισμός προϋποθέτει επαρκείς από οικονομική άποψη επενδύσεις σε νέες αλλά και σε υπάρχουσες υποδομές, πλαισιωμένες εφόσον απαιτείται από ρυθμίσεις, με σκοπό βεβαίως ένα αποτελεσματικό επίπεδο ανταγωνιστικότητας στις υπηρεσίες λιανικής. Αποδοτικός κρίνεται ο βασισμένος στις υποδομές ανταγωνισμός όταν το εύρος της αλληλεπικάλυψης των υποδομών επιτρέπει στους επενδυτές να προσβλέπουν λογικά σε ικανοποιητικές αποδόσεις βάσει εύλογων προσδοκιών όσον αφορά την εξέλιξη των μεριδίων της αγοράς.

(28) Είναι αναγκαία η παροχή κατάλληλων κινήτρων για επενδύσεις σε νέα δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας που στηρίζουν τις καινοτόμες υπηρεσίες διαδικτύου με πλούσιο περιεχόμενο και θα ενισχύσουν τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της Ένωσης. Τα δίκτυα αυτά διαθέτουν τεράστιο δυναμικό για την παροχή πλεονεκτημάτων στους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ένωση. Έχει συνεπώς ζωτική σημασία να προωθηθούν οι βιώσιμες επενδύσεις στην ανάπτυξη των εν λόγω νέων δικτύων και ταυτοχρόνως να διασφαλισθεί ο ανταγωνισμός, δεδομένου ότι εξακολουθούν να υφίστανται σημεία συμφόρησης και φραγμοί εισόδου σε επίπεδο υποδομής, και να ενισχυθούν οι δυνατότητες επιλογής των καταναλωτών μέσω της ρυθμιστικής προβλεψιμότητας και συνέπειας.

(29) Στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η προοδευτική μείωση των εκ των προτέρων τομεακών κανόνων, καθώς θα αναπτύσσεται ο ανταγωνισμός στην αγορά, και, τελικά, να διασφαλιστεί ότι οι ηλεκτρονικές επικοινωνίες διέπονται αποκλειστικά από το δίκαιο του ανταγωνισμού. Δεδομένου ότι οι αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχουν επιδείξει ισχυρή ανταγωνιστική δυναμική τα τελευταία χρόνια, έχει σημασία να επιβάλλονται εκ των προτέρων ρυθμιστικές υποχρεώσεις, μόνο εφόσον δεν υφίσταται πραγματικός και βιώσιμος ανταγωνισμός στις σχετικές αγορές. Στόχος της εκ των προτέρων ρυθμιστικής παρέμβασης είναι να προκύψουν οφέλη για τους τελικούς χρήστες με το να καταστούν οι αγορές λιανικής πραγματικά ανταγωνιστικές σε βιώσιμη βάση. Οι υποχρεώσεις σε επίπεδο χονδρικής θα πρέπει να επιβάλλονται όταν σε διαφορετική περίπτωση μία ή περισσότερες αγορές λιανικής θα ήταν απίθανο να καταστούν πραγματικά ανταγωνιστικές χωρίς την επιβολή των εν λόγω υποχρεώσεων. Είναι πιθανό ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σταδιακά είναι σε θέση, μέσω της διαδικασίας της ανάλυσης αγοράς, να διαπιστώνουν ότι ορισμένες αγορές λιανικής είναι ανταγωνιστικές ακόμα και χωρίς ρύθμιση σε επίπεδο χονδρικής, ιδίως αν ληφθούν υπόψη οι αναμενόμενες βελτιώσεις από πλευράς καινοτομίας και ανταγωνισμού. Στην περίπτωση αυτή, η εθνική ρυθμιστική αρχή θα πρέπει να συνάγει το συμπέρασμα ότι δεν χρειάζεται πλέον ρύθμιση σε επίπεδο χονδρικής και να αξιολογεί την αντίστοιχη αγορά χονδρικής ως προς τη σκοπιμότητα της άρσης της εκ των προτέρων κανονιστικής ρύθμισης. Στο πλαίσιο αυτό, η εθνική ρυθμιστική αρχή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τυχόν αποτελέσματα μόχλευσης μεταξύ της αγοράς χονδρικής και των σχετικών αγορών λιανικής, για τα οποία ενδέχεται να απαιτείται η άρση των φραγμών εισόδου σε επίπεδο υποδομής, προκειμένου να διασφαλιστεί μακροπρόθεσμα ο ανταγωνισμός σε επίπεδο λιανικής.

(30) Οι ηλεκτρονικές επικοινωνίες καθίστανται ουσιώδεις για αυξανόμενο αριθμό κλάδων. Το διαδίκτυο των πραγμάτων αποτελεί παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο η μετάδοση ραδιοφωνικών σημάτων, στην οποία στηρίζονται οι ηλεκτρονικές επικοινωνίες, εξακολουθεί να εξελίσσεται και να διαμορφώνει την κοινωνική και επιχειρηματική πραγματικότητα. Προκειμένου να αποκομίζεται το μέγιστο όφελος από τις εξελίξεις αυτές, είναι ουσιώδης η καθιέρωση και προσαρμογή νέων ασύρματων τεχνολογιών και εφαρμογών επικοινωνιών στη διαχείριση του ραδιοφάσματος. Όπως άλλες τεχνολογίες και εφαρμογές που βασίζονται σε ραδιοφάσμα υπόκεινται εξίσου στην αυξανόμενη ζήτηση και μπορούν να ενισχυθούν με την ενσωμάτωση ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή τον συνδυασμό με αυτές, στη διαχείριση του ραδιοφάσματος θα πρέπει να υιοθετείται, κατά περίπτωση, διατομεακή προσέγγιση για τη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης του ραδιοφάσματος.

(31) Ο στρατηγικός σχεδιασμός και, όποτε απαιτείται, η εναρμόνιση σε ενωσιακό επίπεδο μπορούν να συμβάλουν ώστε να εξασφαλισθεί ότι οι χρήστες του ραδιοφάσματος θα επωφελούνται πλήρως από την εσωτερική αγορά και ότι τα ενωσιακά συμφέροντα θα μπορούν να προστατεύονται πραγματικά παγκοσμίως. Για τους εν λόγω σκοπούς, θα πρέπει να είναι δυνατό να εγκρίνονται πολυετή προγράμματα στον τομέα της πολιτικής ραδιοφάσματος, εφόσον κρίνεται σκόπιμο. Το πρώτο εν λόγω πρόγραμμα καθιερώθηκε με την απόφαση αριθ. 243/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1], με την οποία καθορίζονται πολιτικοί προσανατολισμοί και στόχοι που θα καταστήσουν δυνατό τον στρατηγικό σχεδιασμό και την εναρμόνιση της χρήσης του ραδιοφάσματος στην Ένωση. Θα πρέπει να είναι δυνατόν για τους εν λόγω πολιτικούς προσανατολισμούς και στόχους να αναφέρονται ενδεχομένως στη διάθεση και αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος που απαιτείται για τη δημιουργία και λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

---

[1] Απόφαση αριθ. 243/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση πολυετούς προγράμματος πολιτικής για το ραδιοφάσμα (ΕΕ L 81 της 21.3.2012, σ. 7).

(32) Η σημασία των εθνικών συνόρων για τον καθορισμό της βέλτιστης χρήσης ραδιοφάσματος μειώνεται όλο και περισσότερο. Ο περιττός κατακερματισμός μεταξύ εθνικών πολιτικών επιφέρει αυξανόμενο κόστος και απώλεια ευκαιριών αγοράς για χρήστες του ραδιοφάσματος και επιβραδύνει την καινοτομία εις βάρος της χρηστής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και να βλάψει τους καταναλωτές και την οικονομία στο σύνολό της.

(33) Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας για τη διαχείριση του ραδιοφάσματος θα πρέπει να είναι συνεπείς προς το έργο των διεθνών και περιφερειακών οργανισμών που ασχολούνται με τη διαχείριση του ραδιοφάσματος, π.χ. της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών (ITU) και της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης των Ταχυδρομικών και Τηλεπικοινωνιακών Οργανισμών (CEPT), ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική διαχείριση και η εναρμόνιση της χρήσης του ραδιοφάσματος σε ολόκληρη την Ένωση καθώς και μεταξύ των κρατών μελών και άλλων μελών της ITU.

(34) Σύμφωνα με την αρχή του διαχωρισμού ρυθμιστικών και εκτελεστικών αρμοδιοτήτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εγγυώνται την ανεξαρτησία των εθνικών ρυθμιστικών και άλλων αρμόδιων αρχών ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η αμεροληψία των αποφάσεών τους. Αυτή η απαίτηση ανεξαρτησίας εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της θεσμικής αυτονομίας και των συνταγματικών υποχρεώσεων των κρατών μελών ή της αρχής της ουδετερότητας όσον αφορά τους κανόνες των κρατών μελών που διέπουν το καθεστώς ιδιοκτησίας που ορίζεται στο άρθρο 345 ΣΛΕΕ. Οι εθνικές ρυθμιστικές και άλλες αρμόδιες αρχές θα πρέπει να διαθέτουν όλους τους απαραίτητους πόρους, όσον αφορά το προσωπικό, την εμπειρία και τα οικονομικά μέσα, για να διεκπεραιώνουν τα καθήκοντά τους.

(35) Ορισμένα καθήκοντα δυνάμει της οδηγίας, όπως η εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση των αγορών, συμπεριλαμβανομένης της επιβολής υποχρεώσεων για την πρόσβαση και τη διασύνδεση, και η επίλυση των διαφορών μεταξύ επιχειρήσεων είναι καθήκοντα που θα πρέπει να αναλαμβάνονται μόνο από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, δηλαδή φορείς ανεξάρτητους τόσο από τον κλάδο όσο και από οποιαδήποτε εξωτερική παρέμβαση ή πολιτική πίεση. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να αναθέτουν άλλα ρυθμιστικά καθήκοντα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία είτε στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές είτε σε άλλες αρμόδιες αρχές. Κατά τη μεταφορά στην εσωτερική έννομη τάξη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προάγουν τη σταθερότητα των αρμοδιοτήτων των εθνικών ρυθμιστικών αρχών λαμβανομένης υπόψη της ανάθεσης των καθηκόντων που προέκυψε από τη μεταφορά του κανονιστικού πλαισίου ηλεκτρονικών επικοινωνιών της Ένωσης όπως τροποποιήθηκε το 2009, ιδίως όσων σχετίζονται με τον ανταγωνισμό στην αγορά ή την είσοδο στην αγορά. Στις περιπτώσεις που τα καθήκοντα ανατίθενται σε άλλες αρμόδιες αρχές, αυτές θα πρέπει να απευθύνονται στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές για γνωμοδότηση πριν από τη λήψη απόφασης. Σύμφωνα με την αρχή της καλής συνεργασίας, οι εθνικές ρυθμιστικές και άλλες αρμόδιες αρχές θα πρέπει να ανταλλάσσουν πληροφορίες για την άσκηση των καθηκόντων τους.

(36) Η παρούσα οδηγία δεν περιλαμβάνει ουσιαστικές διατάξεις για την πρόσβαση στο ανοικτό διαδίκτυο ή για την περιαγωγή και δεν θίγει την κατανομή αρμοδιοτήτων στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 531/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1] και στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/2120. Ωστόσο, η παρούσα οδηγία προβλέπει, επιπλέον, ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα είναι αρμόδιες για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση εκ του σύνεγγυς ζητημάτων που αφορούν πρόσβαση στην αγορά και τον ανταγωνισμό τα οποία ενδέχεται να επηρεάσουν το δικαίωμα των τελικών χρηστών στην πρόσβαση στο ανοικτό διαδίκτυο.

[1] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 531/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2012, για την περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητών επικοινωνιών εντός της Ένωσης (ΕΕ L 172 της 30.6.2012, σ. 10).

(37) Η ανεξαρτησία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών ενισχύθηκε κατά την αναθεώρηση του κανονιστικού πλαισίου ηλεκτρονικών επικοινωνιών η οποία ολοκληρώθηκε το 2009 ώστε να διασφαλισθεί αποτελεσματικότερη εφαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου και να αυξηθεί το κύρος τους και η προβλεψιμότητα των αποφάσεών τους. Για τον σκοπό αυτό, έπρεπε να υπάρξει ρητή πρόβλεψη στο εθνικό δίκαιο που να εξασφάλιζε ότι, κατά την άσκηση των καθηκόντων της, μια εθνική ρυθμιστική αρχή προστατεύεται έναντι εξωτερικών παρεμβάσεων ή πολιτικών πιέσεων που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ανεξάρτητη αξιολόγησή της στα θέματα των οποίων επιλαμβάνεται. Η εξωτερική αυτή επιρροή καθιστά έναν εθνικό νομοθετικό φορέα ακατάλληλο να αναλάβει δράση ως εθνική ρυθμιστική αρχή στο πλαίσιο του ρυθμιστικού πλαισίου. Προς τούτο έπρεπε καταρχάς να θεσπισθούν κανόνες όσον αφορά τους λόγους για την απόλυση του επικεφαλής της εθνικής ρυθμιστικής αρχής, ώστε να αρθεί κάθε εύλογη αμφιβολία ως προς την ουδετερότητα του εν λόγω φορέα και τη θωράκισή του έναντι εξωτερικών παραγόντων. Προκειμένου να αποφεύγονται αυθαίρετες απολύσεις, το απολυθέν μέλος θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να ζητά από τα αρμόδια δικαστήρια να ελέγχουν την ύπαρξη βάσιμου λόγου απόλυσης, που να συγκαταλέγεται μεταξύ των προβλεπόμενων στην παρούσα οδηγία. Αυτή η απόλυση θα πρέπει να συνδέεται μόνο με τα προσωπικά ή επαγγελματικά προσόντα του επικεφαλής ή του μέλους. Είναι σημαντικό οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές να έχουν δικό τους προϋπολογισμό, που να τους παρέχει ιδίως τη δυνατότητα να προσλαμβάνουν επαρκή αριθμό ειδικευμένου προσωπικού. Για τη διασφάλιση διαφάνειας θα πρέπει ο προϋπολογισμός αυτός να δημοσιεύεται ετησίως. Εντός των ορίων του προϋπολογισμού τους, θα πρέπει να διαθέτουν αυτονομία στη διαχείριση των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων τους. Για να διασφαλίζεται η αμεροληψία, τα κράτη μέλη που διατηρούν την κυριότητα ή τον έλεγχο επιχειρήσεων που συνεισφέρουν στον προϋπολογισμό των εθνικών ρυθμιστικών ή άλλων αρμόδιων αρχών μέσω διοικητικών επιβαρύνσεων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι υφίσταται αποτελεσματικός διαρθρωτικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων που συνδέονται με την άσκηση της κυριότητας ή του ελέγχου από την άσκηση ελέγχου επί του προϋπολογισμού.

(38) Υπάρχει ανάγκη να ενισχυθεί περαιτέρω η ανεξαρτησία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών ώστε να εξασφαλίζεται η θωράκιση των επικεφαλής και των μελών τους έναντι εξωτερικών πιέσεων, με την πρόβλεψη ελάχιστων προσόντων διορισμού και ελάχιστης διάρκειας της θητείας τους. Επιπλέον, για να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος ρυθμιστικής άλωσης, να διασφαλιστεί η συνέχεια και να ενισχυθεί η ανεξαρτησία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο περιορισμού της δυνατότητας ανανέωσης της εντολής του επικεφαλής ή των μελών του συμβουλίου και να δημιουργήσουν κατάλληλο σύστημα περιτροπής για το συμβούλιο και την ανώτερη διοίκηση. Αυτό θα μπορούσε να διευθετηθεί, για παράδειγμα, με τον διορισμό των πρώτων μελών του συλλογικού οργάνου για διαφορετικές χρονικές περιόδους, προκειμένου οι θητείες τους, καθώς και εκείνες των διαδόχων τους, να μη λήγουν την ίδια χρονική στιγμή.

(39) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να λογοδοτούν και να απαιτείται να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ασκούν τα καθήκοντά τους. Η υποχρέωση αυτή θα πρέπει κανονικά να λαμβάνει τη μορφή υποχρέωσης ετήσιας υποβολής εκθέσεων και όχι αιτημάτων ad hoc παροχής στοιχείων, τα οποία, αν είναι δυσανάλογα, θα μπορούσαν να περιορίζουν την ανεξαρτησία τους ή να τις παρεμποδίζουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Πράγματι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου[1], οι εκτεταμένες και άνευ όρων υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων ενδέχεται να επηρεάζουν έμμεσα την ανεξαρτησία μιας αρχής.

(40) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιούν στην Επιτροπή τα στοιχεία των εθνικών ρυθμιστικών και άλλων αρμόδιων αρχών. Για αρχές αρμόδιες για τη χορήγηση δικαιωμάτων διέλευσης, η υποχρέωση κοινοποίησης θα πρέπει να μπορεί να τηρείται με παραπομπή στο ενιαίο σημείο πληροφόρησης που συστήνεται σύμφωνα με την οδηγία 2014/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[2].

---

1 ιδίως η απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Οκτωβρίου 2012, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Δημοκρατίας της Αυστρίας, Υπόθεση C-614/10, ECLI:EU:C:2012:631.

2 Οδηγία 2014/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για μέτρα μείωσης του κόστους εγκατάστασης υψίρρυθμων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 155 της 23.5.2014, σ. 1).

(41) Θα πρέπει να χρησιμοποιείται το κατά το δυνατόν λιγότερο επαχθές σύστημα αδειοδότησης που καθιστά δυνατή την παροχή δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προκειμένου να τονωθεί η ανάπτυξη νέων υπηρεσιών επικοινωνιών και πανευρωπαϊκών δικτύων υπηρεσιών και επικοινωνιών και να παρέχεται στους φορείς παροχής υπηρεσιών και στους καταναλωτές η δυνατότητα να επωφελούνται από τις οικονομίες κλίμακας της εσωτερικής αγοράς.

(42) Τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς για τους παρόχους υπηρεσιών και τους τελικούς χρήστες μπορούν να επιτευχθούν με γενική άδεια για δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών εκτός από υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, χωρίς να απαιτείται ρητή απόφαση ή διοικητική πράξη της εθνικής ρυθμιστικής αρχής και με περιορισμό των διαδικαστικών απαιτήσεων μόνο σε δηλωτική κοινοποίηση. Στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη απαιτούν κοινοποίηση από τους φορείς παροχής δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών όταν αρχίζουν τις δραστηριότητές τους, η εν λόγω κοινοποίηση δεν θα πρέπει να συνεπάγεται διοικητικό κόστος για τους παρόχους και θα μπορούσε να διατίθεται μέσω σημείου εισόδου στον ιστότοπο των αρμόδιων αρχών. Προκειμένου να υποστηριχθεί ο αποτελεσματικός διασυνοριακός συντονισμός, ιδίως για τους πανευρωπαϊκούς φορείς εκμετάλλευσης, ο BEREC θα πρέπει να καταρτίσει και να τηρεί βάση δεδομένων για τις εν λόγω κοινοποιήσεις. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να διαβιβάζουν στον BEREC μόνο πλήρεις κοινοποιήσεις. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να εμποδίζουν την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών καθ' οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων ελλιπούς κοινοποίησης.

(43) Οι κοινοποιήσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν απλή δήλωση της πρόθεσης του παρόχου για έναρξη της παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Θα πρέπει μόνο να απαιτείται από τον πάροχο να συμπληρώνει την εν λόγω δήλωση μόνο με τις πληροφορίες που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να επιβάλλουν πρόσθετες ή χωριστές απαιτήσεις κοινοποίησης.

(44) Σε αντίθεση με τις άλλες κατηγορίες δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως ορίζονται στην παρούσα οδηγία, οι υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών δεν επωφελούνται από τη χρήση των δημόσιων πόρων αριθμοδότησης και δεν συμμετέχουν σε δημοσίως εξασφαλισμένο διαλειτουργικό οικοσύστημα. Δεν είναι, επομένως, σκόπιμο τα εν λόγω είδη υπηρεσιών να υπόκεινται στο καθεστώς γενικής άδειας.

(45) Όταν χορηγούν δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος ή πόρων αριθμοδότησης ή δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να ενημερώνουν τις επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούν τα δικαιώματα αυτά για τους σχετικούς όρους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να ορίζουν τους εν λόγω όρους για τη χρήση ραδιοφάσματος είτε στα μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης είτε στη γενική άδεια.

(46) Οι γενικές άδειες θα πρέπει να περιλαμβάνουν μόνο ειδικούς για τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών όρους. Δεν θα πρέπει να εξαρτώνται από όρους οι οποίοι ήδη επιβάλλονται βάσει άλλης ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας, ειδικότερα του δικαίου προστασίας καταναλωτή, που δεν διέπει ειδικά τον τομέα των επικοινωνιών. Για παράδειγμα, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να μπορούν να ενημερώνουν τις επιχειρήσεις σχετικά με εφαρμοστέες απαιτήσεις περιβαλλοντικού, χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού. Οι όροι που επιβάλλονται δυνάμει της γενικής άδειας δεν επηρεάζουν τον καθορισμό του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1].

[1] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι) (ΕΕ L 177 της 4.7.2008, σ. 6).

(47) Οι όροι που θα μπορούσαν να επισυναφθούν σε γενικές άδειες καλύπτουν ειδικούς όρους που διέπουν την προσβασιμότητα για τελικούς χρήστες με αναπηρίες και την ανάγκη των δημόσιων αρχών και των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης για επικοινωνία μεταξύ τους και με το ευρύ κοινό πριν, κατά τη διάρκεια και έπειτα από καταστροφές μεγάλης κλίμακας.

(48) Στις εν λόγω άδειες, είναι απαραίτητο να περιλαμβάνονται ρητά τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις επιχειρήσεων που διέπονται από γενικές άδειες, ώστε να διασφαλίζονται ενιαίοι κανόνες σε ολόκληρη την Ένωση και να διευκολύνεται η διασυνοριακή διαπραγμάτευση διασύνδεσης μεταξύ δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

(49) Οι γενικές άδειες επιτρέπουν στις επιχειρήσεις παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο κοινό να διαπραγματεύονται διασύνδεση υπό τους όρους της παρούσας οδηγίας. Οι επιχειρήσεις παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε άλλους πλην του κοινού μπορούν να διαπραγματεύονται διασύνδεση με εμπορικούς όρους.

(50) Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη, κατά την προσθήκη όρων που συνοδεύουν τις γενικές άδειες και την επιβολή διοικητικών τελών, τις περιπτώσεις στις οποίες τα δίκτυα ή οι υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών παρέχονται από φυσικά πρόσωπα σε μη κερδοσκοπική βάση. Στην περίπτωση των δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που δεν παρέχονται στο κοινό, είναι σκόπιμο να επιβάλλονται λιγότεροι και ελαφρύτεροι όροι, εάν υπάρχουν, από εκείνους που δικαιολογούνται για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχονται στο κοινό.

(51) Οι ειδικές υποχρεώσεις οι οποίες επιβάλλονται σε επιχειρήσεις παροχής δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο λόγω του ορισμού τους ως επιχειρήσεις που έχουν σημαντική ισχύ στην αγορά όπως ορίζεται στην παρούσα οδηγία, θα πρέπει να επιβάλλονται χωριστά από τα γενικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις στο πλαίσιο της γενικής άδειας.

(52) Οι επιχειρήσεις παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών είναι δυνατόν να χρειάζονται επιβεβαίωση των δικαιωμάτων τους δυνάμει της γενικής άδειας όσον αφορά τη διασύνδεση και τα δικαιώματα διέλευσης, συγκεκριμένα για τη διευκόλυνση των διαπραγματεύσεων σε άλλα, περιφερειακά ή τοπικά, επίπεδα διακυβέρνησης ή με παρόχους υπηρεσιών σε άλλα κράτη μέλη. Για τον σκοπό αυτό, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να παρέχουν δηλώσεις στις επιχειρήσεις είτε κατ' αίτησή τους είτε, εναλλακτικά, ως αυτόματη απάντηση σε κοινοποίηση δυνάμει της γενικής άδειας. Οι δηλώσεις αυτές δεν θα πρέπει αφ' εαυτές να γεννούν δικαιώματα ούτε θα πρέπει τα τυχόν δικαιώματα δυνάμει της γενικής άδειας, τα δικαιώματα χρήσης ή η άσκηση των δικαιωμάτων αυτών να εξαρτώνται από τη δήλωση.

(53) Θα πρέπει να είναι δυνατόν να επιβάλλονται διοικητικές επιβαρύνσεις σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εθνικής ρυθμιστικής ή άλλης αρμόδιας αρχής όσον αφορά τη διαχείριση του συστήματος γενικής αδειοδότησης και τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης. Αυτές οι επιβαρύνσεις θα πρέπει να περιορίζονται στην κάλυψη των πραγματικών διοικητικών δαπανών για τις εν λόγω δραστηριότητες. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να διασφαλίζεται διαφάνεια όσον αφορά τα έσοδα και τις δαπάνες των εθνικών ρυθμιστικών και άλλων αρμόδιων αρχών με την υποβολή ετήσιων εκθέσεων σχετικά με το συνολικό ποσό των επιβαρύνσεων που συγκεντρώνονται και των πραγματοποιηθεισών διοικητικών δαπανών, ώστε να επιτρέπεται στις επιχειρήσεις να επαληθεύουν εάν είναι ισορροπημένες.

(54) Τα συστήματα διοικητικών επιβαρύνσεων δεν θα πρέπει να στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό ούτε να εμποδίζουν την είσοδο στην αγορά. Ένα σύστημα γενικών αδειών καθιστά αδύνατο να κατανέμονται διοικητικές δαπάνες και, συνεπώς, επιβαρύνσεις σε επιμέρους επιχειρήσεις, παρά μόνο για τη χορήγηση δικαιώματος χρήσης πόρων αριθμοδότησης, ραδιοφάσματος και δικαιωμάτων εγκατάστασης ευκολιών. Οι τυχόν εφαρμοστέες διοικητικές επιβαρύνσεις θα πρέπει να είναι σύμφωνες προς τις αρχές του συστήματος γενικών αδειών. Αντί αυτών των κριτηρίων κατανομής των επιβαρύνσεων, μια δίκαιη, απλή και διαφανής εναλλακτική μέθοδος θα μπορούσε να είναι, π.χ., μια κλείδα κατανομής βάσει του κύκλου εργασιών. Όταν οι διοικητικές επιβαρύνσεις είναι πολύ χαμηλές, ένα κατάλληλο σύστημα θα ήταν οι κατ' αποκοπήν επιβαρύνσεις ή συνδυασμός κατ' αποκοπήν επιβαρύνσεων με ένα στοιχείο βασιζόμενο στον κύκλο εργασιών. Στον βαθμό που το σύστημα γενικών αδειών επεκτείνεται σε επιχειρήσεις με πολύ μικρό μερίδιο αγοράς, όπως παρόχους δικτύων σε επίπεδο κοινότητας, ή σε παρόχους υπηρεσιών των οποίων το επιχειρηματικό μοντέλο αποφέρει πολύ περιορισμένα έσοδα, ακόμη και στην περίπτωση σημαντικής διείσδυσης στην αγορά όσον αφορά τους όγκους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιολογούν το ενδεχόμενο να καθορίζουν κατάλληλο ελάχιστο κατώφλι για την επιβολή διοικητικών επιβαρύνσεων.

(55) Όταν αυτό αιτιολογείται αντικειμενικά, τα κράτη μέλη ενδέχεται να χρειάζεται να τροποποιούν δικαιώματα, όρους, διαδικασίες, επιβαρύνσεις και τέλη, σχετικά με γενικές άδειες και δικαιώματα χρήσης. Οι εν λόγω προτεινόμενες τροποποιήσεις θα πρέπει να κοινοποιούνται εγκαίρως και με τον προσήκοντα τρόπο σε όλους τους ενδιαφερόμενους, δίδοντάς τους την κατάλληλη ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους. Θα πρέπει να αποφεύγονται περιττές διαδικασίες στην περίπτωση τροποποιήσεων ήσσονος σημασίας σε υφιστάμενα δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών ή δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος ή πόρων αριθμοδότησης, όταν οι τροποποιήσεις αυτές δεν έχουν επιπτώσεις σε συμφέροντα τρίτων. Ως ήσσονος σημασίας τροποποιήσεις δικαιωμάτων και υποχρεώσεων λογίζονται εκείνες οι τροποποιήσεις που είναι κυρίως διοικητικού χαρακτήρα, δεν μεταβάλλουν τον ουσιαστικό χαρακτήρα των γενικών αδειών και των μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης και άρα δεν μπορούν να προσδώσουν οποιοδήποτε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στις άλλες επιχειρήσεις.

(56) Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία που έχει η εξασφάλιση της ασφάλειας δικαίου και προκειμένου να προαχθεί η ρυθμιστική προβλεψιμότητα για την παροχή ενός ασφαλούς περιβάλλοντος για τις επενδύσεις, ιδίως για νέες ασύρματες ευρυζωνικές επικοινωνίες, οποιοσδήποτε περιορισμός ή ανάκληση υφιστάμενων δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος ή πόρων αριθμοδότησης ή δικαιώματος εγκατάστασης ευκολιών θα πρέπει να υπόκειται σε προβλέψιμες και διαφανείς αιτιολογήσεις και διαδικασίες. Ως εκ τούτου, θα μπορούσαν να επιβάλλονται αυστηρότερες απαιτήσεις ή μηχανισμός κοινοποίησης, όταν έχουν ανατεθεί δικαιώματα χρήσης βάσει ανταγωνιστικών ή συγκριτικών διαδικασιών και στην περίπτωση των εναρμονισμένων ζωνών ραδιοφάσματος προς χρήση για υπηρεσίες ασύρματων ευρυζωνικών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Οι αιτιολογήσεις σχετικά με την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος και την τεχνολογική εξέλιξη θα μπορούσαν να στηρίζονται στα τεχνικά μέτρα εφαρμογής που θεσπίζονται δυνάμει της απόφασης αριθ. 676/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1]. Επιπλέον, εκτός εάν οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι ήσσονος σημασίας, εφόσον οι γενικές άδειες και τα μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος χρειάζεται να περιοριστούν, να ανακληθούν ή να τροποποιηθούν χωρίς τη συγκατάθεση του κατόχου του δικαιώματος, αυτό μπορεί να γίνει ύστερα από διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Δεδομένου ότι οι περιορισμοί ή η ανάκληση γενικών αδειών ή δικαιωμάτων μπορεί να έχουν σημαντικές συνέπειες για τους κατόχους τους, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να προσέχουν ιδιαίτερα και να αξιολογούν εκ των προτέρων τη δυνητική βλάβη που ενδέχεται να προκαλέσουν αυτά τα μέτρα πριν από την έγκρισή τους.

[1] Απόφαση αριθ. 676/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με ένα κανονιστικό πλαίσιο για την πολιτική του ραδιοφάσματος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (απόφαση ραδιοφάσματος) (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 1).

(57) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές, άλλες αρμόδιες αρχές και ο BEREC χρειάζεται να συγκεντρώνουν πληροφορίες από συντελεστές της αγοράς προκειμένου να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στα καθήκοντά τους, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης της συμμόρφωσης των γενικών όρων και προϋποθέσεων με την παρούσα οδηγία χωρίς να αναστέλλεται η εφαρμογή των εν λόγω όρων και προϋποθέσεων κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης. Κατ' εξαίρεση, μπορεί επίσης να είναι απαραίτητο να συγκεντρωθούν πληροφορίες από άλλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε τομείς που έχουν στενή σχέση με τον τομέα των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως από παρόχους περιεχομένου, οι οποίοι κατέχουν πληροφορίες οι οποίες ενδέχεται να είναι αναγκαίες για την άσκηση των καθηκόντων τους σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Ενδέχεται να είναι επίσης απαραίτητο να συγκεντρώνονται τέτοιου είδους πληροφορίες για λογαριασμό της Επιτροπής, προκειμένου αυτή να εκπληρώνει τις αντίστοιχες υποχρεώσεις της βάσει του ενωσιακού δικαίου. Τα αιτήματα πληροφόρησης θα πρέπει να είναι αναλογικά και να μην επιβάλλουν υπέρμετρα βάρη στις επιχειρήσεις. Οι πληροφορίες που συλλέγουν οι εθνικές ρυθμιστικές και άλλες αρμόδιες αρχές θα πρέπει να είναι διαθέσιμες στο κοινό, εκτός εάν πρόκειται για εμπιστευτικές πληροφορίες δυνάμει των εθνικών κανόνων για την πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες και εάν υπόκεινται σε ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες περί εμπορικού απορρήτου.

(58) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ασκούν αποτελεσματικά τα ρυθμιστικά τους καθήκοντα, θα πρέπει στα δεδομένα που συλλέγουν να περιλαμβάνονται λογιστικά δεδομένα για τις αγορές λιανικής που συνδέονται με αγορές χονδρικής στις περιπτώσεις που επιχείρηση ορίζεται ότι κατέχει σημαντική ισχύ στην αγορά και επομένως υπόκειται σε κανονιστική ρύθμιση εκ μέρους της εθνικής ρυθμιστικής αρχής. Στα δεδομένα αυτά θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνονται δεδομένα που θα παρέχουν στην εθνική ρυθμιστική αρχή τη δυνατότητα αξιολόγησης της συμμόρφωσης με όρους που συνοδεύουν δικαιώματα χρήσης, του πιθανού αντικτύπου από προγραμματισμένη αναβάθμιση ή αλλαγή στην τοπολογία δικτύου για την εξέλιξη του ανταγωνισμού ή σε προϊόντα χονδρικής που διατίθενται σε άλλα μέρη. Οι πληροφορίες σχετικά με τη συμμόρφωση προς υποχρεώσεις κάλυψης που συνοδεύουν δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος είναι ουσιώδους σημασίας για τη διασφάλιση της πληρότητας των γεωγραφικών ερευνών των αναπτύξεων δικτύου. Στο πλαίσιο αυτό, η αρμόδια αρχή θα πρέπει να είναι σε θέση να απαιτεί την παροχή πληροφοριών με ανάλυση σε τοπικό επίπεδο και σε επαρκές επίπεδο λεπτομέρειας ώστε να διεξάγει γεωγραφική έρευνα δικτύων.

(59) Για την ελάφρυνση της επιβάρυνσης λόγω υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων και πληροφοριών για τους παρόχους δικτύων και υπηρεσιών και την αρμόδια αρχή, οι εν λόγω υποχρεώσεις θα πρέπει να είναι αναλογικές, αντικειμενικά αιτιολογημένες και περιορισμένες στα απολύτως απαραίτητα. Ειδικότερα, θα πρέπει να αποφεύγεται η επανάληψη αιτημάτων παροχής πληροφοριών από την αρμόδια αρχή και από τον BEREC, καθώς και η συστηματική και τακτική απόδειξη της συμμόρφωσης με όλους τους όρους δυνάμει γενικής άδειας ή δικαιώματος χρήσης. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να γνωρίζουν την επιδιωκόμενη χρήση των ζητούμενων πληροφοριών. Η παροχή πληροφοριών δεν θα πρέπει να αποτελεί όρο για την είσοδο στην αγορά. Για στατιστικούς λόγους, ενδέχεται να απαιτείται κοινοποίηση από τους παρόχους δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όταν παύουν τις δραστηριότητές τους.

(60) Δεν θα πρέπει να θίγονται οι υποχρεώσεις των κρατών μελών να παρέχουν πληροφορίες για την προάσπιση των ενωσιακών συμφερόντων δυνάμει διεθνών συμφωνιών, καθώς και οι υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων δυνάμει νομοθεσίας η οποία δεν αφορά ειδικά τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως το δίκαιο του ανταγωνισμού.

(61) Πληροφορίες που κρίνονται εμπιστευτικές από μια αρμόδια αρχή, σύμφωνα με τους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες περί εμπορικού απορρήτου και προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, θα πρέπει να είναι δυνατόν να ανταλλάσσονται με την Επιτροπή, τον BEREC και τυχόν άλλες αρχές, εφόσον αυτή η ανταλλαγή είναι αναγκαία για την εφαρμογή του εθνικού δικαίου που μεταφέρει την παρούσα οδηγία. Οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες θα πρέπει να περιορίζονται σε ό,τι ενδείκνυται και αναλογεί στους σκοπούς μιας τέτοιας ανταλλαγής.

(62) Τα ευρυζωνικά δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαφοροποιούνται ολοένα και περισσότερο όσον αφορά την τεχνολογία, την τοπολογία, το χρησιμοποιούμενο μέσο και την ιδιοκτησία. Ως εκ τούτου, η ρυθμιστική παρέμβαση πρέπει να στηρίζεται σε λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την ανάπτυξη δικτύων προκειμένου να είναι αποτελεσματική και να επικεντρώνεται στις περιοχές όπου χρειάζεται. Οι πληροφορίες αυτές είναι απαραίτητες για την προώθηση των επενδύσεων, την ενίσχυση της συνδεσιμότητας σε ολόκληρη την Ένωση και την παροχή πληροφοριών σε όλες τις οικείες αρχές και τους πολίτες. Θα πρέπει να περιλαμβάνουν έρευνες όσον αφορά τόσο την ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας όσο και σημαντικές αναβαθμίσεις ή επεκτάσεις υφιστάμενων δικτύων χαλκού ή άλλων δικτύων που ενδέχεται να μην ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά επιδόσεων των δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας από όλες τις απόψεις, όπως η ανάπτυξη οπτικής ίνας έως το κυτίο σύνδεσης σε συνδυασμό με ενεργές τεχνολογίες όπως η διανυσμάτωση. Οι σχετικές προβλέψεις θα πρέπει να αφορούν διάστημα μέχρι τριών ετών. Το επίπεδο λεπτομέρειας και εδαφικής ανάλυσης των πληροφοριών που θα πρέπει να συλλέγουν οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να έχει ως γνώμονα τον συγκεκριμένο ρυθμιστικό στόχο και θα πρέπει να είναι επαρκές για τους ρυθμιστικούς σκοπούς που εξυπηρετεί. Ως εκ τούτου, το μέγεθος της εδαφικής ενότητας θα ποικίλλει επίσης μεταξύ κρατών μελών, ανάλογα με τις ρυθμιστικές ανάγκες στις συγκεκριμένες εθνικές περιστάσεις και τη διαθεσιμότητα τοπικών δεδομένων. Το επίπεδο 3 της Ονοματολογίας των Στατιστικών Εδαφικών Μονάδων (NUTS) είναι απίθανο να αποτελεί αρκετά μικρή εδαφική ενότητα στις περισσότερες περιστάσεις.

Οι εθνικές ρυθμιστικές και άλλες αρμόδιες αρχές θα πρέπει να έχουν γνώμονα τις κατευθυντήριες γραμμές του BEREC σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για την προσέγγιση αυτού του καθήκοντος, ενώ οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα μπορούν να στηρίζονται στην υπάρχουσα εμπειρία των εθνικών ρυθμιστικών και/ή άλλων αρμόδιων αρχών για τη διεξαγωγή γεωγραφικών ερευνών για την ανάπτυξη δικτύων. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων εμπορικού απορρήτου, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει, όταν οι πληροφορίες δεν είναι ήδη διαθέσιμες στην αγορά, να καθιστούν τα δεδομένα άμεσα διαθέσιμα, σε ανοιχτό μορφότυπο σύμφωνα με την οδηγία 2003/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1] και χωρίς περιορισμούς όσον αφορά την επαναχρησιμοποίηση των πληροφοριών που συλλέγονται στις εν λόγω έρευνες, και θα πρέπει να καθιστούν διαθέσιμα εργαλεία στους τελικούς χρήστες όσον αφορά την ποιότητα των υπηρεσιών για να συμβάλλουν στη βελτίωση της ενημέρωσής τους σχετικά με τις διαθέσιμες υπηρεσίες συνδεσιμότητας. Κατά τη συγκέντρωση οποιωνδήποτε πληροφοριών αυτού του είδους, όλες οι εμπλεκόμενες αρχές θα πρέπει να τηρούν την αρχή της εμπιστευτικότητας και να αποφεύγουν να προκαλούν ανταγωνιστικό μειονέκτημα σε οποιαδήποτε επιχείρηση.

[1] Οδηγία 2003/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα, (ΕΕ L 345 της 31.12.2003, σ. 90).

(63) Η γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος στην Ένωση είναι απαραίτητη προκειμένου να αποκτήσουν όλοι οι πολίτες της Ένωσης τη δυνατότητα να έχουν πρόσβαση σε διαδικτυακές και ψηφιακές υπηρεσίες. Για τον σκοπό αυτόν, στην περίπτωση συγκεκριμένων και σαφώς καθορισμένων περιοχών, οι σχετικές αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να καλέσουν τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες αρχές να δηλώσουν την πρόθεσή τους να αναπτύξουν δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας στις εν λόγω περιοχές, παρέχοντάς τους επαρκή χρόνο ώστε να παράσχουν πλήρως εμπεριστατωμένη απάντηση. Οι πληροφορίες που περιέχονται στις προβλέψεις θα πρέπει να απηχούν τις οικονομικές προοπτικές του τομέα των δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τις επενδυτικές προθέσεις των επιχειρήσεων κατά τον χρόνο συλλογής των δεδομένων, ώστε να καθίσταται δυνατός ο προσδιορισμός της διαθέσιμης συνδεσιμότητας σε διάφορες περιοχές. Όταν μια επιχείρηση ή δημόσια αρχή δηλώνει την πρόθεση να αναπτύξει δίκτυα σε μια περιοχή, η εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή θα πρέπει να μπορεί να απαιτήσει από άλλες επιχειρήσεις και δημόσιες αρχές να δηλώσουν κατά πόσον προτίθενται να αναπτύξουν δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας ή να προβούν σε σημαντική αναβάθμιση ή επέκταση του δικτύου τους ώστε να φτάνει σε επιδόσεις ταχύτητας καταφόρτωσης τουλάχιστον 100 Mbps στη συγκεκριμένη περιοχή. Η εν λόγω διαδικασία θα εξασφαλίσει διαφάνεια για τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες αρχές που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για ανάπτυξη δικτύων στην περιοχή, ώστε, κατά τον σχεδιασμό των επιχειρηματικών τους σχεδίων, να μπορούν να αξιολογήσουν τον πιθανό ανταγωνισμό που θα αντιμετωπίσουν από άλλα δίκτυα. Η θετική επίδραση της διαφάνειας αυτής εξαρτάται από το κατά πόσον οι συμμετέχοντες στην αγορά θα παράσχουν ειλικρινείς και καλόπιστες απαντήσεις.

(64) Αν και οι συμμετέχοντες στην αγορά έχουν τη δυνατότητα να αλλάξουν τα σχέδια ανάπτυξής τους για απρόβλεπτους, αντικειμενικούς και τεκμηριωμένους λόγους, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να παρεμβαίνουν, μεταξύ άλλων όταν υπάρχει αντίκτυπος στη δημόσια χρηματοδότηση, και, εάν κριθεί σκόπιμο, να επιβάλουν ποινές στην περίπτωση που τα εν λόγω σχέδια, εκ προθέσεως ή λόγω βαριάς αμέλειας, υποβλήθηκαν από επιχείρηση ή δημόσια αρχή με παραπλανητικές, εσφαλμένες ή ελλιπείς πληροφορίες. Για τον σκοπό των συναφών διατάξεων σχετικά με τις ποινές, ως βαριά αμέλεια θα πρέπει να νοείται μια κατάσταση στην οποία μια επιχείρηση ή μια δημόσια αρχή παρέχει παραπλανητικές, εσφαλμένες ή ελλιπείς πληροφορίες λόγω της συμπεριφοράς της ή εσωτερικής οργάνωσης που παραμελεί σοβαρά τη δέουσα επιμέλεια όσον αφορά τις παρεχόμενες πληροφορίες. Η έννοια της βαριάς αμέλειας δεν θα πρέπει να προϋποθέτει ότι η επιχείρηση ή η δημόσια αρχή γνωρίζει ότι οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι παραπλανητικές, εσφαλμένες ή ελλιπείς, αλλά ότι θα γνώριζε, εάν είχε ενεργήσει ή οργανωθεί με τη δέουσα επιμέλεια. Είναι σημαντικό οι ποινές να είναι αρκούντως αποτρεπτικές δεδομένων των αρνητικών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό και στα έργα που χρηματοδοτούνται με δημόσιους πόρους. Οι διατάξεις σχετικά με τις ποινές δεν θα πρέπει να θίγουν τυχόν δικαιώματα για αξίωση αποζημίωσης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

(65) Για την επίτευξη προβλέψιμων επενδυτικών συνθηκών, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να ανταλλάσσουν πληροφορίες με επιχειρήσεις και δημόσιες αρχές που εκφράζουν ενδιαφέρον για ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σχετικά με το κατά πόσον υπάρχουν ή προβλέπονται για την εν λόγω περιοχή άλλοι τύποι αναβαθμίσεων δικτύων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με ταχύτητα καταφόρτωσης κάτω των 100 Mbps.

(66) Είναι σημαντικό οι εθνικές ρυθμιστικές και άλλες αρμόδιες αρχές να διαβουλεύονται με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη επί των προτεινόμενων αποφάσεων, να τους παρέχουν επαρκές χρονικό διάστημα, ανάλογο με την περιπλοκότητα του ζητήματος, για να διαβιβάζουν τις παρατηρήσεις τους, και να λαμβάνουν υπόψη τους τις παρατηρήσεις τους πριν να λάβουν τελική απόφαση. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται σε εθνικό επίπεδο δεν θα έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ή σε άλλους στόχους της ΣΛΕΕ, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει επίσης να ανακοινώνουν ορισμένα σχέδια αποφάσεων στην Επιτροπή και στις άλλες εθνικές ρυθμιστικές αρχές, προκειμένου να τους παρέχεται η ευκαιρία να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους. Είναι σκόπιμο οι αρμόδιες αρχές να διαβουλεύονται με τα ενδιαφερόμενα μέρη στις περιπτώσεις που ορίζονται στην παρούσα οδηγία σχετικά με όλα τα σχέδια μέτρων που μπορεί να έχουν αντίκτυπο στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

(67) Σε ανταγωνιστικό περιβάλλον, οι απόψεις των ενδιαφερομένων μερών, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών και των καταναλωτών, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Για τη δέουσα υπεράσπιση των συμφερόντων των πολιτών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθιερώσουν κατάλληλο μηχανισμό διαβούλευσης. Ένας τέτοιος μηχανισμός θα μπορούσε να λάβει τη μορφή οργάνου το οποίο, ανεξάρτητα από την εθνική ρυθμιστική αρχή, καθώς και από τους παρόχους υπηρεσιών, θα διεξάγει έρευνα επί θεμάτων που αφορούν τους καταναλωτές, όπως η καταναλωτική συμπεριφορά και οι μηχανισμοί αλλαγής προμηθευτή, και το οποίο θα λειτουργεί με διαφάνεια και θα συνεισφέρει στους υφιστάμενους μηχανισμούς διαβούλευσης με τους συμφεροντούχους. Πέραν τούτου, θα μπορούσε να καθιερωθεί ένας μηχανισμός με σκοπό να καταστήσει δυνατή την ενδεδειγμένη συνεργασία επί θεμάτων που σχετίζονται με την προαγωγή νόμιμου περιεχομένου. Οποιεσδήποτε διαδικασίες συνεργασίας εγκρίνονται σύμφωνα με τον μηχανισμό αυτό δεν θα πρέπει πάντως να επιτρέπουν τη συστηματική παρακολούθηση χρήσης του διαδικτύου.

(68) Οι διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών είναι δυνατό να αποτελέσουν ταχύ και οικονομικά αποδοτικό τρόπο για την επιβολή των δικαιωμάτων των τελικών χρηστών, ιδίως για τους καταναλωτές και τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις όπως ορίζονται στο παράρτημα της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής[1]. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιτρέπουν στην εθνική ρυθμιστική αρχή ή σε άλλη αρμόδια αρχή που είναι υπεύθυνη για τα δικαιώματα των τελικών χρηστών ή σε τουλάχιστον έναν ανεξάρτητο φορέα με αποδεδειγμένη εμπειρία στον τομέα των δικαιωμάτων των τελικών χρηστών να ενεργεί ως οντότητα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών. Σε σχέση με την επίλυση διαφορών αυτού του είδους, οι εν λόγω αρχές δεν θα πρέπει να λαμβάνουν οποιεσδήποτε εντολές. Δεδομένου ότι πολλά κράτη μέλη έχουν καθιερώσει διαδικασίες επίλυσης διαφορών και για τελικούς χρήστες εκτός από καταναλωτές, για τους οποίους δεν εφαρμόζεται η οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[2], είναι εύλογο να διατηρηθεί η διαδικασία επίλυσης τομεακών διαφορών τόσο για καταναλωτές όσο και, εφόσον τα κράτη μέλη την επεκτείνουν, για άλλους τελικούς χρήστες, ιδίως τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις. Όσον αφορά την εξωδικαστική επίλυση διαφορών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν κανόνες που υπερβαίνουν τους κανόνες της οδηγίας 2013/11/ΕΕ προκειμένου να διασφαλίσουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας των καταναλωτών.

---

1 Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

2 Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 63).

(69) Στην περίπτωση διαφοράς μεταξύ επιχειρήσεων που εδρεύουν στο ίδιο κράτος μέλος επί αντικειμένου που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία, παραδείγματος χάριν όσον αφορά τις υποχρεώσεις για την πρόσβαση και τη διασύνδεση ή τους τρόπους μεταφοράς καταλόγων τελικών χρηστών, θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα στο θιγόμενο μέρος το οποίο συμμετείχε καλόπιστα στις διαπραγματεύσεις αλλά δεν μπόρεσε να καταλήξει σε συμφωνία να απευθύνεται στην εθνική ρυθμιστική αρχή για την επίλυση της διαφοράς. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να επιβάλλουν τη λύση στα μέρη. Η παρέμβαση μιας εθνικής ρυθμιστικής αρχής στην επίλυση διαφοράς μεταξύ παρόχων δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή συναφών ευκολιών εντός ενός κράτους μέλους θα πρέπει να επιδιώκει τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα οδηγία.

(70) Εκτός από τα δικαιώματα προσφυγής που παρέχονται βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου, υφίσταται η ανάγκη να ξεκινά μια απλή διαδικασία, κατόπιν αιτήματος ενός των μερών της διαφοράς, για την επίλυση διασυνοριακών διαφορών μεταξύ επιχειρήσεων που παρέχουν ή διαθέτουν άδεια να παρέχουν δίκτυα ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε διαφορετικά κράτη μέλη.

(71) Ένα σημαντικό καθήκον που έχει ανατεθεί στον BEREC είναι η κατά περίπτωση έκδοση γνώμης σε σχέση με διασυνοριακές διαφορές. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει επομένως να αποτυπώνουν τυχόν υποβληθείσες γνώμες από τον BEREC στα μέτρα τους για την επιβολή ενδεχόμενης υποχρέωσης σε επιχείρηση ή για την επίλυση της διαφοράς με άλλον τρόπο σε ανάλογες περιπτώσεις.

(72) Η έλλειψη συντονισμού μεταξύ κρατών μελών κατά την οργάνωση της χρήσης ραδιοφάσματος στην επικράτειά τους μπορεί, αν δεν επιλυθεί με διμερείς διαπραγματεύσεις μεταξύ των κρατών μελών, να προκαλέσει ζητήματα παρεμβολών μεγάλης κλίμακας με σοβαρό αντίκτυπο στην ανάπτυξη της ψηφιακής ενιαίας αγοράς. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποτροπή διασυνοριακών και επιβλαβών παρεμβολών μεταξύ τους. Η ομάδα για την πολιτική ραδιοφάσματος (RSPG) που συστάθηκε με την απόφαση 2002/622/ΕΚ της Επιτροπής[1] θα πρέπει να επιφορτιστεί με την υποστήριξη του αναγκαίου διασυνοριακού συντονισμού και να αποτελέσει τον χώρο επίλυσης των διαφορών μεταξύ κρατών μελών για διασυνοριακά θέματα. Με βάση τη λύση που προτείνεται από την RSPG, σε ορισμένες περιστάσεις απαιτείται εκτελεστικό μέτρο για την οριστική επίλυση ζητημάτων διασυνοριακής παρεμβολής ή για την επιβολή, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, συντονισμένης λύσης που συμφωνείται από δύο ή περισσότερα κράτη μέλη στο πλαίσιο διμερών διαπραγματεύσεων. Η έλλειψη συντονισμού μεταξύ κρατών μελών και χωρών που συνορεύουν με την Ένωση μπορεί επίσης να προκαλέσει ζητήματα παρεμβολών μεγάλης κλίμακας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα για την αποτροπή διασυνοριακών και επιβλαβών παρεμβολών με χώρες που συνορεύουν με την Ένωση, και να συνεργάζονται μεταξύ τους για τον σκοπό αυτό. Κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, που πλήττονται από τη διασυνοριακή παρεμβολή τρίτων χωρών, η Ένωση θα πρέπει να παράσχει την πλήρη στήριξή της προς τα εν λόγω κράτη.

[1] Απόφαση 2002/622/ΕΚ της Επιτροπής, της 26ης Ιουλίου 2002, σχετικά με τη σύσταση ομάδας για την πολιτική ραδιοφάσματος (ΕΕ L 198 της 27.7.2002, σ. 49).

(73) Η RSPG αποτελεί συμβουλευτική ομάδα υψηλού επιπέδου της Επιτροπής, η οποία συστάθηκε με την απόφαση 2002/622/ΕΚ για να συμβάλει στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και να στηρίξει τη χάραξη πολιτικής για το ραδιοφάσμα σε ενωσιακό επίπεδο, λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών, πολιτικών, πολιτιστικών, στρατηγικών, κοινωνικών προβληματισμών και προβληματισμών για την υγεία, καθώς και τεχνικών παραμέτρων. Θα πρέπει να απαρτίζεται από τους επικεφαλής των φορέων που έχουν γενική πολιτική ευθύνη για τη στρατηγική πολιτική ραδιοφάσματος. Θα πρέπει να επικουρεί και να συμβουλεύει την Επιτροπή όσον αφορά την πολιτική ραδιοφάσματος. Αυτό αναμένεται ότι θα αυξήσει περαιτέρω την προβολή της πολιτικής ραδιοφάσματος στους διάφορους τομείς πολιτικής της Ένωσης και θα βοηθήσει να εξασφαλιστεί διατομεακή συνέπεια σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Θα πρέπει επίσης να παρέχει συμβουλές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, κατόπιν αιτήματός τους. Επιπλέον, η RSPG θα πρέπει να αποτελέσει επίσης το φόρουμ για τον συντονισμό της υλοποίησης από τα κράτη μέλη των υποχρεώσεών τους που αφορούν το ραδιοφάσμα δυνάμει της παρούσας οδηγίας και θα πρέπει να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο σε ουσιώδη πεδία για την εσωτερική αγορά, όπως είναι ο διασυνοριακός συντονισμός ή η τυποποίηση. Θα μπορούσαν επίσης να συσταθούν τεχνικές ομάδες εργασίας ή εμπειρογνωμόνων για να επικουρούν τις συνεδριάσεις της ολομέλειας, κατά τις οποίες η στρατηγική πολιτική διαμορφώνεται από υψηλού επιπέδου εκπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής. Η Επιτροπή εξέφρασε την πρόθεσή της να τροποποιήσει την απόφαση 2002/622/ΕΚ εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, ώστε να αποτυπωθούν τα νέα καθήκοντα που ανατίθενται στην RSPG με την παρούσα οδηγία.

(74) Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να παρακολουθούν και να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τους όρους και τις προϋποθέσεις της γενικής άδειας και των δικαιωμάτων χρήσης και ιδίως να διασφαλίζουν την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος, καθώς και τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις κάλυψης και ποιότητας υπηρεσιών, μέσω διοικητικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών κυρώσεων και ασφαλιστικών μέτρων και ανακλήσεων δικαιωμάτων χρήσης σε περίπτωση παραβίασης των εν λόγω όρων και προϋποθέσεων. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να παρέχουν, κατά το δυνατό, τις πλέον ακριβείς και ολοκληρωμένες πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές για να τους παρέχουν τη δυνατότητα να εκπληρώνουν τα οικεία καθήκοντα εποπτείας.

(75) Οι όροι που συνοδεύουν γενικές άδειες και μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης θα πρέπει να περιορίζονται στα απολύτως απαραίτητα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με απαιτήσεις και υποχρεώσεις στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου και του ενωσιακού δικαίου.

(76) Κάθε μέρος που υπόκειται σε απόφαση αρμόδιας αρχής θα πρέπει να έχει δικαίωμα προσφυγής ενώπιον οργάνου, το οποίο θα είναι ανεξάρτητο από τα εμπλεκόμενα μέρη και από οποιαδήποτε εξωτερική παρέμβαση ή πολιτική πίεση που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την ανεξάρτητη αξιολόγησή του στα θέματα των οποίων επιλαμβάνεται. Το εν λόγω όργανο μπορεί να είναι δικαστήριο. Επιπλέον, κάθε επιχείρηση που θεωρεί ότι οι αιτήσεις της για παροχή δικαιώματος εγκατάστασης ευκολιών δεν έχουν διεκπεραιωθεί σύμφωνα με τις αρχές της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να προσφεύγει κατά των αποφάσεων αυτών. Η εν λόγω διαδικασία προσφυγής δεν θα πρέπει να θίγει τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων εντός των εθνικών δικαστικών συστημάτων και τα δικαιώματα νομικών οντοτήτων ή φυσικών προσώπων βάσει του εθνικού δικαίου. Σε κάθε περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν αποτελεσματικό έλεγχο νομιμότητας έναντι τέτοιων αποφάσεων.

(77) Προκειμένου να διασφαλισθεί ασφάλεια δικαίου για τους συντελεστές της αγοράς, τα όργανα προσφυγής θα πρέπει να εκτελούν αποτελεσματικά τα καθήκοντά τους. Συγκεκριμένα, οι διαδικασίες προσφυγής θα πρέπει ιδίως να μην έχουν υπερβολικά μεγάλη διάρκεια. Προσωρινά μέτρα με τα οποία αναστέλλονται τα αποτελέσματα της απόφασης αρμόδιας αρχής θα πρέπει να λαμβάνονται μόνον όταν συντρέχει επείγουσα ανάγκη για την αποτροπή σοβαρής και ανεπανόρθωτης βλάβης του μέρους που αιτείται τη λήψη των εν λόγω μέτρων και εφόσον τούτο απαιτείται από τη στάθμιση των συμφερόντων.

(78) Παρατηρήθηκε μεγάλη ποικιλία στον τρόπο με τον οποίο όργανα προσφυγής εφάρμοσαν προσωρινά μέτρα για να αναστείλουν αποφάσεις των εθνικών ρυθμιστικών ή άλλων αρμόδιων αρχών. Για να επιτευχθεί μεγαλύτερη συνέπεια στην προσέγγιση, θα πρέπει να ισχύσει κοινό πρότυπο σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου. Τα όργανα προσφυγής θα πρέπει επίσης να δικαιούνται να ζητούν τις διαθέσιμες πληροφορίες που έχει δημοσιεύσει ο BEREC. Δεδομένης της σημασίας των προσφυγών για τη συνολική λειτουργία του ρυθμιστικού πλαισίου, θα πρέπει να συγκροτηθεί σε όλα τα κράτη μέλη μηχανισμός για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις προσφυγές και τις αποφάσεις αναστολής που λαμβάνουν οι αρμόδιες αρχές, καθώς και για την υποβολή σχετικών εκθέσεων στην Επιτροπή και τον BEREC. Ο εν λόγω μηχανισμός θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η Επιτροπή ή ο BEREC μπορούν να ανακτούν από τα κράτη μέλη το κείμενο των αποφάσεων με σκοπό την ανάπτυξη βάσης δεδομένων.

(79) Προς το συμφέρον των πολιτών και των συμφεροντούχων και προκειμένου να παρέχεται στους ενδιαφερόμενους η δυνατότητα να γνωστοποιούν τις απόψεις τους, θα πρέπει να ενισχυθεί η διαφάνεια κατά την εφαρμογή του ενωσιακού μηχανισμού για την εδραίωση της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση της υποχρέωσης των εθνικών ρυθμιστικών αρχών να δημοσιεύουν κάθε σχέδιο μέτρου ταυτόχρονα με την κοινοποίησή του στην Επιτροπή, στον BEREC και στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές άλλων κρατών μελών. Κάθε τέτοιο σχέδιο μέτρου θα πρέπει να είναι αιτιολογημένο και να περιέχει λεπτομερή ανάλυση.

(80) Η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί, αφού λάβει ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη του BEREC, να ζητεί από μια εθνική ρυθμιστική αρχή να αποσύρει σχέδιο μέτρου όταν αφορά τον καθορισμό σημαντικών αγορών ή τον ορισμό επιχειρήσεων ως επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην αγορά και όταν τέτοιες αποφάσεις μπορούν να δημιουργήσουν φραγμό στην εσωτερική αγορά ή είναι ασύμβατες με το ενωσιακό δίκαιο, ιδίως με τους στόχους πολιτικής που θα πρέπει να ακολουθούν οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές. Η διαδικασία αυτή δεν θίγει τη διαδικασία κοινοποίησης που προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 και την εξουσία της Επιτροπής δυνάμει της ΣΛΕΕ όσον αφορά τις παραβάσεις του ενωσιακού δικαίου.

(81) Η εθνική διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να διεξάγεται πριν από τη διαβούλευση σε ενωσιακό επίπεδο για τους σκοπούς της ενοποίησης της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών και στα πλαίσια της διαδικασίας για τη συνεπή εφαρμογή διορθωτικών μέτρων, ώστε να είναι δυνατόν να εκφρασθούν οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών στη διαβούλευση σε ενωσιακό επίπεδο. Έτσι θα αποφευχθεί η ανάγκη δεύτερης διαβούλευσης σε ενωσιακό επίπεδο σε περίπτωση αλλαγών σε σχεδιαζόμενο μέτρο συνεπεία της εθνικής διαβούλευσης.

(82) Είναι σημαντική η έγκαιρη εφαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου. Όταν η Επιτροπή έχει λάβει απόφαση με την οποία απαιτεί από εθνική ρυθμιστική αρχή να αποσύρει σχεδιαζόμενο μέτρο, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να αποσύρουν το σχέδιο μέτρου τους ή να υποβάλουν αναθεωρημένο μέτρο στην Επιτροπή. Ορίζεται προθεσμία για την κοινοποίηση του αναθεωρημένου μέτρου στην Επιτροπή, ώστε να ενημερώνονται οι συντελεστές της αγοράς για τη διάρκεια της ανασκόπησης της αγοράς και να αυξηθεί η ασφάλεια δικαίου.

(83) Ο ενωσιακός μηχανισμός που παρέχει στην Επιτροπή το δικαίωμα να απαιτεί από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές να αποσύρουν σχεδιαζόμενα μέτρα όσον αφορά τον καθορισμό της αγοράς και τον ορισμό των επιχειρήσεων ως επιχειρήσεις που κατέχουν σημαντική ισχύ στην αγορά έχει συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη συνεπούς προσέγγισης όσον αφορά τον προσδιορισμό των συνθηκών υπό τις οποίες είναι δυνατόν να υπάρξει εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση και εκείνων υπό τις οποίες οι επιχειρήσεις υπάγονται σε τέτοια ρύθμιση. Από την εμπειρία των διαδικασιών των άρθρων 7 και 7α της οδηγίας 2002/21/ΕΚ προκύπτει ότι ανακολουθίες στην εφαρμογή διορθωτικών μέτρων από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές υπό παρόμοιες συνθήκες αγοράς υπονομεύουν την εσωτερική αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή και ο BEREC θα πρέπει να συμβάλλουν, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, στη διασφάλιση υψηλότερου επιπέδου συνέπειας κατά την εφαρμογή των διορθωτικών μέτρων σχετικά με τα σχέδια μέτρων που προτείνουν οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές. Επιπλέον, για σχέδια μέτρων που σχετίζονται με την παράταση των υποχρεώσεων πέρα από το πρώτο σημείο συγκέντρωσης ή διανομής, όποτε χρειάζεται για την αντιμετώπιση υψηλών και μη παροδικών οικονομικών ή υλικών φραγμών στην αναπαραγωγή, σε επιχειρήσεις ανεξαρτήτως ορισμού ως επιχειρήσεις που κατέχουν σημαντική ισχύ στην αγορά, ή που σχετίζονται με τη ρυθμιστική αντιμετώπιση νέων στοιχείων δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας, όταν ο BEREC συμμερίζεται τους προβληματισμούς της Επιτροπής, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να απαιτεί από εθνική ρυθμιστική αρχή την απόσυρση σχεδίου μέτρου. Η Επιτροπή, προκειμένου να επωφεληθεί από την πείρα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών στην ανάλυση της αγοράς, θα πρέπει να διαβουλεύεται με τον BEREC προτού λάβει την απόφασή της ή διατυπώσει τη γνώμη της.

(84) Λόγω των στενών χρονικών ορίων του μηχανισμού διαβούλευσης σε ενωσιακό επίπεδο, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εξουσίες για έκδοση συστάσεων ή κατευθυντήριων γραμμών που να αποβλέπουν σε απλούστευση των διαδικασιών ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, π.χ. σε περιπτώσεις σταθερών αγορών ή ελασσόνων αλλαγών σε προηγουμένως κοινοποιημένα μέτρα. Θα πρέπει ιδίως να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να επιτρέπει την εξαίρεση από την υποχρέωση κοινοποίησης ώστε να εξομαλύνονται οι διαδικασίες σε ορισμένες περιπτώσεις.

(85) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να καλούνται να συνεργάζονται μεταξύ τους, με τον BEREC και με την Επιτροπή, κατά διαφανή τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η συνεπής εφαρμογή της παρούσας οδηγίας σε όλα τα κράτη μέλη.

(86) Η διακριτική ευχέρεια των εθνικών ρυθμιστικών αρχών θα πρέπει να συμβιβαστεί με την ανάπτυξη συνεπούς ρυθμιστικής πρακτικής και με τη συνεπή εφαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου, ώστε να υπάρξει αποτελεσματική συμβολή στην ανάπτυξη και ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει επομένως να υποστηρίζουν τις δραστηριότητες εσωτερικής αγοράς της Επιτροπής και του BEREC.

(87) Μέτρα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών είναι τα μέτρα που θα μπορούσαν να επηρεάζουν, άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά, τη μορφή του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών κατά τρόπο που θα μπορούσε να δημιουργήσει φραγμό στην εσωτερική αγορά. Αυτά περιλαμβάνουν μέτρα που έχουν σημαντικό αντίκτυπο σε επιχειρήσεις ή χρήστες σε άλλα κράτη μέλη και συμπεριλαμβάνουν: μέτρα που επηρεάζουν τις τιμές για τους χρήστες σε άλλα κράτη μέλη, μέτρα που επηρεάζουν την ικανότητα μιας επιχείρησης που είναι εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος να παρέχει υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ιδίως μέτρα που επηρεάζουν την ικανότητα παροχής υπηρεσιών σε διακρατική βάση, και μέτρα που επηρεάζουν τη δομή της αγοράς ή την πρόσβαση στην αγορά, δημιουργώντας επιπτώσεις για τις επιχειρήσεις άλλων κρατών μελών.

(88) Μια πιο συγκλίνουσα χρήση και διατύπωση του ορισμού των στοιχείων των διαδικασιών επιλογής και των όρων που συνοδεύουν τα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος που έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις συνθήκες της αγοράς και στην κατάσταση του ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένων των όρων εισόδου και επέκτασης θα μπορούσε να ενισχυθεί με έναν μηχανισμό συντονισμού μέσω του οποίου η RSPG, κατόπιν αιτήματος από την εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με δική της πρωτοβουλία, θα συγκαλεί φόρουμ αξιολόγησης από ομοτίμους ώστε να εξεταστούν τα σχέδια μέτρων πριν από τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης από συγκεκριμένο κράτος μέλος με σκοπό την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Το φόρουμ αξιολόγησης από ομοτίμους είναι ένα μέσον αλληλοδιδαχής από ομοτίμους. Αναμένεται να συμβάλει στη βελτίωση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και να ενισχύσει τη διαφάνεια των διαδικασιών ανταγωνιστικής ή συγκριτικής επιλογής. Η διαδικασία αξιολόγησης από ομοτίμους δεν θα πρέπει να συνιστά τυπική προϋπόθεση των εθνικών διαδικασιών αδειοδότησης. Η ανταλλαγή απόψεων θα πρέπει να βασίζεται σε πληροφορίες που παρέχονται από την εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή που ζητεί το φόρουμ αξιολόγησης από ομότιμους και θα πρέπει να αφορά υποσύνολο ευρύτερου εθνικού μέτρου, το οποίο μπορεί γενικότερα να συνίσταται στη χορήγηση, εμπορία και χρονομίσθωση, διάρκεια, ανανέωση ή την τροποποίηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος. Ως εκ τούτου, η εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή θα πρέπει να μπορεί επίσης να παρέχει πληροφορίες σχετικά με άλλα σχέδια εθνικών μέτρων ή πτυχές αυτών που συνδέονται με τη σχετική διαδικασία επιλογής για τον περιορισμό των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος και τα οποία δεν καλύπτονται από τον μηχανισμό αξιολόγησης από ομοτίμους. Για να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση, η εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή θα πρέπει να μπορεί να υποβάλλει τις πληροφορίες αυτές μέσω ενός κοινού μορφότυπου υποβολής, εφόσον διατίθεται, για διαβίβαση προς τα μέλη της RSPG.

(89) Όταν η εναρμονισμένη παραχώρηση ραδιοφάσματος σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις έχει συμφωνηθεί σε ενωσιακό επίπεδο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν αυστηρά τις εν λόγω συμφωνίες, όταν παραχωρούν δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος από το εθνικό πρόγραμμα παραχώρησης χρήσης συχνοτήτων.

(90) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να εξετάζουν το ενδεχόμενο διαδικασιών κοινής αδειοδότησης κατά τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης, όταν η αναμενόμενη χρήση καλύπτει διασυνοριακές καταστάσεις.

(91) Οποιαδήποτε απόφαση της Επιτροπής για τη διασφάλιση της εναρμονισμένης εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να περιορίζεται σε αρχές, προσεγγίσεις και μεθοδολογίες περί κανονιστικής ρύθμισης. Για να μην υπάρχουν αμφιβολίες, δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει οποιαδήποτε λεπτομέρεια που υπό φυσιολογικές συνθήκες απαιτείται να αντανακλά τις συγκεκριμένες εθνικές περιστάσεις και να μην απαγορεύει εναλλακτικές προσεγγίσεις από τις οποίες μπορούν ευλόγως να προσδοκώνται παρόμοια αποτελέσματα. Μια τέτοια απόφαση θα πρέπει να είναι αναλογική και να μην έχει επιπτώσεις στις αποφάσεις των εθνικών ρυθμιστικών ή άλλων αρμόδιων αρχών που δεν αποτελούν φραγμό στην εσωτερική αγορά.

(92) Η Ένωση και τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει δεσμεύσεις όσον αφορά τα πρότυπα και το ρυθμιστικό πλαίσιο των δικτύων και υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου.

(93) Η τυποποίηση θα πρέπει να παραμείνει πρωτίστως διαδικασία καθοδηγούμενη από την αγορά. Παρόλα αυτά, πιθανώς να υπάρχουν ακόμη περιπτώσεις κατά τις οποίες είναι σκόπιμο να απαιτείται η συμμόρφωση με συγκεκριμένα πρότυπα σε ενωσιακό επίπεδο, ώστε να βελτιωθούν η διαλειτουργικότητα και η ελευθερία επιλογής των χρηστών και να ενθαρρυνθεί η διασυνδεσιμότητα στην εσωτερική αγορά. Σε εθνικό επίπεδο, τα κράτη μέλη υπόκεινται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/1535. Οι διαδικασίες τυποποίησης στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας ισχύουν με την επιφύλαξη των οδηγιών 2014/30/ΕΕ[1] και 2014/35/ΕΕ[2] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2014/53/ΕΕ.

[1] Οδηγία 2014/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 79).

[2] Οδηγία 2014/35/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα στην αγορά ηλεκτρολογικού υλικού που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί εντός ορισμένων ορίων τάσης (ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 357).

(94) Θα πρέπει να απαιτείται από τους παρόχους δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή και των δύο να λαμβάνουν μέτρα για την κατοχύρωση της ασφάλειας των δικτύων και των υπηρεσιών τους, αντίστοιχα, καθώς και για την πρόληψη ή την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων των συμβάντων ασφάλειας. Λαμβανομένων υπόψη των πλέον προηγμένων τεχνικών δυνατοτήτων, τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να διασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας των δικτύων και υπηρεσιών ανάλογο προς τους εκάστοτε κινδύνους. Για τα μέτρα ασφάλειας θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, κατ' ελάχιστον, όλες οι σημαντικές πτυχές των ακόλουθων στοιχείων: υλική και περιβαλλοντική ασφάλεια, ασφάλεια του εφοδιασμού, έλεγχος πρόσβασης σε δίκτυα και ακεραιότητα δικτύων· όσον αφορά τη διαχείριση συμβάντων ασφάλειας: διαδικασίες χειρισμού συμβάντων, ικανότητα ανίχνευσης συμβάντων ασφάλειας, αναφορά και κοινοποίηση συμβάντων ασφάλειας· όσον αφορά τη διαχείριση της συνέχισης των δραστηριοτήτων: στρατηγική για τη συνέχιση των υπηρεσιών και σχέδια έκτακτων καταστάσεων, ικανότητες αποκατάστασης σε περίπτωση καταστροφής· όσον αφορά την παρακολούθηση, τον λογιστικό έλεγχο και τις δοκιμές: πολιτικές παρακολούθησης και καταγραφής, σχέδια άσκησης για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων, δοκιμές δικτύων και υπηρεσιών, εκτιμήσεις ασφάλειας και παρακολούθηση της συμμόρφωσης· και συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα.

(95) Δεδομένης της αυξανόμενης σημασίας των υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, είναι αναγκαίο να εξασφαλίζεται ότι και αυτές επίσης θα υπόκεινται σε κατάλληλες απαιτήσεις ασφάλειας σύμφωνα με τον συγκεκριμένο χαρακτήρα τους και την οικονομική τους σημασία. Με τον τρόπο αυτό, οι πάροχοι των εν λόγω υπηρεσιών θα πρέπει επίσης να κατοχυρώνουν επίπεδο ασφάλειας ανάλογο με ενεχόμενο κίνδυνο. Δεδομένου ότι οι πάροχοι υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών κατά κανόνα δεν ασκούν πραγματικό έλεγχο επί της μετάδοσης σημάτων μέσω δικτύων, ο βαθμός κινδύνου για τις εν λόγω υπηρεσίες μπορεί να θεωρηθεί, από ορισμένες απόψεις, χαμηλότερος από ό,τι για τις παραδοσιακές υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Ως εκ τούτου, όποτε αυτό δικαιολογείται από την πραγματική αξιολόγηση των σχετικών κινδύνων ασφάλειας, τα μέτρα που λαμβάνονται από παρόχους υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών θα πρέπει να είναι λιγότερο αυστηρά. Η ίδια προσέγγιση θα πρέπει να εφαρμόζεται, κατ' αναλογία, σε υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών που χρησιμοποιούν αριθμούς και δεν ασκούν πραγματικό έλεγχο επί της μετάδοσης σημάτων.

(96) Οι πάροχοι δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα πρέπει να ενημερώνουν τους χρήστες σχετικά με ιδιαίτερες και σημαντικές απειλές ασφάλειας και σχετικά με τα μέτρα προστασίας που μπορούν να λαμβάνουν για την ασφάλεια των επικοινωνιών τους, για παράδειγμα χρησιμοποιώντας συγκεκριμένους τύπους λογισμικού ή τεχνολογίες κρυπτογράφησης. Η απαίτηση να ενημερώνονται οι χρήστες σχετικά με τέτοιες απειλές δεν θα πρέπει να απαλλάσσει τους παρόχους υπηρεσιών από την υποχρέωση να λαμβάνουν, με ίδιες δαπάνες, κατάλληλα και άμεσα μέτρα για την εξάλειψη τυχόν απειλών ασφάλειας και για την αποκατάσταση του κανονικού επιπέδου ασφάλειας. Η σχετική ενημέρωση προς τον χρήστη σχετικά με απειλές για την ασφάλεια θα πρέπει να παρέχεται δωρεάν.

(97) Προκειμένου να εξασφαλίζεται η ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών και με την επιφύλαξη των εξουσιών των κρατών μελών να διασφαλίζουν την προστασία των ουσιαστικών συμφερόντων τους στον τομέα της ασφάλειας και της δημόσιας ασφάλειας, καθώς και να επιτρέπουν τη διερεύνηση, εξιχνίαση και δίωξη εγκλημάτων, θα πρέπει να προάγεται η χρήση κρυπτογράφησης, για παράδειγμα διατερματικά όπου κρίνεται σκόπιμο και, όποτε κρίνεται απαραίτητο, η κρυπτογράφηση θα πρέπει να είναι υποχρεωτική σύμφωνα με τις αρχές της ασφάλειας και της ιδιωτικότητας εκ προεπιλογής και εκ σχεδιασμού.

(98) Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν τη διατήρηση της ακεραιότητας και της διαθεσιμότητας των δημόσιων ηλεκτρονικών επικοινωνιακών δικτύων. Ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών («ENISA») θα πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη βελτιωμένου επιπέδου ασφάλειας ηλεκτρονικών επικοινωνιών, μεταξύ άλλων παρέχοντας εμπειρογνωμοσύνη και συμβουλές και προάγοντας την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να διαθέτουν τα απαραίτητα μέσα για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένων των εξουσιών να ζητούν τις αναγκαίες πληροφορίες ώστε να αξιολογούν το επίπεδο ασφάλειας δικτύων ή υπηρεσιών. Θα πρέπει, επίσης, να έχουν την εξουσία να ζητούν ολοκληρωμένα και αξιόπιστα δεδομένα σχετικά με πραγματικά συμβάντα ασφάλειας που είχαν σημαντικό αντίκτυπο στη λειτουργία δικτύων ή υπηρεσιών. Θα πρέπει, όταν απαιτείται, να επικουρούνται από ομάδες παρέμβασης για συμβάντα που αφορούν την ασφάλεια των υπολογιστών («CSIRT»), οι οποίες συστήνονται από την οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1]. Ειδικότερα, είναι δυνατό να απαιτείται από τις CSIRT να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές πληροφορίες σχετικά με κινδύνους και συμβάντα ασφάλειας που επηρεάζουν τα δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τις διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και να προτείνουν τρόπους για την αντιμετώπισή τους.

[1] Οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση (ΕΕ L 194 της 19.7.2016, σ. 1).

(99) Σε περίπτωση που η παροχή ηλεκτρονικών επικοινωνιών στηρίζεται σε δημόσιους πόρους των οποίων η χρήση υπόκειται σε ειδική άδεια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δύνανται να παρέχουν στην αρχή που είναι αρμόδια για την έκδοση της εν λόγω άδειας το δικαίωμα επιβολής τελών για τη διασφάλιση της βέλτιστης χρήσης των εν λόγω πόρων, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιβάλλουν επιβαρύνσεις ή τέλη σχετικά με την παροχή δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών πέραν εκείνων που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ακολουθούν συνεπή προσέγγιση κατά τη θέσπιση των εν λόγω επιβαρύνσεων ή τελών, προκειμένου να μην προβλέπεται αδικαιολόγητο οικονομικό βάρος που συνδέεται με τη διαδικασία χορήγησης γενικής άδειας ή τα δικαιώματα χρήσης για παρόχους δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

(100) Για να διασφαλίζεται η βέλτιστη χρήση των πόρων, τα τέλη θα πρέπει να αντανακλούν την οικονομική και τεχνολογική κατάσταση της σχετικής αγοράς, καθώς και κάθε άλλο σημαντικό παράγοντα που καθορίζει την αξία τους. Ταυτόχρονα, τα τέλη θα πρέπει να καθορίζονται με τρόπο που να διασφαλίζει την αποτελεσματική παραχώρηση και χρήση του ραδιοφάσματος. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του σκοπού για τον οποίον χρησιμοποιούνται τα τέλη για δικαιώματα χρήσης και τα δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών. Θα πρέπει να είναι δυνατόν, για παράδειγμα, τα τέλη αυτά να χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων των εθνικών ρυθμιστικών και άλλων αρμόδιων αρχών, οι οποίες δεν μπορούν να καλύπτονται από διοικητικές επιβαρύνσεις. Στις περιπτώσεις που, μέσω διαδικασιών ανταγωνιστικής ή συγκριτικής επιλογής, τα τέλη για τη χρήση ραδιοφάσματος συνίστανται, εν όλω ή εν μέρει, σε κατ' αποκοπήν ποσό, οι ρυθμίσεις πληρωμής θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η επιβολή των τελών αυτών δεν οδηγεί, στην πράξη, σε επιλογή βασιζόμενη σε κριτήρια άσχετα με τον στόχο της εξασφάλισης της βέλτιστης χρήσης του ραδιοφάσματος. Η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να δημοσιεύει, σε τακτική βάση, συγκριτικές μελέτες και, κατά περίπτωση, άλλα έγγραφα καθοδήγησης σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές της παραχώρησης ραδιοφάσματος, πόρων αριθμοδότησης ή χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης.

(101) Τα τέλη που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις για τα δικαιώματα χρήσης του ραδιοφάσματος μπορούν να επηρεάσουν τις αποφάσεις για το αν θα επιδιωχθούν τέτοια δικαιώματα και αν θα τεθούν σε χρήση πόροι ραδιοφάσματος. Με σκοπό τη διασφάλιση της βέλτιστης χρήσης του ραδιοφάσματος, τα κράτη μέλη θα πρέπει, συνεπώς, να καθορίζουν τις τιμές πρώτης προσφοράς κατά τρόπο που να διασφαλίζει την αποδοτική χορήγηση των εν λόγω δικαιωμάτων, ανεξάρτητα από το είδος της εφαρμοζόμενης διαδικασίας επιλογής. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν επίσης να λαμβάνουν υπόψη ενδεχόμενο κόστος που συνδέεται με την εκπλήρωση των όρων αδειοδότησης που επιβάλλονται για περαιτέρω πολιτικούς στόχους. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, συμπεριλαμβανομένων πιθανών εναλλακτικών χρήσεων των πόρων.

(102) Η βέλτιστη χρήση των πόρων ραδιοφάσματος εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα κατάλληλων δικτύων και συναφών ευκολιών. Εν προκειμένω, στόχος των κρατών μελών θα πρέπει να είναι να διασφαλίσουν ότι, όταν οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές επιβάλλουν τέλη για δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος και για δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών, λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη να διευκολύνεται η διαρκής ανάπτυξη των υποδομών με σκοπό να επιτυγχάνεται η πλέον αποδοτική χρήση των πόρων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν να διασφαλίζουν την εφαρμογή, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, ρυθμίσεων για την πληρωμή των τελών για δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος που συνδέονται με την πραγματική διαθεσιμότητα των πόρων, κατά τρόπο που να υποστηρίζει τις αναγκαίες επενδύσεις για την προώθηση της εν λόγω ανάπτυξης των υποδομών και της παροχής των σχετικών υπηρεσιών. Οι ρυθμίσεις πληρωμής θα πρέπει να καθορίζονται με αντικειμενικό, διαφανή και αναλογικό τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις, πριν από την έναρξη των διαδικασιών για τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος.

(103) Θα πρέπει να διασφαλισθεί ότι υπάρχουν διαδικασίες για την παροχή δικαιωμάτων εγκατάστασης ευκολιών, οι οποίες είναι έγκαιρες, αμερόληπτες και διαφανείς ώστε να εγγυώνται όρους θεμιτού και αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις εθνικές διατάξεις που διέπουν την απαλλοτρίωση ή τη χρήση ακινήτων, τη συνήθη άσκηση των δικαιωμάτων κυριότητας, τη συνήθη χρήση της δημόσιας περιουσίας, ή την αρχή της ουδετερότητας όσον αφορά τους ισχύοντες στα κράτη μέλη κανόνες, οι οποίοι διέπουν το καθεστώς κυριότητας.

(104) Οι άδειες που εκδίδονται σε παρόχους δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τους επιτρέπουν να αποκτήσουν πρόσβαση σε δημόσια ή ιδιωτική ιδιοκτησία αποτελούν βασικούς παράγοντες για τη σύσταση δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή για νέα στοιχεία δικτύων. Περιττές περιπλοκές και καθυστερήσεις στις διαδικασίες χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης ενδέχεται επομένως να αποτελούν σημαντικά εμπόδια στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού. Κατά συνέπεια, η απόκτηση δικαιωμάτων διέλευσης από εξουσιοδοτημένες επιχειρήσεις θα πρέπει να απλουστευθεί. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να συντονίζουν την απόκτηση δικαιωμάτων διέλευσης, παρέχοντας σχετικές πληροφορίες στους δικτυακούς τόπους τους.

(105) Είναι απαραίτητο να ενισχυθούν οι εξουσίες των κρατών μελών όσον αφορά κατόχους δικαιωμάτων διέλευσης ώστε να διασφαλισθεί η είσοδος ή εγκατάσταση νέου δικτύου κατά δίκαιο, αποτελεσματικό και περιβαλλοντικά υπεύθυνο τρόπο και ανεξάρτητα από κάθε υποχρέωση επιχείρησης που ορίζεται ότι έχει σημαντική ισχύ στην αγορά να παραχωρεί πρόσβαση στο δικό του δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Ο βελτιωμένος μερισμός ευκολιών μπορεί να μειώσει το περιβαλλοντικό κόστος ανάπτυξης υποδομής ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και να εξυπηρετήσει τη δημόσια υγεία, τη δημόσια ασφάλεια και να εκπληρώσει πολεοδομικούς και χωροταξικούς στόχους. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να έχουν την εξουσία να απαιτούν από επιχειρήσεις που έχουν επωφεληθεί από δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών επί δημόσιου ή ιδιωτικού ακινήτου, επάνω ή κάτω από αυτό, τον μερισμό των εν λόγω ευκολιών ή των ακινήτων, περιλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης, έπειτα από κατάλληλη περίοδο δημόσιας διαβούλευσης, κατά τη διάρκεια της οποίας όλοι οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να έχουν την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους, στους συγκεκριμένους τομείς όπου τέτοιου είδους λόγοι γενικού συμφέροντος επιβάλλουν αυτόν τον μερισμό. Για παράδειγμα, αυτό μπορεί να συμβαίνει σε περίπτωση υψηλής συμφόρησης του υπεδάφους ή όταν υπάρχει ανάγκη υπέρβασης φυσικού εμποδίου. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει ιδίως να είναι σε θέση να επιβάλουν μερισμό στοιχείων δικτύων και συναφών ευκολιών, π.χ. αγωγών, σωληνώσεων, ιστών, φρεατίων, κυτίων σύνδεσης, κεραιών, πύργων και άλλων φερουσών κατασκευών, κτιρίων ή εισόδων κτιρίων, και καλύτερο συντονισμό τεχνικών έργων για περιβαλλοντικούς λόγους ή άλλους λόγους δημόσιας πολιτικής.

Αντιθέτως, θα πρέπει να εναπόκειται στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές ο καθορισμός των κανόνων για την κατανομή του κόστους του μερισμού ευκολιών ή ακινήτου, ώστε να διασφαλίζεται ότι παρέχεται κατάλληλη ανταμοιβή για τον κίνδυνο μεταξύ των σχετικών επιχειρήσεων. Λαμβανομένων υπόψη των υποχρεώσεων που επιβάλλονται από την οδηγία 2014/61/ΕΕ, οι αρμόδιες αρχές, ιδίως οι τοπικές αρχές, θα πρέπει επίσης να καθιερώσουν κατάλληλες διαδικασίες συντονισμού, σε συνεργασία με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, όσον αφορά τα δημόσια έργα και επίσης άλλες κατάλληλες δημόσιες ευκολίες ή ακίνητα, που θα πρέπει να μπορούν να περιλαμβάνουν διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι οι ενδιαφερόμενοι λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις κατάλληλες δημόσιες ευκολίες ή ακίνητα και τα εκτελούμενα και προγραμματισμένα δημόσια έργα, ότι ενημερώνονται εγκαίρως για τα έργα αυτά και ότι ο μερισμός διευκολύνεται στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

(106) Όταν απαιτείται από φορείς εκμετάλλευσης κινητής τηλεφωνίας να χρησιμοποιούν από κοινού πύργους ή ιστούς για περιβαλλοντικούς λόγους, αυτή η υποχρεωτική από κοινού χρήση θα μπορούσε να συνεπάγεται τη μείωση των ανώτατων επιτρεπόμενων επιπέδων μεταδιδόμενης ισχύος για κάθε φορέα για λόγους δημόσιας υγείας και τούτο θα μπορούσε να οδηγήσει, εν συνεχεία, στην υποχρέωση των φορέων να εγκαταστήσουν περισσότερους αναμεταδότες για τη διασφάλιση εθνικής κάλυψης. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να επιδιώκουν να συνεκτιμούν τους εκάστοτε προβληματισμούς για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την προληπτική προσέγγιση που καθορίζεται στη σύσταση 1999/519/ΕΚ του Συμβουλίου[1].

(107) Το ραδιοφάσμα αποτελεί σπάνιο δημόσιο πόρο με σημαντική δημόσια και αγοραία αξία. Είναι βασικό στοιχείο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ραδιοεπικοινωνιακής βάσης και, στο μέτρο που σχετίζεται με τα εν λόγω δίκτυα και υπηρεσίες, οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές θα πρέπει να το κατανέμουν και να το παραχωρούν με αποδοτικό τρόπο, σύμφωνα με εναρμονισμένους στόχους και αρχές που διέπουν τη δράση τους και βάσει αντικειμενικών, διαφανών και αμερόληπτων κριτηρίων, λαμβάνοντας υπόψη τα δημοκρατικά, κοινωνικά, γλωσσικά και πολιτισμικά συμφέροντα που συνδέονται με τη χρήση ραδιοφάσματος. Η απόφαση αριθ. 676/2002/ΕΚ δημιουργεί πλαίσιο για την εναρμόνιση του ραδιοφάσματος.

(108) Οι δραστηριότητες της πολιτικής ραδιοφάσματος στην Ένωση δεν θα πρέπει να θίγουν τα μέτρα που λαμβάνονται σε ενωσιακό ή εθνικό επίπεδο σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και επιδιώκουν στόχους γενικού συμφέροντος, ιδίως όσον αφορά δημόσια κυβερνητικά και αμυντικά δίκτυα, τη ρύθμιση περιεχομένου και την πολιτική στον οπτικοακουστικό τομέα και στα μέσα επικοινωνίας, καθώς και το δικαίωμα των κρατών μελών να οργανώνουν και να χρησιμοποιούν το ραδιοφάσμα τους για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια και την άμυνα.

---

[1] Σύσταση 1999/519/ΕΚ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 1999, περί του περιορισμού της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία (0 Hz - 300 GHz) (ΕΕ L 199 της 30.7.1999, σ. 59).

(109) Η διασφάλιση εκτεταμένης συνδεσιμότητας σε κάθε κράτος μέλος είναι ουσιώδης για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, τη συμμετοχή στη δημόσια ζωή και την κοινωνική και εδαφική συνοχή. Καθώς η συνδεσιμότητα και η χρήση ηλεκτρονικών επικοινωνιών καθίστανται αναπόσπαστα στοιχεία για την ευρωπαϊκή κοινωνία και ευημερία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να διασφαλίζουν ασύρματη ευρυζωνική κάλυψη σε ολόκληρη την Ένωση. Η εν λόγω κάλυψη θα πρέπει να επιτευχθεί με βάση την επιβολή κατάλληλων απαιτήσεων κάλυψης από τα κράτη μέλη, οι οποίες θα πρέπει να προσαρμόζονται σε κάθε εξυπηρετούμενη περιοχή και να περιορίζονται σε αναλογικά βάρη προκειμένου να μην παρεμποδίζεται η ανάπτυξη από τους παρόχους υπηρεσιών. Λόγω της σπουδαιότητας συστημάτων όπως τα ασύρματα τοπικά δίκτυα (RLAN) στην παροχή ασύρματης ευρυζωνικής πρόσβασης υψηλής ταχύτητας σε εσωτερικούς χώρους, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για να διασφαλίζεται η διάθεση επαρκούς ευρύτητας ραδιοφάσματος στις ζώνες που αποτελούν ιδιαιτέρως πολύτιμα πάγια στοιχεία για την οικονομικά αποδοτική ανάπτυξη ασύρματων δικτύων με καθολική κάλυψη, ιδίως σε εσωτερικούς χώρους. Επιπλέον, συνεπή και συντονισμένα μέτρα για υψηλής ποιότητας επίγεια ασύρματη κάλυψη σε ολόκληρη την Ένωση, βασισμένα σε βέλτιστες εθνικές πρακτικές όσον αφορά τις υποχρεώσεις αδειοδότησης φορέων εκμετάλλευσης, θα πρέπει να επιδιώκουν την επίτευξη του στόχου του προγράμματος πολιτικής για το ραδιοφάσμα κατά τον οποίο όλοι οι πολίτες της Ένωσης θα πρέπει να έχουν πρόσβαση, τόσο σε εσωτερικούς όσο και σε εξωτερικούς χώρους, στις μεγαλύτερες ευρυζωνικές ταχύτητες και τουλάχιστον σε 30 Mbps έως το 2020, και θα πρέπει να επιδιώκουν την υλοποίηση ενός φιλόδοξου οράματος για μια κοινωνία των gigabit στην Ένωση. Τα μέτρα αυτά θα προωθούν καινοτόμες ψηφιακές υπηρεσίες και θα διασφαλίζουν μακροπρόθεσμα κοινωνικοοικονομικά οφέλη. Η αδιάλειπτη κάλυψη της επικράτειας, καθώς και η συνδεσιμότητα μεταξύ κρατών μελών, θα πρέπει να μεγιστοποιηθεί και να είναι αξιόπιστη, με σκοπό την προώθηση των ενδοσυνοριακών και διασυνοριακών υπηρεσιών και εφαρμογών, όπως είναι τα συνδεδεμένα αυτοκίνητα και η ηλεκτρονική υγεία.

(110) Η ανάγκη να εξασφαλίζεται ότι οι πολίτες δεν εκτίθενται σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία σε επίπεδο επιβλαβές για τη δημόσια υγεία είναι επιτακτική. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν τη συνέπεια σε ολόκληρη την Ένωση για να αντιμετωπίσουν αυτό το ζήτημα, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την προληπτική προσέγγιση που υιοθετείται με τη σύσταση 1999/519/ΕΚ, προκειμένου να καταβάλουν προσπάθειες ώστε να διασφαλίσουν πιο συνεκτικές συνθήκες ανάπτυξης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν κατά περίπτωση τη διαδικασία που προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/1535, μεταξύ άλλων προκειμένου να εξασφαλίζεται διαφάνεια για τους συμφεροντούχους και να παρέχεται στα λοιπά κράτη μέλη και την Επιτροπή η δυνατότητα να αντιδρούν.

(111) Η εναρμόνιση και ο συντονισμός του ραδιοφάσματος και η κανονιστική ρύθμιση του εξοπλισμού που υποστηρίζεται από την τυποποίηση είναι συμπληρωματικοί και χρειάζεται να συντονίζονται στενά για να επιτυγχάνουν αποτελεσματικά τους κοινούς τους στόχους, με την υποστήριξη της RSPG. Ο συντονισμός μεταξύ του περιεχομένου και του συγχρονισμού των εντολών προς τη CEPT δυνάμει της απόφασης αριθ. 676/2002/ΕΚ και των αιτημάτων τυποποίησης προς φορείς τυποποίησης, όπως το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τυποποίησης στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, καθώς και όσον αφορά τις παραμέτρους ραδιοφωνικών δεκτών, θα πρέπει να διευκολύνει την καθιέρωση μελλοντικών συστημάτων, να στηρίζει τις ευκαιρίες μερισμού του ραδιοφάσματος και να εξασφαλίζει την αποδοτική διαχείριση του ραδιοφάσματος.

(112) Η ζήτηση για εναρμονισμένο ραδιοφάσμα δεν είναι ομοιόμορφη σε όλες τις περιοχές της Ένωσης. Σε περιπτώσεις έλλειψης ζήτησης για το σύνολο ή για μέρος εναρμονισμένης ζώνης σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν, κατ' εξαίρεση, να επιτρέπουν την εναλλακτική χρήση της ζώνης, επί παραδείγματι για να καλυφθεί η έλλειψη προσφοράς στην αγορά για συγκεκριμένες χρήσεις, για όσο διάστημα εξακολουθεί να υφίσταται αυτή η έλλειψη ζήτησης και υπό την προϋπόθεση ότι η εναλλακτική χρήση δεν θίγει την εναρμονισμένη χρήση της ζώνης από άλλα κράτη μέλη και ότι παύει όταν δημιουργηθεί ζήτηση για την εναρμονισμένη χρήση.

(113) Η ευελιξία στη διαχείριση του ραδιοφάσματος και η πρόσβαση σε αυτό έχει καθιερωθεί, στο πλαίσιο αδειών ουδέτερων από άποψη τεχνολογίας και υπηρεσίας, ώστε οι χρήστες του ραδιοφάσματος να μπορούν να επιλέγουν την εφαρμογή των βέλτιστων τεχνολογιών και υπηρεσιών σε ζώνες ραδιοφάσματος που έχουν δηλωθεί διαθέσιμες για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στα σχετικά εθνικά σχέδια παραχώρησης συχνοτήτων σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο («αρχή ουδετερότητας ως προς την τεχνολογία και αρχή ουδετερότητας ως προς τις υπηρεσίες»). Ο διοικητικός καθορισμός τεχνολογιών και υπηρεσιών θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο όταν διακυβεύονται στόχοι γενικού συμφέροντος και θα πρέπει να αιτιολογείται σαφώς και να υπάγεται σε τακτική επανεξέταση.

(114) Οι περιορισμοί στην αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας θα πρέπει να είναι κατάλληλοι και να δικαιολογούνται από την ανάγκη αποφυγής επιβλαβών παρεμβολών, π.χ. με την επιβολή μάσκας εκπομπών και στάθμης ισχύος, την εξασφάλιση της προστασίας της δημόσιας υγείας με τον περιορισμό της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία, τη διασφάλιση της καλής λειτουργίας των υπηρεσιών μέσω κατάλληλου επιπέδου τεχνικής ποιότητας της υπηρεσίας, χωρίς ωστόσο να αίρεται η δυνατότητα χρήσης περισσοτέρων της μίας υπηρεσιών στην ίδια ζώνη ραδιοφάσματος, τη διασφάλιση κατάλληλου μερισμού του ραδιοφάσματος, ιδίως όπου η χρήση του υπάγεται μόνο σε γενικές άδειες, την διαφύλαξη της αποτελεσματικής χρήσης του ραδιοφάσματος ή την εκπλήρωση στόχου γενικού συμφέροντος σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο.

(115) Οι χρήστες του ραδιοφάσματος θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να επιλέγουν ελεύθερα τις υπηρεσίες που επιθυμούν να προσφέρουν μέσω του ραδιοφάσματος. Εντούτοις, θα πρέπει να επιτρέπεται η λήψη μέτρων όπου απαιτείται η παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας για την κάλυψη σαφώς προσδιορισμένων στόχων γενικού συμφέροντος, όπως η ασφάλεια της ζωής, η ανάγκη προαγωγής της κοινωνικής, περιφερειακής και εδαφικής συνοχής ή η αποφυγή μη αποδοτικής χρήσης ραδιοφάσματος. Οι στόχοι αυτοί περιλαμβάνουν και την προαγωγή της πολιτιστικής και γλωσσικής ποικιλομορφίας και την πολυφωνία των μέσων επικοινωνίας, όπως ορίζεται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Εκτός περιπτώσεων που είναι απαραίτητες για την προστασία της ασφάλειας της ζωής ή, ως εξαίρεση, προκειμένου για την εκπλήρωση άλλων στόχων γενικού συμφέροντος όπως καθορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, οι εξαιρέσεις δεν θα πρέπει να συνεπάγονται αποκλειστική χρήση ορισμένων υπηρεσιών, αλλά να συνιστούν παραχώρηση προτεραιότητας ώστε να μπορούν να συνυπάρχουν στην ίδια ζώνη ραδιοφάσματος και άλλες υπηρεσίες ή τεχνολογίες. Ο καθορισμός του πεδίου εφαρμογής και του χαρακτήρα κάθε εξαίρεσης που αφορά την προαγωγή της γλωσσικής και πολιτιστικής ποικιλομορφίας και της πολυφωνίας των μέσων επικοινωνίας εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών.

(116) Καθώς η κατανομή ραδιοφάσματος σε ειδικές τεχνολογίες ή υπηρεσίες αποτελεί εξαίρεση από τις αρχές της ουδετερότητας ως προς τεχνολογία και υπηρεσίες και περιορίζει την ελευθερία επιλογής της παρεχόμενης υπηρεσίας ή της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας, κάθε πρόταση τέτοιας κατανομής θα πρέπει να είναι διαφανής και να υπάγεται σε δημόσια διαβούλευση.

(117) Όταν τα κράτη μέλη, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αποφασίζουν να περιορίσουν την ελευθερία παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών για λόγους δημόσιας τάξης, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξηγούν τους λόγους αυτού του περιορισμού.

(118) Η διαχείριση του ραδιοφάσματος θα πρέπει γίνεται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η αποφυγή επιβλαβών παρεμβολών. Η βασική έννοια των επιβλαβών παρεμβολών θα πρέπει επομένως να ορισθεί κατάλληλα ώστε να διασφαλισθεί ότι η ρυθμιστική παρέμβαση θα περιορίζεται στον βαθμό που είναι απαραίτητος για την αποτροπή αυτών των παρεμβολών, λαμβανομένης επίσης υπόψη της ανάγκης να συνεκτιμώνται προηγμένες μέθοδοι προστασίας έναντι των επιβλαβών παρεμβολών, με στόχο την εφαρμογή αυτών των τεχνολογιών και των μεθόδων διαχείρισης του ραδιοφάσματος, ώστε να αποφεύγεται, κατά το δυνατόν, η εφαρμογή της αρχής «χωρίς παρεμβολές και χωρίς προστασία». Οι μεταφορές έχουν ισχυρή διασυνοριακή διάσταση και η ψηφιοποίησή τους δημιουργεί προκλήσεις. Τα οχήματα (όπως μετρό, λεωφορεία, αυτοκίνητα, φορτηγά, τρένα) καθίστανται όλο και πιο αυτόνομα και συνδεδεμένα. Στην εσωτερική αγορά, τα οχήματα ταξιδεύουν ευκολότερα πέραν των εθνικών συνόρων. Οι αξιόπιστες επικοινωνίες και η αποφυγή επιβλαβών παρεμβολών είναι ζωτικής σημασίας για την ασφαλή και καλή λειτουργία των οχημάτων και των επ᾽ αυτών συστημάτων επικοινωνιών.

(119) Με την αυξανόμενη ζήτηση ραδιοφάσματος και τις νέες ποικίλες εφαρμογές και τεχνολογίες που επιβάλλουν πιο ευέλικτη πρόσβαση στο ραδιοφάσμα και χρήση του ραδιοφάσματος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προάγουν την κοινή χρήση του ραδιοφάσματος, θεσπίζοντας τα πλέον κατάλληλα καθεστώτα αδειών για κάθε σενάριο και ορίζοντας κατάλληλους και διαφανείς σχετικούς κανόνες και όρους. Η κοινή χρήση του ραδιοφάσματος διασφαλίζει όλο και περισσότερο την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση του, επιτρέποντας σε διάφορους ανεξάρτητους χρήστες ή συσκευές την πρόσβαση στην ίδια ζώνη ραδιοφάσματος βάσει διαφόρων ειδών νομικών καθεστώτων, ώστε να καθίστανται διαθέσιμοι επιπλέον πόροι ραδιοφάσματος, να αυξάνεται η αποδοτικότητα της χρήσης και να διευκολύνεται η πρόσβαση στο ραδιοφάσμα για νέους χρήστες. Η κοινή χρήση μπορεί να βασίζεται σε γενικές άδειες ή σε χρήση εξαιρούμενη από την αδειοδότηση επιτρέποντας, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις μερισμού, σε διάφορους χρήστες την πρόσβαση στο ίδιο ραδιοφάσμα και τη χρήση του, σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές ή σε διαφορετικές χρονικές στιγμές. Μπορεί επίσης να βασίζεται σε μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης, δυνάμει ρυθμίσεων όπως η άδεια μεριζόμενης πρόσβασης κατά την οποία όλοι οι χρήστες (με τον υφιστάμενο χρήστη και νέους χρήστες) συμφωνούν σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη μεριζόμενη πρόσβαση, υπό την εποπτεία των αρμόδιων αρχών, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ελάχιστη εγγυημένη ποιότητα ραδιομετάδοσης. Όταν επιτρέπουν την κοινή χρήση υπό διαφορετικά καθεστώτα αδειοδότησης, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να θέτουν ευρέως αποκλίνουσες διάρκειες για αυτήν τη χρήση υπό διαφορετικά καθεστώτα αδειοδότησης.

(120) Οι γενικές άδειες χρήσης του ραδιοφάσματος ενδέχεται να διευκολύνουν την πιο αποτελεσματική χρήση του ραδιοφάσματος και να προωθούν την καινοτομία σε ορισμένες περιπτώσεις, είναι δε ευνοϊκές για τον ανταγωνισμό, ενώ τα μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος σε άλλες περιπτώσεις ενδέχεται να είναι το πλέον κατάλληλο καθεστώς αδειοδότησης υπό ορισμένες ειδικές περιστάσεις. Θα πρέπει να εξετάζεται η λύση των μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης, παραδείγματος χάριν, όταν η ύπαρξη ευνοϊκών χαρακτηριστικών διάδοσης του ραδιοφάσματος ή το προβλεπόμενο επίπεδο ισχύος της μετάδοσης συνεπάγεται ότι δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των παρεμβολών με τη χρήση γενικών αδειών εξαιτίας της απαιτούμενης ποιότητας της υπηρεσίας. Τεχνικά μέτρα όπως λύσεις για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας του δέκτη θα μπορούσαν να επιτρέψουν τη χρήση γενικών αδειών ή τον μερισμό ραδιοφάσματος και πιθανώς να αποφύγουν τη συστηματική προσφυγή στην αρχή «χωρίς παρεμβολές και χωρίς προστασία».

(121) Προκειμένου να διασφαλίζεται η προβλεψιμότητα και να διαφυλάσσεται η ασφάλεια δικαίου και η επενδυτική σταθερότητα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίζουν εκ των προτέρων κατάλληλα κριτήρια για τον προσδιορισμό της συμμόρφωσης με στόχο την αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος από τους κατόχους των δικαιωμάτων κατά την εφαρμογή των όρων που συνοδεύουν μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης και γενικές άδειες. Τα ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να συμμετέχουν στον καθορισμό των εν λόγω όρων και να ενημερώνονται με διαφάνεια σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα αξιολογείται η εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους.

(122) Για να αποφεύγεται η δημιουργία φραγμών εισόδου στην αγορά, ιδίως μέσω της αποθεματοποίησης που αντιβαίνει στον ανταγωνισμό, θα πρέπει να είναι αποτελεσματική η επιβολή της τήρησης των όρων που συνοδεύουν δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος από τα κράτη μέλη και θα πρέπει να συμμετέχουν όλες οι αρμόδιες αρχές ανάλογα με την περίπτωση. Οι όροι επιβολής θα πρέπει να περιλαμβάνουν την εφαρμογή της ρήτρας της απώλειας σε περίπτωση μη χρήσης. Για λόγους ασφάλειας δικαίου σχετικά με την πιθανή έκθεση σε τυχόν κυρώσεις για τη μη χρήση ραδιοφάσματος, θα πρέπει να ορίζονται εκ των προτέρων τα όρια χρήσης, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον χρόνο, την ποσότητα ή την ταυτότητα του ραδιοφάσματος. Η εμπορία και χρονομίσθωση ραδιοφάσματος θα πρέπει να διασφαλίζουν την αποτελεσματική χρήση από τον αρχικό κάτοχο του δικαιώματος.

(123) Όταν οι εναρμονισμένες προϋποθέσεις για τις ζώνες ραδιοφάσματος θεσπίζονται σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 676/2002/ΕΚ, οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να αποφασίζουν σχετικά με το πλέον κατάλληλο καθεστώς αδειοδότησης που θα ισχύει για την εν λόγω ζώνη ή τμήματα αυτής. Όταν όλα τα κράτη μέλη είναι πιθανό να αντιμετωπίσουν παρόμοια προβλήματα για τα οποία αποκλίνουσες λύσεις θα μπορούσαν να κατακερματίσουν την εσωτερική αγορά εξοπλισμού και συνεπώς να καθυστερήσουν την ανάπτυξη των συστημάτων 5G, ενδέχεται να είναι αναγκαίο για την Επιτροπή, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη της RSPG, να προτείνει κοινές λύσεις που αναγνωρίζουν τα ισχύοντα τεχνικά μέτρα εναρμόνισης. Έτσι θα μπορούσε να προσφερθεί στα κράτη μέλη μια εργαλειοθήκη την οποία θα μπορούσαν να λαμβάνουν υπόψη όταν προσδιορίζουν τα κατάλληλα συνεπή καθεστώτα αδειοδότησης που θα εφαρμοσθούν σε ζώνη ή τμήμα ζώνης, βάσει παραγόντων όπως η πυκνότητα πληθυσμού, τα χαρακτηριστικά διάδοσης των ζωνών, η απόκλιση μεταξύ αστικής και αγροτικής χρήσης, η ενδεχόμενη ανάγκη προστασίας των υφιστάμενων υπηρεσιών και οι συνακόλουθες επιπτώσεις για τις οικονομίες κλίμακας στην παραγωγή.

(124) Η κοινή χρήση υποδομών δικτύου και, σε ορισμένες περιπτώσεις, η κοινή χρήση ραδιοφάσματος μπορεί να καταστήσει δυνατή την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη χρήση του ραδιοφάσματος και να διασφαλίσει την ταχεία ανάπτυξη δικτύων, ιδίως σε λιγότερο πυκνοκατοικημένες περιοχές. Κατά τον καθορισμό των όρων που πρόκειται να συνοδεύουν τα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει επίσης να εξετάζουν το ενδεχόμενο αδειοδότησης μορφών μερισμού ή συντονισμού μεταξύ επιχειρήσεων με σκοπό να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος ή η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις κάλυψης, σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου ανταγωνισμού.

(125) Η απαίτηση για σεβασμό των αρχών της ουδετερότητας ως προς την τεχνολογία και την υπηρεσία κατά τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης, μαζί με την πιθανότητα μεταβίβασης δικαιωμάτων μεταξύ επιχειρήσεων, στηρίζουν την ελευθερία και τα μέσα παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο κοινό, διευκολύνοντας έτσι την επίτευξη στόχων γενικού συμφέροντος. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την παραχώρηση ραδιοφάσματος απευθείας σε παρόχους δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή σε οντότητες που χρησιμοποιούν τα εν λόγω δίκτυα ή υπηρεσίες. Οι οντότητες αυτές ενδέχεται να είναι πάροχοι περιεχομένου ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών εκπομπών. Υπεύθυνη για την τήρηση των όρων που συνδέονται με το δικαίωμα χρήσης ραδιοφάσματος και των συναφών όρων που συνδέονται με τη γενική άδεια θα πρέπει να είναι πάντοτε η επιχείρηση στην οποία χορηγείται το δικαίωμα χρήσης ραδιοφάσματος. Ορισμένες υποχρεώσεις που επιβάλλονται σε ραδιοτηλεοπτικούς φορείς για την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων επικοινωνίας ενδέχεται να απαιτούν τη χρήση ειδικών κριτηρίων και διαδικασιών για τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος ώστε να επιτυγχάνεται συγκεκριμένος στόχος γενικού συμφέροντος που ορίζεται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Ωστόσο, η διαδικασία χορήγησης αυτού του δικαιώματος θα πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να είναι αντικειμενική, διαφανής, αναλογική και να μην εισάγει διακρίσεις.

(126) Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, τυχόν εθνικοί περιορισμοί των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται με το άρθρο 56 ΣΛΕΕ θα πρέπει να αιτιολογούνται αντικειμενικά και να είναι αναλογικοί και δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων αυτών. Επιπλέον, ραδιοφάσμα το οποίο χορηγείται χωρίς την τήρηση ανοικτής διαδικασίας δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για άλλους σκοπούς εκτός του στόχου γενικού συμφέροντος για τον οποίο χορηγήθηκε. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να παρέχεται στα ενδιαφερόμενα μέρη η δυνατότητα να υποβάλλουν παρατηρήσεις εντός εύλογης περιόδου. Στο πλαίσιο μιας διαδικασίας αίτησης για τη χορήγηση δικαιωμάτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ελέγχουν εάν ο αιτών θα είναι σε θέση να τηρήσει τους όρους που πρόκειται να συνδεθούν με τα δικαιώματα αυτά. Οι όροι αυτοί θα πρέπει να ανταναλώνται στα κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται με αντικειμενικούς, διαφανείς και αναλογικούς όρους που δεν εισάγουν διακρίσεις πριν από την έναρξη οποιασδήποτε διαδικασίας επιλογής. Προς τον σκοπό της εφαρμογής των εν λόγω κριτηρίων, είναι δυνατόν να ζητείται από τον αιτούντα να υποβάλει τις πληροφορίες που απαιτούνται για να αποδείξει ότι είναι σε θέση να τηρήσει τους όρους αυτούς. Η αίτηση δικαιώματος χρήσης ενός ραδιοφάσματος είναι δυνατόν να απορρίπτεται, όταν δεν υποβάλλονται οι πληροφορίες αυτές.

(127) Τα κράτη μέλη θα πρέπει, πριν από τη χορήγηση του δικαιώματος, να επιβάλλουν μόνο τον έλεγχο στοιχείων που μπορούν ευλόγως να αποδειχθούν από υποψήφιο ο οποίος επιδεικνύει τη συνήθη επιμέλεια, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της σημαντικής δημόσιας και αγοραίας αξίας του ραδιοφάσματος ως σπάνιου δημόσιου πόρου. Αυτό δεν θίγει τη δυνατότητα για μεταγενέστερο έλεγχο της εκπλήρωσης των κριτηρίων επιλεξιμότητας, για παράδειγμα με τη χρήση σημείων αναφοράς, σε περίπτωση που τα κριτήρια δεν θα ήταν ευλόγως δυνατό να τηρηθούν αρχικά. Για να διαφυλαχθεί η αποτελεσματική και αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να χορηγούν δικαιώματα όταν από την επανεξέτασή τους προκύπτουν ενδείξεις αδυναμίας των υποψηφίων να τηρήσουν τους όρους, με την επιφύλαξη της δυνατότητας να διευκολύνεται η χρονικά περιορισμένη πειραματική χρήση. Η επαρκώς μακρά διάρκεια των αδειών για τη χρήση ραδιοφάσματος αναμένεται να αυξήσει την προβλεψιμότητα επενδύσεων ώστε να ενισχυθεί η ταχύτερη ανάπτυξη δικτύων και η βελτίωση των υπηρεσιών, καθώς και να αυξήσει τη σταθερότητα για την υποστήριξη της εμπορίας και χρονομίσθωσης ραδιοφάσματος. Αυτή η διάρκεια θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους επιδιωκόμενους σκοπούς και να επαρκεί για να διευκολύνεται η ανάκτηση των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν, εκτός αν έχει ληφθεί άδεια για χρήση ραδιοφάσματος απεριόριστου χρονικού διαστήματος. Αν και η μεγαλύτερη διάρκεια μπορεί να εξασφαλίσει την προβλεψιμότητα των επενδύσεων, τα μέτρα για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής και αποδοτικής χρήσης του ραδιοφάσματος, όπως η εξουσία της αρμόδιας αρχής να τροποποιεί ή να ανακαλεί το δικαίωμα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τους όρους που συνοδεύουν τα δικαιώματα χρήσης, ή η διευκόλυνση της εμπορευσιμότητας και της χρονομίσθωσης του ραδιοφάσματος, θα χρησιμεύουν για την πρόληψη ανάρμοστης συσσώρευσης ραδιοφάσματος και τη στήριξη της μεγαλύτερης ευελιξίας στην κατανομή πόρων ραδιοφάσματος. Η αυξημένη χρησιμοποίηση ετήσιων τελών αποτελεί επίσης μέσο για να εξασφαλίζεται η διαρκής αξιολόγηση της χρήσης του ραδιοφάσματος από τον κάτοχο του δικαιώματος.

(128) Λόγω της σημασίας της τεχνικής καινοτομίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να προβλέπουν δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος για πειραματικούς σκοπούς, τα οποία θα υπόκεινται σε συγκεκριμένους περιορισμούς και όρους που δικαιολογούνται αυστηρά λόγω του πειραματικού χαρακτήρα των δικαιωμάτων αυτών.

(129) Όταν αποφασίζουν αν θα ανανεώσουν ήδη χορηγημένα δικαιώματα χρήσης εναρμονισμένου ραδιοφάσματος, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τον βαθμό στον οποίο η ανανέωση θα προωθούσε τους στόχους του ρυθμιστικού πλαισίου και άλλους στόχους βάσει του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου. Οποιαδήποτε τέτοια απόφαση θα πρέπει να υπόκειται σε ανοικτή, διαφανή διαδικασία που δεν εισάγει διακρίσεις και να βασίζεται σε επανεξέταση του τρόπου με τον οποίο έχουν τηρηθεί οι όροι που συνοδεύουν τα εκάστοτε δικαιώματα. Κατά την αξιολόγηση της ανάγκης για ανανέωση των δικαιωμάτων χρήσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να σταθμίζουν τις ανταγωνιστικές επιπτώσεις της ανανέωσης χορηγημένων δικαιωμάτων έναντι της προώθησης αποδοτικότερης εκμετάλλευσης ή καινοτόμων νέων χρήσεων που θα μπορούσαν να προκύψουν αν η ζώνη ήταν ανοιχτή σε νέους χρήστες. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να δύνανται να αποφασίζουν σχετικά, επιτρέποντας μόνο περιορισμένη διάρκεια ανανέωσης προκειμένου να αποφευχθεί σοβαρή στρέβλωση της καθιερωμένης χρήσης. Αν και οι αποφάσεις σχετικά με την ανανέωση δικαιωμάτων που έχουν χορηγηθεί πριν από τη θέση σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να λαμβάνονται τηρουμένων των τυχόν κανόνων που ήδη ισχύουν, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν ότι δεν θίγονται οι στόχοι της παρούσας οδηγίας.

(130) Κατά την ανανέωση υφιστάμενων δικαιωμάτων χρήσης εναρμονισμένου ραδιοφάσματος, τα κράτη μέλη θα πρέπει, μαζί με την αξιολόγηση της ανάγκης για ανανέωση του δικαιώματος, να επανεξετάζουν τα τέλη που συνοδεύουν τα δικαιώματα, με σκοπό να διασφαλίζεται ότι τα τέλη αυτά εξακολουθούν να προάγουν τη βέλτιστη χρήση, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, των εξελίξεων της αγοράς και της τεχνολογικής εξέλιξης. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, είναι σκόπιμο τυχόν προσαρμογές στις ισχύουσες αμοιβές να βασίζονται στις ίδιες αρχές με εκείνες που εφαρμόζονται για τη χορήγηση νέων δικαιωμάτων χρήσης.

(131) Η αποτελεσματική διαχείριση του ραδιοφάσματος μπορεί να διασφαλίζεται με τη διευκόλυνση της συνεχιζόμενης αποδοτικής χρήσης του ραδιοφάσματος που έχει ήδη εκχωρηθεί. Προκειμένου να κατοχυρώνεται η ασφάλεια δικαίου για τους κατόχους των δικαιωμάτων, η δυνατότητα ανανέωσης των δικαιωμάτων χρήσης θα πρέπει να εξετάζεται εντός κατάλληλου χρονικού διαστήματος πριν από τη λήξη των εκάστοτε δικαιωμάτων, για παράδειγμα όταν τα δικαιώματα έχουν χορηγηθεί για 15 έτη ή περισσότερο, τουλάχιστον δύο έτη πριν από τη λήξη των δικαιωμάτων αυτών, εκτός αν έχει εξαιρεθεί ρητά η δυνατότητα ανανέωσης κατά τη στιγμή της χορήγησης. Για να εξασφαλίζεται η διαρκής διαχείριση των πόρων, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να προβαίνουν σε αυτήν την εξέταση με δική τους πρωτοβουλία, καθώς και κατόπιν αιτήματος από τον εκδοχέα. Η ανανέωση του δικαιώματος χρήσης δεν θα πρέπει να χορηγείται ενάντια στη βούληση του εκδοχέα.

(132) Η μεταβίβαση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος μπορεί να είναι αποτελεσματικό μέσο αύξησης της αποδοτικής χρήσης του ραδιοφάσματος. Για λόγους ευελιξίας και αποτελεσματικότητας και για να καταστεί δυνατή η αποτίμηση του ραδιοφάσματος από την αγορά, τα κράτη μέλη θα πρέπει, εξ ορισμού, να παρέχουν στους χρήστες του ραδιοφάσματος τη δυνατότητα να μεταβιβάζουν ή να χρονομισθώνουν τα οικεία δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος σε τρίτους κατόπιν απλής διαδικασίας και υπό τους όρους που συνοδεύουν τα εν λόγω δικαιώματα και τους κανόνες ανταγωνισμού, υπό την εποπτεία των αρμόδιων εθνικών ρυθμιστικών αρχών. Για να διευκολύνονται αυτές οι μεταβιβάσεις ή χρονομισθώσεις, εφόσον τηρούνται τα τεχνικά μέτρα εφαρμογής που θεσπίζονται δυνάμει της απόφασης αριθ. 676/2002/ΕΚ, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να εξετάζουν αιτήματα για διαχωρισμό ή επιμερισμό των δικαιωμάτων ραδιοφάσματος και για αναθεώρηση των όρων χρήσης.

(133) Μέτρα που λαμβάνονται ειδικά για την προώθηση του ανταγωνισμού κατά τη χορήγηση ή την ανανέωση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος θα πρέπει να αποφασίζονται από τις εθνικές ρυθμιστικές και άλλες αρμόδιες αρχές, οι οποίες διαθέτουν την απαιτούμενη οικονομική και τεχνική γνώση και γνώση της αγοράς. Οι όροι εκχώρησης ραδιοφάσματος μπορούν να επηρεάζουν την κατάσταση του ανταγωνισμού σε αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τους όρους εισόδου. Η περιορισμένη πρόσβαση στο ραδιοφάσμα, ιδίως όταν το ραδιοφάσμα είναι εν ανεπαρκεία, μπορεί να δημιουργήσει φραγμό εισόδου ή να παρεμποδίσει τις επενδύσεις, την ανάπτυξη δικτύων, την παροχή νέων υπηρεσιών ή εφαρμογών, την καινοτομία και τον ανταγωνισμό. Τα νέα δικαιώματα χρήσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αποκτώνται μέσω μεταβίβασης ή χρονομίσθωσης, καθώς και η εισαγωγή νέων ευέλικτων κριτηρίων για τη χρήση ραδιοφάσματος μπορούν επίσης να επηρεάσουν τον υφιστάμενο ανταγωνισμό. Ορισμένοι όροι που χρησιμοποιούνται για την προώθηση του ανταγωνισμού, όταν εφαρμόζονται αδικαιολόγητα, μπορούν να έχουν άλλες συνέπειες· για παράδειγμα, τα ανώτατα όρια και οι δεσμεύσεις ραδιοφάσματος μπορούν να δημιουργήσουν τεχνητή έλλειψη, οι υποχρεώσεις χονδρικής πρόσβασης μπορούν να περιορίσουν αδικαιολόγητα τα επιχειρηματικά μοντέλα σε περίπτωση ανυπαρξίας ισχύος στην αγορά και τα όρια στις μεταβιβάσεις μπορούν να δυσχεράνουν την ανάπτυξη δευτερογενών αγορών. Ως εκ τούτου, απαιτείται συνεπής και αντικειμενικός έλεγχος περί ανταγωνισμού για την επιβολή αυτών των όρων, ο οποίος και θα πρέπει να εφαρμόζεται με συνέπεια. Η χρήση αυτών των μέτρων θα πρέπει, επομένως, να βασίζεται σε διεξοδική και αντικειμενική αξιολόγηση, από τις εθνικές ρυθμιστικές και άλλες αρμόδιες αρχές, των σχετικών συνθηκών της αγοράς και του ανταγωνισμού. Οι εθνικές αρμόδιες αρχές θα πρέπει, ωστόσο, πάντοτε να διασφαλίζουν την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος και να αποφεύγουν τη στρέβλωση του ανταγωνισμού εξαιτίας αποθεματοποίησης που αντιβαίνει στον ανταγωνισμό.

(134) Με βάση τις γνώμες της RSPG, μπορεί να είναι αναγκαία η έγκριση κοινής προθεσμίας για να επιτρέπεται η χρήση ζώνης ραδιοφάσματος που έχει εναρμονιστεί δυνάμει της απόφασης αριθ. 676/2002/ΕΚ, ώστε να αποφεύγονται διασυνοριακές παρεμβολές, και μπορεί να είναι και επωφελής ώστε να διασφαλίζεται ότι προκύπτουν πλήρη οφέλη των σχετικών τεχνικών μέτρων εναρμόνισης για τις αγορές εξοπλισμού και για την ανάπτυξη πολύ υψηλής χωρητικότητας δικτύων και υπηρεσιών. Η δυνατότητα χρήσης μιας ζώνης ραδιοφάσματος συνεπάγεται την εκχώρηση ραδιοφάσματος υπό καθεστώς γενικής αδείας ή μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης, ούτως ώστε να καθίσταται δυνατή η χρήση του ραδιοφάσματος μόλις ολοκληρώνεται η διαδικασία της εκχώρησης. Για την εκχώρηση ζωνών ραδιοφάσματος, ενδέχεται να είναι αναγκαίο να διατίθεται ζώνη κατειλημμένη από άλλους χρήστες, οι οποίοι και αποζημιώνονται. Η εφαρμογή κοινής προθεσμίας ώστε να επιτραπεί η χρήση των εναρμονισμένων ζωνών για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένης της 5G, ενδέχεται ωστόσο να συναντήσει σε συγκεκριμένο κράτος μέλος προβλήματα σχετιζόμενα με ανεπίλυτα ζητήματα διασυνοριακού συντονισμού μεταξύ κρατών μελών ή με τρίτες χώρες, με την πολυπλοκότητα που έχει η διασφάλιση της τεχνικής μετάβασης υφιστάμενων χρηστών δεδομένης ζώνης, με τον περιορισμό της χρήσης της ζώνης βάσει στόχου γενικού συμφέροντος, με τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας και άμυνας ή με λόγους ανωτέρας βίας. Σε κάθε περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν όλα τα μέτρα για τον περιορισμό της καθυστέρησης στο ελάχιστο όσον αφορά τη γεωγραφική κάλυψη, το χρονοδιάγραμμα και το εύρος του ραδιοφάσματος. Επιπλέον τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν, όταν κρίνεται σκόπιμο από την αξιολόγησή τους των σχετικών περιστάσεων, να ζητήσουν από την Ένωση να παράσχει νομική, πολιτική και τεχνική υποστήριξη με σκοπό την επίλυση ζητημάτων συντονισμού του ραδιοφάσματος με χώρες γειτονικές της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των υποψήφιων και των υπό ένταξη χωρών, κατά τρόπον ώστε τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη να είναι σε θέση να τηρούν τις υποχρεώσεις τους βάσει του ενωσιακού δικαίου.

(135) Με στόχο να διασφαλιστεί έως το 2020 μεγαλύτερη συντονισμένη διαθεσιμότητα ραδιοφάσματος για την επίτευξη σταθερών και ασύρματων δικτύων πολύ υψηλής ταχύτητας στο πλαίσιο της 5G, οι ζώνες των 3,4-3,8 GHz και 24,25-27,5 GHz έχουν οριστεί από την RSPG ως ζώνες προτεραιότητας για την εκπλήρωση των στόχων του σχεδίου δράσης για την 5G έως το 2020. Οι ζώνες 40,5-43,5 GHz και 66-71 GHz έχουν επίσης οριστεί για περαιτέρω μελέτη. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, οι ζώνες 3,4-3,8 GHz και 24,25-27,5 GHz ή τμήματά τους θα είναι διαθέσιμα για επίγεια συστήματα ικανά να παρέχουν ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες βάσει εναρμονισμένων προϋποθέσεων που έχουν καθιερωθεί από τεχνικά μέτρα εφαρμογής τα οποία θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας αριθ. 676/2002/ΕΚ, κατά συμπλήρωση της απόφασης (ΕΕ) 2017/899 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1], καθώς οι εν λόγω ζώνες έχουν συγκεκριμένες ιδιότητες, ως προς την κάλυψη και τη χωρητικότητα δεδομένων, που τους επιτρέπουν να συνδυάζονται κατάλληλα προς εκπλήρωση των απαιτήσεων της 5G. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν, ωστόσο, να επηρεάζονται από παρεμβολές που ενδέχεται να προκύψουν από τρίτες χώρες, οι οποίες, σύμφωνα με τους κανονισμούς ραδιοεπικοινωνιών της ITU, έχουν προσδιορίσει τις εν λόγω ζώνες για υπηρεσίες άλλες από τις διεθνείς κινητές τηλεπικοινωνίες. Αυτό θα μπορούσε να επηρεάσει την υποχρέωση για την τήρηση κοινής ημερομηνίας εφαρμογής. Η μελλοντική χρήση της ζώνης των 26 GHz για τις επίγειες ασύρματες υπηρεσίες 5G είναι πιθανόν, μεταξύ άλλων, να στοχεύει σε αστικές περιοχές και σε προαστιακές περιοχές σημείων πρόσβασης, ενώ ενδέχεται να προβλεφθεί και κάποια ανάπτυξη κατά μήκος μεγάλων οδικών αξόνων και σιδηροδρομικών γραμμών σε αγροτικές περιοχές. Αυτό δίνει τη δυνατότητα να χρησιμοποιείται η ζώνη των 26 GHz για άλλες υπηρεσίες από τις ασύρματες επικοινωνίες 5G εκτός των συγκεκριμένων γεωγραφικών περιοχών, π.χ. για ειδικές επιχειρηματικές επικοινωνίες ή για χρήση σε εσωτερικούς χώρους, και συνεπώς και στα κράτη μέλη να μπορούν να ορίζουν και να διαθέτουν την εν λόγω ζώνη χωρίς αποκλειστικότητα.

[1] Απόφαση (ΕΕ) 2017/899 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2017, σχετικά με τη χρήση της ζώνης συχνοτήτων των 470-790 MHz στην Ένωση (ΕΕ L 138 της 25.5.2017, σ. 131).

(136) Όταν η ζήτηση ζώνης ραδιοφάσματος υπερβαίνει τη διαθεσιμότητα και, ως αποτέλεσμα, ένα κράτος μέλος συμπεραίνει ότι τα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος πρέπει να περιοριστούν, θα πρέπει να εφαρμόζονται προσήκουσες και διαφανείς διαδικασίες για τη χορήγηση των εν λόγω δικαιωμάτων ώστε να αποφεύγονται διακρίσεις και να βελτιστοποιείται η χρήση του σπάνιου πόρου. Ο περιορισμός αυτός θα πρέπει να είναι δικαιολογημένος, αναλογικός και να βασίζεται σε ενδελεχή αξιολόγηση των συνθηκών της αγοράς, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των συνολικών οφελών για τους χρήστες, καθώς και των εθνικών στόχων και των στόχων της εσωτερικής αγοράς. Οι στόχοι που διέπουν κάθε διαδικασία περιορισμού θα πρέπει είναι σαφώς καθορισμένοι εκ των προτέρων. Όταν εξετάζουν την πλέον ενδεδειγμένη διαδικασία επιλογής, και σύμφωνα με τα μέτρα συντονισμού που λαμβάνονται σε ενωσιακό επίπεδο, τα κράτη μέλη θα πρέπει εγκαίρως και με διαφάνεια να διαβουλεύονται με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με την αιτιολόγηση, τους στόχους και τους όρους της διαδικασίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν, μεταξύ άλλων, διαδικασίες ανταγωνιστικής ή συγκριτικής επιλογής για την εκχώρηση ραδιοφάσματος ή πόρων αριθμοδότησης με μεγάλη οικονομική αξία. Για τη διαχείριση των εν λόγω καθεστώτων, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους στόχους της παρούσας οδηγίας. Αν κράτος μέλος διαπιστώνει ότι είναι δυνατή η διάθεση περαιτέρω δικαιωμάτων σε μια ζώνη, θα πρέπει να κινεί τη σχετική διαδικασία.

(137) Η τεράστια αύξηση της ζήτησης ραδιοφάσματος και της ζήτησης από τελικούς χρήστες για ασύρματη ευρυζωνική χωρητικότητα καθιστά αναγκαία την εξεύρεση εναλλακτικών, συμπληρωματικών λύσεων φασματικώς αποδοτικής πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων ασύρματης πρόσβασης χαμηλής ισχύος με μικρή εμβέλεια λειτουργίας, όπως τα RLAN και τα δίκτυα σημείων κυψελωτής πρόσβασης χαμηλής ισχύος και μικρού μεγέθους. Αυτά τα συμπληρωματικά συστήματα ασύρματης πρόσβασης, ιδίως τα δημοσίως προσβάσιμα σημεία πρόσβασης RLAN, αυξάνουν την πρόσβαση στο διαδίκτυο για τους τελικούς χρήστες, καθώς και την αποφόρτωση της κυκλοφορίας στην κινητή τηλεφωνία για τους φορείς εκμετάλλευσης κινητής τηλεφωνίας. Τα RLAN χρησιμοποιούν εναρμονισμένο ραδιοφάσμα χωρίς να απαιτείται μεμονωμένη άδεια ή δικαίωμα χρήσης ραδιοφάσματος. Τα περισσότερα σημεία πρόσβασης RLAN χρησιμοποιούνται μέχρι στιγμής από ιδιώτες χρήστες ως τοπική ασύρματη επέκταση της σταθερής ευρυζωνικής σύνδεσής τους. Οι τελικοί χρήστες, εντός των ορίων της δικής τους συνδρομής υπηρεσιών διαδικτύου, δεν θα πρέπει να εμποδίζονται να μοιράζονται την πρόσβαση στο RLAN τους με άλλους, ώστε να αυξάνεται ο αριθμός των διαθέσιμων σημείων πρόσβασης, ιδίως σε πυκνοκατοικημένες περιοχές, να μεγιστοποιείται η ασύρματη χωρητικότητα δεδομένων μέσω επαναχρησιμοποίησης του ραδιοφάσματος και να δημιουργούνται οικονομικά αποδοτικές συμπληρωματικές ασύρματες ευρυζωνικές υποδομές προσβάσιμες σε άλλους τελικούς χρήστες. Επομένως, θα πρέπει επίσης να καταργηθούν περιττοί περιορισμοί στην ανάπτυξη και τη διασύνδεση σημείων πρόσβασης RLAN.

(138) Οι δημόσιες αρχές ή οι πάροχοι δημόσιων υπηρεσιών που χρησιμοποιούν RLAN στους χώρους τους για το προσωπικό, τους επισκέπτες ή τους πελάτες τους, για παράδειγμα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης ή για πληροφορίες σχετικά με τις δημόσιες μεταφορές ή τη διαχείριση της οδικής κυκλοφορίας, θα μπορούσαν επίσης να παρέχουν πρόσβαση σε τέτοια σημεία πρόσβασης για γενική χρήση από πολίτες, ως επικουρική υπηρεσία σε υπηρεσίες που προσφέρουν στο κοινό στους εν λόγω χώρους, στον βαθμό που αυτό επιτρέπεται από τους κανόνες περί ανταγωνισμού και δημόσιων συμβάσεων. Επιπλέον, ο πάροχος τέτοιας τοπικής πρόσβασης σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών εντός ή πέριξ ιδιωτικού ακινήτου ή περιορισμένου δημόσιου χώρου σε μη εμπορική βάση ή ως επικουρική υπηρεσία σε άλλη δραστηριότητα που δεν εξαρτάται από αυτήν την πρόσβαση (όπως τα κομβικά σημεία RLAN που διατίθενται σε πελάτες άλλων εμπορικών δραστηριοτήτων ή στο ευρύ κοινό στην εν λόγω περιοχή) μπορεί να υπόκειται σε συμμόρφωση με γενικές άδειες για δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος, αλλά δεν θα πρέπει να υπόκειται σε όρους ή απαιτήσεις που συνοδεύουν γενικές άδειες οι οποίες ισχύουν για παρόχους δημόσιων δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή σε υποχρεώσεις σχετικά με τους τελικούς χρήστες ή τη διασύνδεση. Ωστόσο, ο πάροχος αυτός θα πρέπει να εξακολουθεί να υπόκειται στους κανόνες περί ευθύνης που καθορίζονται στην οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1]. Αναδύονται περαιτέρω τεχνολογίες, όπως η οπτική ασύρματη επικοινωνία (LiFi), οι οποίες θα συμπληρώνουν τις τρέχουσες ραδιοφασματικές δυνατότητες των RLAN και των σημείων ασύρματης πρόσβασης, ώστε να συμπεριλαμβάνονται σημεία πρόσβασης με βάση την οπτική επικοινωνία ορατού φωτός, και θα οδηγήσουν σε υβριδικά τοπικά δίκτυα που θα επιτρέπουν την οπτική ασύρματη επικοινωνία.

[1] Οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») (ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1).

(139) Δεδομένου ότι τα σημεία ασύρματης πρόσβασης χαμηλής ισχύος και μικρής εμβέλειας, όπως φεμτοκυψέλες, πικοκυψέλες, μητροκυψέλλες ή μικροκυψέλλες, μπορούν να είναι πολύ μικρά και να χρησιμοποιούν διακριτικό εξοπλισμό παρόμοιο με των οικιακών δρομολογητών RLAN, που δεν απαιτούν άδειες πέραν των αναγκαίων για τη χρήση του ραδιοφάσματος, και λαμβανομένου υπόψη του θετικού αντικτύπου τέτοιων σημείων πρόσβασης στη χρήση του ραδιοφάσματος και στην ανάπτυξη ασύρματων επικοινωνιών, οποιοσδήποτε περιορισμός στην ανάπτυξή τους θα πρέπει να περιορίζεται στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Ως εκ τούτου, για να διευκολύνουν την ανάπτυξη σημείων ασύρματης πρόσβασης μικρής εμβέλειας και με την επιφύλαξη κάθε ισχύουσας απαίτησης σχετικής με τη διαχείριση του ραδιοφάσματος, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υπάγουν σε επιμέρους άδειες την εγκατάσταση τέτοιων συσκευών σε κτίρια που δεν είναι επισήμως προστατευόμενα ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας, εκτός αν υπάρχουν λόγοι δημόσιας ασφάλειας. Για τον σκοπό αυτόν, τα χαρακτηριστικά τους, όπως οι μέγιστες διαστάσεις, το βάρος και τα χαρακτηριστικά εκπομπών, θα πρέπει να καθορίζονται σε επίπεδο Ένωσης κατ' αναλογικό τρόπο για την τοπική ανάπτυξη και ώστε να διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας της δημόσιας υγείας, όπως ορίζεται στη σύσταση 1999/519/ΕΚ. Για τη λειτουργία των σημείων ασύρματης πρόσβασης μικρής εμβέλειας, θα πρέπει να εφαρμόζεται το άρθρο 7 της οδηγίας 2014/53/ΕΕ. Τούτο δεν θίγει τα δικαιώματα ιδιωτικής ιδιοκτησίας που ορίζονται στο ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο. Η διαδικασία για την εξέταση των αιτήσεων έκδοσης αδείας θα πρέπει να εξορθολογισθεί και να μη θίγει τυχόν εμπορικές συμφωνίες και κάθε συναφής διοικητική επιβάρυνση θα πρέπει να περιορίζεται στα διοικητικά έξοδα που συνδέονται με την επεξεργασία της αίτησης. Η διαδικασία αξιολόγησης του αιτήματος για την έκδοση αδείας θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν λιγότερο χρονοβόρα και να μην υπερβαίνει, κατ' αρχήν, το τετράμηνο.

(140) Τα δημόσια κτίρια και οι λοιπές δημόσιες υποδομές δέχονται επισκέψεις και χρησιμοποιούνται καθημερινά από σημαντικό αριθμό τελικών χρηστών που χρειάζονται συνδεσιμότητα για να χρησιμοποιήσουν εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και ηλεκτρονικών μεταφορών και άλλες υπηρεσίες. Άλλες δημόσιες υποδομές, όπως οι στύλοι φωτισμού και οι φωτεινοί σηματοδότες, προσφέρουν ιδιαίτερα πολύτιμες τοποθεσίες για την εγκατάσταση μικρών κυψελών, παραδείγματος χάριν, λόγω της πυκνότητάς τους. Χωρίς να θίγεται η δυνατότητα των αρμόδιων αρχών να υπάγουν την ανάπτυξη σημείων ασύρματης πρόσβασης μικρής εμβέλειας σε επιμέρους προγενέστερες άδειες, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα πρόσβασης σε αυτούς τους δημόσιους χώρους, προκειμένου να εξυπηρετείται επαρκώς η ζήτηση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, ως εκ τούτου, να διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω δημόσια κτίρια και άλλες δημόσιες υποδομές διατίθενται υπό εύλογους όρους για την εγκατάσταση μικρών κυψελών με σκοπό τη συμπλήρωση της οδηγίας 2014/61/ΕΕ και με την επιφύλαξη των αρχών που ορίζονται στην εν λόγω οδηγία. Η οδηγία 2014/61/ΕΕ ακολουθεί μια λειτουργική προσέγγιση και επιβάλλει υποχρεώσεις πρόσβασης σε υλική υποδομή μόνο όταν αποτελεί μέρος ενός δικτύου και μόνο εάν ανήκει σε φορέα εκμετάλλευσης δικτύου ή χρησιμοποιείται από τέτοιον φορέα, αφήνοντας έτσι πολλά κτίρια που ανήκουν σε δημόσιες αρχές ή χρησιμοποιούνται από αυτές εκτός του πεδίου εφαρμογής της. Αντιθέτως, δεν είναι αναγκαίο να υπάρχει ειδική υποχρέωση για την υλική υποδομή, όπως σωλήνες ή στύλοι, που χρησιμοποιείται για ευφυή συστήματα μεταφορών και η οποία ανήκει σε φορείς εκμετάλλευσης δικτύου (παρόχους υπηρεσιών μεταφορών ή παρόχους δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών) και φιλοξενεί τμήματα δικτύου, με αποτέλεσμα να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/61/ΕΕ.

(141) Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας όσον αφορά την πρόσβαση και τη διασύνδεση ισχύουν για τα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Οι πάροχοι δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εκτός από εκείνα που δεν προσφέρονται στο κοινό, δεν υπέχουν υποχρεώσεις πρόσβασης ή διασύνδεσης δυνάμει της παρούσας οδηγίας, πλην των περιπτώσεων κατά τις οποίες, επειδή επωφελούνται από την πρόσβαση στα δημόσια δίκτυα, ενδέχεται να υπόκεινται σε όρους που καθορίζουν τα κράτη μέλη.

(142) Στον όρο «πρόσβαση» αποδίδονται πολλές ερμηνείες και, συνεπώς, είναι αναγκαίο να οριστεί με ακρίβεια η χρήση του όρου αυτού στην παρούσα οδηγία, χωρίς να θίγεται ο τρόπος χρήσης του σε άλλα ενωσιακά μέτρα. Ένας φορέας εκμετάλλευσης ενδέχεται να έχει στην κυριότητά του το βασικό δίκτυο ή τις βασικές ευκολίες ή να μισθώνει μέρος ή το σύνολο αυτών.

(143) Σε μια ανοιχτή και ανταγωνιστική αγορά, δεν θα πρέπει να υπάρχουν περιορισμοί που αποτρέπουν τις επιχειρήσεις να διαπραγματεύονται ρυθμίσεις πρόσβασης και διασύνδεσης μεταξύ τους, ιδίως σε διασυνοριακές συμφωνίες, με την επιφύλαξη των κανόνων περί ανταγωνισμού όπως ορίζονται στη ΣΛΕΕ. Κατά την επίτευξη μιας αποτελεσματικότερης και πραγματικά πανευρωπαϊκής αγοράς, με ουσιαστικό ανταγωνισμό και μεγαλύτερες δυνατότητες επιλογής και ανταγωνιστικών υπηρεσιών στους τελικούς χρήστες, οι επιχειρήσεις που λαμβάνουν αιτήσεις πρόσβασης ή διασύνδεσης από άλλες επιχειρήσεις που υπόκεινται σε γενική άδεια για να παρέχουν δίκτυα ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο κοινό θα πρέπει, κατ' αρχήν, να συνάπτουν τις σχετικές συμφωνίες επί εμπορικής βάσεως και να διαπραγματεύονται καλόπιστα.

(144) Σε αγορές όπου εξακολουθούν να υπάρχουν μεγάλες διαφορές ως προς τη διαπραγματευτική ισχύ μεταξύ επιχειρήσεων και όπου ορισμένες επιχειρήσεις στηρίζονται σε υποδομή που παρέχεται από τρίτους για την παροχή των υπηρεσιών τους, είναι σκόπιμη η θέσπιση ενός ρυθμιστικού πλαισίου, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν την εξουσία, σε περίπτωση αποτυχίας των εμπορικών διαπραγματεύσεων, να εξασφαλίζουν κατάλληλη πρόσβαση και διασύνδεση καθώς και διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών προς το συμφέρον των τελικών χρηστών. Συγκεκριμένα, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να διασφαλίζουν τη διατερματική συνδεσιμότητα επιβάλλοντας αναλογικές υποχρεώσεις στις επιχειρήσεις που υπόκεινται σε γενική άδεια και ελέγχουν την πρόσβαση στους τελικούς χρήστες. Ο έλεγχος των μέσων πρόσβασης ενδέχεται να συνεπάγεται κυριότητα ή έλεγχο του φυσικού (σταθερού ή κινητού) συνδέσμου με τον τελικό χρήστη ή τη δυνατότητα αλλαγής ή αφαίρεσης του εθνικού αριθμού ή αριθμών που χρειάζονται για την πρόσβαση στο σημείο τερματισμού του δικτύου ενός τελικού χρήστη. Τούτο θα μπορούσε, παραδείγματος χάριν, να είναι απαραίτητο εάν οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύου περιόριζαν αδικαιολόγητα τις επιλογές των τελικών χρηστών όσον αφορά την πρόσβαση σε πύλες και υπηρεσίες του διαδικτύου.

(145) Υπό το πρίσμα της αρχής της μη διακριτικής μεταχείρισης, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλες οι επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους και το επιχειρηματικό τους μοντέλο, είτε καθετοποιημένο είτε διαχωρισμένο, μπορούν να διασυνδέονται με εύλογους όρους και προϋποθέσεις, με σκοπό την παροχή διατερματικής συνδεσιμότητας και πρόσβασης στο διαδίκτυο.

(146) Τα εθνικά, νομοθετικά ή διοικητικά μέτρα που συνδέουν τους όρους και τις προϋποθέσεις πρόσβασης ή διασύνδεσης με τις δραστηριότητες του μέρους που επιθυμεί τη διασύνδεση, και ειδικότερα με το ύψος της επένδυσής του σε υποδομή δικτύου και όχι με τις παρεχόμενες υπηρεσίες διασύνδεσης ή πρόσβασης, ενδέχεται να προξενήσουν στρέβλωση της αγοράς και, επομένως, να μη συμβιβάζονται με τους κανόνες περί ανταγωνισμού.

(147) Οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύου που ελέγχουν την πρόσβαση των δικών τους πελατών ενεργούν βάσει αποκλειστικών αριθμών ή διευθύνσεων μιας δημοσιευμένης σειράς αριθμών ή διευθύνσεων. Άλλοι φορείς εκμετάλλευσης δικτύου χρειάζεται να μπορούν να παρέχουν τηλεπικοινωνιακή κίνηση στους πελάτες αυτούς και, επομένως, να είναι σε θέση να διασυνδέονται άμεσα ή έμμεσα μεταξύ τους. Είναι, επομένως, σκόπιμο να καθοριστούν δικαιώματα και υποχρεώσεις για τη διαπραγμάτευση της διασύνδεσης.

(148) Η διαλειτουργικότητα είναι επωφελής για τους τελικούς χρήστες και αποτελεί σημαντικό στόχο του εν λόγω ρυθμιστικού πλαισίου. Η ενθάρρυνση της διαλειτουργικότητας αποτελεί έναν από τους στόχους των εθνικών ρυθμιστικών και άλλων αρμόδιων αρχών, όπως καθορίζονται στο εν λόγω πλαίσιο. Το εν λόγω πλαίσιο προβλέπει επίσης ότι η Επιτροπή πρέπει να δημοσιεύει κατάλογο προτύπων ή προδιαγραφών που καλύπτουν την προσφορά υπηρεσιών, τις τεχνικές διεπαφές ή τις λειτουργίες δικτύου, ως βάση για την ενθάρρυνση της εναρμόνισης των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τη χρήση των δημοσιευμένων προτύπων ή προδιαγραφών, στον βαθμό που αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των υπηρεσιών και για τη διεύρυνση της ελευθερίας επιλογής των χρηστών.

(149) Επί του παρόντος, τόσο η διατερματική συνδεσιμότητα όσο και η πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης εξαρτώνται από το κατά πόσο οι τελικοί χρήστες χρησιμοποιούν υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών. Οι μελλοντικές τεχνολογικές εξελίξεις ή η αυξημένη χρήση υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών θα μπορούσαν να συνεπάγονται την έλλειψη επαρκούς διαλειτουργικότητας μεταξύ υπηρεσιών επικοινωνιών. Κατά συνέπεια, θα μπορούσαν να ανακύψουν σημαντικοί φραγμοί για την είσοδο στην αγορά και εμπόδια για την περαιτέρω καινοτομία, που θα απειλήσουν αισθητά την αποτελεσματική διατερματική συνδεσιμότητα μεταξύ τελικών χρηστών.

(150) Σε περίπτωση που ανακύπτουν τέτοια ζητήματα διαλειτουργικότητας, η Επιτροπή θα πρέπει να δύναται να ζητά την εκπόνηση έκθεσης από τον BEREC η οποία θα πρέπει να παρέχει τεκμηριωμένη αξιολόγηση της κατάστασης της αγοράς σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών. Λαμβάνοντας προσεκτικά υπόψη την έκθεση του BEREC και άλλα διαθέσιμα στοιχεία καθώς και τις επιπτώσεις στην εσωτερική αγορά, η Επιτροπή θα πρέπει να αποφασίζει κατά πόσο υφίσταται ανάγκη ρυθμιστικής παρέμβασης από τις εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι αυτή η ρυθμιστική παρέμβαση θα πρέπει να εξεταστεί από τις εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές, θα πρέπει να δύναται να εγκρίνει εκτελεστικά μέτρα, στα οποία διευκρινίζονται ο χαρακτήρας και το πεδίο εφαρμογής πιθανών ρυθμιστικών παρεμβάσεων από τις εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές, στις οποίες περιλαμβάνονται, ειδικότερα, υποχρεώσεις να δημοσιεύεται και να επιτρέπεται η χρήση, η τροποποίηση και η αναδιανομή των σχετικών πληροφοριών από τις αρχές και άλλους παρόχους, καθώς και μέτρα για την επιβολή της υποχρεωτικής χρήσης προτύπων ή προδιαγραφών σε όλους ή συγκεκριμένους παρόχους.

(151) Οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές θα πρέπει να αξιολογούν, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες εθνικές περιστάσεις, κατά πόσον οποιαδήποτε παρέμβαση είναι απαραίτητη και δικαιολογημένη για να διασφαλίζεται η διατερματική συνδεσιμότητα και, αν ναι, να επιβάλλουν αναλογικές υποχρεώσεις σύμφωνα με τα εκτελεστικά μέτρα της Επιτροπής στους παρόχους υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών με σημαντικό επίπεδο κάλυψης και χρήσης από τους χρήστες. Ως σημαντικό θα πρέπει να νοείται ότι η γεωγραφική κάλυψη και ο αριθμός των τελικών χρηστών του ενδιαφερόμενου παρόχου αντιπροσωπεύουν μια κρίσιμη μάζα προς την επίτευξη του σκοπού της διασφάλισης διατερματικής συνδεσιμότητας μεταξύ των τελικών χρηστών. Οι πάροχοι με περιορισμένο αριθμό τελικών χρηστών ή περιορισμένη γεωγραφική κάλυψη, οι οποίοι θα συνέβαλλαν μόνον οριακά στην επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου, δεν θα πρέπει κανονικά να υπόκεινται σε αυτές τις υποχρεώσεις διαλειτουργικότητας.

(152) Σε περιπτώσεις όπου οι επιχειρήσεις στερούνται την πρόσβαση σε βιώσιμες εναλλακτικές επιλογές των μη αναπαραγώγιμων συρμάτων, καλωδίων και συναφών ευκολιών στο εσωτερικό κτιρίων ή μέχρι το πρώτο σημείο συγκέντρωσης ή διανομής και προκειμένου να προωθηθεί η δημιουργία ανταγωνιστικών αποτελεσμάτων προς συμφέρον των τελικών χρηστών, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν την εξουσία να επιβάλλουν υποχρεώσεις πρόσβασης σε όλες τις επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από ορισμό ως επιχείρηση με σημαντική ισχύ στην αγορά. Στο πλαίσιο αυτό, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλους τους τεχνικούς και οικονομικούς φραγμούς για τη μελλοντική αναπαραγωγή δικτύων. Ωστόσο, δεδομένου ότι τέτοιες υποχρεώσεις μπορούν σε ορισμένες περιπτώσεις να είναι παρεμβατικές, μπορούν να υπονομεύουν τα κίνητρα για επενδύσεις και μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της θέσης κυρίαρχων παραγόντων, θα πρέπει να επιβάλλονται μόνο όταν αυτό είναι δικαιολογημένο και ανάλογο για την επίτευξη βιώσιμου ανταγωνισμού στις αντίστοιχες αγορές. Το γεγονός και μόνο ότι υφίστανται ήδη περισσότερες από μία τέτοιες υποδομές δεν θα πρέπει αναγκαστικά να ερμηνεύεται ως ένδειξη αναπαραγωγιμότητας των πάγιων στοιχείων. Εφόσον απαιτείται, σε συνδυασμό με τις εν λόγω υποχρεώσεις πρόσβασης, οι επιχειρήσεις θα πρέπει επίσης να δύνανται να επικαλεστούν τις υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης στην υλική υποδομή βάσει της οδηγίας 2014/61/ΕΕ. Οι υποχρεώσεις που ενδεχομένως επιβάλλει η εθνική ρυθμιστική αρχή δυνάμει της παρούσας οδηγίας και οι αποφάσεις που έχουν ληφθεί από άλλες αρμόδιες αρχές δυνάμει της οδηγίας 2014/61/ΕΕ, για να διασφαλίζεται η πρόσβαση σε υλική υποδομή στο εσωτερικό κτιρίων ή σε υλική υποδομή μέχρι το σημείο πρόσβασης, θα πρέπει να είναι συνεπείς.

(153) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, στον βαθμό που είναι αναγκαίο, να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης στις ευκολίες που αναφέρονται σε παράρτημα της παρούσας οδηγίας, δηλαδή τις διεπαφές προγράμματος εφαρμογών (ΔΠΕ) και τους ηλεκτρονικούς οδηγούς προγραμμάτων (ΗΟΠ), ώστε να διασφαλίζεται όχι μόνο η δυνατότητα πρόσβασης των τελικών χρηστών σε υπηρεσίες ψηφιακών ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών, αλλά και σε συναφείς συμπληρωματικές υπηρεσίες. Στις συμπληρωματικές αυτές υπηρεσίες θα πρέπει να μπορούν να περιλαμβάνονται υπηρεσίες συνδεόμενες με το πρόγραμμα που είναι ειδικά σχεδιασμένες για τη βελτίωση της προσβασιμότητας των τελικών χρηστών με αναπηρίες, καθώς και συνδεόμενες με το πρόγραμμα υπηρεσίες συνδεδεμένης τηλεόρασης.

(154) Όταν οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εκτιμούν το σημείο συγκέντρωσης ή διανομής μέχρι το οποίο προτίθενται να επιβάλουν πρόσβαση, είναι σημαντικό να επιλέγουν ένα σημείο σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του BEREC. Η επιλογή σημείου εγγύτερα στους τελικούς χρήστες θα είναι επωφελέστερη για τον ανταγωνισμό όσον αφορά τις υποδομές και για την ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η εθνική ρυθμιστική αρχή θα πρέπει πρώτα να εξετάσει τη δυνατότητα να επιλέξει σημείο σε κτίριο ή ακριβώς έξω από κτίριο. Θα μπορούσε να δικαιολογηθεί η επέκταση των υποχρεώσεων πρόσβασης σε σύρματα και καλώδια πέρα από το πρώτο σημείο συγκέντρωσης ή διανομής με παράλληλο περιορισμό των υποχρεώσεων αυτών σε σημεία όσο το δυνατόν πλησιέστερα σε τελικούς χρήστες, ικανά να φιλοξενούν επαρκή αριθμό τελικών χρηστών, όταν αποδεικνύεται ότι η αναπαραγωγή αντιμετωπίζει υψηλούς και όχι παροδικούς υλικούς ή οικονομικούς φραγμούς, με αποτέλεσμα σημαντικά προβλήματα ανταγωνισμού ή αστοχίες της αγοράς σε επίπεδο λιανικής εις βάρος των τελικών χρηστών. Η εκτίμηση της αναπαραγωγιμότητας στοιχείων του δικτύου απαιτεί ανασκόπηση της αγοράς η οποία είναι διαφορετική από την ανάλυση με την οποία εκτιμάται η σημαντική ισχύς στην αγορά και, ως εκ τούτου, η εθνική ρυθμιστική αρχή δεν χρειάζεται να προσδιορίσει τη σημαντική ισχύ στην αγορά προκειμένου να επιβάλει αυτές τις υποχρεώσεις. Από την άλλη, η εν λόγω ανασκόπηση απαιτεί επαρκή οικονομική αξιολόγηση των συνθηκών της αγοράς, προκειμένου να κριθεί αν τηρούνται τα κριτήρια που είναι αναγκαία για την επιβολή υποχρεώσεων πέρα από το πρώτο σημείο συγκέντρωσης ή διανομής. Η εν λόγω επέκταση των υποχρεώσεων πρόσβασης είναι πιθανότερο να είναι αναγκαία σε γεωγραφικές περιοχές όπου το επιχειρηματικό εγχείρημα εγκατάστασης εναλλακτικών υποδομών είναι πιο ριψοκίνδυνο, για παράδειγμα εξαιτίας της χαμηλής πυκνότητας πληθυσμού ή του περιορισμένου αριθμού πολυκατοικιών.

Αντιθέτως, η πυκνή συγκέντρωση νοικοκυριών θα μπορούσε να αποτελεί ένδειξη ότι η επιβολή αυτών των υποχρεώσεων είναι περιττή. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει επίσης να εξετάσουν αν οι εν λόγω υποχρεώσεις ενδέχεται να ενισχύσουν τη θέση των επιχειρήσεων που έχουν οριστεί ότι έχουν σημαντική ισχύ στην αγορά. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να μπορούν να επιβάλλουν την πρόσβαση σε ενεργά ή εικονικά στοιχεία δικτύου που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών σε αυτήν την υποδομή, εάν η πρόσβαση σε παθητικά στοιχεία θα ήταν οικονομικώς μη αποδοτική ή πρακτικώς ανέφικτη και εάν η εθνική ρυθμιστική αρχή κρίνει ότι, χωρίς αυτήν την παρέμβαση, θα υπονομευόταν ο σκοπός της υποχρέωσης πρόσβασης. Για ενίσχυση της συνεκτικής ρυθμιστικής πρακτικής σε ολόκληρη την Ένωση, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να ζητεί από την εθνική ρυθμιστική αρχή να αποσύρει τα σχέδια μέτρων για την επέκταση των υποχρεώσεων πρόσβασης πέραν του πρώτου σημείου συγκέντρωσης ή διανομής, σε περίπτωση που ο BEREC συμμερίζεται τις σοβαρές αμφιβολίες της Επιτροπής ως προς τη συμβατότητα του σχεδίου μέτρου με το ενωσιακό δίκαιο και ιδίως τους ρυθμιστικούς στόχους της παρούσας οδηγίας.

(155) Στις περιπτώσεις αυτές, για λόγους συμμόρφωσης με την αρχή της αναλογικότητας, μπορεί να είναι σκόπιμο οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές να αποκλείουν ορισμένες κατηγορίες ιδιοκτητών ή επιχειρήσεων, ή και των δύο, από υποχρεώσεις που υπερβαίνουν το πρώτο σημείο συγκέντρωσης ή διανομής, που θα πρέπει να καθορίζεται από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, με την αιτιολογία ότι υποχρέωση πρόσβασης που δεν βασίζεται στον ορισμό επιχείρησης ως επιχείρησε με σημαντική ισχύ στην αγορά θα έθετε σε κίνδυνο τις επιχειρηματικές προοπτικές τους για προσφάτως αναπτυγμένα στοιχεία δικτύου, ιδίως από μικρά τοπικά έργα. Επιχειρήσεις μόνο χονδρικής δεν θα πρέπει να υπόκεινται στις εν λόγω υποχρεώσεις πρόσβασης αν προσφέρουν, σε εμπορική βάση, αποτελεσματική εναλλακτική πρόσβαση σε δίκτυο πολύ υψηλής χωρητικότητας, με δίκαιους, αμερόληπτους και εύλογους όρους και προϋποθέσεις, μεταξύ άλλων και όσον αφορά την τιμή. Η εν λόγω εξαίρεση θα πρέπει να δύναται να επεκταθεί και σε άλλους παρόχους υπό τους ίδιους όρους. Η εξαίρεση ενδέχεται να μην είναι κατάλληλη για τους παρόχους που λαμβάνουν δημόσια χρηματοδότηση.

(156) Ο μερισμός παθητικών υποδομών που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών ασύρματων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου ανταγωνισμού, μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμος για τη μεγιστοποίηση της συνδεσιμότητας πολύ υψηλής χωρητικότητας σε ολόκληρη την Ένωση, ιδίως σε λιγότερο πυκνοκατοικημένες περιοχές όπου είναι πρακτικώς ανέφικτη η αναπαραγωγή και οι τελικοί χρήστες κινδυνεύουν να στερηθούν αυτήν τη συνδεσιμότητα. Οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές θα πρέπει, κατ' εξαίρεση, να είναι σε θέση να επιβάλλουν αυτόν τον μερισμό ή την τοπική πρόσβαση περιαγωγής, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, εφόσον η δυνατότητα αυτή έχει προσδιοριστεί με σαφήνεια στους αρχικούς όρους για τη χορήγηση του δικαιώματος χρήσης και εφόσον αποδεικνύουν τα οφέλη αυτού του μερισμού όσον αφορά την υπέρβαση ανυπέρβλητων οικονομικών ή φυσικών εμποδίων λόγω των οποίων η πρόσβαση σε δίκτυα ή υπηρεσίες είναι ιδιαιτέρως προβληματική ή απούσα και λαμβανομένων υπόψη διάφορων παραγόντων, συμπεριλαμβανομένης ιδίως της ανάγκης για κάλυψη κατά μήκος σημαντικών διαδρομών μεταφορών, για επιλογή και για υψηλότερη ποιότητα υπηρεσιών για τους τελικούς χρήστες, καθώς και της ανάγκης να διατηρηθούν κίνητρα ανάπτυξης των υποδομών. Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει πρόσβαση από τους τελικούς χρήστες και ο μερισμός παθητικών υποδομών δεν αρκεί από μόνος του για την αντιμετώπιση της κατάστασης, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να μπορούν να επιβάλλουν υποχρεώσεις όσον αφορά τον μερισμό ενεργητικών υποδομών. Στην περίπτωση αυτή, οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές διατηρούν την ευελιξία να επιλέγουν την πλέον κατάλληλη υποχρέωση μερισμού ή πρόσβασης, η οποία θα πρέπει να είναι αναλογική και δικαιολογημένη με βάση τη φύση του εντοπισθέντος προβλήματος.

(157) Ενώ σε ορισμένες περιστάσεις είναι ενδεδειγμένο μια εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή να επιβάλει υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις ανεξαρτήτως ορισμού ως επιχείρηση με σημαντική ισχύ στην αγορά αποβλέποντας στην επίτευξη στόχων όπως η διατερματική συνδεσιμότητα ή η διαλειτουργικότητα υπηρεσιών, είναι απαραίτητο να διασφαλίζεται ότι τέτοιες υποχρεώσεις επιβάλλονται σε συμμόρφωση με το ρυθμιστικό πλαίσιο και, ειδικότερα, με τις διαδικασίες κοινοποίησης που προβλέπονται σε αυτό. Οι υποχρεώσεις αυτές θα πρέπει να επιβάλλονται μόνο όταν δικαιολογείται προκειμένου να κατοχυρωθούν οι στόχοι της παρούσας οδηγίας και εφόσον είναι αντικειμενικές, διαφανείς, αναλογικές και αμερόληπτες για τον σκοπό της προώθησης της αποδοτικότητας, του βιώσιμου ανταγωνισμού, των αποδοτικών επενδύσεων και καινοτομίας, ενώ παρέχουν το μέγιστο όφελος στους τελικούς χρήστες και επιβάλλονται σύμφωνα με τις σχετικές διαδικασίες κοινοποίησης.

(158) Προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα ανυπέρβλητα οικονομικά ή φυσικά εμπόδια κατά την παροχή στους τελικούς χρήστες υπηρεσιών ή δικτύων που στηρίζονται στη χρήση του ραδιοφάσματος και όπου εξακολουθούν να υπάρχουν κενά στην κάλυψη κινητής τηλεφωνίας, μπορεί ως λύση να απαιτηθεί η πρόσβαση και ο μερισμός παθητικών υποδομών ή, όπου αυτό δεν επαρκεί, ο μερισμός ενεργητικών υποδομών ή συμφωνίες τοπικής πρόσβασης περιαγωγής. Με την επιφύλαξη του επιμερισμού των υποχρεώσεων που συνοδεύουν τα δικαιώματα χρήσης βάσει άλλων διατάξεων της παρούσας οδηγίας και ιδίως μέτρων για την προώθηση του ανταγωνισμού, όταν οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές προτίθενται να λάβουν μέτρα για να επιβάλουν τον μερισμό παθητικών υποδομών ή, όταν η πρόσβαση και ο μερισμός παθητικών υποδομών δεν επαρκούν, τον μερισμό ενεργητικών υποδομών ή συμφωνίες τοπικής πρόσβασης περιαγωγής, μπορούν ωστόσο να κληθούν επίσης να εξετάσουν τον ενδεχόμενο κίνδυνο για τους συμμετέχοντες στην αγορά σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές.

(159) Στον τομέα της ψηφιακής τηλεόρασης, οι κανόνες του ανταγωνισμού ενδέχεται να μην επαρκούν πάντα από μόνοι τους για να διασφαλίσουν την πολιτιστική πολυμορφία και τον πλουραλισμό των μέσων ενημέρωσης. Οι εξελίξεις στην τεχνολογία και την αγορά καθιστούν αναγκαία την αναθεώρηση των υποχρεώσεων παροχής πρόσβασης υπό δίκαιους και εύλογους όρους που δεν εισάγουν διακρίσεις, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, από κράτος μέλος για την εθνική αγορά του, ιδίως τον προσδιορισμό του κατά πόσον είναι αιτιολογημένη η επέκταση των υποχρεώσεων σε ΗΟΠ και ΔΠΕ, στο μέτρο που απαιτείται για να εξασφαλιστεί η δυνατότητα πρόσβασης των τελικών χρηστών σε συγκεκριμένες ψηφιακές υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να ορίζουν τις ψηφιακές υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών στις οποίες οφείλεται να διασφαλίζεται η πρόσβαση των τελικών χρηστών με τα νομοθετικά, ρυθμιστικά ή διοικητικά μέσα που κρίνουν αναγκαία.

(160) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν επίσης να επιτρέπουν στην εθνική ρυθμιστική αρχή τους να επανεξετάζει τις υποχρεώσεις για την υπό όρους πρόσβαση σε ψηφιακές υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών προκειμένου να εκτιμά, μέσω ανάλυσης της αγοράς, εάν θα ανακαλέσει ή θα τροποποιήσει τους όρους για τις επιχειρήσεις που δεν κατέχουν σημαντική ισχύ στη σχετική αγορά. Η ανάκληση ή η τροποποίηση αυτή δεν θα πρέπει να επηρεάζει αρνητικά την πρόσβαση των τελικών χρηστών στις υπηρεσίες αυτές ούτε τις δυνατότητες πραγματικού ανταγωνισμού.

(161) Σε ορισμένες περιπτώσεις, υπάρχει ανάγκη επιβολής υποχρεώσεων εκ των προτέρων προκειμένου να διασφαλισθεί η ανάπτυξη ανταγωνιστικής αγοράς, οι συνθήκες της οποίας ευνοούν την ανάπτυξη και αξιοποίηση δικτύων και υπηρεσιών πολύ υψηλής χωρητικότητας και τη μεγιστοποίηση των οφελών για τους τελικούς χρήστες. Ο ορισμός της σημαντικής ισχύος στην αγορά που χρησιμοποιείται στην παρούσα οδηγία είναι ισοδύναμος με την έννοια της δεσπόζουσας θέσης, όπως ορίζεται στη νομολογία του Δικαστηρίου.

(162) Δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις μπορούν να απολαμβάνουν κοινής δεσπόζουσας θέσης, όχι μόνο στις περιπτώσεις που υπάρχουν διαρθρωτικοί ή άλλοι δεσμοί μεταξύ τους, αλλά και στις περιπτώσεις που η δομή της σχετικής αγοράς προσφέρεται για συντονισμένες ενέργειες, δηλαδή ενθαρρύνει την παράλληλη ή ευθυγραμμισμένη αντιανταγωνιστική συμπεριφορά στην αγορά.

(163) Είναι απαραίτητο οι εκ των προτέρων ρυθμιστικές υποχρεώσεις να επιβάλλονται μόνο σε αγορά χονδρικής στην οποία μία ή περισσότερες επιχειρήσεις κατέχουν σημαντική ισχύ στην αγορά, με σκοπό να διασφαλίζεται ο βιώσιμος ανταγωνισμός και όπου τα διορθωτικά μέτρα, στο πλαίσιο του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου ανταγωνισμού, δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Η Επιτροπή έχει συντάξει κατευθυντήριες γραμμές σε ενωσιακό επίπεδο, σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου ανταγωνισμού, τις οποίες να ακολουθούν οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές όταν αξιολογούν κατά πόσο είναι αποτελεσματικός ο ανταγωνισμός σε μια δεδομένη αγορά και όταν εκτιμούν τη σημαντική ισχύ στην αγορά. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να αναλύουν κατά πόσο μια αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών είναι πράγματι ανταγωνιστική σε έναν συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο, ο οποίος μπορεί να είναι το σύνολο ή τμήμα της επικράτειας του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή γειτονικές περιοχές κρατών μελών, εκλαμβανόμενες ως ενιαίο σύνολο. Στην ανάλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού θα πρέπει να περιλαμβάνεται ανάλυση του κατά πόσον η αγορά έχει ανταγωνιστικές προοπτικές και, κατά συνέπεια, κατά πόσον η τυχόν έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού θα έχει διάρκεια. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να αντιμετωπίσουν επίσης το θέμα των αναδυόμενων αγορών, όπου, εκ των πραγμάτων, η εταιρεία που ηγείται της αγοράς είναι πιθανό να διαθέτει σημαντικό μερίδιο της αγοράς αλλά δεν θα πρέπει να της επιβάλλονται ανάρμοστες υποχρεώσεις. Η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάζει τακτικά τις κατευθυντήριες γραμμές, ιδίως στην περίπτωση αναθεώρησης της ισχύουσας νομοθεσίας, λαμβάνοντας υπόψη τη νομολογία του Δικαστηρίου, την οικονομική σκέψη και την πραγματική εμπειρία της αγοράς, με σκοπό να διασφαλίζει ότι αυτές παραμένουν επίκαιρες σε μια ταχέως εξελισσόμενη αγορά. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να συνεργάζονται μεταξύ τους, στις περιπτώσεις που η σχετική αγορά έχει λάβει διακρατική διάσταση.

(164) Προκειμένου να καθορίσουν κατά πόσο μια επιχείρηση κατέχει σημαντική ισχύ σε μια συγκεκριμένη αγορά, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να ενεργούν σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και να λαμβάνουν ιδιαιτέρως υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με την ανάλυση της αγοράς και την αξιολόγηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά.

(165) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να ορίζουν τις σχετικές γεωγραφικές αγορές εντός της επικράτειάς τους, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής για τις σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών («σύσταση») που εκδίδεται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και τοπικές περιστάσεις. Κατά συνέπεια, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει τουλάχιστον να αναλύουν τις αγορές που περιλαμβάνονται στη σύσταση, καθώς και τις αγορές που απαριθμούνται μεν, αλλά δεν ρυθμίζονται πλέον στο συγκεκριμένο εθνικό ή τοπικό πλαίσιο. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει επίσης να αναλύουν τις αγορές που δεν περιλαμβάνονται στη σύσταση αυτή, αλλά ρυθμίζονται στην επικράτεια της δικαιοδοσίας τους, με βάση προηγούμενες αναλύσεις της αγοράς ή άλλων αγορών, αν έχουν επαρκείς λόγους να θεωρούν ότι πληρούνται τα τρία κριτήρια που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.

(166) Μπορούν να ορίζονται διακρατικές αγορές όταν αυτό δικαιολογείται από τον ορισμό της γεωγραφικής αγοράς, λαμβανομένων υπόψη όλων των παραγόντων από την πλευρά της ζήτησης και από την πλευρά της προσφοράς, σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου ανταγωνισμού. Ο BEREC είναι ο πλέον κατάλληλος φορέας για να διεξάγει αυτήν την ανάλυση, επωφελούμενος από την εκτεταμένη συλλογική εμπειρία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών κατά τον ορισμό των αγορών σε εθνικό επίπεδο. Κατά τη διενέργεια ανάλυσης δυνητικών διακρατικών αγορών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εθνικές περιστάσεις. Αν ορίζονται διακρατικές αγορές και επιδέχονται ρυθμιστική παρέμβαση, οι ενδιαφερόμενες εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να συνεργάζονται ώστε να εντοπίζουν την κατάλληλη ρυθμιστική αντίδραση, μεταξύ άλλων κατά τη διαδικασία κοινοποίησης στην Επιτροπή. Μπορούν επίσης να συνεργάζονται με τον ίδιο τρόπο όταν δεν ορίζονται διακρατικές αγορές, αλλά οι συνθήκες της αγοράς στην επικράτειά τους είναι επαρκώς ομοιογενείς ώστε να επωφεληθούν από συντονισμένη ρυθμιστική προσέγγιση, όπως για παράδειγμα όσον αφορά παρόμοιες δαπάνες, δομές των αγορών ή παρόμοιους φορείς εκμετάλλευσης, ή σε περίπτωση διακρατικής ή συγκρίσιμης ζήτησης από τελικούς χρήστες.

(167) Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι γεωγραφικές αγορές ορίζονται ως εθνικές ή υποεθνικές, για παράδειγμα λόγω του εθνικού ή τοπικού χαρακτήρα ανάπτυξης του δικτύου που καθορίζει τα όρια της δυνητικής ισχύος των επιχειρήσεων στην αγορά όσον αφορά τη χονδρική προμήθεια, αλλά εξακολουθεί να υπάρχει σημαντική διασυνοριακή ζήτηση από μία ή περισσότερες κατηγορίες τελικών χρηστών. Αυτό μπορεί να ισχύει ιδίως για τη ζήτηση από επιχειρηματικούς τελικούς χρήστες με δραστηριότητες σε πολλαπλές εγκαταστάσεις σε διαφορετικά κράτη μέλη. Αν αυτή η διακρατική ζήτηση δεν καλύπτεται επαρκώς από τους προμηθευτές, για παράδειγμα αν είναι κατακερματισμένοι κατά μήκος εθνικών συνόρων ή τοπικά, ανακύπτει δυνητικός φραγμός για το εμπόριο στην εσωτερική αγορά. Ως εκ τούτου, ο BEREC θα πρέπει να έχει την εξουσία να παρέχει κατευθυντήριες γραμμές στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές σχετικά με κοινές ρυθμιστικές προσεγγίσεις, για να διασφαλίζει ότι η διακρατική ζήτηση είναι δυνατόν να καλυφθεί με ικανοποιητικό τρόπο που να παρέχει μια βάση για τη διαλειτουργικότητα προϊόντων χονδρικής πρόσβασης σε ολόκληρη την Ένωση και να επιτρέπει τις αποδοτικότητες και τις οικονομίες κλίμακας παρά τον κατακερματισμό από την πλευρά της προσφοράς. Οι κατευθυντήριες γραμμές του BEREC θα πρέπει να διαμορφώνουν τις επιλογές των εθνικών ρυθμιστικών αρχών για την επιδίωξη του στόχου της εσωτερικής αγοράς κατά την επιβολή ρυθμιστικών υποχρεώσεων σε επιχειρήσεις που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά στο εθνικό επίπεδο, παρέχοντας παράλληλα καθοδήγηση για την εναρμόνιση των τεχνικών προδιαγραφών των προϊόντων χονδρικής πρόσβασης, ικανών να ανταποκριθούν στην εν λόγω διαπιστωθείσα διακρατική ζήτηση, προς το συμφέρον της εσωτερικής αγοράς.

(168) Στόχος κάθε εκ των προτέρων ρυθμιστικής παρέμβασης είναι, εν τέλει, να προκύψουν οφέλη για τους τελικούς χρήστες όσον αφορά την τιμή, την ποιότητα και τη δυνατότητα επιλογής με το να καθίστανται οι αγορές λιανικής πραγματικά ανταγωνιστικές σε βιώσιμη βάση. Είναι πιθανό να μπορούν σταδιακά οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές να διαπιστώνουν ότι πολλές αγορές λιανικής είναι ανταγωνιστικές ακόμα και χωρίς ρύθμιση των αγορών χονδρικής, ιδίως αν λαμβάνονται υπόψη οι αναμενόμενες βελτιώσεις από πλευράς καινοτομίας και ανταγωνισμού.

(169) Για τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, αφετηρία για τον προσδιορισμό των αγορών χονδρικής που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση είναι η ανάλυση των αντίστοιχων αγορών λιανικής. Η ανάλυση του πραγματικού ανταγωνισμού στο επίπεδο λιανικής και χονδρικής διενεργείται με μακρόπνοη προοπτική για συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα και διέπεται από το δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της σχετικής νομολογίας του Δικαστηρίου. Αν εξάγεται το συμπέρασμα ότι η αγορά λιανικής θα ήταν πραγματικά ανταγωνιστική χωρίς εκ των προτέρων ρύθμιση της ή των αντίστοιχων αγορών χονδρικής, αυτό θα πρέπει να οδηγεί την εθνική ρυθμιστική αρχή στο συμπέρασμα ότι δεν χρειάζεται πλέον ρύθμιση στο αντίστοιχο επίπεδο χονδρικής.

(170) Κατά τη σταδιακή μετάβαση σε απορρυθμισμένες αγορές, οι εμπορικές συμφωνίες μεταξύ φορέων εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών συνεπένδυσης και πρόσβασης, θα καθίστανται σταδιακά περισσότερο κοινές, και εφόσον είναι βιώσιμες και βελτιώνουν τη δυναμική του ανταγωνισμού, μπορούν να συμβάλουν στο συμπέρασμα ότι μια συγκεκριμένη αγορά χονδρικής δεν επιδέχεται εκ των προτέρων ρύθμιση. Παρόμοια λογική θα ισχύει στην αντίθετη περίπτωση, για απρόβλεπτη λύση των εμπορικών συμφωνιών σε απορρυθμισμένη αγορά. Κατά την ανάλυση αυτών των συμφωνιών θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι η προοπτική της ρύθμισης μπορεί να αποτελεί κίνητρο για τους ιδιοκτήτες δικτύων ώστε να αρχίσουν εμπορικές διαπραγματεύσεις. Με σκοπό να διασφαλίζεται η επαρκής εξέταση των επιπτώσεων της ρύθμισης που επιβάλλεται στις σχετικές αγορές κατά τον προσδιορισμό του κατά πόσο μια συγκεκριμένη αγορά επιδέχεται εκ των προτέρων ρύθμιση, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αγορές αναλύονται με συνεπή τρόπο και, όπου είναι δυνατό, ταυτόχρονα ή όσο το δυνατό πλησιέστερα χρονικά μεταξύ τους.

(171) Κατά την αξιολόγηση της ρύθμισης αγορών χονδρικής για την επίλυση προβλημάτων σε επίπεδο λιανικής, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι πολλές αγορές χονδρικής μπορούν να παρέχουν προϊόντα προηγούμενου σταδίου χονδρικής για μια συγκεκριμένη αγορά λιανικής και, αντιστρόφως, ότι μια ενιαία αγορά χονδρικής μπορεί να παρέχει προϊόντα προηγούμενου σταδίου χονδρικής για ποικίλες αγορές λιανικής. Επιπλέον, η δυναμική του ανταγωνισμού σε μια συγκεκριμένη αγορά μπορεί να επηρεάζεται από αγορές που είναι συνεχόμενες, όχι όμως σε κάθετη σχέση, όπως μπορεί να ισχύει μεταξύ ορισμένων αγορών σταθερών και κινητών επικοινωνιών. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να διενεργούν αυτήν την αξιολόγηση για κάθε επιμέρους αγορά χονδρικής για την οποία εξετάζεται το ενδεχόμενο ρύθμισης, αρχής γενομένης με διορθωτικά μέτρα για την πρόσβαση σε τεχνικά έργα υποδομής, διότι αυτά τα διορθωτικά μέτρα οδηγούν συνήθως σε πιο βιώσιμο ανταγωνισμό, μεταξύ άλλων ανταγωνισμό υποδομών, και στη συνέχεια αναλύοντας οποιεσδήποτε υπό εξέταση αγορές χονδρικής που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση, ανάλογα με την ενδεχόμενη καταλληλότητά τους για αντιμετώπιση εντοπισθέντων προβλημάτων ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής. Όταν αποφασίζουν σχετικά με το συγκεκριμένο διορθωτικό μέτρο που πρέπει να επιβληθεί, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να αξιολογούν τη δυνατότητα τεχνικής εφαρμογής του και να διενεργούν ανάλυση κόστους-οφέλους, έχοντας υπόψη τον βαθμό καταλληλότητάς του για την αντιμετώπιση των εντοπισθέντων προβλημάτων ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής, και να καθιστούν δυνατό τον ανταγωνισμό βάσει της διαφοροποίησης και της ουδετερότητας της τεχνολογίας. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις συνέπειες της επιβολής οποιουδήποτε συγκεκριμένου διορθωτικού μέτρου το οποίο, εάν είναι εφικτό μόνο για ορισμένες τοπολογίες δικτύου, θα μπορούσε να αποτελέσει αντικίνητρο για την ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας προς το συμφέρον των τελικών χρηστών.

(172) Με την επιφύλαξη της αρχής της ουδετερότητας της τεχνολογίας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να παρέχουν, μέσω των επιβαλλομένων διορθωτικών μέτρων και, ει δυνατόν, πριν από την ανάπτυξη των υποδομών, κίνητρα για την ανάπτυξη μιας ευέλικτης και ανοικτής αρχιτεκτονικής δικτύου, που θα περιορίζουν τελικά τον φόρτο και την πολυπλοκότητα των διορθωτικών μέτρων τα οποία θα επιβληθούν σε μεταγενέστερο στάδιο. Σε κάθε στάδιο της αξιολόγησης, πριν η εθνική ρυθμιστική αρχή αποφασίσει αν θα πρέπει να επιβληθεί οποιοδήποτε πρόσθετο επαχθέστερο διορθωτικό μέτρο στην επιχείρηση που έχει οριστεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά, θα πρέπει να επιδιώκει να διαπιστώσει αν η σχετική αγορά λιανικής θα ήταν πραγματικά ανταγωνιστική, λαμβάνοντας επίσης υπόψη οποιεσδήποτε συναφείς εμπορικές ρυθμίσεις ή άλλες περιστάσεις της αγοράς χονδρικής, καθώς και άλλα είδη κανονιστικών ρυθμίσεων που είναι ήδη σε ισχύ, όπως, για παράδειγμα, υποχρεώσεις γενικής πρόσβασης σε μη αναπαραγώγιμα πάγια στοιχεία ή υποχρεώσεις που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή της οδηγίας 2014/61/ΕΕ και με βάση οποιαδήποτε κανονιστική ρύθμιση έχει ήδη κριθεί ως ενδεδειγμένη από την εθνική ρυθμιστική αρχή για με την επιχείρηση που έχει οριστεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά. Η εν λόγω αξιολόγηση, η οποία έχει ως στόχο να διασφαλιστεί ότι επιβάλλονται μόνο τα πλέον κατάλληλα διορθωτικά μέτρα που είναι απαραίτητα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση οποιωνδήποτε προβλημάτων εντοπίζονται κατά την ανάλυση της αγοράς, δεν εμποδίζει μια εθνική ρυθμιστική αρχή να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ένα μείγμα διορθωτικών μέτρων αυτού του είδους, ακόμη και διαφορετικής έντασης, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, αποτελεί τον λιγότερο παρεμβατικό τρόπο αντιμετώπισης του προβλήματος. Ακόμη και αν οι διαφορές αυτές δεν έχουν ως αποτέλεσμα τον ορισμό διακριτών γεωγραφικών αγορών, θα πρέπει να μπορούν να δικαιολογήσουν τη διαφοροποίηση των ενδεδειγμένων διορθωτικών μέτρων που επιβάλλονται με βάση τη διαφοροποιημένη ένταση των ανταγωνιστικών περιορισμών.

(173) Η εκ των προτέρων επιβαλλόμενη ρύθμιση σε επίπεδο χονδρικής, που είναι κατ' αρχήν λιγότερο επεμβατική από τη ρύθμιση της λιανικής αγοράς, θεωρείται επαρκής για την αντιμετώπιση δυνητικών προβλημάτων ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές λιανικής επόμενου σταδίου. Οι πρόοδοι που σημειώθηκαν όσον αφορά τη λειτουργία του ανταγωνισμού από τότε που εφαρμόζεται το ρυθμιστικό πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες καταδεικνύονται από τη σταδιακή απορρύθμιση των αγορών λιανικής σε ολόκληρη την Ένωση. Περαιτέρω, οι κανόνες που αφορούν την επιβολή εκ των προτέρων διορθωτικών μέτρων σε επιχειρήσεις που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά θα πρέπει, όπου είναι δυνατό, να απλουστευθούν και να καταστούν περισσότερο προβλέψιμοι. Συνεπώς, θα πρέπει να υπερισχύει η επιβολή εκ των προτέρων ρυθμιστικών ελέγχων με βάση τον ορισμό επιχείρησης ως επιχείρηση με σημαντική ισχύ στις αγορές χονδρικής.

(174) Σε περίπτωση που εθνική ρυθμιστική αρχή ανακαλεί κανονιστική ρύθμιση αγοράς χονδρικής, θα πρέπει να ορίζει κατάλληλη χρονική περίοδο προειδοποίησης ώστε να διασφαλίζεται η βιώσιμη μετάβαση σε απορρυθμισμένη αγορά. Κατά τον ορισμό της εν λόγω χρονικής περιόδου προειδοποίησης, η εθνική ρυθμιστική αρχή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις υφιστάμενες συμφωνίες μεταξύ παρόχων πρόσβασης και αιτούντων πρόσβαση που έχουν συναφθεί με βάση τις επιβληθείσες ρυθμιστικές υποχρεώσεις. Ειδικότερα, οι συμφωνίες αυτές μπορούν να παρέχουν συμβατική νομική προστασία στους αιτούντες πρόσβαση για ορισμένο χρονικό διάστημα. Η εθνική ρυθμιστική αρχή θα πρέπει να λαμβάνει επίσης υπόψη την πραγματική δυνατότητα των συμμετεχόντων στην αγορά να αξιοποιούν τυχόν εμπορικές προσφορές πρόσβασης χονδρικής ή συνεπένδυσης που μπορεί να είναι παρούσες στην αγορά, καθώς και την ανάγκη να αποφεύγεται παρατεταμένη περίοδος πιθανού ρυθμιστικού αρμπιτράζ. Για μεταβατικές ρυθμίσεις που θεσπίζονται από την εθνική ρυθμιστική αρχή θα πρέπει να εξετάζεται η έκταση και το χρονοδιάγραμμα της ρυθμιστικής εποπτείας προϋφιστάμενων συμφωνιών, μόλις αρχίζει η χρονική περίοδος προειδοποίησης.

(175) Προκειμένου οι συντελεστές της αγοράς να γνωρίζουν με βεβαιότητα τους όρους των κανονιστικών ρυθμίσεων, απαιτείται καθορισμός προθεσμίας για τις περιπτώσεις ανασκόπησης της αγοράς. Είναι σημαντικό να διεξάγεται ανάλυση της αγοράς σε τακτική βάση και εντός εύλογης και ενδεδειγμένης προθεσμίας. Εάν μια εθνική ρυθμιστική αρχή δεν αναλύσει μια αγορά εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, υπάρχει κίνδυνος να τεθεί σε κίνδυνο η εσωτερική αγορά και οι κανονικές διαδικασίες επί παραβάσει να μην έχουν τα επιθυμητά αποτελέσματα εγκαίρως. Εναλλακτικά, η εθνική ρυθμιστική αρχή θα πρέπει να είναι σε θέση να ζητεί τη συνδρομή του BEREC για τη συμπλήρωση της ανάλυσης της αγοράς. Αυτή η συνδρομή θα μπορούσε, για παράδειγμα, να λαμβάνει τη μορφή ειδικής ομάδας συγκροτούμενης από εκπροσώπους άλλων εθνικών ρυθμιστικών αρχών.

(176) Λόγω του υψηλού επιπέδου τεχνολογικής καινοτομίας και των πολύ δυναμικών αγορών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, είναι ανάγκη να είναι δυνατή η ταχεία προσαρμογή των κανονιστικών ρυθμίσεων κατά συντονισμένο και εναρμονισμένο τρόπο σε ενωσιακή κλίμακα, καθώς, όπως προκύπτει από την εμπειρία, οι αποκλίσεις μεταξύ των εθνικών ρυθμιστικών αρχών στην υλοποίηση του ρυθμιστικού πλαισίου ενδέχεται να δημιουργήσουν φραγμούς στην εσωτερική αγορά.

(177) Ωστόσο, για λόγους μεγαλύτερης σταθερότητας και προβλεψιμότητας των ρυθμιστικών μέτρων, η μέγιστη επιτρεπόμενη περίοδος μεταξύ αναλύσεων της αγοράς θα πρέπει να παραταθεί από τρία σε πέντε έτη, υπό την προϋπόθεση να μην απαιτείται νέα ανάλυση για τις αλλαγές της αγοράς κατά την ενδιάμεση περίοδο. Για να αποφασίζεται κατά πόσο μια εθνική ρυθμιστική αρχή έχει συμμορφωθεί με την υποχρέωσή της να αναλύει τις αγορές και έχει κοινοποιήσει το αντίστοιχο σχέδιο μέτρου τουλάχιστον ανά πέντε έτη, μόνο μια κοινοποίηση που περιλαμβάνει νέα αξιολόγηση του ορισμού της αγοράς και της σημαντικής ισχύος στην αγορά θα θεωρείται ότι είναι έναρξη νέου πενταετούς κύκλου αγοράς. Απλή κοινοποίηση νέων ή τροποποιημένων ρυθμιστικών διορθωτικών μέτρων, που επιβάλλονται στο πλαίσιο προηγούμενης και μη αναθεωρημένης ανάλυσης της αγοράς, δεν θα θεωρείται ότι εκπληρώνει την υποχρέωση αυτή. Σε περίπτωση που εθνική ρυθμιστική αρχή δεν συμμορφώνεται με την υποχρέωση να διενεργεί ανάλυση αγοράς ανά τακτά χρονικά διαστήματα, όπως προβλέπει η παρούσα οδηγία, δεν θα πρέπει αυτό να καθίσταται λόγος ακυρότητας ή μη εφαρμογής των υφιστάμενων υποχρεώσεων που επιβάλλει η εν λόγω εθνική ρυθμιστική αρχή στη συγκεκριμένη αγορά.

(178) Η επιβολή ειδικών υποχρεώσεων σε μια επιχείρηση που έχει οριστεί ότι έχει σημαντική ισχύ στην αγορά δεν απαιτεί πρόσθετη ανάλυση της αγοράς, αλλά μάλλον αιτιολόγηση ότι η συγκεκριμένη υποχρέωση είναι κατάλληλη και αναλογική σε σχέση με τη φύση του συγκεκριμένου προβλήματος στην εν λόγω αγορά και στη σχετική αγορά λιανικής.

(179) Κατά την εξέταση της αναλογικότητας των προς επιβολή υποχρεώσεων και όρων, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τις διαφορετικές συνθήκες ανταγωνισμού που επικρατούν στους διάφορους τομείς εντός των αντίστοιχων κρατών μελών και ιδίως τα αποτελέσματα της γεωγραφικής έρευνας που διεξάγεται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

(180) Όταν εξετάζουν κατά πόσον θα επιβάλουν διορθωτικά μέτρα για τον έλεγχο των τιμών και, αν επιβάλουν, με ποια μορφή, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να επιδιώκουν την επίτευξη δίκαιης ανταπόδοσης για τον επενδυτή όσον αφορά συγκεκριμένο νέο επενδυτικό έργο. Συγκεκριμένα, υπάρχουν κίνδυνοι συνδεδεμένοι με τα επενδυτικά έργα για νέα δίκτυα πρόσβασης που υποστηρίζουν προϊόντα για τα οποία η ζήτηση παραμένει αβέβαιη κατά την πραγματοποίηση της επένδυσης.

(181) Οι επανεξετάσεις των υποχρεώσεων που επιβάλλονται σε επιχειρήσεις που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά κατά το χρονικό πλαίσιο ανάλυσης της αγοράς θα πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές να λαμβάνουν υπόψη τις επιπτώσεις νέων εξελίξεων στις συνθήκες ανταγωνισμού, για παράδειγμα εθελοντικών συμφωνιών που έχουν συναφθεί προσφάτως μεταξύ επιχειρήσεων, όπως είναι οι συμφωνίες πρόσβασης και συνεπένδυσης, και έτσι να παρέχουν την ευελιξία που είναι ιδιαιτέρως αναγκαία στο πλαίσιο μεγαλύτερων ρυθμιστικών κύκλων. Παρόμοια λογική θα πρέπει να ισχύει στην περίπτωση απρόβλεπτης παράβασης ή λύσης εμπορικής συμφωνίας ή εάν τέτοια συμφωνία έχει επιπτώσεις που αποκλίνουν από την ανάλυση της αγοράς. Αν η καταγγελία υφιστάμενης συμφωνίας συμβαίνει σε απορρυθμισμένη αγορά, ενδέχεται να απαιτείται νέα ανάλυση της αγοράς. Απουσία συγκεκριμένης σημαντικής αλλαγής στην αγορά αλλά εφόσον πρόκειται για δυναμικές αγορές, ενδέχεται να είναι απαραίτητο να διενεργείται ανάλυση της αγοράς με συχνότητα μικρότερη της πενταετίας, για παράδειγμα το συχνότερο ανά τριετία όπως συνέβαινε έως την έναρξη εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Οι αγορές θα πρέπει να θεωρούνται δυναμικές αν η τεχνολογική εξέλιξη και οι τάσεις της ζήτησης των τελικών χρηστών είναι πιθανόν να ακολουθήσουν πορεία που να καθιστά τα συμπεράσματα της ανάλυσης παρωχημένα σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα για μεγάλη ομάδα γεωγραφικών περιοχών ή τελικών χρηστών εντός της γεωγραφικής αγοράς και της αγοράς προϊόντων που καθορίζει η εθνική ρυθμιστική αρχή.

(182) Η διαφάνεια των όρων και προϋποθέσεων πρόσβασης και διασύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων των τιμών, συμβάλλει στην επίσπευση των διαπραγματεύσεων, στην αποφυγή των διενέξεων και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των συντελεστών της αγοράς ότι οι υπηρεσίες παρέχονται με αμερόληπτο τρόπο. Ο ανοικτός χαρακτήρας και η διαφάνεια των τεχνικών διεπαφών μπορούν να αποδειχθούν ιδιαίτερα σημαντικοί για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας. Όταν μια εθνική ρυθμιστική αρχή επιβάλλει υποχρεώσεις δημοσιοποίησης πληροφοριών, θα πρέπει να μπορεί επίσης να ορίζει τον τρόπο με τον οποίον δημοσιοποιούνται οι πληροφορίες και εάν οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, ανάλογα με τη φύση και τον σκοπό των συγκεκριμένων πληροφοριών.

(183) Λαμβανομένων υπόψη της ποικιλίας των τοπολογιών δικτύου, των προϊόντων πρόσβασης και των περιστάσεων της αγοράς που έχουν εμφανιστεί από το 2002, οι στόχοι του παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας 2002/19/ΕΚ, σχετικά με την αποδεσμοποίηση του τοπικού βρόχου και τα προϊόντα πρόσβασης για παρόχους υπηρεσιών ψηφιακής τηλεόρασης και ραδιοφώνου, μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα και με πιο ευέλικτο τρόπο, με την παροχή κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τα ελάχιστα κριτήρια για προσφορά αναφοράς, τις οποίες θα πρέπει να επεξεργάζεται και να επικαιροποιεί περιοδικά ο BEREC. Ως εκ τούτου, το εν λόγω παράρτημα θα πρέπει να απαλειφθεί.

(184) Η αρχή της αμεροληψίας διασφαλίζει ότι οι επιχειρήσεις που κατέχουν σημαντική ισχύ στην αγορά δεν προκαλούν στρέβλωση του ανταγωνισμού, ιδίως σε περιπτώσεις καθετοποιημένων επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες σε επιχειρήσεις τις οποίες ανταγωνίζονται σε αγορές σε επόμενο στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας.

(185) Για την αντιμετώπιση και την αποτροπή της συμπεριφοράς που εισάγει μη τιμολογιακές διακρίσεις, η ισοδυναμία εισροών (Equivalence of Inputs, EoI) είναι, κατ' αρχήν, ο πιο σίγουρος τρόπος για να επιτευχθεί αποτελεσματική προστασία έναντι των διακρίσεων. Από την άλλη πλευρά, η παροχή ρυθμιζόμενων εισροών χονδρικής βάσει της EoI είναι πιθανό να προκαλέσει υψηλότερο κόστος συμμόρφωσης σε σύγκριση με άλλες μορφές υποχρεώσεων μη διακριτικής μεταχείρισης. Αυτό το υψηλότερο κόστος συμμόρφωσης θα πρέπει να αποτιμάται έναντι των οφελών του εντονότερου ανταγωνισμού σε επόμενο στάδιο και της συνάφειας των διασφαλίσεων κατά των διακρίσεων σε περιστάσεις όπου η επιχείρηση που έχει οριστεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά δεν υπόκειται σε άμεσους ελέγχους τιμών. Ειδικότερα, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενδέχεται να κρίνουν ότι η παροχή εισροών χονδρικής μέσω νέων συστημάτων επί τη βάσει EoI είναι πιθανότερο να δημιουργήσει επαρκή καθαρά οφέλη και, κατά συνέπεια, να κριθεί αναλογική, δεδομένου του συγκριτικά χαμηλότερου οριακού κόστους συμμόρφωσης, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα νεοεγκατεστημένα συστήματα συνάδουν με την έννοια της EoI. Από την άλλη πλευρά, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει επίσης να εξετάζουν αν οι υποχρεώσεις είναι αναλογικές για τις επηρεαζόμενες επιχειρήσεις, για παράδειγμα λαμβάνοντας υπόψη το κόστος εφαρμογής, και να σταθμίζουν πιθανά αντικίνητρα για την ανάπτυξη νέων συστημάτων, σε σχέση με πιο οριακές αναβαθμίσεις, στην περίπτωση που η πρώτη θα μπορούσε να υπόκειται σε πιο περιοριστικές ρυθμιστικές υποχρεώσεις. Σε κράτη μέλη με μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά, η επιβολή της EoI σε καθεμιά εξ αυτών των επιχειρήσεων μπορεί να είναι δυσανάλογη.

(186) Ο λογιστικός διαχωρισμός επιτρέπει τη διαφάνεια των εσωτερικών τιμών μεταβιβάσεων και παρέχει στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές τη δυνατότητα να ελέγχουν, κατά περίπτωση, τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις αμεροληψίας. Από την άποψη αυτή, η Επιτροπή έχει δημοσιεύσει τη σύσταση 2005/698/ΕΚ της Επιτροπής[1].

(187) Τα πάγια στοιχεία που αφορούν τεχνικά έργα υποδομής και μπορούν να φιλοξενήσουν δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχουν ζωτική σημασία για την επιτυχή ανάπτυξη νέων δικτύων λόγω του υψηλού κόστους επικάλυψής τους και των σημαντικών εξοικονομήσεων που μπορούν να γίνουν όταν είναι δυνατό να επαναχρησιμοποιηθούν. Ως εκ τούτου, επιπλέον των κανόνων για την υλική υποδομή που ορίζονται στην οδηγία 2014/61/ΕΕ, είναι αναγκαίο ειδικό διορθωτικό μέτρο σε εκείνες τις περιπτώσεις όπου πάγια στοιχεία που αφορούν τεχνικά έργα υποδομής ανήκουν σε επιχείρηση που έχει οριστεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά. Όταν υφίστανται πάγια στοιχεία που αφορούν τεχνικά έργα υποδομής και είναι επαναχρησιμοποιήσιμα, το θετικό αποτέλεσμα της επίτευξης αποτελεσματικής πρόσβασης σε αυτά για την ανάπτυξη ανταγωνιστικών υποδομών είναι πολύ υψηλό και, ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να διασφαλίζεται ότι η πρόσβαση στα εν λόγω πάγια στοιχεία μπορεί να χρησιμοποιείται ως αυτοτελές διορθωτικό μέτρο για τη βελτίωση της δυναμικής του ανταγωνισμού και της ανάπτυξης σε κάθε αγορά επόμενου σταδίου, το οποίο θα πρέπει να εξετάζεται πριν από την αξιολόγηση της ανάγκης να επιβληθούν οποιαδήποτε άλλα πιθανά διορθωτικά μέτρα, και όχι απλώς ως επικουρικό διορθωτικό μέτρο για άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες χονδρικής ή ως διορθωτικό μέτρο περιορισμένο σε επιχειρήσεις που κάνουν χρήση αυτών των άλλων προϊόντων ή υπηρεσιών χονδρικής. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να αποτιμούν τα επαναχρησιμοποιήσιμα παραδοσιακά πάγια στοιχεία που αφορούν τεχνικά έργα υποδομής με βάση τη ρυθμιστική λογιστική αξία, μετά την αφαίρεση της σωρευμένης απόσβεσης κατά τη στιγμή του υπολογισμού, τιμαριθμοποιημένη με κατάλληλο δείκτη τιμών, όπως ο δείκτης τιμών λιανικής, και εξαιρουμένων των πάγιων στοιχείων που έχουν αποσβεσθεί πλήρως, κατά τη διάρκεια περιόδου τουλάχιστον 40 ετών, αλλά εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται.

[1] Σύσταση 2005/698/ΕΚ της Επιτροπής, της 19ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με τα συστήματα λογιστικού διαχωρισμού και κοστολόγησης υπό το κανονιστικό πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (ΕΕ L 266 της 11.10.2005, σ. 64).

(188) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει, όταν επιβάλλουν υποχρεώσεις για την πρόσβαση σε νέες και βελτιωμένες υποδομές, να διασφαλίζουν ότι οι προϋποθέσεις πρόσβασης αντανακλούν τις περιστάσεις στις οποίες βασίζεται η απόφαση για επενδύσεις, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων το κόστος ανάπτυξης, το αναμενόμενο ποσοστό απορρόφησης των νέων προϊόντων και υπηρεσιών και τα αναμενόμενα επίπεδα τιμών λιανικής. Πέραν τούτου, προκειμένου να παρασχεθεί βεβαιότητα σχεδιασμού στους επενδυτές, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να είναι ικανές να ορίσουν, εάν συντρέχει λόγος, όρους και προϋποθέσεις που χαρακτηρίζονται από συνέπεια σε ενδεδειγμένες περιόδους επανεξέτασης. Στην περίπτωση που οι έλεγχοι τιμών κρίνονται σκόπιμοι, αυτού του είδους οι όροι και προϋποθέσεις μπορούν να περιλαμβάνουν τιμολογιακές διευθετήσεις αναλόγως του όγκου ή της διάρκειας της σύμβασης σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και εφόσον δεν δημιουργούν διακρίσεις. Οποιεσδήποτε προϋποθέσεις πρόσβασης επιβληθούν οφείλουν να συνάδουν με την ανάγκη διασφάλισης αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις υπηρεσίες που προσφέρονται σε καταναλωτές και επιχειρήσεις.

(189) Η κατ' εντολήν πρόσβαση σε υποδομή δικτύου είναι δυνατόν να αιτιολογείται ως μέσο αύξησης του ανταγωνισμού, όμως οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές είναι ανάγκη να λαμβάνουν εξίσου υπόψη τα δικαιώματα που έχει ο ιδιοκτήτης υποδομής να αξιοποιεί την υποδομή του προς όφελός του και τα δικαιώματα άλλων φορέων παροχής υπηρεσιών να έχουν πρόσβαση σε ευκολίες που είναι ουσιώδεις για την παροχή εκ μέρους τους ανταγωνιστικών υπηρεσιών.

(190) Σε αγορές όπου είναι δυνατόν να αναμένεται αυξημένος αριθμός δικτύων πρόσβασης σε μακρόπνοη βάση, οι τελικοί χρήστες είναι πιο πιθανό να επωφεληθούν από βελτιώσεις της ποιότητας του δικτύου, χάρη στον ανταγωνισμό με βάση τις υποδομές, σε σχέση με αγορές όπου εξακολουθεί να υφίσταται ένα μόνο δίκτυο. Η επάρκεια του ανταγωνισμού σε σχέση με άλλες παραμέτρους, όπως η τιμή και η επιλογή, είναι πιθανό να εξαρτάται από τις εθνικές και τοπικές συνθήκες ανταγωνισμού. Κατά την αξιολόγηση της επάρκειας του ανταγωνισμού στις παραμέτρους αυτές και της ανάγκης για ρυθμιστική παρέμβαση, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη αν η χονδρική πρόσβαση είναι διαθέσιμη σε κάθε ενδιαφερόμενη επιχείρηση υπό εύλογους εμπορικούς όρους που επιτρέπουν βιώσιμα ανταγωνιστικά αποτελέσματα για τους τελικούς χρήστες στην αγορά λιανικής. Η εφαρμογή των γενικών κανόνων ανταγωνισμού σε αγορές που χαρακτηρίζονται από βιώσιμο και αποτελεσματικό ανταγωνισμό με βάση τις υποδομές αναμένεται να επαρκεί.

(191) Όταν επιβάλλονται στις επιχειρήσεις υποχρεώσεις δυνάμει των οποίων πρέπει να ανταποκρίνονται στις εύλογες αιτήσεις πρόσβασης και χρήσης στοιχείων του δικτύου και συναφών ευκολιών, οι αιτήσεις αυτές θα πρέπει να απορρίπτονται μόνον βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, όπως η τεχνική σκοπιμότητα ή η ανάγκη διατήρησης της ακεραιότητας του δικτύου. Όταν απορρίπτεται η αίτηση πρόσβασης, το θιγόμενο μέρος θα πρέπει να μπορεί να υποβάλλει την υπόθεση στις διαδικασίες επίλυσης των διαφορών δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Δεν μπορεί να απαιτηθεί από μία επιχείρηση με υποχρεώσεις κατ' εντολήν πρόσβασης να παρέχει τύπους πρόσβασης τους οποίους δεν είναι σε θέση να παράσχει. Η επιβολή από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές πρόσβασης που αυξάνει τον ανταγωνισμό βραχυπρόθεσμα δεν θα πρέπει να περιορίζει τα κίνητρα των ανταγωνιστών για επενδύσεις σε εναλλακτικές ευκολίες που θα εξασφαλίσουν πιο βιώσιμο ανταγωνισμό ή υψηλότερες επιδόσεις και οφέλη για τους τελικούς χρήστες μακροπρόθεσμα. Κατά την επιλογή της λιγότερο παρεμβατικής ρυθμιστικής παρέμβασης και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να αποφασίσουν να επανεξετάσουν τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά και να τροποποιήσουν οποιανδήποτε προηγούμενη απόφαση, μεταξύ άλλων καταργώντας υποχρεώσεις και επιβάλλοντας ή όχι νέες υποχρεώσεις πρόσβασης όταν είναι προς το συμφέρον των χρηστών και του βιώσιμου ανταγωνισμού υπηρεσιών. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να μπορούν να επιβάλλουν τεχνικούς και λειτουργικούς όρους στον πάροχο ή στους δικαιούχους της κατ' εντολήν πρόσβασης σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Συγκεκριμένα, η επιβολή τεχνικών προτύπων θα πρέπει να είναι σύμφωνη με την οδηγία (ΕΕ) 2015/1535.

(192) Ο έλεγχος των τιμών ενδέχεται να απαιτείται όταν από την ανάλυση συγκεκριμένης αγοράς προκύπτει ανεπαρκής ανταγωνισμός. Ιδιαίτερα, επιχειρήσεις που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά θα πρέπει να αποφεύγουν τη συμπίεση τιμών, κατά την οποία η διαφορά μεταξύ των λιανικών τιμών τους και των τιμών διασύνδεσης ή πρόσβασης που χρεώνουν σε ανταγωνιστές, οι οποίοι παρέχουν παρεμφερείς λιανικές υπηρεσίες, δεν επαρκεί για την εξασφάλιση βιώσιμου ανταγωνισμού. Όταν μια εθνική ρυθμιστική αρχή υπολογίζει το κόστος που συνεπάγεται η εγκατάσταση υπηρεσίας την οποία εντέλλεται η παρούσα οδηγία, είναι σκόπιμο να επιτρέπεται εύλογη απόδοση του επενδυμένου κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων των ανάλογων εργατικών και οικοδομικών δαπανών, με την ανάλογη προσαρμογή του κεφαλαίου, εφόσον χρειάζεται, ώστε να αντανακλώνται οι τρέχουσες αποτιμήσεις πάγιων στοιχείων και η αποδοτικότητα της λειτουργίας. Η μέθοδος ανάκτησης του κόστους θα πρέπει να αρμόζει στην περίπτωση, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να προωθούνται η αποδοτικότητα, ο βιώσιμος ανταγωνισμός και η ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας και έτσι να μεγιστοποιούνται τα οφέλη για τους τελικούς χρήστες, ενώ θα πρέπει και να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη για προβλέψιμες και σταθερές τιμές χονδρικής προς όφελος όλων των φορέων εκμετάλλευσης που επιδιώκουν να αναπτύξουν νέα και ενισχυμένα δίκτυα, σύμφωνα με τη σύσταση 2013/466/ΕΕ της Επιτροπής[1].

[1] Σύσταση 2013/466/ΕΕ της Επιτροπής, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με συνεκτικές υποχρεώσεις αμεροληψίας και μεθόδους υπολογισμού του κόστους για την προαγωγή του ανταγωνισμού και τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος στην ευρυζωνικότητα (ΕΕ L 251 της 21.9.2013, σ. 13).

(193) Λόγω αβεβαιότητας όσον αφορά τον βαθμό υλοποίησης της ζήτησης για παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών επόμενης γενιάς, είναι σημαντικό για την προώθηση αποτελεσματικών επενδύσεων και καινοτομίας να παρέχεται στους φορείς εκμετάλλευσης που επενδύουν σε νέα ή αναβαθμισμένα δίκτυα ορισμένος βαθμός ευελιξίας στην τιμολόγηση. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να μπορούν να αποφασίζουν να διατηρήσουν ή να μην επιβάλουν ελεγχόμενες τιμές πρόσβασης χονδρικής σε δίκτυα επόμενης γενιάς, εάν υπάρχουν επαρκείς διασφαλίσεις του ανταγωνισμού. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να προλαμβάνονται οι υπερβολικές τιμές σε αγορές όπου υπάρχουν επιχειρήσεις που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά, η ευελιξία στην τιμολόγηση θα πρέπει να συνοδεύεται από πρόσθετες διασφαλίσεις για την προστασία του ανταγωνισμού και των συμφερόντων των τελικών χρηστών, όπως αυστηρές υποχρεώσεις μη διακριτικής μεταχείρισης, μέτρα για την εξασφάλιση της τεχνικής και οικονομικής αναπαραγωγιμότητας των προϊόντων επόμενου σταδίου, καθώς και αποδεδειγμένη πίεση στις τιμές λιανικής που προκύπτει από τον ανταγωνισμό υποδομών ή τιμή αναφοράς που απορρέει από άλλα ρυθμιζόμενα προϊόντα πρόσβασης, ή και τα δύο. Αυτές οι διασφαλίσεις του ανταγωνισμού δεν θίγουν τον προσδιορισμό από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές των λοιπών περιστάσεων υπό τις οποίες θα ήταν σκόπιμο να μην επιβάλλονται ελεγχόμενες τιμές πρόσβασης για ορισμένες εισροές χονδρικής, όπως όταν η υψηλή ελαστικότητα της ζήτησης από τους τελικούς χρήστες ως προς την τιμή καθιστά ασύμφορη για την επιχείρηση που έχει οριστεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά την εφαρμογή τιμών αισθητά πάνω από το επίπεδο ανταγωνισμού ή όταν η χαμηλότερη πυκνότητα του πληθυσμού μειώνει τα κίνητρα για την ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας και η εθνική ρυθμιστική αρχή κρίνει ότι η αποτελεσματική και αμερόληπτη πρόσβαση διασφαλίζεται με υποχρεώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

(194) Όταν μια εθνική ρυθμιστική αρχή επιβάλλει υποχρεώσεις χρησιμοποίησης συστήματος κοστολόγησης για λόγους υποστήριξης του ελέγχου τιμών, θα πρέπει να μπορεί είτε να διενεργεί ετήσιο έλεγχο για να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με το εν λόγω σύστημα κοστολόγησης, υπό τον όρο ότι διαθέτει το αναγκαίο εξειδικευμένο προσωπικό, είτε να αναθέτει τη διενέργεια του εν λόγω ελέγχου σε άλλον εξειδικευμένο φορέα, ανεξάρτητο από την συγκεκριμένη επιχείρηση.

(195) Το σύστημα χρέωσης στην Ένωση για τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων χονδρικής βασίζεται στο σύστημα χρέωσης δικτύου καλούντος. Από ανάλυση της δυνατότητας υποκατάστασης μεταξύ προσφοράς και ζήτησης προκύπτει ότι, επί του παρόντος ή στο ορατό μέλλον, δεν υπάρχουν υποκατάστατα σε επίπεδο χονδρικής που ενδεχομένως να περιορίζουν τον καθορισμό τελών τερματισμού σε δεδομένο δίκτυο. Λαμβανομένου υπόψη του αμφίδρομου χαρακτήρα πρόσβασης των αγορών τερματισμού, στα περαιτέρω προβλήματα ανταγωνισμού συγκαταλέγονται οι διεπιδοτήσεις μεταξύ φορέων εκμετάλλευσης. Αυτά τα δυνητικά προβλήματα ανταγωνισμού είναι κοινά στις αγορές τερματισμού, τόσο σταθερών όσο και κινητών φωνητικών κλήσεων. Ως εκ τούτου, υπό το πρίσμα της ικανότητας και των κινήτρων των φορέων εκμετάλλευσης τερματισμού να αυξήσουν τις τιμές σημαντικά πάνω από το κόστος, η κοστοστρέφεια θεωρείται η καταλληλότερη μεσοπρόθεσμη αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού. Οι μελλοντικές εξελίξεις της αγοράς ενδέχεται να μεταβάλουν τη δυναμική των αγορών αυτών στον βαθμό που η κανονιστική ρύθμιση δεν θα είναι πλέον αναγκαία.

(196) Προκειμένου να μειωθεί η ρυθμιστική επιβάρυνση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού σχετικά με τον τερματισμό φωνητικών κλήσεων χονδρικής με συνεπή τρόπο σε ολόκληρη την Ένωση, η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίσει, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξης, ένα ενιαίο μέγιστο τέλος τερματισμού κλήσεων κινητής τηλεφωνίας και ένα ενιαίο μέγιστο τέλος τερματισμού κλήσεων σταθερής τηλεφωνίας που ισχύουν σε ολόκληρη την Ένωση.

(197) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καθορίσει τα λεπτομερή κριτήρια και τις παραμέτρους βάσει των οποίων καθορίζονται οι τιμές των τελών τερματισμού φωνητικών κλήσεων. Τα τέλη τερματισμού έχουν σημειώσει σταθερή μείωση σε ολόκληρη την Ένωση, τάση που αναμένεται να συνεχιστεί. Όταν η Επιτροπή καθορίζει τα μέγιστα τέλη τερματισμού στην πρώτη κατ' εξουσιοδότηση πράξη που θα θεσπίσει δυνάμει της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να μην λάβει υπόψη τυχόν αδικαιολόγητες εξαιρετικές εθνικές αποκλίσεις από την εν λόγω τάση.

(198) Λόγω της τρέχουσας αβεβαιότητας όσον αφορά τον βαθμό υλοποίησης της ζήτησης για ευρυζωνικές υπηρεσίες πολύ υψηλής χωρητικότητας, καθώς και τις γενικές οικονομίες κλίμακας και την πυκνότητα, οι συμφωνίες συνεπένδυσης προσφέρουν σημαντικά οφέλη όσον αφορά τη συγκέντρωση του κόστους και των κινδύνων, παρέχοντας τη δυνατότητα σε μικρότερης κλίμακας επιχειρήσεις να επενδύουν υπό οικονομικώς ορθολογικούς όρους και, ως εκ τούτου, προάγοντας τον βιώσιμο, μακροπρόθεσμο ανταγωνισμό, μεταξύ άλλων σε περιοχές όπου ο ανταγωνισμός με βάση τις υποδομές ενδέχεται να μην είναι αποδοτικός. Οι συνεπενδύσεις αυτές μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές, όπως συγκυριότητα των πάγιων στοιχείων του δικτύου ή μακροπρόθεσμο επιμερισμό του κινδύνου μέσω συγχρηματοδότησης ή μέσω αγοραστικών συμφωνιών. Στο πλαίσιο αυτό, οι αγοραστικές συμφωνίες οι οποίες αποτελούν συνεπενδύσεις συνεπάγονται την απόκτηση ειδικών δικαιωμάτων χωρητικότητας διαρθρωτικής φύσης, ενέχοντας έναν βαθμό συνδιαχείρισης και δίνοντας τη δυνατότητα στους συνεπενδυτές να συμμετέχουν στον ανταγωνισμό αποτελεσματικά, βιώσιμα και μακροπρόθεσμα στις αγορές επόμενου σταδίου στις οποίες δραστηριοποιείται η επιχείρηση που έχει ορισθεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά. Απεναντίας, από τις συμφωνίες εμπορικής πρόσβασης οι οποίες περιορίζονται στην ενοικίαση χωρητικότητας δεν προκύπτουν τέτοια δικαιώματα και δεν θα πρέπει, συνεπώς, να θεωρούνται συνεπενδύσεις.

(199) Όταν επιχείρηση που έχει οριστεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά υποβάλλει προσφορά για συνεπένδυση υπό δίκαιους, εύλογους και αμερόληπτους όρους σε δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας που αποτελούνται από στοιχεία οπτικών ινών έως τους χώρους του τελικού χρήστη ή τον σταθμό βάσης, παρέχοντας τη δυνατότητα σε επιχειρήσεις διαφόρων μεγεθών και χρηματοδοτικής ικανότητας να γίνουν συνεπενδυτές υποδομών, η εθνική ρυθμιστική αρχή θα πρέπει να είναι σε θέση να μην επιβάλλει υποχρεώσεις δυνάμει της παρούσας οδηγίας για το νέο δίκτυο πολύ υψηλής χωρητικότητας, εάν τουλάχιστον ένας δυνητικός συνεπενδυτής έχει συνάψει συνεπενδυτική συμφωνία με την εν λόγω επιχείρηση. Όταν η εθνική ρυθμιστική αρχή αποφασίζει να καταστήσει δεσμευτική μια προσφορά συνεπένδυσης που δεν έχει καταλήξει σε συμφωνία και αποφασίζει να μην επιβάλει πρόσθετες ρυθμιστικές υποχρεώσεις, μπορεί να το πράξει, υπό τον όρο ότι η συμφωνία αυτή οφείλει να συναφθεί προτού ισχύσει το απορρυθμιστικό μέτρο. Όταν είναι τεχνικώς ανέφικτο να εγκατασταθούν στοιχεία οπτικών ινών έως τους χώρους του τελικού χρήστη, τα δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας που αποτελούνται από στοιχεία οπτικών ινών μέχρι την άμεση γειτνίαση με τους χώρους αυτούς, δηλαδή ακριβώς απέξω, θα πρέπει να μπορούν να επωφελούνται από την ίδια ρυθμιστική αντιμετώπιση.

(200) Όταν αποφασίζει τη μη επιβολή υποχρεώσεων, η εθνική ρυθμιστική αρχή θα πρέπει να το πράξει αφού διασφαλίσει ότι οι προσφορές συνεπένδυσης πληρούν τα απαραίτητα κριτήρια και υποβάλλονται καλή τη πίστει. Η διαφοροποιημένη ρυθμιστική αντιμετώπιση των νέων δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας θα πρέπει να υπόκειται σε επανεξέταση σε μεταγενέστερες αναλύσεις αγορών η οποία, ιδίως μετά την πάροδο κάποιου χρόνου, ενδέχεται να απαιτεί προσαρμογές της ρυθμιστικής αντιμετώπισης. Σε δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να δύνανται να επιβάλλουν υποχρεώσεις στα εν λόγω νέα στοιχεία δικτύου όταν διαπιστώνουν ότι, χωρίς ρυθμιστική παρέμβαση, ορισμένες αγορές θα αντιμετώπιζαν σημαντικά προβλήματα ανταγωνισμού. Ειδικότερα, όταν υπάρχουν πολλαπλές αγορές επόμενου σταδίου οι οποίες δεν έχουν επιτύχει τον ίδιο βαθμό ανταγωνισμού, τότε οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα μπορούσαν να απαιτούν ειδικά ασύμμετρα διορθωτικά μέτρα για την προώθηση του ουσιαστικού ανταγωνισμού, για παράδειγμα, αν και όχι αποκλειστικά, σε εξειδικευμένες αγορές λιανικής, όπως των προϊόντων ηλεκτρονικών επικοινωνιών για επιχειρηματικούς τελικούς χρήστες. Για να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα των αγορών, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει επιπλέον να διασφαλίσουν τα δικαιώματα των αιτούντων πρόσβαση που δεν συμμετέχουν σε συγκεκριμένη συνεπένδυση. Αυτό θα πρέπει να επιτευχθεί μέσω της διατήρησης υφιστάμενων προϊόντων πρόσβασης ή, όταν παραδοσιακά στοιχεία δικτύου καταργούνται εν ευθέτω χρόνω, μέσω της επιβολής προϊόντων πρόσβασης με τουλάχιστον συγκρίσιμη λειτουργία και ποιότητα με τα προηγουμένως διαθέσιμα στην παραδοσιακή υποδομή, υποκείμενα και στις δύο περιπτώσεις σε κατάλληλο ευπροσάρμοστο μηχανισμό ο οποίος έχει εξακριβωθεί από την εθνική ρυθμιστική αρχή ότι δεν υπονομεύει τα κίνητρα για τους επενδυτές.

(201) Για ενίσχυση της συνεκτικής ρυθμιστικής πρακτικής σε ολόκληρη την Ένωση, όπου οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι πληρούνται οι όροι της προσφοράς συνεπενδύσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να ζητεί από την εθνική ρυθμιστική αρχή να αποσύρει το σχέδιο μέτρων, είτε μη επιβάλλοντας υποχρεώσεις είτε παρεμβαίνοντας με ρυθμιστικές υποχρεώσεις με σκοπό να αντιμετωπίσει σημαντικά προβλήματα ανταγωνισμού, σε περίπτωση που ο BEREC συμμερίζεται τις σοβαρές αμφιβολίες της Επιτροπής ως προς τη συμβατότητα του σχεδίου μέτρου με το ενωσιακό δίκαιο και ιδίως τους ρυθμιστικούς στόχους της παρούσας οδηγίας. Για λόγους αποτελεσματικότητας, η εκάστοτε εθνική ρυθμιστική αρχή θα πρέπει να είναι σε θέση να υποβάλλει στην Επιτροπή ενιαία κοινοποίηση σχεδίου μέτρου που αφορά πρόγραμμα συνεπενδύσεων το οποίο πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις. Όταν η Επιτροπή δεν ασκεί την εξουσία της να ζητήσει την απόσυρση του σχεδίου μέτρου, θα ήταν δυσανάλογο για τις μεταγενέστερες απλουστευμένες κοινοποιήσεις των επιμέρους σχεδίων αποφάσεων της εθνικής ρυθμιστικής αρχής επί τη βάσει του ίδιου συστήματος, που συμπεριλαμβάνουν επιπροσθέτως αποδεικτικά στοιχεία της πραγματικής σύναψης συμφωνίας με τουλάχιστον έναν συνεπενδυτή, να υπόκεινται σε απόφαση που απαιτεί την απόσυρση χωρίς μεταβολή των περιστάσεων. Επιπλέον, εξακολουθούν να ισχύουν οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως εάν έχουν οριστεί ότι κατέχουν σημαντική ισχύ στην αγορά, κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας ή της οδηγίας 2014/61/ΕΕ. Οι υποχρεώσεις σε σχέση με τις συνεπενδυτικές συμφωνίες εφαρμόζονται με την επιφύλαξη της εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης.

(202) Ο σκοπός του λειτουργικού διαχωρισμού, όπου η καθετοποιημένη επιχείρηση απαιτείται να καθιερώσει λειτουργικά διακριτές επιχειρηματικές οντότητες, είναι η διασφάλιση της παροχής πλήρως ισοδύναμων προϊόντων πρόσβασης σε όλους τους φορείς εκμετάλλευσης επόμενου σταδίου, συμπεριλαμβανομένων των τμημάτων επόμενου σταδίου του ίδιου του καθετοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης. Ο λειτουργικός διαχωρισμός έχει τη δυνατότητα βελτίωσης του ανταγωνισμού σε διάφορες σχετικές αγορές, δεδομένου ότι μειώνει σημαντικά το κίνητρο για διακριτική μεταχείριση και καθιστά ευκολότερη την επαλήθευση και επιβολή της συμμόρφωσης με υποχρεώσεις αμεροληψίας. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις θα πρέπει να μπορεί ο λειτουργικός διαχωρισμός να δικαιολογηθεί ως διορθωτικό μέτρο όπου έχει σημειωθεί μόνιμη αδυναμία επίτευξης αποτελεσματικής αμεροληψίας σε περισσότερες από μία σχετικές αγορές και όπου υπάρχει περιορισμένη ή καμία προοπτική ανταγωνισμού υποδομής εντός εύλογου χρονικού ορίζοντα, έπειτα από προσφυγή σε ένα ή περισσότερα διορθωτικά μέτρα που προηγουμένως θεωρούνταν ενδεδειγμένα. Είναι, ωστόσο, πολύ σημαντικό να διασφαλισθεί ότι η επιβολή του διαχωρισμού αυτού θα διαφυλάσσει τα συμφέροντα της ενδιαφερόμενης επιχείρησης να επενδύσει στο δίκτυό της και ότι δεν θα συνεπάγεται δυνητικά αρνητικά αποτελέσματα για την ευημερία των καταναλωτών. Για την επιβολή του απαιτείται συντονισμένη ανάλυση διάφορων σχετικών αγορών που συνδέονται με το δίκτυο πρόσβασης, σύμφωνα με τη διαδικασία ανάλυσης της αγοράς. Κατά την ανάλυση αγοράς και τη μελέτη των λεπτομερειών του εν λόγω επανορθωτικού μέτρου, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στα προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης από τις διακριτές επιχειρηματικές οντότητες, λαμβάνοντας υπόψη τους την έκταση της εγκατάστασης του δικτύου και τον βαθμό τεχνολογικής προόδου, που ενδέχεται να επηρεάσουν τη δυνατότητα υποκατάστασης σταθερών και ασύρματων υπηρεσιών. Για την αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά, οι προτάσεις λειτουργικού διαχωρισμού θα πρέπει να εγκρίνονται εκ των προτέρων από την Επιτροπή.

(203) Η εφαρμογή λειτουργικού διαχωρισμού δεν αποκλείει κατάλληλους μηχανισμούς συντονισμού μεταξύ των διαφόρων διακριτών επιχειρηματικών οντοτήτων ώστε να διασφαλισθεί η προστασία των δικαιωμάτων οικονομικής και διαχειριστικής εποπτείας της μητρικής εταιρείας.

(204) Εάν καθετοποιημένη επιχείρηση επιλέξει να μεταφέρει σημαντικό μέρος ή το σύνολο των πάγιων στοιχείων του δικτύου τοπικής πρόσβασής της σε διακριτή νομική οντότητα υπό διαφορετική ιδιοκτησία ή ιδρύοντας διακριτή επιχειρηματική οντότητα που ασχολείται με προϊόντα πρόσβασης, η εθνική ρυθμιστική αρχή θα πρέπει να εκτιμά το αποτέλεσμα της σκοπούμενης συναλλαγής, συμπεριλαμβανομένων τυχόν δεσμεύσεων πρόσβασης που προσφέρονται από την εν λόγω επιχείρηση, στο σύνολο των υφιστάμενων ρυθμιστικών υποχρεώσεων που έχουν επιβληθεί στην καθετοποιημένη επιχείρηση, ώστε να διασφαλισθεί η συμβατότητα ενδεχόμενων νέων συμφωνιών με την παρούσα οδηγία. Η αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή θα πρέπει να αναλαμβάνει νέα ανάλυση των αγορών όπου δραστηριοποιείται η διαιρεμένη οντότητα και, ανάλογα, να επιβάλλει, να διατηρεί, να τροποποιεί ή να αίρει υποχρεώσεις. Για τον σκοπό αυτό, η εθνική ρυθμιστική αρχή θα πρέπει να είναι σε θέση να ζητεί πληροφορίες από την επιχείρηση.

(205) Είναι ήδη δυνατόν σήμερα σε ορισμένες αγορές και στο πλαίσιο ανάλυσης της αγοράς, να μπορούν οι επιχειρήσεις που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά να προτείνουν την ανάληψη δεσμεύσεων που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που διαπίστωσε η εθνική ρυθμιστική αρχή και τις οποίες η εθνική ρυθμιστική αρχή λαμβάνει υπόψη κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις ενδεδειγμένες ρυθμιστικές υποχρεώσεις. Κάθε νέα εξέλιξη της αγοράς θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τα πλέον ενδεδειγμένα διορθωτικά μέτρα. Ωστόσο, και με την επιφύλαξη των διατάξεων για την ρυθμιστική αντιμετώπιση των συνεπενδύσεων, η καθαυτή φύση των δεσμεύσεων που προτείνονται δεν περιορίζει τη διακριτική ευχέρεια που αναγνωρίζεται στην εθνική ρυθμιστική αρχή να επιβάλλει διορθωτικά μέτρα στις επιχειρήσεις που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά. Για ενίσχυση της διαφάνειας και ασφάλεια δικαίου σε ολόκληρη την Ένωση, θα πρέπει να καθοριστεί στην παρούσα οδηγία η διαδικασία βάσει της οποίας οι επιχειρήσεις προσφέρουν την ανάληψη δεσμεύσεων και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές τις αξιολογούν, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις των συμμετεχόντων στην αγορά μέσω δοκιμής αγοράς, και, εφόσον ενδείκνυται, τις καταστούν υποχρεωτικές για την επιχείρηση που αναλαμβάνει τις δεσμεύσεις και εκτελεστές από την εθνική ρυθμιστική αρχή. Εκτός εάν η εθνική ρυθμιστική αρχή έχει προχωρήσει σε δεσμεύσεις στις συνεπενδύσεις και έχει αποφασίσει να μην επιβάλλει υποχρεώσεις, η εν λόγω διαδικασία ισχύει με την επιφύλαξη της εφαρμογής της διαδικασίας ανάλυσης της αγοράς και της υποχρέωσης να επιβάλλονται κατάλληλα και αναλογικά διορθωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων αστοχιών της αγοράς.

(206) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να καθιστούν τις δεσμεύσεις υποχρεωτικές, εν όλω ή εν μέρει, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το διάστημα για το οποίο προσφέρονται, μετά τη διεξαγωγή δοκιμής αγοράς μέσω δημόσιας διαβούλευσης των ενδιαφερόμενων μερών. Όταν οι δεσμεύσεις έχουν καταστεί υποχρεωτικές, η εθνική ρυθμιστική αρχή θα πρέπει να εξετάσει τις συνέπειες της απόφασης αυτής στην οικεία ανάλυση της αγοράς και να τις λάβει υπόψη κατά την επιλογή των πλέον κατάλληλων ρυθμιστικών μέτρων. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να εξετάζουν τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται με μακρόπνοη προοπτική βιωσιμότητας, ιδίως όταν επιλέγουν την περίοδο για την οποία αυτές καθίστανται δεσμευτικές, και θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την αξία που αποδίδουν οι συμφεροντούχοι κατά τη δημόσια διαβούλευση στις σταθερές και προβλέψιμες συνθήκες της αγοράς. Οι δεσμευτικές υποχρεώσεις που σχετίζονται με τη διαδικασία εθελούσιου διαχωρισμού από καθετοποιημένη επιχείρηση που έχει οριστεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ σε μία ή περισσότερες σχετικές αγορές μπορούν να προσδώσουν προβλεψιμότητα και διαφάνεια στη διαδικασία με τον καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του σχεδιαζόμενου διαχωρισμού, για παράδειγμα με την παροχή χάρτη πορείας για την εφαρμογή με σαφή σημεία αναφοράς και προβλέψιμες συνέπειες σε περίπτωση μη επίτευξης ορισμένων από αυτά.

(207) Οι δεσμεύσεις μπορεί να περιλαμβάνουν τον διορισμό επιβλέποντα εντολοδόχου, του οποίου η ταυτότητα και η εντολή θα πρέπει να εγκρίνονται από την εθνική ρυθμιστική αρχή, και την υποχρέωση της επιχείρησης που τις παρέχει να υποβάλλει περιοδικές εκθέσεις εφαρμογής.

(208) Οι ιδιοκτήτες δικτύου των οποίων το επιχειρηματικό μοντέλο περιορίζεται στην παροχή υπηρεσιών χονδρικής σε άλλους μπορούν να είναι επωφελείς για τη δημιουργία ακμάζουσας αγοράς χονδρικής, με θετικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό λιανικής επόμενου σταδίου. Επιπλέον, το επιχειρηματικό τους μοντέλο μπορεί να είναι ελκυστικό για τους υποψήφιους επενδυτές σε λιγότερο ευμετάβλητα πάγια στοιχεία υποδομών και με πιο μακροπρόθεσμες προοπτικές για ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας. Ωστόσο, η παρουσία επιχείρησης αποκλειστικά χονδρικής δεν οδηγεί αναγκαστικά σε πραγματικά ανταγωνιστικές αγορές λιανικής και είναι δυνατό οι επιχειρήσεις αποκλειστικά χονδρικής να οριστούν ως κατέχουσες σημαντική ισχύ σε συγκεκριμένες αγορές προϊόντων και γεωγραφικές αγορές. Ορισμένοι κίνδυνοι για τον ανταγωνισμό που απορρέουν από τη συμπεριφορά επιχειρήσεων οι οποίες ακολουθούν επιχειρηματικά μοντέλα αποκλειστικά χονδρικής ενδέχεται να είναι χαμηλότεροι από ό,τι για τις καθετοποιημένες επιχειρήσεις, εφόσον το μοντέλο αποκλειστικά χονδρικής είναι γνήσιο και δεν υφίστανται κίνητρα για την εισαγωγή διακρίσεων μεταξύ παρόχων επόμενου σταδίου. Η ρυθμιστική αντίδραση θα πρέπει, ως εκ τούτου, να είναι αναλογικά λιγότερο επεμβατική, αλλά θα πρέπει να διατηρήσει ιδίως τη δυνατότητα εισαγωγής υποχρεώσεων όσον αφορά τον καθορισμό θεμιτού και εύλογου τιμήματος. Από την άλλη πλευρά, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να παρεμβαίνουν αν ανακύπτουν προβλήματα ανταγωνισμού σε βάρος των τελικών χρηστών. Επιχείρηση που δραστηριοποιείται σε αγορά χονδρικής και παρέχει υπηρεσίες λιανικής αποκλειστικά σε επιχειρηματικούς χρήστες μεγαλύτερους από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις θα πρέπει να θεωρείται ως επιχείρηση μόνο χονδρικής.

(209) Για τη διευκόλυνση της μετάβασης από τα παραδοσιακά δίκτυα χαλκού σε δίκτυα επόμενης γενιάς, η οποία είναι προς το συμφέρον των τελικών χρηστών, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν τις σχετικές πρωτοβουλίες των ίδιων των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων και, όταν κρίνεται απαραίτητο, να καθορίζουν τους όρους για κατάλληλη διαδικασία μετάβασης, για παράδειγμα μέσω προειδοποίησης, διαφάνειας και διαθεσιμότητας εναλλακτικών προϊόντων πρόσβασης τουλάχιστον συγκρίσιμης ποιότητας, εφόσον ο ιδιοκτήτης του δικτύου αποδεικνύει την πρόθεση και την ετοιμότητά του να στραφεί σε αναβαθμισμένα δίκτυα. Προκειμένου να αποφεύγονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στη μετάβαση, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν την εξουσία να αίρουν τις υποχρεώσεις πρόσβασης που αφορούν το δίκτυο χαλκού, εφόσον έχει καθοριστεί κατάλληλη διαδικασία μετάβασης και έχει διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τους όρους και τη διαδικασία μετάβασης από την παραδοσιακή υποδομή. Ωστόσο οι ιδιοκτήτες δικτύων θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παροπλίσουν τα παραδοσιακά δίκτυα. Οι αιτούντες πρόσβαση οι οποίοι μεταβαίνουν από ένα προϊόν πρόσβασης που βασίζεται σε παραδοσιακές υποδομές σε ένα προϊόν πρόσβασης που βασίζεται σε πιο προηγμένη τεχνολογία ή μέσο θα πρέπει να είναι σε θέση να αναβαθμίσουν την πρόσβασή τους σε οποιοδήποτε προϊόν υψηλότερης χωρητικότητας που υπόκειται σε ρύθμιση, σε περίπτωση που το επιθυμούν, χωρίς όμως αυτό να είναι υποχρεωτικό. Σε περίπτωση αναβάθμισης, οι αιτούντες πρόσβαση θα πρέπει να τηρούν τους όρους των κανονιστικών ρυθμίσεων για την πρόσβαση στο προϊόν πρόσβασης υψηλότερης χωρητικότητας, όπως έχουν καθοριστεί από την εθνική ρυθμιστική αρχή στο πλαίσιο της ανάλυσης αγοράς που έχει πραγματοποιήσει.

(210) Η ελευθέρωση του τηλεπικοινωνιακού τομέα και η ενίσχυση του ανταγωνισμού και των επιλογών στις υπηρεσίες επικοινωνιών συμβαδίζουν με την παράλληλη δράση για τη θέσπιση εναρμονισμένου ρυθμιστικού πλαισίου που θα εξασφαλίζει την παροχή της καθολικής υπηρεσίας. Η έννοια της καθολικής υπηρεσίας θα πρέπει να εξελιχθεί ώστε να αντανακλά την πρόοδο της τεχνολογίας, την εξέλιξη της αγοράς και τις μεταβολές στις απαιτήσεις των χρηστών.

(211) Σύμφωνα με το άρθρο 169 ΣΛΕΕ, η Ένωση οφείλει να συμβάλει στην προστασία των καταναλωτών.

(212) Η καθολική υπηρεσία αποτελεί δίχτυ ασφάλειας για να διασφαλίζεται ότι διατίθεται τουλάχιστον ένα σύνολο ελάχιστων υπηρεσιών σε όλους τους τελικούς χρήστες και σε προσιτή τιμή στους καταναλωτές, σε περιπτώσεις όπου ο κίνδυνος κοινωνικού αποκλεισμού που προκύπτει από την έλλειψη αυτής της πρόσβασης αποτρέπει τους πολίτες από την πλήρη κοινωνική και οικονομική συμμετοχή στην κοινωνία.

(213) Η βασική ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο είναι σχεδόν καθολικά διαθέσιμη σε ολόκληρη την Ένωση και χρησιμοποιείται ευρύτατα για ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων. Ωστόσο, ο συνολικός βαθμός αξιοποίησης είναι χαμηλότερος από τη διαθεσιμότητα, διότι εξακολουθούν να υπάρχουν αποσυνδεδεμένα άτομα για λόγους που σχετίζονται με την ευαισθητοποίηση, το κόστος και τις δεξιότητες και από επιλογή. Η οικονομικά προσιτή επαρκής ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο έχει αποκτήσει ζωτική σημασία για την κοινωνία και την ευρύτερη οικονομία. Παρέχει τη βάση για συμμετοχή στην ψηφιακή οικονομία και κοινωνία μέσω βασικών επιγραμμικών υπηρεσιών διαδικτύου.

(214) Θεμελιώδης απαίτηση της καθολικής υπηρεσίας είναι να διασφαλίζει ότι όλοι οι καταναλωτές έχουν πρόσβαση, σε προσιτή τιμή, σε διαθέσιμες υπηρεσίες επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και φωνητικών επικοινωνιών, σε σταθερή θέση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να εξασφαλίζουν την οικονομική προσιτότητα των υπηρεσιών επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και φωνητικών επικοινωνιών εκτός σταθερής θέσης σε πολίτες εν κινήσει, όταν κρίνουν ότι αυτό είναι αναγκαίο για να εξασφαλίζεται η πλήρης κοινωνική και οικονομική συμμετοχή των καταναλωτών στην κοινωνία. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στη διασφάλιση ισοδύναμης πρόσβασης για τελικούς χρήστες με αναπηρίες. Δεν θα πρέπει να υπάρχουν περιορισμοί στα τεχνικά μέσα με τα οποία παρέχεται η σύνδεση, έτσι ώστε να επιτρέπεται εξίσου η χρήση ενσύρματων ή ασύρματων τεχνολογιών. Επίσης, δεν θα πρέπει να υπάρχουν περιορισμοί ως προς την κατηγορία των παρόχων που θα φέρουν μέρος ή όλες τις υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας.

(215) Η ταχύτητα πρόσβασης στο διαδίκτυο, όπως φαίνεται από την πλευρά του χρήστη, εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένης της σύνδεσης των παρόχων με το διαδίκτυο, καθώς και της εφαρμογής για την οποία χρησιμοποιείται η σύνδεση. Εναπόκειται στα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση του BEREC για τις βέλτιστες πρακτικές, να ορίσουν την επαρκή ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο υπό το πρίσμα των εθνικών συνθηκών και του ελάχιστου εύρους ζώνης που έχει στη διάθεσή της η πλειονότητα των καταναλωτών στην επικράτεια ενός κράτους μέλους ώστε να καθίσταται δυνατό επαρκές επίπεδο κοινωνικής ένταξης και συμμετοχής στην ψηφιακή οικονομία και κοινωνία στην επικράτειά τους. Η οικονομικά προσιτή υπηρεσία επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο θα πρέπει να έχει επαρκές εύρος ζώνης για την υποστήριξη της πρόσβασης τουλάχιστον σε ελάχιστο σύνολο βασικών υπηρεσιών που αντανακλούν τις υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται από την πλειονότητα των χρηστών, καθώς και της χρήσης αυτής της δέσμης. Προς τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί την εξέλιξη της χρήσης του διαδικτύου για να εντοπίζει τις επιγραμμικές υπηρεσίες που χρησιμοποιεί η πλειονότητα των τελικών χρηστών σε ολόκληρη την Ένωση και οι οποίες είναι αναγκαίες για την κοινωνική και οικονομική συμμετοχή στην κοινωνία, καθώς και να ενημερώνει τον κατάλογο αναλόγως. Οι απαιτήσεις του ενωσιακού δικαίου για την πρόσβαση στο ανοικτό διαδίκτυο, ιδίως του κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120, θα πρέπει να ισχύουν για οποιαδήποτε υπηρεσία επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

(216) Δεν θα πρέπει να είναι υποχρεωτική για τους καταναλωτές η πρόσβαση σε υπηρεσίες που δεν επιθυμούν και θα πρέπει, επομένως, να είναι δυνατό οι επιλέξιμοι καταναλωτές να περιορίζουν, κατόπιν αιτήματος, την οικονομικά προσιτή καθολική υπηρεσία στην υπηρεσία φωνητικών επικοινωνιών.

(217) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να καθιστούν διαθέσιμα μέτρα που σχετίζονται με την οικονομική προσιτότητα και μέτρα ελέγχου των δαπανών σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, υπό τον όρο ότι πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις.

(218) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε συντονισμό με άλλες αρμόδιες αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν την εξέλιξη και το επίπεδο των τιμολογίων λιανικής για υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας. Η παρακολούθηση αυτή θα πρέπει να γίνεται κατά τρόπο που να μην επιβαρύνει υπερβολικά από διοικητικής απόψεως ούτε τις εθνικές ρυθμιστικές και άλλες αρμόδιες αρχές ούτε τους παρόχους των εν λόγω υπηρεσιών.

(219) Ως προσιτή τιμή νοείται η τιμή που ορίζουν τα κράτη μέλη σε εθνικό επίπεδο, υπό το πρίσμα των ειδικών εθνικών συνθηκών. Όπου τα κράτη μέλη βεβαιώνονται ότι οι τιμές λιανικής για υπηρεσίες επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και φωνητικών επικοινωνιών δεν είναι οικονομικά προσιτές για καταναλωτές με χαμηλά εισοδήματα ή ειδικές κοινωνικές ανάγκες, συμπεριλαμβανομένων των ηλικιωμένων, των τελικών χρηστών με αναπηρίες και των καταναλωτών που κατοικούν σε αγροτικές ή γεωγραφικά απομονωμένες περιοχές, θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα. Προς τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να παρέχουν στους καταναλωτές αυτούς άμεση στήριξη για σκοπούς επικοινωνίας, που θα μπορούσε να είναι μέρος των κοινωνικών επιδομάτων ή κουπόνια για τους καταναλωτές αυτούς ή άμεσες πληρωμές σε αυτούς. Αυτό μπορεί να αποτελέσει κατάλληλη εναλλακτική λύση λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να ελαχιστοποιούνται οι στρεβλώσεις της αγοράς. Εναλλακτικά ή επιπροσθέτως, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να ζητούν από τους παρόχους τέτοιων υπηρεσιών να προσφέρουν βασικές τιμολογιακές επιλογές ή πακέτα σε αυτούς τους καταναλωτές.

(220) Η διασφάλιση οικονομικής προσιτότητας μπορεί να περιλαμβάνει ειδικές επιλογές τιμολογίου ή πακέτα για την κάλυψη των αναγκών των χρηστών με χαμηλά εισοδήματα ή των χρηστών με ειδικές κοινωνικές ανάγκες. Οι προσφορές αυτές θα πρέπει να παρέχονται με βασικά χαρακτηριστικά, προκειμένου να αποφεύγονται στρεβλώσεις στη λειτουργία της αγοράς. Η οικονομική προσιτότητα για τους μεμονωμένους καταναλωτές θα πρέπει να στηρίζεται στο δικαίωμά τους να συνάπτουν σύμβαση με πάροχο, τη διαθεσιμότητα αριθμού, τη διαρκή σύνδεση της υπηρεσίας και τη δυνατότητά τους να παρακολουθούν και να ελέγχουν τις δαπάνες τους.

(221) Όταν ένα κράτος μέλος απαιτεί από τους παρόχους να προσφέρουν στους καταναλωτές με χαμηλά εισοδήματα ή ειδικές κοινωνικές ανάγκες τιμολογιακές επιλογές ή πακέτα διαφορετικά από αυτά που παρέχονται υπό τους συνήθεις εμπορικούς όρους, οι εν λόγω τιμολογιακές επιλογές ή πακέτα θα πρέπει να παρέχονται από όλους τους παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο και φωνητικών επικοινωνιών. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η απαίτηση από όλους τους παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο και φωνητικών επικοινωνιών να παρέχουν τιμολογιακές επιλογές ή πακέτα δεν θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα υπερβολική διοικητική ή οικονομική επιβάρυνση για τους εν λόγω παρόχους ή κράτη μέλη. Όταν ένα κράτος μέλος αποδεικνύει ότι υπάρχει τέτοια υπερβολική διοικητική ή οικονομική επιβάρυνση, βάσει αντικειμενικής αξιολόγησης, μπορεί κατ' εξαίρεση να αποφασίσει να επιβάλει την υποχρέωση παροχής ειδικών τιμολογιακών επιλογών ή πακέτων μόνο στους ορισμένους παρόχους. Η αντικειμενική αξιολόγηση θα πρέπει επίσης να εξετάζει τα οφέλη που προκύπτουν για καταναλωτές με χαμηλά εισοδήματα ή ειδικές κοινωνικές ανάγκες από την επιλογή παρόχων και τα οφέλη για όλους τους παρόχους που μπορούν να επωφεληθούν από το γεγονός ότι είναι πάροχοι καθολικής υπηρεσίας. Όταν ένα κράτος μέλος αποφασίζει κατ' εξαίρεση να επιβάλει την υποχρέωση προσφοράς ειδικών τιμολογιακών επιλογών ή πακέτων μόνο σε ορισμένους παρόχους, θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές με χαμηλά εισοδήματα ή ειδικές ανάγκες μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα σε διάφορους παρόχους που προσφέρουν κοινωνικά τιμολόγια. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη μπορεί να μην είναι σε θέση να εγγυηθούν την επιλογή ανάμεσα σε διάφορους παρόχους, για παράδειγμα όταν μόνο μία επιχείρηση παρέχει υπηρεσίες στην περιοχή κατοικίας του δικαιούχου ή αν η παροχή επιλογών θα δημιουργούσε υπερβολική πρόσθετη οργανωτική και οικονομική επιβάρυνση για το κράτος μέλος.

(222) Η οικονομική προσιτότητα δεν θα πρέπει πλέον να αποτελεί φραγμό στην πρόσβαση των καταναλωτών στη δέσμη υπηρεσιών συνδεσιμότητας. Το δικαίωμα σύναψης σύμβασης με πάροχο θα πρέπει να σημαίνει ότι οι καταναλωτές που ενδέχεται να βρεθούν αντιμέτωποι με άρνηση, ιδίως εκείνοι με χαμηλά εισοδήματα ή ειδικές κοινωνικές ανάγκες, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συνάπτουν σύμβαση για την παροχή οικονομικά προσιτών υπηρεσιών επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και φωνητικών επικοινωνιών τουλάχιστον σε σταθερή θέση με οποιονδήποτε πάροχο τέτοιων υπηρεσιών στη θέση αυτή ή με τον ορισθέντα πάροχο όταν το κράτος μέλος έχει κατ' εξαίρεση αποφασίσει να ορίσει έναν ή περισσότερους παρόχους οι οποίοι θα παρέχουν τις εν λόγω επιλογές τιμολογίου ή πακέτα. Προκειμένου να ελαχιστοποιούνται οι οικονομικοί κίνδυνοι, όπως η μη εξόφληση λογαριασμών, οι πάροχοι θα πρέπει να είναι ελεύθεροι να παρέχουν τη σύμβαση με όρους προπληρωμής, βάσει οικονομικά προσιτών επιμέρους προπληρωμένων μονάδων.

(223) Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι πολίτες είναι προσβάσιμοι μέσω υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα αριθμού για εύλογη χρονική περίοδο και επίσης κατά τη διάρκεια περιόδων μη χρήσης των υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών. Οι πάροχοι θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να θέτουν σε εφαρμογή μηχανισμούς για τον έλεγχο του διαρκούς ενδιαφέροντος του καταναλωτή για διατήρηση της διαθεσιμότητας του αριθμού.

(224) Η αποζημίωση των παρόχων τέτοιων υπηρεσιών υπό τις συνθήκες αυτές δεν χρειάζεται να οδηγεί σε στρέβλωση του ανταγωνισμού, εάν οι εν λόγω πάροχοι αποζημιώνονται για το συνεπαγόμενο καθαρό κόστος και εάν το καθαρό κόστος καλύπτεται με ανταγωνιστικώς ουδέτερο τρόπο.

(225) Προκειμένου να αξιολογείται η ανάγκη για μέτρα οικονομικής προσιτότητας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε συντονισμό με άλλες αρμόδιες αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν την εξέλιξη και τις λεπτομέρειες των προσφορών επιλογών τιμολογίου ή πακέτων για καταναλωτές με χαμηλά εισοδήματα ή ειδικές κοινωνικές ανάγκες.

(226) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν μέτρα για την προώθηση της δημιουργίας αγοράς οικονομικά προσιτών προϊόντων και υπηρεσιών με διευκολύνσεις για τους καταναλωτές με αναπηρίες, συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού με υποστηρικτικές τεχνολογίες. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, με αναφορά σε ευρωπαϊκά πρότυπα ή με τη στήριξη της εφαρμογής των απαιτήσεων σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο για την εναρμόνιση των απαιτήσεων προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εισαγάγουν κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με τις εθνικές περιστάσεις, πράγμα που παρέχει ευελιξία στα κράτη μέλη να λαμβάνουν ειδικά μέτρα, για παράδειγμα αν η αγορά δεν παράγει οικονομικά προσιτά προϊόντα και υπηρεσίες που να ενσωματώνουν διευκολύνσεις για καταναλωτές με αναπηρίες υπό τις συνήθεις οικονομικές συνθήκες. Τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την άμεση οικονομική στήριξη των τελικών χρηστών. Το κόστος των υπηρεσιών μεσολαβητικής αναμετάδοσης για τους καταναλωτές με αναπηρίες θα πρέπει να είναι ισοδύναμο με το μέσο κόστος των υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών.

(227) Οι υπηρεσίες μεσολαβητικής αναμετάδοσης αναφέρονται σε υπηρεσίες που επιτρέπουν την αμφίδρομη επικοινωνία ανάμεσα σε απομακρυσμένους τελικούς χρήστες διαφορετικών τρόπων επικοινωνίας (π.χ. κειμένου, νοηματικής γλώσσας, ομιλίας) εξασφαλίζοντας τη μετατροπή μεταξύ των εν λόγω τρόπων επικοινωνίας, συνήθως με τη μεσολάβηση ανθρώπου. Το κείμενο σε πραγματικό χρόνο ορίζεται σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία για την εναρμόνιση των απαιτήσεων προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες και αναφέρεται σε μορφή συνομιλίας μέσω κειμένου από ένα σημείο σε άλλο ή τηλεδιασκέψεις πολλαπλών σημείων όπου το κείμενο που εισάγεται αποστέλλεται το ένα στοιχείο μετά το άλλο κατά τέτοιον τρόπο ώστε η επικοινωνία να γίνεται αντιληπτή από τον χρήστη ως συνεχής διεργασία.

(228) Για επικοινωνίες δεδομένων με ρυθμούς δεδομένων που επαρκούν για να επιτρέπεται επαρκής ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο, οι συνδέσεις σταθερής τηλεφωνίας είναι σχεδόν καθολικά διαθέσιμες και χρησιμοποιούνται από την πλειονότητα των πολιτών της Ένωσης. Η τυπική σταθερή ευρυζωνική κάλυψη και διαθεσιμότητα στην Ένωση ανερχόταν στο 97 % των κατοικιών το 2015, με μέσο ποσοστό αξιοποίησης 72 %, ενώ οι υπηρεσίες που βασίζονται σε ασύρματες τεχνολογίες έχουν ακόμη μεγαλύτερη εμβέλεια. Ωστόσο, υπάρχουν διαφορές μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τη διαθεσιμότητα και την οικονομική προσιτότητα των σταθερών ευρυζωνικών συνδέσεων στις αστικές και τις αγροτικές περιοχές.

(229) Η αγορά έχει να διαδραματίσει ηγετικό ρόλο στην εξασφάλιση της διαθεσιμότητας της ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, με συνεχώς αυξανόμενη χωρητικότητα. Σε περιοχές όπου η αγορά δεν θα απέδιδε, άλλα εργαλεία δημόσιας πολιτικής για την υποστήριξη της διαθεσιμότητας συνδέσεων επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο φαίνονται, κατ' αρχήν, οικονομικώς πιο αποδοτικά και λιγότερο στρεβλωτικά για την αγορά από τις υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας, για παράδειγμα η χρησιμοποίηση χρηματοδοτικών μέσων όπως αυτών που διατίθενται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων και του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», η χρησιμοποίηση δημόσιας χρηματοδότησης από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία, η επιβολή υποχρεώσεων κάλυψης για τα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος ώστε να υποστηρίζεται η ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων σε λιγότερο πυκνοκατοικημένες περιοχές και οι δημόσιες επενδύσεις σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

(230) Αν, μετά την πραγματοποίηση της δέουσας αξιολόγησης, λαμβανομένων υπόψη των αποτελεσμάτων της γεωγραφικής έρευνας για την ανάπτυξη δικτύων που διενεργείται από την αρμόδια αρχή ή των πιο πρόσφατων πληροφοριών που είναι διαθέσιμες στα κράτη μέλη προτού καταστούν διαθέσιμα τα αποτελέσματα της πρώτης γεωγραφικής έρευνας, προκύπτει ότι ούτε η αγορά ούτε οι μηχανισμοί δημόσιας παρέμβασης είναι πιθανό να προσφέρουν σε τελικούς χρήστες ορισμένων περιοχών σύνδεση ικανή να παρέχει υπηρεσία επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, όπως ορίζεται από τα κράτη μέλη, και υπηρεσίες φωνητικών επικοινωνιών σε σταθερή θέση, το κράτος μέλος θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ορίζει, κατ' εξαίρεση, διαφορετικούς παρόχους ή σύνολα παρόχων των εν λόγω υπηρεσιών στα διάφορα αντίστοιχα μέρη της εθνικής επικράτειας. Πέραν της γεωγραφικής έρευνας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν, όπου είναι απαραίτητο, τυχόν πρόσθετα στοιχεία ώστε να διαπιστώσουν σε ποιον βαθμό είναι διαθέσιμες υπηρεσίες επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και φωνητικών επικοινωνιών σε σταθερή θέση. Τα πρόσθετα στοιχεία θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν δεδομένα που είναι διαθέσιμα στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές μέσω διαδικασίας ανάλυσης της αγοράς και δεδομένων που συλλέγονται από τους χρήστες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να περιορίζουν τις υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας προς στήριξη της διαθεσιμότητας υπηρεσίας επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο στην κύρια έδρα ή κατοικία του τελικού χρήστη. Δεν θα πρέπει να υπάρχουν περιορισμοί στα τεχνικά μέσα με τα οποία παρέχονται οι υπηρεσίες επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και φωνητικών επικοινωνιών σε σταθερή θέση, έτσι ώστε να είναι εξίσου δυνατή η χρήση ενσύρματων ή ασύρματων τεχνολογιών, ούτε ως προς το ποιες επιχειρήσεις θα είναι επιφορτισμένες με μέρος ή με το σύνολο των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας.

(231) Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, εναπόκειται στα κράτη μέλη να αποφασίζουν με βάση αντικειμενικά κριτήρια ποιες επιχειρήσεις ορίζονται ως πάροχοι καθολικής υπηρεσίας, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, την ικανότητα και την επιθυμία των επιχειρήσεων να αναλάβουν όλες ή μέρος των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας. Αυτό δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να μπορούν να περιλαμβάνουν, κατά τη διαδικασία καθορισμού, ειδικές προϋποθέσεις που δικαιολογούνται για λόγους αποτελεσματικότητας, μεταξύ άλλων συγκέντρωση γεωγραφικών περιοχών, επιμέρους στοιχεία ή ελάχιστη περίοδο καθορισμού.

(232) Θα πρέπει να εκτιμάται το κόστος διασφάλισης της διαθεσιμότητας σύνδεσης ικανής να παρέχει υπηρεσία επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, και υπηρεσίες φωνητικών επικοινωνιών σε σταθερή θέση και σε προσιτή τιμή στο πλαίσιο των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας, ιδίως με αξιολόγηση της αναμενόμενης οικονομικής επιβάρυνσης για παρόχους και χρήστες στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

(233) Εξ ορισμού, οι απαιτήσεις για εξασφάλιση της εδαφικής κάλυψης σε εθνικό επίπεδο που επιβάλλονται κατά τη διαδικασία ορισμού είναι πιθανό να αποκλείουν ή να αποθαρρύνουν ορισμένες επιχειρήσεις από το να υποβάλουν αίτηση για να οριστούν ως πάροχοι καθολικής υπηρεσίας. Ο ορισμός παρόχων με υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας για εκτεταμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα ενδέχεται επίσης να οδηγήσει σε εξ ορισμού αποκλεισμό ορισμένων παρόχων. Όταν ένα κράτος μέλος αποφασίζει να ορίσει έναν ή περισσότερους παρόχους για σκοπούς οικονομικής προσιτότητας, οι εν λόγω πάροχοι θα πρέπει να μπορούν να μην είναι οι ίδιοι με τους παρόχους που ορίζονται για το στοιχείο διαθεσιμότητας της καθολικής υπηρεσίας.

(234) Εφόσον ένας πάροχος που, κατ' εξαίρεση, έχει οριστεί να παρέχει επιλογές τιμολογίου ή πακέτα διαφορετικά από αυτά που παρέχονται υπό τους συνήθεις εμπορικούς όρους, όπως προσδιορίζονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, ή να διασφαλίζει τη διαθεσιμότητα σε σταθερή θέση υπηρεσίας επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο ή υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών, όπως προσδιορίζονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, επιλέγει να διαθέσει ένα σημαντικό τμήμα, υπό το φως των υποχρεώσεών του όσον αφορά την καθολική υπηρεσία, ή όλα τα πάγια στοιχεία του που αφορούν την τοπική πρόσβαση σε δίκτυο στην εθνική επικράτεια σε χωριστή νομική οντότητα βάσει διαφορετικής τελικής ιδιοκτησίας, η αρμόδια αρχή θα πρέπει να αξιολογήσει τις συνέπειες της συναλλαγής προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέχιση των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας σε ολόκληρη την εθνική επικράτεια ή σε μέρος της. Για τον σκοπό αυτό, η αρμόδια αρχή η οποία επέβαλε τις υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας θα πρέπει να ενημερωθεί από τον πάροχο εκ των προτέρων όσον αφορά αυτή τη διάθεση. Η αξιολόγηση της αρμόδιας αρχής δεν θα πρέπει να προδικάσει την ολοκλήρωση της συναλλαγής.

(235) Για να εξασφαλίζεται σταθερότητα και να στηρίζεται η σταδιακή μετάβαση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν να διασφαλίζουν την παροχή καθολικής υπηρεσίας στην επικράτειά τους, εκτός από υπηρεσίες επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και φωνητικών επικοινωνιών σε σταθερή θέση, που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής των οικείων υποχρεώσεων παροχής καθολικής υπηρεσίας βάσει της οδηγίας 2002/22/ΕΚ κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας, εφόσον οι υπηρεσίες ή οι συγκρίσιμες υπηρεσίες δεν είναι διαθέσιμες υπό τις συνήθεις εμπορικές συνθήκες. Αν επιτραπεί η συνέχιση της παροχής κοινόχρηστων τηλεφώνων στο ευρύ κοινό με τη χρήση νομισμάτων, πιστωτικών ή χρεωστικών καρτών ή προπληρωμένων καρτών, συμπεριλαμβανομένων καρτών για χρήση με διακριτικά κλήσης, καταλόγων και υπηρεσιών πληροφοριών καταλόγου σύμφωνα με το καθεστώς καθολικής υπηρεσίας, για όσο διάστημα αποδεικνύεται η σχετική ανάγκη, θα παρασχεθεί στα κράτη μέλη η απαραίτητη ευελιξία προκειμένου να ληφθούν δεόντως υπόψη οι ποικίλες εθνικές περιστάσεις. Τούτο μπορεί να περιλαμβάνει την παροχή κοινόχρηστων τηλεφώνων στα κύρια σημεία εισόδου στη χώρα, όπως αερολιμένες ή σιδηροδρομικοί σταθμοί και σταθμοί λεωφορείων, καθώς και σε μέρη που χρησιμοποιούνται σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όπως νοσοκομεία, αστυνομικά τμήματα και περιοχές έκτακτης ανάγκης σε αυτοκινητόδρομους, για την κάλυψη των εύλογων αναγκών των τελικών χρηστών, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των τελικών χρηστών με αναπηρίες.

(236) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρακολουθούν την κατάσταση των καταναλωτών όσον αφορά τη χρήση υπηρεσιών επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και φωνητικών επικοινωνιών, ιδίως όσον αφορά την οικονομική προσιτότητα των εν λόγω υπηρεσιών. Η οικονομική προσιτότητα των υπηρεσιών επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και φωνητικών επικοινωνιών συνδέεται με την ενημέρωση των χρηστών σχετικά με τις δαπάνες χρήσης και με το σχετικό κόστος της χρήσης σε σχέση με άλλες υπηρεσίες, καθώς και με τη δυνατότητα να ελέγχουν τις δαπάνες τους. Κατά συνέπεια, η οικονομική προσιτότητα συνεπάγεται την ενίσχυση των δικαιωμάτων των καταναλωτών, μέσω της επιβολής υποχρεώσεων στους παρόχους. Στις εν λόγω υποχρεώσεις συμπεριλαμβάνεται ένα συγκεκριμένο επίπεδο ανάλυσης λογαριασμού, η δυνατότητα των καταναλωτών επιλεκτικής φραγής κλήσεων, όπως οι δαπανηρές κλήσεις σε υπηρεσίες πρόσθετου τέλους, η δυνατότητα ελέγχου των δαπανών τους με τη βοήθεια μέσων προπληρωμής και η δυνατότητα τμηματικής αποπληρωμής των αρχικών τελών σύνδεσης. Είναι δυνατόν να απαιτηθεί η αναθεώρηση ή η αλλαγή των μέτρων αυτών, ανάλογα με τις εξελίξεις στην αγορά. Στους αναλυτικούς λογαριασμούς για τη χρήση της πρόσβασης στο διαδίκτυο θα πρέπει να φαίνεται μόνο ο χρόνος, η διάρκεια και η κατανάλωση στη διάρκεια μιας συνεδρίας χρήσης, αλλά να μη φαίνονται οι ιστότοποι ή τα τελικά σημεία διαδικτύου με τα οποία έγινε σύνδεση στη διάρκεια μιας τέτοιας συνεδρίας χρήσης.

(237) Με εξαίρεση τις περιπτώσεις επανειλημμένης καθυστέρησης ή μη εξόφλησης των λογαριασμών, οι καταναλωτές που δικαιούνται οικονομικά προσιτά τιμολόγια θα πρέπει, όσο εκκρεμεί η επίλυση της διαφοράς, να προστατεύονται από την άμεση αποσύνδεση από το δίκτυο, λόγω μη εξόφλησης λογαριασμού και, ιδίως στην περίπτωση διαφορών που αφορούν μεγάλους λογαριασμούς για υπηρεσίες πρόσθετου τέλους, να εξακολουθούν να έχουν πρόσβαση στις βασικές υπηρεσίες φωνητικών επικοινωνιών και στο ελάχιστο επίπεδο υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο όπως ορίζεται από τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να αποφασίζουν ότι η παροχή της εν λόγω πρόσβασης συνεχίζεται μόνο εάν ο συνδρομητής συνεχίζει να καταβάλλει τα τέλη μίσθωσης της γραμμής ή τα τέλη βασικής πρόσβασης στο διαδίκτυο.

(238) Όταν η παροχή υπηρεσιών επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και φωνητικών επικοινωνιών ή η παροχή άλλων υπηρεσιών σύμφωνα με την παρούσα οδηγία προκαλούν αθέμιτη επιβάρυνση σε έναν πάροχο, λαμβανομένων δεόντως υπόψη του κόστους και των εσόδων, καθώς και των άυλων οφελών που προκύπτουν από την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών, αυτή η αθέμιτη επιβάρυνση μπορεί να περιλαμβάνεται σε τυχόν υπολογισμό του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας.

(239) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημιουργούν, όπου χρειάζεται, μηχανισμούς για τη χρηματοδότηση του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας, εφόσον αποδεικνύεται ότι η παροχή των υπηρεσιών αυτών είναι δυνατή μόνο με ζημία ή με καθαρό κόστος που αφίσταται της συνήθους εμπορικής πρακτικής. Είναι σημαντικό να διασφαλίζεται ο ορθός υπολογισμός του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας και κάθε χρηματοδότηση να προκαλεί την ελάχιστη δυνατή στρέβλωση στην αγορά και στις επιχειρήσεις, και να συνάδει με τα άρθρα 107 και 108 ΣΛΕΕ.

(240) Κάθε υπολογισμός του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το κόστος και τα έσοδα, καθώς και τα άυλα οφέλη που προκύπτουν από την παροχή καθολικής υπηρεσίας, δεν θα πρέπει όμως να δυσχεραίνει τον γενικό στόχο της εξασφάλισης της αντιστοιχίας μεταξύ της τιμολόγησης και του κόστους. Το καθαρό κόστος των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας, θα πρέπει να υπολογίζεται βάσει διαφανών διαδικασιών.

(241) Ο συνυπολογισμός των άυλων οφελών σημαίνει ότι, για να καθοριστεί η συνολική επιβάρυνση κόστους, από το άμεσο καθαρό κόστος των υποχρεώσεων παροχής καθολικής υπηρεσίας, θα πρέπει να αφαιρείται μια χρηματική αποτίμηση των έμμεσων οφελών που αποκομίζει μια επιχείρηση λόγω της θέσης της ως παρόχου καθολικής υπηρεσίας.

(242) Όταν μια υποχρέωση καθολικής υπηρεσίας επιβαρύνει υπερβολικά έναν πάροχο, είναι σκόπιμο να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να δημιουργούν μηχανισμούς για την ουσιαστική κάλυψη του καθαρού κόστους. Η κάλυψη μέσω δημόσιων κονδυλίων αποτελεί μία μέθοδο κάλυψης του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας. Μια άλλη μέθοδος είναι ο επιμερισμός του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας μεταξύ των παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρηματοδοτούν το καθαρό κόστος των διαφόρων στοιχείων της καθολικής υπηρεσίας με διάφορους μηχανισμούς ή να χρηματοδοτούν το καθαρό κόστος ορισμένων ή όλων των στοιχείων με οποιονδήποτε από τους μηχανισμούς αυτούς ή με συνδυασμό τους. Η επαρκής ευρυζωνική πρόσβαση στο διαδίκτυο αποφέρει οφέλη όχι μόνο στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, αλλά και για την ευρύτερη διαδικτυακή οικονομία και την κοινωνία στο σύνολό της. Η παροχή σύνδεσης που υποστηρίζει ευρυζωνικές ταχύτητες σε αυξημένο αριθμό τελικών χρηστών τούς παρέχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν διαδικτυακές υπηρεσίες και, ως εκ τούτου, να συμμετέχουν ενεργά στην ψηφιακή κοινωνία. Η διασφάλιση αυτών των συνδέσεων με βάση τις υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας εξυπηρετεί τόσο το δημόσιο συμφέρον όσο και τα συμφέροντα των παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Τα γεγονότα αυτά θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τα κράτη μέλη όταν επιλέγουν και ορίζουν μηχανισμούς για την ανάκτηση του καθαρού κόστους.

(243) Στην περίπτωση ανάκτησης κόστους μέσω επιμερισμού του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας μεταξύ των παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η μέθοδος κατανομής ανάμεσα στους παρόχους βασίζεται σε αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια και τηρεί την αρχή της αναλογικότητας. Η αρχή αυτή δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να απαλλάσσουν τους νεοεισερχόμενους φορείς οι οποίοι δεν διαθέτουν ακόμη σημαντική παρουσία στην αγορά. Κάθε χρηματοδοτικός μηχανισμός θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες στην αγορά συνεισφέρουν μόνο στη χρηματοδότηση των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας και όχι άλλων δραστηριοτήτων, οι οποίες δεν συνδέονται άμεσα με την παροχή υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας. Οι μηχανισμοί ανάκτησης θα πρέπει να σέβονται τις αρχές του ενωσιακού δικαίου και, ιδίως όσον αφορά τους μηχανισμούς επιμερισμού, τις αρχές της αμεροληψίας και της αναλογικότητας. Τυχόν χρηματοδοτικός μηχανισμός θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι χρήστες σε ένα κράτος μέλος δεν συμβάλλουν στο κόστος παροχής καθολικής υπηρεσίας σε άλλο κράτος μέλος. Το καθαρό κόστος των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας θα πρέπει να μπορεί να επιμερίζεται μεταξύ όλων ή μερικών συγκεκριμένων κλάσεων παρόχων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι ο μηχανισμός επιμερισμού τηρεί τις αρχές της διαφάνειας, της μικρότερης δυνατής στρέβλωσης της αγοράς, της αμεροληψίας και της αναλογικότητας. Μικρότερη δυνατή στρέβλωση της αγοράς σημαίνει ότι οι εισφορές θα πρέπει να ανακτώνται κατά τρόπο ώστε η οικονομική επιβάρυνση να έχει τον ελάχιστο δυνατό αντίκτυπο στους τελικούς χρήστες, π.χ. με την ευρύτερη δυνατή κατανομή των εισφορών.

(244) Οι πάροχοι που επωφελούνται της χρηματοδότησης για την παροχή καθολικής υπηρεσίας θα πρέπει να υποβάλλουν στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές με επαρκείς λεπτομέρειες τα συγκεκριμένα στοιχεία που χρήζουν χρηματοδότησης προκειμένου να δικαιολογήσουν το αίτημά τους. Τα συστήματα των κρατών μελών για την κοστολόγηση και τη χρηματοδότηση των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας θα πρέπει να ανακοινώνονται στην Επιτροπή προκειμένου να εξακριβώνεται αν είναι συμβατά με τη ΣΛΕΕ. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν την ουσιαστική διαφάνεια και τον έλεγχο των ποσών που διατίθενται για τη χρηματοδότηση των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας. Ο υπολογισμός του καθαρού κόστους παροχής καθολικής υπηρεσίας θα πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενική και διαφανή μεθοδολογία ώστε να διασφαλίζεται η οικονομικώς πλέον αποδοτική παροχή καθολικής υπηρεσίας και να προωθούνται ίσοι όροι ανταγωνισμού για τους συμμετέχοντες στην αγορά. Αν η μεθοδολογία που πρόκειται να χρησιμοποιείται για να υπολογίζεται το καθαρό κόστος επιμέρους στοιχείων καθολικής υπηρεσίας καθίσταται γνωστή εκ των προτέρων, πριν από την εφαρμογή του υπολογισμού, αυτό θα μπορούσε να συμβάλει στην επίτευξη αυξημένης διαφάνειας.

(245) Τα κράτη μέλη δεν επιτρέπεται να επιβάλλουν στους συμμετέχοντες στην αγορά χρηματοδοτικές εισφορές που αφορούν μέτρα τα οποία δεν αποτελούν τμήμα των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας. Κάθε επιμέρους κράτος μέλος διατηρεί το δικαίωμα να επιβάλλει ειδικά μέτρα (εκτός του πεδίου εφαρμογής των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας) και να τα χρηματοδοτεί σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, χωρίς όμως να επιβάλλει εισφορές στους συμμετέχοντες στην αγορά.

(246) Για την αποτελεσματική στήριξη της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών, υπηρεσιών και προσώπων εντός της Ένωσης, θα πρέπει να είναι δυνατή η χρήση ορισμένων εθνικών πόρων αριθμοδότησης, ιδίως ορισμένων μη γεωγραφικών αριθμών, με εξωεδαφικό τρόπο, δηλαδή εκτός της επικράτειας του χορηγούντος κράτους μέλους. Λαμβανομένου υπόψη του σημαντικού κινδύνου απάτης όσον αφορά τις διαπροσωπικές επικοινωνίες, αυτή η εξωεδαφική χρήση θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών εκτός των υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών. Η επιβολή των σχετικών εθνικών νομοθετικών διατάξεων, ιδίως των κανόνων προστασίας των καταναλωτών και άλλων κανόνων που αφορούν τη χρήση πόρων αριθμοδότησης, θα πρέπει να διασφαλίζεται από τα κράτη μέλη χωρίς να λαμβάνεται υπόψη πού χορηγήθηκαν τα δικαιώματα χρήσης και πού χρησιμοποιούνται οι πόροι αριθμοδότησης εντός της Ένωσης. Τα κράτη μέλη διατηρούν την αρμοδιότητα εφαρμογής του εθνικού δικαίου τους στους πόρους αριθμοδότησης που χρησιμοποιούνται στην επικράτειά τους, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων που έχουν χορηγηθεί σε άλλο κράτος μέλος.

(247) Οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές των κρατών μελών όπου χρησιμοποιούνται πόροι αριθμοδότησης από άλλο κράτος μέλος δεν έχουν τον έλεγχο αυτών των πόρων αριθμοδότησης. Έχει συνεπώς ουσιώδη σημασία η εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή του κράτους μέλους που χορηγεί τα δικαιώματα εξωεδαφικής χρήσης να διασφαλίζει επίσης την αποτελεσματική προστασία των τελικών χρηστών στα κράτη μέλη όπου χρησιμοποιούνται οι εν λόγω αριθμοί. Προκειμένου να επιτυγχάνεται αποτελεσματική προστασία, η εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή που χορηγεί δικαιώματα εξωεδαφικής χρήσης θα πρέπει να ορίζουν προϋποθέσεις σύμφωνα με την παρούσα οδηγία σε ό,τι αφορά τον σεβασμό εκ μέρους του παρόχου των κανόνων για την προστασία των καταναλωτών και άλλων κανόνων σχετικά με τη χρήση πόρων αριθμοδότησης στα κράτη μέλη όπου πρόκειται να χρησιμοποιηθούν αυτοί οι πόροι.

(248) Οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές των κρατών μελών όπου χρησιμοποιούνται πόροι αριθμοδότησης θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν τη στήριξη των εθνικών ρυθμιστικών ή άλλων αρμόδιων αρχών που χορήγησαν τα δικαιώματα χρήσης των πόρων αριθμοδότησης για τη βοήθεια στην επιβολή των κανόνων τους. Τα μέτρα επιβολής από τις εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές που χορήγησαν τα δικαιώματα χρήσης θα πρέπει να περιλαμβάνουν αποτρεπτικές κυρώσεις, ιδίως, σε περίπτωση σοβαρής παραβίασης, την ανάκληση του δικαιώματος εξωεδαφικής χρήσης των πόρων αριθμοδότησης που έχουν χορηγηθεί στην εκάστοτε επιχείρηση. Οι απαιτήσεις σχετικά με την εξωεδαφική χρήση δεν θα πρέπει να θίγουν τις εξουσίες των κρατών μελών να εμποδίζουν, κατά περίπτωση, την πρόσβαση σε αριθμούς ή υπηρεσίες, όταν αυτό δικαιολογείται για λόγους απάτης ή κατάχρησης. Η εξωεδαφική χρήση πόρων αριθμοδότησης θα πρέπει να τελεί υπό την επιφύλαξη των κανόνων της Ένωσης που αφορούν την παροχή υπηρεσιών περιαγωγής, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αφορούν την αποτροπή μη φυσιολογικής ή καταχρηστικής χρήσης των υπηρεσιών περιαγωγής οι οποίες υπόκεινται σε ρύθμιση των τιμών λιανικής και επωφελούνται από ρυθμιζόμενα τέλη περιαγωγής χονδρικής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξακολουθούν να είναι σε θέση να συνάπτουν ειδικές συμφωνίες για την εξωεδαφική χρήση πόρων αριθμοδότησης με τρίτες χώρες.

(249) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθούν την ασύρματη παροχή πόρων αριθμοδότησης ώστε να διευκολύνεται η αλλαγή παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η ασύρματη παροχή πόρων αριθμοδότησης καθιστά δυνατό τον επαναπρογραμματισμό των αναγνωριστικών κωδικών εξοπλισμού επικοινωνιών χωρίς φυσική πρόσβαση στις σχετικές συσκευές. Το χαρακτηριστικό αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τις υπηρεσίες μηχανής προς μηχανή, δηλαδή υπηρεσίες που συνεπάγονται αυτοματοποιημένη μετάδοση δεδομένων και πληροφοριών μεταξύ συσκευών ή εφαρμογών λογισμικού με περιορισμένη ή μηδενική ανθρώπινη διάδραση. Οι πάροχοι αυτών των υπηρεσιών μηχανής προς μηχανή ενδέχεται να μην έχουν δυνατότητα φυσικής πρόσβασης στις συσκευές τους λόγω της χρήσης τους σε απομακρυσμένες συνθήκες ή λόγω του μεγάλου αριθμού συσκευών που χρησιμοποιούνται ή λόγω των πρακτικών χρήσης τους. Λαμβανομένων υπόψη της αναδυόμενης αγοράς υπηρεσιών μηχανής προς μηχανή και των νέων τεχνολογιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να διασφαλίζεται η ουδετερότητα της τεχνολογίας κατά την προώθηση της ασύρματης παροχής.

(250) Η πρόσβαση σε πόρους αριθμοδότησης βάσει διαφανών, αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων είναι απαραίτητη για τον ανταγωνισμό των επιχειρήσεων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χορηγούν δικαιώματα χρήσης πόρων αριθμοδότησης σε άλλες επιχειρήσεις εκτός από τους παρόχους δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, λαμβανομένης υπόψη της αυξανόμενης σημασίας των αριθμών για διάφορες υπηρεσίες διαδικτύου των πραγμάτων. Η διαχείριση όλων των εθνικών σχεδίων αριθμοδότησης θα πρέπει να πραγματοποιείται από τις εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των κωδίκων σημείων που χρησιμοποιούνται στη διευθυνσιοδότηση δικτύου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες παρουσιάζεται ανάγκη εναρμόνισης των πόρων αριθμοδότησης στην Ένωση για την υποστήριξη της ανάπτυξης πανευρωπαϊκών υπηρεσιών ή διασυνοριακών υπηρεσιών, ιδίως νέων υπηρεσιών με βάση την επικοινωνία μηχανής προς μηχανή, όπως είναι τα συνδεδεμένα αυτοκίνητα, και εφόσον η ζήτηση δεν ήταν δυνατό να καλυφθεί βάσει των υφιστάμενων πόρων αριθμοδότησης, η Επιτροπή δύναται να λαμβάνει εκτελεστικά μέτρα με τη συνδρομή του BEREC.

(251) Η απαίτηση δημοσίευσης των αποφάσεων για τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης πόρων αριθμοδότησης θα πρέπει να μπορεί να πληρωθεί με τη δημοσιοποίηση των αποφάσεων αυτών μέσω ιστοσελίδας.

(252) Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες πτυχές που αφορούν τις καταγγελίες για εξαφάνιση παιδιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρήσουν τη δέσμευσή τους να διασφαλίσουν ότι στις επικράτειές τους είναι πλέον διαθέσιμη μια εύρυθμα λειτουργούσα υπηρεσία για την καταγγελία εξαφάνισης παιδιών στον αριθμό «116000». Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι επιτυγχάνεται επαρκές επίπεδο ποιότητας της υπηρεσίας κατά τη λειτουργία του αριθμού «116000».

(253) Παράλληλα με τον αριθμό «116000» της ανοικτής τηλεφωνικής γραμμής για αγνοούμενα παιδιά, πολλά κράτη μέλη διασφαλίζουν επίσης ότι τα παιδιά έχουν πρόσβαση σε φιλική προς τα παιδιά υπηρεσία που διαχειρίζεται γραμμή υποστήριξης η οποία βοηθά τα παιδιά που χρειάζονται φροντίδα και προστασία μέσω της χρήσης του αριθμού «116111». Αυτά τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι πολίτες, και ιδίως τα παιδιά και τα εθνικά συστήματα προστασίας των παιδιών, γνωρίζουν την ύπαρξη της γραμμής υποστήριξης «116111».

(254) Η εσωτερική αγορά συνεπάγεται ότι οι τελικοί χρήστες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε όλους τους αριθμούς που περιλαμβάνονται στα εθνικά σχέδια αριθμοδότησης άλλων κρατών μελών καθώς και να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες, χρησιμοποιώντας μη γεωγραφικούς αριθμούς, συμπεριλαμβανομένων των αριθμών ατελών κλήσεων και των αριθμών πρόσθετου τέλους, εντός της Ένωσης, εκτός από τις περιπτώσεις που ο καλούμενος τελικός χρήστης έχει επιλέξει, για εμπορικούς λόγους, να περιορίσει την πρόσβαση από ορισμένη γεωγραφική περιοχή. Οι τελικοί χρήστες πρέπει επίσης να μπορούν να έχουν πρόσβαση στους καθολικούς διεθνείς αριθμούς ατελών κλήσεων (UIFN). Η διασυνοριακή πρόσβαση στους πόρους αριθμοδότησης και στις συνδεδεμένες υπηρεσίες δεν θα πρέπει να παρεμποδίζεται εκτός από αντικειμενικά αιτιολογημένες περιπτώσεις, για παράδειγμα την καταπολέμηση της απάτης ή κατάχρησης (π.χ. σε σχέση με ορισμένες υπηρεσίες πρόσθετου τέλους) όταν ο αριθμός έχει οριστεί ότι έχει μόνο εθνικό πεδίο εφαρμογής (π.χ. εθνικός βραχύς κωδικός) ή όταν είναι οικονομικά ανέφικτο. Τα τέλη που επιβάλλονται στα μέρη που καλούν από περιοχές εκτός του εκάστοτε κράτους μέλους δεν χρειάζεται να είναι τα ίδια με εκείνα που επιβάλλονται στα μέρη που καλούν από περιοχές εντός του κράτους μέλους αυτού. Οι χρήστες θα πρέπει να ενημερώνονται εκ των προτέρων, πλήρως και με σαφήνεια σχετικά με τυχόν χρεώσεις που επιβάλλονται στους αριθμούς ατελών κλήσεων, όπως τα τέλη διεθνών κλήσεων που επιβάλλονται σε αριθμούς που είναι προσβάσιμοι μέσω των τυποποιημένων διεθνών διακριτικών κλήσης. Όταν τα έσοδα διασύνδεσης ή άλλων υπηρεσιών παρακρατούνται από παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών για λόγους απάτης ή κατάχρησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα παρακρατηθέντα έσοδα υπηρεσιών επιστρέφονται στους τελικούς χρήστες που επηρεάστηκαν από τη σχετική απάτη ή κατάχρηση όπου είναι δυνατόν.

(255) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, ορισμένες διατάξεις για τα δικαιώματα τελικών χρηστών στην παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται σε πολύ μικρές επιχειρήσεις οι οποίες παρέχουν μόνο υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο ορισμός των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, που περιλαμβάνει και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, πρέπει να ερμηνεύεται στενά. Προκειμένου να περιλαμβάνονται μόνον οι επιχειρήσεις που είναι πράγματι ανεξάρτητες πολύ μικρές επιχειρήσεις, είναι απαραίτητο να εξετάζεται η δομή των πολύ μικρών επιχειρήσεων που αποτελούν οικονομικό όμιλο, η ισχύς του οποίου υπερβαίνει την ισχύ μιας πολύ μικρής επιχείρησης, και να διασφαλίζεται ότι ο ορισμός της πολύ μικρής επιχείρησης δεν καταστρατηγείται για αμιγώς τυπικούς λόγους.

(256) Η ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών απαιτεί την άρση των φραγμών για τους τελικούς χρήστες, ώστε να έχουν διασυνοριακή πρόσβαση σε υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε ολόκληρη την Ένωση. Οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο κοινό δεν θα πρέπει να αρνούνται ούτε να περιορίζουν την πρόσβαση, ούτε να προβαίνουν σε διακρίσεις σε βάρος των τελικών χρηστών με βάση την εθνικότητά τους ή το κράτος μέλος κατοικίας ή εγκατάστασής τους. Ωστόσο, θα πρέπει να είναι δυνατή η διαφοροποίηση, βάσει αντικειμενικά δικαιολογημένων διαφορών στο κόστος και τους κινδύνους, χωρίς να περιορίζεται στα μέτρα που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 531/2012 σχετικά με την καταχρηστική ή μη φυσιολογική χρήση των ρυθμιζόμενων υπηρεσιών περιαγωγής λιανικής.

(257) Η αποκλίνουσα εφαρμογή των κανόνων για την προστασία των τελικών χρηστών έχει δημιουργήσει σημαντικούς φραγμούς στην εσωτερική αγορά που επηρεάζουν τόσο τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών όσο και τους τελικούς χρήστες. Αυτοί οι φραγμοί θα πρέπει να μειωθούν με την εφαρμογή των ίδιων κανόνων που εξασφαλίζουν υψηλό κοινό επίπεδο προστασίας σε ολόκληρη την Ένωση. Η ισορροπημένη πλήρης εναρμόνιση των δικαιωμάτων των τελικών χρηστών που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία αναμένεται να αυξήσει σημαντικά την ασφάλεια δικαίου, τόσο για τους τελικούς χρήστες όσο και για τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και αναμένεται να μειώσει σημαντικά τους φραγμούς εισόδου και τα περιττά βάρη συμμόρφωσης που απορρέουν από τον κατακερματισμό των κανόνων. Η πλήρης εναρμόνιση συμβάλλει στην άρση των φραγμών για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς που προκύπτουν από τις εν λόγω εθνικές διατάξεις που αφορούν τα δικαιώματα των τελικών χρηστών, οι οποίες προστατεύουν, ταυτόχρονα, τους εθνικούς παρόχους έναντι του ανταγωνισμού από άλλα κράτη μέλη. Προκειμένου να επιτευχθεί υψηλό κοινό επίπεδο προστασίας, διάφορες διατάξεις που αφορούν τα δικαιώματα των τελικών χρηστών θα πρέπει να ενισχυθούν ευλόγως στην παρούσα οδηγία με βάση τις βέλτιστες πρακτικές στα κράτη μέλη. Η πλήρης εναρμόνιση των δικαιωμάτων τους αυξάνει την εμπιστοσύνη των τελικών χρηστών στην εσωτερική αγορά, διότι επωφελούνται από εξίσου υψηλό επίπεδο προστασίας όταν χρησιμοποιούν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όχι μόνο στο κράτος μέλος τους, αλλά επίσης και ενώ ζουν, εργάζονται ή ταξιδεύουν σε άλλα κράτη μέλη.

Η πλήρης εναρμόνιση θα πρέπει να αφορά μόνο το αντικείμενο που καλύπτουν οι διατάξεις για τα δικαιώματα των τελικών χρηστών της παρούσας οδηγίας. Συνεπώς δεν θα πρέπει να επηρεάζει το εθνικό δίκαιο σε ό,τι αφορά τις εν λόγω πτυχές της προστασίας των τελικών χρηστών, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων πτυχών των μέτρων διαφάνειας που δεν καλύπτονται από αυτές τις διατάξεις. Για παράδειγμα, μέτρα τα οποία σχετίζονται με τις υποχρεώσεις διαφάνειας που δεν καλύπτονται από την παρούσα οδηγία θα πρέπει να θεωρούνται συμβατά με την αρχή της πλήρους εναρμόνισης, ενώ οι πρόσθετες απαιτήσεις που αφορούν ζητήματα διαφάνειας που καλύπτει η παρούσα οδηγία, όπως η δημοσίευση πληροφοριών, θα πρέπει να θεωρούνται ασύμβατες. Πέραν τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διατηρούν ή να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις για ζητήματα που δεν καλύπτει συγκεκριμένα η παρούσα οδηγία, ιδίως για την αντιμετώπιση πρωτοεμφανιζόμενων ζητημάτων.

(258) Οι συμβάσεις αποτελούν σημαντικό μέσο στη διάθεση των τελικών χρηστών για τη διασφάλιση διαφάνειας στην πληροφόρηση και ασφάλειας δικαίου. Οι περισσότεροι πάροχοι υπηρεσιών που λειτουργούν σε ανταγωνιστικό περιβάλλον συνάπτουν συμβάσεις με τους πελάτες τους για λόγους προσέλκυσης πελατών. Επιπλέον της παρούσας οδηγίας, οι απαιτήσεις του ισχύοντος δικαίου της Ένωσης για την προστασία του καταναλωτή που αφορούν τις συμβάσεις, ιδίως η οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου[1] και η οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[2], εφαρμόζονται στις συναλλαγές με καταναλωτές στον τομέα των δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η συμπερίληψη απαιτήσεων πληροφόρησης στην παρούσα οδηγία, οι οποίες ενδέχεται επίσης να προβλέπονται από την οδηγία 2011/83/ΕΕ, δεν θα πρέπει να οδηγεί σε επανάληψη των πληροφοριών στα προσυμβατικά και τα συμβατικά έγγραφα. Οι σχετικές πληροφορίες που παρέχονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένων τυχόν πιο περιοριστικών και πιο λεπτομερών απαιτήσεων πληροφόρησης, θα πρέπει να θεωρείται ότι πληρούν τις αντίστοιχες απαιτήσεις της οδηγίας 2011/83/ΕΕ.

---

[1] Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ L 95 της 21.4.1993, σ. 29).

[2] Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).

(259) Ορισμένες από αυτές τις διατάξεις για την προστασία των τελικών χρηστών οι οποίες εκ των προτέρων εφαρμόζονται μόνο στους καταναλωτές, δηλαδή οι διατάξεις για τις πληροφορίες της σύμβασης, τη μέγιστη διάρκεια σύμβασης και τις δέσμες, θα πρέπει να ωφελούν όχι μόνο τους καταναλωτές αλλά επίσης τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, καθώς και τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς όπως ορίζονται στο εθνικό δίκαιο. Η διαπραγματευτική θέση αυτών των κατηγοριών επιχειρήσεων και οργανισμών είναι συγκρίσιμη με αυτή των καταναλωτών και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να απολαύουν το ίδιο επίπεδο προστασίας εκτός αν παραιτηθούν ρητά από τα δικαιώματα αυτά. Οι υποχρεώσεις σχετικά με τις πληροφορίες της σύμβασης στην παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων της οδηγίας 2011/83/ΕΕ που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία, θα πρέπει να ισχύουν ανεξάρτητα από το κατά πόσον καταβάλλεται κάποια πληρωμή και από το ποσό της πληρωμής που πρέπει να καταβάλει ο πελάτης. Οι υποχρεώσεις σχετικά με τις πληροφορίες της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιέχονται στην οδηγία 2011/83/ΕΕ, θα πρέπει να εφαρμόζονται αυτομάτως στις πολύ μικρές επιχειρήσεις, τις μικρές επιχειρήσεις και τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, εκτός αν αυτές προτιμούν να διαπραγματευτούν εξατομικευμένους όρους σύμβασης με παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Αντίθετα με τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, τις μικρές επιχειρήσεις και τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις διαθέτουν συνήθως μεγαλύτερη διαπραγματευτική ισχύ και, επομένως, δεν εξαρτώνται από τις ίδιες συμβατικές απαιτήσεις πληροφόρησης όπως οι καταναλωτές. Άλλες διατάξεις, όπως η φορητότητα αριθμού, οι οποίες είναι σημαντικές και για μεγαλύτερες επιχειρήσεις, θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν για όλους τους τελικούς χρήστες. Οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί είναι νομικές οντότητες οι οποίες δεν πραγματοποιούν κέρδη για τους ιδιοκτήτες ή τα μέλη τους. Κατά κανόνα, οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί είναι φιλανθρωπικές οργανώσεις ή άλλου είδους οργανώσεις δημοσίου συμφέροντος. Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη τη συγκρίσιμη κατάσταση, είναι θεμιτό να αντιμετωπίζονται αυτοί οι οργανισμοί στην παρούσα οδηγία με τον ίδιο τρόπο όπως και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις ή οι μικρές επιχειρήσεις, σε ό,τι αφορά τα δικαιώματα των τελικών χρηστών.

(260) Οι ιδιαιτερότητες του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών απαιτούν, πέραν των οριζόντιων κανόνων για τις συμβάσεις, περιορισμένο αριθμό πρόσθετων διατάξεων προστασίας των τελικών χρηστών. Οι τελικοί χρήστες θα πρέπει να ενημερώνονται, μεταξύ άλλων, για κάθε προσφερόμενο επίπεδο ποιότητας των υπηρεσιών, για τους όρους όσον αφορά τις προωθητικές ενέργειες και την καταγγελία των συμβάσεων, για τα εφαρμοστέα τιμολογιακά προγράμματα και για τα τιμολόγια για υπηρεσίες που υπόκεινται σε ιδιαίτερους όρους τιμολόγησης. Αυτές οι πληροφορίες είναι σημαντικές για τους παρόχους διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών εκτός από τις υπηρεσίες μετάδοσης που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών μηχανής προς μηχανή. Με την επιφύλαξη των κανόνων που ισχύουν για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ένας πάροχος διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν θα πρέπει να υπόκειται στις υποχρεώσεις όσον αφορά απαιτήσεις πληροφοριών για συμβάσεις, όταν ο εν λόγω πάροχος και οι συνδεδεμένες εταιρείες ή πρόσωπα δεν λαμβάνουν καμία αμοιβή που να συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Όπως όταν ένα πανεπιστήμιο προσφέρει στους επισκέπτες δωρεάν πρόσβαση στο δίκτυο Wi-Fi στις εγκαταστάσεις του χωρίς να λαμβάνει οποιαδήποτε αμοιβή, ούτε μέσω πληρωμής από τους χρήστες ούτε μέσω διαφημιστικών εσόδων.

(261) Προκειμένου να παρέχεται στον τελικό χρήστη η δυνατότητα να προβαίνει σε καλά τεκμηριωμένες επιλογές, είναι ουσιώδες οι απαιτούμενες σχετικές πληροφορίες να παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης και σε σαφή και κατανοητή γλώσσα και σε σταθερό μέσο ή, όταν αυτό δεν είναι εφικτό και με την επιφύλαξη του ορισμού του σταθερού μέσου στην οδηγία 2011/83/ΕΕ, σε έγγραφο το οποίο καθιστά διαθέσιμο ο πάροχος και κοινοποιεί στον χρήστη και το οποίο οι καταναλωτές μπορούν εύκολα να καταφορτώσουν, να ανοίξουν και να συμβουλευθούν στις συσκευές που χρησιμοποιούν συνήθως. Για να διευκολυνθεί η επιλογή, οι πάροχοι θα πρέπει επίσης να παρέχουν περίληψη των ουσιωδών συμβατικών όρων. Για να διευκολυνθεί η συγκρισιμότητα και να μειωθεί το κόστος συμμόρφωσης, η Επιτροπή θα πρέπει, κατόπιν διαβούλευσης με τον BEREC, να θεσπίσει υπόδειγμα για τις εν λόγω περιλήψεις των συμβάσεων. Οι πληροφορίες που παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης, καθώς και το υπόδειγμα της περίληψης, θα πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της τελικής σύμβασης. Η περίληψη της σύμβασης θα πρέπει να είναι περιεκτική και να διαβάζεται εύκολα, το μήκος της δεν θα πρέπει ιδανικά να ξεπερνά το αντίστοιχο μίας μονής σελίδας Α4 ή, όταν μια σειρά υπηρεσιών ομαδοποιούνται σε μία ενιαία σύμβαση, το αντίστοιχο τριών μονών σελίδων Α4.

(262) Μετά την έκδοση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120, οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας που αφορούν τις πληροφορίες σχετικά με τους όρους που περιορίζουν την πρόσβαση σε υπηρεσίες και εφαρμογές ή τη χρήση τους, καθώς και πληροφορίες για τη διαμόρφωση της κυκλοφορίας, κατέστησαν άνευ αντικειμένου και θα πρέπει να καταργηθούν.

(263) Σε ό,τι αφορά τον τερματικό εξοπλισμό, στη σύμβαση πελάτη θα πρέπει να γίνεται σαφής μνεία, αφενός, όλων των όρων τους οποίους επιβάλλει ο πάροχος στη χρήση τέτοιου εξοπλισμού, όπως είναι το «κλείδωμα της κάρτας SIM» στις συσκευές κινητών επικοινωνιών, εάν τέτοιου είδους όροι δεν απαγορεύονται από το εθνικό δίκαιο, και αφετέρου όλων των τελών που συνεπάγεται η καταγγελία της σύμβασης, είτε πριν από τη συμφωνημένη προθεσμία είτε στην καθορισμένη ημερομηνία λήξης της, περιλαμβανομένου του κόστους για τη διατήρηση του εξοπλισμού από τον πελάτη. Σε περίπτωση που ο τελικός χρήστης επιλέξει να διατηρήσει τερματικό εξοπλισμό που παρέχεται ως δέσμη κατά τη στιγμή σύναψης της σύμβασης, οποιαδήποτε οφειλόμενη αποζημίωση δεν θα πρέπει να υπερβαίνει την κατά χρονική αναλογία αξία του που υπολογίζεται με βάση την αξία τη στιγμή σύναψης της σύμβασης ή το τμήμα του τέλους υπηρεσίας που απομένει έως τη λήξη της σύμβασης, ανάλογα με το ποιο ποσό είναι μικρότερο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να επιλέξουν άλλες μεθόδους για τον υπολογισμό του συντελεστή αποζημίωσης όταν ο συντελεστής αυτός είναι ίσος ή μικρότερος από την υπολογιζόμενη αποζημίωση. Κάθε περιορισμός στη χρήση τερματικού εξοπλισμού σε άλλα δίκτυα πρέπει να αίρεται ατελώς από τον πάροχο το αργότερο με την καταβολή της εν λόγω αποζημίωσης.

(264) Με την επιφύλαξη της ουσιώδους υποχρέωσης του παρόχου που αφορά την ασφάλεια δυνάμει της παρούσας οδηγίας, η σύμβαση θα πρέπει να αναφέρει σαφώς τη μορφή των μέτρων τα οποία ενδέχεται να λάβει ο πάροχος σε περίπτωση συμβάντων ασφάλειας ή απειλών και τρωτών σημείων. Επιπλέον, η σύμβαση θα πρέπει επίσης να προσδιορίζει τυχόν διαθέσιμες ρυθμίσεις για αποζημίωση και επιστροφή χρημάτων αν ένας πάροχος ανταποκριθεί ανεπαρκώς σε συμβάν ασφάλειας, μεταξύ άλλων αν ένα συμβάν ασφάλειας, το οποίο έχει γνωστοποιηθεί στον πάροχο, λαμβάνει χώρα εξαιτίας γνωστών τρωτών σημείων του λογισμικού ή του λογισμικού για τα οποία έχουν εκδοθεί διορθώσεις από τον κατασκευαστή ή τον προγραμματιστή και όταν ο πάροχος υπηρεσιών δεν έχει εφαρμόσει αυτές τις διορθώσεις ή δεν έχει λάβει άλλα κατάλληλα αντίμετρα.

(265) Η διαθεσιμότητα διαφανών, επικαιροποιημένων και συγκρίσιμων πληροφοριών όσον αφορά τις προσφορές και τις υπηρεσίες αποτελεί καίριο στοιχείο για τους καταναλωτές ανταγωνιστικών αγορών στις οποίες υπάρχουν αρκετοί πάροχοι που προσφέρουν υπηρεσίες. Οι τελικοί χρήστες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συγκρίνουν εύκολα τις τιμές διαφόρων υπηρεσιών που προσφέρονται στην αγορά με βάση πληροφορίες που δημοσιεύονται σε ευκόλως προσβάσιμη μορφή. Προκειμένου να τους δοθεί η δυνατότητα να συγκρίνουν εύκολα τις τιμές και τις υπηρεσίες, οι αρμόδιες αρχές, σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να απαιτούν από παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών μεγαλύτερη διαφάνεια όσον αφορά τις πληροφορίες, μεταξύ άλλων σχετικά με τα τιμολόγια, την ποιότητα των υπηρεσιών, τους όρους σχετικά με τον παρεχόμενο τερματικό εξοπλισμό, και άλλα σχετικά στατιστικά στοιχεία. Για οποιεσδήποτε απαιτήσεις αυτού του είδους θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα χαρακτηριστικά των εν λόγω δικτύων ή υπηρεσιών. Θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι τρίτα μέρη έχουν δικαίωμα να χρησιμοποιούν δωρεάν τις διαθέσιμες στο κοινό πληροφορίες που δημοσίευσαν οι επιχειρήσεις αυτές, με σκοπό την παροχή εργαλείων σύγκρισης.

(266) Οι τελικοί χρήστες συχνά δεν γνωρίζουν το κόστος της καταναλωτικής τους συμπεριφοράς ή δυσκολεύονται να εκτιμήσουν την οικεία κατανάλωση χρόνου ή δεδομένων κατά τη χρήση υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Για να αυξηθεί η διαφάνεια και να καταστεί δυνατή η βελτίωση του ελέγχου των προϋπολογισμών τους για επικοινωνίες, είναι σημαντικό να παρέχονται στους τελικούς χρήστες διευκολύνσεις που να τους επιτρέπουν να παρακολουθούν την κατανάλωσή τους εγκαίρως. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν διατάξεις για τα όρια κατανάλωσης προστατεύοντας τους τελικούς χρήστες από φουσκωμένους λογαριασμούς, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις υπηρεσίες πρόσθετου τέλους και άλλες υπηρεσίες που υπόκεινται σε ιδιαίτερους όρους τιμολόγησης. Έτσι θα επιτραπεί στις αρμόδιες αρχές να απαιτούν την παροχή πληροφοριών για τέτοιες τιμές πριν από την παροχή της υπηρεσίας και δεν θίγεται η δυνατότητα των κρατών μελών να διατηρούν ή να θεσπίζουν γενικές υποχρεώσεις για τις υπηρεσίες πρόσθετου τέλους ώστε να διασφαλίζουν την αποτελεσματική προστασία των τελικών χρηστών.

(267) Τα ανεξάρτητα εργαλεία σύγκρισης, όπως οι ιστότοποι, αποτελούν αποτελεσματικό μέσο για τους τελικούς χρήστες ώστε να αξιολογούν τα προτερήματα διαφόρων παρόχων υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο και υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών, όταν παρέχονται έναντι άμεσων χρηματικών καταβολών είτε περιοδικών είτε βάσει κατανάλωσης, και να συγκεντρώνουν αμερόληπτες πληροφορίες, ιδίως με τη σύγκριση τιμών, τιμολογίων και ποιοτικών παραμέτρων σε ένα μέρος. Τα εργαλεία αυτά θα πρέπει να είναι λειτουργικά ανεξάρτητα από τους παρόχους υπηρεσιών και κανένας πάροχος υπηρεσιών δεν θα πρέπει να τυγχάνει ευνοϊκής μεταχείρισης στα αποτελέσματα αναζήτησης. Τα εργαλεία αυτά θα πρέπει να αποσκοπούν στην παροχή τόσο σαφών και ακριβών όσο και ολοκληρωμένων και συνολικών πληροφοριών. Θα πρέπει επίσης να προσπαθούν να περιλαμβάνουν το ευρύτερο δυνατό φάσμα προσφορών, ώστε να παρέχουν αντιπροσωπευτική επισκόπηση και να καλύπτουν σημαντικό τμήμα της αγοράς. Οι πληροφορίες που παρέχονται για αυτά τα εργαλεία θα πρέπει να είναι αξιόπιστες, αμερόληπτες και διαφανείς. Οι τελικοί χρήστες θα πρέπει να ενημερώνονται για τη διαθεσιμότητα αυτών των εργαλείων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι τελικοί χρήστες έχουν ελεύθερη πρόσβαση τουλάχιστον σε ένα τέτοιο εργαλείο στην αντίστοιχη επικράτειά τους. Όταν σε κράτος μέλος υπάρχει ένα μόνο εργαλείο και το εν λόγω εργαλείο παύει να λειτουργεί ή δεν πληροί πλέον τα ποιοτικά κριτήρια, το κράτος μέλος θα πρέπει να μεριμνά ώστε οι τελικοί χρήστες να αποκτούν πρόσβαση εντός εύλογου χρόνου σε άλλο εργαλείο σύγκρισης σε εθνικό επίπεδο.

(268) Ιδιωτικές επιχειρήσεις ή αρμόδιες αρχές ή τρίτοι για λογαριασμό τους μπορούν να διαχειρίζονται ανεξάρτητα εργαλεία σύγκρισης, ωστόσο τα εργαλεία θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με καθορισμένα ποιοτικά κριτήρια, μεταξύ των οποίων η απαίτηση να παρέχουν λεπτομέρειες σχετικά με τους ιδιοκτήτες τους, να παρέχουν ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες, να αναφέρουν τον χρόνο της τελευταίας επικαιροποίησης, να καθορίζουν σαφή, αντικειμενικά κριτήρια στα οποία θα βασίζεται η σύγκριση και να περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα προσφορών που καλύπτουν σημαντικό μέρος της αγοράς. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προσδιορίζουν πόσο συχνά απαιτείται τα εργαλεία σύγκρισης να επανεξετάζουν και να επικαιροποιούν τις πληροφορίες που παρέχουν στους τελικούς χρήστες, λαμβάνοντας υπόψη τη συχνότητα με την οποία οι πάροχοι υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο και διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών επικαιροποιούν, εν γένει, τις τιμολογιακές και ποιοτικές πληροφορίες τους.

(269) Προκειμένου να προωθούν ζητήματα δημοσίου συμφέροντος σε ό,τι αφορά τη χρήση υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο και διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών και να ενθαρρύνουν την προστασία των δικαιωμάτων ή ελευθεριών άλλων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παράγουν και να διαδίδουν ή να έχουν διαδώσει, με τη βοήθεια των παρόχων τέτοιων υπηρεσιών, πληροφορίες δημοσίου συμφέροντος σχετικά με τη χρήση τέτοιων υπηρεσιών. Θα πρέπει να είναι δυνατόν για τις εν λόγω πληροφορίες να περιλαμβάνουν πληροφορίες δημοσίου συμφέροντος σχετικά με τις πλέον κοινές παραβιάσεις και τις έννομες συνέπειές τους, για παράδειγμα σχετικά με την παραβίαση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, άλλες παράνομες χρήσεις και τη διάδοση υλικού επιβλαβούς περιεχομένου, καθώς και συμβουλές και τρόποι προστασίας κατά κινδύνων που απειλούν την προσωπική ασφάλεια, για παράδειγμα εκείνων που προέρχονται από γνωστοποίηση προσωπικών στοιχείων σε ορισμένες περιπτώσεις, καθώς και κινδύνους για την ιδιωτική ζωή και τα προσωπικά δεδομένα, και τη διαθεσιμότητα εύχρηστου και διαμορφώσιμου λογισμικού ή επιλογών λογισμικού για την προστασία των παιδιών ή των ευπαθών ατόμων. Οι πληροφορίες αυτές θα μπορούσαν να συντονιστούν μέσω της διαδικασίας συνεργασίας που καθιερώνεται στην παρούσα οδηγία. Αυτές οι πληροφορίες δημοσίου συμφέροντος θα πρέπει να ενημερώνονται εφόσον τούτο καθίσταται αναγκαίο και να παρουσιάζονται σε ευνόητη μορφή, όπως ορίζεται σε κάθε κράτος μέλος, καθώς και στους δικτυακούς τόπους των εθνικών δημόσιων αρχών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να υποχρεώνουν τους παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο και διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών να διαδίδουν αυτές τις τυποποιημένες πληροφορίες σε όλους τους πελάτες τους κατά τον τρόπο που οι εθνικές δημόσιες αρχές κρίνουν ως τον πιο κατάλληλο. Ωστόσο, η διάδοση των πληροφοριών αυτών δεν θα πρέπει να επιβαρύνει υπερβολικά τους παρόχους. Αν συμβαίνει αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ζητούν από τους παρόχους τη διάδοση των πληροφοριών αυτών με τα μέσα που χρησιμοποιούν οι τελευταίοι στην επικοινωνία τους με τους τελικούς χρήστες κατά τη συνήθη επαγγελματική δραστηριότητά τους.

(270) Ελλείψει σχετικών κανόνων του ενωσιακού δικαίου, το περιεχόμενο, οι εφαρμογές και οι υπηρεσίες μπορούν να θεωρηθούν νόμιμες ή επιβλαβείς σύμφωνα με το εθνικό ουσιαστικό και δικονομικό δίκαιο. Είναι καθήκον των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, και όχι των παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, να αποφασίσουν, σύμφωνα με τη δέουσα διαδικασία, κατά πόσον το περιεχόμενο, οι εφαρμογές ή οι υπηρεσίες είναι νόμιμες ή επιβλαβείς. Η παρούσα οδηγία και η οδηγία 2002/58/ΕΚ δεν θίγουν την οδηγία 2000/31/ΕΚ, η οποία μεταξύ άλλων περιλαμβάνει κανόνα για την «απλή μετάδοση» για τους ενδιάμεσους παρόχους υπηρεσιών, όπως ορίζεται στην οδηγία αυτή.

(271) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε συντονισμό με άλλες αρμόδιες αρχές ή, κατά περίπτωση, άλλες αρμόδιες αρχές σε συντονισμό με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να είναι εξουσιοδοτημένες να παρακολουθούν την ποιότητα των υπηρεσιών και να συλλέγουν, με συστηματικό τρόπο, πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρουν πάροχοι υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο και διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών, στον βαθμό που οι πάροχοι έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν ελάχιστα επίπεδα ποιότητας των υπηρεσιών είτε μέσω ελέγχου ορισμένων τουλάχιστον στοιχείων του δικτύου είτε βάσει συμφωνίας σε επίπεδο υπηρεσιών για τον σκοπό αυτό, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας της παροχής υπηρεσιών σε τελικούς χρήστες με αναπηρίες. Οι εν λόγω πληροφορίες θα πρέπει να συλλέγονται βάσει κριτηρίων που επιτρέπουν τη σύγκριση μεταξύ των φορέων παροχής υπηρεσιών και μεταξύ των κρατών μελών. Οι πάροχοι τέτοιων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε ανταγωνιστικό περιβάλλον είναι πιθανό να παρέχουν επαρκείς και ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με τις διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες που παρέχουν με σκοπό εμπορικά οφέλη. Παρόλα αυτά, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε συντονισμό με άλλες αρμόδιες αρχές ή, κατά περίπτωση, άλλες αρμόδιες αρχές σε συντονισμό με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να απαιτούν τη δημοσίευση των πληροφοριών αυτών, εφόσον αποδειχθεί ότι οι πληροφορίες αυτές δεν διατίθενται πραγματικά στο κοινό. Όταν η ποιότητα των υπηρεσιών των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών εξαρτάται από τυχόν εξωτερικούς παράγοντες, όπως ο έλεγχος της μετάδοσης του σήματος ή η συνδεσιμότητα του δικτύου, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε συντονισμό με άλλες αρμόδιες αρχές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν από τους παρόχους τέτοιων υπηρεσιών να ενημερώσουν σχετικά τους καταναλωτές τους.

(272) Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε συντονισμό με άλλες αρμόδιες αρχές θα πρέπει επίσης να καθορίζουν τις μεθόδους μέτρησης που πρέπει να εφαρμόζονται από τους παρόχους υπηρεσιών ώστε να βελτιώνεται η συγκρισιμότητα των παρεχόμενων δεδομένων. Προκειμένου να διευκολυνθεί η συγκρισιμότητα σε ολόκληρη την Ένωση και να μειωθεί το κόστος συμμόρφωσης, ο BEREC θα πρέπει να εγκρίνει κατευθυντήριες γραμμές για τις σχετικές παραμέτρους ποιότητας των υπηρεσιών, τις οποίες θα πρέπει να λαμβάνουν ιδιαιτέρως υπόψη οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε συντονισμό με άλλες αρμόδιες αρχές.

(273) Προκειμένου να επωφελούνται πλήρως από το ανταγωνιστικό περιβάλλον, οι καταναλωτές θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να κάνουν επιλογές μετά από ενημέρωση και να αλλάζουν πάροχο όταν αυτό εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον τους. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να διασφαλισθεί ότι είναι σε θέση να το πράττουν χωρίς να αντιμετωπίζουν νομικά, τεχνικά ή πρακτικά κωλύματα, στα οποία συγκαταλέγονται οι συμβατικοί όροι, οι διαδικασίες και τα τέλη. Αυτό δεν αποκλείει τον καθορισμό από τους παρόχους εύλογων ελάχιστων συμβατικών περιόδων έως και 24 μηνών στις συμβάσεις καταναλωτή. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διατηρούν ή να θεσπίζουν διατάξεις για συντομότερη μέγιστη διάρκεια και να επιτρέπουν στους καταναλωτές να αλλάζουν τιμολογιακά προγράμματα ή να καταγγέλλουν τη σύμβαση εντός της περιόδου σύμβασης χωρίς να επιβαρύνονται με επιπλέον κόστος ανάλογα με τις εθνικές συνθήκες, όπως είναι τα επίπεδα ανταγωνισμού και η σταθερότητα των επενδύσεων σε δίκτυα. Ανεξάρτητα από τη σύμβαση παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι καταναλωτές ενδέχεται να προτιμούν και να επωφελούνται από μεγαλύτερη περίοδο επιστροφής για υλικές συνδέσεις. Αυτές οι δεσμεύσεις των καταναλωτών μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό παράγοντα για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας έως τον τελικό χρήστη ή πολύ κοντά στους χώρους του τελικού χρήστη, μεταξύ άλλων μέσω συστημάτων συνάθροισης της ζήτησης που επιτρέπουν στους επενδυτές δικτύων να μειώνουν τους κινδύνους αρχικής αξιοποίησης. Ωστόσο, τα δικαιώματα των καταναλωτών να αλλάζουν παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως καθορίζονται με την παρούσα οδηγία, δεν θα πρέπει να περιορίζονται από τέτοιες περιόδους επιστροφής στις συμβάσεις για υλικές συνδέσεις και οι συμβάσεις αυτές δεν θα πρέπει να καλύπτουν τερματικό εξοπλισμό ή εξοπλισμό πρόσβασης στο διαδίκτυο, όπως τηλεφωνικές συσκευές, δρομολογητές ή μόντεμ. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την ισότιμη μεταχείριση των οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων, χρηματοδοτώντας την ανάπτυξη υλικής σύνδεσης πολύ υψηλής χωρητικότητας μέχρι τους χώρους ενός τελικού χρήστη, μεταξύ άλλων όταν η χρηματοδότηση αυτή γίνεται με σύμβαση που προβλέπει την πληρωμή σε δόσεις.

(274) Είναι δυνατή η αυτόματη παράταση των συμβάσεων για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Στις περιπτώσεις αυτές οι τελικοί χρήστες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να καταγγέλλουν τη σύμβασή τους χωρίς να επιβαρύνονται με επιπλέον κόστος μετά τη λήξη της περιόδου της σύμβασης.

(275) Τυχόν αλλαγές των συμβατικών όρων που προτείνονται από τους παρόχους διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών εκτός από υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, οι οποίες δεν είναι προς όφελος του τελικού χρήστη, για παράδειγμα όσον αφορά επιβαρύνσεις, τιμολόγια, περιορισμούς του όγκου δεδομένων, ταχύτητες δεδομένων, κάλυψη ή την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, θα πρέπει να παρέχουν το δικαίωμα στον τελικό χρήστη να καταγγείλει τη σύμβαση χωρίς κανένα κόστος, ακόμη και αν συνδυάζονται με ορισμένες επωφελείς αλλαγές. Οποιαδήποτε αλλαγή των συμβατικών όρων από τον πάροχο θα πρέπει συνεπώς να δίνει το δικαίωμα στον τελικό χρήστη να καταγγείλει τη σύμβαση, εκτός αν κάθε αλλαγή είναι καθ' αυτή επωφελής για τον τελικό χρήστη ή οι αλλαγές είναι αμιγώς διοικητικής φύσης, όπως η αλλαγή της διεύθυνσης του παρόχου, και δεν έχουν αρνητικό αντίκτυπο στον τελικό χρήστη ή οι αλλαγές επιβάλλονται αυστηρά από νομοθετικές ή ρυθμιστικές αλλαγές, όπως νέες απαιτήσεις για τις πληροφορίες της σύμβασης που επιβάλλονται από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο. Το κατά πόσον μια αλλαγή είναι αποκλειστικά προς όφελος του τελικού χρήστη θα πρέπει να αξιολογείται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων. Το δικαίωμα του τελικού χρήστη να καταγγείλει τη σύμβαση θα πρέπει να αποκλείεται μόνο αν ο πάροχος είναι σε θέση να αποδείξει ότι όλες οι αλλαγές στη σύμβαση είναι αποκλειστικά προς όφελος του τελικού χρήστη ή είναι αμιγώς διοικητικής φύσης χωρίς αρνητικό αντίκτυπο στον τελικό χρήστη.

(276) Οι τελικοί χρήστες θα πρέπει να ενημερώνονται για τυχόν αλλαγές στους συμβατικούς όρους με σταθερό μέσο. Τελικοί χρήστες εκτός των καταναλωτών, των πολύ μικρών επιχειρήσεων ή των μικρών επιχειρήσεων ή των μη κερδοσκοπικών οργανισμών δεν θα πρέπει να επωφελούνται από τα δικαιώματα καταγγελίας σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης, σε ό,τι αφορά υπηρεσίες μετάδοσης που χρησιμοποιούνται για υπηρεσίες μηχανής προς μηχανή. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προβλέπουν συγκεκριμένη προστασία των τελικών χρηστών σε ό,τι αφορά την καταγγελία της σύμβασης όταν οι τελικοί χρήστες αλλάζουν τόπο διαμονής. Οι διατάξεις για την καταγγελία της σύμβασης δεν θα πρέπει να θίγουν άλλες διατάξεις του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου σχετικά με τους λόγους καταγγελίας των συμβάσεων ή αλλαγής των συμβατικών όρων και προϋποθέσεων εκ μέρους του παρόχου υπηρεσιών ή του τελικού χρήστη.

(277) Η δυνατότητα αλλαγής παρόχων είναι καίριας σημασίας για τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό σε ανταγωνιστικό περιβάλλον. Η διαθεσιμότητα διαφανών, ακριβών και έγκαιρων πληροφοριών σχετικά με την αλλαγή παρόχου αναμένεται να αυξήσει την εμπιστοσύνη των τελικών χρηστών στη διαδικασία αλλαγής και να ενισχύσει την προθυμία τους να συμμετέχουν ενεργά στην ανταγωνιστική διαδικασία. Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να διασφαλίζουν τη συνέχιση της υπηρεσίας, ώστε οι τελικοί χρήστες να μπορούν να αλλάζουν παρόχους χωρίς να παρεμποδίζονται από τον κίνδυνο απώλειας της υπηρεσίας και, όπου είναι τεχνικά εφικτό, να πραγματοποιείται η αλλαγή την ημερομηνία που έχουν ζητήσει οι τελικοί χρήστες.

(278) Η φορητότητα αριθμού αποτελεί βασικό μέσο διευκόλυνσης των επιλογών του καταναλωτή και του αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε ανταγωνιστικές αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Οι τελικοί χρήστες που υποβάλλουν σχετικό αίτημα θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα διατήρησης των ίδιων αριθμών, ανεξαρτήτως του παρόχου υπηρεσιών και για περιορισμένο χρονικό διάστημα στη διάρκεια της αλλαγής παρόχου υπηρεσιών. Η παροχή της ευκολίας αυτής μεταξύ συνδέσεων με το δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο σε σταθερές και σε μη σταθερές θέσεις δεν καλύπτεται από την παρούσα οδηγία. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να εφαρμόζουν διατάξεις για τη μεταφορά αριθμών μεταξύ δικτύων που παρέχουν υπηρεσίες σε σταθερές θέσεις και κινητών δικτύων.

(279) Οι επιπτώσεις της φορητότητας των αριθμών ενισχύονται σημαντικά όταν υπάρχει διαφανής πληροφόρηση για τις τιμές, τόσο για τους τελικούς χρήστες που μεταφέρουν τους αριθμούς τους όσο και για τους τελικούς χρήστες που καλούν όσους έχουν μεταφέρει τους αριθμούς τους. Στο μέτρο του εφικτού, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να διευκολύνουν την κατάλληλη διαφάνεια τιμών στο πλαίσιο της εφαρμογής της φορητότητας αριθμού.

(280) Όταν εξασφαλίζουν ότι οι τιμές για διασύνδεση που σχετίζεται με την παροχή φορητότητας αριθμού αντανακλούν το κόστος, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να μπορούν επίσης να λαμβάνουν υπόψη τις τιμές που ισχύουν σε συγκρίσιμες αγορές.

(281) Η φορητότητα αριθμού αποτελεί κύριο παράγοντα διευκόλυνσης της επιλογής των καταναλωτών και του αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε ανταγωνιστικές αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών και θα πρέπει να υλοποιείται με την ελάχιστη καθυστέρηση, έτσι ώστε ο αριθμός να ενεργοποιείται μέσα σε μία εργάσιμη ημέρα και ο τελικός χρήστης να μην υφίσταται απώλεια υπηρεσιών για περισσότερο από μία εργάσιμη ημέρα από τη συμφωνηθείσα ημερομηνία. Το δικαίωμα μεταφοράς αριθμού θα πρέπει να αναγνωρίζεται στον τελικό χρήστη που έχει τη σχετική σύμβαση (προπληρωμής ή εκ των υστέρων πληρωμής) με τον πάροχο. Προκειμένου να καθίσταται ευκολότερη η υπηρεσία μίας στάσης ώστε η εμπειρία της αλλαγής παρόχου να είναι ομαλή για τους τελικούς χρήστες, ο πάροχος ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο κοινό στον οποίο μεταφέρεται ο αριθμός θα πρέπει να καθοδηγεί τη διαδικασία αλλαγής. Οι εθνικές ρυθμιστικές ή, κατά περίπτωση, άλλες αρμόδιες αρχές θα πρέπει να μπορούν να προδιαγράφουν τη συνολική διαδικασία αλλαγής και μεταφοράς αριθμών, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές διατάξεις περί συμβάσεων και τις τεχνολογικές εξελίξεις. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει, εφόσον είναι εφικτό, την απαίτηση να ολοκληρωθεί η μεταφορά μέσω ασύρματης παροχής, εκτός εάν ζητηθεί κάτι διαφορετικό από τον τελικό χρήστη. Η πείρα σε ορισμένα κράτη μέλη έχει δείξει ότι υπάρχει κίνδυνος οι τελικοί χρήστες να μεταφερθούν σε άλλον πάροχο χωρίς τη συναίνεσή τους. Αν και αυτό είναι ζήτημα που θα πρέπει κυρίως να αντιμετωπίζεται από τις αρχές επιβολής του νόμου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιβάλλουν τα ελάχιστα αναλογικά μέτρα όσον αφορά τη διαδικασία αλλαγής παρόχου, περιλαμβανομένων κατάλληλων κυρώσεων, τα οποία είναι αναγκαία για να ελαχιστοποιούνται αυτοί οι κίνδυνοι και να διασφαλίζεται ότι οι τελικοί χρήστες προστατεύονται καθ' όλη τη διαδικασία αλλαγής παρόχου, χωρίς η διαδικασία να καθίσταται λιγότερο ελκυστική για αυτούς. Το δικαίωμα μεταφοράς αριθμού δεν θα πρέπει να περιορίζεται με συμβατικούς όρους.

(282) Για να διασφαλιστεί ότι η αλλαγή παρόχου και η μεταφορά αριθμού πραγματοποιούνται εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης σε τελικούς χρήστες από παρόχους εύκολα και έγκαιρα, σε περίπτωση που δεν τηρείται μια συμφωνία μεταξύ παρόχου και τελικού χρήστη. Τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να είναι ανάλογα προς τη διάρκεια της καθυστέρησης κατά την εκτέλεση της συμφωνίας. Οι τελικοί χρήστες θα πρέπει τουλάχιστον να αποζημιώνονται για καθυστερήσεις που υπερβαίνουν τη μία ημέρα στην ενεργοποίηση της υπηρεσίας, τη μεταφορά αριθμού ή την απώλεια υπηρεσιών, καθώς και σε περίπτωση που οι πάροχοι δεν εμφανιστούν σε συμφωνημένα ραντεβού υπηρεσίας ή εγκατάστασης. Η πρόσθετη αποζημίωση θα μπορούσε επίσης να πάρει τη μορφή αυτόματης μείωσης της αμοιβής όταν ο μεταφέρων πάροχος πρέπει να συνεχίσει να παρέχει τις υπηρεσίες του μέχρις ότου ενεργοποιηθούν οι υπηρεσίες του παρόχου στον οποίο γίνεται η μεταφορά.

(283) Οι δέσμες που περιέχουν τουλάχιστον είτε υπηρεσία πρόσβασης στο διαδίκτυο ή διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσία διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών, καθώς και άλλες υπηρεσίες, όπως διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, γραμμική ευρυεκπομπή και υπηρεσίες μηχανής προς μηχανή ή τερματικό εξοπλισμό, έχουν καταστεί όλο και περισσότερο διαδεδομένες και αποτελούν σημαντικό στοιχείο του ανταγωνισμού. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να θεωρείται ότι υπάρχει δέσμη όταν τα στοιχεία της δέσμης παρέχονται ή πωλούνται από τον ίδιο πάροχο βάσει της ίδιας ή στενά σχετιζόμενης ή συνδεόμενης σύμβασης. Αν και οι δέσμες συχνά αποφέρουν οφέλη για τους καταναλωτές, μπορούν να δυσχεράνουν ή να καταστήσουν πιο δαπανηρή την αλλαγή παρόχου και να δημιουργήσουν κινδύνους συμβατικού «εγκλωβισμού». Όταν διαφορετικές υπηρεσίες και τερματικός εξοπλισμός εντός μίας δέσμης υπόκεινται σε αποκλίνοντες κανόνες σχετικά με την καταγγελία της σύμβασης και την αλλαγή παρόχου ή σχετικά με συμβατικές δεσμεύσεις όσον αφορά την απόκτηση τερματικού εξοπλισμού, οι καταναλωτές ουσιαστικά συναντούν εμπόδια στα δικαιώματά τους, δυνάμει της παρούσας οδηγίας, να στραφούν σε ανταγωνιστικές προσφορές για ολόκληρη τη δέσμη ή για μέρη αυτής. Ορισμένες ουσιώδεις διατάξεις της παρούσας οδηγίας σχετικά με τις συνοπτικές πληροφορίες της σύμβασης, τη διαφάνεια, τη διάρκεια και την καταγγελία των συμβάσεων και την αλλαγή παρόχου θα πρέπει συνεπώς να εφαρμόζονται σε όλα τα στοιχεία μιας δέσμης, συμπεριλαμβανομένων του τερματικού εξοπλισμού, άλλων υπηρεσιών όπως το ψηφιακό περιεχόμενο ή οι ψηφιακές υπηρεσίες, και των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που δεν καλύπτονται άμεσα από το πεδίο εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων. Όλες οι υποχρεώσεις των τελικών χρηστών βάσει της παρούσας οδηγίας σε ό,τι αφορά δεδομένη υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών όταν παρέχεται ή πωλείται ως μεμονωμένη υπηρεσία θα πρέπει επίσης να ισχύουν όταν αποτελεί μέρος δέσμης με τουλάχιστον μια υπηρεσία πρόσβασης στο διαδίκτυο ή διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσία διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών.

Άλλα συμβατικά ζητήματα, όπως τα διορθωτικά μέτρα που εφαρμόζονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης, θα πρέπει να διέπονται από τους κανόνες που εφαρμόζονται για το αντίστοιχο στοιχείο της δέσμης, για παράδειγμα από τους κανόνες των συμβάσεων για την πώληση αγαθών ή την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου. Ωστόσο, το δικαίωμα καταγγελίας οποιουδήποτε στοιχείου δέσμης που περιέχει τουλάχιστον μια υπηρεσία πρόσβασης στο διαδίκτυο ή διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσία διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών πριν από τη λήξη της συμφωνηθείσας περιόδου της σύμβασης λόγω μη συμμόρφωσης ή αδυναμία προμήθειας θα πρέπει να δίνει στον καταναλωτή το δικαίωμα να καταγγείλει όλα τα στοιχεία της δέσμης. Επίσης, για να διατηρηθεί η δυνατότητά τους να αλλάζουν εύκολα πάροχο, οι καταναλωτές δεν θα πρέπει να εγκλωβίζονται σε έναν πάροχο μέσω συμβατικής εκ των πραγμάτων επέκτασης της αρχικής περιόδου σύμβασης.

(284) Οι πάροχοι υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών έχουν την υποχρέωση να παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης μέσω επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης. Σε εξαιρετικές περιστάσεις, ιδίως λόγω αδυναμίας τεχνικής εφαρμογής, ενδέχεται να μην μπορούν να παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης ή εντοπισμό του καλούντος, ή και στα δύο. Σε αυτές τις περιπτώσεις, θα πρέπει να ενημερώνουν επαρκώς τους πελάτες τους με τη σύμβαση. Οι εν λόγω πάροχοι θα πρέπει να παρέχουν στους πελάτες τους σαφείς και διαφανείς πληροφορίες στην αρχική σύμβαση και να τις επικαιροποιούν σε περίπτωση οποιασδήποτε μεταβολής όσον αφορά την παροχή πρόσβασης σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, παραδείγματος χάριν στα τιμολόγια. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν όλους τους περιορισμούς που αφορούν την εδαφική κάλυψη επί τη βάσει των προγραμματισμένων τεχνικών παραμέτρων για τη λειτουργία της υπηρεσίας επικοινωνιών και της διαθέσιμης υποδομής. Όταν η υπηρεσία δεν παρέχεται από σύνδεση που υφίσταται διαχείριση ώστε να παρέχει ειδική ποιότητα υπηρεσιών, οι πληροφορίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν επίσης το επίπεδο αξιοπιστίας της πρόσβασης και των πληροφοριών για τον εντοπισμό του καλούντος σε σύγκριση με υπηρεσία παρεχόμενη μέσω αυτής της σύνδεσης, λαμβανομένων υπόψη των τρεχόντων προτύπων τεχνολογίας και ποιότητας καθώς και κάθε παράμετρο ποιότητας υπηρεσίας που καθορίζεται στην παρούσα οδηγία.

(285) Οι τελικοί χρήστες θα πρέπει να έχουν δυνατότητα πρόσβασης σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης μέσω επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης ατελώς και χωρίς να υποχρεούνται να χρησιμοποιήσουν οποιοδήποτε μέσο πληρωμής, από οποιαδήποτε συσκευή που παρέχει δυνατότητα υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών, ακόμη και όταν χρησιμοποιούν υπηρεσίες περιαγωγής σε κράτος μέλος. Οι επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης αποτελούν μέσο επικοινωνίας, το οποίο περιλαμβάνει όχι μόνο υπηρεσίες φωνητικών επικοινωνιών, αλλά επίσης SMS, μηνύματα, βίντεο ή άλλου είδους επικοινωνίες, για παράδειγμα κείμενο σε πραγματικό χρόνο, πλήρη συνομιλία και υπηρεσίες μεσολαβητικής αναμετάδοσης. Τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες και τον τεχνικό εξοπλισμό των PSAP, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προσδιορίζουν ποιες υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών είναι κατάλληλες για υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας να περιορίζουν τις επιλογές αυτές στις υπηρεσίες φωνητικών επικοινωνιών και τις ισοδύναμες υπηρεσίες για τους τελικούς χρήστες με αναπηρίες ή να προσθέτουν επιπλέον εναλλακτικές δυνατότητες όπως συμφωνείται με τα εθνικά PSAP. Οι επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης μπορούν να προκληθούν εκ μέρους προσώπου με κλήση έκτακτης ανάγκης από το όχημα ή με το σύστημα eCall όπως ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/758.

(286) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών παρέχουν αξιόπιστη και ακριβή πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές ιδιαιτερότητες και τα εθνικά κριτήρια, καθώς και τις δυνατότητες των εθνικών PSAP. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν τη δυνατότητα του PSAP να διαχειρίζεται τις επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης σε πάνω από μία γλώσσα. Όταν η υπηρεσία διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών δεν παρέχεται με σύνδεση που παρέχει συγκεκριμένη ποιότητα υπηρεσιών, ο πάροχος υπηρεσιών ενδέχεται να μην μπορεί να διασφαλίζει ότι οι κλήσεις έκτακτης ανάγκης που πραγματοποιούνται μέσω της υπηρεσίας του δρομολογούνται στο πλέον κατάλληλο PSAP με την ίδια αξιοπιστία. Για αυτούς τους παρόχους που είναι ανεξάρτητοι από δίκτυα, δηλαδή τους παρόχους που δεν έχουν ενσωματωθεί σε πάροχο δημόσιου δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η παροχή πληροφοριών για τον εντοπισμό του καλούντος μπορεί να μην είναι πάντα τεχνικά εφικτή. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται το συντομότερο δυνατό πρότυπα που εγγυώνται ακριβή και αξιόπιστη δρομολόγηση και σύνδεση με τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, προκειμένου να παρέχεται σε ανεξάρτητους από δίκτυα παρόχους υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών η δυνατότητα να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις σχετικά με την πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και με την παροχή πληροφοριών εντοπισμού του καλούντος σε επίπεδο συγκρίσιμο με εκείνο που απαιτείται από άλλους παρόχους παρόμοιων υπηρεσιών επικοινωνιών. Στις περιπτώσεις που δεν έχουν τεθεί σε εφαρμογή τέτοια πρότυπα και τα συναφή συστήματα PSAP, οι ανεξάρτητες από δίκτυα υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης παρά μόνο με τρόπο τεχνικώς εφικτό ή οικονομικά βιώσιμο. Τούτο μπορεί να περιλαμβάνει, για παράδειγμα, τον ορισμό από ένα κράτος μέλος ενός μόνο κεντρικού PSAP για τη λήψη επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης. Ωστόσο, οι εν λόγω πάροχοι θα πρέπει να ενημερώνουν τους τελικούς χρήστες σε περίπτωση που δεν υποστηρίζεται η πρόσβαση στον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης «112» ή σε πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος.

(287) Προκειμένου να βελτιωθεί η υποβολή εκθέσεων και η μέτρηση των επιδόσεων από τα κράτη μέλη σε σχέση με τη λήψη και τον χειρισμό κλήσεων έκτακτης ανάγκης, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει έκθεση, κάθε δύο χρόνια, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού έκτακτης ανάγκης «112».

(288) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν ειδικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένου του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού έκτακτης ανάγκης «112», έχουν εξίσου πρόσβαση οι τελικοί χρήστες με αναπηρίες, ιδίως οι τελικοί χρήστες που πάσχουν από κώφωση ή βαρηκοΐα, οι τελικοί χρήστες με προβλήματα ομιλίας και οι τελικοί χρήστες που πάσχουν συγχρόνως από κώφωση και τύφλωση, και σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο που εναρμονίζει τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για προϊόντα και υπηρεσίες. Τα εν λόγω μέτρα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την παροχή ειδικών τερματικών συσκευών σε τελικούς χρήστες με αναπηρίες όταν οι άλλοι τρόποι επικοινωνίας δεν είναι κατάλληλοι για αυτούς.

(289) Έχει σημασία να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση όσον αφορά τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης «112» προκειμένου να βελτιωθεί το επίπεδο προστασίας και ασφάλειας των πολιτών που ταξιδεύουν στην Ένωση. Για τον σκοπό αυτό, οι πολίτες θα πρέπει να είναι πλήρως ενήμεροι, ιδίως μέσω πληροφοριών που παρέχονται σε διεθνείς τερματικούς σταθμούς λεωφορείων, σε σιδηροδρομικούς σταθμούς, σε λιμένες ή αερολιμένες, καθώς και στους τηλεφωνικούς καταλόγους, σε πληροφοριακό υλικό προς τους τελικούς χρήστες ή σε υλικό που συνοδεύει τους λογαριασμούς, ότι ο ενιαίος ευρωπαϊκός αριθμός έκτακτης ανάγκης «112» μπορεί να χρησιμοποιείται ως ενιαίος αριθμός κλήσης έκτακτης ανάγκης όταν ταξιδεύουν σε άλλα κράτη μέλη. Αυτό αποτελεί πρωτίστως ευθύνη των κρατών μελών, αλλά η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει να υποστηρίζει και να συμπληρώνει τις πρωτοβουλίες των κρατών μελών για καλύτερη συνειδητοποίηση της χρήσης του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού έκτακτης ανάγκης «112» και να αξιολογεί περιοδικά τις γνώσεις των πολιτών σχετικά με τον αριθμό αυτό.

(290) Οι πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος, που ισχύουν για όλες τις επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης, βελτιώνουν το επίπεδο προστασίας και ασφάλειας των τελικών χρηστών και βοηθούν τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, εφόσον η μετάδοση των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης και των συναφών δεδομένων στις εκάστοτε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης είναι εγγυημένη από το εθνικό σύστημα των PSAP. Η λήψη και η χρησιμοποίηση πληροφοριών για τον εντοπισμό του καλούντος, που περιλαμβάνουν τόσο πληροφορίες εντοπισμού βάσει δικτύου όσο και, εφόσον υπάρχουν, βελτιωμένες πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος μέσω χειροσυσκευής, θα πρέπει να είναι σύμφωνες προς το σχετικό ενωσιακό δίκαιο για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και προς τα μέτρα ασφάλειας. Οι επιχειρήσεις που παρέχουν εντοπισμό βάσει δικτύου θα πρέπει να διαθέτουν πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης αμέσως μόλις η κλήση ληφθεί από την εν λόγω υπηρεσία, ανεξαρτήτως της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας. Ωστόσο, οι τεχνολογίες εντοπισμού βάσει χειροσυσκευής έχουν αποδειχθεί σημαντικά ακριβέστερες και οικονομικά αποδοτικότερες λόγω της διαθεσιμότητας των δεδομένων που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υπέρθεσης για τη Γεωστατική Πλοήγηση και το δορυφορικό σύστημα Galileo και από άλλα παγκόσμια δορυφορικά συστήματα πλοήγησης και δεδομένων Wi-Fi. Ως εκ τούτου, οι πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος που αντλούνται βάσει χειροσυσκευής θα πρέπει να συμπληρώνουν τις πληροφορίες για τον εντοπισμό βάσει δικτύου, ακόμη και αν ο εντοπισμός βάσει χειροσυσκευής είναι διαθέσιμος μόνο μετά την αποκατάσταση της επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι, όταν είναι διαθέσιμες, οι πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος που αντλούνται βάσει χειροσυσκευής θα καθίστανται διαθέσιμες στο πιο κατάλληλο PSAP. Αυτό ενδεχομένως δεν είναι πάντα δυνατό, για παράδειγμα όταν η θέση δεν είναι διαθέσιμη στη χειροσυσκευή ή μέσω της χρησιμοποιούμενης υπηρεσίας διαπροσωπικών επικοινωνιών ή όταν δεν είναι τεχνικά δυνατόν να αποκτηθεί αυτή η πληροφορία. Πέραν τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα PSAP είναι σε θέση να ανακτούν και να διαχειρίζονται τις πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος, όταν αυτό είναι εφικτό. Η εξακρίβωση και η μετάδοση πληροφοριών για τον εντοπισμό του καλούντος θα πρέπει να είναι ατελείς τόσο για τον τελικό χρήστη όσο και για την αρχή που χειρίζεται την επικοινωνία έκτακτης ανάγκης, ανεξάρτητα από τα μέσα διαπίστωσης, για παράδειγμα μέσω της χειροσυσκευής ή του δικτύου, ή από τα μέσα μετάδοσης, για παράδειγμα μέσω φωνητικού διαύλου, SMS ή βάσει IP.

(291) Προκειμένου να ανταποκριθεί στις τεχνολογικές εξελίξεις σχετικά με τις ακριβείς πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος, την ισοδύναμη πρόσβαση για τελικούς χρήστες με αναπηρίες και τη δρομολόγηση κλήσεων στο πλέον κατάλληλο PSAP, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί για την έκδοση των αναγκαίων μέτρων με κατ' εξουσιοδότηση πράξη για τη διασφάλιση της συμβατότητας, της διαλειτουργικότητας, της ποιότητας, της αξιοπιστίας και της συνέχισης των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης στην Ένωση, όπως λειτουργικές διατάξεις που καθορίζουν τον ρόλο των διαφόρων μερών στο πλαίσιο της επικοινωνιακής αλυσίδας, για παράδειγμα των παρόχων υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών, των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων και των PSAP, καθώς και τεχνικές διατάξεις που καθορίζουν τα τεχνικά μέσα για την εκπλήρωση των λειτουργικών διατάξεων. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να λαμβάνονται με την επιφύλαξη της οργάνωσης των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης στα κράτη μέλη.

(292) Ένας πολίτης σε ένα κράτος μέλος που έχει ανάγκη να επικοινωνήσει με τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης σε άλλο κράτος μέλος δεν μπορεί να το πράξει επειδή οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης ενδέχεται να μην διαθέτουν οποιαδήποτε στοιχεία επικοινωνίας των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης σε άλλα κράτη μέλη. Θα πρέπει επομένως να εισαχθεί σε επίπεδο Ένωσης μια ασφαλής βάση δεδομένων αριθμών για τις κύριες υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης σε κάθε χώρα. Για τον σκοπό αυτό, ο BEREC θα πρέπει να διατηρεί ασφαλή βάση δεδομένων με τους αριθμούς Ε.164 των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης των κρατών μελών, αν η βάση αυτή δεν διατηρείται από άλλον οργανισμό, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης σε ένα κράτος μέλος μπορούν να επικοινωνήσουν με τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης σε άλλο.

(293) Έχει αναπτυχθεί αποκλίνουσα εθνική νομοθεσία σε σχέση με τη διαβίβαση μέσω υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών των προειδοποιήσεων του κοινού για επικείμενες ή εν εξελίξει σοβαρές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και καταστροφές. Για την προσέγγιση της νομοθεσίας στον συγκεκριμένο τομέα, η παρούσα οδηγία θα πρέπει επομένως να προβλέπει ότι, όταν υφίστανται συστήματα προειδοποίησης του κοινού, οι προειδοποιήσεις του κοινού θα πρέπει να διαβιβάζονται από παρόχους υπηρεσιών κινητών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών σε όλους τους εκάστοτε τελικούς χρήστες. Οι εκάστοτε τελικοί χρήστες θα πρέπει να θεωρείται ότι είναι εκείνοι οι οποίοι βρίσκονται στις γεωγραφικές περιοχές που ενδέχεται να πληγούν από επικείμενες ή εν εξελίξει σοβαρές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και καταστροφές κατά την περίοδο της προειδοποίησης, όπως καθορίζεται από τις αρμόδιες αρχές.

(294) Όταν η πραγματική εξάπλωση όλων των σχετικών τελικών χρηστών, ανεξάρτητα από τον τόπο ή το κράτος μέλος διαμονής τους, διασφαλίζεται και ανταποκρίνεται στο ανώτατο επίπεδο ασφάλειας των δεδομένων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να προβλέπουν τη μετάδοση προειδοποιήσεων του κοινού με διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εκτός των υπηρεσιών κινητών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών και εκτός των υπηρεσιών μετάδοσης που χρησιμοποιούνται για ευρυεκπομπή ή με εφαρμογή για κινητές συσκευές μέσω υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο. Προκειμένου να ενημερώνει τους τελικούς χρήστες που εισέρχονται σε κράτος μέλος σχετικά με την ύπαρξη τέτοιου συστήματος προειδοποιήσεων του κοινού, το εν λόγω κράτος μέλος θα πρέπει να διασφαλίζει ότι αυτοί οι τελικοί χρήστες λαμβάνουν, αυτόματα μέσω SMS, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και δωρεάν, εύκολα κατανοητές πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο λήψης προειδοποιήσεων του κοινού, μεταξύ άλλων μέσω κινητού τερματικού εξοπλισμού που δεν έχει ενεργοποιηθεί για υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο. Οι προειδοποιήσεις του κοινού εκτός όσων βασίζονται σε υπηρεσίες κινητών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών θα πρέπει να μεταδίδονται στους τελικούς χρήστες με τρόπο τέτοιο ώστε να λαμβάνονται εύκολα. Όταν ένα σύστημα προειδοποιήσεων του κοινού βασίζεται σε εφαρμογή, δεν θα πρέπει να απαιτεί από τους χρήστες να συνδεθούν ή να εγγραφούν στις αρχές ή τον πάροχο της εφαρμογής. Τα δεδομένα θέσης των τελικών χρηστών θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την οδηγία 2002/58/ΕΚ. Η μετάδοση προειδοποιήσεων του κοινού θα πρέπει να είναι δωρεάν για τους τελικούς χρήστες. Κατά την επανεξέταση της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή θα μπορούσε επίσης να αξιολογήσει κατά πόσον είναι δυνατό, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, και εφικτό να δημιουργηθεί ενιαίο σύστημα προειδοποιήσεων του κοινού σε ολόκληρη την Ένωση, ώστε να ειδοποιείται το κοινό σε περίπτωση επικείμενης ή εν εξελίξει καταστροφής ή μείζονος κατάστασης έκτακτης ανάγκης σε διάφορα κράτη μέλη.

(295) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προσδιορίσουν αν οι προτάσεις για εναλλακτικά συστήματα εκτός των υπηρεσιών κινητών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών είναι πραγματικά ισοδύναμες με τις υπηρεσίες αυτές, λαμβάνοντας προσεκτικά υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές του BEREC. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να αναπτύσσονται κατόπιν διαβούλευσης με τις εθνικές αρχές που είναι υπεύθυνες για τα PSAP, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι εμπειρογνώμονες έκτακτης ανάγκης συμβάλλουν στην ανάπτυξή τους και ότι οι αρχές έκτακτης ανάγκης των διαφόρων κρατών μελών αντιλαμβάνονται με τον ίδιο τρόπο τι χρειάζεται για να διασφαλιστεί η πλήρης υλοποίηση των εν λόγω συστημάτων προειδοποιήσεων του κοινού εντός των κρατών μελών, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι πολίτες της Ένωσης προστατεύονται αποτελεσματικά όταν ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος.

(296) Σύμφωνα με τους στόχους του Χάρτη και τις υποχρεώσεις που κατοχυρώνονται στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, το ρυθμιστικό πλαίσιο θα πρέπει να διασφαλίζει ότι όλοι οι τελικοί χρήστες, περιλαμβανομένων των τελικών χρηστών με αναπηρίες, των ηλικιωμένων καθώς και των χρηστών με ειδικές κοινωνικές ανάγκες, έχουν εύκολη και ισοδύναμη πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, ανεξάρτητα από τον τόπο κατοικίας τους στην Ένωση. Στη δήλωση 22, η οποία προσαρτάται στην τελική πράξη του Άμστερνταμ, προβλέπεται ότι τα θεσμικά όργανα της Ένωσης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τις ανάγκες των ατόμων με αναπηρίες κατά την κατάρτιση μέτρων στο πλαίσιο του άρθρου 114 ΣΛΕΕ.

(297) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι τελικοί χρήστες με αναπηρίες επωφελούνται από τον ανταγωνισμό και τη δυνατότητα επιλογής παρόχων υπηρεσιών από την οποία επωφελείται και η πλειονότητα των τελικών χρηστών, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να προσδιορίζουν, κατά περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες εθνικές συνθήκες, και ύστερα από διαβούλευση με τελικούς χρήστες με αναπηρίες, απαιτήσεις προστασίας του καταναλωτή για τελικούς χρήστες με αναπηρίες τις οποίες πρέπει να πληρούν οι πάροχοι διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Αυτές οι απαιτήσεις μπορεί να περιλαμβάνουν, συγκεκριμένα, την απαίτηση από τους παρόχους να προσφέρουν στους τελικούς χρήστες με αναπηρίες τις υπηρεσίες τους υπό ισοδύναμους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμών, των τιμολογίων και της ποιότητας, με αυτούς που προσφέρουν και στους άλλους τελικούς χρήστες τους, ανεξάρτητα από το ενδεχόμενο επιπλέον κόστος που επιβαρύνει τους εν λόγω παρόχους. Άλλες απαιτήσεις μπορούν να σχετίζονται με τις ρυθμίσεις χονδρικής μεταξύ παρόχων. Προκειμένου να αποφεύγεται η δημιουργία υπερβολικής επιβάρυνσης για τους παρόχους υπηρεσιών, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να ελέγχουν κατά πόσο οι στόχοι της ισοδύναμης πρόσβασης και επιλογής είναι δυνατό να επιτευχθούν χωρίς αυτά τα μέτρα.

(298) Πέραν της ενωσιακής νομοθεσίας που εναρμονίζει τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες, η παρούσα οδηγία καθορίζει νέες και βελτιωμένες απαιτήσεις οικονομικής προσιτότητας και διαθεσιμότητας για τον σχετικό τερματικό εξοπλισμό και τον συγκεκριμένο εξοπλισμό και τις συγκεκριμένες υπηρεσίες για χρήστες με αναπηρίες. Ως εκ τούτου, η αντίστοιχη υποχρέωση στην οδηγία 2002/22/ΕΚ με την οποία απαιτούταν από τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τη διαθεσιμότητα τερματικού εξοπλισμού για τελικούς χρήστες με αναπηρίες έχει καταστεί άνευ αντικειμένου και θα πρέπει να καταργηθεί.

(299) Έχει αναπτυχθεί αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην παροχή υπηρεσιών πληροφοριών καταλόγου και καταλόγων δυνάμει, μεταξύ άλλων, του άρθρου 5 της οδηγίας 2002/77/ΕΚ της Επιτροπής[1]. Προκειμένου να διατηρηθεί αυτός ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός, όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών που χορηγούν αριθμούς από σχέδιο αριθμοδότησης στους τελικούς χρήστες τους θα πρέπει να εξακολουθήσουν να υποχρεούνται να διαθέτουν τις σχετικές πληροφορίες κατά τρόπο δίκαιο, κοστοστρεφή και αμερόληπτο.

(300) Οι τελικοί χρήστες θα πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με το δικαίωμά τους να αποφασίζουν αν επιθυμούν να περιληφθούν σε κατάλογο. Οι πάροχοι υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών θα πρέπει να σέβονται την απόφαση των τελικών χρηστών κατά τη διάθεση των δεδομένων σε παρόχους υπηρεσιών καταλόγου. Το άρθρο 12 της οδηγίας 2002/58/ΕΚ διασφαλίζει το δικαίωμα των τελικών χρηστών στην ιδιωτική ζωή όσον αφορά τη συμπερίληψη των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορούν σε δημόσιο κατάλογο.

(301) Τα μέτρα σε επίπεδο χονδρικής που διασφαλίζουν την καταγραφή των δεδομένων των τελικών χρηστών βάσεις δεδομένων θα πρέπει να συμμορφώνονται προς τις διασφαλίσεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και του άρθρου 12 της οδηγίας 2002/58/ΕΚ. Η παροχή αυτών των δεδομένων σε παρόχους υπηρεσιών, με τη δυνατότητα των κρατών μελών να θεσπίζουν κεντρικό μηχανισμό για την παροχή συνεπών συγκεντρωτικών πληροφοριών σε παρόχους υπηρεσιών καταλόγου και την παροχή πρόσβασης στο δίκτυο με λογικούς και διαφανείς όρους, θα πρέπει να αντανακλά το κόστος ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τελικοί χρήστες επωφελούνται πλήρως από τον ανταγωνισμό, το οποίο έχει επιτρέψει, σε γενικές γραμμές, να γίνει δυνατή η άρση των επιμέρους ρυθμίσεων από τις υπηρεσίες αυτές και η παροχή προσφορών υπηρεσιών καταλόγου με λογικούς και διαφανείς όρους.

---

[1] Οδηγία 2002/77/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Σεπτεμβρίου 2002, σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 249 της 17.9.2002, σ. 21).

(302) Μετά την κατάργηση της υποχρέωσης καθολικής υπηρεσίας για υπηρεσίες καταλόγου και δεδομένης της ύπαρξης λειτουργούσας αγοράς για τις εν λόγω υπηρεσίες, το δικαίωμα πρόσβασης σε υπηρεσίες πληροφοριών καταλόγου δεν είναι πλέον αναγκαίο. Ωστόσο, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να μπορούν ακόμη να επιβάλλουν υποχρεώσεις και όρους στις επιχειρήσεις που ελέγχουν την πρόσβαση σε τελικούς χρήστες για τη διατήρηση της πρόσβασης και του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά.

(303) Οι τελικοί χρήστες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να απολαύουν εγγύησης διαλειτουργικότητας για το σύνολο του εξοπλισμού ραδιοφωνικής λήψης σε καινούργια οχήματα κατηγορίας Μ και ψηφιακής τηλεόρασης που πωλείται στην Ένωση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιβάλλουν ελάχιστα εναρμονισμένα πρότυπα σε σχέση με τον εν λόγω εξοπλισμό. Τα πρότυπα αυτά θα μπορούσαν να αναπροσαρμόζονται κατά καιρούς, ανάλογα με την τεχνολογική πρόοδο και τις εξελίξεις στην αγορά.

(304) Όταν τα κράτη μέλη αποφασίζουν να εγκρίνουν μέτρα σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 για τη διαλειτουργικότητα των ραδιοφωνικών δεκτών ευρείας κατανάλωσης, θα πρέπει να είναι ικανές να λαμβάνουν και να αναπαράγουν ραδιοφωνικές υπηρεσίες που παρέχονται μέσω ψηφιακών επίγειων ραδιοφωνικών εκπομπών ή μέσω δικτύων IP, ώστε να διασφαλίζουν ότι διατηρείται η διαλειτουργικότητα. Αυτό μπορεί να βελτιώσει επίσης τη δημόσια ασφάλεια, επιτρέποντας στους χρήστες να βασίζονται σε ευρύτερο σύνολο τεχνολογιών για να έχουν πρόσβαση και να λαμβάνουν πληροφορίες έκτακτης ανάγκης στα κράτη μέλη.

(305) Είναι επιθυμητό να παρέχεται στους καταναλωτές η δυνατότητα να επιτυγχάνουν την πληρέστερη δυνατή σύνδεση με ψηφιακές τηλεοπτικές συσκευές. Η διαλειτουργικότητα είναι εξελισσόμενη έννοια στις δυναμικές αγορές. Οι φορείς τυποποίησης θα πρέπει να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να εξασφαλίζουν ότι τα κατάλληλα πρότυπα εξελίσσονται παράλληλα με τις σχετικές τεχνολογίες. Είναι επίσης σημαντικό να διασφαλιστεί ότι υπάρχουν σύνδεσμοι για τις ψηφιακές τηλεοπτικές συσκευές, οι οποίοι μπορούν να μεταδίδουν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία ενός ψηφιακού σήματος, συμπεριλαμβανομένων των σημάτων ήχου και εικόνας, των πληροφοριών για την υπό όρους πρόσβαση, των πληροφοριών για τις υπηρεσίες, των ΔΠΕ και των πληροφοριών σχετικά με την προστασία έναντι αντιγραφής. Συνεπώς, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η λειτουργικότητα που σχετίζεται ή εφαρμόζεται σε συνδέσμους δεν περιορίζεται από τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων, παρόχους υπηρεσιών ή κατασκευαστές εξοπλισμού και εξακολουθεί να εξελίσσεται παράλληλα με τις τεχνολογικές εξελίξεις. Για την παρουσίαση και την εμφάνιση των συνδεδεμένων τηλεοπτικών υπηρεσιών, η δημιουργία ενός κοινού προτύπου μέσω ενός μηχανισμού καθοδηγούμενου από την αγορά αναγνωρίζεται ότι θα ωφελούσε τους καταναλωτές. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να μπορούν να αναλαμβάνουν πολιτικές πρωτοβουλίες, συμβατές προς τις Συνθήκες, για να ενθαρρύνουν την εξέλιξη αυτή.

(306) Οι διατάξεις για τη διαλειτουργικότητα του ραδιοφωνικού και τηλεοπτικού εξοπλισμού ευρείας κατανάλωσης δεν εμποδίζουν τη δυνατότητα των ραδιοφωνικών δεκτών αυτοκινήτων σε καινούργια οχήματα κατηγορίας Μ να λαμβάνει και να αναπαράγει επίσης ραδιοφωνικές υπηρεσίες που παρέχονται μέσω αναλογικών επίγειων ραδιοφωνικών εκπομπών και οι διατάξεις αυτές δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να επιβάλλουν υποχρεώσεις, ώστε να διασφαλίζουν ότι οι ψηφιακοί ραδιοφωνικοί δέκτες έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν και να αναπαράγουν αναλογικές επίγειες ραδιοφωνικές εκπομπές.

(307) Με την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου, η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν τεχνικούς κανονισμούς που αφορούν τον ψηφιακό επίγειο τηλεοπτικό εξοπλισμό, για την προετοιμασία της μετάβασης των καταναλωτών σε νέα επίγεια πρότυπα μετάδοσης, και για να αποφευχθεί η προμήθεια εξοπλισμού που δεν θα είναι συμβατός με τα πρότυπα που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν.

(308) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να καθορίζουν αναλογικές υποχρεώσεις «μεταφοράς σήματος» σε επιχειρήσεις που βρίσκονται στη δικαιοδοσία τους, για την εξυπηρέτηση θεμιτών στόχων δημόσιας πολιτικής· οι εν λόγω υποχρεώσεις θα πρέπει όμως να επιβάλλονται μόνο όπου είναι απαραίτητο για την κάλυψη στόχων δημόσιου συμφέροντος, σαφώς καθορισμένων από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, ενώ θα πρέπει να είναι αναλογικές και διαφανείς. Οι υποχρεώσεις «μεταφοράς σήματος» θα πρέπει να είναι δυνατό να εφαρμόζονται σε ειδικευμένους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς διαύλους ευρυεκπομπής και συμπληρωματικές υπηρεσίες που προσφέρονται από ειδικευμένο πάροχο υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας. Οι υποχρεώσεις τις οποίες επιβάλλουν τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι εύλογες, δηλαδή θα πρέπει να είναι αναλογικές και διαφανείς, βάσει σαφώς καθορισμένων στόχων δημοσίου συμφέροντος. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν αντικειμενική αιτιολόγηση των υποχρεώσεων «μεταφοράς σήματος» που επιβάλλουν με το εθνικό τους δίκαιο, ώστε να διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω υποχρεώσεις είναι διαφανείς, αναλογικές και σαφώς ορισμένες. Οι υποχρεώσεις θα πρέπει να σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να παρέχονται επαρκή κίνητρα για αποδοτικές επενδύσεις στις υποδομές.

(309) Οι υποχρεώσεις «μεταφοράς σήματος» θα πρέπει να υπόκεινται σε περιοδική αναθεώρηση τουλάχιστον ανά πέντε έτη, προκειμένου να συμβαδίζουν με τις τεχνολογικές εξελίξεις και τις εξελίξεις στην αγορά και να διασφαλίζεται ότι εξακολουθούν να είναι ανάλογες προς τους επιδιωκόμενους στόχους. Οι εν λόγω υποχρεώσεις θα μπορούσαν, ανάλογα με την περίπτωση, να συνεπάγονται την πρόβλεψη αναλογικής αποζημίωσης η οποία θα πρέπει να ορίζεται στο εθνικό δίκαιο. Στην περίπτωση αυτή, το εθνικό δίκαιο θα πρέπει επίσης να καθορίζει την εφαρμοστέα μεθοδολογία για τον υπολογισμό της κατάλληλης αποζημίωσης. Η μεθοδολογία αυτή θα πρέπει να αποφεύγει την ασυνέπεια με τα διορθωτικά μέτρα για την πρόσβαση τα οποία μπορεί να επιβληθούν από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε παρόχους υπηρεσιών μετάδοσης που χρησιμοποιούνται για ευρυεκπομπή οι οποίοι έχουν οριστεί ως κατέχοντες σημαντική ισχύ στην αγορά. Ωστόσο, όταν μια σύμβαση ορισμένου χρόνου που έχει υπογραφεί πριν από τις … [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] προβλέπει διαφορετική μεθοδολογία, η μεθοδολογία αυτή θα πρέπει να μπορεί να συνεχίσει να εφαρμόζεται για όσο διαρκεί η σύμβαση. Ελλείψει εθνικής πρόβλεψης για την αποζημίωση, οι πάροχοι ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών διαύλων ευρυεκπομπής και οι πάροχοι δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών που χρησιμοποιούνται για τη μετάδοση των εν λόγω ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών διαύλων ευρυεκπομπής θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συμφωνούν συμβατικά στην αναλογική αποζημίωση.

(310) Τα δίκτυα και οι υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που χρησιμοποιούνται για τη μετάδοση ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών εκπομπών στο κοινό περιλαμβάνουν την καλωδιακή τηλεόραση, την τηλεόραση μέσω πρωτοκόλλου διαδικτύου, τα δορυφορικά και τα επίγεια δίκτυα εκπομπών. Ενδέχεται επίσης να περιλαμβάνουν άλλα δίκτυα στο μέτρο που ένας σημαντικός αριθμός τελικών χρηστών χρησιμοποιεί τα δίκτυα αυτά ως το κύριο μέσο λήψης των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών. Οι υποχρεώσεις «μεταφοράς σήματος» που αφορούν τις αναλογικές τηλεοπτικές μεταδόσεις θα πρέπει να εξετάζονται μόνο όταν η έλλειψη μιας τέτοιας υποχρέωσης θα προκαλούσε σημαντική διαταραχή σε σημαντικό αριθμό τελικών χρηστών ή όταν δεν υπάρχουν άλλα μέσα μετάδοσης για συγκεκριμένα τηλεοπτικά κανάλια. Οι υποχρεώσεις «μεταφοράς σήματος» μπορούν να περιλαμβάνουν και τη μετάδοση υπηρεσιών ειδικά σχεδιασμένων για να διευκολύνουν την ισοδύναμη πρόσβαση των τελικών χρηστών με αναπηρίες. Συνακολούθως, οι συμπληρωματικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν υπηρεσίες σχεδιασμένες για τη βελτίωση της προσβασιμότητας από τελικούς χρήστες με αναπηρίες, όπως υπηρεσίες τηλεεικονογραφίας, υποτιτλισμού για τελικούς χρήστες που είναι κωφοί ή έχουν προβλήματα ακοής, ακουστικής περιγραφής, προφορικής εκφοράς υποτίτλων και διερμηνείας στη νοηματική γλώσσα, θα μπορούσαν δε να περιλαμβάνουν πρόσβαση στα σχετικά μη επεξεργασμένα δεδομένα όπου είναι απαραίτητο. Δεδομένης της αυξανόμενης παροχής και λήψης υπηρεσιών συνδεδεμένης τηλεόρασης και της συνεχιζόμενης σημασίας των ΗΟΠ για τις επιλογές των τελικών χρηστών, η μετάδοση σχετικών με το πρόγραμμα δεδομένων που είναι απαραίτητα για την υποστήριξη των λειτουργιών συνδεδεμένης τηλεόρασης και ΗΟΠ μπορεί να περιλαμβάνεται σε υποχρεώσεις «μεταφοράς σήματος». Αυτά τα σχετικά με το πρόγραμμα δεδομένα θα πρέπει να μπορούν να περιλαμβάνουν πληροφορίες για το περιεχόμενο του προγράμματος και τον τρόπο πρόσβασης σε αυτό, αλλά όχι το ίδιο το περιεχόμενο του προγράμματος.

(311) Οι ευκολίες αναγνώρισης καλούσας γραμμής διατίθενται συνήθως στα σύγχρονα τηλεφωνικά κέντρα και, κατά συνέπεια, είναι δυνατό να αυξάνεται η παροχή τους με μικρό ή και με μηδενικό κόστος. Εφόσον οι εν λόγω ευκολίες είναι ήδη διαθέσιμες, δεν απαιτείται από τα κράτη μέλη να επιβάλλουν υποχρέωση για την παροχή τους. Η οδηγία 2002/58/ΕΚ διασφαλίζει την ιδιωτική ζωή των χρηστών όσον αφορά την ανάλυση λογαριασμού, παρέχοντας στους χρήστες τα μέσα για την προστασία του δικαιώματός τους της ιδιωτικής ζωής, με την εφαρμογή της αναγνώρισης της καλούσας γραμμής. Η ανάπτυξη των υπηρεσιών αυτών, σε πανευρωπαϊκή βάση, θα ωφελούσε τους καταναλωτές και ενθαρρύνεται από την παρούσα οδηγία. Κοινή πρακτική των παρόχων υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο είναι να παρέχουν στους πελάτες τους διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που χρησιμοποιεί την εμπορική ονομασία ή το εμπορικό σήμα τους. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι τελικοί χρήστες δεν «εγκλωβίζονται» λόγω του κινδύνου να χάσουν την πρόσβαση στα ηλεκτρονικά τους μηνύματα όταν αλλάξουν υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιβάλλουν την υποχρέωση σε παρόχους τέτοιων υπηρεσιών είτε να έχουν πρόσβαση στα ηλεκτρονικά τους μηνύματα είτε να μεταφέρουν τα απεσταλμένα ηλεκτρονικά μηνύματα στον ή στους σχετικούς λογαριασμούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κατόπιν αιτήματος. Η ευκολία αυτή θα πρέπει να παρέχεται δωρεάν και για χρονική περίοδο που θεωρεί ενδεδειγμένη η εθνική ρυθμιστική αρχή.

(312) Η δημοσίευση πληροφοριών από τα κράτη μέλη θα διασφαλίζει ότι οι συντελεστές της αγοράς και οι ενδεχόμενοι νεοεισερχόμενοι σε αυτήν κατανοούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και γνωρίζουν πού να αναζητούν τις σχετικές λεπτομερείς πληροφορίες. Η δημοσίευση στην εθνική επίσημη εφημερίδα επιτρέπει στα ενδιαφερόμενα μέρη σε άλλα κράτη μέλη να εντοπίζουν τις σχετικές πληροφορίες.

(313) Προκειμένου να διασφαλισθεί σε πανευρωπαϊκό επίπεδο η αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η Επιτροπή θα πρέπει να επιβλέπει και να δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με τα τέλη που συμβάλλουν στον προσδιορισμό της τιμής για τους τελικούς καταναλωτές.

(314) Προκειμένου να καθοριστεί η σωστή εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου, η Επιτροπή είναι ανάγκη να γνωρίζει ποιες επιχειρήσεις έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά και ποιες υποχρεώσεις έχουν επιβληθεί στους συντελεστές της αγοράς από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές. Συνεπώς, εκτός από τη δημοσίευση των εν λόγω πληροφοριών σε εθνικό επίπεδο, είναι αναγκαία και η υποβολή των πληροφοριών αυτών από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή. Όταν τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αποστέλλουν πληροφορίες στην Επιτροπή, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να μπορούν να αποστέλλονται με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον έχουν συμφωνηθεί κατάλληλες διαδικασίες επαλήθευσης.

(315) Με στόχο τη συνεκτίμηση των εξελίξεων της αγοράς, των κοινωνικών και τεχνολογικών εξελίξεων, συμπεριλαμβανομένης της εξέλιξης των τεχνικών προτύπων, τη διαχείριση των κινδύνων που αφορούν την ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών και την εξασφάλιση αποτελεσματικής πρόσβασης σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης μέσω επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά τον καθορισμό ενιαίου σε ενωσιακό επίπεδο μέγιστου τέλους τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε αγορές σταθερών και κινητών επικοινωνιών, την έγκριση μέτρων σχετικά με τις επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης στην Ένωση και την προσαρμογή των παραρτημάτων της παρούσας οδηγίας. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διενεργεί η Επιτροπή κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων, και οι εν λόγω διαβουλεύσεις να διενεργούνται σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου[1]. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλίζεται ίση συμμετοχή στην κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση σε συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την κατάρτιση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

[1] ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

(316) Προκειμένου να εξασφαλίζονται ομοιόμορφες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή για να εκδίδει αποφάσεις για την επίλυση διασυνοριακών επιβλαβών παρεμβολών μεταξύ κρατών μελών, για να προσδιορίζει μία εναρμονισμένη ή συντονισμένη μέθοδο για την αντιμετώπιση της μη συνεκτικής εφαρμογής των γενικών ρυθμιστικών μεθόδων εκ μέρους των εθνικών ρυθμιστικών αρχών σχετικά με το ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει τις αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και θεμάτων σχετικά με την αριθμοδότηση, συμπεριλαμβανομένων των πεδίων αριθμών, της φορητότητας αριθμών και των αναγνωριστικών, και θεμάτων σχετικά με τα συστήματα μετατροπής αριθμών και διευθύνσεων και την πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης μέσω του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού έκτακτης ανάγκης «112», για να καθιστά υποχρεωτική την εφαρμογή προτύπων ή προδιαγραφών ή για να αφαιρεί πρότυπα ή προδιαγραφές από το υποχρεωτικό μέρος του καταλόγου προτύπων, για να εγκρίνει τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την κατάλληλη διαχείριση του κινδύνου όσον αφορά την ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών, καθώς και τις συνθήκες, τη μορφή και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται στην κοινοποίηση των συμβάντων ασφάλειας, για να προσδιορίζει σχετικές λεπτομέρειες που αφορούν εμπορεύσιμα μεμονωμένα δικαιώματα δημοσιοποιημένα σε τυποποιημένη ηλεκτρονική μορφή κατά τη δημιουργία των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος, για να προσδιορίζει τα φυσικά και τεχνικά χαρακτηριστικά των σημείων ασύρματης πρόσβασης μικρής εμβέλειας, για να εξουσιοδοτεί ή να εμποδίζει μία εθνική ρυθμιστική αρχή να επιβάλλει υποχρεώσεις πρόσβασης ή διασύνδεσης στις επιχειρήσεις που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά, για να εναρμονίζει συγκεκριμένους αριθμούς ή πεδία αριθμοδότησης, για να αντιμετωπίζει τη μη καλυπτόμενη διασυνοριακή ή πανευρωπαϊκή ζήτηση για πόρους αριθμοδότησης και για να καθορίζει το υπόδειγμα συνοπτικής σύμβασης που πρέπει να παρέχεται στους καταναλωτές. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1].

[1] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

(317) Εν τέλει, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να εκδίδει, αναλόγως των αναγκών και λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη του BEREC, συστάσεις όσον αφορά την ταυτοποίηση των σχετικών αγορών προϊόντων και υπηρεσιών, τις κοινοποιήσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας για την εδραίωση της εσωτερικής αγοράς και την εναρμονισμένη εφαρμογή των διατάξεων του ρυθμιστικού πλαισίου.

(318) Η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάζει τακτικά τη λειτουργία της παρούσας οδηγίας, ιδίως προκειμένου να καθοριστεί η ανάγκη τροποποίησης υπό το πρίσμα των μεταβαλλόμενων συνθηκών στην τεχνολογία ή τις αγορές.

(319) Κατά τις αξιολογήσεις της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή θα πρέπει να εκτιμά κατά πόσον, αναλόγως των εξελίξεων της αγοράς και σε συνάρτηση με τον ανταγωνισμό και την προστασία των καταναλωτών, εξακολουθεί να υφίσταται η ανάγκη για τις διατάξεις που αφορούν ειδική κατά τομέα προληπτική ρύθμιση ή αν χρειάζεται τροποποίηση ή κατάργηση των εν λόγω διατάξεων. Δεδομένου ότι η παρούσα οδηγία εισάγει νέες προσεγγίσεις στη ρύθμιση των τομέων των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως η δυνατότητα να παραταθεί η εφαρμογή των συμμετρικών υποχρεώσεων πλέον του πρώτου σημείου συγκέντρωσης ή διανομής και η ρυθμιστική αντιμετώπιση των συνεπενδύσεων, θα πρέπει να ληφθεί ιδιαιτέρως υπόψη η αξιολόγηση της λειτουργίας τους.

(320) Οι μελλοντικές τεχνολογικές εξελίξεις και οι εξελίξεις της αγοράς, ιδίως οι αλλαγές στη χρήση των διαφόρων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και την ικανότητά τους να διασφαλίζουν αποτελεσματική πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας για τα δικαιώματα των τελικών χρηστών. Συνεπώς ο BEREC θα πρέπει να παρακολουθεί αυτές τις εξελίξεις στα κράτη μέλη και να δημοσιεύει τακτικά γνώμη, συμπεριλαμβανομένης αξιολόγησης του αντίκτυπου των εξελίξεων αυτών στην πρακτική εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας όσον αφορά τους τελικούς χρήστες. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας προσεκτικά υπόψη τη γνώμη του BEREC, θα πρέπει να δημοσιεύει έκθεση και να υποβάλλει νομοθετική πρόταση, όταν το θεωρεί απαραίτητο για τη διασφάλιση της επίτευξης των στόχων της παρούσας οδηγίας.

(321) Οι οδηγίες 2002/19/ΕΚ, 2002/20/ΕΚ, 2002/21/ΕΚ και 2002/22/ΕΚ και το άρθρο 5 της απόφασης αριθ. 243/2012/ΕΕ θα πρέπει να καταργηθούν.

(322) Η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί τη μετάβαση από το υφιστάμενο πλαίσιο στο νέο πλαίσιο.

(323) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η επίτευξη εναρμονισμένου και απλουστευμένου πλαισίου για τη ρύθμιση δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συναφών ευκολιών και συναφών υπηρεσιών, των όρων για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών, της χρήσης ραδιοφάσματος και πόρων αριθμοδότησης, της πρόσβασης σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και της διασύνδεσής τους, και της προστασίας των τελικών χρηστών δεν μπορεί να επιτευχθεί ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως εξαιτίας των διαστάσεων και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.

(324) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011[1], τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύουν, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση ανάμεσα στα συστατικά στοιχεία μιας οδηγίας και στα αντίστοιχα μέρη των νομικών πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί ότι η διαβίβαση τέτοιων εγγράφων είναι αιτιολογημένη.

[1] ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

(325) Η υποχρέωση μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο θα πρέπει να περιοριστεί στις διατάξεις που συνιστούν ουσιώδη τροποποίηση σε σύγκριση με τις καταργηθείσες οδηγίες. Η υποχρέωση μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των διατάξεων που δεν τροποποιούνται κατ' ουσία απορρέει από τις καταργηθείσες οδηγίες.

(326) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά την προθεσμία μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο και την ημερομηνία εφαρμογής των οδηγιών που παρατίθενται στο παράρτημα XII μέρος Β,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΜΕΡΟΣ Ι

ΠΛΑΙΣΙΟ

(ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ)

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΟΡΙΣΜΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και σκοποί

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει εναρμονισμένο πλαίσιο για τη ρύθμιση δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συναφών ευκολιών και συναφών υπηρεσιών, καθώς και ορισμένων πτυχών του τερματικού εξοπλισμού. Καθορίζει τα καθήκοντα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και, κατά περίπτωση, άλλων αρμόδιων αρχών και θεσπίζει σύνολο διαδικασιών για την εξασφάλιση της εναρμονισμένης εφαρμογής του ρυθμιστικού πλαισίου σε ολόκληρη την Ένωση.

2. Σκοποί της παρούσας οδηγίας είναι:

α) η υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που έχει ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη και χρήση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας, βιώσιμο ανταγωνισμό, διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προσβασιμότητα, ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών και οφέλη για τους τελικούς χρήστες και

β) να διασφαλισθεί η παροχή, σε ολόκληρη την Ένωση, διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών καλής ποιότητας, σε προσιτή τιμή, μέσω πραγματικού ανταγωνισμού και επιλογών, να αντιμετωπιστούν οι περιπτώσεις όπου οι ανάγκες των τελικών χρηστών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με αναπηρίες προκειμένου να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες επί ίσοις όροις με τους υπόλοιπους, δεν καλύπτονται ικανοποιητικά από την αγορά και να καθοριστούν τα αναγκαία δικαιώματα τελικού χρήστη.

3. Η παρούσα οδηγία ισχύει υπό την επιφύλαξη:

α) των υποχρεώσεων που επιβάλλονται από το εθνικό δίκαιο σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο ή από το ενωσιακό δίκαιο σε σχέση με τις υπηρεσίες που παρέχονται μέσω δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

β) των μέτρων που λαμβάνονται, σε ενωσιακό ή εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, για την επιδίωξη στόχων γενικού συμφέροντος, ιδίως σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής, τη ρύθμιση του περιεχομένου και την πολιτική στον οπτικοακουστικό τομέα,

γ) των ενεργειών που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη για σκοπούς δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας καθώς και άμυνας,

δ) των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 531/2012 και (ΕΕ) 2015/2120 και της οδηγίας 2014/53/ΕΕ.

4. Η Επιτροπή, ο Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες («BEREC») και οι ενδιαφερόμενες αρχές διασφαλίζουν τη συμμόρφωση της οικείας επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων με τους κανόνες της Ένωσης περί προστασίας των δεδομένων.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών»: τα συστήματα μετάδοσης, είτε βασίζονται σε χωρητικότητα μόνιμων υποδομών ή κεντρικής διαχείρισης είτε όχι, και, κατά περίπτωση, ο εξοπλισμός μεταγωγής ή δρομολόγησης και οι λοιποί πόροι, περιλαμβανομένων μη ενεργών στοιχείων δικτύου, που επιτρέπουν τη μεταφορά σημάτων μέσω καλωδίου, ραδιοσημάτων, οπτικού ή άλλου ηλεκτρομαγνητικού μέσου, περιλαμβανομένων των δορυφορικών δικτύων, των σταθερών (μεταγωγής δεδομένων μέσω κυκλωμάτων και πακετομεταγωγής, περιλαμβανομένου του διαδικτύου) και κινητών δικτύων, των συστημάτων ηλεκτρικών καλωδίων, εφόσον χρησιμοποιούνται για τη μετάδοση σημάτων, των δικτύων που χρησιμοποιούνται για ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές, καθώς και των δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης, ασχέτως του τύπου των μεταφερόμενων πληροφοριών,

2) «δίκτυο πολύ υψηλής χωρητικότητας»: είτε δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών που αποτελείται εξ ολοκλήρου από στοιχεία οπτικών ινών τουλάχιστον μέχρι το σημείο διανομής στην τοποθεσία εξυπηρέτησης, είτε δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών που είναι ικανό να σημειώνει, υπό τις συνήθεις συνθήκες ωρών αιχμής, παρόμοιες επιδόσεις δικτύου όσον αφορά το διαθέσιμο εύρος ζώνης ανερχόμενης και κατερχόμενης ζεύξης, την ανθεκτικότητα, τις σχετικές με τα σφάλματα παραμέτρους, καθώς και τον χρόνο αναμονής και τη διακύμανσή του· οι επιδόσεις δικτύου είναι δυνατό να θεωρούνται παρόμοιες ασχέτως εάν η εμπειρία του τελικού χρήστη ποικίλλει εξαιτίας των εγγενώς διαφορετικών χαρακτηριστικών του μέσου διά του οποίου το δίκτυο συνδέεται τελικά με το σημείο τερματισμού δικτύου,

3) «διακρατικές αγορές»: οι αγορές που προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 65 και καλύπτουν την Ένωση ή σημαντικό μέρος της ευρισκόμενο σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη,

4) «υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών»: οι υπηρεσίες που παρέχονται συνήθως έναντι αμοιβής μέσω δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των οποίων η παροχή περιλαμβάνει, με εξαίρεση τις υπηρεσίες που παρέχουν περιεχόμενο μεταδιδόμενο με χρήση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή που ασκούν έλεγχο επί του περιεχομένου, τις ακόλουθες υπηρεσίες:

   α) «υπηρεσία πρόσβασης στο διαδίκτυο», όπως ορίζεται στο άρθρο 2 δεύτερο εδάφιο σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120,

   β) «υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών και

   γ) υπηρεσίες που συνίστανται, εν όλω ή εν μέρει, στη μεταφορά σημάτων όπως οι υπηρεσίες μετάδοσης που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών μεταξύ μηχανών και για την ευρυεκπομπή,

5) «υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών»: οι υπηρεσίες που παρέχονται συνήθως έναντι αμοιβής και με τις οποίες παρέχεται η δυνατότητα απευθείας διαπροσωπικής και διαδραστικής ανταλλαγής πληροφοριών μέσω δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών μεταξύ πεπερασμένου αριθμού προσώπων, κατά την οποία τα πρόσωπα που αρχίζουν την επικοινωνία ή συμμετέχουν σε αυτήν καθορίζουν τον αποδέκτη ή τους αποδέκτες της και δεν περιλαμβάνουν υπηρεσίες με τις οποίες παρέχεται η δυνατότητα διαπροσωπικής και διαδραστικής επικοινωνίας απλώς ως έλασσον χαρακτηριστικό που συνδέεται άρρηκτα με άλλη υπηρεσία,

6) «υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών»: οι υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών που συνδέονται με δημόσια εκχωρούμενους πόρους αριθμοδότησης, δηλαδή με αριθμό ή αριθμούς που υπάρχουν σε εθνικά ή διεθνή σχέδια αριθμοδότησης, ή που παρέχουν τη δυνατότητα επικοινωνίας με αριθμό ή αριθμούς που υπάρχουν σε εθνικά ή διεθνή σχέδια αριθμοδότησης,

7) «υπηρεσία διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών»: η υπηρεσία διαπροσωπικών επικοινωνιών η οποία δεν συνδέεται με δημόσια εκχωρούμενους πόρους αριθμοδότησης, δηλαδή με αριθμό ή αριθμούς που υπάρχουν σε εθνικά ή διεθνή σχέδια αριθμοδότησης, ή η οποία δεν παρέχει τη δυνατότητα επικοινωνίας με αριθμό ή αριθμούς που υπάρχουν σε εθνικά ή διεθνή σχέδια αριθμοδότησης,

8) «δημόσιο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών»: το δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, το οποίο χρησιμοποιείται, εξ ολοκλήρου ή κυρίως, για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που υποστηρίζουν τη μεταφορά πληροφοριών μεταξύ σημείων τερματισμού δικτύου,

9) «σημείο τερματισμού δικτύου»: το υλικό σημείο στο οποίο παρέχεται στον τελικό χρήστη πρόσβαση στο δημόσιο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών και το οποίο, στην περίπτωση δικτύων που αφορούν μεταγωγή ή δρομολόγηση, καθορίζεται μέσω ειδικής διεύθυνσης δικτύου, η οποία μπορεί να συνδέεται με το όνομα ή τον αριθμό του τελικού χρήστη,

10) «συναφείς ευκολίες»: οι συναφείς υπηρεσίες, οι υλικές υποδομές και άλλες εγκαταστάσεις ή στοιχεία που σχετίζονται με δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και καθιστούν δυνατή ή στηρίζουν την παροχή υπηρεσιών μέσω του εν λόγω δικτύου ή υπηρεσίας ή έχουν τη δυνατότητα αυτή, περιλαμβάνουν δε κτίρια ή εισόδους κτιρίων, καλωδιώσεις κτιρίων, κεραίες, πύργους και άλλες φέρουσες κατασκευές, αγωγούς, σωληνώσεις, ιστούς, φρεάτια και κυτία σύνδεσης,

11) «συναφής υπηρεσία»: η υπηρεσία που σχετίζεται με δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και καθιστά δυνατή ή στηρίζει την παροχή, την παροχή με ίδια μέσα ή την αυτοματοποιημένη παροχή υπηρεσίας μέσω του εν λόγω δικτύου ή υπηρεσίας ή έχει τη δυνατότητα αυτή, περιλαμβάνει δε συστήματα μετατροπής αριθμών ή συστήματα που παρέχουν παρόμοιες λειτουργικές δυνατότητες, συστήματα υπό όρους πρόσβασης και ηλεκτρονικούς οδηγούς προγραμμάτων (ΗΟΠ), καθώς και άλλες υπηρεσίες όπως υπηρεσία ταυτοποίησης, εντοπισμού θέσης και παρουσίας,

12) «σύστημα υπό όρους πρόσβασης»: κάθε τεχνικό μέτρο, σύστημα ταυτοποίησης και/ή ρύθμιση, όπου η πρόσβαση σε προστατευόμενη υπηρεσία ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης σε κατανοητή μορφή, εξαρτάται από τη συνδρομή ή κάποια άλλη μορφή προγενέστερης επιμέρους άδειας,

13) «χρήστης»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που χρησιμοποιεί ή ζητά διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

14) «τελικός χρήστης»: χρήστης που δεν παρέχει δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαθέσιμες στο κοινό,

15) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο που χρησιμοποιεί ή ζητά διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών για σκοπούς που δεν εμπίπτουν στο πεδίο της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας,

16) «παροχή δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών»: η σύσταση, η λειτουργία, ο έλεγχος και η διάθεση τέτοιου δικτύου,

17) «προηγμένος ψηφιακός τηλεοπτικός εξοπλισμός»: οι περιφερειακές συσκευές και οι σύνθετοι ψηφιακοί τηλεοπτικοί δέκτες για τη λήψη υπηρεσιών ψηφιακής αλληλεπιδραστικής τηλεόρασης,

18) «διασύνδεση προγραμματισμού εφαρμογών» ή «ΔΠΕ»: η διασύνδεση λογισμικού μεταξύ των εξωτερικών εφαρμογών, που διαθέτουν οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς και οι πάροχοι υπηρεσιών, και του προηγμένου ψηφιακού τηλεοπτικού εξοπλισμού για ψηφιακές ραδιοτηλεοπτικές υπηρεσίες,

19) «κατανομή ραδιοφάσματος»: ο καθορισμός δεδομένης ζώνης ραδιοφάσματος προς χρήση ενός ή περισσότερων τύπων ραδιοεπικοινωνιακών υπηρεσιών, κατά περίπτωση, υπό ειδικές συνθήκες,

20) «επιβλαβείς παρεμβολές»: οι παρεμβολές οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο τη λειτουργία υπηρεσίας ραδιοπλοήγησης ή άλλων υπηρεσιών ασφάλειας ή οι οποίες, καθ' οποιονδήποτε τρόπο, υποβαθμίζουν σοβαρά, εμποδίζουν ή επανειλημμένα διακόπτουν μια ραδιοεπικοινωνιακή υπηρεσία που λειτουργεί σύμφωνα με τους εφαρμοστέους διεθνείς, ενωσιακούς ή εθνικούς κανονισμούς,

21) «ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών»: η ικανότητα δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να ανθίστανται, σε δεδομένο βαθμό αξιοπιστίας, σε ενέργειες που πλήττουν τη διαθεσιμότητα, την αυθεντικότητα, την ακεραιότητα ή το απόρρητο των εν λόγω δικτύων και υπηρεσιών, των δεδομένων που αποθηκεύονται, μεταδίδονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία ή των συναφών υπηρεσιών που προσφέρονται ή είναι προσβάσιμες μέσω των εν λόγω δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

22) «γενική άδεια»: νομικό πλαίσιο που θεσπίζεται από το κράτος μέλος και διασφαλίζει δικαιώματα για την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και θεσπίζει ειδικές υποχρεώσεις ανά τομέα που είναι δυνατόν να εφαρμόζονται σε όλους ή συγκεκριμένους τύπους δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών υπηρεσιών, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία,

23) «σημείο ασύρματης πρόσβασης μικρής εμβέλειας»: ο εξοπλισμός ασύρματης πρόσβασης σε δίκτυο χαμηλής ισχύος μικρού μεγέθους που λειτουργεί σε μικρή εμβέλεια, χρησιμοποιώντας ραδιοφάσμα για το οποίο έχει χορηγηθεί άδεια, ραδιοφάσμα εξαιρούμενο από την αδειοδότηση ή συνδυασμό αυτών, ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέρος δημόσιου δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ο οποίος μπορεί να είναι εξοπλισμένος με μία ή περισσότερες κεραίες περιορισμένης οπτικής ενόχλησης και ο οποίος επιτρέπει την ασύρματη πρόσβαση από τους χρήστες σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ανεξάρτητα από την τοπολογία του υφιστάμενου δικτύου, είτε κινητού είτε σταθερού,

24) «ασύρματο τοπικό δίκτυο» ή «RLAN»: το σύστημα ασύρματης πρόσβασης χαμηλής ισχύος, που λειτουργεί σε μικρή εμβέλεια, με χαμηλό κίνδυνο παρεμβολών σε άλλα τέτοια συστήματα που έχουν αναπτυχθεί σε μικρή απόσταση από άλλους χρήστες, χρησιμοποιώντας, σε μη αποκλειστική βάση, εναρμονισμένο ραδιοφάσμα,

25) «εναρμονισμένο ραδιοφάσμα»: το ραδιοφάσμα για το οποίο έχουν καθοριστεί εναρμονισμένες προϋποθέσεις σχετικά με τη διαθεσιμότητα και την αποτελεσματική χρήση του μέσω τεχνικού μέτρου εφαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 4 της απόφασης αριθ. 676/2002/ΕΚ,

26) «κοινή χρήση ραδιοφάσματος ή «μεριζόμενη χρήση ραδιοφάσματος»: η πρόσβαση από δύο ή περισσότερους χρήστες για τη χρήση των ίδιων ζωνών ραδιοφάσματος σύμφωνα με καθορισμένη συμφωνία κοινής χρήσης (μερισμού), που έχει επιτραπεί βάσει γενικής άδειας, μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος ή συνδυασμού αυτών, συμπεριλαμβανομένων ρυθμιστικών προσεγγίσεων όπως η άδεια μεριζόμενης πρόσβασης με στόχο τη διευκόλυνση της κοινής χρήσης μιας ζώνης ραδιοφάσματος, με την προϋπόθεση δεσμευτικής συμφωνίας όλων των εμπλεκόμενων μερών, σύμφωνα με τους κανόνες μερισμού που περιλαμβάνονται στα οικεία δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος, ώστε να εξασφαλίζονται για όλους τους χρήστες προβλέψιμες και αξιόπιστες συμφωνίες κοινής χρήσης (μερισμού), και με την επιφύλαξη της εφαρμογής του δικαίου ανταγωνισμού,

27) «πρόσβαση»: η διάθεση ευκολιών ή υπηρεσιών σε άλλη επιχείρηση, βάσει καθορισμένων όρων, σε αποκλειστική ή μη βάση, για τον σκοπό παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, μεταξύ άλλων και όταν αυτές χρησιμοποιούνται για τη διανομή υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας ή υπηρεσιών περιεχομένου ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών· καλύπτει, μεταξύ άλλων: την πρόσβαση σε στοιχεία του δικτύου και συναφείς ευκολίες, που μπορούν να αφορούν και τη σύνδεση εξοπλισμού διά σταθερών ή μη σταθερών μέσων (αυτό περιλαμβάνει συγκεκριμένα την πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και σε ευκολίες και υπηρεσίες απαραίτητες για την παροχή υπηρεσιών μέσω τοπικού βρόχου)· την πρόσβαση σε υλική υποδομή, που περιλαμβάνει κτίρια, σωλήνες και ιστούς· την πρόσβαση σε συναφή συστήματα λογισμικού, που περιλαμβάνουν συστήματα λειτουργικής υποστήριξης· την πρόσβαση στα συστήματα πληροφοριών ή στις βάσεις δεδομένων για προπαραγγελία, εφοδιασμό, παραγγελία, αιτήσεις συντήρησης και επισκευής, και για τιμολόγηση· την πρόσβαση σε μετάφραση αριθμών ή σε συστήματα που παρέχουν παρόμοιες λειτουργικές δυνατότητες· την πρόσβαση σε σταθερά και κινητά δίκτυα, ιδίως για περιαγωγή· την πρόσβαση σε συστήματα υπό όρους πρόσβασης για υπηρεσίες ψηφιακής τηλεόρασης, και την πρόσβαση σε υπηρεσίες εικονικού δικτύου,

28) «διασύνδεση»: ειδικός τύπος πρόσβασης που εφαρμόζεται μεταξύ φορέων εκμετάλλευσης δημόσιων δικτύων μέσω φυσικής και λογικής ζεύξης δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών που χρησιμοποιούνται από την ίδια ή διαφορετική επιχείρηση προκειμένου να παρέχεται στους χρήστες μιας επιχείρησης η δυνατότητα να επικοινωνούν με χρήστες της ίδιας ή άλλης επιχείρησης ή να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες που παρέχονται από άλλη επιχείρηση όταν οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται από τα εμπλεκόμενα μέρη ή από άλλα μέρη που έχουν πρόσβαση στο δίκτυο,

29) «φορέας εκμετάλλευσης»: η επιχείρηση που παρέχει ή της επιτρέπεται να παρέχει ένα δημόσιο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή μια συναφή ευκολία,

30) «τοπικός βρόχος»: φυσική διαδρομή που χρησιμοποιείται από σήματα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συνδέει το σημείο τερματισμού του δικτύου με κεντρικό κατανεμητή ή με την αντίστοιχη ευκολία στο σταθερό δημόσιο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

31) «κλήση»: σύνδεση που πραγματοποιείται μέσω διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας διαπροσωπικών επικοινωνιών που επιτρέπει αμφίδρομη επικοινωνία ομιλίας σε πραγματικό χρόνο,

32) «υπηρεσία φωνητικών επικοινωνιών»: υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαθέσιμη στο κοινό για τη δημιουργία και τη λήψη, άμεσα ή έμμεσα, εθνικών κλήσεων ή εθνικών και διεθνών κλήσεων, μέσω αριθμού ή αριθμών που υπάρχουν σε εθνικό ή διεθνές σχέδιο αριθμοδότησης,

33) «γεωγραφικός αριθμός»: αριθμός ο οποίος περιλαμβάνεται στο εθνικό σχέδιο αριθμοδότησης, μέρος της ακολουθίας των ψηφίων του οποίου έχει γεωγραφική σημασία και χρησιμοποιείται για τη δρομολόγηση κλήσεων προς τον φυσικό τόπο του σημείου τερματισμού δικτύου,

34) «μη γεωγραφικός αριθμός»: αριθμός που περιλαμβάνεται στο εθνικό σχέδιο αριθμοδότησης και δεν είναι γεωγραφικός αριθμός, όπως αριθμοί κινητών τηλεφώνων, αριθμοί ατελούς κλήσης και αριθμοί πρόσθετου τέλους,

35) «υπηρεσίες πλήρους συνομιλίας»: υπηρεσίες συνομιλίας σε πραγματικό χρόνο με χρήση πολυμέσων που παρέχουν αμφίδρομη συμμετρική μεταφορά βίντεο κίνησης σε πραγματικό χρόνο, καθώς και κειμένου και φωνής σε πραγματικό χρόνο μεταξύ δύο χρηστών που βρίσκονται σε δύο ή περισσότερες τοποθεσίες,

36) «κέντρο λήψης κλήσεων έκτακτης ανάγκης» ή «PSAP»: η φυσική τοποθεσία όπου λαμβάνονται αρχικά οι επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης, υπό την ευθύνη δημόσιας αρχής ή ιδιωτικού οργανισμού που αναγνωρίζεται από το κράτος μέλος,

37) «πλέον κατάλληλο PSAP»: το PSAP το οποίο έχει καθοριστεί από τις αρχές ως αρμόδιο να καλύπτει επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης από μια συγκεκριμένη περιοχή ή για επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης συγκεκριμένου τύπου,

38) «επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης»: οι επικοινωνίες μέσω υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών μεταξύ του τελικού χρήστη και του PSAP με στόχο να ζητηθεί και να ληφθεί βοήθεια έκτακτης ανάγκης από υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης,

39) «υπηρεσία έκτακτης ανάγκης»: η υπηρεσία, που αναγνωρίζεται ως τέτοια από το κράτος μέλος, η οποία παρέχει άμεση και ταχεία συνδρομή σε καταστάσεις όπου υπάρχει, ιδίως, άμεσος κίνδυνος για τη ζωή ή τη σωματική ακεραιότητα, την ατομική ή δημόσια υγεία ή την ασφάλεια, την ιδιωτική ή δημόσια περιουσία ή για το περιβάλλον, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο,

40) «πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος»: τα υπό επεξεργασία δεδομένα, σε δημόσιο δίκτυο κινητής τηλεφωνίας, που προέρχονται από την υποδομή δικτύου ή από χειροσυσκευές και που υποδεικνύουν τη γεωγραφική θέση του κινητού τερματικού εξοπλισμού του τελικού χρήστη και, σε δημόσιο δίκτυο σταθερής τηλεφωνίας, τα δεδομένα σχετικά με τη φυσική διεύθυνση του σημείου τερματισμού του δικτύου,

41) «τερματικός εξοπλισμός»: ο τερματικός εξοπλισμός όπως ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 1) της οδηγίας 2008/63/ΕΚ της Επιτροπής[1],

42) «συμβάν ασφάλειας»: συμβάν που έχει πραγματική αρνητική επίπτωση στην ασφάλεια των δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή υπηρεσιών.

[1] Οδηγία 2008/63/ΕΚ της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 2008, σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές εξοπλισμού τηλεπικοινωνιακών τερματικών (ΕΕ L 162 της 21.6.2008, σ. 20).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ
ΣΤΟΧΟΙ

Άρθρο 3

Γενικοί στόχοι

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές λαμβάνουν κάθε εύλογο μέτρο που είναι αναγκαίο και αναλογικό για την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 2. Τα κράτη μέλη, η Επιτροπή, η ομάδα για την πολιτική ραδιοφάσματος («RSPG») και ο BEREC συμβάλλουν επίσης στην επίτευξη αυτών των στόχων.

   Οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές συμβάλλουν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, στην εξασφάλιση της εφαρμογής πολιτικών που αποσκοπούν στην προαγωγή της ελευθερίας της έκφρασης και της ενημέρωσης, της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας, καθώς και στον πλουραλισμό των μέσων ενημέρωσης.

2. Στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας, οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές, καθώς και ο BEREC, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη επιδιώκουν καθέναν από τους γενικούς στόχους που παρατίθενται κατωτέρω, οι οποίοι παρατίθενται χωρίς σειρά προτεραιότητας:

   α) προάγουν τη συνδεσιμότητα και την πρόσβαση σε δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας, συμπεριλαμβανομένων των σταθερών, κινητών και ασύρματων δικτύων, καθώς και τη χρήση τους, από όλους τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ένωσης,

β) προάγουν τον ανταγωνισμό στην παροχή δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών ευκολιών, συμπεριλαμβανομένου του αποδοτικού ανταγωνισμού όσον αφορά τις υποδομές, καθώς και στην παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών υπηρεσιών,

γ) συμβάλλουν στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς αίροντας εναπομένοντα εμπόδια και προωθώντας συνθήκες σύγκλισης για τις επενδύσεις και την παροχή δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συναφών ευκολιών και συναφών υπηρεσιών σε ολόκληρη την Ένωση, διαμορφώνοντας κοινούς κανόνες και προβλέψιμες ρυθμιστικές προσεγγίσεις, ευνοώντας την αποτελεσματική, αποδοτική και συντονισμένη χρήση του ραδιοφάσματος, την ανοικτή καινοτομία, τη δημιουργία και την ανάπτυξη διευρωπαϊκών δικτύων, την παροχή, διαθεσιμότητα και διαλειτουργικότητα των πανευρωπαϊκών υπηρεσιών και τη διατερματική συνδεσιμότητα,

δ) προάγουν τα συμφέροντα των πολιτών της Ένωσης, διασφαλίζοντας τη συνδεσιμότητα και την εκτεταμένη διαθεσιμότητα και χρήση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας, συμπεριλαμβανομένων των σταθερών, κινητών και ασύρματων δικτύων, και των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθιστώντας δυνατή την επίτευξη μέγιστων οφελών όσον αφορά την επιλογή, την τιμή και την ποιότητα με βάση τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, διατηρώντας την ασφάλεια των δικτύων και των υπηρεσιών, διασφαλίζοντας υψηλό και ενιαίο επίπεδο προστασίας για τους τελικούς χρήστες μέσω των απαραίτητων ειδικών τομεακών κανόνων και ανταποκρινόμενες στις ανάγκες, όπως οι προσιτές τιμές, συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων, ιδίως των τελικών χρηστών με αναπηρία, των ηλικιωμένων τελικών χρηστών και των τελικών χρηστών με ειδικές κοινωνικές ανάγκες, καθώς και την επιλογή και ισοδύναμη πρόσβαση για τους τελικούς χρήστες με αναπηρίες.

3. Όταν η Επιτροπή καταρτίζει κριτήρια αναφοράς και εκθέσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα των μέτρων του κράτους μέλους προς επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, επικουρείται, κατά περίπτωση, από τα κράτη μέλη, τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, τον BEREC και την RSPG.

4. Προς επίτευξη των στόχων πολιτικής που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και εξειδικεύονται στην παρούσα παράγραφο, οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές, μεταξύ άλλων:

α) προάγουν τη ρυθμιστική προβλεψιμότητα μέσω της διασφάλισης συνεπούς ρυθμιστικής προσέγγισης κατά τη διάρκεια ενδεδειγμένων περιόδων ανασκόπησης και μέσω της συνεργασίας μεταξύ τους, με τον BEREC, την RSPG και την Επιτροπή,

β) διασφαλίζουν ότι, σε παρόμοιες περιπτώσεις, δεν γίνεται διάκριση στην αντιμετώπιση των παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

γ) εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης με τεχνολογικά ουδέτερο τρόπο, στον βαθμό που αυτό συνάδει με την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 2,

δ) προωθούν αποτελεσματικές επενδύσεις και καινοτομίες όσον αφορά νέες και ενισχυμένες υποδομές, συνυπολογίζοντας τη μέριμνα ότι οποιαδήποτε υποχρέωση πρόσβασης λαμβάνει δεόντως υπόψη τους κινδύνους που αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν την επένδυση και επιτρέποντας διάφορες ρυθμίσεις συνεργασίας μεταξύ επενδυτών και φορέων που ζητούν πρόσβαση προκειμένου να επιμεριστεί ο επενδυτικός κίνδυνος με ταυτόχρονη διασφάλιση του ανταγωνισμού στην αγορά και της αρχής της μη εισαγωγής διακρίσεων,

ε) συνυπολογίζουν δεόντως τις ποικίλες συνθήκες όσον αφορά τις υποδομές, τον ανταγωνισμό, την κατάσταση των τελικών χρηστών και ιδίως των καταναλωτών στις διάφορες γεωγραφικές ζώνες του ίδιου κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών υποδομών υπό τη διαχείριση φυσικών προσώπων για μη κερδοσκοπικό σκοπό,

στ) επιβάλλουν εκ των προτέρων ρυθμιστικές υποχρεώσεις μόνον στον βαθμό που είναι αναγκαίος ώστε να διασφαλίζεται αποτελεσματικός και βιώσιμος ανταγωνισμός προς όφελος των τελικών χρηστών, και χαλαρώνουν ή αίρουν τις υποχρεώσεις αυτές αφ' ης στιγμής πληρούται αυτή η προϋπόθεση.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές ενεργούν κατά τρόπο αμερόληπτο, αντικειμενικό, διαφανή και αναλογικό, χωρίς να εισάγουν διακρίσεις.

Άρθρο 4

Στρατηγικός σχεδιασμός και συντονισμός της πολιτικής του ραδιοφάσματος

1. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται μεταξύ τους και με την Επιτροπή κατά τον στρατηγικό σχεδιασμό, τον συντονισμό και την εναρμόνιση της χρήσης ραδιοφάσματος στην Ένωση σύμφωνα με τις πολιτικές της Ένωσης για την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Προς τον σκοπό αυτό, λαμβάνουν υπόψη τους, μεταξύ άλλων, την οικονομία, την ασφάλεια, την υγεία, το δημόσιο συμφέρον, την ελευθερία έκφρασης, τις πολιτιστικές, επιστημονικές, κοινωνικές και τεχνικές πτυχές των πολιτικών της Ένωσης, καθώς και τα διάφορα συμφέροντα των κοινοτήτων χρηστών του ραδιοφάσματος, με στόχο τη βελτιστοποίηση της χρήσης του ραδιοφάσματος και την αποφυγή επιβλαβών παρεμβολών.

2. Τα κράτη μέλη, συνεργαζόμενα μεταξύ τους και με την Επιτροπή, προάγουν τον συντονισμό των προσεγγίσεων πολιτικής του ραδιοφάσματος στην Ένωση και, οσάκις ενδείκνυται, εναρμονισμένες προϋποθέσεις όσον αφορά τη διαθεσιμότητα και την αποτελεσματική χρήση του ραδιοφάσματος που απαιτούνται για την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

3. Τα κράτη μέλη, μέσω της RSPG, συνεργάζονται μεταξύ τους και με την Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 1, και, κατόπιν αιτήματός τους, με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, προς στήριξη του στρατηγικού σχεδιασμού και του συντονισμού των προσεγγίσεων πολιτικής του ραδιοφάσματος στην Ένωση, ως ακολούθως:

α) αναπτύσσουν βέλτιστες πρακτικές για ζητήματα σχετικά με το ραδιοφάσμα με στόχο την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας,

β) διευκολύνουν τον συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών με στόχο την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και άλλων διατάξεων του ενωσιακού δικαίου και τη συμβολή στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς,

γ) συντονίζουν τις προσεγγίσεις τους όσον αφορά την εκχώρηση και την άδεια χρήσης του ραδιοφάσματος και δημοσιεύουν εκθέσεις ή γνωμοδοτήσεις για ζητήματα σχετικά με το ραδιοφάσμα.

Ο BEREC συμμετέχει σε ζητήματα σχετικά με τις αρμοδιότητές του όσον αφορά τη ρύθμιση της αγοράς και τον ανταγωνισμό σχετικά με το ραδιοφάσμα.

4. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη της RSPG, δύναται να υποβάλλει νομοθετικές προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο με σκοπό την καθιέρωση πολυετών προγραμμάτων στον τομέα της πολιτικής για το ραδιοφάσμα, τον καθορισμό του πολιτικού προσανατολισμού και των στόχων για τον στρατηγικό σχεδιασμό και την εναρμόνιση της χρήσης του ραδιοφάσματος σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, καθώς και με σκοπό την αποδέσμευση εναρμονισμένου ραδιοφάσματος για μεριζόμενη χρήση ή χρήση που δεν υπόκειται σε μεμονωμένα δικαιώματα.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ
ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΕΘΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 5

Εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι καθένα από τα καθήκοντα που καθορίζεται στην παρούσα οδηγία αναλαμβάνεται από αρμόδια αρχή.

Εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, η εθνική ρυθμιστική αρχή είναι υπεύθυνη τουλάχιστον για τα ακόλουθα καθήκοντα:

α) την εφαρμογή εκ των προτέρων κανονιστικής ρύθμισης των αγορών, συμπεριλαμβανομένης της επιβολής υποχρεώσεων πρόσβασης και διασύνδεσης,

β) τη μέριμνα για την επίλυση διαφορών μεταξύ επιχειρήσεων,

γ) τη διαχείριση του ραδιοφάσματος και τη λήψη σχετικών αποφάσεων ή, όταν τα καθήκοντα αυτά ανατίθενται σε άλλες αρμόδιες αρχές, την παροχή συμβουλών όσον αφορά τα στοιχεία διαμόρφωσης της αγοράς και τα στοιχεία ανταγωνισμού των εθνικών διαδικασιών σχετικά με τα δικαιώματα χρήσης του ραδιοφάσματος για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

δ) τη συμβολή στην προστασία των δικαιωμάτων των τελικών χρηστών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με άλλες αρμόδιες αρχές,

ε) την αξιολόγηση και τη στενή παρακολούθηση της διαμόρφωσης της αγοράς και ζητημάτων ανταγωνισμού σχετικά με την πρόσβαση στο ανοικτό διαδίκτυο,

στ) την αξιολόγηση της αθέμιτης επιβάρυνσης και τον υπολογισμό του καθαρού κόστους της παροχής καθολικής υπηρεσίας,

ζ) τη διασφάλιση της φορητότητας αριθμού μεταξύ παρόχων,

η) την εκτέλεση οποιουδήποτε άλλου καθήκοντος που αναθέτει η παρούσα οδηγία αποκλειστικά στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέτουν άλλα καθήκοντα που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία και άλλες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου σε εθνικές ρυθμιστικές αρχές, ιδίως όσες σχετίζονται με τον ανταγωνισμό στην αγορά ή την είσοδο στην αγορά, όπως η γενική άδεια, και όσες σχετίζονται με οποιονδήποτε ρόλο έχει ανατεθεί στον BEREC. Όταν τα καθήκοντα που σχετίζονται με τον ανταγωνισμό στην αγορά ή την είσοδο στην αγορά ανατίθενται σε άλλες αρμόδιες αρχές, αυτές επιδιώκουν να διαβουλεύονται με την εθνική ρυθμιστική αρχή πριν από τη λήψη απόφασης. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δικαιούνται να συλλέγουν απαραίτητα δεδομένα και άλλες πληροφορίες από τους συμμετέχοντες στην αγορά, με σκοπό τη συμβολή στα καθήκοντα του BEREC.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αναθέτουν στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές άλλα καθήκοντα βάσει του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του εθνικού δικαίου που υλοποιεί το ενωσιακό δίκαιο.

Ειδικότερα, κατά τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο σε ό,τι αφορά την ανάθεση καθηκόντων που προκύπτουν από το ρυθμιστικό πλαίσιο της Ένωσης για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες όπως τροποποιήθηκε το 2009, τα κράτη μέλη προωθούν τη σταθερότητα των αρμοδιοτήτων των εθνικών ρυθμιστικών αρχών.

2. Οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές του ίδιου κράτους μέλους ή διαφορετικών κρατών μελών, όπου κρίνεται απαραίτητο, συνάπτουν ρυθμίσεις συνεργασίας μεταξύ τους για την ενίσχυση της ρυθμιστικής συνεργασίας.

3. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τα καθήκοντα που ανατίθενται στις εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές κατά τρόπον ώστε να είναι εύκολα προσιτά, ιδίως στην περίπτωση που τα καθήκοντα αυτά ανατίθενται σε δύο ή περισσότερους φορείς. Ανάλογα με την περίπτωση, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη διαβούλευση και τη συνεργασία μεταξύ των αρχών αυτών, καθώς και μεταξύ αυτών και των εθνικών αρχών στις οποίες ανατίθεται η εφαρμογή του δικαίου ανταγωνισμού ή του δικαίου του καταναλωτή, σε ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος. Όταν περισσότερες της μιας αρχές έχουν αρμοδιότητα να χειρίζονται τα θέματα αυτά, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα αντίστοιχα καθήκοντα κάθε αρχής δημοσιεύονται σε εύκολα προσιτή μορφή.

4. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή όλες τις εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές στις οποίες ανατίθενται καθήκοντα βάσει της παρούσας οδηγίας, τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, καθώς και τυχόν σχετικές μεταβολές.

Άρθρο 6

Ανεξαρτησία εθνικών ρυθμιστικών και λοιπών αρμόδιων αρχών

1. Τα κράτη μέλη εγγυώνται την ανεξαρτησία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και λοιπών αρμόδιων αρχών διασφαλίζοντας ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές είναι νομικά διακριτές και λειτουργικά ανεξάρτητες από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο παροχής δικτύων, εξοπλισμού ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Τα κράτη μέλη τα οποία διατηρούν την κυριότητα ή τον έλεγχο επιχειρήσεων παροχής δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών διασφαλίζουν τον αποτελεσματικό διαρθρωτικό διαχωρισμό της ρυθμιστικής λειτουργίας από τις δραστηριότητες που έχουν σχέση με την κυριότητα ή τον έλεγχο.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την αμεροληψία, τη διαφάνεια και την έγκαιρη δράση των εθνικών ρυθμιστικών και λοιπών αρμόδιων αρχών κατά την άσκηση των εξουσιών τους. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρχές αυτές να διαθέτουν επαρκείς τεχνικούς, χρηματοδοτικούς και ανθρώπινους πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί.

Άρθρο 7

Διορισμός και παύση των μελών των εθνικών ρυθμιστικών αρχών

1. Ο επικεφαλής εθνικής ρυθμιστικής αρχής ή, κατά περίπτωση, τα μέλη του συλλογικού οργάνου που ασκεί αυτό το καθήκον στο πλαίσιο εθνικής ρυθμιστικής αρχής ή οι αναπληρωτές τους, διορίζονται για θητεία τουλάχιστον τριών ετών και επιλέγονται μεταξύ προσώπων με αναγνωρισμένο κύρος και επαγγελματική πείρα, με βάση τα προσόντα, τις ικανότητες, τις γνώσεις και την πείρα τους και κατόπιν ανοικτής και διαφανούς διαδικασίας επιλογής. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη συνέχεια της λήψης αποφάσεων.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο επικεφαλής εθνικής ρυθμιστικής αρχής ή, ενδεχομένως, τα μέλη του συλλογικού οργάνου που ασκεί αυτό το καθήκον στο πλαίσιο εθνικής ρυθμιστικής αρχής ή οι αναπληρωτές τους, μπορούν να απολυθούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους μόνο εφόσον πριν τον διορισμό τους δεν καλύπτουν πλέον τους όρους που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους όπως αυτά καθορίζονται στο εθνικό δίκαιο.

3. Η απόφαση απόλυσης του επικεφαλής της εν λόγω εθνικής ρυθμιστικής αρχής, ή ενδεχομένως των μελών του συλλογικού οργάνου που ασκούν αυτό το καθήκον, λαμβάνει δημοσιότητα κατά τη χρονική στιγμή της απόλυσης. Ο απολυθείς επικεφαλής της εθνικής ρυθμιστικής αρχής ή, ενδεχομένως, τα μέλη του συλλογικού οργάνου που ασκούν αυτό το καθήκον λαμβάνουν δήλωση των λόγων απόλυσής τους. Σε περίπτωση μη δημοσίευσης της δήλωσης των λόγων απόλυσης, η εν λόγω δήλωση δημοσιοποιείται κατόπιν αιτήματος του εν λόγω προσώπου. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εν λόγω απόφαση υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο, τόσο επί πραγματικών όσο και επί νομικών ζητημάτων.

Άρθρο 8

Πολιτική ανεξαρτησία και λογοδοσία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών

1. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 10, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενεργούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά, μεταξύ άλλων στην ανάπτυξη των εσωτερικών διαδικασιών και στην οργάνωση του προσωπικού, λειτουργούν με διαφάνεια και λογοδοσία σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν οδηγίες από κανέναν άλλον φορέα σε σχέση με την εκτέλεση των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί βάσει εθνικών νομοθετικών ρυθμίσεων που εφαρμόζουν το ενωσιακό δίκαιο. Αυτό δεν εμποδίζει την επιτήρηση σύμφωνα με το εθνικό συνταγματικό δίκαιο. Εξουσία αναστολής ή ακύρωσης αποφάσεων των εθνικών ρυθμιστικών αρχών διαθέτουν αποκλειστικά τα όργανα προσφυγής που έχουν συγκροτηθεί σύμφωνα με το άρθρο 31.

2. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές υποβάλλουν ετήσια έκθεση, μεταξύ άλλων σχετικά με την κατάσταση της αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τις αποφάσεις που εκδίδουν, τους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους τους και τον τρόπο κατανομής των εν λόγω πόρων, καθώς και σχετικά με μελλοντικά σχέδια. Οι εκθέσεις τους δημοσιοποιούνται.

Άρθρο 9

Ρυθμιστική ικανότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές διαθέτουν χωριστούς ετήσιους προϋπολογισμούς και έχουν αυτονομία κατά την εκτέλεση του διατεθέντος προϋπολογισμού. Οι εν λόγω προϋπολογισμοί δημοσιοποιούνται.

2. Με την επιφύλαξη της υποχρέωσης να εξασφαλίζουν ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές διαθέτουν επαρκείς οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί, η οικονομική αυτονομία δεν εμποδίζει την εποπτεία ή τον έλεγχο σύμφωνα με το εθνικό συνταγματικό δίκαιο. Κάθε έλεγχος στον προϋπολογισμό των εθνικών ρυθμιστικών αρχών πραγματοποιείται με διαφάνεια και δημοσιοποιείται.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν επίσης ώστε να διαθέτουν οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές επαρκείς οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους που θα τους επιτρέπουν να συμμετέχουν ενεργά και να συνεισφέρουν στον BEREC.

Άρθρο 10

Συμμετοχή των εθνικών ρυθμιστικών αρχών στον BEREC

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες εθνικές ρυθμιστικές αρχές τους υποστηρίζουν ενεργά τους στόχους του BEREC όσον αφορά την προώθηση μεγαλύτερου ρυθμιστικού συντονισμού και συνέπειας.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν ιδιαιτέρως υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές, τις γνωμοδοτήσεις, τις συστάσεις, τις κοινές θέσεις, τις βέλτιστες πρακτικές και τις μεθοδολογίες που εκδίδει ο BEREC κατά τη λήψη των αποφάσεών τους για τις εθνικές τους αγορές.

Άρθρο 11

Συνεργασία με εθνικές αρχές

Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές, οι λοιπές αρμόδιες αρχές βάσει της παρούσας οδηγίας και οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού ανταλλάσσουν τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Σε σχέση με τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες, εφαρμόζονται οι κανόνες της Ένωσης περί προστασίας των δεδομένων και η αποδέκτρια αρχή διασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με αυτό της διαβιβάζουσας αρχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ
ΓΕΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1
ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο 12

Γενική άδεια δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την ελευθερία παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, με την επιφύλαξη των όρων που θέτει η παρούσα οδηγία. Προς τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη δεν εμποδίζουν μια επιχείρηση να παρέχει δίκτυα ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εκτός εάν τούτο είναι απαραίτητο για τους λόγους που εκτίθενται στο άρθρο 52 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ. Κάθε τέτοιος περιορισμός στην ελευθερία παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών αιτιολογείται δεόντως και κοινοποιείται στην Επιτροπή.

2. Η παροχή δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή υπηρεσιών, εκτός από υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, επιτρέπεται, με την επιφύλαξη των ειδικών υποχρεώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 ή των δικαιωμάτων χρήσης που αναφέρονται στα άρθρα 46 και 94, μόνο έπειτα από χορήγηση γενικής άδειας.

3. Όταν κράτος μέλος θεωρεί ότι δικαιολογείται απαίτηση κοινοποίησης για επιχειρήσεις που υπόκεινται σε χορήγηση γενικής άδειας, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να απαιτήσει από τις επιχειρήσεις αυτές μόνο την υποβολή κοινοποίησης προς την εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή. Το κράτος μέλος δεν απαιτεί από τις εν λόγω επιχειρήσεις την έκδοση ρητής απόφασης ή άλλης διοικητικής πράξης από την εν λόγω αρχή ή από οποιαδήποτε άλλη γενική αρχή πριν από την άσκηση των εκ της άδειας δικαιωμάτων.

Μετά την κοινοποίηση, εφόσον απαιτείται, μια επιχείρηση εκκινεί δραστηριότητα, ενδεχομένως με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας οδηγίας σχετικά με τα δικαιώματα χρήσης.

4. Η κοινοποίηση η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 3 περιορίζεται στην απλή υποβολή δήλωσης φυσικού ή νομικού προσώπου προς την εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή με την οποία γνωστοποιεί την πρόθεσή του να αρχίσει να παρέχει υπηρεσίες ή δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και στην υποβολή των ελάχιστων πληροφοριών οι οποίες απαιτούνται ώστε ο BEREC και η εν λόγω αρχή να έχουν τη δυνατότητα τήρησης μητρώου ή καταλόγου παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Οι εν λόγω πληροφορίες περιορίζονται:

α) στο όνομα του παρόχου,

β) στο νομικό καθεστώς, τη μορφή και τον αριθμό μητρώου του παρόχου, στην περίπτωση που ο πάροχος είναι εγγεγραμμένος σε εμπορικό μητρώο ή άλλο παρεμφερές δημόσιο μητρώο στην Ένωση,

γ) στη γεωγραφική διεύθυνση της κύριας εγκατάστασης του παρόχου στην Ένωση, αν υπάρχει, και, κατά περίπτωση, του τυχόν δευτερεύοντος υποκαταστήματος σε κράτος μέλος, αν υπάρχει,

δ) στη διεύθυνση του ιστοτόπου του παρόχου, κατά περίπτωση, ο οποίος σχετίζεται με την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

ε) στον υπεύθυνο επικοινωνίας και στα στοιχεία επικοινωνίας,

στ) σε σύντομη περιγραφή των δικτύων ή των υπηρεσιών που πρόκειται να παρέχονται,

ζ) στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και

η) στην προβλεπόμενη ημερομηνία έναρξης της δραστηριότητας.

Τα κράτη μέλη δεν επιβάλλουν τυχόν πρόσθετες ή χωριστές απαιτήσεις κοινοποίησης.

Ο BEREC δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές για το υπόδειγμα κοινοποίησης και διατηρεί ενωσιακή βάση δεδομένων με τις κοινοποιήσεις που διαβιβάζονται στις αρμόδιες αρχές, με στόχο την προσέγγιση των απαιτήσεων κοινοποίησης. Για τον σκοπό αυτό, οι αρμόδιες αρχές προωθούν, με ηλεκτρονικά μέσα, στον BEREC, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, κάθε κοινοποίηση που λαμβάνουν. Οι κοινοποιήσεις που υποβάλλονται στις αρμόδιες αρχές πριν … [δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] προωθούνται στον BEREC έως … [τρία έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Άρθρο 13

Όροι που συνοδεύουν τη γενική άδεια

και τα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος και πόρων αριθμοδότησης,

και ειδικές υποχρεώσεις

1. Η γενική άδεια για την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος και δικαιώματα χρήσης πόρων αριθμοδότησης μπορούν να υπάγονται μόνον στους όρους που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι. Οι εν λόγω όροι είναι αμερόληπτοι, αναλογικοί και διαφανείς. Σε περίπτωση των δικαιωμάτων χρήσης του ραδιοφάσματος, οι εν λόγω όροι διασφαλίζουν την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση του και είναι σύμφωνοι με τα άρθρα 45 και 51 και, στην περίπτωση των δικαιωμάτων χρήσης για πόρους αριθμοδότησης, είναι σύμφωνοι με το άρθρο 94.

2. Οι ειδικές υποχρεώσεις οι οποίες ενδεχομένως επιβάλλονται στις επιχειρήσεις παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών δυνάμει του άρθρου 61 παράγραφοι 1 και 5 και των άρθρων 62, 68 και 83 ή στους εντεταλμένους να παρέχουν καθολική υπηρεσία βάσει της παρούσας οδηγίας είναι νομικά διακριτές από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις βάσει της γενικής άδειας. Για να επιτυγχάνεται διαφάνεια, τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την επιβολή των εν λόγω ειδικών υποχρεώσεων σε επιμέρους επιχειρήσεις, αναφέρονται στη γενική άδεια.

3. Η γενική άδεια περιλαμβάνει μόνο ειδικούς για τον εν λόγω τομέα όρους, οι οποίοι ορίζονται στο παράρτημα Ι μέρη Α, Β και Γ και δεν επαναλαμβάνει όρους που ισχύουν για τις επιχειρήσεις βάσει άλλου εθνικού δικαίου.

4. Τα κράτη μέλη δεν επαναλαμβάνουν τους όρους της γενικής άδειας, όταν παρέχουν το δικαίωμα χρήσης ραδιοφάσματος ή πόρων αριθμοδότησης.

Άρθρο 14

Δηλώσεις για τη διευκόλυνση της άσκησης των δικαιωμάτων εγκατάστασης ευκολιών και των δικαιωμάτων διασύνδεσης

Οι αρμόδιες αρχές εκδίδουν, εντός μίας εβδομάδας, κατόπιν αιτήματος επιχείρησης, τυποποιημένες δηλώσεις με τις οποίες επιβεβαιώνεται, ανάλογα με την περίπτωση, ότι η επιχείρηση έχει υποβάλει κοινοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 3. Οι εν λόγω δηλώσεις διευκρινίζουν τις συνθήκες υπό τις οποίες οποιαδήποτε επιχείρηση που παρέχει δίκτυα ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σύμφωνα με τη γενική άδεια, δικαιούται να υποβάλλει αίτηση παροχής δικαιωμάτων εγκατάστασης ευκολιών, να διαπραγματεύεται διασύνδεση και να αποκτά πρόσβαση ή διασύνδεση, προκειμένου να διευκολύνεται η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων, π.χ. σε άλλα επίπεδα διακυβέρνησης ή σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις. Κατά περίπτωση, τέτοιες δηλώσεις μπορούν να εκδίδονται επίσης ως αυτόματη απάντηση κατόπιν της κοινοποίησης που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 3.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ

Άρθρο 15

Στοιχειώδης κατάλογος δικαιωμάτων που προκύπτουν από τη γενική άδεια

1. Οι επιχειρήσεις που υπόκεινται σε γενική άδεια δυνάμει του άρθρου 12 έχουν το δικαίωμα:

α) να παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

β) να εξετάζεται η αίτησή τους για τα απαιτούμενα δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών σύμφωνα με το άρθρο 43,

γ) να χρησιμοποιούν, με την επιφύλαξη των άρθρων 13, 46 και 55, ραδιοφάσμα για υπηρεσίες και δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

δ) να εξετάζεται η αίτησή τους για τα απαιτούμενα δικαιώματα χρήσης πόρων αριθμοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 94.

2. Όταν οι επιχειρήσεις αυτές παρέχουν δίκτυα ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο κοινό, η γενική άδεια τους δίνει το δικαίωμα:

α) να διαπραγματεύονται διασύνδεση με, και, ενδεχομένως, να αποκτούν, πρόσβαση προς ή διασύνδεση με άλλους παρόχους διαθέσιμων στο κοινό δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίοι καλύπτονται από γενική άδεια εντός της Ένωσης σύμφωνα με την παρούσα οδηγία,

β) να έχουν την ευκαιρία να τους ανατίθεται η παροχή διάφορων στοιχείων της καθολικής υπηρεσίας ή να καλύπτουν διάφορα τμήματα της εθνικής επικράτειας, σύμφωνα με το άρθρο 86 ή 87.

Άρθρο 16

Διοικητικές επιβαρύνσεις

1. Κάθε διοικητική επιβάρυνση που επιβάλλεται σε επιχειρήσεις που παρέχουν δίκτυα ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών βάσει γενικής άδειας ή στις οποίες έχει χορηγηθεί δικαίωμα χρήσης:

   α) καλύπτει συνολικά μόνο τις διοικητικές δαπάνες που προκύπτουν από τη διαχείριση, τον έλεγχο και την επιβολή του συστήματος γενικών αδειών και των δικαιωμάτων χρήσης και των ειδικών υποχρεώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 2, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν δαπάνες για διεθνή συνεργασία, για εναρμόνιση και για τυποποίηση, ανάλυση αγοράς, παρακολούθηση της συμμόρφωσης και άλλους ελέγχους της αγοράς, καθώς και ρυθμιστικές εργασίες που περιλαμβάνουν την εκπόνηση και την επιβολή παράγωγου δικαίου και διοικητικών αποφάσεων, όπως αποφάσεων για την πρόσβαση και τη διασύνδεση, και

   β) επιβάλλεται στις επιμέρους επιχειρήσεις κατά αντικειμενικό, διαφανή και αναλογικό τρόπο, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι πρόσθετες διοικητικές δαπάνες και οι συναφείς δαπάνες.

   Τα κράτη μέλη δύνανται να επιλέξουν να μην εφαρμόζουν διοικητικές επιβαρύνσεις σε επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει ορισμένο κατώτατο όριο ή των οποίων οι δραστηριότητες δεν ανέρχονται σε ορισμένο ελάχιστο μερίδιο αγοράς ή είναι πολύ περιορισμένης γεωγραφικής εμβέλειας.

2. Όταν οι εθνικές ρυθμιστικές ή λοιπές αρμόδιες αρχές επιβάλλουν διοικητικές επιβαρύνσεις, δημοσιεύουν ετήσια ανασκόπηση των διοικητικών δαπανών τους και του συνολικού ποσού των επιβαρύνσεων που συγκεντρώνονται. Όπου υπάρχει διαφορά μεταξύ του συνολικού ποσού των επιβαρύνσεων και των διοικητικών δαπανών, γίνονται κατάλληλες αναπροσαρμογές.

Άρθρο 17

Λογιστικός διαχωρισμός και οικονομικές εκθέσεις

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις επιχειρήσεις παροχής δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίοι έχουν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα παροχής υπηρεσιών σε άλλους τομείς, στο ίδιο ή σε άλλο κράτος μέλος:

   α) να τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες που συνδέονται με την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στον βαθμό που θα απαιτείτο εάν οι εν λόγω δραστηριότητες διεξάγονταν από νομικά ανεξάρτητες οντότητες, ώστε να εντοπίζονται όλα τα στοιχεία κόστους και εσόδων, με τη βάση του υπολογισμού τους και τις λεπτομερείς χρησιμοποιούμενες μεθόδους απονομής, που έχουν σχέση με τις εν λόγω δραστηριότητες συμπεριλαμβανομένης της αναλυτικής κατάστασης των παγίων στοιχείων του ενεργητικού και των διαρθρωτικών δαπανών, ή

   β) να υπάρχει διαρθρωτικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

   Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέγουν να μην εφαρμόζουν τις απαιτήσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, σε επιχειρήσεις των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών είναι λιγότερος από 50 εκατομμύρια EUR όσον αφορά τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ένωση.

2. Όταν οι επιχειρήσεις παροχής δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαθέσιμων στο κοινό δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις του εταιρικού δικαίου και δεν πληρούν τα κριτήρια μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων των λογιστικών κανόνων του ενωσιακού δικαίου, οι οικονομικές τους εκθέσεις καταρτίζονται, υποβάλλονται σε ανεξάρτητο έλεγχο και δημοσιεύονται. Ο έλεγχος διεξάγεται σύμφωνα με τους σχετικούς ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες.

Το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται και στους χωριστούς λογαριασμούς που προβλέπονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α).

ΕΝΟΤΗΤΑ 3
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΛΗΣΗ

Άρθρο 18

Τροποποίηση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα δικαιώματα, οι όροι και οι διαδικασίες που αφορούν γενικές άδειες και δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος ή πόρων αριθμοδότησης ή δικαιώματα για εγκατάσταση ευκολιών μπορούν να τροποποιηθούν μόνο σε αντικειμενικά αιτιολογημένες περιπτώσεις και κατά αναλογικό τρόπο, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τις ειδικές συνθήκες που ισχύουν για μεταβιβάσιμα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος ή πόρων αριθμοδότησης.

2. Με εξαίρεση την περίπτωση κατά την οποία οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι ήσσονος σημασίας και έχουν συμφωνηθεί με τον κάτοχο των δικαιωμάτων ή της γενικής άδειας, η πρόθεση διενέργειας των σχετικών τροποποιήσεων γνωστοποιείται καταλλήλως. Παρέχεται στους ενδιαφερομένους, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών και των καταναλωτών, επαρκές χρονικό διάστημα, ώστε να μπορέσουν να διατυπώσουν τις απόψεις τους επί των προτεινόμενων τροποποιήσεων. Το εν λόγω χρονικό διάστημα, εκτός εκτάκτων περιπτώσεων, είναι τουλάχιστον τέσσερις εβδομάδες.

Οι τροποποιήσεις δημοσιοποιούνται, μαζί με τους σχετικούς λόγους.

Άρθρο 19

Περιορισμός ή ανάκληση δικαιωμάτων

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 30 παράγραφοι 5 και 6, τα κράτη μέλη δεν περιορίζουν ούτε καταργούν δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών ή δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος ή πόρων αριθμοδότησης πριν από τη λήξη της χρονικής περιόδου για την οποία αυτά έχουν χορηγηθεί, εκτός αιτιολογημένων περιπτώσεων δυνάμει της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το παράρτημα Ι, καθώς και των σχετικών εθνικών διατάξεων όσον αφορά την παροχή αντισταθμιστικού ανταλλάγματος λόγω ανακλήσεως δικαιώματος.

2. Σύμφωνα με την ανάγκη να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος ή η εφαρμογή των τεχνικών μέτρων εφαρμογής που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 4 της απόφασης αριθ. 676/2002/ΕΚ, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν τον περιορισμό ή την ανάκληση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 49 της παρούσας οδηγίας, βάσει προκαθορισμένων και σαφώς προσδιορισμένων διαδικασιών, σύμφωνα με τις αρχές της αναλογικότητας και της μη διακριτικής μεταχείρισης. Στις εν λόγω περιπτώσεις, οι κάτοχοι των δικαιωμάτων μπορούν, κατά περίπτωση και σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και τις σχετικές εθνικές διατάξεις, να αποζημιωθούν καταλλήλως.

3. Η τροποποίηση της χρήσης του ραδιοφάσματος ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του άρθρου 45 παράγραφος 4 ή 5 δεν δικαιολογεί από μόνη της την ανάκληση δικαιώματος χρήσης ραδιοφάσματος.

4. Τυχόν πρόθεση για περιορισμό ή ανάκληση δικαιωμάτων από γενική άδεια ή μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος ή πόρων αριθμοδότησης χωρίς τη συγκατάθεση του κατόχου των δικαιωμάτων υπόκειται σε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη σύμφωνα με το άρθρο 23.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III
ΠΑΡΟΧΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Άρθρο 20

Αίτημα παροχής πληροφοριών προς τις επιχειρήσεις

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι επιχειρήσεις παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συναφών ευκολιών ή συναφών υπηρεσιών να διαβιβάζουν στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, τις λοιπές αρμόδιες αρχές και τον BEREC όλες τις πληροφορίες, περιλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών πληροφοριών, που απαιτούνται για να διασφαλίζεται η συμμόρφωσή τους προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας και του κανονισμού (ΕΕ) 2018/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1+] ή προς τις αποφάσεις ή τις γνώμες που εκδίδονται κατ' εφαρμογή τους. Ειδικότερα, οι εθνικές ρυθμιστικές και, όπου απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, οι λοιπές αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να απαιτούν από τις επιχειρήσεις αυτές να υποβάλλουν πληροφορίες σχετικά με μελλοντικές εξελίξεις στα δίκτυα ή τις υπηρεσίες που θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στις υπηρεσίες χονδρικής που διαθέτουν σε ανταγωνιστές, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τις συναφείς ευκολίες, με ανάλυση σε τοπικό επίπεδο και με επαρκείς λεπτομέρειες ώστε να παρέχεται δυνατότητα για γεωγραφική έρευνα και τον ορισμό των περιοχών σύμφωνα με το άρθρο 22.

---

[1] Κανονισμός (ΕΕ) 2018/… του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της …, για την ίδρυση του Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (BEREC) και του Οργανισμού για την υποστήριξη του BEREC (Υπηρεσία του BEREC), την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1211/2009 (ΕΕ L … της …, σ. …).

[+] ΕΕ: Να συμπληρωθεί ο αριθμός του κανονισμού που περιλαμβάνεται στο έγγραφο PE-CONS 51/18 (2016/0286(COD)), καθώς και ο αριθμός, η ημερομηνία και τα στοιχεία ΕΕ του εν λόγω κανονισμού στην υποσημείωση.

Όταν οι πληροφορίες που συλλέγονται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο δεν επαρκούν ώστε οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ή οι λοιπές αρμόδιες αρχές και ο BEREC να εκτελέσουν τα ρυθμιστικά τους καθήκοντα βάσει της του ενωσιακού δικαίου, τέτοιες πληροφορίες μπορούν να ζητούνται από άλλες σχετικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή σε στενά συνδεδεμένους τομείς.

Από τις επιχειρήσεις που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στις αγορές χονδρικής μπορεί επίσης να απαιτείται να υποβάλλουν λογιστικά δεδομένα για τις αγορές λιανικής που συνδέονται με αυτές τις αγορές χονδρικής.

Οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές δύνανται να ζητούν πληροφορίες από τα ενιαία σημεία πληροφόρησης που δημιουργήθηκαν δυνάμει της οδηγίας 2014/61/ΕΕ.

Κάθε αίτημα για πληροφορίες είναι ανάλογο προς την εκτέλεση του καθήκοντος και αιτιολογημένο.

Οι επιχειρήσεις παρέχουν τις πληροφορίες που ζητούνται αμέσως και σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και τον βαθμό λεπτομέρειας που απαιτείται.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές παρέχουν στην Επιτροπή, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, τις απαραίτητες για την εκπλήρωση των καθηκόντων της πληροφορίες βάσει της ΣΛΕΕ. Οι ζητούμενες από την Επιτροπή πληροφορίες είναι ανάλογες προς την εκπλήρωση των καθηκόντων αυτών. Στις περιπτώσεις που οι παρεχόμενες πληροφορίες αναφέρονται σε πληροφορίες οι οποίες είχαν προηγουμένως παρασχεθεί από επιχειρήσεις, κατόπιν αιτήματος της αρχής, οι επιχειρήσεις αυτές ενημερώνονται σχετικά. Στον βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο και πλην ρητού και αιτιολογημένου αιτήματος της παρέχουσας τις πληροφορίες αρχής περί του αντιθέτου, η Επιτροπή θέτει τις παρασχεθείσες πληροφορίες στη διάθεση μιας άλλης τέτοιας αρχής άλλου κράτους μέλους.

Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων της παραγράφου 3, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που παρέχονται σε μια αρχή μπορούν να διατίθενται σε άλλη τέτοια αρχή στο ίδιο ή σε διαφορετικό κράτος μέλος και στον BEREC, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, εάν αυτό είναι αναγκαίο για να μπορεί η μία ή η άλλη αρχή, ή ο BEREC, να τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους δυνάμει του ενωσιακού δικαίου.

3. Εάν οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται δυνάμει της παραγράφου 1, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που συλλέγονται στο πλαίσιο γεωγραφικής έρευνας, θεωρούνται εμπιστευτικές από μια εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή σύμφωνα με τους ενωσιακούς και τους εθνικούς κανόνες περί εμπορικού απορρήτου, η Επιτροπή, ο BEREC και οποιεσδήποτε άλλες ενδιαφερόμενες αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν την εμπιστευτικότητα αυτή. Το εν λόγω απόρρητο δεν εμποδίζει την έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της αρμόδιας αρχής, της Επιτροπής, του BEREC και οποιασδήποτε άλλης ενδιαφερόμενης αρμόδιας αρχής για σκοπούς επανεξέτασης, παρακολούθησης και εποπτείας της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες για την πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες και με την επιφύλαξη των ενωσιακών και των εθνικών κανόνων περί εμπορικού απορρήτου και περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν τις πληροφορίες που συμβάλλουν στη δημιουργία ανοικτής και ανταγωνιστικής αγοράς.

5. Οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν τους όρους πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 4, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών για την παροχή της εν λόγω πρόσβασης.

Άρθρο 21

Απαιτούμενες πληροφορίες βάσει της γενικής άδειας, όσον αφορά τα δικαιώματα χρήσης και τις ειδικές υποχρεώσεις

1. Με την επιφύλαξη τυχόν πληροφοριών που ζητούνται δυνάμει του άρθρου 20 και των υποχρεώσεων υποβολής πληροφοριών και εκθέσεων βάσει εθνικού δικαίου πλην της σχετικής με τη γενική άδεια, οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές μπορούν να απαιτούν από τις επιχειρήσεις να παρέχουν πληροφορίες όσον αφορά τη γενική άδεια, τα δικαιώματα χρήσης ή τις ειδικές υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 2, οι οποίες είναι αναλογικές και δικαιολογούνται αντικειμενικά ιδίως για:

   α) τον συστηματικό ή κατά περίπτωση έλεγχο της συμμόρφωσης με τον όρο 1 του μέρους Α, με τους όρους 2 και 6 του μέρους Δ και με τους όρους 2 και 7 του μέρους Ε του παραρτήματος Ι και της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 2,

   β) τον κατά περίπτωση έλεγχο της συμμόρφωσης με όρους όπως καθορίζονται στο παράρτημα Ι, σε περίπτωση κατάθεσης μιας καταγγελίας ή όταν η αρμόδια αρχή έχει άλλους λόγους να αμφισβητεί τη συμμόρφωση με έναν όρο ή σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή διεξάγει αυτοβούλως έρευνα,

   γ) τη διεξαγωγή διαδικασιών και την αξιολόγηση αιτήσεων για τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης,

   δ) τη δημοσίευση συγκριτικών επισκοπήσεων της ποιότητας και της τιμής των υπηρεσιών προς όφελος των καταναλωτών,

   ε) την αντιπαραβολή σαφώς καθορισμένων στατιστικών στοιχείων, εκθέσεων ή μελετών,

στ) τη διεξαγωγή αναλύσεων της αγοράς για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων σχετικά με τις αγορές του επόμενου σταδίου ή αγορές λιανικής που συνδέονται ή σχετίζονται με τις αγορές που υπόκεινται σε ανάλυση αγοράς,

ζ) τη διασφάλιση της αποδοτικής χρήσης και της αποτελεσματικής διαχείρισης του ραδιοφάσματος και των πόρων αριθμοδότησης,

η) την αξιολόγηση των μελλοντικών εξελίξεων στα δίκτυα ή τις υπηρεσίες που ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στις υπηρεσίες χονδρικής που διατίθενται σε ανταγωνιστές, στην εδαφική κάλυψη, στη διαθέσιμη για τους τελικούς χρήστες συνδεσιμότητα ή στον ορισμό περιοχών δυνάμει του άρθρου 22,

θ) τη διεξαγωγή γεωγραφικών ερευνών,

ι) την ανταπόκριση σε αιτιολογημένα αιτήματα παροχής πληροφοριών που υποβάλλονται από τον BEREC.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β) και στο πρώτο εδάφιο στοιχεία δ) έως ι) δεν απαιτούνται εκ των προτέρων ή ως προϋπόθεση για την είσοδο στην αγορά.

Ο BEREC μπορεί να καταρτίζει υποδείγματα αιτημάτων παροχής πληροφοριών, στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο για τη διευκόλυνση της ενοποιημένης παρουσίασης και ανάλυσης των πληροφοριών που λαμβάνονται.

2. Όσον αφορά τα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος, οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αφορούν ιδίως την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος, καθώς και τη συμμόρφωση με τυχόν υποχρεώσεις κάλυψης και ποιότητας υπηρεσιών που συνοδεύουν τα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος και τον έλεγχό τους.

3. Όταν οι εθνικές ρυθμιστικές ή λοιπές αρμόδιες αρχές απαιτούν από τις επιχειρήσεις να παρέχουν πληροφορίες, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, τις ενημερώνουν σχετικά με τον ειδικό σκοπό για τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν οι εν λόγω πληροφορίες.

4. Οι εθνικές ρυθμιστικές ή οι λοιπές αρμόδιες αρχές δεν επαναλαμβάνουν αιτήματα παροχής πληροφοριών που έχουν ήδη υποβληθεί από τον BEREC δυνάμει του άρθρου 40 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/... [+], όταν ο BEREC έχει θέσει στη διάθεση των αρχών αυτών τις πληροφορίες που έλαβε.

Άρθρο 22

Γεωγραφικές έρευνες αναπτύξεων δικτύου

1. Οι εθνικές ρυθμιστικές και/ή άλλες αρμόδιες αρχές διεξάγουν γεωγραφική έρευνα σχετικά με την εμβέλεια των δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών που είναι ικανά να παρέχουν ευρυζωνικές υπηρεσίες («ευρυζωνικά δίκτυα») έως … [πέντε έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] και στη συνέχεια την επικαιροποιούν τουλάχιστον ανά τρία έτη.

Η γεωγραφική έρευνα περιλαμβάνει έρευνα σχετικά με την τρέχουσα γεωγραφική εμβέλεια των ευρυζωνικών δικτύων στην επικράτειά τους, όπως απαιτείται για τα καθήκοντα των εθνικών ρυθμιστικών και/ή άλλων αρμόδιων αρχών δυνάμει της παρούσας οδηγίας και για έρευνες σε σχέση με την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.

Η γεωγραφική έρευνα μπορεί επίσης να περιλαμβάνει πρόβλεψη για περίοδο που καθορίζει η σχετική αρχή όσον αφορά την εμβέλεια των ευρυζωνικών δικτύων, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας στην επικράτειά τους.

[+] ΕΕ: Να προστεθεί στο κείμενο ο αριθμός του κανονισμού που περιέχεται στο έγγραφο PE-CONS 51/18 (2016/0286(COD)).

Η πρόβλεψη αυτή περιλαμβάνει το σύνολο των σχετικών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με σχεδιαζόμενες αναπτύξεις, από οποιαδήποτε επιχείρηση ή δημόσια αρχή, δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας και σημαντικές αναβαθμίσεις ή επεκτάσεις των δικτύων για την επίτευξη ταχύτητας καταφόρτωσης τουλάχιστον 100 Mbps, Για τον σκοπό αυτό, οι εθνικές ρυθμιστικές και/ή λοιπές αρμόδιες αρχές ζητούν από τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες αρχές να παρέχουν τις εν λόγω πληροφορίες στον βαθμό που είναι διαθέσιμες και μπορούν να παρασχεθούν με εύλογη προσπάθεια.

Η εθνική ρυθμιστική αρχή αποφασίζει, σε σχέση με τα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί ειδικά σε αυτήν δυνάμει της παρούσας οδηγίας, τον βαθμό στον οποίο είναι σκόπιμο να βασίζεται στο σύνολο ή σε μέρος των πληροφοριών που συλλέγονται στο πλαίσιο τέτοιας πρόβλεψης.

Όταν δεν διενεργείται γεωγραφική έρευνα από την εθνική ρυθμιστική αρχή, διενεργείται σε συνεργασία με αυτήν στον βαθμό που ενδέχεται να έχει σημασία για τα καθήκοντά της.

Οι πληροφορίες που συλλέγονται κατά τη γεωγραφική έρευνα έχουν το κατάλληλο επίπεδο τοπικής λεπτομέρειας και περιλαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες για την ποιότητα και τις παραμέτρους των υπηρεσιών· η δε επεξεργασία τους πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 3.

2. Οι εθνικές ρυθμιστικές και/ή λοιπές αρμόδιες αρχές δύνανται να ορίσουν περιοχή με σαφή εδαφικά όρια όπου, βάσει των πληροφοριών που συλλέχθηκαν και τυχόν πρόβλεψης που καταρτίστηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1, καθορίζεται ότι, στη διάρκεια της σχετικής περιόδου πρόβλεψης, καμία επιχείρηση ή δημόσια αρχή δεν έχει αναπτύξει δίκτυο πολύ υψηλής χωρητικότητας ούτε σχεδιάζει την ανάπτυξή του ή τη σημαντική αναβάθμιση ή επέκταση του δικτύου της ώστε να φτάνει σε επιδόσεις ταχύτητας καταφόρτωσης τουλάχιστον 100 Mbps. Οι εθνικές ρυθμιστικές και/ή λοιπές αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν τις ορισθείσες περιοχές.

3. Εντός της ορισθείσας περιοχής, οι σχετικές αρχές δύνανται να καλέσουν επιχειρήσεις και δημόσιες αρχές να δηλώσουν την πρόθεσή τους να αναπτύξουν δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου πρόβλεψης. Όταν μετά την εν λόγω πρόσκληση μια επιχείρηση ή δημόσια αρχή δηλώσει τέτοια πρόθεση, η σχετική αρχή δύναται να απαιτήσει από άλλες επιχειρήσεις και δημόσιες αρχές να δηλώσουν τυχόν πρόθεσή να αναπτύξουν δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας ή να προβούν σε σημαντική αναβάθμιση ή επέκταση του δικτύου τους ώστε να φτάνει σε επιδόσεις ταχύτητας καταφόρτωσης τουλάχιστον 100 Mbps στη συγκεκριμένη περιοχή. Η σχετική αρχή διευκρινίζει τις πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις εν λόγω δηλώσεις, προκειμένου να διασφαλίζεται τουλάχιστον παρόμοιο επίπεδο λεπτομέρειας με εκείνο που λαμβάνεται υπόψη σε τυχόν πρόβλεψη που πραγματοποιείται δυνάμει της παραγράφου 1. Ενημερώνει επίσης κάθε επιχείρηση ή δημόσια αρχή που εκδηλώνει το ενδιαφέρον της κατά πόσον η ορισθείσα περιοχή καλύπτεται ή ενδέχεται να καλύπτεται από δίκτυο πρόσβασης νέας γενιάς που προσφέρει ταχύτητες καταφόρτωσης κάτω των 100 Mbps, βάσει των πληροφοριών που συλλέγονται σύμφωνα με την παράγραφο 1.

4. Τα μέτρα δυνάμει της παραγράφου 3 λαμβάνονται σύμφωνα με διαδικασία αποδοτική, αντικειμενική, διαφανή και χωρίς διακρίσεις, κατά την οποία καμία επιχείρηση δεν αποκλείεται εκ των προτέρων.

5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές και οι τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές που είναι υπεύθυνες για την κατανομή των δημόσιων κονδυλίων για την ανάπτυξη δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, για τον σχεδιασμό εθνικών σχεδίων ευρυζωνικότητας, για τον καθορισμό υποχρεώσεων κάλυψης που συνοδεύουν τα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος και για τον έλεγχο της διαθεσιμότητας των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις υποχρεώσεις παροχής καθολικής υπηρεσίας στην επικράτειά τους λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα της γεωγραφικής έρευνας και του τυχόν ορισμού περιοχών σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 3.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρχές που διενεργούν τη γεωγραφική έρευνα παρέχουν τα εν λόγω αποτελέσματα με την προϋπόθεση ότι η αποδέκτρια αρχή εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας και προστασίας του επιχειρηματικού απορρήτου με τη διαβιβάζουσα αρχή, ενημερώνουν δε τα μέρη που παρείχαν τις πληροφορίες. Τα αποτελέσματα αυτά διατίθενται επίσης στον BEREC και στην Επιτροπή κατόπιν αιτήματός τους και υπό τις ίδιες προϋποθέσεις.

6. Εάν οι σχετικές πληροφορίες δεν είναι διαθέσιμες στην αγορά, οι αρμόδιες αρχές καθιστούν τα δεδομένα από τις γεωγραφικές έρευνες που δεν υπόκεινται σε όρους εμπορικού απορρήτου άμεσα διαθέσιμα σύμφωνα με την οδηγία 2003/98/ΕΚ ώστε να καθίσταται δυνατή η επαναχρησιμοποίησή τους. Επίσης, σε περίπτωση που δεν διατίθενται στην αγορά εργαλεία αυτού του είδους, καθιστούν διαθέσιμα εργαλεία πληροφόρησης που επιτρέπουν στους τελικούς χρήστες να προσδιορίσουν τη διαθεσιμότητα συνδεσιμότητας σε διάφορες περιοχές, με επίπεδο λεπτομέρειας που είναι χρήσιμο προς υποστήριξη της επιλογής τους όσον αφορά τον φορέα εκμετάλλευσης ή πάροχο υπηρεσιών.

7. Έως την ... [18 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], και για να συμβάλει στη συνεπή εφαρμογή των γεωγραφικών ερευνών και προβλέψεων, ο BEREC, κατόπιν διαβούλευσης με τους συμφεροντούχους και σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή και τις σχετικές εθνικές αρχές, εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές για να επικουρεί τις εθνικές ρυθμιστικές και/ή άλλες αρμόδιες αρχές στη συνεκτική εφαρμογή των υποχρεώσεών τους δυνάμει του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 23

Μηχανισμός διαβούλευσης και διαφάνειας

1. Εκτός των περιπτώσεων που εμπίπτουν στο άρθρο 26 ή 27 ή στο άρθρο 32 παράγραφος 10, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση που εθνικές ρυθμιστικές ή λοιπές αρμόδιες αρχές προτίθενται να λάβουν μέτρα σύμφωνα με την παρούσα οδηγία ή προτίθενται να προβλέψουν περιορισμούς σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφοι 4 και 5, και εφόσον τα εν λόγω μέτρα ή περιορισμοί έχουν σημαντικό αντίκτυπο στη σχετική αγορά, παρέχουν στα ενδιαφερόμενα μέρη δυνατότητα σχολιασμού του σχεδίου μέτρου εντός εύλογης χρονικής περιόδου, λαμβάνοντας υπόψη την περιπλοκότητα του ζητήματος και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον 30 ημερών, εκτός εξαιρετικών περιστάσεων.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 35, οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν την RSPG, κατά τον χρόνο της δημοσιοποίησης, σχετικά με κάθε σχέδιο μέτρων που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας συγκριτικής ή ανταγωνιστικής επιλογής δυνάμει του άρθρου 55 παράγραφος 2 και αφορά τη χρήση ραδιοφάσματος για την οποία έχουν καθοριστεί εναρμονισμένες προϋποθέσεις από τα τεχνικά μέτρα εφαρμογής σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 676/2002/ΕΚ ώστε να επιτρέπεται η χρήση του για ασύρματα ευρυζωνικά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών («ασύρματα ευρυζωνικά δίκτυα και υπηρεσίες»).

3. Οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές δημοσιοποιούν τις εθνικές τους διαδικασίες διαβούλευσης.

   Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη δημιουργία ενιαίου σημείου ενημέρωσης όπου διατίθενται όλες οι τρέχουσες διαβουλεύσεις.

4. Τα αποτελέσματα της διαδικασίας διαβούλευσης δημοσιοποιούνται, με εξαίρεση τις πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα σύμφωνα με τους ενωσιακούς και τους εθνικούς κανόνες σχετικά με το εμπορικό απόρρητο.

Άρθρο 24

Διαβούλευση των ενδιαφερόμενων μερών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν, ανάλογα με την περίπτωση, ότι οι αρμόδιες αρχές σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις των τελικών χρηστών, ιδίως των καταναλωτών, και των τελικών χρηστών με αναπηρίες, των κατασκευαστών και των επιχειρήσεων που παρέχουν δίκτυα ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, για θέματα που άπτονται των δικαιωμάτων του συνόλου των τελικών χρηστών και των καταναλωτών, περιλαμβανομένης της ισοδύναμης πρόσβασης και της επιλογής για τους τελικούς χρήστες με αναπηρίες, όσον αφορά τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που είναι διαθέσιμες στο κοινό, ιδίως όταν έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην αγορά.

   Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές θεσπίζουν μηχανισμό διαβούλευσης, προσβάσιμο σε τελικούς χρήστες με αναπηρίες, ώστε στις αποφάσεις τους για θέματα που αφορούν τον τελικό χρήστη και τα δικαιώματα του καταναλωτή όσον αφορά διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών να λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα συμφέροντα των καταναλωτών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

2. Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να αναπτύσσουν υπό την καθοδήγηση των αρμόδιων αρχών σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές μηχανισμούς οι οποίοι προβλέπουν τη συμμετοχή των καταναλωτών, των οργανώσεων χρηστών και των παρόχων υπηρεσιών και αποβλέπουν στη βελτίωση της γενικής ποιότητας της παροχής υπηρεσιών, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη και την παρακολούθηση κωδίκων συμπεριφοράς και προτύπων λειτουργίας.

3. Με την επιφύλαξη εθνικών κανόνων σύμφωνων με το ενωσιακό δίκαιο που προάγουν στόχους πολιτικής για τον πολιτισμό και τα μέσα επικοινωνίας, όπως η πολιτιστική και γλωσσική ποικιλομορφία και η πολυφωνία των μέσων επικοινωνίας, οι αρμόδιες αρχές σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να προωθούν τη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων που παρέχουν δίκτυα ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τομέων που ενδιαφέρονται για την προαγωγή νόμιμου περιεχομένου στα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Η συνεργασία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει και συντονισμό των πληροφοριών δημοσίου ενδιαφέροντος οι οποίες πρέπει να παρέχονται βάσει του άρθρου 103 παράγραφος 4.

άρθρο 25

Εξωδικαστική επίλυση διαφορών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εθνική ρυθμιστική αρχή ή μια άλλη αρμόδια αρχή που ευθύνεται για την εφαρμογή των άρθρων 102 έως 107 και του άρθρου 115 της παρούσας οδηγίας, ή τουλάχιστον ένας ανεξάρτητος φορέας με αποδεδειγμένη σχετική εμπειρία, αναφέρεται ως οντότητα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 της οδηγίας 2013/11/ΕΕ με σκοπό την επίλυση διαφορών για τις διαφορές μεταξύ παρόχων και καταναλωτών που προκύπτουν από την παρούσα οδηγία και αφορούν την εκτέλεση των συμβάσεων. Τα κράτη μέλη μπορούν να επεκτείνουν την πρόσβαση στις διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών που παρέχονται από την εν λόγω αρχή ή φορέα σε τελικούς χρήστες εκτός των καταναλωτών, ιδίως στις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.

2. Με την επιφύλαξη της οδηγίας 2013/11/ΕΕ, όταν στις διαφορές αυτές εμπλέκονται μέρη από διαφορετικά κράτη μέλη, τα κράτη μέλη συντονίζουν τις προσπάθειές τους προκειμένου να επιτύχουν την επίλυση της διαφοράς.

Άρθρο 26

Επίλυση διαφοράς μεταξύ επιχειρήσεων

1. Σε περίπτωση διαφοράς που προκύπτει σε σχέση με υφιστάμενες υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα οδηγία μεταξύ παρόχων δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε ένα κράτος μέλος, ή μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών και άλλων επιχειρήσεων στο κράτος μέλος που επωφελούνται από τις υποχρεώσεις πρόσβασης ή διασύνδεσης ή μεταξύ παρόχων δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε κράτος μέλος και παρόχων συναφών ευκολιών, η ενδιαφερόμενη εθνική ρυθμιστική αρχή εκδίδει, κατόπιν αιτήματος ενός εκ των μερών και υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 2, δεσμευτική απόφαση για την επίλυση της διαφοράς, το ταχύτερο δυνατό με βάση σαφείς και αποδοτικές διαδικασίες, και, πάντως, εντός τεσσάρων μηνών, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις. Το οικείο κράτος μέλος απαιτεί την πλήρη συνεργασία όλων των μερών με την εθνική ρυθμιστική αρχή.

2. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να αρνούνται την επίλυση διαφοράς, εάν υπάρχουν άλλοι μηχανισμοί, συμπεριλαμβανομένης της διαμεσολάβησης, οι οποίοι θα μπορούσαν να συμβάλουν καλύτερα στην έγκαιρη επίλυση της διαφοράς σύμφωνα με τους στόχους του άρθρου 3. Τα μέρη ενημερώνονται σχετικά αμελλητί από την εθνική ρυθμιστική αρχή. Εάν η διαφορά δεν έχει επιλυθεί μετά την πάροδο τεσσάρων μηνών και το μέρος το οποίο επιζητεί την επανόρθωση δεν την έχει φέρει ενώπιον δικαστηρίου, η εθνική ρυθμιστική αρχή εκδίδει, κατόπιν αιτήματος ενός των μερών, δεσμευτική απόφαση για τη επίλυση της διαφοράς, το συντομότερο δυνατό, και, εν πάση περιπτώσει, εντός τεσσάρων μηνών.

3. Κατά την επίλυση μιας διαφοράς, η εθνική ρυθμιστική αρχή λαμβάνει αποφάσεις που αποσκοπούν στην επίτευξη των στόχων τους οποίους θέτει το άρθρο 3. Οι υποχρεώσεις που μπορεί να επιβάλει η εθνική ρυθμιστική αρχή σε μια επιχείρηση, στο πλαίσιο της επίλυσης διαφοράς, συμμορφώνονται με την παρούσα οδηγία.

4. Η απόφαση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής δημοσιοποιείται, τηρουμένων των απαιτήσεων περί εμπορικού απορρήτου. Η εθνική ρυθμιστική αρχή παρέχει στα ενδιαφερόμενα μέρη πλήρη έκθεση των λόγων επί των οποίων βασίζεται η απόφαση.

5. Η διαδικασία που αναφέρεται στις παραγράφους 1, 3 και 4 δεν στερεί από κανένα μέρος τη δυνατότητα να προσφύγει στα δικαστήρια.

Άρθρο 27

Επίλυση διασυνοριακών διαφορών

1. Σε περίπτωση διαφοράς στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας μεταξύ επιχειρήσεων από διαφορετικά κράτη μέλη εφαρμόζονται οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω διατάξεις δεν εφαρμόζονται σε διαφορές σχετικά με τον συντονισμό ραδιοφάσματος που καλύπτεται από το άρθρο 28.

2. Κάθε μέρος μπορεί να παραπέμψει τη διαφορά στην οικεία εθνική ρυθμιστική αρχή ή στις οικείες εθνικές ρυθμιστικές αρχές. Όταν η διαφορά επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, η αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή ή οι αρμόδιες εθνικές ρυθμιστικές αρχές κοινοποιούν τη διαφορά στον BEREC με στόχο τη συνεκτική επίλυση της διαφοράς, σύμφωνα με τους στόχους του άρθρου 3.

3. Όταν πραγματοποιείται τέτοια κοινοποίηση, ο BEREC εκδίδει γνώμη με την οποία καλεί την οικεία εθνική ρυθμιστική αρχή ή τις οικείες εθνικές ρυθμιστικές αρχές να προβούν σε συγκεκριμένες ενέργειες για την επίλυση της διαφοράς ή να μην προβούν σε ενέργειες, στο συντομότερο δυνατό χρονικό πλαίσιο και, σε κάθε περίπτωση, εντός τεσσάρων μηνών, πλην εξαιρετικών περιστάσεων.

4. Η οικεία εθνική ρυθμιστική αρχή ή οι οικείες εθνικές ρυθμιστικές αρχές αναμένουν τη γνώμη του BEREC προτού προβούν σε οποιαδήποτε ενέργεια για την επίλυση της διαφοράς. Σε εξαιρετικές περιστάσεις, εφόσον υπάρχει επείγουσα ανάγκη ανάληψης δράσης, προκειμένου να διασφαλιστεί ο ανταγωνισμός ή να προστατευτούν τα συμφέροντα των τελικών χρηστών, οποιαδήποτε από τις αρμόδιες εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορεί, είτε κατόπιν αιτήματος των μερών είτε με δική της πρωτοβουλία, να λάβει προσωρινά μέτρα.

5. Οποιαδήποτε υποχρέωση επιβάλλει η εθνική ρυθμιστική αρχή σε επιχείρηση στο πλαίσιο της επίλυσης της διαφοράς είναι σύμφωνη με την παρούσα οδηγία, λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη που εκδίδει ο BEREC, και εγκρίνεται εντός ενός μηνός από την έκδοση της εν λόγω γνώμης.

6. Η διαδικασία της παραγράφου 2 δεν στερεί από κανένα μέρος τη δυνατότητα να προσφύγει στα δικαστήρια.

Άρθρο 28

Συντονισμός ραδιοφάσματος μεταξύ κρατών μελών

1. Τα κράτη μέλη και οι αρμόδιες αρχές τους διασφαλίζουν ότι η χρήση του ραδιοφάσματος είναι οργανωμένη στην επικράτειά τους κατά τρόπο ώστε να μην εμποδίζεται κανένα άλλο κράτος μέλος από το να επιτρέπει στην επικράτειά του τη χρήση εναρμονισμένου ραδιοφάσματος σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, ιδίως λόγω διασυνοριακών επιβλαβών παρεμβολών μεταξύ των κρατών μελών.

Προς τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που υπέχουν βάσει του διεθνούς δικαίου και των σχετικών διεθνών συμφωνιών, όπως οι κανονισμοί ραδιοεπικοινωνιών της ITU και οι περιφερειακές συμφωνίες ραδιοεπικοινωνιών της ITU.

2. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται μεταξύ τους και, κατά περίπτωση, μέσω της RSPG, κατά τον διασυνοριακό συντονισμό της χρήσης ραδιοφάσματος προκειμένου:

α) να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1,

β) να επιλύουν τυχόν προβλήματα ή διαφορές σε σχέση με τον διασυνοριακό συντονισμό ή τις διασυνοριακές επιβλαβείς παρεμβολές μεταξύ των κρατών μελών, αλλά και με τρίτες χώρες, που εμποδίζουν τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν το εναρμονισμένο ραδιοφάσμα στην επικράτειά τους.

3. Προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1, οποιοδήποτε θιγόμενο κράτος μέλος μπορεί να ζητεί από την RSPG να χρησιμοποιήσει τις καλές της υπηρεσίες για να αντιμετωπίσει τυχόν προβλήματα ή διαφορές σχετικά με τον διασυνοριακό συντονισμό ή τις διασυνοριακές επιβλαβείς παρεμβολές. Κατά περίπτωση, η RSPG μπορεί να εκδώσει γνώμη προτείνοντας συντονισμένη λύση σχετικά με τέτοιου είδους προβλήματα ή διαφορές.

4. Σε περίπτωση που οι δράσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 ή 3 δεν έχουν επιλύσει το πρόβλημα ή τη διαφορά, και κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε θιγόμενου κράτους μέλους, η Επιτροπή δύναται, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη κάθε γνώμη της RSPG η οποία εισηγείται συντονισμένη λύση δυνάμει της παραγράφου 3, να εγκρίνει αποφάσεις που απευθύνονται στα κράτη μέλη τα οποία αφορά το ζήτημα της ανεπίλυτης επιβλαβούς παρεμβολής μέσω εκτελεστικών πράξεων για την επίλυση διασυνοριακής επιβλαβούς παρεμβολής μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών μελών οι οποίες τα αποτρέπουν από τη χρήση εναρμονισμένου ραδιοφάσματος στην επικράτειά τους.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 118 παράγραφος 4.

5. Η Ένωση παρέχει, κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε θιγόμενου κράτους μέλους, νομική, πολιτική και τεχνική υποστήριξη με σκοπό την επίλυση ζητημάτων συντονισμού του ραδιοφάσματος με χώρες γειτονικές της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των υποψηφίων και των υπό ένταξη χωρών, κατά τρόπο ώστε τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη να είναι σε θέση να τηρούν τις υποχρεώσεις τους βάσει του ενωσιακού δικαίου. Κατά την παροχή της εν λόγω συνδρομής, η Ένωση προωθεί την εφαρμογή πολιτικών της Ένωσης.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ
ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Άρθρο 29

Κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν το σύστημα των κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένων των προστίμων και, κατά περίπτωση, των μη ποινικών προκαθορισμένων ή περιοδικών κυρώσεων, που επιβάλλονται για παραβάσεις των εθνικών διατάξεων κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας ή οποιασδήποτε νομικά δεσμευτικής απόφασης που εκδίδει η Επιτροπή, η εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή δυνάμει της παρούσας οδηγίας, και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για να διασφαλίζεται η εφαρμογή τους. Εντός των ορίων του εθνικού δικαίου, οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές διαθέτουν την εξουσία να επιβάλλουν αυτές τις κυρώσεις. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι κατάλληλες, αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν κυρώσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 3 μόνο όταν επιχείρηση ή δημόσια αρχή παρέχει παραπλανητικές, εσφαλμένες ή ελλιπείς πληροφορίες εκ προθέσεως ή λόγω βαριάς αμέλειας.

Κατά τον προσδιορισμό του ποσού των προστίμων ή των περιοδικών κυρώσεων που επιβάλλονται σε επιχείρηση ή δημόσια αρχή που παρέχει εκ προθέσεως ή λόγω βαριάς αμέλειας παραπλανητικές, εσφαλμένες ή ελλιπείς πληροφορίες στο πλαίσιο της διαδικασίας που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 3, λαμβάνεται υπόψη, μεταξύ άλλων, το κατά πόσον η συμπεριφορά της επιχείρησης ή της δημόσιας αρχής είχε αρνητικό αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και, ιδιαίτερα, κατά πόσον σε αντίθεση με τις αρχικά παρασχεθείσες πληροφορίες ή τυχόν επικαιροποίηση αυτών η επιχείρηση ή η δημόσια αρχή είτε ανέπτυξε, επέκτεινε ή αναβάθμισε δίκτυο είτε δεν έχει αναπτύξει δίκτυο, και δεν έχει αιτιολογήσει αντικειμενικά αυτήν την αλλαγή του σχεδίου.

Άρθρο 30

Συμμόρφωση προς τους όρους της γενικής άδειας ή των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος και πόρων αριθμοδότησης και συμμόρφωση προς τις ειδικές υποχρεώσεις

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι σχετικές αρμόδιες αρχές τους να παρακολουθούν και να επιβλέπουν τη συμμόρφωση με τους όρους της γενικής άδειας ή των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος και πόρων αριθμοδότησης, με τις ειδικές υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 και με την υποχρέωση αποτελεσματικής και αποδοτικής χρήσης του ραδιοφάσματος σύμφωνα με το άρθρο 4, το άρθρο 45 παράγραφος 1 και το άρθρο 47.

Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να ζητούν από τις επιχειρήσεις που υπόκεινται στη γενική άδεια ή απολαύουν δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος ή πόρων αριθμοδότησης να παρέχουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον έλεγχο της συμμόρφωσης προς τους όρους της γενικής άδειας ή των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος και πόρων αριθμοδότησης ή προς τις ειδικές υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 ή στο άρθρο 47, σύμφωνα με το άρθρο 21.

2. Εάν η αρμόδια αρχή διαπιστώσει ότι μια επιχείρηση δεν τηρεί έναν ή περισσότερους όρους της γενικής άδειας ή των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος και πόρων αριθμοδότησης ή τις ειδικές υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 2, κοινοποιεί στην επιχείρηση την εν λόγω διαπίστωση και παρέχει στην επιχείρηση τη δυνατότητα να εκθέσει τις απόψεις της, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

3. Η αρμόδια αρχή έχει τη δυνατότητα να απαιτήσει την παύση της παράβασης στην οποία αναφέρεται η παράγραφος 2, είτε αμέσως είτε εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, και λαμβάνει κατάλληλα και αναλογικά μέτρα που αποβλέπουν στην εξασφάλιση της συμμόρφωσης.

Εν προκειμένω, τα κράτη μέλη εξουσιοδοτούν τις αρμόδιες αρχές να επιβάλλουν:

α) κατά περίπτωση, αποτρεπτικές χρηματικές κυρώσεις, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν περιοδικές κυρώσεις με αναδρομικό αποτέλεσμα, και

β) διαταγή να διακοπεί ή να καθυστερήσει η παροχή υπηρεσίας ή δέσμης υπηρεσιών η οποία, εάν συνεχιζόταν, θα κατέληγε σε σοβαρή στρέβλωση του ανταγωνισμού, ενώ εκκρεμεί η συμμόρφωση με υποχρεώσεις πρόσβασης που έχουν επιβληθεί μετά από ανάλυση αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 67.

Οι αρμόδιες αρχές ανακοινώνουν τα μέτρα και τους λόγους στους οποίους βασίζονται στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση χωρίς καθυστέρηση και προβλέπουν εύλογο χρονικό διάστημα για τη συμμόρφωση της επιχείρησης προς το μέτρο.

4. Παρά τις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη εξουσιοδοτούν την αρμόδια αρχή να επιβάλλει, ανάλογα με την περίπτωση, χρηματικές κυρώσεις στις επιχειρήσεις που δεν παρέχουν πληροφορίες σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν το άρθρο 21 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) ή β) και το άρθρο 69 εντός εύλογου χρονικού διαστήματος που ορίζεται από την αρμόδια αρχή.

5. Σε περιπτώσεις σοβαρής παράβασης ή επανειλημμένων παραβάσεων των όρων της γενικής άδειας ή των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος και πόρων αριθμοδότησης ή των ειδικών υποχρεώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 ή στο άρθρο 47 παράγραφος 1 ή 2, εάν τα μέτρα για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου δεν φέρουν αποτέλεσμα, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές εμποδίζουν την περαιτέρω παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών από μια επιχείρηση ή να αναστέλλουν ή να ανακαλούν τα εν λόγω δικαιώματα χρήσης. Τα κράτη μέλη εξουσιοδοτούν την αρμόδια αρχή να επιβάλλει αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις. Αυτές οι κυρώσεις μπορούν να επιβληθούν ώστε να καλύπτουν τη χρονική περίοδο κάθε παράβασης, ακόμη και εάν η παράβαση έχει στη συνέχεια διορθωθεί.

6. Με επιφύλαξη των παραγράφων 2, 3 και 5 του παρόντος άρθρου, η αρμόδια αρχή μπορεί να λαμβάνει έκτακτα προσωρινά μέτρα προς αντιμετώπιση της κατάστασης, πριν από τη λήψη τελικής απόφασης, εάν έχει αποδείξεις ότι η παράβαση των όρων της γενικής άδειας, των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος και πόρων αριθμοδότησης ή των ειδικών υποχρεώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 ή στο άρθρο 47 παράγραφος 1 ή 2 συνιστά άμεση και σοβαρή απειλή για τη δημόσια ασφάλεια, τη δημόσια τάξη ή τη δημόσια υγεία ή κίνδυνο ότι θα προξενήσει σοβαρά οικονομικά ή λειτουργικά προβλήματα σε άλλους παρόχους ή σε χρήστες δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή άλλους χρήστες του ραδιοφάσματος. Η αρμόδια αρχή παρέχει στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση εύλογη δυνατότητα να εκθέσει την άποψή της και να προτείνει διορθωτικά μέτρα. Εφόσον απαιτείται, η αρμόδια αρχή μπορεί να επιβεβαιώνει τα προσωρινά μέτρα, τα οποία έχουν μέγιστη ισχύ τριών μηνών, αλλά μπορούν, σε περιπτώσεις μη ολοκλήρωσης των διαδικασιών εκτέλεσης, να παραταθούν για περαιτέρω χρονική περίοδο έως και τριών μηνών.

7. Οι επιχειρήσεις έχουν δικαίωμα να προσφεύγουν κατά των μέτρων που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος άρθρου σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 31.

Άρθρο 31

Δικαίωμα προσφυγής

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την ύπαρξη αποτελεσματικών μηχανισμών σε εθνικό επίπεδο, βάσει των οποίων κάθε χρήστης ή επιχείρηση που παρέχει δίκτυα ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή συναφείς ευκολίες έχει, όταν θίγεται από απόφαση αρμόδιας αρχής, δικαίωμα προσφυγής κατά της εν λόγω αποφάσεως ενώπιον οργάνου προσφυγής ανεξάρτητου από τους διαδίκους και από οποιαδήποτε εξωτερική παρέμβαση ή πολιτική πίεση που ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την ανεξάρτητη αξιολόγησή του στα θέματα των οποίων επιλαμβάνεται. Το εν λόγω όργανο προσφυγής, το οποίο μπορεί να είναι δικαστήριο, διαθέτει την απαιτούμενη εμπειρία για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπόθεσης.

   Έως την ολοκλήρωση της προσφυγής ισχύει η απόφαση της αρμόδιας αρχής, εκτός εάν ληφθούν προσωρινά μέτρα σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

2. Εάν το όργανο προσφυγής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δεν έχει δικαιοδοτικό χαρακτήρα, αιτιολογεί πάντοτε εγγράφως τις αποφάσεις του. Επίσης, στην περίπτωση αυτή, η απόφασή του υπόκειται σε αναθεώρηση από δικαστήριο, κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ.

   Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού προσφυγής.

3. Τα κράτη μέλη συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με το εν γένει θέμα των προσφυγών, τη διάρκεια των διαδικασιών προσφυγής και τον αριθμό των αποφάσεων για λήψη προσωρινών μέτρων. Τα κράτη μέλη παρέχουν τις πληροφορίες αυτές, καθώς και τις αποφάσεις, στην Επιτροπή και στον BEREC κατόπιν αιτιολογημένης αιτήσεώς τους.

ΤΙΤΛΟΣ IV
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Άρθρο 32

Εδραίωση της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών

1. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν ιδιαιτέρως υπόψη τους όλους τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 3.

2. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές συμβάλλουν στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς συνεργαζόμενες μεταξύ τους, αλλά και με την Επιτροπή και με τον BEREC, κατά διαφανή τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η συνεπής εφαρμογή της παρούσας οδηγίας σε όλα τα κράτη μέλη. Προς τον σκοπό αυτό, συνεργάζονται ιδίως με την Επιτροπή και τον BEREC για τον προσδιορισμό των τύπων των μέσων και των διορθωτικών μέτρων που ενδείκνυνται για συγκεκριμένες καταστάσεις που επικρατούν στην αγορά.

3. Εάν δεν προβλέπεται άλλως σε συστάσεις ή κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 34, μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας διαβούλευσης, αν απαιτείται, βάσει του άρθρου 23, εφόσον εθνική ρυθμιστική αρχή προτίθεται να λάβει μέτρο το οποίο:

α) εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 61, 64, 67, 68 ή 83 και

β) είναι πιθανόν να επηρεάσει στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών,

δημοσιεύει το σχέδιο μέτρου και το κοινοποιεί στην Επιτροπή, τον BEREC και στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές άλλων κρατών μελών, ταυτοχρόνως, μαζί με την αιτιολόγηση για το μέτρο, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 3. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές, ο BEREC και η Επιτροπή διαβιβάζουν εντός μηνός τα σχόλιά τους για το εν λόγω σχέδιο μέτρου. Η μηνιαία προθεσμία δεν μπορεί να παραταθεί.

4. Το σχέδιο μέτρου που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου δεν εκδίδεται επί δύο περαιτέρω μήνες, εφόσον το εν λόγω μέτρο αποσκοπεί:

α) στον καθορισμό σχετικής αγοράς που διαφέρει από εκείνες που ορίζονται στη σύσταση η οποία αναφέρεται στο άρθρο 64 παράγραφος 1 ή

β) στον καθορισμό επιχείρησης ως κατέχουσας, είτε μεμονωμένα είτε από στις με άλλους, σημαντική ισχύ στην αγορά, βάσει του άρθρου 67 παράγραφος 3 ή 4,

και είναι πιθανόν να επηρεάσει τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, ενώ η Επιτροπή έχει επισημάνει στην εθνική ρυθμιστική αρχή ότι θεωρεί πως το σχέδιο μέτρου θα δημιουργούσε φραγμό στην εσωτερική αγορά ή εάν έχει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά του με το ενωσιακό δίκαιο και ιδίως με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3. Η εν λόγω προθεσμία δύο μηνών δεν παρατείνεται. Η Επιτροπή ενημερώνει τον BEREC και τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές σχετικά με τις επιφυλάξεις της στην περίπτωση αυτή και ταυτοχρόνως τις δημοσιοποιεί.

5. Ο BEREC δημοσιεύει γνώμη σχετικά με την αναφερόμενη στην παράγραφο 4 επιφύλαξη της Επιτροπής, αποφαινόμενος σχετικά με το κατά πόσο το σχέδιο μέτρου πρέπει να διατηρηθεί, να τροποποιηθεί ή να αποσυρθεί και, εφόσον απαιτείται, καταθέτει συγκεκριμένες προτάσεις προς τον σκοπό αυτό.

6. Εντός της δίμηνης προθεσμίας της παραγράφου 4, η Επιτροπή μπορεί είτε:

α) να αποφασίσει να καλέσει την ενδιαφερόμενη ρυθμιστική εθνική αρχή να αποσύρει το σχέδιο μέτρου ή

β) να αποφασίσει να άρει τις επιφυλάξεις της κατά την παράγραφο 4.

Η Επιτροπή λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη της τη γνώμη του BEREC πριν από τη λήψη απόφασης.

Η απόφαση που αναφέρεται στο στοιχείο α) συνοδεύεται από λεπτομερή και αντικειμενική ανάλυση των λόγων για τους οποίους η Επιτροπή θεωρεί ότι το σχέδιο μέτρου δεν πρέπει να θεσπιστεί, καθώς και από συγκεκριμένες προτάσεις για την τροποποίησή του.

7. Στις περιπτώσεις που η Επιτροπή εκδίδει απόφαση σύμφωνα με το στοιχείο α) της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου ζητώντας από την εθνική ρυθμιστική αρχή να αποσύρει σχέδιο μέτρου, η εθνική ρυθμιστική αρχή τροποποιεί ή αποσύρει το σχέδιο μέτρου εντός εξαμήνου από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της Επιτροπής. Σε περίπτωση που το σχέδιο μέτρου τροποποιείται, η εθνική ρυθμιστική αρχή διοργανώνει δημόσια διαβούλευση σύμφωνα με το άρθρο 23 και επανακοινοποιεί το τροποποιημένο σχέδιο μέτρου στην Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

8. Η ενδιαφερόμενη εθνική ρυθμιστική αρχή λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη της τα σχόλια των άλλων εθνικών ρυθμιστικών αρχών, του BEREC και της Επιτροπής και, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4 και στην παράγραφο 6 στοιχείο α), μπορεί να θεσπίζει το προκύπτον σχέδιο μέτρου και, εφόσον το πράξει, το κοινοποιεί στην Επιτροπή.

9. Η εθνική ρυθμιστική αρχή ανακοινώνει στην Επιτροπή και στον BEREC όλα τα εγκεκριμένα τελικά μέτρα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 3 στοιχεία α) και β).

10. Σε εξαιρετικές περιστάσεις, όταν μια εθνική ρυθμιστική αρχή κρίνει ότι πρέπει να αναληφθεί δράση επειγόντως προκειμένου να διασφαλισθεί ο ανταγωνισμός και να προστατευθούν τα συμφέροντα των χρηστών, κατά παρέκκλιση από τη διαδικασία των παραγράφων 3 και 4, μπορεί να λαμβάνει αμέσως αναλογικά και προσωρινά μέτρα. Ανακοινώνει αμελλητί στην Επιτροπή, στις άλλες εθνικές ρυθμιστικές αρχές και στον BEREC τα μέτρα αυτά, πλήρως αιτιολογημένα. Η απόφαση εθνικής ρυθμιστικής αρχής για τη μονιμοποίηση των μέτρων ή την παράταση της ισχύος τους υπόκειται στις παραγράφους 3 και 4.

11. Η εθνική ρυθμιστική αρχή δύναται να αποσύρει ένα σχέδιο μέτρου ανά πάσα στιγμή.

Άρθρο 33

Διαδικασία για τη συνεκτική εφαρμογή των διορθωτικών μέτρων

1. Όταν σχεδιαζόμενο μέτρο που εμπίπτει στο άρθρο 32 παράγραφος 3 αποσκοπεί στην επιβολή, τροποποίηση ή άρση υποχρέωσης επιχείρησης κατ' εφαρμογή του άρθρου 61 ή 67 σε συνδυασμό με τα άρθρα 69 έως 76 και το άρθρο 83, η Επιτροπή δύναται, εντός της περιόδου του ενός μηνός που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 3, να κοινοποιήσει στην αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή και στον BEREC τους λόγους του για τους οποίους θεωρεί ότι το σχέδιο μέτρου δημιουργεί φραγμούς στην εσωτερική αγορά ή ότι αμφισβητεί σοβαρά τη συμβατότητά του με το ενωσιακό δίκαιο. Σε αυτήν την περίπτωση, το σχέδιο μέτρου δεν εγκρίνεται για τρεις ακόμη μήνες μετά την κοινοποίηση της Επιτροπής.

   Εάν δεν υπάρξει κοινοποίηση, η αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή δύναται να εγκρίνει το μέτρο, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη οποιαδήποτε σχόλια της Επιτροπής, του BEREC ή οιασδήποτε άλλης εθνικής ρυθμιστικής αρχής.

2. Κατά την τρίμηνη περίοδο στην οποία αναφέρεται η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή, ο BEREC και η αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή συνεργάζονται στενά με στόχο την εξεύρεση του καταλληλότερου και αποτελεσματικότερου μέτρου υπό το πρίσμα των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3, λαμβάνοντας ταυτόχρονα δεόντως υπόψη τις απόψεις των συμμετεχόντων στην αγορά και την ανάγκη να διασφαλισθεί η ανάπτυξη συνεκτικής ρυθμιστικής πρακτικής.

3. Εντός έξι εβδομάδων από την έναρξη της τρίμηνης περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ο BEREC γνωμοδοτεί σχετικά με την αναφερόμενη στην παράγραφο 1 κοινοποίηση της Επιτροπής, αποφαινόμενος σχετικά με το κατά πόσο το σχέδιο μέτρου πρέπει να τροποποιηθεί ή να αποσυρθεί και, εφόσον απαιτείται, καταθέτει συγκεκριμένες προτάσεις προς τον σκοπό αυτό. Η εν λόγω γνώμη αιτιολογείται και δημοσιοποιείται.

4. Εάν στη γνωμοδότησή του ο BEREC συμμερίζεται τις σοβαρές αμφιβολίες της Επιτροπής, συνεργάζεται στενά με την ενδιαφερόμενη εθνική ρυθμιστική αρχή για την εξεύρεση του καταλληλότερου και αποτελεσματικότερου μέτρου. Πριν την εκπνοή της αναφερόμενης στην παράγραφο 1 τρίμηνης περιόδου, η εθνική ρυθμιστική αρχή δύναται είτε:

   α) να τροποποιήσει ή να αποσύρει το σχέδιο μέτρου της έχοντας λάβει ιδιαιτέρως υπόψη της την αναφερόμενη στην παράγραφο 1 κοινοποίηση της Επιτροπής καθώς και τη γνώμη του BEREC ή

   β) να διατηρήσει το σχέδιο μέτρου της.

5. Η Επιτροπή δύναται, εντός μηνός από την εκπνοή της αναφερόμενης στην παράγραφο 1 τρίμηνης περιόδου, και έχοντας λάβει ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη του BEREC, εφόσον έχει αυτός γνωμοδοτήσει:

   α) να εκδώσει σύσταση απαιτώντας από την ενδιαφερόμενη εθνική ρυθμιστική αρχή να τροποποιήσει ή να αποσύρει το σχέδιο μέτρου, περιλαμβανομένων συγκεκριμένων προτάσεων προς τον σκοπό αυτό, και εκθέτοντας τους λόγους με τους οποίους αιτιολογείται η σύστασή της, ιδίως σε περίπτωση που ο BEREC δεν συμμερίζεται τις σοβαρές αμφιβολίες της Επιτροπής,

   β) να λάβει απόφαση με την οποία αίρει τις αναφερθείσες σύμφωνα με την παράγραφο 1 επιφυλάξεις της ή

γ) για τα σχέδια μέτρων που εμπίπτουν στο άρθρο 61 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο ή στο άρθρο 76 παράγραφος 2, να λάβει απόφαση με την οποία η ενδιαφερόμενη εθνική ρυθμιστική αρχή υποχρεούται να αποσύρει το σχέδιο μέτρου, σε περίπτωση που ο BEREC συμμερίζεται τις σοβαρές αμφιβολίες της Επιτροπής, συνοδευόμενη από λεπτομερή και αντικειμενική ανάλυση των λόγων για τους οποίους η Επιτροπή θεωρεί ότι το σχέδιο μέτρου δεν πρέπει να θεσπιστεί, καθώς και από συγκεκριμένες προτάσεις για την τροποποίηση του σχεδίου μέτρου, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 7, η οποία εφαρμόζεται κατ' αναλογία.

6. Εντός μηνός από την έκδοση της σύστασης της Επιτροπής σύμφωνα με την παράγραφο 5 στοιχείο α) ή από την άρση των επιφυλάξεων της Επιτροπής σύμφωνα με την παράγραφο 5 στοιχείο β), η ενδιαφερόμενη εθνική ρυθμιστική αρχή κοινοποιεί στην Επιτροπή και στον BEREC το εγκριθέν τελικό μέτρο.

Η εν λόγω χρονική περίοδος δύναται να παραταθεί προκειμένου να δοθεί στην εθνική ρυθμιστική αρχή η ευχέρεια να διοργανώσει δημόσια διαβούλευση σύμφωνα με το άρθρο 23.

7. Σε περίπτωση που η εθνική ρυθμιστική αρχή αποφασίζει να μην τροποποιήσει ή αποσύρει το σχέδιο μέτρου βάσει της εκδοθείσας σύμφωνα με την παράγραφο 5 στοιχείο α) σύστασης, παρέχει αιτιολόγηση.

8. Η εθνική ρυθμιστική αρχή δύναται να αποσύρει το προτεινόμενο σχέδιο μέτρου σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας.

Άρθρο 34

Διατάξεις εφαρμογής

Η Επιτροπή, μετά τη δημόσια διαβούλευση και τη διαβούλευση με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και αφού λάβει ιδιαιτέρως υπόψη της τη γνώμη του BEREC, μπορεί να εκδώσει συστάσεις ή κατευθυντήριες γραμμές σε σχέση με το άρθρο 32, που ορίζουν τη μορφή, το περιεχόμενο και το επίπεδο λεπτομέρειας των ανακοινώσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 32 παράγραφος 3, τις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν απαιτούνται κοινοποιήσεις, καθώς και τον υπολογισμό των προθεσμιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ
ΣΥΝΕΚΤΙΚΗ ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΡΑΔΙΟΦΑΣΜΑΤΟΣ

Άρθρο 35

Διαδικασία αξιολόγησης από ομοτίμους

1. Όταν η εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή σκοπεύει να χρησιμοποιήσει διαδικασία επιλογής σύμφωνα με το άρθρο 55 παράγραφος 2 σε σχέση με ραδιοφάσμα για το οποίο έχουν καθοριστεί εναρμονισμένες προϋποθέσεις από τεχνικά μέτρα εφαρμογής σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 676/2002/ΕΚ προκειμένου να καταστεί δυνατή η χρήση του για ασύρματα ευρυζωνικά δίκτυα και υπηρεσίες, ενημερώνει σύμφωνα με το άρθρο 23 την RSPG σχετικά με τυχόν σχέδιο μέτρου που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας συγκριτικής ή ανταγωνιστικής επιλογής δυνάμει του άρθρου 55 παράγραφος 2 και αναφέρει αν και πότε πρέπει να ζητεί από την RSPG να συγκαλέσει φόρουμ αξιολόγησης από ομοτίμους.

Εφόσον της ζητηθεί, η RSPG διοργανώνει φόρουμ αξιολόγησης από ομοτίμους για να πραγματοποιηθεί διάλογος και ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τα σχέδια μέτρων που έχουν διαβιβασθεί, και διευκολύνει την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τα εν λόγω σχέδια μέτρων.

Το φόρουμ αξιολόγησης από ομοτίμους απαρτίζεται από μέλη της RSPG και διοργανώνεται από εκπρόσωπο της RSPG, ο οποίος προεδρεύει σε αυτό.

2. Το αργότερο κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 23, η RSPG μπορεί εκτάκτως να αναλάβει την πρωτοβουλία να συγκαλέσει φόρουμ αξιολόγησης από ομοτίμους σύμφωνα με τους κανόνες της διαδικασίας διοργάνωσής του, προκειμένου να πραγματοποιηθεί ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών για σχέδιο μέτρου σε σχέση με διαδικασία επιλογής, στην περίπτωση που θεωρεί ότι το σχέδιο μέτρου προκαταλαμβάνει την ικανότητα της εθνικής ρυθμιστικής ή άλλης αρμόδιας αρχής να υλοποιήσει τους στόχους που καθορίζονται στα άρθρα 3, 45, 46 και 47.

3. Η RSPG καθορίζει εκ των προτέρων και δημοσιοποιεί τα αντικειμενικά κριτήρια για την έκτακτη σύγκληση του φόρουμ αξιολόγησης από ομοτίμους.

4. Κατά τη διάρκεια του φόρουμ αξιολόγησης από ομοτίμους, η εθνική ρυθμιστική αρχή ή άλλη αρμόδια αρχή επεξηγεί με ποιον τρόπο το σχέδιο μέτρου:

   α) προάγει την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς, τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών, καθώς και τον ανταγωνισμό, μεγιστοποιεί τα οφέλη για τον καταναλωτή και επιτυγχάνει, σε γενικές γραμμές, τους στόχους που καθορίζονται στα άρθρα 3, 45, 46 και 47 της παρούσας οδηγίας, καθώς και στις αποφάσεις αριθ. 676/2002/ΕΚ και αριθ. 243/2012/ΕΕ,

   β) διασφαλίζει την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος και

γ) διασφαλίζει σταθερές και προβλέψιμες επενδυτικές συνθήκες για τους υφιστάμενους και μελλοντικούς χρήστες του ραδιοφάσματος κατά την ανάπτυξη δικτύων για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που εξαρτώνται από το ραδιοφάσμα.

5. Στο φόρουμ αξιολόγησης από ομοτίμους μπορούν να συμμετέχουν εθελοντικά εμπειρογνώμονες από άλλες αρμόδιες αρχές και από τον BEREC.

6. Το φόρουμ αξιολόγησης από ομοτίμους συγκαλείται άπαξ κατά τη διάρκεια της γενικής εθνικής διαδικασίας προετοιμασίας και διαβούλευσης για ενιαία διαδικασία επιλογής σχετικά με μία ή περισσότερες ζώνες του ραδιοφάσματος, εκτός εάν η εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή ζητήσει να συγκληθεί εκ νέου.

7. Κατόπιν αιτήματος της εθνικής ρυθμιστικής ή άλλης αρμόδιας αρχής που ζήτησε τη συνεδρίαση, η RSPG μπορεί να εγκρίνει έκθεση σχετικά με το πώς υλοποιεί το σχέδιο μέτρου τους στόχους της παραγράφου 4, στην οποία αποτυπώνονται οι απόψεις που ανταλλάχθηκαν στο φόρουμ αξιολόγησης από ομοτίμους.

8. Η RSPG δημοσιεύει κάθε χρόνο τον Φεβρουάριο έκθεση σχετικά με τα σχέδια μέτρων που συζητήθηκαν σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2. Στην έκθεση αναφέρονται οι εμπειρίες και οι βέλτιστες πρακτικές που σημειώθηκαν.

9. Μετά το φόρουμ αξιολόγησης από ομοτίμους, κατόπιν αιτήματος της εθνικής ρυθμιστικής ή άλλης αρμόδιας αρχής που ζήτησε τη συνεδρίαση, η RSPG μπορεί να εγκρίνει γνώμη για το σχέδιο μέτρου.

Άρθρο 36

Εναρμονισμένη εκχώρηση ραδιοφάσματος

Εάν έχει εναρμονισθεί η χρήση ραδιοφάσματος, έχουν συμφωνηθεί όροι και διαδικασίες πρόσβασης και έχουν επιλεγεί οι επιχειρήσεις στις οποίες εκχωρείται το ραδιοφάσμα σύμφωνα με διεθνείς συμφωνίες και ενωσιακούς κανόνες, τα κράτη μέλη παρέχουν το δικαίωμα χρήσης του εν λόγω ραδιοφάσματος σύμφωνα με αυτά. Υπό την προϋπόθεση ότι, όλοι οι εθνικοί όροι που συνοδεύουν το δικαίωμα χρήσης του συγκεκριμένου ραδιοφάσματος έχουν τηρηθεί στην περίπτωση κοινής διαδικασίας επιλογής, τα κράτη μέλη δεν επιβάλλουν περαιτέρω όρους, πρόσθετα κριτήρια ή διαδικασίες που θα μπορούσαν να περιορίσουν, να τροποποιήσουν ή να καθυστερήσουν την ορθή εφαρμογή της από κοινού εκχώρησης του ραδιοφάσματος αυτού.

Άρθρο 37

Κοινή διαδικασία αδειοδότησης για τη χορήγηση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος

Δύο ή περισσότερα κράτη μέλη μπορούν να συνεργάζονται μεταξύ τους και με την RSPG λαμβάνοντας υπόψη κάθε ενδιαφέρον που εκφράζουν οι συμμετέχοντες στην αγορά, καθορίζοντας από κοινού τις κοινές πτυχές μιας διαδικασίας αδειοδότησης και, κατά περίπτωση, διεξάγοντας επίσης από κοινού τη διαδικασία επιλογής για τη χορήγηση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος.

Κατά τον σχεδιασμό της κοινής διαδικασίας αδειοδότησης, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:

α) οι επιμέρους εθνικές διαδικασίες αδειοδότησης κινούνται και εφαρμόζονται από τις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με από κοινού συμφωνημένο πρόγραμμα,

β) προβλέπονται, κατά περίπτωση, κοινές προϋποθέσεις και διαδικασίες για την επιλογή και τη χορήγηση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών μελών,

γ) προβλέπονται, κατά περίπτωση, κοινές ή συγκρίσιμες προϋποθέσεις που θα συνοδεύουν τα μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος μεταξύ των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, με τις οποίες, μεταξύ άλλων, θα παρέχεται στους χρήστες η δυνατότητα εκχώρησης παρόμοιων τμημάτων ραδιοφάσματος,

δ) η διαδικασία είναι ανοικτή ανά πάσα στιγμή σε άλλα κράτη μέλη μέχρις ότου διεξαχθεί η κοινή διαδικασία αδειοδότησης.

Όταν, παρά το ενδιαφέρον που εκφράζουν οι συμμετέχοντες στην αγορά, τα κράτη μέλη δεν ενεργούν από κοινού, ενημερώνουν τους εν λόγω συμμετέχοντες στην αγορά για τους λόγους που εξηγούν την απόφασή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗΣ

Άρθρο 38

Διαδικασίες εναρμόνισης

1. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώσει ότι η ύπαρξη αποκλίσεων κατά την υλοποίηση, εκ μέρους των εθνικών ρυθμιστικών ή άλλων αρμόδιων αρχών, των ρυθμιστικών καθηκόντων που προσδιορίζονται στην παρούσα οδηγία ενδέχεται να δημιουργήσει φραγμό στην εσωτερική αγορά, η Επιτροπή, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη της τη γνώμη του BEREC, ή, κατά περίπτωση, της RSPG, μπορεί να εκδώσει συστάσεις ή, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, αποφάσεις μέσω εκτελεστικών πράξεων για να διασφαλίσει την εναρμονισμένη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και με σκοπό την προαγωγή της επίτευξης των στόχων του άρθρου 3.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές να λαμβάνουν ιδιαιτέρως υπόψη τους τις συστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Εφόσον μια εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή επιλέγει να μην ακολουθήσει μια σύσταση, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή, αιτιολογώντας τη θέση της.

3. Οι αποφάσεις που εγκρίνονται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 περιλαμβάνουν αποκλειστικά τον προσδιορισμό εναρμονισμένης ή συντονισμένης μεθόδου για την αντιμετώπιση των ακόλουθων θεμάτων:

α) μη συνεκτική εφαρμογή των γενικών ρυθμιστικών μεθόδων εκ μέρους των εθνικών ρυθμιστικών αρχών σχετικά με το ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει τις αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών κατ' εφαρμογή των άρθρων 64 και 67, όπου δημιουργεί φραγμό στην εσωτερική αγορά. Αυτές οι αποφάσεις δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένες κοινοποιήσεις εκδιδόμενες από εθνικές ρυθμιστικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 32· σε αυτήν την περίπτωση, η Επιτροπή προτείνει σχέδιο απόφασης μόνο αφού:

i) έχουν παρέλθει δύο τουλάχιστον έτη από την έγκριση σύστασης της Επιτροπής με το ίδιο θέμα και

ii) έχει λάβει ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη του BEREC όσον αφορά την επιχειρηματολογία υπέρ της έγκρισης παρόμοιας απόφασης, την οποία οφείλει να εκδώσει ο BEREC εντός τριών μηνών από το σχετικό αίτημα της Επιτροπής,

β) θέματα σχετικά με την αριθμοδότηση, συμπεριλαμβανομένων των πεδίων αριθμών, της φορητότητας αριθμών και των αναγνωριστικών και θέματα σχετικά με τα συστήματα μετατροπής αριθμών και διευθύνσεων και την πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης μέσω του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού έκτακτης ανάγκης «112».

4. Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 118 παράγραφος 4.

5. Ο BEREC μπορεί, με δική του πρωτοβουλία, να συμβουλεύσει την Επιτροπή σχετικά με την έγκριση μέτρου κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1.

6. Εάν η Επιτροπή δεν έχει εκδώσει σύσταση ή απόφαση εντός ενός έτους από την ημερομηνία έγκρισης γνώμης από τον BEREC, όπου αναφέρεται η ύπαρξη αποκλίσεων κατά την εκτέλεση από τις εθνικές ρυθμιστικές ή λοιπές αρμόδιες αρχές των ρυθμιστικών καθηκόντων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία που θα μπορούσε να δημιουργήσει φραγμό στην εσωτερική αγορά, ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τους λόγους για τους οποίους δεν το έπραξε, και δημοσιοποιεί την αιτιολόγηση αυτή.

Σε περίπτωση που η Επιτροπή έχει εκδώσει σύσταση σύμφωνα με την παράγραφο 1, αλλά η μη συνεκτική εφαρμογή που δημιουργεί φραγμούς στην εσωτερική αγορά εξακολουθεί να υφίσταται τα επόμενα δύο έτη, η Επιτροπή, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, εκδίδει απόφαση μέσω εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με την παράγραφο 4.

Σε περίπτωση που η Επιτροπή δεν έχει εγκρίνει απόφαση εντός ενός επιπλέον έτους από οποιαδήποτε σύσταση που έχει εκδοθεί δυνάμει του δεύτερου εδαφίου, ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τους λόγους για τους οποίους δεν το έπραξε, και δημοσιοποιεί την αιτιολόγηση αυτή.

Άρθρο 39

Τυποποίηση

1. Η Επιτροπή καταρτίζει και δημοσιεύει, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, κατάλογο μη υποχρεωτικών προτύπων ή προδιαγραφών που χρησιμεύει ως βάση για την ενθάρρυνση της εναρμονισμένης παροχής δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών ευκολιών και υπηρεσιών. Οσάκις χρειάζεται, η Επιτροπή δύναται, κατόπιν διαβούλευσης με την επιτροπή που θεσπίζεται με την οδηγία (ΕΕ) 2015/1535, να ζητάει την εκπόνηση προτύπων από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN), Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (Cenelec) και Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τυποποίησης των Τηλεπικοινωνιών (ETSI)).

2. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τη χρήση των προτύπων ή προδιαγραφών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για την παροχή υπηρεσιών, τεχνικών διεπαφών ή λειτουργιών δικτύων, στον βαθμό που αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για την εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας των υπηρεσιών, της διατερματικής συνδεσιμότητας, της διευκόλυνσης της αλλαγής παρόχου και της φορητότητας αριθμών και αναγνωριστικών, καθώς και για τη βελτίωση της ελευθερίας επιλογής του χρήστη.

   Εφόσον πρότυπα ή προδιαγραφές δεν έχουν δημοσιευθεί σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν την εφαρμογή των προτύπων ή προδιαγραφών που θεσπίζονται από τους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς Τυποποίησης.

Ελλείψει αυτών των προτύπων ή προδιαγραφών, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν την εφαρμογή διεθνών προτύπων ή συστάσεων που εγκρίνουν η Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών (ITU), η Ευρωπαϊκή Διάσκεψη των Ταχυδρομικών και Τηλεπικοινωνιακών Οργανισμών (CEPT), ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (ISO) ή η Διεθνής Ηλεκτροτεχνική Επιτροπή (IEC).

Εφόσον υφίστανται διεθνή πρότυπα, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς Τυποποίησης να χρησιμοποιούν τα εν λόγω πρότυπα ή τα σχετικά στοιχεία τους, ως βάση για τα πρότυπα που καταρτίζουν, εκτός εάν τα διεθνή πρότυπα ή τα σχετικά τους στοιχεία είναι αναποτελεσματικά.

Τυχόν πρότυπα ή προδιαγραφές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ή στην παρούσα παράγραφο δεν παρεμποδίζουν την πρόσβαση, όπως ενδέχεται να απαιτείται δυνάμει της παρούσας οδηγίας, όπου αυτό είναι εφικτό.

3. Εάν η εφαρμογή των πρότυπων ή προδιαγραφών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, δεν είναι ορθή και, συνεπώς, δεν είναι δυνατόν να εξασφαλισθεί η διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, η εφαρμογή των προτύπων ή προδιαγραφών αυτών μπορεί να καθίσταται υποχρεωτική, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 4, στον βαθμό που αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για την εξασφάλιση της εν λόγω διαλειτουργικότητας και για τη βελτίωση της ελευθερίας επιλογής του χρήστη.

4. Εάν η Επιτροπή προτίθεται να καταστήσει υποχρεωτική την εφαρμογή ορισμένων προτύπων ή προδιαγραφών, δημοσιεύει ανακοίνωση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και καλεί όλους τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθιστά υποχρεωτική την εφαρμογή των σχετικών προτύπων, αναφέροντάς τα ως υποχρεωτικά πρότυπα στον κατάλογο προτύπων ή προδιαγραφών που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

5. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι τα πρότυπα ή οι προδιαγραφές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν συμβάλλουν πλέον στην παροχή εναρμονισμένων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, δεν ανταποκρίνονται πλέον στις ανάγκες των καταναλωτών ή παρεμποδίζουν την τεχνολογική εξέλιξη, τα αποσύρει από τον κατάλογο των προτύπων ή προδιαγραφών που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

6. Όταν η Επιτροπή κρίνει ότι τα πρότυπα ή προδιαγραφές που αναφέρονται στην παράγραφο 4, δεν συμβάλλουν πλέον στην παροχή εναρμονισμένων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, δεν ανταποκρίνονται πλέον στις ανάγκες των καταναλωτών ή παρεμποδίζουν την τεχνολογική εξέλιξη, αποσύρει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τα εν λόγω πρότυπα ή προδιαγραφές από τον κατάλογο των προτύπων ή προδιαγραφών στον οποίο αναφέρεται η παράγραφος 1.

7. Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 6 του παρόντος άρθρου θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 118 παράγραφος 4.

8. Το παρόν άρθρο δεν ισχύει για καμία από τις στοιχειώδεις απαιτήσεις, τις προδιαγραφές διεπαφής ή τα εναρμονισμένα πρότυπα, στα οποία εφαρμόζεται η οδηγία 2014/53/ΕΕ.

ΤΙΤΛΟΣ V
ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Άρθρο 40

Ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι πάροχοι δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να λαμβάνουν πρόσφορα και αναλογικά τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την κατάλληλη διαχείριση του κινδύνου όσον αφορά την ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών. Λαμβανομένων υπόψη των πλέον προηγμένων τεχνικών δυνατοτήτων, τα μέτρα αυτά εξασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας ανάλογο προς τον υπάρχοντα κίνδυνο. Λαμβάνονται ιδίως μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της κρυπτογράφησης όπου κρίνεται σκόπιμο, για την αποτροπή και ελαχιστοποίηση του αντικτύπου συμβάντων που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια χρηστών και άλλων δικτύων και υπηρεσιών.

   Ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών («ENISA») διευκολύνει, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 526/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1], τον συντονισμό των κρατών μελών ώστε να αποφεύγονται αποκλίνουσες εθνικές απαιτήσεις που ενδέχεται να δημιουργήσουν κινδύνους ως προς την ασφάλεια και φραγμούς στην εσωτερική αγορά.

[1] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 526/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 460/2004 (ΕΕ L 165, 18.6.2013, σ. 41).

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι πάροχοι δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να κοινοποιούν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην αρμόδια εθνική αρχή κάθε συμβάν που αφορά την ασφάλεια το οποίο είχε σημαντικό αντίκτυπο στη λειτουργία δικτύων ή υπηρεσιών.

Για να προσδιοριστεί η σοβαρότητα του αντίκτυπου ενός συμβάντος που αφορά την ασφάλεια, λαμβάνονται υπόψη ιδίως οι ακόλουθες παράμετροι όπου είναι διαθέσιμες:

α) ο αριθμός των χρηστών που επηρεάζονται από το συμβάν ασφάλειας,

β) η διάρκεια του συμβάντος ασφάλειας,

γ) το γεωγραφικό εύρος της περιοχής που επηρεάζεται από το συμβάν ασφάλειας,

δ) ο βαθμός στον οποίο επηρεάζεται η λειτουργία του δικτύου ή της υπηρεσίας,

ε) η έκταση του αντίκτυπου στις οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες.

Κατά περίπτωση, η οικεία αρμόδια αρχή ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές στα άλλα κράτη μέλη, καθώς και τον ENISA. Η οικεία αρμόδια αρχή μπορεί να ενημερώσει το κοινό ή να απαιτήσει την ενημέρωση αυτή από τους παρόχους, εφόσον κρίνει ότι η αποκάλυψη του συμβάντος ασφάλειας είναι προς το δημόσιο συμφέρον.

Η οικεία αρμόδια αρχή υποβάλλει κατ' έτος στην Επιτροπή και στον ENISA συνοπτική έκθεση σχετικά με τις κοινοποιήσεις που έχει παραλάβει και τη δράση που έχει αναλάβει σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, όταν υπάρχει ιδιαίτερη και σημαντική απειλή για συμβάν που αφορά την ασφάλεια σε δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι πάροχοι των εν λόγω δικτύων ή υπηρεσιών να ενημερώνουν τους χρήστες τους που θα μπορούσαν να επηρεαστούν από μια τέτοια απειλή σχετικά με τυχόν πιθανά προστατευτικά ή διορθωτικά μέτρα τα οποία μπορούν να ληφθούν από τους χρήστες. Κατά περίπτωση, οι πάροχοι ενημερώνουν επίσης τους χρήστες τους για την ίδια την απειλή.

4. Το παρόν άρθρο ισχύει με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και της οδηγίας 2002/58/ΕΚ.

5. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας προσεκτικά υπόψη τη γνώμη του ENISA, δύναται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που περιγράφουν λεπτομερώς τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 1, καθώς και τις περιστάσεις, τη μορφή και τις διαδικασίες που ισχύουν για τις απαιτήσεις κοινοποίησης σύμφωνα με την παράγραφο 2. Βασίζονται στον μέγιστο δυνατό βαθμό στα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα και δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να εγκρίνουν πρόσθετες απαιτήσεις προς επίτευξη των στόχων που ορίζονται στην παράγραφο 1.

   Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 118 παράγραφος 4.

Άρθρο 41

Εφαρμογή και επιβολή

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι προκειμένου να εφαρμοστεί το άρθρο 40, οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία έκδοσης δεσμευτικών οδηγιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τα μέτρα που απαιτούνται για την αντιμετώπιση συμβάντος που αφορά την ασφάλεια ή για την αποτροπή τέτοιου συμβάντος όταν έχει εντοπιστεί σημαντική απειλή και τις προθεσμίες εφαρμογής, προς τους παρόχους δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές να διαθέτουν την εξουσία να απαιτούν από τους παρόχους δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών:

   α) να παρέχουν πληροφορίες απαραίτητες για την εκτίμηση της ασφάλειας των δικτύων και υπηρεσιών τους, περιλαμβανομένων τεκμηριωμένων πολιτικών ασφάλειας και

   β) να υποβάλλονται σε έλεγχο ασφάλειας που διενεργείται από ειδικευμένο ανεξάρτητο φορέα ή αρμόδια αρχή και να θέτουν τα σχετικά πορίσματα στη διάθεση της αρμόδιας αρχής· το κόστος του ελέγχου επιβαρύνει τον πάροχο.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές να διαθέτουν όλες τις απαραίτητες εξουσίες για τη διερεύνηση περιπτώσεων μη συμμόρφωσης, και των επιπτώσεών τους στην ασφάλεια των δικτύων και υπηρεσιών.

4. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, για την εφαρμογή του άρθρου 40, οι αρμόδιες αρχές να διαθέτουν την εξουσία να επικουρούνται από ομάδα παρέμβασης για συμβάντα που αφορούν την ασφάλεια των υπολογιστών («CSIRT»), η οποία ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 9 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 αναφορικά με ζητήματα που εμπίπτουν στα καθήκοντα των CSIRT δυνάμει του παραρτήματος I σημείο 2 της εν λόγω οδηγίας.

5. Κατά περίπτωση και σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, οι αρμόδιες αρχές διαβουλεύονται και συνεργάζονται με τις αρμόδιες εθνικές αρχές επιβολής του νόμου, τις αρμόδιες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 8 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 και τις εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΔΙΚΤΥΑ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΕΙΣΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΤΕΛΗ

Άρθρο 42

Τέλη για δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος και δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν στην αρμόδια αρχή να επιβάλει τέλη για δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος ή δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών επί, υπεράνω ή υποκάτω δημοσίου ή ιδιωτικού ακινήτου, που χρησιμοποιούνται για την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών ευκολιών, τα οποία διασφαλίζουν τη βέλτιστη χρήση των πόρων αυτών. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω τέλη είναι αντικειμενικά δικαιολογημένα, διαφανή, αμερόληπτα και αναλογικά προς τον επιδιωκόμενο σκοπό και λαμβάνουν υπόψη τους γενικούς στόχους της παρούσας οδηγίας.

2. Όσον αφορά τα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να διασφαλίζεται ότι τα εφαρμοστέα τέλη καθορίζονται σε επίπεδο που εξασφαλίζει αποδοτική εκχώρηση και χρήση ραδιοφάσματος, μεταξύ άλλων ως ακολούθως:

α) καθορίζοντας τιμές πρώτης προσφοράς ως ελάχιστα τέλη για δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος λαμβάνοντας υπόψη την αξία των εν λόγω δικαιωμάτων στις πιθανές εναλλακτικές χρήσεις τους,

β) λαμβάνοντας υπόψη το κόστος που συνεπάγονται οι όροι που συνοδεύουν τα εν λόγω δικαιώματα και

γ) εφαρμόζοντας, στο μέτρο του δυνατού, ρυθμίσεις πληρωμής που συνδέονται με την πραγματική διαθεσιμότητα όσον αφορά τη χρήση του ραδιοφάσματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ
ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΓΗ

Άρθρο 43

Δικαιώματα διέλευσης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, όταν μια αρμόδια αρχή εξετάζει αίτηση για την παραχώρηση δικαιωμάτων:

– εγκατάστασης ευκολιών επί, υπεράνω ή υποκάτω δημόσιου ή ιδιωτικού ακινήτου σε επιχείρηση στην οποία επιτρέπεται να παρέχει δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή

– εγκατάστασης ευκολιών επί, υπεράνω ή υποκάτω δημόσιου ακινήτου σε επιχείρηση στην οποία επιτρέπεται να παρέχει δίκτυα επικοινωνιών, εκτός των δημόσιων δικτύων,

η εν λόγω αρμόδια αρχή:

α) ενεργεί βάσει απλών, αποτελεσματικών, διαφανών και προσιτών στο κοινό διαδικασιών που εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις και χωρίς καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση λαμβάνει την απόφασή της εντός εξαμήνου από την υποβολή της αίτησης, εξαιρουμένων των περιπτώσεων απαλλοτρίωσης, και

β) ακολουθεί τις αρχές της διαφάνειας και της αμεροληψίας κατά τον καθορισμό των προϋποθέσεων για τα δικαιώματα αυτά.

Οι διαδικασίες που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) μπορεί να διαφέρουν αναλόγως του εάν ο αιτών παρέχει δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή όχι.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, όταν οι δημόσιες ή οι τοπικές αρχές διατηρούν την κυριότητα ή τον έλεγχο επιχειρήσεων που παρέχουν δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπάρχει ουσιαστικός διαρθρωτικός διαχωρισμός της λειτουργίας που είναι αρμόδια να χορηγεί τα δικαιώματα της παραγράφου 1 από τις δραστηριότητες που συνδέονται με κυριότητα ή έλεγχο.

Άρθρο 44

Συνεγκατάσταση και μερισμός στοιχείων των δικτύων και συναφών ευκολιών για παρόχους δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών

1. Στην περίπτωση που φορέας εκμετάλλευσης έχει ασκήσει το δικαίωμα, δυνάμει του εθνικού δικαίου, να εγκαθιστά ευκολίες επί, υπεράνω ή υποκάτω δημόσιου ή ιδιωτικού ακινήτου, ή έκανε χρήση διαδικασίας για την απαλλοτρίωση ή τη χρήση ακινήτου, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να επιβάλλουν τη συνεγκατάσταση και τον μερισμό των στοιχείων του δικτύου και των συναφών ευκολιών που δημιουργήθηκαν σε αυτή τη βάση, με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας, της δημόσιας ασφάλειας ή την επίτευξη πολεοδομικών και χωροταξικών στόχων.

Η συνεγκατάσταση ή ο μερισμός στοιχείων του δικτύου και ευκολιών που έχουν δημιουργηθεί και ο μερισμός ακινήτου μπορούν να επιβληθούν μόνο μετά από επαρκές χρονικό διάστημα δημόσιας διαβούλευσης, κατά τη διάρκεια της οποίας παρέχεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους και μόνο στις συγκεκριμένες περιοχές στις οποίες κρίνεται αναγκαίος αυτός ο μερισμός με σκοπό την επίτευξη των στόχων που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να επιβάλλουν τον μερισμό των εν λόγω ευκολιών ή του ακινήτου, περιλαμβανομένων της γης, κτιρίων, εισόδων σε κτίρια, καλωδιώσεων κτιρίων, ιστών, κεραιών, πύργων και άλλων φερουσών κατασκευών, αγωγών, σωληνώσεων, φρεατίων, κυτίων σύνδεσης, ή μέτρα που διευκολύνουν τον συντονισμό των δημόσιων έργων. Όπου απαιτείται, ένα κράτος μέλος δύναται να ορίσει εθνική ρυθμιστική αρχή ή άλλη αρμόδια αρχή για ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα καθήκοντα:

α) τον συντονισμό της διαδικασίας που προβλέπεται στο παρόν άρθρο,

β) τη λειτουργία με την ιδιότητα του ενιαίου σημείου πληροφορίας,

γ) τον καθορισμό κανόνων για την κατανομή του κόστους του μερισμού εγκαταστάσεων ή ακινήτου και του συντονισμού τεχνικών έργων.

2. Τα μέτρα που λαμβάνονται από αρμόδια αρχή σύμφωνα με το παρόν άρθρο είναι αντικειμενικά, διαφανή, αμερόληπτα και αναλογικά. Κατά περίπτωση, τα εν λόγω μέτρα εφαρμόζονται σε συντονισμό με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III
ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΡΑΔΙΟΦΑΣΜΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1
ΑΔΕΙΕΣ

Άρθρο 45

Διαχείριση ραδιοφάσματος

1. Τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το γεγονός ότι το ραδιοφάσμα αποτελεί δημόσιο αγαθό με σημαντική κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική αξία, εξασφαλίζουν την αποτελεσματική διαχείριση του ραδιοφάσματος για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην επικράτειά τους σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4. Διασφαλίζουν ότι η κατανομή του ραδιοφάσματος, η χορήγηση γενικών αδειών σχετικά με αυτό και η χορήγηση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης αυτού για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών από τις αρμόδιες αρχές βασίζονται σε αντικειμενικά, διαφανή, αμερόληπτα και αναλογικά κριτήρια που προάγουν τον ανταγωνισμό.

   Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη τηρούν τις σχετικές διεθνείς συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών ραδιοεπικοινωνιών της ITU και άλλων συμφωνιών που εγκρίνονται στο πλαίσιο της ITU και εφαρμόζονται στο ραδιοφάσμα, όπως η συμφωνία που επιτεύχθηκε κατά την περιφερειακή διάσκεψη ραδιοεπικοινωνιών του 2006, και μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους στόχους δημόσιας ασφάλειας.

2. Τα κράτη μέλη προάγουν την εναρμόνιση της χρήσης του ραδιοφάσματος από δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε ολόκληρη την Ένωση, σύμφωνα με την ανάγκη εξασφάλισης αποτελεσματικής και αποδοτικής χρήσης του και επιδιώκοντας οφέλη για τον καταναλωτή, όπως ο ανταγωνισμός, οι οικονομίες κλίμακας και η διαλειτουργικότητα των δικτύων και των υπηρεσιών. Εν προκειμένω, ενεργούν σύμφωνα με το άρθρο 4 της παρούσας οδηγίας και με την απόφαση αριθ. 676/2002/ΕΚ, μεταξύ άλλων:

α) μεριμνώντας για την ασύρματη ευρυζωνική κάλυψη της εθνικής επικράτειας και του πληθυσμού τους με υψηλή ποιότητα και ταχύτητα, καθώς και για την κάλυψη βασικών εθνικών και ευρωπαϊκών διαδρομών μεταφορών, συμπεριλαμβανομένου του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1],

β) διευκολύνοντας την ταχεία ανάπτυξη στην Ένωση νέων ασύρματων τεχνολογιών και εφαρμογών επικοινωνιών, καθώς και με διατομεακή προσέγγιση, κατά περίπτωση,

γ) διασφαλίζοντας την προβλεψιμότητα και τη συνέπεια όσον αφορά τη χορήγηση, την ανανέωση, την τροποποίηση, τον περιορισμό και την ανάκληση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος προκειμένου να προωθηθούν μακροπρόθεσμες επενδύσεις,

[1] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, περί των προσανατολισμών της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 661/2010/ΕΕ (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 1).

δ) μεριμνώντας για την πρόληψη διασυνοριακών ή εθνικών επιβλαβών παρεμβολών σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 46, αντίστοιχα, και λαμβάνοντας κατάλληλα προληπτικά και διορθωτικά μέτρα προς τον σκοπό αυτό,

ε) προάγοντας τη μεριζόμενη χρήση του ραδιοφάσματος μεταξύ παρόμοιων ή διαφορετικών χρήσεων του ραδιοφάσματος σύμφωνα με το δίκαιο ανταγωνισμού,

στ) εφαρμόζοντας το πλέον κατάλληλο και λιγότερο επαχθές δυνατό σύστημα αδειοδότησης, σύμφωνα με το άρθρο 46, κατά τρόπο ώστε να μεγιστοποιούνται η ευελιξία, ο μερισμός και η αποδοτικότητα στη χρήση του ραδιοφάσματος,

ζ) εφαρμόζοντας κανόνες για τη χορήγηση, τη μεταβίβαση, την ανανέωση, την τροποποίηση και την ανάκληση δικαιωμάτων χρήσης του ραδιοφάσματος που καθορίζονται με σαφήνεια και διαφάνεια, ώστε να διασφαλίζεται η κανονιστική ασφάλεια, συνοχή και προβλεψιμότητα,

η) μεριμνώντας για τη συνοχή και προβλεψιμότητα σε ολόκληρη την Ένωση σχετικά με τον τρόπο αδειοδότησης της χρήσης του ραδιοφάσματος όσον αφορά την προστασία της δημόσιας υγείας λαμβανομένης υπόψη της σύστασης 1999/519/ΕΚ.

Για τον σκοπό του πρώτου εδαφίου και στο πλαίσιο της ανάπτυξης τεχνικών μέτρων εφαρμογής για ζώνη ραδιοφάσματος δυνάμει της απόφασης αριθ. 676/2002/ΕΚ, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από την RSPG να εκδώσει γνώμη με την οποία θα εισηγούνται τα πλέον ενδεδειγμένα καθεστώτα αδειοδότησης για τη χρήση ραδιοφάσματος στην εν λόγω ζώνη ή σε τμήματά της. Κατά περίπτωση και λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη την εν λόγω γνώμη, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει σύσταση με σκοπό την προώθηση συνεκτικής προσέγγισης εντός της Ένωσης όσον αφορά το καθεστώς ή τα καθεστώτα αδειοδότησης για τη χρήση της εν λόγω ζώνης.

Όταν η Επιτροπή εξετάζει την έγκριση μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφοι 1, 4, 5 και 6, δύναται να ζητεί τη γνώμη της RSPG όσον αφορά τις επιπτώσεις οποιουδήποτε τέτοιου προτύπου ή προδιαγραφής για τον συντονισμό, την εναρμόνιση και τη διαθεσιμότητα του ραδιοφάσματος. Η Επιτροπή λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη της RSPG κατά τη λήψη τυχόν επακόλουθων μέτρων.

3. Στην περίπτωση εθνικής ή περιφερειακής έλλειψης ζήτησης της αγοράς για τη χρήση ζώνης στο εναρμονισμένο ραδιοφάσμα, τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν την εναλλακτική χρήση του συνόλου ή μέρους της εν λόγω ζώνης, συμπεριλαμβανομένης της υφιστάμενης χρήσης, σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 του παρόντος άρθρου, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) η διαπίστωση της έλλειψης ζήτησης της αγοράς για τη χρήση της εν λόγω ζώνης βασίζεται σε δημόσια διαβούλευση σύμφωνα με το άρθρο 23, συμπεριλαμβανομένης μακρόπνοης αξιολόγησης της ζήτησης της αγοράς,

β) η εν λόγω εναλλακτική χρήση δεν αποτρέπει ούτε εμποδίζει τη διαθεσιμότητα ή τη χρήση της εν λόγω ζώνης σε άλλα κράτη μέλη και

γ) το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος λαμβάνει δεόντως υπόψη τη μακροπρόθεσμη διαθεσιμότητα ή χρήση της εν λόγω ζώνης στην Ένωση και τις οικονομίες κλίμακας για τον εξοπλισμό που προκύπτουν από τη χρήση του εναρμονισμένου ραδιοφάσματος στην Ένωση.

Οποιαδήποτε απόφαση επιτρέπει την εναλλακτική χρήση κατ' εξαίρεση, υπόκειται σε τακτική επανεξέταση και σε κάθε περίπτωση επανεξετάζεται ταχέως κατόπιν δεόντως αιτιολογημένου αιτήματος από υποψήφιο χρήστη προς την αρμόδια αρχή για χρήση της ζώνης σύμφωνα με το τεχνικό μέτρο εφαρμογής. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με την απόφαση που λαμβάνεται, σε συνδυασμό με τους λόγους της απόφασης, καθώς και σχετικά με τα αποτελέσματα τυχόν επανεξέτασης.

4. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε όλοι οι τύποι τεχνολογίας που χρησιμοποιούνται για την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο ραδιοφάσμα που δηλώνεται διαθέσιμο για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο εθνικό τους πρόγραμμα μερισμού ραδιοσυχνοτήτων σύμφωνα με τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου.

Τα κράτη μέλη μπορούν, ωστόσο, να προβλέπουν αναλογικούς και αμερόληπτους περιορισμούς όσον αφορά τη χρησιμοποιούμενη για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ραδιοδικτυακή ή ασύρματη τεχνολογία πρόσβασης, εφόσον αυτό απαιτείται:

α) προς αποφυγή επιβλαβών παρεμβολών,

β) για την προστασία της δημόσιας υγείας από ηλεκτρομαγνητικά πεδία, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη σύσταση 1999/519/ΕΚ,

γ) για την εξασφάλιση της τεχνικής ποιότητας της υπηρεσίας,

δ) για την εξασφάλιση της μεγιστοποίησης του μερισμού ραδιοφάσματος,

ε) για τη διαφύλαξη της αποδοτικής χρήσης του ραδιοφάσματος ή

στ) για την εκπλήρωση στόχου γενικού συμφέροντος σύμφωνα με την παράγραφο 5.

5. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε όλοι οι τύποι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να μπορούν να παρασχεθούν στο ραδιοφάσμα που δηλώνεται διαθέσιμο για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο εθνικό τους πρόγραμμα μερισμού ραδιοσυχνοτήτων σύμφωνα με τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου. Τα κράτη μέλη μπορούν, ωστόσο, να προβλέπουν αναλογικούς και αμερόληπτους περιορισμούς για τους παρεχόμενους τύπους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, περιλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της εκπλήρωσης απαίτησης δυνάμει των κανονισμών ραδιοεπικοινωνιών της ITU.

Τα μέτρα που απαιτούν να παρέχεται υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε ειδική ζώνη διαθέσιμη για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών αιτιολογούνται με βάση την εκπλήρωση στόχου γενικού συμφέροντος όπως καθορίζεται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά:

α) της ασφάλειας της ζωής,

β) της προαγωγής της κοινωνικής, περιφερειακής ή εδαφικής συνοχής,

γ) της αποφυγής αναποτελεσματικής χρήσης ραδιοφάσματος ή

δ) της προαγωγής της πολιτιστικής και γλωσσικής ποικιλομορφίας και της πολυφωνίας των μέσων επικοινωνίας, π.χ. με την παροχή υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών.

Μέτρο που απαγορεύει την παροχή κάθε άλλης υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε συγκεκριμένη ζώνη μπορεί να προβλέπεται μόνον όπου αυτό δικαιολογείται από την ανάγκη προστασίας υπηρεσιών για την ασφάλεια της ζωής. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης κατ’ εξαίρεση να επεκτείνουν το μέτρο αυτό ώστε να διέπει υπηρεσίες για την εκπλήρωση άλλων στόχων γενικού συμφέροντος όπως καθορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο.

6. Τα κράτη μέλη επανεξετάζουν τακτικά την ανάγκη ύπαρξης των περιορισμών που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5 και δημοσιοποιούν τα αποτελέσματα της εν λόγω επανεξέτασης.

7. Περιορισμοί που θεσπίστηκαν πριν από την 25η Μαΐου 2011 συμμορφώνονται με τις παραγράφους 4 και 5 έως την ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Άρθρο 46

Άδεια για τη χρήση ραδιοφάσματος

1. Τα κράτη μέλη διευκολύνουν τη χρήση ραδιοφάσματος, συμπεριλαμβανομένης της κοινής χρήσης, βάσει γενικών αδειών και περιορίζουν τη χορήγηση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος σε περιπτώσεις στις οποίες αυτά τα δικαιώματα είναι αναγκαία για τη μεγιστοποίηση της αποδοτικής χρήσης ενόψει της ζήτησης και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που καθορίζονται στο δεύτερο εδάφιο. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους για τη χρήση ραδιοφάσματος στο πλαίσιο γενικής άδειας.

Προς τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη αποφασίζουν σχετικά με το πλέον κατάλληλο καθεστώς για τη χορήγηση άδειας χρήσης ραδιοφάσματος, λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα:

α) τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εκάστοτε ραδιοφάσματος,

β) την ανάγκη προστασίας έναντι των επιβλαβών παρεμβολών,

γ) την ανάπτυξη αξιόπιστων όρων μερισμού του ραδιοφάσματος, κατά περίπτωση,

δ) την ανάγκη να εξασφαλίζεται η τεχνική ποιότητα των επικοινωνιών η υπηρεσιών,

ε) στόχους γενικού συμφέροντος όπως καθορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο,

στ) την ανάγκη να διαφυλάσσεται η αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος.

Όταν εξετάζουν εάν θα εκδώσουν γενικές άδειες ή θα χορηγήσουν μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης για το εναρμονισμένο ραδιοφάσμα, λαμβάνοντας υπόψη τεχνικά μέτρα εφαρμογής που έχουν θεσπιστεί σύμφωνα με το άρθρο 4 της απόφασης αριθ. 676/2002/ΕΚ, τα κράτη μέλη επιδιώκουν να ελαχιστοποιήσουν τα προβλήματα επιβλαβών παρεμβολών, μεταξύ άλλων σε περιπτώσεις κοινής χρήσης του ραδιοφάσματος βάσει συνδυασμού γενικής άδειας και μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης.

Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη εξετάζουν το ενδεχόμενο να επιτρέπουν τη χρήση του ραδιοφάσματος βάσει συνδυασμού γενικής άδειας και μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης, λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες που ενδέχεται να έχουν στον ανταγωνισμό, την καινοτομία και την είσοδο στην αγορά οι διάφοροι συνδυασμοί γενικών αδειών και μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης και οι σταδιακές μεταφορές από τη μία κατηγορία στην άλλη.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι περιορισμοί της χρήσης ραδιοφάσματος λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τεχνολογικές λύσεις για τη διαχείριση επιβλαβών παρεμβολών, προκειμένου να επιβάλλεται το λιγότερο επαχθές καθεστώς αδειοδότησης.

2. Όταν οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 1, με στόχο τη διευκόλυνση της κοινής χρήσης του ραδιοφάσματος, εξασφαλίζουν ότι οι όροι για την κοινή χρήση του ραδιοφάσματος καθορίζονται σαφώς. Οι εν λόγω όροι διευκολύνουν την αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος, τον ανταγωνισμό και την καινοτομία.

Άρθρο 47

Όροι που συνοδεύουν τα μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος

1. Οι αρμόδιες αρχές προβλέπουν τους όρους για τα μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η βέλτιστη και πλέον αποτελεσματική και αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος. Οι αρμόδιες αρχές, πριν από την εκχώρηση ή την ανανέωση των εν λόγω δικαιωμάτων, θεσπίζουν με σαφήνεια τους όρους αυτούς, μεταξύ άλλων το απαιτούμενο επίπεδο χρήσης και τη δυνατότητα να πληρούν την εν λόγω απαίτηση μέσω εμπορίας ή χρονομίσθωσης, προκειμένου να διασφαλίζεται η εφαρμογή των όρων αυτών σύμφωνα με το άρθρο 30. Με τους όρους που συνοδεύουν ανανεώσεις δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος δεν παρέχονται αδικαιολόγητα πλεονεκτήματα στους υπάρχοντες κατόχους των εν λόγω δικαιωμάτων.

   Οι εν λόγω όροι προσδιορίζουν τις εφαρμοστέες παραμέτρους, συμπεριλαμβανομένης της τυχόν προθεσμίας για την άσκηση των δικαιωμάτων χρήσης, η μη τήρηση των οποίων θα έδινε τη δυνατότητα στην αρμόδια αρχή να ανακαλέσει το δικαίωμα χρήσης ή να επιβάλει άλλα μέτρα.

   Οι αρμόδιες αρχές, εγκαίρως και με διαφάνεια, διαβουλεύονται με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τα ενημερώνουν σχετικά με τους όρους που συνοδεύουν τα μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης πριν από την επιβολή τους. Οι αρμόδιες αρχές καθορίζουν εκ των προτέρων τα κριτήρια για την αξιολόγηση της εκπλήρωσης των εν λόγω όρων και ενημερώνουν σχετικά τα ενδιαφερόμενα μέρη με διαφάνεια.

2. Όταν οι αρμόδιες αρχές θέτουν όρους για μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος, δύνανται, ιδίως με σκοπό να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος ή να προωθείται η κάλυψη, να προβλέπουν τις ακόλουθες δυνατότητες:

α) μερισμό παθητικών ή ενεργητικών υποδομών που στηρίζονται στο ραδιοφάσμα ή του ραδιοφάσματος,

β) εμπορικές συμφωνίες πρόσβασης σε περιαγωγή,

γ) από κοινού ανάπτυξη υποδομών για την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών που στηρίζονται στη χρήση ραδιοφάσματος.

Οι αρμόδιες αρχές δεν εμποδίζουν τον μερισμό ραδιοφάσματος στους όρους που συνοδεύουν τα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος. Η εφαρμογή των συνοδευτικών όρων δυνάμει της παρούσας παραγράφου από τις επιχειρήσεις εξακολουθεί να υπόκειται στο δίκαιο περί ανταγωνισμού.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ

Άρθρο 48

Χορήγηση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος

1. Όταν είναι απαραίτητη η χορήγηση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος, τα κράτη μέλη χορηγούν τα δικαιώματα αυτά, κατόπιν αιτήματος, σε κάθε επιχείρηση για την παροχή δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή υπηρεσιών βάσει της γενικής άδειας κατά το άρθρο 12, με την επιφύλαξη του άρθρου 13, του άρθρου 21 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και του άρθρου 55 και τυχόν άλλων κανόνων που διασφαλίζουν την αποδοτική χρήση των εν λόγω πόρων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

2. Με την επιφύλαξη ειδικών κριτηρίων και διαδικασιών που ορίζονται από τα κράτη μέλη για τη χορήγηση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος σε παρόχους υπηρεσιών περιεχομένου ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών εκπομπών προς επίτευξη στόχων γενικού συμφέροντος σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, τα μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος χορηγούνται μέσω ανοικτών, αντικειμενικών, διαφανών, αμερόληπτων και αναλογικών διαδικασιών και σύμφωνα με το άρθρο 45.

3. Μια εξαίρεση από την απαίτηση για ανοικτές διαδικασίες μπορεί να ισχύει σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η χορήγηση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος σε παρόχους υπηρεσιών περιεχομένου ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών εκπομπών είναι απαραίτητη για την επίτευξη στόχου γενικού συμφέροντος όπως καθορίζεται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο.

4. Οι αρμόδιες αρχές εξετάζουν τις αιτήσεις για χορήγηση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος στο πλαίσιο διαδικασιών επιλογής σύμφωνα με αντικειμενικά, διαφανή και αναλογικά κριτήρια επιλεξιμότητας, που δεν εισάγουν διακρίσεις, καθορίζονται εκ των προτέρων και ανταποκρίνονται στους όρους που συνοδεύουν τα εν λόγω δικαιώματα. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να ζητούν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες από τους αιτούντες ώστε να αξιολογήσουν, με βάση τα εν λόγω κριτήρια, την ικανότητά τους να συμμορφωθούν με τους εν λόγω όρους. Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή συμπεραίνει ότι ο αιτών δεν διαθέτει την απαιτούμενη ικανότητα, εκδίδει δεόντως αιτιολογημένη σχετική απόφαση.

5. Κατά τη χορήγηση ατομικών δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος, τα κράτη μέλη προσδιορίζουν κατά πόσον τα εν λόγω δικαιώματα μπορούν να μεταβιβαστούν ή να χρονομισθωθούν από τον κάτοχο των δικαιωμάτων καθώς και υπό ποιους όρους. Εφαρμόζονται τα άρθρα 45 και 51.

6. Η αρμόδια αρχή λαμβάνει, ανακοινώνει και δημοσιοποιεί τις αποφάσεις για τη χορήγηση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης για ραδιοφάσμα το συντομότερο δυνατόν μετά την παραλαβή της πλήρους αίτησης και εντός έξι εβδομάδων στην περίπτωση ραδιοφάσματος που έχει δηλωθεί διαθέσιμο για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στο εθνικό τους πρόγραμμα μερισμού ραδιοσυχνοτήτων. Η εν λόγω προθεσμία ισχύει με την επιφύλαξη του άρθρου 55 παράγραφος 7 και τυχόν ισχυουσών διεθνών συμφωνιών που αφορούν τη χρήση του ραδιοφάσματος ή των τροχιακών θέσεων.

Άρθρο 49

Διάρκεια ισχύος δικαιωμάτων

1. Σε περίπτωση που κράτη μέλη χορηγούν άδεια για τη χρήση ραδιοφάσματος μέσω μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης για περιορισμένη χρονική περίοδο, διασφαλίζουν ότι το δικαίωμα χρήσης χορηγείται για περίοδο κατάλληλη ως προς τους στόχους που επιδιώκονται σύμφωνα με το άρθρο 55 παράγραφος 2, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της ανάγκης να διασφαλίζεται ο ανταγωνισμός, καθώς και, ειδικότερα, η αποτελεσματική και αποδοτική χρήση ραδιοφάσματος και να προάγονται η καινοτομία και οι αποδοτικές επενδύσεις, μεταξύ άλλων με την πρόβλεψη κατάλληλης περιόδου για την απόσβεση της επένδυσης.

2. Σε περίπτωση που τα κράτη μέλη χορηγούν μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος για τα οποία έχουν θεσπιστεί οι εναρμονισμένες προϋποθέσεις από τεχνικά μέτρα εφαρμογής σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 676/2002/ΕΚ προκειμένου να καταστεί δυνατή η χρήση του για υπηρεσίες ασύρματων ευρυζωνικών ηλεκτρονικών επικοινωνιών («ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες») για περιορισμένο χρονικό διάστημα, διασφαλίζουν τη ρυθμιστική προβλεψιμότητα για τους κατόχους των δικαιωμάτων για περίοδο τουλάχιστον 20 ετών όσον αφορά τους όρους για επένδυση σε υποδομές που βασίζονται στην εν λόγω χρήση ραδιοφάσματος, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Το παρόν άρθρο υπόκειται, ανάλογα με την περίπτωση, στην τυχόν τροποποίηση των όρων που συνοδεύουν τα εν λόγω δικαιώματα χρήσης σύμφωνα με το άρθρο 18.

Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω δικαιώματα ισχύουν για τουλάχιστον 15 έτη και προβλέπουν, όπου κρίνεται απαραίτητο για τη συμμόρφωση με το πρώτο εδάφιο, κατάλληλη παράτασή τους, υπό τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα παράγραφο.

Τα κράτη μέλη καθιστούν διαθέσιμα με διαφανή τρόπο τα γενικά κριτήρια για την παράταση της διάρκειας των δικαιωμάτων χρήσης σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη πριν από τη χορήγησή τους, στο πλαίσιο των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 55 παράγραφοι 3 και 6. Τα γενικά αυτά κριτήρια αφορούν:

α) την ανάγκη να διασφαλιστούν η αποτελεσματική και αποδοτική χρήση του συγκεκριμένου ραδιοφάσματος, τους στόχους που επιδιώκονται βάσει του άρθρου 45 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) ή την ανάγκη επίτευξης στόχων γενικού συμφέροντος σε σχέση με τη διασφάλιση της ασφάλειας της ζωής, της δημόσιας τάξης, της δημόσιας ασφάλειας ή της άμυνας και

β) την ανάγκη διασφάλισης του ανόθευτου ανταγωνισμού.

Το αργότερο δύο έτη πριν από τη λήξη της αρχικής περιόδου ισχύος ενός μεμονωμένου δικαιώματος χρήσης, η αρμόδια αρχή διενεργεί αντικειμενική και μελλοντοστραφή αξιολόγηση των γενικών κριτηρίων που προβλέπονται για την παράταση της διάρκειας του εν λόγω δικαιώματος χρήσης λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 45 παράγραφος 2 στοιχείο γ). Υπό την προϋπόθεση ότι η αρμόδια αρχή δεν έχει λάβει μέτρα επιβολής λόγω μη συμμόρφωσης με τους όρους των δικαιωμάτων χρήσης δυνάμει του άρθρου 30, χορηγεί την παράταση της διάρκειας του δικαιώματος χρήσης, εκτός εάν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η εν λόγω παράταση δεν πληροί τα γενικά κριτήρια που καθορίζονται σύμφωνα με το στοιχείο α) ή β) του τρίτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

Με βάση την εν λόγω αξιολόγηση, η αρμόδια αρχή ενημερώνει τον κάτοχο του δικαιώματος για το αν μπορεί να χορηγηθεί παράταση της διάρκειας του δικαιώματος χρήσης.

Εάν η εν λόγω παράταση δεν πρόκειται να χορηγηθεί, η αρμόδια αρχή εφαρμόζει το άρθρο 48 για τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης για τη συγκεκριμένη ζώνη ραδιοφάσματος.

Τυχόν μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο είναι αναλογικά, αμερόληπτα, διαφανή και αιτιολογημένα.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 23, τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν την ευκαιρία να υποβάλουν παρατηρήσεις για οποιοδήποτε σχέδιο μέτρου δυνάμει του τρίτου και τέταρτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου για περίοδο τουλάχιστον τριών μηνών.

Η παρούσα παράγραφος δεν θίγει την εφαρμογή των άρθρων 19 και 30.

Κατά τον καθορισμό των τελών για τα δικαιώματα χρήσης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τον μηχανισμό που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο.

3. Όταν αυτό δικαιολογείται δεόντως, τα κράτη μέλη δύνανται να παρεκκλίνουν από την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) σε περιορισμένες γεωγραφικές περιοχές, όπου η πρόσβαση σε δίκτυα υψηλής ταχύτητας είναι ιδιαιτέρως προβληματική ή απούσα και η παρέκκλιση είναι αναγκαία για να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων του άρθρου 45 παράγραφος 2,

β) για συγκεκριμένα βραχυπρόθεσμα έργα,

γ) για πειραματική χρήση,

δ) για χρήσεις ραδιοφάσματος που, σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφοι 4 και 5, μπορούν να συνυπάρξουν με ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες ή

ε) για εναλλακτική χρήση του ραδιοφάσματος σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 3.

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να προσαρμόσουν τη διάρκεια ισχύος των δικαιωμάτων χρήσης που καθορίζεται στο παρόν άρθρο, ώστε να διασφαλίζεται η ταυτόχρονη λήξη της διάρκειας των δικαιωμάτων σε μία ή περισσότερες ζώνες.

Άρθρο 50

Ανανέωση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης εναρμονισμένου ραδιοφάσματος

1. Οι εθνικές ρυθμιστικές ή λοιπές αρμόδιες αρχές λαμβάνουν εγκαίρως απόφαση σχετικά με την ανανέωση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης εναρμονισμένου ραδιοφάσματος, πριν από τη λήξη της διάρκειας των εν λόγω δικαιωμάτων, εκτός εάν, κατά τη στιγμή της εκχώρησης, έχει εξαιρεθεί ρητά η δυνατότητα ανανέωσης. Για τον σκοπό αυτό, οι εν λόγω αρχές αξιολογούν την ανάγκη για την εν λόγω ανανέωση με δική τους πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος του κατόχου των δικαιωμάτων, στην τελευταία περίπτωση όχι νωρίτερα από πέντε έτη πριν από τη λήξη της διάρκειας των σχετικών δικαιωμάτων. Τούτο ισχύει με την επιφύλαξη των ρητρών ανανέωσης που ισχύουν για τα υφιστάμενα δικαιώματα.

2. Κατά τη λήψη απόφασης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη μεταξύ άλλων:

α) την εκπλήρωση των στόχων του άρθρου 3, του άρθρου 45 παράγραφος 2 και του άρθρου 48 παράγραφος 2, καθώς και των στόχων δημόσιας πολιτικής δυνάμει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου,

β) την εφαρμογή τεχνικού μέτρου εφαρμογής που θεσπίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 4 της απόφασης αριθ. 676/2002/ΕΚ,

γ) την επανεξέταση της κατάλληλης εφαρμογής των όρων που συνοδεύουν το σχετικό δικαίωμα,

δ) την ανάγκη προώθησης του ανταγωνισμού, ή αποφυγής τυχόν στρέβλωσής του, σύμφωνα με το άρθρο 52,

ε) την ανάγκη βελτίωσης της αποδοτικότητας της χρήσης του ραδιοφάσματος υπό το πρίσμα των εξελίξεων στην τεχνολογία ή την αγορά,

στ) την ανάγκη να αποφεύγονται σοβαρές διαταραχές της υπηρεσίας.

3. Όταν οι αρμόδιες αρχές εξετάζουν πιθανή ανανέωση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης εναρμονισμένου ραδιοφάσματος για το οποίο ο αριθμός δικαιωμάτων χρήσης είναι περιορισμένος σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, διεξάγουν ανοιχτή και διαφανή διαδικασία που δεν εισάγει διακρίσεις, και μεταξύ άλλων:

α) παρέχουν σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους μέσω δημόσιας διαβούλευσης σύμφωνα με το άρθρο 23 και

β) αναφέρουν σαφώς τους λόγους για αυτήν την πιθανή ανανέωση.

Η εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη τυχόν στοιχεία που προκύπτουν από τη διαβούλευση σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου σχετικά με τη ζήτηση της αγοράς από επιχειρήσεις εκτός από εκείνες που κατέχουν δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος στη σχετική ζώνη όταν αποφασίζει αν θα ανανεώσει τα δικαιώματα χρήσης ή θα οργανώσει νέα διαδικασία επιλογής για να χορηγήσει τα δικαιώματα χρήσης σύμφωνα με το άρθρο 55.

4. Η απόφαση ανανέωσης των ατομικών δικαιωμάτων χρήσης εναρμονισμένου ραδιοφάσματος μπορεί να συνοδεύεται από αναθεώρηση των σχετικών τελών, καθώς και από άλλους όρους και προϋποθέσεις. Κατά περίπτωση, οι εθνικές ρυθμιστικές ή λοιπές αρμόδιες αρχές δύνανται να προσαρμόζουν τα τέλη για τα δικαιώματα χρήσης, σύμφωνα με το άρθρο 42.

Άρθρο 51

Μεταβίβαση ή χρονομίσθωση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να έχουν οι επιχειρήσεις τη δυνατότητα να μεταβιβάζουν ή να χρονομισθώνουν σε άλλες επιχειρήσεις μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος.

   Τα κράτη μέλη δύνανται να καθορίζουν ότι η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση που τα μεμονωμένα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος της επιχείρησης χορηγήθηκαν καταρχάς δωρεάν ή εκχωρήθηκαν για εκπομπές.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η πρόθεση μιας επιχείρησης να μεταβιβάσει ή να χρονομισθώσει δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος, καθώς και η ίδια η μεταβίβαση κοινοποιούνται σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες στην αρμόδια αρχή και δημοσιοποιούνται. Σε περίπτωση εναρμονισμένου ραδιοφάσματος, κάθε τέτοια μεταβίβαση συμμορφώνεται με την εν λόγω εναρμονισμένη χρήση.

3. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν τη μεταβίβαση ή χρονομίσθωση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος, εφόσον διατηρούνται οι αρχικοί όροι που συνοδεύουν τα δικαιώματα χρήσης. Με την επιφύλαξη της ανάγκης να εξασφαλίζεται η απουσία στρέβλωσης του ανταγωνισμού, ιδίως σύμφωνα με το άρθρο 52, τα κράτη μέλη:

   α) υποβάλλουν τις μεταβιβάσεις και τις χρονομισθώσεις στην κατά το δυνατό λιγότερο επαχθή διαδικασία,

   β) δεν αρνούνται τη χρονομίσθωση των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος, όταν ο εκμισθωτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραμείνει υπεύθυνος για την τήρηση των αρχικών όρων που συνοδεύουν τα δικαιώματα χρήσης,

   γ) δεν αρνούνται τη μεταβίβαση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος, εκτός εάν υπάρχει σαφής κίνδυνος ο νέος κάτοχος να μην είναι σε θέση να τηρήσει τους αρχικούς όρους για το δικαίωμα χρήσης.

Οποιαδήποτε διοικητική επιβάρυνση επιβάλλεται σε επιχειρήσεις σε σχέση με την επεξεργασία αίτησης για τη μεταβίβαση ή χρονομίσθωση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος συμμορφώνεται με το άρθρο 16.

Το πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και γ) δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τους όρους που συνοδεύουν τα δικαιώματα χρήσης ανά πάσα στιγμή, έναντι τόσο του εκμισθωτή όσο και του μισθωτή, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο.

Οι αρμόδιες αρχές διευκολύνουν τη μεταβίβαση ή χρονομίσθωση των δικαιωμάτων χρήσης του ραδιοφάσματος, εξετάζοντας εγκαίρως κάθε αίτημα προσαρμογής των όρων που συνοδεύουν τα δικαιώματα και μεριμνώντας ώστε τα εν λόγω δικαιώματα ή το σχετικό ραδιοφάσμα να μπορούν, κατά το δυνατό, να διαχωρίζονται ή να επιμερίζονται.

Ενόψει οποιασδήποτε μεταβίβασης ή χρονομίσθωσης δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος, οι αρμόδιες αρχές δημοσιοποιούν σε τυποποιημένη ηλεκτρονική μορφή σχετικές λεπτομέρειες που αφορούν εμπορεύσιμα μεμονωμένα δικαιώματα κατά τη δημιουργία των δικαιωμάτων και τηρούν τις λεπτομέρειες αυτές όσο υφίστανται τα δικαιώματα.

Η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει εκτελεστικές πράξεις για τον προσδιορισμό των εν λόγω σχετικών λεπτομερειών.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 118 παράγραφος 4.

Άρθρο 52

Ανταγωνισμός

1. Οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές προωθούν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό και αποφεύγουν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά, κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη χορήγηση, τροποποίηση ή ανανέωση δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

2. Όταν τα κράτη μέλη χορηγούν, τροποποιούν ή ανανεώνουν δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος, οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές, κατόπιν της συμβουλής της εθνικής ρυθμιστικής αρχής, δύνανται να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα όπως:

   α) να περιορίζουν την ποσότητα των ζωνών ραδιοφάσματος για το οποίο χορηγούνται δικαιώματα χρήσης σε οποιαδήποτε επιχείρηση ή, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, να θέτουν όρους για τα εν λόγω δικαιώματα χρήσης, όπως είναι η παροχή χονδρικής πρόσβασης, περιαγωγής σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, σε ορισμένες ζώνες ή σε ορισμένα σύνολα ζωνών με παρόμοια χαρακτηριστικά,

   β) να δεσμεύουν, εάν είναι σκόπιμο και δικαιολογημένο λαμβανομένης υπόψη ειδικής κατάστασης στην εθνική αγορά, ορισμένο μέρος ζώνης ραδιοφάσματος ή συνόλου ζωνών για εκχώρηση σε νεοεισερχομένους,

   γ) να αρνούνται να χορηγήσουν νέα δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος ή να εγκρίνουν νέες χρήσεις ραδιοφάσματος σε ορισμένες ζώνες ή να θέτουν όρους για τη χορήγηση νέων δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος ή για την αδειοδότηση νέων χρήσεων ραδιοφάσματος, προκειμένου να αποφεύγεται η στρέβλωση του ανταγωνισμού λόγω οποιασδήποτε εκχώρησης, μεταβίβασης ή συσσώρευσης δικαιωμάτων χρήσης,

δ) να εισάγουν όρους που να απαγορεύουν ή να επιβάλλουν όρους στις μεταβιβάσεις δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος, που δεν υπόκεινται σε ενωσιακό ή εθνικό έλεγχο των συγκεντρώσεων, εφόσον αυτές οι μεταβιβάσεις ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα σημαντική στρέβλωση του ανταγωνισμού,

ε) να τροποποιούν τα ισχύοντα δικαιώματα σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για να διορθωθεί εκ των υστέρων η στρέβλωση του ανταγωνισμού λόγω οποιασδήποτε μεταβίβασης ή συσσώρευσης δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος.

Οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς και τα διαθέσιμα κριτήρια αναφοράς, βασίζουν τις αποφάσεις τους σε αντικειμενική και μακρόπνοη αξιολόγηση των συνθηκών του ανταγωνισμού στην αγορά, της αναγκαιότητας ή μη των εν λόγω μέτρων για τη διατήρηση ή την επίτευξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και των πιθανών επιπτώσεων των εν λόγω μέτρων στις υφιστάμενες και μελλοντικές επενδύσεις από συμμετέχοντες στην αγορά, ιδίως για την ανάπτυξη δικτύων. Σε αυτό το πλαίσιο, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη την προσέγγιση της ανάλυσης της αγοράς όπως προβλέπεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2.

3. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, οι εθνικές ρυθμιστικές και λοιπές αρμόδιες αρχές ενεργούν σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στα άρθρα 18, 19, 23 και 35.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Άρθρο 53

Συγχρονισμός των εκχωρήσεων

1. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται προκειμένου να συντονίζεται η χρήση του εναρμονισμένου ραδιοφάσματος για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ένωση λαμβανομένων δεόντως υπόψη των διαφορετικών καταστάσεων των εθνικών αγορών. Η συνεργασία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει τον καθορισμό μίας ή, κατά περίπτωση, περισσότερων κοινών ημερομηνιών έως τις οποίες πρόκειται να χορηγηθεί άδεια για τη χρήση συγκεκριμένου εναρμονισμένου ραδιοφάσματος.

2. Όταν έχουν καθοριστεί εναρμονισμένες προϋποθέσεις από τεχνικά μέτρα εφαρμογής σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 676/2002/ΕΚ για ναι καταστεί δυνατή η χρήση του ραδιοφάσματος για ασύρματα ευρυζωνικά δίκτυα και υπηρεσίες, τα κράτη μέλη επιτρέπουν τη χρήση του εν λόγω ραδιοφάσματος το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο 30 μήνες μετά την έγκριση του εν λόγω μέτρου, ή το συντομότερο δυνατόν μετά την ανάκληση τυχόν απόφασης με την οποία επιτρέπεται η εναλλακτική χρήση, κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 3 της παρούσας οδηγίας. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της απόφασης (ΕΕ) 2017/899 και του δικαιώματος ανάληψης πρωτοβουλίας που έχει η Επιτροπή για να προτείνει νομοθετικές πράξεις.

3. Κράτος μέλος δύναται να καθυστερήσει την προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου για συγκεκριμένη ζώνη υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) στον βαθμό που αιτιολογείται από περιορισμό της χρήσης της συγκεκριμένης ζώνης με βάση τον στόχο γενικού συμφέροντος που αναφέρεται στο άρθρο 45 παράγραφος 5 στοιχείο α) ή δ),

β) στην περίπτωση ανεπίλυτων ζητημάτων διασυνοριακού συντονισμού που συντελούν σε επιβλαβείς παρεμβολές με τρίτες χώρες, υπό τον όρο ότι το θιγόμενο κράτος μέλος έχει ζητήσει, όπου κρίνεται σκόπιμο, τη συνδρομή της Ένωσης δυνάμει του άρθρου 28 παράγραφος 5,

γ) για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας και άμυνας ή

δ) σε περίπτωση ανωτέρας βίας.

Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος επανεξετάζει την καθυστέρηση αυτή τουλάχιστον κάθε διετία.

4. Κράτος μέλος δύναται να καθυστερήσει την προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 2 για συγκεκριμένη ζώνη στον βαθμό που απαιτείται και έως 30 μήνες σε περίπτωση που:

α) υπάρχουν ανεπίλυτα ζητήματα διασυνοριακού συντονισμού που συντελούν σε επιβλαβείς παρεμβολές μεταξύ κρατών μελών, υπό τον όρο ότι το θιγόμενο κράτος μέλος λαμβάνει εγκαίρως όλα τα απαραίτητα μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφοι 3 και 4,

β) είναι αναγκαίο και περίπλοκο να διασφαλιστεί η τεχνική μετάβαση υφιστάμενων χρηστών της εν λόγω ζώνης.

5. Σε περίπτωση καθυστέρησης βάσει της παραγράφου 3 ή 4, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ενημερώνει εγκαίρως τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή, αναφέροντας τους λόγους.

Άρθρο 54

Συγχρονισμός των εκχωρήσεων για συγκεκριμένες ζώνες 5G

1. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, για επίγεια συστήματα ικανά να παρέχουν ασύρματες ευρυζωνικές υπηρεσίες, τα κράτη μέλη, όπου είναι απαραίτητο για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης του 5G, λαμβάνουν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για να:

   α) αναδιοργανώσουν και να επιτρέψουν τη χρήση επαρκώς μεγάλων τμημάτων της ζώνης 3,4-3,8 GHz,

   β) επιτρέψουν τη χρήση τουλάχιστον 1 GHz της ζώνης 24,25-27,5 GHz, υπό τον όρο ότι υπάρχουν σαφή στοιχεία ζήτησης της αγοράς και της απουσίας σημαντικών περιορισμών για τη μετάβαση υφιστάμενων χρηστών ή την εκκαθάριση της ζώνης.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν, ωστόσο, να παρατείνουν την προθεσμία που καθορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, όπου αυτό δικαιολογείται, σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 3 ή το άρθρο 53 παράγραφος 2, 3 ή 4.

3. Τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου συνάδουν με τις εναρμονισμένες προϋποθέσεις που έχουν καθορίσει τα τεχνικά μέτρα εφαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 4 της απόφασης αριθ. 676/2002/ΕΚ.

Άρθρο 55

Διαδικασία για τον περιορισμό του αριθμού των προς παροχή δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 53, στην περίπτωση που ένα κράτος μέλος συμπεραίνει ότι η χρήση ραδιοφάσματος δεν δύναται να υπόκειται σε γενική άδεια και εφόσον εξετάζει εάν πρέπει να περιορίσει τον αριθμό των προς παροχή δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος, μεταξύ άλλων:

   α) αναφέρει σαφώς τους λόγους για τον περιορισμό των δικαιωμάτων χρήσης, ιδίως αποδίδοντας τη δέουσα σημασία στην ανάγκη μεγιστοποίησης των οφελών για τους χρήστες και στη διευκόλυνση της ανάπτυξης ανταγωνισμού, και επανεξετάζει, κατά περίπτωση, τον περιορισμό ανά τακτά χρονικά διαστήματα ή κατόπιν εύλογου αιτήματος από επηρεαζόμενες επιχειρήσεις,

   β) παρέχει σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών και των καταναλωτών, την ευκαιρία να διατυπώνουν τις απόψεις τους σχετικά με οποιονδήποτε περιορισμό μέσω δημόσιας διαβούλευσης σύμφωνα με το άρθρο 23.

2. Όταν ένα κράτος μέλος συμπεραίνει ότι πρέπει να περιοριστεί ο αριθμός των δικαιωμάτων χρήσης, καθορίζει σαφώς και αιτιολογεί τους στόχους που επιδιώκονται με τη διαδικασία ανταγωνιστικής ή συγκριτικής επιλογής δυνάμει του παρόντος άρθρου και, όπου είναι δυνατό, τους καθορίζει ποσοτικά, δίνοντας τη δέουσα βαρύτητα στην ανάγκη εκπλήρωσης των εθνικών στόχων και των στόχων της εσωτερικής αγοράς. Οι στόχοι που μπορεί να καθορίσει το κράτος μέλος με σκοπό να σχεδιάσει τη συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής, εκτός από την προώθηση του ανταγωνισμού, περιορίζονται σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους:

   α) την προώθηση της κάλυψης,

β) τη διασφάλιση της απαιτούμενης ποιότητας υπηρεσιών,

γ) την προώθηση της αποδοτικής χρήσης του ραδιοφάσματος, μεταξύ άλλων λαμβάνοντας υπόψη τους όρους που συνοδεύουν τα δικαιώματα χρήσης και το ύψος των τελών,

δ) την προώθηση της καινοτομίας και της ανάπτυξης των επιχειρήσεων.

Η εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή καθορίζει σαφώς τη διαδικασία επιλογής και αιτιολογεί την πρόκρισή της, συμπεριλαμβανομένου τυχόν προκαταρκτικού σταδίου για την πρόσβαση στη διαδικασία επιλογής. Αναφέρει επίσης με σαφήνεια το αποτέλεσμα οποιασδήποτε σχετικής αξιολόγησης της κατάστασης του ανταγωνισμού, της τεχνικής και της οικονομικής κατάστασης της αγοράς και εκθέτει τους λόγους για την πιθανή χρήση και επιλογή των μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 35.

3. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν οποιαδήποτε απόφασή τους όσον αφορά την προκριθείσα διαδικασία επιλογής και τους σχετικούς κανόνες, δηλώνοντας σαφώς τους σχετικούς λόγους. Επίσης, δημοσιεύουν τους όρους που πρέπει να συνοδεύουν τα δικαιώματα χρήσης.

4. Αφού καθορίσει τη διαδικασία επιλογής, το κράτος μέλος απευθύνει πρόσκληση υποβολής αιτήσεων για δικαιώματα χρήσης.

5. Εάν ένα κράτος μέλος συμπεράνει ότι μπορούν να χορηγηθούν περαιτέρω δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος ή συνδυασμός γενικής άδειας και μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης, προβαίνει σε δημοσίευση του σχετικού συμπεράσματος και κινεί τη διαδικασία χορήγησης των εν λόγω δικαιωμάτων.

6. Εάν απαιτείται περιορισμός της παροχής δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος, τα κράτη μέλη χορηγούν τα εν λόγω δικαιώματα βάσει κριτηρίων επιλογής και διαδικασίας επιλογής, τα οποία είναι αντικειμενικά, διαφανή, αμερόληπτα και αναλογικά. Όλα τα εν λόγω κριτήρια επιλογής σταθμίζουν δεόντως την επίτευξη των στόχων και απαιτήσεων των άρθρων 3, 4, 28 και 45.

7. Εάν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν διαδικασίες συγκριτικής ή ανταγωνιστικής επιλογής, τα κράτη μέλη μπορούν να παρατείνουν τη μέγιστη περίοδο των έξι εβδομάδων που αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 6, για το χρονικό διάστημα που κρίνεται απαραίτητο προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι εν λόγω διαδικασίες είναι δίκαιες, εύλογες, ανοικτές και διαφανείς για όλους τους ενδιαφερόμενους, αλλά όχι περισσότερο από οκτώ μήνες, με την επιφύλαξη τυχόν συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 53.

   Οι εν λόγω προθεσμίες ισχύουν με την επιφύλαξη των ισχυουσών διεθνών συμφωνιών που αφορούν τη χρήση ραδιοφάσματος και τον συντονισμό των δορυφόρων.

8. Το παρόν άρθρο ισχύει υπό την επιφύλαξη της μεταβίβασης δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος σύμφωνα με το άρθρο 51.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΣΥΡΜΑΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Άρθρο 56

Πρόσβαση σε ασύρματα τοπικά δίκτυα

1. Οι αρμόδιες αρχές επιτρέπουν την παροχή πρόσβασης μέσω RLAN σε δημόσιο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και τη χρήση του εναρμονισμένου ραδιοφάσματος για την εν λόγω παροχή, μόνο με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων όρων για τη γενική άδεια που αφορούν τη χρήση ραδιοφάσματος όπως αναφέρεται στο άρθρο 46 παράγραφος 1.

   Όταν η εν λόγω παροχή δεν αποτελεί μέρος οικονομικής δραστηριότητας ή είναι βοηθητική για οικονομική δραστηριότητα ή δημόσια υπηρεσία η οποία δεν εξαρτάται από τη μεταφορά σημάτων στα δίκτυα αυτά, οποιαδήποτε επιχείρηση, δημόσια αρχή ή οποιοσδήποτε τελικός χρήστης που παρέχει την εν λόγω πρόσβαση δεν υπόκειται σε καμία γενική άδεια για την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σύμφωνα με το άρθρο 12, σε υποχρεώσεις όσον αφορά τα δικαιώματα των τελικών χρηστών σύμφωνα με το μέρος ΙΙΙ τίτλος ΙΙ ούτε σε υποχρεώσεις διασύνδεσης των δικτύων τους σύμφωνα με το άρθρο 61 παράγραφος 1.

2. Ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 12 της οδηγίας 2000/31/ΕΚ.

3. Οι αρμόδιες αρχές δεν εμποδίζουν τους παρόχους δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να επιτρέπουν την πρόσβαση στα δίκτυά τους για το κοινό, μέσω RLAN, τα οποία είναι δυνατό να είναι εγκατεστημένα σε χώρους τελικού χρήστη, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τους εφαρμοστέους όρους γενικής άδειας και της συναίνεσης του τελικού χρήστη κατόπιν ενημέρωσης.

4. Σύμφωνα ιδίως με το άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120, οι αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν ότι οι πάροχοι δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν περιορίζουν μονομερώς ούτε εμποδίζουν τους τελικούς χρήστες:

   α) να έχουν πρόσβαση σε RLAN της επιλογής τους, τα οποία παρέχονται από τρίτους ή

   β) να επιτρέπουν αμοιβαία ή, γενικότερα, την πρόσβαση στα δίκτυα των εν λόγω παρόχων από άλλους τελικούς χρήστες μέσω RLAN, καθώς και βάσει πρωτοβουλιών τρίτων που συνενώνονται και καθιστούν διαθέσιμα στο κοινό τα RLAN διαφορετικών τελικών χρηστών.

5. Οι αρμόδιες αρχές δεν περιορίζουν ούτε εμποδίζουν τους τελικούς χρήστες να επιτρέπουν την πρόσβαση, αμοιβαία ή άλλως, στα RLAN τους από άλλους τελικούς χρήστες, καθώς και βάσει πρωτοβουλιών τρίτων που συνενώνονται και καθιστούν τα RLAN διαφόρων τελικών χρηστών διαθέσιμα στο κοινό.

6. Οι αρμόδιες αρχές δεν περιορίζουν αδικαιολόγητα την παροχή πρόσβασης σε RLAN στο κοινό:

α) από φορείς του δημόσιου τομέα ή σε δημόσιους χώρους πλησίον των χώρων στους οποίους στεγάζονται οι εν λόγω φορείς του δημόσιου τομέα, εφόσον η παροχή αυτή είναι βοηθητική για τις δημόσιες υπηρεσίες που παρέχονται στους εν λόγω χώρους,

β) από πρωτοβουλίες μη κυβερνητικών οργανώσεων ή φορέων του δημόσιου τομέα που συνενώνονται και καθιστούν αμοιβαία ή γενικότερα διαθέσιμη την πρόσβαση στα RLAN διαφόρων τελικών χρηστών, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των RLAN στα οποία παρέχεται δημόσια πρόσβαση σύμφωνα με το στοιχείο α).

Άρθρο 57

Ανάπτυξη και λειτουργία σημείων ασύρματης πρόσβασης μικρής εμβέλειας

1. Οι αρμόδιες αρχές δεν περιορίζουν αδικαιολόγητα την ανάπτυξη σημείων ασύρματης πρόσβασης μικρής εμβέλειας. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να διασφαλίζεται η συνέπεια σε εθνικό επίπεδο τυχόν κανόνων που διέπουν την ανάπτυξη σημείων ασύρματης πρόσβασης μικρής εμβέλειας. Οι εν λόγω κανόνες δημοσιεύονται πριν από την εφαρμογή τους.

Ειδικότερα, οι αρμόδιες αρχές δεν υποβάλλουν την ανάπτυξη σημείων ασύρματης πρόσβασης μικρής εμβέλειας που συμμορφώνονται με τα χαρακτηριστικά που ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 σε καμία μεμονωμένη πολεοδομική άδεια ή σε άλλες μεμονωμένες προηγούμενες άδειες.

Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να απαιτούν άδεια για την ανάπτυξη σημείων ασύρματης πρόσβασης μικρής εμβέλειας σε κτίρια ή χώρους αρχιτεκτονικής, ιστορικής ή φυσικής αξίας που προστατεύονται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή, κατά περίπτωση, για λόγους δημόσιας ασφάλειας. Το άρθρο 7 της οδηγίας 2014/61/ΕΕ εφαρμόζεται για τη χορήγηση των εν λόγω αδειών.

2. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζει τα φυσικά και τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως το μέγιστο μέγεθος, το βάρος και, κατά περίπτωση, την ισχύ εκπομπών σημείων ασύρματης πρόσβασης μικρής εμβέλειας.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 118 παράγραφος 4.

Η πρώτη τέτοια κατ' εξουσιοδότηση πράξη εκδίδεται έως την 30ή Ιουνίου 2020.

3. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τις βασικές απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία 2014/53/ΕΕ και το καθεστώς αδειοδότησης που εφαρμόζεται για τη χρήση του σχετικού ραδιοφάσματος.

4. Τα κράτη μέλη, εφαρμόζοντας, κατά περίπτωση, τις διαδικασίες που θεσπίζονται σύμφωνα με την οδηγία 2014/61/ΕΕ, διασφαλίζουν ότι οι φορείς εκμετάλλευσης έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε οποιαδήποτε υλική υποδομή ελέγχεται από εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές δημόσιες αρχές και πληροί τις τεχνικές προδιαγραφές για να φιλοξενήσει σημεία ασύρματης πρόσβασης μικρής εμβέλειας ή είναι απαραίτητη για τη σύνδεση τέτοιων σημείων πρόσβασης με ένα κεντρικό δίκτυο, συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού οδών, όπως είναι οι στύλοι φωτισμού, οι πινακίδες των δρόμων, οι φωτεινοί σηματοδότες, οι διαφημιστικές πινακίδες, οι στάσεις λεωφορείων και τραμ και οι σταθμοί του μετρό. Οι δημόσιες αρχές ανταποκρίνονται σε όλα τα εύλογα αιτήματα χορήγησης πρόσβασης βάσει δίκαιων, εύλογων, διαφανών και αμερόληπτων όρων και προϋποθέσεων, τα οποία δημοσιοποιούνται μέσω ενιαίου σημείου ενημέρωσης.

5. Με την επιφύλαξη οποιασδήποτε εμπορικής συμφωνίας, η ανάπτυξη σημείων ασύρματης πρόσβασης μικρής εμβέλειας δεν υπόκειται σε κανένα τέλος ή επιβάρυνση πέραν των διοικητικών επιβαρύνσεων σύμφωνα με το άρθρο 16.

Άρθρο 58

Τεχνικοί κανόνες σχετικά με τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία

Οι διαδικασίες που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 εφαρμόζονται όσον αφορά οποιοδήποτε σχέδιο μέτρου κράτους μέλους που θα επιβάλει απαιτήσεις σχετικά με την ανάπτυξη σημείων ασύρματης πρόσβασης μικρής εμβέλειας όσον αφορά τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία διαφορετικές από τις απαιτήσεις που προβλέπονται στη σύσταση 1999/519/ΕΚ.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ
ΠΡΟΣΒΑΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

Άρθρο 59

Γενικό πλαίσιο για την πρόσβαση και τη διασύνδεση

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι δεν υπάρχουν περιορισμοί που να εμποδίζουν τις επιχειρήσεις στο ίδιο κράτος μέλος ή σε διαφορετικά κράτη μέλη να διαπραγματεύονται μεταξύ τους συμφωνίες για τεχνικές και εμπορικές ρυθμίσεις πρόσβασης ή διασύνδεσης, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Η επιχείρηση που ζητά πρόσβαση ή διασύνδεση δεν απαιτείται να έχει άδεια λειτουργίας στο κράτος μέλος όπου ζητείται η πρόσβαση ή η διασύνδεση, όταν δεν παρέχει υπηρεσίες και δεν εκμεταλλεύεται δίκτυο στο εν λόγω κράτος μέλος.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 114, τα κράτη μέλη παύουν να εφαρμόζουν νομοθετικά ή διοικητικά μέτρα, τα οποία απαιτούν από τις επιχειρήσεις, όταν χορηγούν πρόσβαση ή διασύνδεση, να παρέχουν, σε διαφορετικές επιχειρήσεις, διαφορετικούς όρους και προϋποθέσεις για ισοδύναμες υπηρεσίες, ή μέτρα που επιβάλλουν υποχρεώσεις που δεν έχουν σχέση με τις όντως παρεχόμενες υπηρεσίες πρόσβασης και διασύνδεσης, υπό την επιφύλαξη των όρων που ορίζονται στο παράρτημα Ι.

Άρθρο 60

Δικαιώματα και υποχρεώσεις επιχειρήσεων

1. Οι φορείς εκμετάλλευσης δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχουν δικαίωμα και, όταν ζητείται από άλλες επιχειρήσεις που διαθέτουν άδεια σύμφωνα με το άρθρο 15, υποχρέωση να διαπραγματεύονται μεταξύ τους τη διασύνδεση με σκοπό να παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών διαθέσιμες στο κοινό, προκειμένου να διασφαλίζουν παροχή και διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών σε ολόκληρη την Ένωση. Οι φορείς εκμετάλλευσης παρέχουν πρόσβαση και διασύνδεση σε άλλες επιχειρήσεις υπό όρους και προϋποθέσεις συμβατές με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την εθνική ρυθμιστική αρχή σύμφωνα με τα άρθρα 61, 62 και 68.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 21, τα κράτη μέλη απαιτούν από τις επιχειρήσεις που συλλέγουν πληροφορίες από άλλη επιχείρηση πριν, κατά ή μετά τη διαδικασία διαπραγμάτευσης ρυθμίσεων πρόσβασης ή διασύνδεσης να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες αυτές μόνο για τον σκοπό για τον οποίο παρασχέθηκαν και να τηρούν πάντοτε την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που μεταδόθηκαν ή αποθηκεύτηκαν. Οι εν λόγω επιχειρήσεις δεν γνωστοποιούν τις ληφθείσες πληροφορίες σε κανένα άλλο μέρος, ιδίως σε άλλες υπηρεσίες, θυγατρικές ή εταίρους, στους οποίους θα μπορούσαν να παράσχουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

3. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι οι διαπραγματεύσεις διεξάγονται μέσω ουδέτερων διαμεσολαβητών όταν αυτό επιβάλλουν οι συνθήκες ανταγωνισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ
ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ

Άρθρο 61

Εξουσίες και καθήκοντα

των εθνικών ρυθμιστικών και άλλων αρμόδιων αρχών

όσον αφορά την πρόσβαση και τη διασύνδεση

1. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ή άλλες αρμόδιες αρχές στην περίπτωση των στοιχείων β) και γ) του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, ενεργώντας με γνώμονα την επίτευξη των στόχων του άρθρου 3, ενθαρρύνουν και, κατά περίπτωση, εξασφαλίζουν, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, την κατάλληλη πρόσβαση και διασύνδεση, καθώς και τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών, ασκώντας τις αρμοδιότητές τους κατά τρόπο ο οποίος εξασφαλίζει οικονομική απόδοση, βιώσιμο ανταγωνισμό, την ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας, αποδοτική επένδυση και καινοτομία, και παρέχει το μέγιστο όφελος στους τελικούς χρήστες.

   Παρέχουν καθοδήγηση και δημοσιοποιούν τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για την απόκτηση πρόσβασης και διασύνδεσης, ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και οι φορείς εκμετάλλευσης με περιορισμένη γεωγραφική εμβέλεια μπορούν να επωφελούνται από τις επιβαλλόμενες υποχρεώσεις.

2. Ειδικότερα, και με την επιφύλαξη των μέτρων που μπορούν να ληφθούν για τις επιχειρήσεις που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 68, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές, ή άλλες αρμόδιες αρχές στην περίπτωση των στοιχείων β) και γ) του παρόντος εδαφίου, μπορούν να επιβάλλουν:

α) στον βαθμό που είναι απαραίτητο για να εξασφαλισθεί η δυνατότητα διατερματικής συνδεσιμότητας, υποχρεώσεις στις επιχειρήσεις που υπόκεινται σε γενική άδεια και ελέγχουν την πρόσβαση στους τελικούς χρήστες, συμπεριλαμβανομένης, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, της υποχρέωσης να διασυνδέουν τα δίκτυά τους όταν αυτό δεν συμβαίνει ήδη,

β) σε δικαιολογημένες περιπτώσεις και στον βαθμό που είναι απαραίτητο, υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις που υπόκεινται σε γενική άδεια και ελέγχουν την πρόσβαση στους τελικούς χρήστες να καθιστούν τις υπηρεσίες τους διαλειτουργικές,

γ) σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, όταν η διατερματική συνδεσιμότητα μεταξύ των τελικών χρηστών κινδυνεύει λόγω έλλειψης διαλειτουργικότητας μεταξύ των υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών, και στον βαθμό που είναι αναγκαίο να διασφαλίζεται η διατερματική συνδεσιμότητα μεταξύ των τελικών χρηστών, υποχρεώσεις σε σχετικούς παρόχους υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, που επιτυγχάνουν σημαντικό επίπεδο κάλυψης και χρήσης από τους χρήστες, προκειμένου να καταστούν οι υπηρεσίες τους διαλειτουργικές,

δ) στον βαθμό που είναι απαραίτητο για να εξασφαλίζεται η δυνατότητα πρόσβασης των τελικών χρηστών σε υπηρεσίες ψηφιακών ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και συναφείς συμπληρωματικές υπηρεσίες που προσδιορίζει το κράτος μέλος, υποχρεώσεις σε φορείς εκμετάλλευσης να παρέχουν πρόσβαση στις λοιπές ευκολίες οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ μέρος ΙΙ, υπό δίκαιες, εύλογες και αμερόληπτες προϋποθέσεις.

Οι υποχρεώσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) επιβάλλονται μόνο:

i) στον βαθμό που απαιτείται για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών και είναι δυνατό να περιλαμβάνουν αναλογικές υποχρεώσεις για τους παρόχους των υπηρεσιών αυτών όσον αφορά τη δημοσίευση και την έγκριση της χρήσης, της τροποποίησης και της αναδιανομής σχετικών πληροφοριών από τις αρχές και άλλους παρόχους, ή της χρήσης και της εφαρμογής προτύπων ή προδιαγραφών που απαριθμούνται στο άρθρο 39 παράγραφος 1 ή οποιωνδήποτε άλλων συναφών ευρωπαϊκών ή διεθνών προτύπων,

ii) όταν η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με τον BEREC και λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη του, έχει διαπιστώσει σημαντική απειλή για τη διατερματική συνδεσιμότητα μεταξύ των τελικών χρηστών σε ολόκληρη την Ένωση ή τουλάχιστον σε τρία κράτη μέλη και έχει θεσπίσει εκτελεστικά μέτρα που καθορίζουν τη φύση και το πεδίο εφαρμογής τυχόν υποχρεώσεων που είναι δυνατό να επιβληθούν.

Τα εκτελεστικά μέτρα που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο σημείο ii) εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 118 παράγραφος 4.

3. Ειδικότερα, και με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται να επιβάλλουν υποχρεώσεις κατόπιν εύλογου αιτήματος για χορήγηση πρόσβασης σε σύρματα και καλώδια και σε συναφείς ευκολίες στο εσωτερικό κτιρίων ή μέχρι το πρώτο σημείο συγκέντρωσης ή διανομής, όπως καθορίζεται από την εθνική ρυθμιστική αρχή, όταν αυτό το σημείο βρίσκεται εκτός του κτιρίου. Όταν αυτό δικαιολογείται επειδή η αναπαραγωγή των εν λόγω στοιχείων δικτύου θα ήταν οικονομικώς μη αποδοτική ή πρακτικώς ανέφικτη, οι υποχρεώσεις αυτές μπορούν να επιβάλλονται σε παρόχους δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή στους ιδιοκτήτες των εν λόγω συρμάτων και καλωδίων, σε περίπτωση που οι εν λόγω ιδιοκτήτες δεν είναι πάροχοι δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Οι επιβαλλόμενοι όροι πρόσβασης είναι δυνατό να περιλαμβάνουν ειδικούς κανόνες για την πρόσβαση σε τέτοια στοιχεία δικτύου και σε συναφείς ευκολίες και υπηρεσίες, για τη διαφάνεια και τη μη διακριτική μεταχείριση και για την κατανομή του κόστους πρόσβασης, που προσαρμόζονται, κατά περίπτωση, προκειμένου να ληφθούν υπόψη παράγοντες επικινδυνότητας.

Όταν η εθνική ρυθμιστική αρχή καταλήγει στο συμπέρασμα, έχοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τυχόν σχετική ανάλυση της αγοράς, ότι οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση υψηλών και μη παροδικών οικονομικών ή υλικών φραγμών στην αναπαραγωγή στους οποίους βασίζεται υφιστάμενη ή αναδυόμενη κατάσταση αγοράς που περιορίζει σημαντικά τα ανταγωνιστικά αποτελέσματα για τους τελικούς χρήστες, μπορεί να επεκτείνει την επιβολή αυτών των υποχρεώσεων πρόσβασης, υπό δίκαιους και εύλογους όρους και προϋποθέσεις, πέρα από το πρώτο σημείο συγκέντρωσης ή διανομής, σε σημείο που καθορίζει ως το πλησιέστερο προς τους τελικούς χρήστες που μπορεί να φιλοξενεί επαρκή αριθμό συνδέσεων τελικών χρηστών, ώστε να είναι εμπορικά βιώσιμο για τους αιτούντες αποδοτική πρόσβαση. Για τον καθορισμό της κλίμακας της επέκτασης πέρα από το πρώτο σημείο συγκέντρωσης ή διανομής, η εθνική ρυθμιστική αρχή λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές του BEREC. Εάν δικαιολογείται για τεχνικούς ή οικονομικούς λόγους, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να επιβάλλουν υποχρεώσεις ενεργής ή εικονικής πρόσβασης.

Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δεν επιβάλλουν υποχρεώσεις σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο σε παρόχους δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών όταν κρίνουν ότι:

α) ο πάροχος διαθέτει τα χαρακτηριστικά που απαριθμούνται στο άρθρο 80 παράγραφος 1 και καθιστά διαθέσιμο ένα βιώσιμο και παρεμφερές εναλλακτικό μέσο για την επικοινωνία με τελικούς χρήστες παρέχοντας πρόσβαση σε δίκτυο πολύ υψηλής χωρητικότητας σε οποιαδήποτε επιχείρηση, υπό δίκαιους, αμερόληπτους και εύλογους όρους και προϋποθέσεις· οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται να επεκτείνουν την εν λόγω εξαίρεση σε άλλους παρόχους που προσφέρουν, υπό δίκαιους, αμερόληπτους και εύλογους όρους και προϋποθέσεις, πρόσβαση σε δίκτυο πολύ υψηλής χωρητικότητας, ή

β) η επιβολή υποχρεώσεων θα έθετε σε κίνδυνο την οικονομική ή χρηματοοικονομική βιωσιμότητα της ανάπτυξης νέου δικτύου, ιδίως από μικρά τοπικά σχέδια.

Κατά παρέκκλιση από το τρίτο εδάφιο στοιχείο α), οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται να επιβάλλουν υποχρεώσεις σε παρόχους δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών που πληρούν τα κριτήρια του εν λόγω στοιχείου, όταν το σχετικό δίκτυο χρηματοδοτείται από δημόσιους πόρους.

Έως … [δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], ο BEREC δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές για την προώθηση της συνεπούς εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, καθορίζοντας τα σχετικά κριτήρια για τον προσδιορισμό:

α) του πρώτου σημείου συγκέντρωσης ή διανομής,

β) του σημείου, πέραν του πρώτου σημείου συγκέντρωσης ή διανομής, που μπορεί να φιλοξενεί επαρκή αριθμό συνδέσεων τελικών χρηστών προκειμένου μια αποδοτική επιχείρηση να μπορεί να υπερβαίνει τους σημαντικούς φραγμούς στην αναπαραγωγιμότητα που έχουν εντοπισθεί,

γ) των αναπτύξεων δικτύου που μπορούν να θεωρηθούν νέες,

δ) των σχεδίων που μπορούν να θεωρηθούν μικρά και

ε) των οικονομικών ή υλικών φραγμών στην αναπαραγωγή που είναι υψηλοί και μη παροδικοί.

4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν την εξουσία να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις που παρέχουν ή διαθέτουν άδεια να παρέχουν δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υποχρεώσεις σχετικά με τον μερισμό παθητικών υποδομών ή υποχρεώσεις για τη σύναψη συμφωνιών τοπικής πρόσβασης σε περιαγωγή, και στις δύο περιπτώσεις εάν αυτό είναι άμεσα αναγκαίο για την τοπική παροχή υπηρεσιών που στηρίζονται στη χρήση ραδιοφάσματος, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και υπό την προϋπόθεση ότι κανένα βιώσιμο και παρεμφερές εναλλακτικό μέσο πρόσβασης για τους τελικούς χρήστες δεν καθίσταται διαθέσιμο σε καμία επιχείρηση βάσει δίκαιων και εύλογων όρων και προϋποθέσεων. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να επιβάλλουν τις εν λόγω υποχρεώσεις μόνο όταν η δυνατότητα αυτή προβλέπεται με σαφήνεια κατά τη χορήγηση των δικαιωμάτων χρήσης ραδιοφάσματος και όταν δικαιολογείται από το γεγονός ότι, στην περιοχή που υπόκειται στις εν λόγω υποχρεώσεις, η καθοδηγούμενη από την αγορά ανάπτυξη υποδομών για την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών που στηρίζονται στη χρήση ραδιοφάσματος υπόκειται σε ανυπέρβλητα οικονομικά ή υλικά εμπόδια και επομένως η πρόσβαση των τελικών χρηστών σε δίκτυα ή υπηρεσίες είναι ιδιαιτέρως ελλιπής ή απούσα. Στις περιπτώσεις στις οποίες μόνο η πρόσβαση και ο μερισμός παθητικών υποδομών δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση της κατάστασης, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται να επιβάλλουν υποχρεώσεις όσον αφορά τον μερισμό ενεργών υποδομών.

Οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη:

α) την ανάγκη να μεγιστοποιηθεί η συνδεσιμότητα σε ολόκληρη την Ένωση, κατά μήκος βασικών διαδρομών μεταφορών και σε ιδιαίτερες εδαφικές περιοχές, και τη δυνατότητα να αυξηθεί σημαντικά η επιλογή και να βελτιωθεί η ποιότητα των υπηρεσιών για τους τελικούς χρήστες,

β) την αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος,

γ) τη δυνατότητα τεχνικής εφαρμογής του μερισμού και τους συναφείς όρους,

δ) την κατάσταση του ανταγωνισμού με βάση τις υποδομές, καθώς και του ανταγωνισμού με βάση τις υπηρεσίες,

ε) την τεχνολογική καινοτομία,

στ) την επιτακτική ανάγκη για στήριξη των κινήτρων του φορέα υποδοχής για ανάπτυξη των υποδομών εξαρχής.

Στην περίπτωση επίλυσης διαφορών, οι αρμόδιες αρχές δύνανται, μεταξύ άλλων, να επιβάλλουν στον δικαιούχο της υποχρέωσης μερισμού ή πρόσβασης την υποχρέωση μερισμού του ραδιοφάσματος με τον φορέα υποδοχής υποδομών στη σχετική περιοχή.

5. Οι υποχρεώσεις και οι προϋποθέσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4 του παρόντος άρθρου είναι αντικειμενικές, διαφανείς, αναλογικές και αμερόληπτες, και εφαρμόζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες των άρθρων 23, 32 και 33. Οι εθνικές ρυθμιστικές και άλλες αρμόδιες αρχές που έχουν επιβάλει τέτοιου είδους υποχρεώσεις και προϋποθέσεις αξιολογούν τα αποτελέσματα αυτών εντός πέντε ετών από τη θέσπιση του προηγούμενου μέτρου που θεσπίστηκε σε σχέση με τις ίδιες επιχειρήσεις και αξιολογούν το κατά πόσον θα ήταν σκόπιμο να τις ανακαλέσουν ή να τις τροποποιήσουν λαμβανομένων υπόψη των εξελισσόμενων συνθηκών. Οι εν λόγω αρχές κοινοποιούν τα αποτελέσματα της αξιολόγησής τους σύμφωνα με τις διαδικασίες που αναφέρονται στα άρθρα 23, 32 και 33.

6. Για τον σκοπό των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές να εξουσιοδοτούνται να παρεμβαίνουν αυτοβούλως εφόσον δικαιολογείται, προκειμένου να διασφαλίσουν τους στόχους πολιτικής του άρθρου 3, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και, ιδίως, με τις διαδικασίες που αναφέρονται στα άρθρα 23 και 32.

7. Έως ... [18 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], για να συμβάλει στον συνεκτικό καθορισμό της τοποθεσίας των σημείων τερματισμού δικτύου από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, ο BEREC, κατόπιν διαβούλευσης με τους συμφεροντούχους και σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με κοινές προσεγγίσεις για τον προσδιορισμό του σημείου τερματισμού δικτύου σε διαφορετικές τοπολογίες δικτύου. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν ιδιαιτέρως υπόψη τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές κατά τον καθορισμό της τοποθεσίας των σημείων τερματισμού δικτύου.

Άρθρο 62

Συστήματα υπό όρους πρόσβασης και λοιπές ευκολίες

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙ μέρος Ι εφαρμόζονται όσον αφορά την υπό όρους πρόσβαση σε ψηφιακές ραδιοτηλεοπτικές υπηρεσίες που μεταδίδονται σε θεατές και ακροατές στην Ένωση, ανεξάρτητα από τον τρόπο μετάδοσης.

2. Όταν, ως επακόλουθο ανάλυσης της αγοράς που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 1, μια εθνική ρυθμιστική αρχή διαπιστώσει ότι μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν κατέχουν σημαντική ισχύ στη συγκεκριμένη αγορά, δύναται να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει τους όρους όσον αφορά τις εν λόγω επιχειρήσεις εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τις διαδικασίες των άρθρων 23 και 32, μόνο εφόσον:

   α) η δυνατότητα πρόσβασης των τελικών χρηστών στις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις και στα κανάλια και τις υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 114 δεν επηρεάζεται δυσμενώς από την εν λόγω τροποποίηση ή ανάκληση και

   β) οι προοπτικές αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις ακόλουθες αγορές δεν θα επηρεάζονταν δυσμενώς από την εν λόγω τροποποίηση ή ανάκληση:

      i) λιανικών υπηρεσιών ψηφιακών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών εκπομπών και

      ii) συστημάτων υπό όρους πρόσβασης και άλλων συναφών ευκολιών.

   Στα μέρη που επηρεάζονται από την εν λόγω τροποποίηση ή ανάκληση όρων, παρέχεται κατάλληλη χρονική περίοδος προειδοποίησης.

3. Οι προϋποθέσεις που ισχύουν σύμφωνα με το παρόν άρθρο δεν θίγουν τη δυνατότητα των κρατών μελών να επιβάλλουν υποχρεώσεις σε σχέση με τον τρόπο παρουσίασης των ΗΟΠ και παρόμοιων ευκολιών απαρίθμησης και πλοήγησης.

4. Παρά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν στην εθνική ρυθμιστική αρχή τους, το ταχύτερο δυνατό μετά ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], και εν συνεχεία, σε τακτά χρονικά διαστήματα, να επανεξετάζει τους όρους που ισχύουν σύμφωνα με το παρόν άρθρο, διεξάγοντας ανάλυση της αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 1 για να αποφασίσει εάν θα διατηρηθούν, θα τροποποιηθούν ή θα ανακληθούν οι ισχύοντες όροι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΙΣΧΥΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

Άρθρο 63

Επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην αγορά

1. Εφόσον η παρούσα οδηγία απαιτεί από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές να διαπιστώνουν κατά πόσον οι επιχειρήσεις κατέχουν σημαντική ισχύ στην αγορά σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 67, εφαρμόζεται η παράγραφος 2 του παρόντος άρθρου.

2. Μια επιχείρηση θεωρείται ότι κατέχει σημαντική ισχύ στην αγορά εφόσον, είτε μεμονωμένα είτε σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις, κατέχει θέση ισοδύναμη με δεσπόζουσα θέση, δηλαδή θέση οικονομικής ισχύος που της επιτρέπει να συμπεριφέρεται, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και, τελικά, τους καταναλωτές.

Ειδικότερα, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές, όταν εκτιμούν κατά πόσον δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις κατέχουν κοινή δεσπόζουσα θέση σε μια αγορά, ενεργούν σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ανάλυση της αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά, τις οποίες δημοσιεύει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 64.

3. Εάν μια επιχείρηση κατέχει σημαντική ισχύ σε μια συγκεκριμένη αγορά, είναι δυνατόν να οριστεί επίσης ως κατέχουσα σημαντική ισχύ και σε μια στενά συνδεδεμένη με αυτήν αγορά, εάν οι δεσμοί μεταξύ των δύο αγορών επιτρέπουν στην επιχείρηση να αξιοποιήσει στο πλαίσιο της στενά συνδεδεμένης με αυτήν αγοράς την ισχύ που κατέχει στη συγκεκριμένη αγορά, αυξάνοντας με τον τρόπο αυτό την ισχύ της στην αγορά. Κατά συνέπεια, διορθωτικά μέτρα που έχουν ως στόχο να αποτρέψουν αυτήν την αξιοποίηση της ισχύος μπορούν να εφαρμοστούν στη στενά συνδεδεμένη με αυτή αγορά δυνάμει των άρθρων 69, 70, 71 και 74.

Άρθρο 64

Διαδικασία ταυτοποίησης και ορισμού αγορών

1. Κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, μεταξύ άλλων με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, και λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη του BEREC, η Επιτροπή εκδίδει σύσταση σχετικά με συναφείς αγορές προϊόντων και υπηρεσιών («σύσταση»). Η σύσταση καθορίζει τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τα χαρακτηριστικά των οποίων δύνανται να αιτιολογούν την επιβολή ρυθμιστικών υποχρεώσεων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, με την επιφύλαξη των αγορών που είναι δυνατόν να ορίζονται σε ειδικές περιπτώσεις βάσει του δικαίου περί ανταγωνισμού. Η Επιτροπή ορίζει τις αγορές σύμφωνα με τις αρχές του δίκαιου ανταγωνισμού.

   Η Επιτροπή περιλαμβάνει τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στη σύσταση, όταν, κατόπιν παρακολούθησης των συνολικών τάσεων στην Ένωση, διαπιστώνει ότι πληρούται καθένα από τα τρία κριτήρια που απαριθμούνται στο άρθρο 67 παράγραφος 1.

   Η Επιτροπή επανεξετάζει τη σύσταση έως ... [δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] και τακτικά στη συνέχεια.

2. Κατόπιν διαβούλευσης με τον BEREC, η Επιτροπή δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές για την ανάλυση της αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά («κατευθυντήριες γραμμές περί ΣΙΑ»), οι οποίες είναι σύμφωνες με τις σχετικές αρχές του δικαίου περί ανταγωνισμού. Οι κατευθυντήριες γραμμές περί ΣΙΑ περιλαμβάνουν καθοδήγηση προς τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές σχετικά με την εφαρμογή της έννοιας της σημαντικής ισχύος στην αγορά στο συγκεκριμένο πλαίσιο της εκ των προτέρων ρύθμισης των αγορών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, λαμβανομένων υπόψη των τριών κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 67 παράγραφος 1.

3. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη σύσταση και τις κατευθυντήριες γραμμές περί ΣΙΑ, ορίζουν τις σχετικές αγορές ανάλογα με στις εθνικές περιστάσεις, ιδίως τις σχετικές γεωγραφικές αγορές εντός της επικράτειάς τους, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων τον βαθμό του ανταγωνισμού υποδομών στις εν λόγω περιοχές, σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου περί ανταγωνισμού. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές, κατά περίπτωση, λαμβάνουν επίσης υπόψη τα αποτελέσματα της γεωγραφικής έρευνας που διεξάγεται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1. Ακολουθούν τις διαδικασίες των άρθρων 23 και 32 προτού να ορίσουν τις αγορές που διαφέρουν από εκείνες που ταυτοποιούνται στη σύσταση.

Άρθρο 65

Διαδικασία ταυτοποίησης διακρατικών αγορών

1. Εάν η Επιτροπή ή τουλάχιστον δύο ενδιαφερόμενες εθνικές ρυθμιστικές αρχές υποβάλουν αιτιολογημένο αίτημα, μαζί με υποστηρικτικά στοιχεία, ο BEREC διενεργεί ανάλυση δυνητικής διακρατικής αγοράς. Έπειτα από διαβούλευση με τους συμφεροντούχους και λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη την ανάλυση του BEREC, η Επιτροπή δύναται να εκδίδει αποφάσεις για την ταυτοποίηση διακρατικών αγορών σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου περί ανταγωνισμού και λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη σύσταση και τις κατευθυντήριες γραμμές περί ΣΙΑ που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 64.

2. Στην περίπτωση των διακρατικών αγορών που ταυτοποιούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, οι ενδιαφερόμενες εθνικές ρυθμιστικές αρχές πραγματοποιούν από κοινού την ανάλυση αγοράς λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές περί ΣΙΑ και αποφασίζουν, έπειτα από συνεννόηση, για την τυχόν επιβολή, διατήρηση, τροποποίηση ή άρση των ρυθμιστικών υποχρεώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 67 παράγραφος 4. Οι ενδιαφερόμενες εθνικές ρυθμιστικές αρχές γνωστοποιούν από κοινού στην Επιτροπή τα σχέδια μέτρων τους σχετικά με την ανάλυση της αγοράς και τυχόν ρυθμιστικές υποχρεώσεις δυνάμει των άρθρων 32 και 33.

Δύο ή περισσότερες εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν επίσης να γνωστοποιούν από κοινού τα σχέδια μέτρων τους σχετικά με την ανάλυση της αγοράς και τυχόν ρυθμιστικές υποχρεώσεις σε περίπτωση απουσίας διακρατικών αγορών, όταν θεωρούν ότι οι συνθήκες της αγοράς στις αντίστοιχες δικαιοδοσίες τους είναι επαρκώς ομοιογενείς.

Άρθρο 66

Διαδικασία ταυτοποίησης διακρατικής ζήτησης

1. Ο BEREC διενεργεί ανάλυση διακρατικής ζήτησης από τελικούς χρήστες για προϊόντα και υπηρεσίες που παρέχονται εντός της Ένωσης σε μία ή περισσότερες από τις αγορές που απαριθμούνται στη σύσταση, εάν λάβει αιτιολογημένο αίτημα συνοδευόμενο από υποστηρικτικά στοιχεία από την Επιτροπή ή από τουλάχιστον δύο από τις ενδιαφερόμενες εθνικές ρυθμιστικές αρχές, σύμφωνα με το οποίο υπάρχει σοβαρό πρόβλημα ζήτησης που πρέπει να αντιμετωπιστεί. Ο BEREC δύναται επίσης να διενεργεί αυτήν την ανάλυση, εάν λάβει αιτιολογημένο αίτημα από συμμετέχοντες στην αγορά συνοδευόμενο από επαρκή υποστηρικτικά στοιχεία και κρίνει ότι υπάρχει σοβαρό πρόβλημα ζήτησης που πρέπει να αντιμετωπιστεί. Η ανάλυση του BEREC δεν θίγει τυχόν πορίσματα περί διακρατικών αγορών σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 1 και τυχόν πορίσματα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών περί εθνικών ή υποεθνικών γεωγραφικών αγορών σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 3.

Η εν λόγω ανάλυση διακρατικής ζήτησης από τελικούς χρήστες είναι δυνατό να περιλαμβάνει προϊόντα και υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο αγορών προϊόντων ή υπηρεσιών που έχουν οριστεί με διαφορετικούς τρόπους από μία ή περισσότερες εθνικές ρυθμιστικές αρχές όταν λαμβάνονται υπόψη οι εθνικές περιστάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει δυνατότητα υποκατάστασης των εν λόγω προϊόντων και των υπηρεσιών με τα παρεχόμενα σε μία από τις αγορές που απαριθμούνται στη σύσταση.

2. Εάν ο BEREC καταλήξει στο συμπέρασμα ότι υφίσταται διακρατική ζήτηση από τελικούς χρήστες, είναι σημαντική και δεν καλύπτεται επαρκώς από την προσφορά που παρέχεται σε εμπορική ή ρυθμιζόμενη βάση, κατόπιν διαβούλευσης με τους συμφεροντούχους και σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με κοινές προσεγγίσεις ώστε οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές να καλύπτουν την προσδιορισθείσα διακρατική ζήτηση, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, όταν επιβάλλουν διορθωτικά μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 68. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν ιδιαιτέρως υπόψη τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές κατά την εκτέλεση των ρυθμιστικών καθηκόντων τους εντός της δικαιοδοσίας τους. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές μπορούν να παρέχουν τη βάση για τη διαλειτουργικότητα των προϊόντων χονδρικής πρόσβασης σε ολόκληρη την Ένωση και μπορούν να παρέχουν καθοδήγηση για την εναρμόνιση των τεχνικών προδιαγραφών των προϊόντων χονδρικής πρόσβασης που μπορούν να καλύψουν την εν λόγω προσδιορισθείσα διακρατική ζήτηση.

Άρθρο 67

Διαδικασία ανάλυσης της αγοράς

1. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές διαπιστώνουν κατά πόσο η επιβολή των ρυθμιστικών υποχρεώσεων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία δικαιολογείται από σχετική αγορά που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να διεξάγεται ανάλυση, κατά περίπτωση, σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού. Κατά τη διενέργεια της εν λόγω ανάλυσης, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν ιδιαιτέρως υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές περί ΣΙΑ και τηρούν τις διαδικασίες που αναφέρονται στα άρθρα 23 και 32.

Η επιβολή ρυθμιστικών υποχρεώσεων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία είναι δυνατό να δικαιολογείται από αγορά, εφόσον πληρούνται όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

α) υφίστανται υψηλοί και μη παροδικοί διαρθρωτικοί, νομικοί ή ρυθμιστικοί φραγμοί εισόδου,

β) υφίσταται διάρθρωση της αγοράς που δεν τείνει προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό εντός του σχετικού χρονικού ορίζοντα, αν ληφθεί υπόψη η κατάσταση του ανταγωνισμού στη βάση υποδομών και των λοιπών πηγών ανταγωνισμού, που αποτελούν το αίτιο των φραγμών εισόδου,

γ) το δίκαιο περί ανταγωνισμού και μόνο δεν επαρκεί για την κατάλληλη αντιμετώπιση της ανεπάρκειας ή των ανεπαρκειών που έχουν εντοπιστεί στην αγορά.

Όταν εθνική ρυθμιστική αρχή διενεργεί ανάλυση αγοράς που περιλαμβάνεται στη σύσταση, θεωρεί ότι πληρείται το δεύτερο εδάφιο στοιχεία α), β) και γ), εκτός αν η εθνική ρυθμιστική αρχή διαπιστώνει ότι ένα ή περισσότερα από τα κριτήρια αυτά δεν πληρούνται υπό τις συγκεκριμένες εθνικές περιστάσεις.

2. Όταν εθνική ρυθμιστική αρχή διενεργεί την ανάλυση που απαιτείται βάσει της παραγράφου 1, εξετάζει τις εξελίξεις με μακρόπνοη προοπτική, ελλείψει ρύθμισης που επιβάλλεται με βάση το παρόν άρθρο στην εν λόγω σχετική αγορά, και λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ακόλουθα στοιχεία:

α) εξελίξεις της αγοράς που επηρεάζουν την πιθανότητα της σχετικής αγοράς να τείνει προς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό,

β) όλους τους σχετικούς ανταγωνιστικούς περιορισμούς, σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής, ανεξαρτήτως του αν οι πηγές αυτών των περιορισμών θεωρείται ότι είναι δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή άλλα είδη υπηρεσιών ή εφαρμογών που είναι συγκρίσιμα από τη σκοπιά του τελικού χρήστη, και ανεξαρτήτως του αν αυτοί οι περιορισμοί αποτελούν μέρος της σχετικής αγοράς,

γ) άλλα είδη ρυθμίσεων ή μέτρων που επιβάλλονται και επηρεάζουν τη σχετική αγορά ή τη σχετική λιανική αγορά ή αγορές καθ' όλη τη σχετική περίοδο, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, υποχρεώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 44, 60 και 61,

δ) τις ρυθμίσεις που επιβάλλονται σε άλλες σχετικές αγορές βάσει του παρόντος άρθρου.

3. Όταν μια εθνική ρυθμιστική αρχή συμπεραίνει ότι η επιβολή ρυθμιστικών υποχρεώσεων σύμφωνα με τη διαδικασία των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν δικαιολογείται από σχετική αγορά, ή όταν δεν πληρούνται οι όροι της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, δεν επιβάλλει ούτε διατηρεί καμία ειδική ρυθμιστική υποχρέωση σύμφωνα με το άρθρο 68. Σε περιπτώσεις όπου ήδη υφίστανται ειδικές τομεακές ρυθμιστικές υποχρεώσεις που έχουν επιβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 68, η αρχή αίρει τις υποχρεώσεις αυτές που έχουν επιβληθεί σε επιχειρήσεις στη σχετική αγορά.

Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι παρέχεται στα μέρη που επηρεάζονται από αυτήν την άρση υποχρεώσεων κατάλληλη χρονική περίοδος προειδοποίησης, η οποία καθορίζεται με βάση την εξισορρόπηση της ανάγκης να διασφαλίζονται η βιώσιμη μετάβαση για τους δικαιούχους των εν λόγω υποχρεώσεων και τους τελικούς χρήστες, οι επιλογές των τελικών χρηστών και ότι η ρύθμιση δεν συνεχίζεται για περισσότερο απ' όσο είναι αναγκαίο. Κατά τον καθορισμό αυτής της χρονικής περιόδου προειδοποίησης, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται να καθορίζουν ειδικούς όρους και χρονικές περιόδους προειδοποίησης όσον αφορά υφιστάμενες συμφωνίες πρόσβασης.

4. Εφόσον εθνική ρυθμιστική αρχή διαπιστώσει ότι, σε συγκεκριμένη αγορά δικαιολογείται η επιβολή ρυθμιστικών υποχρεώσεων σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, εντοπίζει τυχόν επιχειρήσεις οι οποίες μεμονωμένα ή από κοινού με άλλες κατέχουν σημαντική ισχύ στην εν λόγω σχετική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 63. Η εθνική ρυθμιστική αρχή επιβάλλει στις εν λόγω επιχειρήσεις τις ενδεδειγμένες ειδικές ρυθμιστικές υποχρεώσεις σύμφωνα με το άρθρο 68 ή διατηρεί ή τροποποιεί τις εν λόγω υποχρεώσεις, εφόσον αυτές υφίστανται ήδη αν θεωρεί ότι τα αποτελέσματα για τους τελικούς χρήστες δεν θα ήταν όντως ανταγωνιστικά ελλείψει των υποχρεώσεων αυτών.

5. Τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος άρθρου υπόκεινται στις διαδικασίες των άρθρων 23 και 32. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές διενεργούν ανάλυση της σχετικής αγοράς και κοινοποιούν το αντίστοιχο σχέδιο μέτρου σύμφωνα με το άρθρο 32:

α) εντός πέντε ετών από τη θέσπιση προηγούμενου μέτρου, στην περίπτωση που η εθνική ρυθμιστική αρχή έχει ορίσει τη σχετική αγορά και έχει καθορίσει τις επιχειρήσεις που κατέχουν σημαντική ισχύ στην αγορά· η εν λόγω πενταετής περίοδος μπορεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να παραταθεί μέχρι ένα έτος, όταν οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές έχουν κοινοποιήσει στην Επιτροπή αιτιολογημένη προτεινόμενη παράταση το αργότερο τέσσερις μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου και η Επιτροπή δεν έχει διατυπώσει αντιρρήσεις εντός μηνός από την κοινοποιούμενη παράταση,

β) εντός τριών ετών από την έγκριση αναθεωρημένης σύστασης για σχετικές αγορές, όσον αφορά τις αγορές που δεν έχουν προηγουμένως κοινοποιηθεί στην Επιτροπή, ή

γ) εντός τριών ετών από την προσχώρησή τους, όσον αφορά τα κράτη μέλη που έχουν προσχωρήσει πρόσφατα στην Ένωση.

6. Όταν εθνική ρυθμιστική αρχή θεωρεί ότι δεν δύναται να ολοκληρώσει ή δεν έχει ολοκληρώσει την ανάλυσή της για σχετική αγορά που προσδιορίζεται στη σύσταση εντός της προθεσμίας που ορίζει η παράγραφος 5 του παρόντος άρθρου, ο BEREC παρέχει συνδρομή στην ενδιαφερόμενη εθνική ρυθμιστική αρχή, κατόπιν σχετικού αιτήματός της, συμπληρώνοντας την ανάλυση της συγκεκριμένης αγοράς και των ειδικών υποχρεώσεων που θα επιβληθούν. Με τη συνδρομή αυτή, η ενδιαφερόμενη εθνική ρυθμιστική αρχή κοινοποιεί, εντός έξι μηνών από την προθεσμία που ορίζεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, το σχέδιο μέτρου στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 32.

ΚΑΦΑΛΑΙΟ IV
ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΠΙΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΙΣΧΥ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

Άρθρο 68

Επιβολή, τροποποίηση ή άρση υποχρεώσεων

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές να έχουν εξουσία επιβολής των υποχρεώσεων που καθορίζονται στα άρθρα 69 έως 74 και στα άρθρα 76 έως 81.

2. Εφόσον, έπειτα από ανάλυση της αγοράς η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 67, μία επιχείρηση ορίζεται ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στη συγκεκριμένη αγορά, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές επιβάλλουν, κατά περίπτωση, οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις οι οποίες αναφέρονται στα άρθρα 69 έως 74 και στα άρθρα 76 και 80. Σύμφωνα με την αρχή τις αναλογικότητας, η εθνική ρυθμιστική αρχή επιλέγει τον λιγότερο παρεμβατικό τρόπο αντιμετώπισης των προβλημάτων που προσδιορίζονται στην ανάλυση αγοράς.

3. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές επιβάλλουν τις υποχρεώσεις των άρθρων 69 έως 74 και των άρθρων 76 και 80 μόνο σε φορείς εκμετάλλευσης οι οποίοι έχουν οριστεί ως κατέχοντες σημαντική ισχύ στην αγορά σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη:

α) των άρθρων 61 και 62,

β) των άρθρων 44 και 17 της παρούσας οδηγίας, του όρου 7 του μέρους Δ του παραρτήματος Ι, όπως εφαρμόζεται βάσει του άρθρου 13 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας, καθώς και των άρθρων 97 και 106 της παρούσας οδηγίας και των συναφών διατάξεων της οδηγίας 2002/58/ΕΚ οι οποίες περιέχουν υποχρεώσεις για επιχειρήσεις εκτός από εκείνες οι οποίες έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά, ή

γ) της ανάγκης συμμόρφωσης με διεθνείς υποχρεώσεις.

Σε εξαιρετικές περιστάσεις, όταν μια εθνική ρυθμιστική αρχή προτίθεται να επιβάλει στις επιχειρήσεις που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά υποχρεώσεις σχετικά με την πρόσβαση ή τη διασύνδεση άλλες από τις οριζόμενες στα άρθρα 69 έως 74 και στα άρθρα 76 και 80, υποβάλλει αίτημα στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη της τη γνώμη του BEREC, εκδίδει αποφάσεις μέσω εκτελεστικών πράξεων, εξουσιοδοτώντας ή αποτρέποντας την εθνική ρυθμιστική αρχή να λάβει τέτοιου είδους μέτρα.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με την διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 118 παράγραφος 3.

4. Οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο:

α) έχουν ως βάση τη φύση του προβλήματος που εντοπίστηκε από εθνική ρυθμιστική αρχή στην ανάλυση της αγοράς, κατά περίπτωση λαμβανομένης υπόψη της ταυτοποίησης διακρατικής ζήτησης δυνάμει του άρθρου 66,

β) είναι αναλογικές, λαμβανομένων υπόψη, ει δυνατόν, του κόστους και των οφελών,

γ) είναι δικαιολογημένες, υπό το πρίσμα των στόχων που ορίζει το άρθρο 3 και

δ) επιβάλλονται κατόπιν διαβούλευσης σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 32.

5. Αναφορικά με την ανάγκη συμμόρφωσης προς τις διεθνείς δεσμεύσεις όπως αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές κοινοποιούν στην Επιτροπή αποφάσεις για την επιβολή, τροποποίηση ή άρση υποχρεώσεων σε επιχειρήσεις, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 32.

6. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξετάζουν τον αντίκτυπο των νέων εξελίξεων στην αγορά, για παράδειγμα σχετικά με εμπορικές συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών συνεπένδυσης, που επηρεάζουν την ανταγωνιστική δυναμική.

Εάν αυτές οι εξελίξεις δεν είναι επαρκώς σημαντικές για να απαιτηθεί νέα ανάλυση της αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 67, η εθνική ρυθμιστική αρχή αξιολογεί χωρίς καθυστέρηση κατά πόσον είναι αναγκαίες η επανεξέταση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται σε επιχειρήσεις που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά και η τροποποίηση τυχόν προηγούμενης απόφασης, μεταξύ άλλων με την άρση υποχρεώσεων ή την επιβολή νέων, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι εν λόγω υποχρεώσεις εξακολουθούν να πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου. Οι τροποποιήσεις αυτές επιβάλλονται μόνο κατόπιν διαβουλεύσεων σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 32.

Άρθρο 69

Υποχρέωση διαφάνειας

1. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν, σύμφωνα με το άρθρο 68, να επιβάλλουν υποχρεώσεις διαφάνειας όσον αφορά τη διασύνδεση ή την πρόσβαση, βάσει των οποίων απαιτείται από τις επιχειρήσεις να δημοσιοποιούν συγκεκριμένες πληροφορίες, όπως πληροφορίες λογιστικής φύσεως, τιμές, τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου και τις αναμενόμενες εξελίξεις τους, καθώς και όρους και προϋποθέσεις παροχής και χρήσης, συμπεριλαμβανομένων τυχόν όρων μεταβολής της πρόσβασης ή της χρήσης υπηρεσιών και εφαρμογών, ιδίως όσον αφορά τη μετάβαση από τις παραδοσιακές υποδομές, εφόσον επιτρέπονται οι εν λόγω όροι από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο.

2. Ιδίως, στην περίπτωση που μία επιχείρηση έχει υποχρεώσεις αμεροληψίας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να απαιτούν από την εν λόγω επιχείρηση να δημοσιεύει προσφορά αναφοράς, που θα είναι επαρκώς αδεσμοποίητη προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι επιχειρήσεις δεν υποχρεούνται να πληρώνουν για ευκολίες οι οποίες δεν είναι αναγκαίες για τη ζητούμενη υπηρεσία. Η εν λόγω προσφορά περιέχει περιγραφή των σχετικών προσφορών, διαχωρισμένων ανά στοιχείο ανάλογα με τις ανάγκες της αγοράς, και τους συναφείς όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμών. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται, μεταξύ άλλων, να επιβάλλουν αλλαγές στις προσφορές αναφοράς για την εκπλήρωση τυχόν υποχρεώσεων οι οποίες επιβάλλονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας.

3. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να καθορίζουν αναλυτικά τις πληροφορίες που πρέπει να διατίθενται, τις απαιτούμενες λεπτομέρειες και τον τρόπο δημοσίευσής τους.

4. Έως ... [ένα έτος από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], προκειμένου να συμβάλλει στη συνεκτική εφαρμογή των υποχρεώσεων διαφάνειας, ο BEREC, κατόπιν διαβούλευσης με τους συμφεροντούχους και σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα ελάχιστα κριτήρια για προσφορά αναφοράς και τις επανεξετάζει όποτε είναι αναγκαίο ώστε να τις προσαρμόζει στις εξελίξεις της τεχνολογίας και της αγοράς. Κατά την πρόβλεψη αυτών των ελάχιστων κριτηρίων, ο BEREC επιδιώκει τους στόχους του άρθρου 3 και λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των δικαιούχων των υποχρεώσεων πρόσβασης και των τελικών χρηστών που δραστηριοποιούνται σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη, καθώς και τυχόν κατευθυντήριες γραμμές του BEREC για την ταυτοποίηση διακρατικής ζήτησης σύμφωνα με το άρθρο 66 και κάθε σχετική απόφαση της Επιτροπής.

Παρά τις διατάξεις της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, όταν μία επιχείρηση έχει, δυνάμει του άρθρου 72 ή 73, υποχρεώσεις όσον αφορά την πρόσβαση σε υποδομή δικτύου χονδρικής, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν τη δημοσίευση προσφοράς αναφοράς λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές του BEREC σχετικά με τα ελάχιστα κριτήρια για προσφορά αναφοράς, διασφαλίζουν ότι καθορίζονται, εφόσον είναι σκόπιμο, βασικοί δείκτες επιδόσεων, καθώς και τα αντίστοιχα επίπεδα υπηρεσιών, και παρακολουθούν στενά και διασφαλίζουν τη σχετική συμμόρφωση. Επιπλέον, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται, εφόσον απαιτείται, να προκαθορίζουν τις συναφείς οικονομικές ποινές, σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 70

Υποχρέωση αμεροληψίας

1. Η εθνική ρυθμιστική αρχή δύναται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 68, να επιβάλλει υποχρεώσεις αμεροληψίας όσον αφορά τη διασύνδεση ή την πρόσβαση.

2. Οι υποχρεώσεις αμεροληψίας διασφαλίζουν, ιδίως, ότι η επιχείρηση εφαρμόζει ισοδύναμους όρους, σε ισοδύναμες περιστάσεις, σε άλλους παρόχους ισοδύναμων υπηρεσιών, και παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με τις παρεχόμενες για τις δικές της υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες των θυγατρικών ή των εταίρων της. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται να επιβάλλουν στην εν λόγω επιχείρηση υποχρεώσεις για προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών πρόσβασης σε όλες τις επιχειρήσεις, καθώς και στην ίδια, με τα ίδια χρονοδιαγράμματα, τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τα επίπεδα τιμών και υπηρεσιών, και μέσω των ίδιων συστημάτων και διαδικασιών, προκειμένου να διασφαλίζεται η ισοδυναμία πρόσβασης.

Άρθρο 71

Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού

1. Η εθνική ρυθμιστική αρχή μπορεί να επιβάλλει, σύμφωνα με το άρθρο 68, υποχρεώσεις λογιστικού διαχωρισμού όσον αφορά καθορισμένες δραστηριότητες που αφορούν τη διασύνδεση ή την πρόσβαση.

   Η εθνική ρυθμιστική αρχή μπορεί ιδίως να απαιτεί από μια καθετοποιημένη επιχείρηση να καθιστά διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές της τιμές μεταβίβασης προκειμένου, μεταξύ άλλων, να διασφαλίζεται η συμμόρφωση όπου υπάρχει υποχρέωση αμεροληψίας σύμφωνα με το άρθρο 70 ή, όπου είναι απαραίτητο, να αποτρέπεται ενδεχόμενη άδικη διεπιδότηση. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται να καθορίζουν τη μορφή και τη λογιστική μέθοδο που πρέπει να χρησιμοποιούνται.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 20 και προκειμένου να διευκολύνεται ο έλεγχος της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις διαφάνειας και αμεροληψίας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές έχουν αρμοδιότητα να ζητούν την υποβολή λογιστικών βιβλίων, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων για έσοδα από τρίτους, κατόπιν αιτήματος. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να δημοσιεύουν τις πληροφορίες που συμβάλλουν σε μια ανοικτή και ανταγωνιστική αγορά, συμμορφούμενες με τους ενωσιακούς και τους εθνικούς κανόνες όσον αφορά το εμπορικό απόρρητο.

Άρθρο 72

Πρόσβαση σε τεχνικά έργα

1. Μια εθνική ρυθμιστική αρχή δύναται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 68, να επιβάλλει σε επιχειρήσεις υποχρεώσεις να καλύπτουν εύλογα αιτήματα για πρόσβαση σε τεχνικά έργα και για χρήση αυτών, μεταξύ άλλων, ενδεικτικά, σε κτίρια ή εισόδους σε κτίρια, καλωδιώσεις κτιρίων, περιλαμβανομένων συρμάτων, κεραίες, πύργους και άλλες φέρουσες κατασκευές, στύλους, ιστούς, αγωγούς, σωληνώσεις, θαλάμους επιθεώρησης, φρεάτια και κυτία σύνδεσης, σε καταστάσεις όπου η εθνική ρυθμιστική αρχή, έχοντας εξετάσει την ανάλυση της αγοράς, συμπεραίνει ότι η άρνηση πρόσβασης ή η παροχή πρόσβασης υπό παράλογους όρους και προϋποθέσεις με ανάλογο αποτέλεσμα θα δυσχέραινε τη δημιουργία βιώσιμης ανταγωνιστικής αγοράς και δεν θα ήταν προς το συμφέρον του τελικού χρήστη.

2. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται να επιβάλλουν σε επιχείρηση υποχρεώσεις να παρέχει πρόσβαση κατά το παρόν άρθρο, ασχέτως εάν τα πάγια στοιχεία που επηρεάζονται από την υποχρέωση αποτελούν μέρος της σχετικής αγοράς σύμφωνα με την ανάλυση της αγοράς, με την προϋπόθεση ότι η υποχρέωση είναι αναγκαία και αναλογική για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 3.

Άρθρο 73

Υποχρεώσεις πρόσβασης και χρήσης ειδικών στοιχείων δικτύου και συναφών ευκολιών

1. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται, σύμφωνα με το άρθρο 68, να επιβάλλουν σε επιχειρήσεις υποχρεώσεις να ικανοποιούν εύλογα αιτήματα για πρόσβαση και χρήση ειδικών στοιχείων δικτύου και συναφών ευκολιών, σε περιπτώσεις όπου οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές κρίνουν ότι η άρνηση πρόσβασης ή τυχόν παράλογοι όροι και προϋποθέσεις με ανάλογο αποτέλεσμα θα δυσχέραιναν τη δημιουργία βιώσιμης ανταγωνιστικής αγοράς σε επίπεδο λιανικού εμπορίου και δεν θα ήταν προς το συμφέρον του τελικού χρήστη.

Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να ζητήσουν από τις επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων:

α) την παροχή σε τρίτους πρόσβασης σε ειδικά υλικά στοιχεία δικτύου και συναφείς ευκολίες, καθώς και δυνατότητα χρήσης τους, κατά περίπτωση, συμπεριλαμβανομένης της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο,

β) την παροχή σε τρίτους πρόσβασης σε ειδικά στοιχεία και υπηρεσίες ενεργού ή εικονικού δικτύου,

γ) την καλόπιστη διαπραγμάτευση με επιχειρήσεις που ζητούν πρόσβαση,

δ) τη μη ανάκληση ήδη χορηγηθείσας πρόσβασης σε ευκολίες,

ε) την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών χονδρικώς για μεταπώληση από τρίτους,

στ) τη χορήγηση ελεύθερης πρόσβασης σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλες βασικές τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή των υπηρεσιών εικονικού δικτύου,

ζ) την παροχή συντοπισμού ή άλλων μορφών μερισμού συναφών ευκολιών,

η) την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας διατερματικών υπηρεσιών που παρέχονται σε χρήστες ή περιαγωγής σε κινητά δίκτυα,

θ) την παροχή πρόσβασης σε συστήματα επιχειρησιακής υποστήριξης ή παρόμοια συστήματα λογισμικού, απαραίτητα για την εξασφάλιση δίκαιου ανταγωνισμού στην παροχή των υπηρεσιών,

ι) τη διασύνδεση δικτύων ή ευκολιών δικτύου,

ια) την παροχή πρόσβασης σε συναφείς υπηρεσίες, όπως υπηρεσία ταυτοποίησης, εντοπισμού θέσης και παρουσίας.

Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να εξαρτούν τις υποχρεώσεις αυτές από όρους δίκαιου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα.

2. Όταν οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξετάζουν εάν ενδείκνυται να επιβάλουν κάποια από τις ενδεχόμενες ειδικές υποχρεώσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, και ιδίως όταν αξιολογούν, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, εάν και πώς θα πρέπει να επιβάλλονται οι υποχρεώσεις αυτές, αναλύουν κατά πόσον άλλες μορφές πρόσβασης σε εισροές χονδρικής, είτε στην ίδια είτε σε συναφή αγορά χονδρικής, θα αρκούσαν για να αντιμετωπιστεί το διαπιστωμένο πρόβλημα κατά τα συμφέροντα των τελικών χρηστών. Η εν λόγω αξιολόγηση περιλαμβάνει προσφορές εμπορικής πρόσβασης, ρυθμιζόμενη πρόσβαση δυνάμει του άρθρου 61, ή υφιστάμενη ή σχεδιασμένη ρυθμιζόμενη πρόσβαση σε άλλες εισροές χονδρικής δυνάμει του παρόντος άρθρου. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν υπόψη ειδικότερα τους ακόλουθους παράγοντες:

α) την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή της εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών, ανάλογα με τον ρυθμό ανάπτυξης της αγοράς, λαμβανομένων υπόψη της φύσης και του τύπου διασύνδεσης ή πρόσβασης περί του οποίου πρόκειται, περιλαμβανομένης της βιωσιμότητας άλλων προϊόντων ανάντη πρόσβασης, όπως η πρόσβαση σε αγωγούς,

β) την αναμενόμενη τεχνολογική εξέλιξη που επηρεάζει τον σχεδιασμό και τη διαχείριση του δικτύου,

γ) την ανάγκη να διασφαλίζεται τεχνολογική ουδετερότητα που να επιτρέπει στα μέρη να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται τα δικά τους δίκτυα,

δ) τη σκοπιμότητα παροχής της προσφερόμενης πρόσβασης σε συνάρτηση με τις διαθέσιμες δυνατότητες,

ε) την αρχική επένδυση του κατόχου της ευκολίας, λαμβανομένων υπόψη των δημόσιων επενδύσεων που τυχόν έγιναν και των συναφών με την πραγματοποίηση της επένδυσης κινδύνων ιδίως σε σχέση με τις επενδύσεις σε δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας και τα συναφή επίπεδα επικινδυνότητας,

στ) την ανάγκη μακροπρόθεσμης διασφάλισης του ανταγωνισμού, με ιδιαίτερη προσοχή στον ανταγωνισμό βάσει οικονομικά αποδοτικών υποδομών και σε καινοτόμα επιχειρηματικά μοντέλα που στηρίζουν τον βιώσιμο ανταγωνισμό, όπως αυτά που βασίζονται στη συνεπένδυση σε δίκτυα,

ζ) κατά περίπτωση, τυχόν συναφή δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας,

η) την παροχή πανευρωπαϊκών υπηρεσιών.

Όταν μία εθνική ρυθμιστική αρχή εξετάζει το ενδεχόμενο, σύμφωνα με το άρθρο 68, να επιβάλει υποχρεώσεις βάσει του άρθρου 72 ή του παρόντος άρθρου, εξετάζει κατά πόσον η επιβολή υποχρεώσεων σύμφωνα με το άρθρο 72 από μόνη της θα αποτελεί αναλογικό μέσο για να προωθηθούν ο ανταγωνισμός και τα συμφέροντα του τελικού χρήστη.

3. Όταν επιβάλλουν υποχρεώσεις σε επιχείρηση για παροχή πρόσβασης σύμφωνα με το παρόν άρθρο, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να καθορίζουν τεχνικές ή λειτουργικές προϋποθέσεις που οφείλουν να πληρούν ο πάροχος ή οι δικαιούχοι αυτής της πρόσβασης εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του δικτύου. Οι υποχρεώσεις για την τήρηση ειδικών τεχνικών προτύπων ή προδιαγραφών συμμορφώνονται προς τα πρότυπα και τις προδιαγραφές που ορίζονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 39.

Άρθρο 74

Υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης

1. Η εθνική ρυθμιστική αρχή δύναται, σύμφωνα με το άρθρο 68, να επιβάλλει υποχρεώσεις σχετικά με την ανάκτηση κόστους και τον έλεγχο τιμών, που περιλαμβάνουν υποχρέωση καθορισμού των τιμών με γνώμονα το κόστος και υποχρέωση όσον αφορά τα συστήματα κοστολόγησης, για την παροχή ειδικών τύπων διασύνδεσης ή πρόσβασης, σε περιπτώσεις όπου η ανάλυση της αγοράς καταδεικνύει ότι η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού σημαίνει ότι η ενδιαφερόμενη επιχείρηση μπορεί να διατηρεί τις τιμές σε υπερβολικά υψηλά επίπεδα ή να συμπιέζει τις τιμές, εις βάρος των τελικών χρηστών.

Κατά τον καθορισμό του κατά πόσον οι υποχρεώσεις ελέγχου τιμών θα είναι κατάλληλες, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη να προωθηθούν ο ανταγωνισμός και τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των τελικών χρηστών σχετικά με την ανάπτυξη και χρήση δικτύων επόμενης γενιάς, και ιδίως δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας. Ειδικότερα, για να ενθαρρύνουν τις επενδύσεις από την επιχείρηση, μεταξύ άλλων στα δίκτυα επόμενης γενιάς, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν υπόψη την επένδυση της επιχείρησης. Όταν οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θεωρούν ότι ενδείκνυνται οι υποχρεώσεις σε έλεγχο τιμών, επιτρέπουν στην επιχείρηση έναν εύλογο συντελεστή απόδοσης επί του επαρκούς επενδυμένου κεφαλαίου, συνυπολογίζοντας οιουσδήποτε κινδύνους ενέχει ενδεχομένως ένα συγκεκριμένο νέο επενδυτικό σχέδιο δικτύου.

Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξετάζουν το ενδεχόμενο να μην επιβάλουν ή να μη διατηρήσουν υποχρεώσεις δυνάμει του παρόντος άρθρου, εφόσον διαπιστώνουν ότι υφίσταται αποδεδειγμένη πίεση στις τιμές λιανικής και ότι τυχόν υποχρεώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 69 έως 73, συμπεριλαμβανομένης ιδίως τυχόν δοκιμής οικονομικής αναπαραγωγιμότητας που επιβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 70, διασφαλίζουν αποτελεσματική και αμερόληπτη πρόσβαση.

Όταν οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές κρίνουν σκόπιμες τις υποχρεώσεις επιβολής ελέγχου τιμών για την πρόσβαση σε υφιστάμενα στοιχεία δικτύου, λαμβάνουν επίσης υπόψη τα οφέλη των προβλέψιμων και σταθερών τιμών χονδρικής για τη διασφάλιση αποτελεσματικής εισόδου στην αγορά και επαρκών κινήτρων για όλες τες επιχειρήσεις ώστε να αναπτύσσουν νέα και ενισχυμένα δίκτυα.

2. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι κάθε επιβαλλόμενος μηχανισμός ανάκτησης κόστους ή μέθοδος τιμολόγησης προάγει την ανάπτυξη νέων και ενισχυμένων δικτύων, την οικονομική απόδοση και τον βιώσιμο ανταγωνισμό και μεγιστοποιεί το διατηρήσιμο όφελος για τους τελικούς χρήστες. Εν προκειμένω, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται επίσης να λαμβάνουν υπόψη τις διαθέσιμες τιμές σε συγκρίσιμες ανταγωνιστικές αγορές.

3. Όταν μία επιχείρηση έχει υποχρέωση καθορισμού των τιμών της με γνώμονα το κόστος, η ενδιαφερόμενη επιχείρηση φέρει το βάρος της απόδειξης ότι τα τέλη υπολογίζονται βάσει του κόστους, λαμβανομένου υπόψη ενός εύλογου συντελεστή απόδοσης της επένδυσης. Για τον υπολογισμό του κόστους αποτελεσματικής παροχής υπηρεσιών, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να χρησιμοποιούν μεθόδους κοστολόγησης ανεξάρτητες από εκείνες που χρησιμοποιεί η επιχείρηση. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται να απαιτούν από την επιχείρηση να αιτιολογεί πλήρως τις τιμές που επιβάλλει και, κατά περίπτωση, δύνανται να απαιτούν προσαρμογή των τιμών.

4. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι, όταν η εφαρμογή συστήματος κοστολόγησης επιβάλλεται για λόγους υποστήριξης του ελέγχου των τιμών, τίθεται στη διάθεση του κοινού περιγραφή του συστήματος κοστολόγησης, στην οποία εμφαίνονται τουλάχιστον οι βασικές κατηγορίες κόστους και οι κανόνες για την κατανομή του. Ένας ειδικευμένος ανεξάρτητος φορέας ελέγχει τη συμμόρφωση με το σύστημα κοστολόγησης και δημοσιεύει ετησίως δήλωση σχετικά με τη συμμόρφωση.

Άρθρο 75

Τέλη τερματισμού

1. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, η Επιτροπή, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη του BEREC, εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 117 που συμπληρώνει την παρούσα οδηγία καθορίζοντας ενιαίο μέγιστο τέλος τερματισμού κλήσεων κινητής τηλεφωνίας σε επίπεδο Ένωσης και ενιαίο μέγιστο τέλος τερματισμού κλήσεων σταθερής τηλεφωνίας σε επίπεδο Ένωσης (αναφερόμενα από κοινού «τέλη τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε επίπεδο Ένωσης»), τα οποία επιβάλλονται σε οποιονδήποτε πάροχο υπηρεσιών τερματισμού κλήσεων κινητής τηλεφωνίας ή τερματισμού κλήσεων σταθερής τηλεφωνίας, αντίστοιχα, σε οποιοδήποτε κράτος μέλος.

   Για τον σκοπό αυτόν η Επιτροπή:

   α) τηρεί τις αρχές, τα κριτήρια και τις παραμέτρους που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ,

   β) όταν καθορίζει τα τέλη τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε επίπεδο Ένωσης για πρώτη φορά, λαμβάνει υπόψη τον σταθμισμένο μέσο όρο αποδοτικών δαπανών σε σταθερά και κινητά δίκτυα που καθορίζονται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες στο παράρτημα ΙΙΙ αρχές και εφαρμόζονται σε ολόκληρη την Ένωση· τα τέλη τερματισμού κλήσεων σε επίπεδο Ένωσης στην πρώτη κατ' εξουσιοδότηση πράξη δεν είναι υψηλότερα από το υψηλότερο τέλος που ίσχυαν έξι μήνες πριν από την έκδοση της εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξης σε όλα τα κράτη μέλη, μετά από κάθε απαραίτητη προσαρμογή λόγω εξαιρετικών εθνικών περιστάσεων,

γ) λαμβάνει υπόψη τον συνολικό αριθμό τελικών χρηστών σε κάθε κράτος μέλος, προκειμένου να διασφαλίζεται κατάλληλη στάθμιση των μέγιστων τελών τερματισμού, καθώς και τις εθνικές περιστάσεις που οδηγούν σε σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών κατά τον καθορισμό των μέγιστων τελών τερματισμού στην Ένωση,

δ) λαμβάνει υπόψη τις πληροφορίες σχετικά με την αγορά που παρέχονται από τον BEREC, τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές ή απευθείας από επιχειρήσεις που παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και

ε) εξετάζει αν είναι αναγκαίο να επιτραπεί μεταβατική περίοδος που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες ούτως ώστε να μπορούν να επέλθουν προσαρμογές στα κράτη μέλη, όπου απαιτείται, με βάση τα τέλη που επιβλήθηκαν προηγουμένως.

2. Λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη του BEREC, η Επιτροπή επανεξετάζει την κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος άρθρου ανά πενταετία και εκτιμά σε κάθε τέτοια ευκαιρία, κατ' εφαρμογή των κριτηρίων του άρθρου 67 παράγραφος 1, αν εξακολουθεί να είναι απαραίτητος ο καθορισμός τελών τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε επίπεδο Ένωσης. Εάν η Επιτροπή αποφασίσει, μετά την επανεξέτασή της, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, να μην επιβάλει μέγιστο τέλος τερματισμού κλήσεων κινητής τηλεφωνίας ή μέγιστο τέλος τερματισμού κλήσεων σταθερής τηλεφωνίας, ή τίποτα από τα δύο, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να διεξάγουν αναλύσεις αγοράς για τις αγορές τερματισμού φωνητικών κλήσεων σύμφωνα με το άρθρο 67, προκειμένου να εκτιμήσουν κατά πόσον είναι απαραίτητη η επιβολή ρυθμιστικών υποχρεώσεων. Εάν μια εθνική ρυθμιστική αρχή επιβάλλει, συνεπεία της εν λόγω ανάλυσης, τέλη τερματισμού κλήσεων σε σχετική αγορά με γνώμονα το κόστος, οφείλει να τηρεί τις αρχές, τα κριτήρια και τις παραμέτρους που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ, το δε σχέδιο μέτρου της υπόκειται στις διαδικασίες των άρθρων 23, 32 και 33.

3. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν στενά και διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με την εφαρμογή των τελών τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε επίπεδο Ένωσης από τους παρόχους υπηρεσιών τερματισμού φωνητικών κλήσεων. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται ανά πάσα στιγμή να απαιτήσουν από τον πάροχο υπηρεσιών τερματισμού φωνητικών κλήσεων να τροποποιήσει το τέλος που χρεώνει σε άλλες επιχειρήσεις, εάν δεν συμμορφώνεται με την κατ' εξουσιοδότηση πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές υποβάλλουν ετησίως έκθεση στην Επιτροπή και στον BEREC σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 76

Ρυθμιστική αντιμετώπιση νέων στοιχείων δικτύου πολύ υψηλής χωρητικότητας

1. Οι επιχειρήσεις που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά σε μία ή περισσότερες σχετικές αγορές σύμφωνα με το άρθρο 67 μπορούν να προσφέρουν δεσμεύσεις σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 79 και με την επιφύλαξη του δεύτερου εδάφιου της παρούσας παραγράφου για το άνοιγμα της ανάπτυξης νέου δικτύου πολύ υψηλής χωρητικότητας που αποτελείται από στοιχεία οπτικών ινών έως τους χώρους του τελικού χρήστη ή τον σταθμό βάσης σε συνεπένδυση, για παράδειγμα προσφέροντας συνιδιοκτησία ή μακροχρόνιο επιμερισμό κινδύνων μέσω της συγχρηματοδότησης ή μέσω αγοραστικών συμφωνιών που δημιουργούν ειδικά δικαιώματα διαθρωτικού χαρακτήρα από άλλους παρόχους δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Κατά την αξιολόγηση αυτών των εν λόγω δεσμεύσεων, η εθνική ρυθμιστική αρχή καθορίζει ιδίως αν η προσφορά συνεπένδυσης συμμορφώνεται προς τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) είναι ανοικτή ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκειας ζωής του δικτύου σε κάθε πάροχο δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

β) θα επέτρεπε σε άλλους συνεπενδυτές που είναι πάροχοι δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να ανταγωνίζονται αποτελεσματικά και βιώσιμα σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα στις αγορές επόμενου σταδίου όπου δραστηριοποιείται η επιχείρηση που έχει οριστεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά, υπό όρους που περιλαμβάνουν:

i) δίκαιους, εύλογους και αμερόληπτους όρους οι οποίοι επιτρέπουν την πρόσβαση στην πλήρη χωρητικότητα του δικτύου στον βαθμό που αποτελεί αντικείμενο συνεπένδυσης,

ii) ευελιξία όσον αφορά την αξία και το χρονοδιάγραμμα της συμμετοχής κάθε συνεπενδυτή,

iii) τη δυνατότητα αύξησης της συμμετοχής στο μέλλον και

iv) αμοιβαία δικαιώματα που χορηγούν οι συνεπενδυτές μετά την ανάπτυξη της υποδομής που αποτελεί αντικείμενο της συνεπένδυσης,

γ) δημοσιοποιείται από την επιχείρηση έγκαιρα και, εάν η επιχείρηση δεν διαθέτει τα χαρακτηριστικά που απαριθμούνται στο άρθρο 80 παράγραφος 1, τουλάχιστον έξι μήνες πριν από την έναρξη της ανάπτυξης του νέου δικτύου· η εν λόγω περίοδος μπορεί να παραταθεί ανάλογα με τις εθνικές περιστάσεις,

δ) οι αιτούντες πρόσβαση που δεν συμμετέχουν στη συνεπένδυση μπορούν να ωφελούνται εξαρχής από την ίδια ποιότητα, την ίδια ταχύτητα, τους ίδιους όρους και την ίδια εμβέλεια τελικών χρηστών με εκείνη που ήταν διαθέσιμα πριν από την ανάπτυξη, συνοδευόμενα από μηχανισμό προσαρμογής με την πάροδο του χρόνου ο οποίος επιβεβαιώνεται από την εθνική ρυθμιστική αρχή υπό το πρίσμα των εξελίξεων στις σχετικές αγορές λιανικής, που διατηρεί τα κίνητρα για τη συμμετοχή στη συνεπένδυση· ο εν λόγω μηχανισμός διασφαλίζει ότι οι αιτούντες πρόσβαση έχουν πρόσβαση στα πολύ υψηλής χωρητικότητας στοιχεία του δικτύου σε χρόνο και με βάση διαφανείς και αμερόληπτους όρους που αντανακλούν καταλλήλως τους βαθμούς κινδύνου που αναλαμβάνουν οι αντίστοιχοι συνεπενδυτές στα διάφορα στάδια της ανάπτυξης και λαμβάνουν υπόψη την κατάσταση του ανταγωνισμού στις αγορές λιανικής,

ε) πληροί τουλάχιστον τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα IV και πραγματοποιείται καλή τη πίστει.

2. Εάν η εθνική ρυθμιστική αρχή καταλήξει στο συμπέρασμα, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της δοκιμής αγοράς που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 79 παράγραφος 2, ότι η προσφερόμενη δέσμευση συνεπένδυσης συμμορφώνεται με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, καθιστά την εν λόγω δέσμευση υποχρεωτική δυνάμει του άρθρου 79 παράγραφος 3 και δεν επιβάλει επιπρόσθετες υποχρεώσεις σύμφωνα με το άρθρο 68 όσον αφορά τα στοιχεία του νέου δικτύου πολύ υψηλής χωρητικότητας τα οποία αποτελούν αντικείμενο των δεσμεύσεων, εάν τουλάχιστον ένας δυνητικός συνεπενδυτής έχει συνάψει συμφωνία συνεπένδυσης με την επιχείρηση που έχει οριστεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά.

Το πρώτο εδάφιο ισχύει χωρίς να θίγεται η ρυθμιστική μεταχείριση των περιστάσεων που δεν συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, λαμβανομένων υπόψη των αποτελεσμάτων τυχόν δοκιμής αγοράς που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 79 παράγραφος 2, αλλά που έχουν αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των άρθρων 67 και 68.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, η εθνική ρυθμιστική αρχή δύναται, σε δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις, να επιβάλει, να διατηρήσει ή να προσαρμόσει διορθωτικά μέτρα σύμφωνα με τα άρθρα 68 έως 74 όσον αφορά τα νέα πολύ υψηλής χωρητικότητας δίκτυα με σκοπό την αντιμετώπιση σοβαρών προβλημάτων ανταγωνισμού σε συγκεκριμένες αγορές, εφόσον η εθνική ρυθμιστική αρχή διαπιστώσει ότι, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των αγορών αυτών, δεν θα αντιμετωπίζονταν σε διαφορετική περίπτωση τα εν λόγω προβλήματα ανταγωνισμού.

3. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές παρακολουθούν διαρκώς τη συμμόρφωση με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 και μπορούν να απαιτούν από την επιχείρηση που έχει οριστεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά να τους υποβάλλει ετήσιες δηλώσεις συμμόρφωσης.

Το παρόν άρθρο δεν θίγει την εξουσία της εθνικής ρυθμιστικής αρχής να λαμβάνει αποφάσεις σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 1 σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ επιχειρήσεων σε σχέση με συμφωνία συνεπένδυσης που κατά την κρίση της πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

4. Ο BEREC, κατόπιν διαβούλευσης με τους συμφεροντούχους και σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές για την προώθηση της συνεπούς εφαρμογής από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές των προϋποθέσεων που ορίζονται στην παράγραφο 1 και τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα IV.

Άρθρο 77

Λειτουργικός διαχωρισμός

1. Όταν η εθνική ρυθμιστική αρχή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι προσήκουσες υποχρεώσεις που επιβάλλονται δυνάμει των άρθρων 69 έως 74 απέτυχαν να εξασφαλίσουν αποτελεσματικό ανταγωνισμό και ότι σημαντικά προβλήματα ανταγωνισμού ή αδυναμίες της αγοράς παραμένουν όσον αφορά τη χονδρική παροχή ορισμένων αγορών προϊόντων πρόσβασης, μπορεί κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με το άρθρο 68 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο, να επιβάλει υποχρέωση σε καθετοποιημένες επιχειρήσεις να μεταθέσουν δραστηριότητες που σχετίζονται με τη χονδρική παροχή συναφών προϊόντων πρόσβασης σε επιχειρησιακή μονάδα που λειτουργεί ανεξάρτητα.

   Η εν λόγω επιχειρησιακή μονάδα προμηθεύει προϊόντα και υπηρεσίες πρόσβασης σε όλες τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων άλλων επιχειρησιακών μονάδων της μητρικής εταιρείας, με τα ίδια χρονοδιαγράμματα, τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που όσον αφορούν τα επίπεδα τιμών και υπηρεσιών, καθώς και μέσω των ίδιων συστημάτων και διαδικασιών.

2. Εφόσον η εθνική ρυθμιστική αρχή προτίθεται να επιβάλει υποχρέωση λειτουργικού διαχωρισμού, υποβάλει αίτημα στην Επιτροπή, το οποίο περιλαμβάνει:

   α) αποδεικτικά στοιχεία που να αιτιολογούν τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε η εθνική ρυθμιστική αρχή βάσει της παραγράφου 1,

   β) αιτιολογημένη εκτίμηση από την οποία να προκύπτει ότι οι προοπτικές αποτελεσματικού και βιώσιμου ανταγωνισμού με βάση τις υποδομές μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα είναι ελάχιστες ή μηδαμινές,

γ) ανάλυση του αναμενόμενου αντίκτυπου στην εθνική ρυθμιστική αρχή, στην επιχείρηση, ιδίως στο εργατικό δυναμικό της διαχωρισμένης επιχείρησης και στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών εν γένει, καθώς και στα επενδυτικά κίνητρα στον τομέα αυτόν, ιδίως όσον αφορά την ανάγκη να εξασφαλισθεί η κοινωνική και εδαφική συνοχή, και σε άλλους συμφεροντούχους, συμπεριλαμβανομένου, ιδίως, του αναμενόμενου αντίκτυπου στον ανταγωνισμό και ενδεχόμενων επακόλουθων επιπτώσεων για τους καταναλωτές,

δ) ανάλυση των λόγων για τους οποίους η υποχρέωση αυτή θα αποτελούσε το πλέον αποτελεσματικό μέσο επιβολής διορθωτικών μέτρων για την αντιμετώπιση των προσδιοριζόμενων προβλημάτων του ανταγωνισμού ή περιπτώσεων δυσλειτουργίας της αγοράς.

3. Το σχέδιο μέτρου περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τον ακριβή χαρακτήρα και το επίπεδο του διαχωρισμού, προσδιορίζοντας ιδίως το νομικό καθεστώς της χωριστής επιχειρηματικής οντότητας,

β) προσδιορισμό των πάγιων στοιχείων της χωριστής επιχειρηματικής οντότητας καθώς και των προϊόντων ή υπηρεσιών που θα προμηθεύει η εν λόγω οντότητα,

γ) τις οργανωτικές ρυθμίσεις για την εξασφάλιση της ανεξαρτησίας του προσωπικού που απασχολείται από τη χωριστή επιχειρηματική οντότητα και την αντίστοιχη διάρθρωση κινήτρων,

δ) κανόνες για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις,

ε) κανόνες για την εξασφάλιση της διαφάνειας των επιχειρησιακών διαδικασιών, ιδίως έναντι άλλων συμφεροντούχων,

στ) πρόγραμμα παρακολούθησης για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης, που περιλαμβάνει τη δημοσίευση ετήσιας έκθεσης.

Έπειτα από την απόφαση της Επιτροπής που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 68 παράγραφος 3 για το εν λόγω σχέδιο μέτρου, η εθνική ρυθμιστική αρχή διεξάγει συντονισμένη ανάλυση των διαφόρων αγορών που σχετίζονται με το δίκτυο πρόσβασης σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 67. Με βάση την εν λόγω ανάλυση, η εθνική ρυθμιστική αρχή επιβάλλει, διατηρεί, τροποποιεί ή αίρει υποχρεώσεις, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στα άρθρα 23 και 32.

4. Επιχείρηση στην οποία έχει επιβληθεί λειτουργικός διαχωρισμός μπορεί να υπάγεται σε οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 69 έως 74 σε οποιαδήποτε επιμέρους αγορά όπου έχει οριστεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 67 ή σε κάθε άλλη υποχρέωση που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή κατ' εφαρμογή του άρθρου 68 παράγραφος 3.

Άρθρο 78

Εθελούσιος διαχωρισμός από καθετοποιημένη επιχείρηση

1. Επιχειρήσεις που έχουν ορισθεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ σε μία ή περισσότερες σχετικές αγορές σύμφωνα με το άρθρο 67 ενημερώνουν την εθνική ρυθμιστική αρχή, τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από οποιαδήποτε σκοπούμενη μεταβίβαση, σχετικά με τα πάγια στοιχεία του δικτύου τοπικής πρόσβασής τους ή σημαντικό μέρος τους σε χωριστή νομική οντότητα υπό διαφορετική ιδιοκτησία ή σχετικά με σκοπούμενη καθιέρωση χωριστής επιχειρηματικής οντότητας για την παροχή πλήρως ισότιμων προϊόντων πρόσβασης σε όλους τους παρόχους λιανικής, συμπεριλαμβανομένων και των δικών της τμημάτων λιανικής.

Οι εν λόγω επιχειρήσεις ενημερώνουν επίσης την εθνική ρυθμιστική αρχή για τυχόν αλλαγή του επιδιωκόμενου σκοπού, καθώς και για την τελική έκβαση της διαδικασίας διαχωρισμού.

Οι εν λόγω επιχειρήσεις μπορούν επίσης να προσφέρουν δεσμεύσεις όσον αφορά τους όρους πρόσβασης που εφαρμόζονται στο δίκτυό τους κατά τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης μετά την υλοποίηση της προτεινόμενης μορφής διαχωρισμού, με σκοπό να διασφαλίζεται η αποτελεσματική πρόσβαση χωρίς διακρίσεις από τρίτους. Η προσφορά δεσμεύσεων περιλαμβάνει επαρκείς λεπτομέρειες, μεταξύ άλλων όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και τη διάρκεια, ούτως ώστε να είναι σε θέση η εθνική ρυθμιστική αρχή να εκτελεί τα καθήκοντά της σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Οι υποχρεώσεις αυτές μπορεί να εκτείνονται πέραν της μέγιστης περιόδου για ανασκόπηση της αγοράς που ορίζεται στο άρθρο 67 παράγραφος 5.

2. Η εθνική ρυθμιστική αρχή αξιολογεί το αποτέλεσμα της σκοπούμενης συναλλαγής μαζί με τις προσφερόμενες δεσμεύσεις κατά περίπτωση σχετικά με υφιστάμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις βάσει της παρούσας οδηγίας.

Για τον σκοπό αυτό, η εθνική ρυθμιστική αρχή διεξάγει ανάλυση των διαφόρων αγορών που σχετίζονται με το δίκτυο πρόσβασης σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 67.

Η εθνική ρυθμιστική αρχή λαμβάνει υπόψη τυχόν δεσμεύσεις που προσφέρει η επιχείρηση, ιδίως όσον αφορά τους στόχους του άρθρου 3. Προς τον σκοπό αυτό, η εθνική ρυθμιστική αρχή διαβουλεύεται με τρίτους σύμφωνα με το άρθρο 23 και απευθύνεται ιδίως στους τρίτους που επηρεάζονται άμεσα από τη σκοπούμενη συναλλαγή.

Με βάση την ανάλυσή της, η εθνική ρυθμιστική αρχή επιβάλλει, διατηρεί, τροποποιεί ή αίρει υποχρεώσεις, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στα άρθρα 23 και 32, εφαρμόζοντας, κατά περίπτωση, το άρθρο 80. Με την απόφασή της, η εθνική ρυθμιστική αρχή δύναται να καθιστά τις δεσμεύσεις υποχρεωτικές, εν όλω ή εν μέρει. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 67 παράγραφος 5, η εθνική ρυθμιστική αρχή δύναται να καθιστά τις δεσμεύσεις υποχρεωτικές, εν όλω ή εν μέρει, για το σύνολο της περιόδου για την οποία προσφέρονται.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 80, η νομικά ή λειτουργικά χωριστή επιχειρησιακή οντότητα όπου έχει ορισθεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη αγορά σύμφωνα με το άρθρο 67 μπορεί να υπάγεται, κατά περίπτωση, σε οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 69 έως 74 ή σε οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή κατ' εφαρμογή του άρθρου 68 παράγραφος 3, εφόσον τυχόν προσφερόμενες δεσμεύσεις δεν επαρκούν για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 3.

4. Η εθνική ρυθμιστική αρχή παρακολουθεί την υλοποίηση των δεσμεύσεων που προσφέρθηκαν από τις επιχειρήσεις και τις οποίες κατέστησε υποχρεωτικές σύμφωνα με την παράγραφο 2 και εξετάζει την παράτασή τους όταν λήξει η χρονική περίοδος για την οποία είχαν αρχικά προσφερθεί.

Άρθρο 79

Διαδικασία δεσμεύσεων

1. Οι επιχειρήσεις που ορίζονται ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά μπορούν να προσφέρουν στην εθνική ρυθμιστική αρχή δεσμεύσεις σχετικά με τους όρους πρόσβασης, συνεπένδυσης ή και των δύο που ισχύουν για τα δίκτυά τους, όσον αφορά, μεταξύ άλλων:

   α) ρυθμίσεις συνεργασίας που συνδέονται με την αξιολόγηση των κατάλληλων και αναλογικών υποχρεώσεων σύμφωνα με το άρθρο 68,

   β) συνεπένδυση σε δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας σύμφωνα με το άρθρο 76 ή

   γ) αποτελεσματική και αμερόληπτη πρόσβαση από τρίτους σύμφωνα με το άρθρο 78, τόσο κατά την περίοδο υλοποίησης του εθελούσιου διαχωρισμού από καθετοποιημένη επιχείρηση, όσο και μετά την υλοποίηση της προτεινόμενης μορφής διαχωρισμού.

   Η προσφορά δεσμεύσεων είναι επαρκώς λεπτομερής, μεταξύ άλλων όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα και το πεδίο υλοποίησής τους καθώς και τη διάρκειά τους, ώστε να μπορεί η εθνική ρυθμιστική αρχή να διενεργεί την αξιολόγησή της σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Οι δεσμεύσεις αυτές μπορούν να εκτείνονται πέραν των περιόδων για τη διενέργεια ανάλυσης της αγοράς που προβλέπει το άρθρο 67 παράγραφος 5.

2. Για την αξιολόγηση τυχόν δεσμεύσεων που προσφέρει επιχείρηση σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η εθνική ρυθμιστική αρχή διενεργεί, εκτός των περιπτώσεων κατά τις οποίες οι δεσμεύσεις αυτές δεν πληρούν σαφώς μία ή περισσότερες από τις σχετικές προϋποθέσεις ή κριτήρια, δοκιμή αγοράς, ιδίως για τους προσφερόμενους όρους, διεξάγοντας δημόσια διαβούλευση με ενδιαφερόμενα μέρη, ιδίως των τρίτων μερών που επηρεάζονται άμεσα. Οι δυνητικοί συνεπενδυτές ή οι αιτούντες πρόσβαση μπορούν να διατυπώσουν απόψεις για τη συμμόρφωση των δεσμεύσεων τις οποίες έχουν προσφέρει με τις προϋποθέσεις του άρθρου 68, 76 ή 78, κατά περίπτωση, και μπορούν να προτείνουν αλλαγές.

Όσον αφορά τις δεσμεύσεις που προσφέρονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, η εθνική ρυθμιστική αρχή, κατά την αξιολόγηση των υποχρεώσεων δυνάμει του άρθρου 68 παράγραφος 4, λαμβάνει ιδίως υπόψη:

α) αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον δίκαιο και εύλογο χαρακτήρα των προσφερόμενων δεσμεύσεων,

β) τον ανοικτό χαρακτήρα των δεσμεύσεων προς όλους τους συμμετέχοντες της αγοράς,

γ) την έγκαιρη διαθεσιμότητα της πρόσβασης υπό δίκαιους, εύλογους και αμερόληπτους όρους, μεταξύ άλλων και σε δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας, πριν από την έναρξη των σχετικών υπηρεσιών λιανικής, και

δ) τη συνολική επάρκεια των προσφερόμενων δεσμεύσεων για την εξασφάλιση βιώσιμου ανταγωνισμού στις αγορές επόμενου σταδίου και τη διευκόλυνση της συνεργατικής ανάπτυξης και χρήσης δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας προς το συμφέρον των τελικών χρηστών.

Λαμβάνοντας υπόψη όλες τις απόψεις που εκφράζονται κατά τη διαβούλευση, καθώς και τον βαθμό στον οποίο οι απόψεις αυτές είναι αντιπροσωπευτικές των διάφορων συμφεροντούχων, η εθνική ρυθμιστική αρχή κοινοποιεί στην επιχείρηση που έχει οριστεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά τα προκαταρκτικά της συμπεράσματα ως προς το αν οι προσφερόμενες δεσμεύσεις συμμορφώνονται με τους στόχους, τα κριτήρια και τις διαδικασίες που καθορίζονται στο παρόν άρθρο και, κατά περίπτωση, στο άρθρο 68, 76 ή 78, και υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο να καταστήσει τις δεσμεύσεις υποχρεωτικές. Η επιχείρηση μπορεί να αναθεωρήσει την αρχική της προσφορά ώστε να ληφθούν υπόψη τα προκαταρκτικά συμπεράσματα της εθνικής ρυθμιστικής αρχής και να ικανοποιηθούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παρόν άρθρο και, κατά περίπτωση, στο άρθρο 68, 76 ή 78.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 76 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο, η εθνική ρυθμιστική αρχή μπορεί να εκδώσει απόφαση που να καθιστά τις δεσμεύσεις υποχρεωτικές, εν όλω ή εν μέρει.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 67 παράγραφος 5, η εθνική ρυθμιστική αρχή μπορεί να καταστήσει ορισμένες ή όλες τις δεσμεύσεις υποχρεωτικές για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, η οποία μπορεί να συμπίπτει με τη συνολική περίοδο για την οποία προσφέρονται, και, σε περίπτωση δεσμεύσεων συνεπένδυσης που γίνονται υποχρεωτικές σύμφωνα με το άρθρο 76 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο, τις καθιστά υποχρεωτικές για χρονικό διάστημα τουλάχιστον επτά ετών.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 76, το παρόν άρθρο δεν θίγει την εφαρμογή της διαδικασίας ανάλυσης της αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 67 και την επιβολή υποχρεώσεων σύμφωνα με το άρθρο 68.

Σε περίπτωση που η εθνική ρυθμιστική αρχή καθιστά υποχρεωτικές δεσμεύσεις δυνάμει του παρόντος άρθρου, εξετάζει σύμφωνα με το άρθρο 68 τις επιπτώσεις αυτής της απόφασης για την ανάπτυξη της αγοράς και την καταλληλόλητα τυχόν υποχρεώσεων που έχει επιβάλει ή, ελλείψει των εν λόγω υποχρεώσεων, θα είχε την πρόθεση να επιβάλει σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο ή με τα άρθρα 69 έως 74. Κατά την κοινοποίηση του σχετικού σχεδίου μέτρου δυνάμει του άρθρου 68 σύμφωνα με το άρθρο 32, η εθνική ρυθμιστική αρχή συνοδεύει το σχέδιο μέτρου που κοινοποιείται με την απόφαση που αφορά τις δεσμεύσεις.

4. Η εθνική ρυθμιστική αρχή παρακολουθεί, επιβλέπει και διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις που έχει καταστήσει υποχρεωτικές σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου με τον ίδιο τρόπο που παρακολουθεί, επιβλέπει και διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 68 και εξετάζει το ενδεχόμενο παράτασης της χρονικής περιόδου για την οποία έχουν καταστεί δεσμευτικές όταν εκπνέει η αρχική χρονική περίοδος. Εάν η εθνική ρυθμιστική αρχή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι μια επιχείρηση δεν έχει συμμορφωθεί με τις δεσμεύσεις που κατέστησαν δεσμευτικές σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, μπορεί να επιβάλει ποινές στην εν λόγω επιχείρηση σύμφωνα με το άρθρο 29. Με την επιφύλαξη της διαδικασίας για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις ειδικές υποχρεώσεις δυνάμει του άρθρου 30, η εθνική ρυθμιστική αρχή έχει τη δυνατότητα να επανεκτιμά τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 68 παράγραφος 6.

Άρθρο 80

Επιχειρήσεις μόνον χονδρικής

1. Μια εθνική ρυθμιστική αρχή που ορίζει επιχείρηση απούσα από όλες τις αγορές λιανικής για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά σε μία ή περισσότερες αγορές χονδρικής σύμφωνα με το άρθρο 67, εξετάζει κατά πόσον η επιχείρηση αυτή διαθέτει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

   α) όλες οι εταιρείες και επιχειρηματικές μονάδες εντός της επιχείρησης, όλες οι εταιρείες που ελέγχονται από τον ίδιο τελικό δικαιούχο, αλλά δεν ανήκουν κατ' ανάγκη εξ ολοκλήρου σε αυτόν, και κάθε μέτοχος ικανός να ασκεί έλεγχο επί της επιχείρησης, ασκούν δραστηριότητες, τρέχουσες και προγραμματισμένες για το μέλλον, μόνο σε αγορές χονδρικής για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και, ως εκ τούτου, δεν ασκούν δραστηριότητες σε καμία αγορά λιανικής για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχονται σε τελικούς χρήστες στην Ένωση,

   β) η επιχείρηση δεν υποχρεούται να ασχοληθεί με ενιαία και διακριτή επιχείρηση που λειτουργεί σε επόμενο στάδιο και δραστηριοποιείται σε οποιαδήποτε αγορά λιανικής για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχονται σε τελικούς χρήστες, λόγω αποκλειστικής συμφωνίας ή συμφωνίας που εκ των πραγμάτων ισοδυναμεί με αποκλειστική συμφωνία.

2. Αν η εθνική ρυθμιστική αρχή συμπεραίνει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, μπορεί να επιβάλει στην εν λόγω επιχείρηση μόνο τις υποχρεώσεις των άρθρων 70 και 73 ή υποχρέωση που αφορά τον καθορισμό θεμιτού και εύλογου τιμήματος μόνον όταν αυτό δικαιολογείται με βάση ανάλυση της αγοράς που περιλαμβάνει και αξιολόγηση των προοπτικών της πιθανής συμπεριφοράς της επιχείρησης που έχει οριστεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά.

3. Η εθνική ρυθμιστική αρχή επανεξετάζει τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται στην επιχείρηση σύμφωνα με το παρόν άρθρο ανά πάσα στιγμή, αν συμπεραίνει ότι δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και εφαρμόζει, κατά περίπτωση, τα άρθρα 67 έως 74. Οι επιχειρήσεις ενημερώνουν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση την εθνική ρυθμιστική αρχή για τυχόν αλλαγή των περιστάσεων που σχετίζονται με τα στοιχεία α) και β) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

4. Η εθνική ρυθμιστική αρχή επανεξετάζει επίσης τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται στην επιχείρηση σύμφωνα με το παρόν άρθρο αν, με βάση αποδεικτικά στοιχεία των όρων και των προϋποθέσεων που προσφέρονται από την επιχείρηση στους επόμενου σταδίου πελάτες της, η αρχή συμπεραίνει ότι έχουν ανακύψει ή ενδέχεται να ανακύψουν προβλήματα ανταγωνισμού σε βάρος των τελικών χρηστών για τα οποία απαιτείται η επιβολή μίας ή περισσότερων από τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 69, 71, 72 ή 74 ή η τροποποίηση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

5. Η επιβολή υποχρεώσεων και η επανεξέτασή τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο εφαρμόζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες των άρθρων 23, 32 και 33.

Άρθρο 81

Μετάβαση από τις παραδοσιακές υποδομές

1. Επιχειρήσεις που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά σε μία ή περισσότερες σχετικές αγορές σύμφωνα με το άρθρο 67 κοινοποιούν στην εθνική ρυθμιστική αρχή εκ των προτέρων και εγκαίρως για τη χρονική στιγμή κατά την οποία σχεδιάζουν να παροπλίσουν ή να αντικαταστήσουν με νέα υποδομή μέρη του δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων για τη λειτουργία δικτύου χαλκού παραδοσιακών υποδομών, που υπόκεινται σε υποχρεώσεις σύμφωνα με τα άρθρα 68 έως 80.

2. Η εθνική ρυθμιστική αρχή εξασφαλίζει ότι η διαδικασία παροπλισμού ή αντικατάστασης περιλαμβάνει διαφανές χρονοδιάγραμμα και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένης κατάλληλης χρονικής περιόδου προειδοποίησης για τη μετάβαση, και καθορίζει τη διαθεσιμότητα εναλλακτικών προϊόντων τουλάχιστον συγκρίσιμης ποιότητας που παρέχουν πρόσβαση στις αναβαθμισμένες υποδομές δικτύου που υποκαθιστούν τα αντικατεστημένα στοιχεία, εφόσον είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση του ανταγωνισμού και των δικαιωμάτων των τελικών χρηστών.

Όσον αφορά τα πάγια στοιχεία που προτείνονται για παροπλισμό ή αντικατάσταση, η εθνική ρυθμιστική αρχή δύναται να άρει τις υποχρεώσεις αφού βεβαιωθεί ότι ο πάροχος πρόσβασης:

α) έχει καθορίσει τις κατάλληλες προϋποθέσεις για τη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης εναλλακτικού προϊόντος πρόσβασης τουλάχιστον συγκρίσιμης ποιότητας με εκείνη που ήταν διαθέσιμη με τη χρήση των παραδοσιακών υποδομών, η οποία να καθιστά δυνατή στους αιτούντες πρόσβαση την πρόσβαση στους ίδιους τελικούς χρήστες, και

β) έχει συμμορφωθεί με τους όρους και τη διαδικασία που κοινοποιούνται στην εθνική ρυθμιστική αρχή σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Η άρση αυτή εφαρμόζεται σύμφωνα με τις διαδικασίες που αναφέρονται στα άρθρα 23, 32 και 33.

3. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τη διαθεσιμότητα ρυθμιζόμενων προϊόντων που επιβάλλεται από την εθνική ρυθμιστική αρχή σε σχέση με τις αναβαθμισμένες υποδομές δικτύου σύμφωνα με τις διαδικασίες των άρθρων 67 και 68.

Άρθρο 82

Κατευθυντήριες γραμμές του BEREC για δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας

Μέχρι ... [δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], ο BEREC, κατόπιν διαβούλευσης με τους συμφεροντούχους και σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα κριτήρια που πρέπει να πληροί ένα δίκτυο προκειμένου να θεωρηθεί δίκτυο πολύ υψηλής χωρητικότητας, ιδίως όσον αφορά το εύρος ζώνης ανερχόμενης και κατερχόμενης ζεύξης, την ανθεκτικότητα, τις σχετικές με τα σφάλματα παραμέτρους, καθώς και τον χρόνο αναμονής και τη διακύμανσή του. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν ιδιαιτέρως υπόψη αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές. Ο BEREC επικαιροποιεί τις κατευθυντήριες γραμμές έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 και στη συνέχεια σε τακτά χρονικά διαστήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΛΙΑΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 83

Ρυθμιστικοί έλεγχοι των λιανικών υπηρεσιών

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να εξασφαλίζουν ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές επιβάλλουν κατάλληλες ρυθμιστικές υποχρεώσεις στις επιχειρήσεις οι οποίες προσδιορίστηκαν ως κατέχουσες σημαντική ισχύ σε συγκεκριμένη λιανική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 63, όταν:

   α) ως αποτέλεσμα μιας ανάλυσης αγοράς που διεξάγεται σύμφωνα με το άρθρο 67, μια εθνική ρυθμιστική αρχή κρίνει ότι μια συγκεκριμένη λιανική αγορά, που προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 64, δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική και

β) η εθνική ρυθμιστική αρχή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται δυνάμει των άρθρων 69 έως 74 δεν θα έχουν ως αποτέλεσμα την επίτευξη των στόχων του άρθρου 3.

2. Οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου βασίζονται στη φύση του εντοπιζόμενου προβλήματος και είναι αναλογικές και δικαιολογημένες, λαμβανομένων υπόψη των στόχων του άρθρου 3. Οι επιβαλλόμενες υποχρεώσεις μπορούν να περιλαμβάνουν την υποχρέωση των προσδιοριζόμενων επιχειρήσεων να μην χρεώνουν υπερβολικές τιμές, να μην παρεμποδίζουν την είσοδο στην αγορά, να μην προκαλούν στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό με τον καθορισμό ιδιαίτερα χαμηλών τιμών προς προσέλκυση πελατών, να μην παρέχουν, με αθέμιτο τρόπο, προνόμια σε ειδικούς τελικούς χρήστες ούτε να δεσμοποιούν, χωρίς εύλογη αιτία, τις υπηρεσίες. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις αυτές κατάλληλα μέτρα περιορισμού των τιμών λιανικής, μέτρα για τον έλεγχο των επιμέρους τιμολογίων ή μέτρα για τον καθορισμό των τιμολογίων με γνώμονα το κόστος ή τις τιμές σε συγκρίσιμες αγορές, προκειμένου να προστατεύουν τα συμφέροντα των τελικών χρηστών και παράλληλα να προωθούν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό.

3. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι, όταν επιχείρηση υπόκειται σε ρύθμιση τιμολογίου ή άλλους σχετικούς ελέγχους λιανικής, εφαρμόζονται τα αναγκαία και ενδεδειγμένα συστήματα κοστολόγησης. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται να καθορίζουν τη μορφή και τη λογιστική μέθοδο που πρέπει να χρησιμοποιούνται. Η συμμόρφωση με το σύστημα κοστολόγησης ελέγχεται από ειδικευμένο ανεξάρτητο φορέα. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν την κατ' έτος δημοσίευση δήλωσης συμμόρφωσης.

4. Με την επιφύλαξη των άρθρων 85 και 88, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δεν επιβάλλουν τους μηχανισμούς ελέγχου λιανικής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου σε γεωγραφικές αγορές ή αγορές λιανικής στις οποίες θεωρούν ότι επικρατεί αποτελεσματικός ανταγωνισμός.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Άρθρο 84

Οικονομικά προσιτή καθολική υπηρεσία

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλοι οι καταναλωτές στην επικράτειά τους έχουν πρόσβαση σε προσιτή τιμή, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών εθνικών συνθηκών, σε διατιθέμενη υπηρεσία επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και σε υπηρεσίες φωνητικών επικοινωνιών στην ποιότητα που καθορίζεται στην επικράτειά τους, συμπεριλαμβανομένης της υποκείμενης σύνδεσης, σε σταθερή θέση.

2. Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να διασφαλίζουν την οικονομική προσιτότητα των υπηρεσιών της παραγράφου 1 που δεν παρέχονται σε σταθερή θέση, εφόσον κρίνουν ότι αυτό είναι απαραίτητο για να εξασφαλιστεί η πλήρης κοινωνική και οικονομική συμμετοχή των καταναλωτών στην κοινωνία.

3. Κάθε κράτος μέλος, δεδομένων των εθνικών συνθηκών και του ελάχιστου εύρους ζώνης που έχει στη διάθεσή της η πλειονότητα των καταναλωτών εντός της επικράτειας του εκάστοτε κράτους μέλους, και λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση του BEREC για τις βέλτιστες πρακτικές, ορίζει την υπηρεσία επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο για τους σκοπούς της παραγράφου 1 με σκοπό να διασφαλίζεται το εύρος ζώνης που είναι αναγκαίο για την κοινωνική και οικονομική συμμετοχή στην κοινωνία. Η υπηρεσία επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο είναι σε θέση να παρέχει το εύρος ζώνης που είναι απαραίτητο για να υποστηριχθεί τουλάχιστον το ελάχιστο σύνολο υπηρεσιών που ορίζεται στο παράρτημα V.

Έως ... [18 μήνες από την ημερομηνία της έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], ο BEREC, προκειμένου να συνεισφέρει στη συνεπή εφαρμογή του παρόντος άρθρου, κατόπιν διαβούλευσης με τους συμφεροντούχους και σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα δεδομένα της Επιτροπής (Eurostat), συντάσσει έκθεση σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές των κρατών μελών με σκοπό τον καθορισμό της υπηρεσίας επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο. Η εν λόγω έκθεση επικαιροποιείται τακτικά για να αποτυπώνει τις τεχνολογικές προόδους και τις μεταβολές των τάσεων της καταναλωτικής χρήσης.

4. Όταν καταναλωτής υποβάλλει σχετικό αίτημα, η σύνδεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και, κατά περίπτωση, στην παράγραφο 2 είναι δυνατό να περιορίζεται στην υποστήριξη υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών.

5. Τα κράτη μέλη δύνανται να επεκτείνουν το πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου σε τελικούς χρήστες που είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις και μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί.

Άρθρο 85

Παροχή οικονομικά προσιτής καθολικής υπηρεσίας

1. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε συντονισμό με άλλες αρμόδιες αρχές παρακολουθούν την εξέλιξη και το επίπεδο των λιανικών τιμών των διαθέσιμων στην αγορά υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 84 παράγραφος 1, ιδίως σε σχέση με τις εθνικές τιμές και το εθνικό εισόδημα του καταναλωτή.

2. Όταν τα κράτη μέλη διαπιστώνουν ότι, λαμβανομένων υπόψη των εθνικών συνθηκών, οι τιμές λιανικής για τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 84 παράγραφος 1 δεν είναι οικονομικά προσιτές, επειδή οι καταναλωτές με χαμηλό εισόδημα ή ειδικές κοινωνικές ανάγκες αποκλείονται από την πρόσβαση στις εν λόγω υπηρεσίες, λαμβάνουν μέτρα για να διασφαλίσουν την οικονομική προσιτότητα υπηρεσιών επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών για τους καταναλωτές αυτούς τουλάχιστον σε σταθερή θέση.

   Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να εξασφαλίζουν ότι παρέχεται στήριξη στους καταναλωτές αυτούς για σκοπούς επικοινωνίας ή μπορούν να απαιτούν από παρόχους τέτοιων υπηρεσιών να προσφέρουν σε αυτούς τους καταναλωτές τιμολογιακές επιλογές ή πακέτα διαφορετικά από τα προσφερόμενα υπό τις συνήθεις εμπορικές συνθήκες, ή και τα δύο. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη δύνανται να απαιτούν από τους εν λόγω παρόχους να εφαρμόζουν κοινά τιμολόγια, συμπεριλαμβανομένης της γεωγραφικής στάθμισης των τιμών, σε όλη την επικράτεια.

Σε εξαιρετικές περιστάσεις, ιδίως όταν η επιβολή των υποχρεώσεων δυνάμει του δεύτερου εδαφίου της παρούσας παραγράφου σε όλους τους παρόχους θα οδηγήσει σε αποδεδειγμένη υπερβολική διοικητική ή οικονομική επιβάρυνση για τους παρόχους ή τα κράτη μέλη, ένα κράτος μέλος μπορεί κατ' εξαίρεση να αποφασίσει να επιβάλει την υποχρέωση να προσφέρονται αυτές οι ειδικές τιμολογιακές επιλογές ή πακέτα μόνο σε ορισθείσες επιχειρήσεις. Στους εν λόγω ορισμούς εφαρμόζεται το άρθρο 86 κατ' αναλογία. Όταν ένα κράτος μέλος ορίζει επιχειρήσεις, μεριμνά ώστε όλοι οι καταναλωτές με χαμηλό εισόδημα ή ειδικές κοινωνικές ανάγκες να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν επιχειρήσεις που προσφέρουν τιμολογιακές επιλογές που καλύπτουν τις ανάγκες τους, εκτός αν η εξασφάλιση αυτής της δυνατότητας επιλογής είναι αδύνατη ή θα δημιουργούσε υπερβολική πρόσθετη οργανωτική ή οικονομική επιβάρυνση.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές που δικαιούνται αυτές τις τιμολογιακές επιλογές ή πακέτα έχουν δικαίωμα σύναψης σύμβασης είτε με πάροχο υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 84 παράγραφος 1, είτε με επιχείρηση που ορίζεται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, και ότι ο αριθμός τους παραμένει διαθέσιμος για επαρκές χρονικό διάστημα και αποτρέπεται η αδικαιολόγητη αποσύνδεση της υπηρεσίας.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις που παρέχουν τιμολογιακές επιλογές ή πακέτα σε καταναλωτές με χαμηλό εισόδημα ή ειδικές κοινωνικές ανάγκες σύμφωνα με την παράγραφο 2, τηρούν ενήμερες τις εθνικές ρυθμιστικές και άλλες αρμόδιες αρχές σχετικά με τις λεπτομέρειες των εν λόγω προσφορών. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε συντονισμό με άλλες αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν ότι οι όροι υπό τους οποίους οι επιχειρήσεις παρέχουν τιμολογιακές επιλογές ή πακέτα σύμφωνα με την παράγραφο 2 είναι πλήρως διαφανείς και ότι δημοσιεύονται και εφαρμόζονται σύμφωνα με την αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε συντονισμό με άλλες αρμόδιες αρχές δύνανται να απαιτούν την τροποποίηση ή την ανάκληση των εν λόγω τιμολογιακών επιλογών ή πακέτων.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ότι παρέχεται, ως ενδείκνυται, στήριξη στους καταναλωτές με αναπηρίες και ότι λαμβάνονται άλλα ειδικά μέτρα, κατά περίπτωση, με σκοπό να διασφαλίζεται ότι ο σχετικός τερματικός εξοπλισμός και ο ειδικός εξοπλισμός και οι ειδικές υπηρεσίες που βελτιώνουν την ισοδύναμη πρόσβαση, συμπεριλαμβανομένων, όπου απαιτείται, των υπηρεσιών πλήρους συνομιλίας και των υπηρεσιών μεσολαβητικής αναμετάδοσης, είναι διαθέσιμοι και οικονομικά προσιτοί.

5. Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη επιδιώκουν να ελαχιστοποιούν τις στρεβλώσεις της αγοράς.

6. Τα κράτη μέλη δύνανται να επεκτείνουν το πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου σε τελικούς χρήστες που είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις και μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί.

Άρθρο 86

Διαθεσιμότητα της καθολικής υπηρεσίας

1. Όταν κράτος μέλος διαπιστώσει, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα, εφόσον είναι διαθέσιμα, της γεωγραφικής έρευνας η οποία διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1, και τυχόν πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία όπου είναι απαραίτητο, ότι η διαθεσιμότητα, σε σταθερή θέση, υπηρεσίας επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 84 παράγραφος 3, και υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών δεν είναι δυνατό να εξασφαλιστεί υπό τις συνήθεις εμπορικές συνθήκες ή μέσω άλλων δυνητικών εργαλείων δημόσιας πολιτικής στην εθνική του επικράτεια ή σε διαφορετικά μέρη αυτής, δύναται να επιβάλλει κατάλληλες υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας ώστε να ικανοποιείται κάθε εύλογο αίτημα τελικών χρηστών για πρόσβαση σε αυτές τις υπηρεσίες στα σχετικά μέρη της επικράτειάς του.

2. Τα κράτη μέλη καθορίζουν την πλέον αποδοτική και ενδεδειγμένη προσέγγιση για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας, σε σταθερή θέση, υπηρεσίας επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 84 παράγραφος 3, και υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών, με σεβασμό στις αρχές της αντικειμενικότητας, της διαφάνειας, της μη διακριτικής μεταχείρισης και της αναλογικότητας. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν να ελαχιστοποιούν τις στρεβλώσεις της αγοράς, ιδίως την παροχή υπηρεσιών με τιμές ή άλλους όρους και προϋποθέσεις που αποκλίνουν από τους συνήθεις εμπορικούς όρους, ενώ παράλληλα διαφυλάσσουν το δημόσιο συμφέρον.

3. Ειδικότερα, όταν τα κράτη μέλη αποφασίζουν να επιβάλλουν υποχρεώσεις για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας, σε σταθερή θέση, υπηρεσίας επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 84 παράγραφος 3, και υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών για τους τελικούς χρήστες, δύνανται να ορίζουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις οι οποίες θα πρέπει να εγγυώνται την εν λόγω διαθεσιμότητα στο σύνολο της εθνικής επικράτειας. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν διαφορετικές επιχειρήσεις ή ομάδες επιχειρήσεων για την παροχή υπηρεσίας επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και φωνητικών επικοινωνιών σε σταθερή θέση ή για να καλύπτουν διαφορετικά μέρη της εθνικής επικράτειας.

4. Όταν τα κράτη μέλη ορίζουν επιχειρήσεις σε μέρος ή στο σύνολο της εθνικής επικράτειας για να διασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα υπηρεσιών σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, χρησιμοποιούν προς τον σκοπό αυτό αποτελεσματικό, αντικειμενικό και διαφανή μηχανισμό ορισμού χωρίς διακρίσεις, μέσω του οποίου δεν αποκλείεται εκ των προτέρων από τον ορισμό καμία επιχείρηση. Οι εν λόγω μέθοδοι ορισμού διασφαλίζουν ότι υπηρεσία επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και οι υπηρεσίες φωνητικών επικοινωνιών σε σταθερή θέση παρέχονται με τρόπο οικονομικά αποδοτικό και είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται για να προσδιορίζεται το καθαρό κόστος των υποχρεώσεων παροχής καθολικής υπηρεσίας σύμφωνα με το άρθρο 89.

5. Σε περίπτωση που επιχείρηση που έχει οριστεί σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου προτίθεται να διαθέσει σημαντικό μέρος ή το σύνολο των πάγιων στοιχείων του δικτύου τοπικής πρόσβασής της σε χωριστή νομική οντότητα υπό διαφορετική ιδιοκτησία, ενημερώνει εκ των προτέρων και εγκαίρως την εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή, ώστε αυτή να έχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει τις επιπτώσεις της σκοπούμενης συναλλαγής στην παροχή, σε σταθερή θέση, υπηρεσίας επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 84 παράγραφος 3, και υπηρεσίας φωνητικών επικοινωνιών. Η εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή δύναται να επιβάλλει, να τροποποιεί ή να άρει ειδικές υποχρεώσεις σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2.

Άρθρο 87

Καθεστώς των υφιστάμενων καθολικών υπηρεσιών

Τα κράτη μέλη δύνανται να συνεχίσουν να εξασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα ή την οικονομική προσιτότητα υπηρεσιών πέραν της υπηρεσίας επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 84 παράγραφος 3, και των υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών σε σταθερή θέση, οι οποίες ίσχυαν την … [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], αν η ανάγκη για αυτές τις υπηρεσίες αποδεικνύεται λαμβανομένων υπόψη των εθνικών περιστάσεων. Όταν τα κράτη μέλη ορίζουν επιχειρήσεις σε μέρος ή στο σύνολο της εθνικής επικράτειας για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών, εφαρμόζεται το άρθρο 86. Η χρηματοδότηση αυτών των υποχρεώσεων συνάδει με το άρθρο 90.

Τα κράτη μέλη επανεξετάζουν τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο έως … [τρία έτη από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας], και στη συνέχεια μία φορά ανά τριετία.

Άρθρο 88

Έλεγχος δαπανών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι κατά την παροχή ευκολιών και υπηρεσιών πέραν εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 84, οι πάροχοι υπηρεσίας επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών σύμφωνα με τα άρθρα 84 έως 87 καθορίζουν όρους και προϋποθέσεις έτσι ώστε ο τελικός χρήστης να μην είναι υποχρεωμένος να πληρώνει για ευκολίες ή υπηρεσίες που δεν είναι απαραίτητες ούτε υποχρεωτικές για τη ζητούμενη υπηρεσία.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσίας επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο και υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών που αναφέρονται στο άρθρο 84 οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες δυνάμει του άρθρου 85 προσφέρουν τις ειδικές ευκολίες και υπηρεσίες που περιγράφονται στο παράρτημα VI μέρος Α, κατά περίπτωση, προκειμένου οι καταναλωτές να μπορούν να παρακολουθούν και να ελέγχουν τις δαπάνες τους. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω πάροχοι θέτουν σε εφαρμογή σύστημα ώστε να αποφεύγεται τυχόν αδικαιολόγητη αποσύνδεση των υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών ή της υπηρεσίας επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο όσον αφορά τους καταναλωτές όπως αναφέρεται στο άρθρο 85, συμπεριλαμβανομένου κατάλληλου μηχανισμού για τον έλεγχο του διαρκούς ενδιαφέροντος για τη χρήση της υπηρεσίας.

Τα κράτη μέλη δύνανται να επεκτείνουν το πεδίο εφαρμογής της παρούσας παραγράφου σε τελικούς χρήστες που είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις και μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί.

3. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι η αρμόδια αρχή μπορεί να μην εφαρμόζει τις απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στο σύνολο ή σε μέρος της εθνικής τους επικράτειας, εάν η αρμόδια αρχή κρίνει ότι η ευκολία είναι ευρέως διαθέσιμη.

Άρθρο 89

Κόστος των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας

1. Όταν οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές κρίνουν ότι η παροχή υπηρεσίας επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 84 παράγραφος 3, και υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών, όπως καθορίζεται στα άρθρα 84, 85 και 86, ή η συνέχιση της υφιστάμενης καθολικής υπηρεσίας, όπως καθορίζεται στο άρθρο 87, ενδέχεται να συνιστά αθέμιτη επιβάρυνση για τους παρόχους αυτών των υπηρεσιών που ζητούν αντισταθμιστικό αντάλλαγμα, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές υπολογίζουν το καθαρό κόστος της εν λόγω παροχής.

Για τον σκοπό αυτό, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές:

α) υπολογίζουν το καθαρό κόστος των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας, λαμβάνοντας υπόψη το τυχόν αγοραίο όφελος που αποκομίζει ένας πάροχος που εξασφαλίζει υπηρεσία επαρκούς ευρυζωνικής πρόσβασης στο διαδίκτυο, όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 84 παράγραφος 3, και υπηρεσία φωνητικών υπηρεσιών, όπως προβλέπεται στα άρθρα 84, 85 και 86, ή τη συνέχιση της υφιστάμενης καθολικής υπηρεσίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 87, σύμφωνα με το παράρτημα VII, ή

β) χρησιμοποιούν το καθαρό κόστος παροχής καθολικής υπηρεσίας, το οποίο υπολογίζεται με μηχανισμό ορισμού, σύμφωνα με το άρθρο 86 παράγραφος 4.

2. Οι λογαριασμοί και άλλες πληροφορίες, στις οποίες βασίζεται ο υπολογισμός του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας βάσει της παραγράφου 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α), ελέγχονται ή εξετάζονται από την εθνική ρυθμιστική αρχή ή φορέα ανεξάρτητο από τα ενδιαφερόμενα μέρη και εγκεκριμένο από την εθνική ρυθμιστική αρχή. Τα αποτελέσματα του υπολογισμού του κόστους και τα πορίσματα του ελέγχου δημοσιοποιούνται.

Άρθρο 90

Χρηματοδότηση των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας

1. Εφόσον, βάσει του υπολογισμού του καθαρού κόστους που αναφέρεται στο άρθρο 89, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές αποφαίνονται ότι ένας πάροχος υφίσταται αθέμιτη επιβάρυνση, τα κράτη μέλη αποφασίζουν, μετά από αίτημα του ενδιαφερόμενου παρόχου, να προβούν σε μία ή και στις δύο από τις ακόλουθες πράξεις:

α) να εισαγάγουν μηχανισμό αποζημίωσης του εν λόγω παρόχου για το καθορισμένο καθαρό κόστος, υπό διαφανείς συνθήκες από δημόσια κονδύλια,

β) να επιμερίσουν το καθαρό κόστος των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας μεταξύ των παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

2. Όταν το καθαρό κόστος επιμερίζεται σύμφωνα με το στοιχείο β) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη θεσπίζουν μηχανισμό επιμερισμού, τον οποίο διαχειρίζεται η εθνική ρυθμιστική αρχή ή φορέας ανεξάρτητος από τους δικαιούχους, υπό την εποπτεία της εθνικής ρυθμιστικής αρχής. Μόνο το καθαρό κόστος, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 89, των υποχρεώσεων που θεσπίζονται με τα άρθρα 84 έως 87 μπορεί να χρηματοδοτείται.

Ο μηχανισμός επιμερισμού τηρεί τις αρχές της διαφάνειας, της ελάχιστης δυνατής στρέβλωσης της αγοράς, της αμεροληψίας και της αναλογικότητας, σύμφωνα με τις αρχές του παραρτήματος VII μέρος Β. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέγουν να μην απαιτούν συνεισφορές από επιχειρήσεις, ο εθνικός κύκλος εργασιών των οποίων δεν υπερβαίνει ένα καθορισμένο όριο.

Κάθε επιβάρυνση που σχετίζεται με τον επιμερισμό του κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας διαχωρίζεται και προσδιορίζεται χωριστά για κάθε επιχείρηση. Οι εν λόγω επιβαρύνσεις δεν επιβάλλονται ούτε εισπράττονται από επιχειρήσεις που δεν παρέχουν υπηρεσίες στην επικράτεια του κράτους μέλους που έχει θεσπίσει τον μηχανισμό επιμερισμού.

Άρθρο 91

Διαφάνεια

1. Όταν το καθαρό κόστος των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας, πρόκειται να υπολογιστεί σύμφωνα με το άρθρο 89, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι οι αρχές που διέπουν τον υπολογισμό του καθαρού κόστους, καθώς και οι λεπτομέρειες της μεθοδολογίας που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί, δημοσιοποιούνται.

Όταν θεσπίζεται μηχανισμός επιμερισμού του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας όπως αναφέρεται στο άρθρο 90 παράγραφος 2, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι δημοσιοποιούνται οι αρχές που διέπουν τον επιμερισμό του κόστους και την αντιστάθμιση του καθαρού κόστους.

2. Με την επιφύλαξη των ενωσιακών και εθνικών κανόνων για το εμπορικό απόρρητο, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δημοσιεύουν ετήσια έκθεση με την οποία παρέχονται οι λεπτομέρειες του υπολογιζόμενου κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας, με προσδιορισμό της συνεισφοράς όλων των σχετικών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένου τυχόν αγοραίου οφέλους που αποκομίζουν ενδεχομένως οι επιχειρήσεις δυνάμει των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας που καθορίζονται στα άρθρα 84 έως 87.

Άρθρο 92

Πρόσθετες υποχρεωτικές υπηρεσίες

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να καθιστούν διαθέσιμες στο κοινό εντός της επικράτειάς τους πρόσθετες υπηρεσίες, πέραν των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας που αναφέρονται στα άρθρα 84 έως 87, σε αυτές τις περιπτώσεις, δεν επιβάλλεται μηχανισμός αποζημίωσης συγκεκριμένων επιχειρήσεων.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ
ΠΟΡΟΙ ΑΡΙΘΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

Άρθρο 93

Πόροι αριθμοδότησης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές ελέγχουν τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης όλων των εθνικών πόρων αριθμοδότησης και τη διαχείριση των εθνικών σχεδίων αριθμοδότησης και ότι παρέχουν επαρκείς πόρους αριθμοδότησης για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών υπηρεσιών. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι καθορίζονται αντικειμενικές, διαφανείς και αμερόληπτες διαδικασίες για τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης των εθνικών πόρων αριθμοδότησης.

2. Οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές δύνανται επίσης να χορηγούν δικαιώματα χρήσης για πόρους αριθμοδότησης από τα εθνικά σχέδια αριθμοδότησης για την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών σε επιχειρήσεις εκτός από παρόχους δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπό την προϋπόθεση ότι διατίθενται επαρκείς πόροι αριθμοδότησης για να ικανοποιείται η τρέχουσα και η προβλέψιμη μελλοντική ζήτηση. Οι επιχειρήσεις αυτές αποδεικνύουν την ικανότητά τους να διαχειρίζονται τους πόρους αριθμοδότησης και να πληρούν όλες τις σχετικές απαιτήσεις που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 94. Οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές δύνανται να αναστέλλουν την περαιτέρω χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης για πόρους αριθμοδότησης σε αυτές τις επιχειρήσεις αν αποδεικνύεται ότι υπάρχει κίνδυνος εξάντλησης των πόρων αριθμοδότησης.

Έως ... [18 μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας] και προκειμένου να συμβάλει στη συνεκτική εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, ο BEREC εκδίδει, μετά από διαβούλευση με τους συμφεροντούχους και σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα κοινά κριτήρια για την αξιολόγηση της ικανότητας διαχείρισης των πόρων αριθμοδότησης και του κινδύνου εξάντλησης των πόρων αριθμοδότησης.

3. Οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές μεριμνούν ώστε τα εθνικά σχέδια και διαδικασίες αριθμοδότησης να εφαρμόζονται κατά τρόπο ο οποίος να εξασφαλίζει ίση μεταχείριση σε όλους τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που είναι διαθέσιμες στο κοινό και στις επιχειρήσεις που είναι επιλέξιμες σύμφωνα με την παράγραφο 2. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι μια επιχείρηση στην οποία έχει χορηγηθεί το δικαίωμα χρήσης πόρων αριθμοδότησης δεν προβαίνει σε διακρίσεις σε βάρος άλλων παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών όσον αφορά τους πόρους αριθμοδότησης που χρησιμοποιούνται για την παροχή πρόσβασης στις υπηρεσίες τους.

4. Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές καθιστούν διαθέσιμη σειρά μη γεωγραφικών αριθμών που είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών εκτός από τις υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών, σε ολόκληρη την επικράτεια της Ένωσης, με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 531/2012 και του άρθρου 97 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας. Σε περίπτωση που έχουν χορηγηθεί δικαιώματα χρήσης πόρων αριθμοδότησης σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου σε επιχειρήσεις εκτός από τους παρόχους δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται στις συγκεκριμένες υπηρεσίες για την παροχή των οποίων έχουν χορηγηθεί τα δικαιώματα χρήσης.

Οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι οι όροι που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι μέρος Ε και μπορούν να επισυνάπτονται για τα δικαιώματα χρήσης πόρων αριθμοδότησης που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών εκτός του κράτους μέλους του κωδικού χώρας, καθώς και η επιβολή τους, δεν είναι τόσο αυστηροί όσο οι όροι και η επιβολή που εφαρμόζονται σε υπηρεσίες που παρέχονται εντός του κράτους μέλους του κωδικού χώρας, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 94 παράγραφος 6, ότι οι πάροχοι που χρησιμοποιούν πόρους αριθμοδότησης του κωδικού χώρας τους σε άλλα κράτη μέλη συμμορφώνονται με τους κανόνες προστασίας των καταναλωτών και λοιπούς εθνικούς κανόνες σχετικά με τη χρήση πόρων αριθμοδότησης που εφαρμόζονται στα εν λόγω κράτη μέλη όπου χρησιμοποιούνται οι πόροι αριθμοδότησης. Η υποχρέωση αυτή ισχύει με την επιφύλαξη των εκτελεστικών εξουσιών των αρμόδιων αρχών των εν λόγω κρατών μελών.

Ο BEREC βοηθάει τις εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές κατόπιν αιτήματός τους στον συντονισμό των δραστηριοτήτων τους ώστε να διασφαλίζεται η αποδοτική διαχείριση των πόρων αριθμοδότησης με δικαίωμα εξωεδαφικής χρήσης εντός της Ένωσης.

Για να διευκολυνθεί η παρακολούθηση από την εθνική ρυθμιστική αρχή ή άλλες αρμόδιες αρχές της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της παρούσας παραγράφου, ο BEREC δημιουργεί βάση δεδομένων για τους πόρους αριθμοδότησης με δικαίωμα εξωεδαφικής χρήσης εντός της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτό, οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές διαβιβάζουν στον BEREC τις σχετικές πληροφορίες. Όταν η εθνική ρυθμιστική αρχή δεν χορηγεί πόρους αριθμοδότησης με δικαίωμα εξωεδαφικής χρήσης εντός της Ένωσης, η αρμόδια αρχή που είναι υπεύθυνη για τη χορήγηση ή διαχείρισή τους διαβουλεύεται με την εθνική ρυθμιστική αρχή.

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ο κωδικός «00» είναι ο τυποποιημένος διεθνής κωδικός πρόσβασης. Μπορούν να θεσπίζονται ή να εξακολουθούν να ισχύουν ειδικοί διακανονισμοί για τη χρήση υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών μεταξύ παρακείμενων θέσεων εκατέρωθεν των συνόρων μεταξύ κρατών μελών.

   Τα κράτη μέλη δύνανται να συμφωνούν να διαθέτουν κοινό σχέδιο αριθμοδότησης για όλες ή για ειδικές κατηγορίες αριθμών.

   Οι τελικοί χρήστες που επηρεάζονται από τους εν λόγω διακανονισμούς ή συμφωνίες ενημερώνονται πλήρως.

6. Με την επιφύλαξη του άρθρου 106, τα κράτη μέλη προάγουν την ασύρματη παροχή, εφόσον είναι τεχνικά εφικτή, για να διευκολύνεται η αλλαγή παρόχων δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών από τελικούς χρήστες, ιδίως παρόχους και τελικούς χρήστες υπηρεσιών μηχανής προς μηχανή.

7. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα εθνικά σχέδια αριθμοδότησης, καθώς και κάθε μεταγενέστερη προσθήκη ή τροποποίησή τους, δημοσιεύονται, με την επιφύλαξη μόνο τυχόν περιορισμών που επιβάλλονται για λόγους εθνικής ασφάλειας.

8. Τα κράτη μέλη υποστηρίζουν την εναρμόνιση συγκεκριμένων αριθμών ή πεδίων αριθμοδότησης στην Ένωση όπου αυτή προάγει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και ταυτοχρόνως την ανάπτυξη πανευρωπαϊκών υπηρεσιών. Όταν απαιτείται, για να αντιμετωπίζει τη μη καλυπτόμενη διασυνοριακή ή πανευρωπαϊκή ζήτηση για πόρους αριθμοδότησης, η Επιτροπή, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη του BEREC, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για την εναρμόνιση συγκεκριμένων αριθμών ή πεδίων αριθμοδότησης.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 118 παράγραφος 4.

Άρθρο 94

Διαδικασία χορήγησης δικαιωμάτων χρήσης πόρων αριθμοδότησης

1. Όταν είναι απαραίτητη η χορήγηση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης πόρων αριθμοδότησης, οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές χορηγούν τα δικαιώματα αυτά, κατόπιν αιτήματος, σε κάθε επιχείρηση για την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που καλύπτονται από γενική άδεια κατά το άρθρο 12, με την επιφύλαξη του άρθρου 13 και του άρθρου 21 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και τυχόν άλλων κανόνων που διασφαλίζουν την αποδοτική χρήση των εν λόγω πόρων αριθμοδότησης σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

2. Τα δικαιώματα χρήσης πόρων αριθμοδότησης χορηγούνται μέσω ανοικτών, αντικειμενικών, διαφανών, αμερόληπτων και αναλογικών διαδικασιών.

Κατά τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης πόρων αριθμοδότησης, οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές προσδιορίζουν κατά πόσον τα εν λόγω δικαιώματα μπορούν να μεταβιβαστούν από τον κάτοχο των δικαιωμάτων και υπό ποιους όρους.

Σε περίπτωση που εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές χορηγούν δικαιώματα χρήσης πόρων αριθμοδότησης για περιορισμένη χρονική περίοδο, η διάρκεια της εν λόγω χρονικής περιόδου είναι κατάλληλη για τη σχετική υπηρεσία δεδομένου του επιδιωκόμενου στόχου, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της αναγκαίας περιόδου για την απόσβεση της επένδυσης.

3. Οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές λαμβάνουν αποφάσεις για τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης πόρων αριθμοδότησης το συντομότερο δυνατό μετά την παραλαβή της πλήρους αίτησης και εντός τριών εβδομάδων στην περίπτωση πόρων αριθμοδότησης που έχουν χορηγηθεί για συγκεκριμένους σκοπούς στο πλαίσιο του εθνικού σχεδίου αριθμοδότησης. Οι εν λόγω αποφάσεις δημοσιοποιούνται.

4. Όταν οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές έχουν αποφασίσει, έπειτα από διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη σύμφωνα με το άρθρο 23, ότι τα δικαιώματα χρήσης πόρων αριθμοδότησης εξαιρετικής οικονομικής αξίας πρέπει να χορηγούνται με διαδικασίες ανταγωνιστικής ή συγκριτικής επιλογής, οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές μπορούν να παρατείνουν τη χρονική περίοδο των τριών εβδομάδων που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου κατά επιπλέον τρεις εβδομάδες το πολύ.

5. Οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές δεν περιορίζουν τον αριθμό των προς χορήγηση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης, εκτός εάν αυτό είναι απαραίτητο για τη διασφάλιση της αποδοτικής χρήσης των πόρων αριθμοδότησης.

6. Εάν τα δικαιώματα χρήσης πόρων αριθμοδότησης περιλαμβάνουν την εξωεδαφική χρήση τους εντός της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 4, οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές θέτουν ειδικούς όρους στα εν λόγω δικαιώματα χρήσης προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με όλους τους συναφείς εθνικούς κανόνες προστασίας των καταναλωτών και το εθνικό δίκαιο σχετικά με τη χρήση πόρων αριθμοδότησης που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη όπου χρησιμοποιούνται οι πόροι αριθμοδότησης.

Κατόπιν αιτήματος από εθνική ρυθμιστική ή άλλη αρμόδια αρχή κράτους μέλους όπου χρησιμοποιούνται οι πόροι αριθμοδότησης, με το οποίο αποδεικνύεται παράβαση των συναφών κανόνων προστασίας των καταναλωτών ή της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τη χρήση πόρων αριθμοδότησης του εν λόγω κράτους μέλους, οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο έχουν χορηγηθεί τα δικαιώματα χρήσης των πόρων αριθμοδότησης, επιβάλλουν τους όρους που τίθενται δυνάμει του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου σύμφωνα με το άρθρο 30, μεταξύ άλλων σε σοβαρές περιπτώσεις, με την ανάκληση των δικαιωμάτων εξωεδαφικής χρήσης για τους πόρους αριθμοδότησης που χορηγήθηκαν στην εκάστοτε επιχείρηση.

Ο BEREC διευκολύνει και συντονίζει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών των διαφόρων εμπλεκομένων κρατών μελών και διασφαλίζει τον κατάλληλο συντονισμό των μεταξύ τους εργασιών.

7. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται επίσης όταν οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές χορηγούν δικαιώματα χρήσης πόρων αριθμοδότησης σε επιχειρήσεις εκτός από παρόχους δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 2.

Άρθρο 95

Τέλη για δικαιώματα χρήσης πόρων αριθμοδότησης

Τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν στις εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές να επιβάλουν τέλη για τα δικαιώματα χρήσης πόρων αριθμοδότησης τα οποία αντανακλούν την ανάγκη διασφάλισης της βέλτιστης χρήσης των εν λόγω πόρων. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω τέλη είναι αντικειμενικά δικαιολογημένα, διαφανή, αμερόληπτα και αναλογικά προς τον επιδιωκόμενο σκοπό και λαμβάνουν υπόψη τους στόχους του άρθρου 3.

Άρθρο 96

Ανοικτή τηλεφωνική γραμμή για αγνοούμενα παιδιά και γραμμή υποστήριξης για παιδιά

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι τελικοί χρήστες να έχουν ατελώς πρόσβαση σε υπηρεσία που εξασφαλίζει τη λειτουργία ανοικτής τηλεφωνικής γραμμής για την καταγγελία περιπτώσεων που αφορούν αγνοούμενα παιδιά. Η ανοικτή τηλεφωνική γραμμή διατίθεται στον αριθμό «116000».

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι τελικοί χρήστες με αναπηρίες μπορούν να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες που παρέχονται στον αριθμό «116000» στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Τα μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να διευκολύνεται η πρόσβαση των τελικών χρηστών με αναπηρίες σε αυτές τις υπηρεσίες όταν ταξιδεύουν σε άλλα κράτη μέλη βασίζονται στη συμμόρφωση προς τα σχετικά πρότυπα ή προδιαγραφές που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 39.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η αρχή ή η επιχείρηση στην οποία έχει εκχωρηθεί ο αριθμός «116000» διαθέτει τους απαραίτητους πόρους για τη λειτουργία της ανοικτής τηλεφωνικής γραμμής.

4. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή εξασφαλίζουν ότι οι τελικοί χρήστες ενημερώνονται καταλλήλως για την ύπαρξη και τη χρήση των υπηρεσιών που παρέχονται στους αριθμούς «116000» και, όταν ενδείκνυται, «116111».

Άρθρο 97

Πρόσβαση σε αριθμούς και υπηρεσίες

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, όπου είναι οικονομικά εφικτό, εκτός της περιπτώσεως κατά την οποία καλούμενος τελικός χρήστης έχει επιλέξει για εμπορικούς λόγους να περιορίσει την πρόσβαση από καλούντες που βρίσκονται σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές, οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι τελικοί χρήστες μπορούν:

   α) να έχουν πρόσβαση και να χρησιμοποιούν υπηρεσίες χρησιμοποιώντας μη γεωγραφικούς αριθμούς εντός της Ένωσης και

   β) να έχουν πρόσβαση σε όλους τους αριθμούς που παρέχονται στην Ένωση, ανεξαρτήτως της τεχνολογίας και των συσκευών που χρησιμοποιεί ο φορέας εκμετάλλευσης, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται οι αριθμοί που υπάρχουν στα εθνικά σχέδια αριθμοδότησης των κρατών μελών και οι καθολικοί διεθνείς αριθμοί ατελών κλήσεων (UIFN).

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εθνικές ρυθμιστικές ή άλλες αρμόδιες αρχές μπορούν να ζητούν από τους παρόχους δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να παρεμποδίζουν κατά περίπτωση την πρόσβαση σε αριθμούς ή υπηρεσίες, όταν αυτό δικαιολογείται για λόγους απάτης ή κατάχρησης, και να απαιτούν ότι σε τέτοιες περιπτώσεις οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών παρακρατούν σχετικά έσοδα διασύνδεσης ή άλλων υπηρεσιών.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΕΛΙΚΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ

Άρθρο 98

Εξαίρεση ορισμένων πολύ μικρών επιχειρήσεων

Με την εξαίρεση των άρθρων 99 και 100, ο παρών τίτλος δεν ισχύει για πολύ μικρές επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, εκτός εάν παρέχουν επίσης άλλες υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι τελικοί χρήστες να ενημερώνονται για μια εξαίρεση δυνάμει του πρώτου εδαφίου πριν συνάψουν σύμβαση με μια πολύ μικρή επιχείρηση η οποία χαίρει μιας τέτοιας εξαίρεσης.

Άρθρο 99

Μη διακριτική μεταχείριση

Οι πάροχοι δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν εφαρμόζουν καμία διαφορετική απαίτηση ή γενικό όρο παροχής πρόσβασης στα δίκτυα ή υπηρεσίες ή χρήσης τους σε τελικούς χρήστες για λόγους που συνδέονται με την εθνικότητα, τον τόπο κατοικίας ή τον τόπο εγκατάστασης του τελικού χρήστη, εκτός εάν αυτή η διαφορετική μεταχείριση δικαιολογείται αντικειμενικά.

Άρθρο 100

Διασφάλιση θεμελιωδών δικαιωμάτων

1. Τα εθνικά μέτρα για την πρόσβαση των τελικών χρηστών σε υπηρεσίες και εφαρμογές ή τη χρήση τέτοιων υπηρεσιών και εφαρμογών από τους τελικούς χρήστες μέσω δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών σέβονται τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ένωσης («Χάρτης») και τις γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου.

2. Τα μέτρα που αφορούν την πρόσβαση των τελικών χρηστών σε υπηρεσίες και εφαρμογές ή τη χρήση τέτοιων υπηρεσιών και εφαρμογών από τους τελικούς χρήστες μέσω δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών τα οποία ενδέχεται να περιορίζουν την άσκηση των δικαιωμάτων ή ελευθεριών που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη, επιβάλλονται μόνο εφόσον προβλέπονται από τον νόμο και σέβονται τα εν λόγω δικαιώματα ή ελευθερίες, είναι αναλογικά, αναγκαία, και ανταποκρίνονται πραγματικά σε στόχους γενικού συμφέροντος αναγνωρισμένους από το ενωσιακό δίκαιο ή στην ανάγκη να προστατευτούν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες άλλων σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 1 του Χάρτη και τις γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτης δίκης. Συνακολούθως, τα εν λόγω μέτρα λαμβάνονται μόνο εφόσον τηρείται η αρχή του τεκμηρίου αθωότητας και υπάρχει σεβασμός του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή. Εξασφαλίζεται προηγούμενη, δίκαιη και αμερόληπτη διαδικασία, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ακροάσεως του ενδιαφερομένου ή των ενδιαφερομένων, εφόσον συντρέχουν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις και διαδικασίες σε αποδεδειγμένως επείγουσες περιπτώσεις σύμφωνα με τον Χάρτη.

Άρθρο 101

Επίπεδο εναρμόνισης

1. Τα κράτη μέλη δεν διατηρούν ούτε θεσπίζουν στο εθνικό τους δίκαιο διατάξεις προστασίας των τελικών χρηστών που παρεκκλίνουν από τα άρθρα 102 ως 115, συμπεριλαμβανομένων περισσότερο ή λιγότερο αυστηρών διατάξεων για την εξασφάλιση διαφορετικού επιπέδου προστασίας, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα τίτλο.

2. Έως … [τρία έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα κράτη μέλη μπορούν να εξακολουθούν να εφαρμόζουν αυστηρότερες εθνικές διατάξεις για την προστασία των καταναλωτών που παρεκκλίνουν από τις διατάξεις των άρθρων 102 έως 115, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω διατάξεις ίσχυαν στις … [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] και τυχόν περιορισμοί στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς που απορρέουν από αυτές είναι αναλογικοί προς τον σκοπό της προστασίας των καταναλωτών.

   Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή έως … [12 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος παρούσας οδηγίας] τυχόν εθνικές διατάξεις που θα εφαρμόζονται βάσει της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 102

Απαιτήσεις πληροφοριών για συμβάσεις

1. Προτού ο καταναλωτής δεσμευτεί με σύμβαση ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, οι πάροχοι διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών εκτός των υπηρεσιών μετάδοσης που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών μηχανής προς μηχανή παρέχουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 5 και 6 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, και επιπλέον τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα VIII της παρούσας οδηγίας στον βαθμό που οι εν λόγω πληροφορίες αφορούν υπηρεσία την οποία παρέχουν.

   Οι πληροφορίες παρέχονται με σαφή και κατανοητό τρόπο σε σταθερό μέσο όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 10) της οδηγίας 2011/83/ΕΕ ή, όταν η παροχή σε σταθερό μέσο δεν είναι εφικτή, σε έγγραφο που μεταφορτώνεται εύκολα το οποίο διατίθεται από τον πάροχο. Ο πάροχος εφιστά με ενεργό τρόπο την προσοχή του καταναλωτή στη διαθεσιμότητα αυτού του εγγράφου και στη σημασία της μεταφόρτωσής του για σκοπούς τεκμηρίωσης, μελλοντικής αναφοράς και ακριβούς αναπαραγωγής.

   Οι πληροφορίες παρέχονται, κατόπιν αιτήματος, σε μορφότυπο που είναι προσβάσιμος για τους τελικούς χρήστες με αναπηρίες σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο για την εναρμόνιση των απαιτήσεων προσβασιμότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών.

2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 3 και 5 παρέχονται επίσης σε τελικούς χρήστες οι οποίοι είναι πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις ή μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, εκτός εάν έχουν συμφωνήσει ρητώς να παραιτηθούν από το σύνολο ή μέρη των εν λόγω διατάξεων.

3. Οι πάροχοι διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εκτός των υπηρεσιών μετάδοσης που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών μηχανής προς μηχανή, παρέχουν στους καταναλωτές σύντομη και ευανάγνωστη συνοπτική σύμβαση. Στην εν λόγω συνοπτική σύμβαση προσδιορίζονται τα κύρια στοιχεία των απαιτήσεων πληροφοριών σύμφωνα με την παράγραφο 1. Αυτά τα κύρια στοιχεία περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

α) την ονομασία, τη διεύθυνση και τα στοιχεία επικοινωνίας του παρόχου και, εφόσον είναι διαφορετικά, τα στοιχεία επικοινωνίας για την υποβολή καταγγελιών,

β) τα κύρια χαρακτηριστικά κάθε παρεχόμενης υπηρεσίας,

γ) τις αντίστοιχες τιμές για την ενεργοποίηση της υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών και για οποιαδήποτε περιοδικά ή καταναλωτικά τέλη, όταν η υπηρεσία παρέχεται έναντι άμεσης καταβολής χρημάτων,

δ) τη διάρκεια της σύμβασης και τους όρους για την ανανέωση και την καταγγελία της,

ε) τον βαθμό στον οποίο τα προϊόντα και οι υπηρεσίες είναι σχεδιασμένα για τελικούς χρήστες με αναπηρίες,

στ) όσον αφορά τις υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο, σύνοψη των πληροφοριών που απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία δ) και ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120.

Έως … [12 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], η Επιτροπή, αφού ζητήσει τη γνώμη του BEREC, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό υποδείγματος συνοπτικής σύμβασης το οποίο θα χρησιμοποιούν οι πάροχοι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους βάσει της παρούσας παραγράφου.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 118 παράγραφος 4.

Οι πάροχοι που υπόκεινται στις υποχρεώσεις της παραγράφου 1 συμπληρώνουν δεόντως το εν λόγω υπόδειγμα συνοπτικής σύμβασης με τις απαιτούμενες πληροφορίες και παρέχουν τη συνοπτική σύμβαση ατελώς στους καταναλωτές, πριν από τη σύναψη της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των εξ αποστάσεως συμβάσεων. Εάν, για αντικειμενικούς τεχνικούς λόγους, είναι αδύνατη η παροχή της συνοπτικής σύμβασης τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, παρέχεται αργότερα χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, και η σύμβαση παράγει αποτελέσματα όταν ο καταναλωτής επιβεβαιώσει τη συμφωνία του μετά την παραλαβή της συνοπτικής σύμβασης.

4. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3 καθίστανται αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης και δεν μεταβάλλονται εκτός ρητής συμφωνίας των συμβαλλόμενων μερών.

5. Όταν υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο ή διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών χρεώνονται βάσει κατανάλωσης είτε χρόνου ή όγκου, οι πάροχοί τους προσφέρουν στους καταναλωτές τη δυνατότητα να παρακολουθούν και να ελέγχουν τη χρήση καθεμίας από τις εν λόγω υπηρεσίες. Η διευκόλυνση αυτή περιλαμβάνει την πρόσβαση σε έγκαιρη πληροφόρηση σχετικά με το επίπεδο κατανάλωσης των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται σε τιμολογιακό πρόγραμμα. Ειδικότερα, οι πάροχοι γνωστοποιούν στους καταναλωτές προτού καλυφθούν τα όρια κατανάλωσης, τα οποία θεσπίζονται από τις αρμόδιες αρχές σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και τα οποία εμπεριέχονται στο τιμολογιακό τους πρόγραμμα, και όταν έχει ολοκληρωθεί η κατανάλωση υπηρεσίας που εμπεριέχεται στο τιμολογιακό τους πρόγραμμα.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν στο εθνικό τους δίκαιο διατάξεις οι οποίες απαιτούν από τους παρόχους να παρέχουν επιπρόσθετες πληροφορίες σχετικά με το επίπεδο κατανάλωσης και να εμποδίζουν προσωρινά την περαιτέρω χρήση της εκάστοτε υπηρεσίας όταν υπάρχει υπέρβαση ενός χρηματικού ορίου ή ορίου όγκου που καθορίζεται από την αρμόδια αρχή.

7. Τα κράτη μέλη παραμένουν ελεύθερα να διατηρούν ή να εισάγουν στο εθνικό τους δίκαιο διατάξεις σχετικά με πτυχές οι οποίες δεν ρυθμίζονται από το παρόν άρθρο, ιδίως για την αντιμετώπιση νέων αναδυόμενων ζητημάτων.

Άρθρο 103

Διαφάνεια, σύγκριση προσφορών και δημοσίευση πληροφοριών

1. Οι αρμόδιες αρχές σε συντονισμό, κατά περίπτωση με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι, εάν οι πάροχοι υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών εξαρτούν από όρους και προϋποθέσεις την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών, οι πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα IX δημοσιεύονται σε μορφή που είναι σαφής, κατανοητή, μηχανικώς αναγνώσιμη και προσβάσιμη σε τελικούς χρήστες με αναπηρίες σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο για την εναρμόνιση των απαιτήσεων προσβασιμότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών, από όλους τους εν λόγω παρόχους ή από την ίδια την αρμόδια αρχή σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με την εθνική ρυθμιστική αρχή. Οι εν λόγω πληροφορίες επικαιροποιούνται τακτικά. Οι αρμόδιες αρχές σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται να προσδιορίζουν πρόσθετες απαιτήσεις σε σχέση με τη μορφή υπό την οποία πρέπει να δημοσιεύονται αυτές οι πληροφορίες. Οι πληροφορίες διαβιβάζονται, κατόπιν αιτήματος, στην αρμόδια αρχή και, κατά περίπτωση, στην εθνική ρυθμιστική αρχή πριν δημοσιευθούν.

2. Οι αρμόδιες αρχές σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι οι τελικοί χρήστες έχουν πρόσβαση ατελώς σε τουλάχιστον ένα ανεξάρτητο εργαλείο σύγκρισης που τους επιτρέπει να συγκρίνουν και να αξιολογούν διάφορες υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο και διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών, και, κατά περίπτωση, διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, όσον αφορά:

α) τις τιμές και τα τιμολόγια υπηρεσιών που παρέχονται έναντι άμεσων χρηματικών καταβολών είτε περιοδικών είτε βάσει κατανάλωσης και

β) την ποιότητα των επιδόσεων των υπηρεσιών, εφόσον προσφέρεται ελάχιστη ποιότητα υπηρεσίας ή η επιχείρηση υποχρεούται να δημοσιεύει αυτές τις πληροφορίες βάσει του άρθρου 104.

3. Το εργαλείο σύγκρισης που αναφέρεται στην παράγραφο 2:

α) λειτουργεί ανεξάρτητα από τους παρόχους των εν λόγω υπηρεσιών, διασφαλίζοντας ότι οι πάροχοι των εν λόγω υπηρεσιών έχουν ίση μεταχείριση στα αποτελέσματα της αναζήτησης,

β) δημοσιοποιεί με σαφήνεια τους ιδιοκτήτες και φορείς εκμετάλλευσης του εργαλείου σύγκρισης,

γ) ορίζει σαφή και αντικειμενικά κριτήρια στα οποία βασίζεται η σύγκριση,

δ) χρησιμοποιεί απλή και σαφή γλώσσα,

ε) παρέχει ακριβή και επικαιροποιημένη πληροφόρηση και αναφέρει τον χρόνο της τελευταίας επικαιροποίησης,

στ) είναι ανοικτό σε κάθε πάροχο υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών που καθιστά διαθέσιμες τις σχετικές πληροφορίες, περιλαμβάνει δε ευρύ φάσμα προσφορών που καλύπτουν σημαντικό μέρος της αγοράς και, αν οι προβαλλόμενες πληροφορίες δεν αποτελούν πλήρη επισκόπηση της αγοράς, σαφή σχετική δήλωση, πριν από την απεικόνιση των αποτελεσμάτων,

ζ) παρέχει αποτελεσματική διαδικασία για την καταγγελία εσφαλμένης πληροφόρησης,

η) περιλαμβάνει τη δυνατότητα να συγκρίνονται οι τιμές, τα τιμολόγια και η ποιότητα επιδόσεων των υπηρεσιών μεταξύ των διαφόρων προσφορών που είναι διαθέσιμες στους καταναλωτές και, εφόσον απαιτείται από τα κράτη μέλη, μεταξύ των εν λόγω προσφορών και των τυποποιημένων διαθέσιμων στο κοινό προσφορών προς άλλους τελικούς χρήστες.

Τα εργαλεία σύγκρισης που πληρούν τις απαιτήσεις των στοιχείων α) έως η) πιστοποιούνται, κατόπιν αιτήματος του παρόχου του εργαλείου, από τις αρμόδιες αρχές σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές.

Οι τρίτοι έχουν δικαίωμα να χρησιμοποιούν ατελώς και σε ανοικτούς μορφότυπους δεδομένων τις πληροφορίες που δημοσιεύονται από παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών, με σκοπό τη διάθεση τέτοιου είδους ανεξάρτητων εργαλείων σύγκρισης.

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να απαιτούν από τους παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών, ή και των δύο, να διανέμουν ατελώς πληροφορίες δημοσίου συμφέροντος σε υφιστάμενους και νέους τελικούς χρήστες, κατά περίπτωση, με τα μέσα που χρησιμοποιούν συνήθως για τις επικοινωνίες τους με τους τελικούς χρήστες. Σε αυτήν την περίπτωση, οι εν λόγω πληροφορίες δημοσίου συμφέροντος παρέχονται από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές σε τυποποιημένη μορφή και καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα θέματα:

α) τις πλέον κοινές χρήσεις των υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο και των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών με σκοπό την ενασχόληση με παράνομες ενέργειες ή τη διάδοση επιβλαβούς περιεχομένου, ιδίως όταν είναι δυνατό να θίξουν τον σεβασμό των δικαιωμάτων και των ελευθεριών άλλων, περιλαμβανομένων των παραβιάσεων των δικαιωμάτων προστασίας των δεδομένων, των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων, και τις νομικές τους επιπτώσεις, και

β) τα μέσα προστασίας έναντι κινδύνων που απειλούν την προσωπική ασφάλεια, την ιδιωτική ζωή και τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα κατά τη χρήση υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο και διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών.

Άρθρο 104

Ποιότητα υπηρεσίας σχετικά με τις υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο και τις διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών

1. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε συντονισμό με άλλες αρμόδιες αρχές δύνανται να απαιτούν από παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο και διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών, να δημοσιεύουν κατανοητές, συγκρίσιμες, αξιόπιστες, φιλικές προς τον χρήστη και επικαιροποιημένες πληροφορίες για τους τελικούς χρήστες σχετικά με την ποιότητα των υπηρεσιών τους, στον βαθμό που ελέγχουν τουλάχιστον ορισμένα στοιχεία του δικτύου είτε άμεσα είτε βάσει συμφωνίας σε επίπεδο υπηρεσιών για τον σκοπό αυτόν, και σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται ώστε να διασφαλίζεται ισοδυναμία πρόσβασης σε τελικούς χρήστες με αναπηρίες. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε συντονισμό με άλλες αρμόδιες αρχές μπορούν επίσης να απαιτούν από τους παρόχους διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών να ενημερώνουν τους καταναλωτές εάν η ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχουν εξαρτάται από τυχόν εξωτερικούς παράγοντες, όπως ο έλεγχος της μετάδοσης σήματος ή η συνδεσιμότητα του δικτύου.

   Οι πληροφορίες αυτές διαβιβάζονται, κατόπιν αιτήματος, στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και, κατά περίπτωση, σε άλλες αρμόδιες αρχές πριν δημοσιευθούν.

   Τα μέτρα για τη διασφάλιση της ποιότητας της υπηρεσίας συμμορφώνονται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/2120.

2. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές σε συντονισμό με άλλες αρμόδιες αρχές καθορίζουν, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές του BEREC, τις προς μέτρηση παραμέτρους ποιότητας της υπηρεσίας, τις εφαρμοστέες μεθόδους μέτρησης, και το περιεχόμενο, τη μορφή και τον τρόπο δημοσίευσης των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων πιθανών μηχανισμών πιστοποίησης της ποιότητας. Ανάλογα με την περίπτωση, χρησιμοποιούνται οι παράμετροι, οι ορισμοί και οι μέθοδοι μέτρησης που περιέχονται στο παράρτημα Χ.

Έως ... [18 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] και για να συμβάλει στη συνεκτική εφαρμογή της παρούσας παραγράφου και του παραρτήματος Χ, ο BEREC, κατόπιν διαβούλευσης με τους συμφεροντούχους και σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, εκδίδει λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές για τις σχετικές παραμέτρους ποιότητας των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των παραμέτρων που αφορούν τους τελικούς χρήστες με αναπηρίες, των εφαρμοζόμενων μεθόδων μέτρησης, του περιεχομένου και της μορφής δημοσίευσης των πληροφοριών, και των μηχανισμών πιστοποίησης της ποιότητας.

Άρθρο 105

Διάρκεια και καταγγελία της σύμβασης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι όροι και οι διαδικασίες καταγγελίας της σύμβασης δεν αποτελούν αντικίνητρο για την αλλαγή παρόχου υπηρεσιών και ότι οι συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ καταναλωτών και παρόχων διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εκτός των υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών και, εκτός των υπηρεσιών μετάδοσης που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών μηχανής προς μηχανή, δεν επιβάλλουν περίοδο δέσμευσης άνω των 24 μηνών. Τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν ή να διατηρούν διατάξεις που επιβάλλουν συντομότερες μέγιστες συμβατικές περιόδους δέσμευσης.

Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται όσον αφορά τη διάρκεια σύμβασης που προβλέπει την πληρωμή σε δόσεις, αν ο καταναλωτής έχει συμφωνήσει σε ξεχωριστή σύμβαση να καταβάλλει πληρωμές σε δόσεις αποκλειστικά για την εγκατάσταση υλικής σύνδεσης, ιδίως με δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας. Οι συμβάσεις που προβλέπουν την πληρωμή σε δόσεις και αφορούν την εγκατάσταση υλικής σύνδεσης δεν περιλαμβάνουν τερματικό εξοπλισμό, όπως δρομολογητή ή μόντεμ, και δεν αποκλείουν τους καταναλωτές από το να ασκήσουν τα δικαιώματά τους βάσει του παρόντος άρθρου.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται επίσης σε τελικούς χρήστες οι οποίοι είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις, μικρές επιχειρήσεις ή μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, εκτός εάν αυτοί έχουν συμφωνήσει ρητώς να παραιτηθούν από τις εν λόγω διατάξεις.

3. Όταν σύμβαση ή εθνική νομοθεσία προβλέπει αυτόματη παράταση για σύμβαση υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ορισμένης διάρκειας εκτός των υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών και εκτός των υπηρεσιών μετάδοσης που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών μηχανής προς μηχανή, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, μετά την εν λόγω παράταση, οι τελικοί χρήστες έχουν το δικαίωμα να καταγγέλλουν τη σύμβαση ανά πάσα στιγμή με μέγιστη προθεσμία προειδοποίησης ενός μήνα, όπως καθορίζεται από τα κράτη μέλη, και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση εκτός των τελών για τη λήψη των υπηρεσιών κατά την περίοδο προειδοποίησης. Πριν από την αυτόματη παράταση της σύμβασης, οι πάροχοι ενημερώνουν τους τελικούς χρήστες, με εμφανή τρόπο, εγκαίρως και σε σταθερό μέσο, σχετικά με τη λήξη της συμβατικής δέσμευσης και σχετικά με τα μέσα για την καταγγελία της σύμβασης. Επιπλέον, ταυτόχρονα, οι πάροχοι παρέχουν στους τελικούς χρήστες συμβουλές για τα καλύτερα τιμολόγια σε σχέση με τις υπηρεσίες τους. Οι πάροχοι παρέχουν τους τελικούς χρήστες πληροφορίες για τα καλύτερα τιμολόγια τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο.

4. Οι τελικοί χρήστες έχουν το δικαίωμα να καταγγέλλουν τη σύμβασή τους χωρίς καμία περαιτέρω οικονομική επιβάρυνση κατόπιν κοινοποίησης αλλαγών στους συμβατικούς όρους που προτείνονται από τον πάροχο διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, πλην των υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, εκτός αν οι προτεινόμενες αλλαγές είναι αποκλειστικά προς όφελος του τελικού χρήστη, είναι αυστηρώς διοικητικού χαρακτήρα και δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις στον τελικό χρήστη, ή επιβάλλονται άμεσα από το ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο.

Οι πάροχοι κοινοποιούν κάθε αλλαγή των συμβατικών όρων στους τελικούς χρήστες, τουλάχιστον ένα μήνα νωρίτερα, και ταυτόχρονα τους ενημερώνουν για το δικαίωμά τους να καταγγείλουν τη σύμβασή τους χωρίς καμία περαιτέρω οικονομική επιβάρυνση αν δεν αποδέχονται τους νέους όρους. Το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης μπορεί να ασκείται εντός ενός μηνός από την κοινοποίηση. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρατείνουν το εν λόγω διάστημα έως τρεις μήνες. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η κοινοποίηση γίνεται με σαφή και κατανοητό τρόπο, σε σταθερό μέσο.

5. Οποιαδήποτε σημαντική συνεχιζόμενη ή συχνά επαναλαμβανόμενη απόκλιση μεταξύ της πραγματικής εκτέλεσης μιας υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εκτός των υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο ή των υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, και της εκτέλεσης που αναφέρεται στη σύμβαση εκλαμβάνεται ως βάση για την ενεργοποίηση των διορθωτικών μέσων που έχει στη διάθεσή του ο καταναλωτής σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος καταγγελίας της σύμβασης ατελώς.

6. Σε περίπτωση που ο τελικός χρήστης έχει το δικαίωμα καταγγελίας σύμβασης για διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εκτός των υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, πριν από τη λήξη της συμφωνημένης διάρκειας της σύμβασης σύμφωνα με την παρούσα οδηγία ή άλλες διατάξεις του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου, ο τελικός χρήστης δεν οφείλει καμία αποζημίωση πέραν αυτής που αφορά τη διατήρηση επιδοτούμενου τερματικού εξοπλισμού.

Σε περίπτωση που ο τελικός χρήστης επιλέξει να διατηρήσει τερματικό εξοπλισμό που παρέχεται ως δέσμη κατά τη στιγμή σύναψης της σύμβασης, οποιαδήποτε οφειλόμενη αποζημίωση δεν υπερβαίνει την κατά χρονική αναλογία αξία του όπως συμφωνήθηκε κατά τη στιγμή σύναψης της σύμβασης ή το τμήμα του τέλους υπηρεσίας που απομένει έως τη λήξη της σύμβασης, ανάλογα με το ποιο ποσό είναι μικρότερο.

Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν άλλες μεθόδους υπολογισμού του ποσού της αποζημίωσης, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω μέθοδοι δεν καταλήγουν σε επίπεδο αποζημίωσης που υπερβαίνει την αποζημίωση όπως υπολογίζεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο.

Ο πάροχος αίρει κάθε όρο για τη χρήση τερματικού εξοπλισμού σε άλλα δίκτυα ατελώς σε περίοδο που καθορίζουν τα κράτη μέλη και το αργότερο κατά την καταβολή της αποζημίωσης.

7. Όσον αφορά τις υπηρεσίες μετάδοσης που χρησιμοποιούνται για υπηρεσίες μηχανής προς μηχανή, τα δικαιώματα που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 6 είναι στη διάθεση μόνο τελικών χρηστών που είναι καταναλωτές, πολύ μικρές επιχειρήσεις, μικρές επιχειρήσεις ή μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί.

Άρθρο 106

Αλλαγή παρόχου και φορητότητα αριθμού

1. Στην περίπτωση αλλαγής μεταξύ παρόχων υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο, οι εκάστοτε πάροχοι παρέχουν στον τελικό χρήστη επαρκείς πληροφορίες πριν και κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αλλαγής και διασφαλίζουν τη συνέχεια της υπηρεσίας πρόσβασης στο διαδίκτυο, εκτός αν δεν είναι τεχνικά εφικτό. Ο πάροχος στον οποίο μεταφέρεται ο αριθμός εξασφαλίζει ότι η ενεργοποίηση της υπηρεσίας πρόσβασης στο διαδίκτυο επέρχεται εντός του συντομότερου δυνατού χρόνου κατά την ημερομηνία και εντός του χρονικού πλαισίου που συμφωνείται ρητώς με τον τελικό χρήστη. Ο μεταφέρων πάροχος εξακολουθεί να παρέχει την υπηρεσία του πρόσβασης στο διαδίκτυο με τους ίδιους όρους μέχρι την ενεργοποίηση της υπηρεσίας πρόσβασης στο διαδίκτυο από τον υποδεχόμενο πάροχο. Η απώλεια υπηρεσίας κατά τη διαδικασία αλλαγής δεν υπερβαίνει τη μία εργάσιμη ημέρα.

   Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν την αποδοτικότητα και την απλότητα της διαδικασίας αλλαγής παρόχου για τον τελικό χρήστη.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλοι οι τελικοί χρήστες κάτοχοι αριθμών που υπάρχουν στο εθνικό σχέδιο αριθμοδότησης έχουν το δικαίωμα, μετά από σχετικό αίτημα, να διατηρούν τους αριθμούς τους, ανεξαρτήτως της επιχείρησης που παρέχει την υπηρεσία, σύμφωνα με το παράρτημα VI μέρος Γ.

3. Όταν ο τελικός χρήστης καταγγέλλει σύμβαση, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο τελικός χρήστης μπορεί να διατηρήσει το δικαίωμα μεταφοράς αριθμού από το εθνικό σχέδιο αριθμοδότησης σε άλλον πάροχο επί τουλάχιστον ένα μήνα μετά την ημερομηνία της καταγγελίας, εκτός εάν ο τελικός χρήστης παραιτηθεί του δικαιώματος αυτού.

4. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι η τιμολόγηση μεταξύ παρόχων υπηρεσιών όσον αφορά την παροχή φορητότητας του αριθμού αντανακλά το κόστος, και ότι δεν εφαρμόζονται άμεσες χρεώσεις σε τελικούς χρήστες.

5. Η μεταφορά αριθμών και η επακόλουθη ενεργοποίησή τους πραγματοποιείται εντός της συντομότερης δυνατής προθεσμίας, στην ημερομηνία που έχει συμφωνηθεί ρητώς με τον τελικό χρήστη. Σε κάθε περίπτωση, η ενεργοποίηση του αριθμού των τελικών χρηστών που έχουν συνάψει συμφωνία για τη μεταφορά ενός αριθμού σε νέο πάροχο γίνεται μέσα σε μια εργάσιμη ημέρα από την ημερομηνία που έχει συμφωνηθεί με τον τελικό χρήστη. Σε περίπτωση αποτυχίας της διαδικασίας μεταφοράς, ο μεταφέρων πάροχος επανενεργοποιεί τον αριθμό και τις σχετικές υπηρεσίες του τελικού χρήστη μέχρι την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταφοράς. Ο μεταφέρων πάροχος εξακολουθεί να παρέχει τις υπηρεσίες του με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις μέχρι την ενεργοποίηση των υπηρεσιών του υποδεχόμενου παρόχου. Σε κάθε περίπτωση, η απώλεια υπηρεσίας κατά τη διαδικασία αλλαγής παρόχου και μεταφοράς αριθμού δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μία εργάσιμη ημέρα. Οι φορείς εκμετάλλευσης, των οποίων τα δίκτυα ή οι ευκολίες πρόσβασης χρησιμοποιούνται είτε από τον μεταφέροντα είτε από τον υποδεχόμενο πάροχο είτε από αμφότερους, εξασφαλίζουν ότι δεν υπάρχει απώλεια υπηρεσίας που θα καθυστερούσε τη διαδικασία αλλαγής παρόχου και μεταφοράς αριθμού.

6. Ο υποδεχόμενος πάροχος συντονίζει τις διαδικασίες αλλαγής και μεταφοράς που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 5 και τόσο ο υποδεχόμενος πάροχος όσο και ο μεταφέρων πάροχος συνεργάζονται με καλή πίστη. Δεν καθυστερούν ούτε καταχρώνται τις διαδικασίες αλλαγής και μεταφοράς, ούτε επίσης προβαίνουν σε μεταφορά αριθμών ή αλλαγή τελικών χρηστών χωρίς τη ρητή συγκατάθεσή των τελικών χρηστών. Οι συμβάσεις των τελικών χρηστών με τον μεταφέροντα πάροχο λύονται αυτομάτως μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αλλαγής.

Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να καθορίζουν τις λεπτομέρειες των διαδικασιών αλλαγής και μεταφοράς αριθμών, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές διατάξεις περί συμβάσεων, την τεχνική σκοπιμότητα και την ανάγκη για διατήρηση της συνέχειας της υπηρεσίας προς τους τελικούς χρήστες. Αυτό περιλαμβάνει, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό, την απαίτηση να ολοκληρωθεί η μεταφορά μέσω ασύρματης παροχής, εκτός εάν ζητηθεί κάτι διαφορετικό από τον τελικό χρήστη. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν επίσης κατάλληλα μέτρα με τα οποία να διασφαλίζεται ότι οι τελικοί χρήστες ενημερώνονται επαρκώς και προστατεύονται καθ' όλη τη διάρκεια των διαδικασιών αλλαγής και μεταφοράς και δεν μεταφέρονται σε άλλον πάροχο παρά τη θέλησή τους.

Οι μεταφέροντες πάροχοι επιστρέφουν κατόπιν αιτήματος κάθε πιστωτικό υπόλοιπο στους καταναλωτές με τη χρήση προπληρωμένων υπηρεσιών. Η επιστροφή μπορεί να υπόκειται σε τέλος μόνον εάν αυτό προβλέπεται στη σύμβαση. Οποιοδήποτε παρόμοιο τέλος είναι ανάλογο και αντίστοιχο με το πραγματικό κόστος που επωμίζεται ο μεταφέρων πάροχος για την προσφορά της επιστροφής.

7. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες για τις κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης παρόχου προς τις υποχρεώσεις όπως ορίζονται στο παρόν άρθρο, συμπεριλαμβανομένων των καθυστερήσεων ή των καταχρήσεων στη μεταφορά από πάροχο ή για λογαριασμό του.

8. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες για την αποζημίωση των τελικών χρηστών από τους παρόχους τους εύκολα και έγκαιρα σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται στο παρόν άρθρο, καθώς και σε περίπτωση καθυστερήσεων ή καταχρήσεων στη μεταφορά και την αλλαγή των διαδικασιών και απώλειας συναντήσεων υπηρεσίας και εγκατάστασης.

9. Επιπλέον των πληροφοριών που απαιτούνται δυνάμει του παραρτήματος VIII, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι τελικοί χρήστες ενημερώνονται επαρκώς σχετικά με την ύπαρξη των δικαιωμάτων αποζημίωσης που αναφέρονται στις παραγράφους 7 και 8.

Άρθρο 107

Δεσμοποιημένες προσφορές

1. Αν δέσμη υπηρεσιών ή δέσμη υπηρεσιών και τερματικού εξοπλισμού που προσφέρεται σε καταναλωτή περιλαμβάνει τουλάχιστον υπηρεσία πρόσβασης στο διαδίκτυο ή διαθέσιμη στο κοινό υπηρεσία διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών, εφαρμόζονται το άρθρο 102 παράγραφος 3, το άρθρο 103 παράγραφος 1, το άρθρο 105 και το άρθρο 106 παράγραφος 1 σε όλα τα στοιχεία της δέσμης, συμπεριλαμβανομένων, τηρουμένων των αναλογιών, των στοιχείων εκείνων που διαφορετικά δεν καλύπτονται από τις εν λόγω διατάξεις.

2. Σε περίπτωση που ο καταναλωτής έχει δικαίωμα καταγγελίας, δυνάμει του ενωσιακού δικαίου ή του εθνικού δικαίου σε σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, οποιουδήποτε στοιχείου της δέσμης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πριν από τη λήξη της συμφωνημένης διάρκειας της σύμβασης λόγω αδυναμίας συμμόρφωσης με τη σύμβαση ή αδυναμίας παροχής, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε ο καταναλωτής να έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση όσον αφορά όλα τα στοιχεία της δέσμης.

3. Οποιαδήποτε συνδρομή σε πρόσθετες υπηρεσίες ή τερματικό εξοπλισμό που παρέχεται ή διανέμεται από τον ίδιο πάροχο υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών δεν οδηγεί σε παράταση της αρχικής διάρκειας της σύμβασης, στην οποία προστίθενται οι εν λόγω υπηρεσίες ή ο τερματικός εξοπλισμός, εκτός αν ο καταναλωτής συμφωνήσει ρητά για το αντίθετο κατά τη σύναψη της συνδρομής σε πρόσθετες υπηρεσίες ή τερματικό εξοπλισμό.

4. Οι παράγραφοι 1 και 3 εφαρμόζονται επίσης στους τελικούς χρήστες που είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις, μικρές επιχειρήσεις ή μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, εκτός εάν έχουν συμφωνήσει ρητώς να παραιτηθούν από το σύνολο ή μέρη των εν λόγω διατάξεων.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να εφαρμόζουν την παράγραφο 1 όσον αφορά άλλες διατάξεις που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο.

Άρθρο 108

Διαθεσιμότητα των υπηρεσιών

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να εξασφαλίζουν τη μέγιστη δυνατή διαθεσιμότητα υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών και υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο που παρέχονται μέσω των δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε περίπτωση καταστροφικής βλάβης του δικτύου ή σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζουν αδιάλειπτη πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και αδιάλειπτη διαβίβαση προειδοποιήσεων του κοινού.

Άρθρο 109

Επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης και ενιαίος ευρωπαϊκός αριθμός έκτακτης ανάγκης

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όλοι οι τελικοί χρήστες των υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράγραφο 2, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών των κοινόχρηστων τηλεφώνων, έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης μέσω επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης ατελώς και χωρίς υποχρέωση χρήσης ουδενός μέσου πληρωμής, χρησιμοποιώντας τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης «112» και κάθε εθνικό αριθμό έκτακτης ανάγκης που ορίζεται από τα κράτη μέλη.

Τα κράτη μέλη προωθούν την πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης μέσω του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού έκτακτης ανάγκης «112» από δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών που δεν είναι διαθέσιμα στο κοινό αλλά επιτρέπουν κλήσεις σε δημόσια δίκτυα, ιδίως όταν η επιχείρηση που είναι υπεύθυνη για το εν λόγω δίκτυο δεν παρέχει εναλλακτική και εύκολη πρόσβαση σε υπηρεσία έκτακτης ανάγκης.

2. Τα κράτη μέλη, κατόπιν διαβούλευσης με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εξασφαλίζουν ότι οι πάροχοι διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών, όταν οι υπηρεσίες αυτές επιτρέπουν στους τελικούς χρήστες να πραγματοποιούν κλήσεις προς έναν αριθμό σε εθνικό ή διεθνές σχέδιο αριθμοδότησης, παρέχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης μέσω επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης με το πλέον κατάλληλο PSAP.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όλες οι επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης «112» απαντώνται δεόντως και διεκπεραιώνονται με τον τρόπο που αρμόζει καλύτερα στην εθνική οργάνωση των συστημάτων έκτακτης ανάγκης. Οι εν λόγω επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης απαντώνται και διεκπεραιώνονται τουλάχιστον τόσο γρήγορα και αποτελεσματικά όσο και οι επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης προς εθνικό αριθμό ή εθνικούς αριθμούς έκτακτης ανάγκης, εφόσον αυτοί εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται.

4. Έως … [δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] και στη συνέχεια ανά διετία, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού έκτακτης ανάγκης «112».

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η πρόσβαση των τελικών χρηστών με αναπηρίες σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης είναι διαθέσιμη μέσω επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης και ισότιμη με την πρόσβαση των άλλων τελικών χρηστών, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο για την εναρμόνιση των απαιτήσεων προσβασιμότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών. Η Επιτροπή και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ή άλλες αρμόδιες αρχές λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι, όταν ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος, οι τελικοί χρήστες με αναπηρίες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης σε ισότιμη βάση με τους υπόλοιπους τελικούς χρήστες, όπου είναι εφικτό χωρίς οποιαδήποτε προεγγραφή. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στην εξασφάλιση διαλειτουργικότητας μεταξύ των κρατών μελών και βασίζονται κατά τον μέγιστο δυνατό βαθμό στα ευρωπαϊκά πρότυπα ή προδιαγραφές που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 39. Τα εν λόγω μέτρα δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να θεσπίζουν πρόσθετες απαιτήσεις προς επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

6. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος καθίστανται διαθέσιμες στο πλέον κατάλληλο PSAP χωρίς καθυστέρηση μετά την ενεργοποίηση της επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης. Σε αυτές περιλαμβάνονται πληροφορίες εντοπισμού βάσει δικτύου και, όπου είναι διαθέσιμες, πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος που αντλούνται βάσει χειροσυσκευής. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ο προσδιορισμός και η μετάδοση των πληροφοριών για τον εντοπισμό του καλούντος είναι δωρεάν για τον τελικό χρήστη και το PSAP, όσον αφορά όλες τις επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης στον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης «112». Τα κράτη μέλη μπορούν να επεκτείνουν την εν λόγω υποχρέωση ώστε να καλύπτονται επίσης οι επικοινωνίες έκτακτης ανάγκης σε εθνικούς αριθμούς έκτακτης ανάγκης. Οι αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές, εφόσον απαιτείται κατόπιν διαβούλευσης με τον BEREC, καθορίζουν κριτήρια για την ακρίβεια και την αξιοπιστία των παρεχόμενων πληροφοριών για τον εντοπισμό του καλούντος.

7. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι τελικοί ενημερώνονται επαρκώς για την ύπαρξη και τη χρήση του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού έκτακτης ανάγκης «112», καθώς και για τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητάς του, μεταξύ άλλων μέσω πρωτοβουλιών που απευθύνονται ειδικότερα σε πρόσωπα που ταξιδεύουν μεταξύ των κρατών μελών και τελικούς χρήστες με αναπηρίες. Οι πληροφορίες αυτές παρέχονται σε προσβάσιμους μορφότυπους που αντιστοιχούν σε διάφορους τύπους αναπηρίας. Η Επιτροπή υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών.

8. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης μέσω επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης προς τον ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό έκτακτης ανάγκης «112» στα κράτη μέλη, η Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με τον BEREC, εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 117, που συμπληρώνουν τις παραγράφους 2, 5 και 6 του παρόντος άρθρου σχετικά με τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συμβατότητας, διαλειτουργικότητας, ποιότητας, αξιοπιστίας και συνέχειας των επικοινωνιών έκτακτης ανάγκης στην Ένωση όσον αφορά λύσεις για πληροφορίες εντοπισμού του καλούντος, την πρόσβαση για τελικούς χρήστες με αναπηρίες και τη δρομολόγηση προς το πλέον κατάλληλο PSAP. Η πρώτη τέτοια κατ' εξουσιοδότηση πράξη εκδίδεται έως ... [τέσσερα έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Οι εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις λαμβάνονται με την επιφύλαξη της οργάνωσης των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης και χωρίς επιπτώσεις σε αυτή, η οποία παραμένει αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών.

Ο BEREC διατηρεί βάση δεδομένων με τους αριθμούς Ε.164 των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης των κρατών μελών, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι εν λόγω υπηρεσίες είναι σε θέση να επικοινωνούν μεταξύ τους από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, εάν μια τέτοια βάση δεδομένων δεν διατηρείται από άλλον οργανισμό.

Άρθρο 110

Σύστημα προειδοποίησης του κοινού

1. Έως … [42 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν υφίστανται συστήματα προειδοποίησης του κοινού για επικείμενες ή εν εξελίξει σοβαρές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και καταστροφές, οι προειδοποιήσεις προς το κοινό διαβιβάζονται από παρόχους κινητών υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών στους εκάστοτε τελικούς χρήστες.

2. Παρά τις διατάξεις της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι οι προειδοποιήσεις του κοινού θα διαβιβάζονται μέσω διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εκτός εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και εκτός των υπηρεσιών εκπομπών, ή μέσω κινητής εφαρμογής που βασίζεται σε υπηρεσία πρόσβασης στο διαδίκτυο, υπό την προϋπόθεση ότι το σύστημα προειδοποίησης του κοινού είναι εξίσου αποτελεσματικό ως προς την κάλυψη και την ικανότητα επαφής με τους τελικούς χρήστες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βρίσκονται μόνο προσωρινά στην εκάστοτε περιοχή, λαμβανομένων ιδιαιτέρως υπόψη των κατευθυντήριων γραμμών του BEREC. Οι προειδοποιήσεις του κοινού μπορούν να λαμβάνονται εύκολα από τους τελικούς χρήστες.

   Έως … [18 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], ο BEREC, κατόπιν διαβούλευσης με τις αρχές που είναι αρμόδιες για τα PSAP, δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο εκτίμησης αν η αποτελεσματικότητα των συστημάτων προειδοποίησης του κοινού βάσει της παρούσας παραγράφου είναι ισοδύναμη με την αποτελεσματικότητα εκείνων βάσει της παραγράφου 1.

Άρθρο 111

Ισότιμη πρόσβαση και επιλογές για τελικούς χρήστες με αναπηρίες

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές να καθορίζουν τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν οι πάροχοι διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι τελικοί χρήστες με αναπηρίες:

   α) έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών συμβατικών πληροφοριών που παρέχονται δυνάμει του άρθρου 102, ισοδύναμες με τις παρεχόμενες στην πλειονότητα των τελικών χρηστών· και

   β) έχουν τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ των επιχειρήσεων και των υπηρεσιών που διαθέτει η πλειονότητα των τελικών χρηστών.

2. Κατά τη λήψη των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τη συμμόρφωση προς τα σχετικά πρότυπα ή προδιαγραφές που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 39.

Άρθρο 112

Υπηρεσίες πληροφοριών καταλόγου

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών που χορηγούν αριθμούς από σχέδιο αριθμοδότησης ικανοποιούν κάθε εύλογο αίτημα για τη διάθεση, στο πλαίσιο της παροχής διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών πληροφοριών καταλόγου και καταλόγων, των σχετικών πληροφοριών σε συμφωνημένη μορφή και κατά τρόπο δίκαιο, αντικειμενικό, κοστοστρεφή και αμερόληπτο.

2. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές έχουν την εξουσία να επιβάλλουν υποχρεώσεις και όρους στις επιχειρήσεις που ελέγχουν την πρόσβαση στους τελικούς χρήστες για την παροχή υπηρεσιών πληροφοριών καταλόγου σύμφωνα με το άρθρο 61. Αυτοί οι όροι και οι υποχρεώσεις είναι αντικειμενικοί, ισότιμοι, διαφανείς και δεν εισάγουν διακρίσεις.

3. Τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν ρυθμιστικούς περιορισμούς που εμποδίζουν την άμεση πρόσβαση των τελικών χρηστών ενός κράτους μέλους στην υπηρεσία πληροφοριών καταλόγου άλλου κράτους μέλους μέσω τηλεφωνικής κλήσης ή με αποστολή SMS, και λαμβάνουν μέτρα για την εξασφάλιση της πρόσβασης αυτής σύμφωνα με το άρθρο 97.

4. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων του ενωσιακού δικαίου για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής, και ιδίως του άρθρου 12 της οδηγίας 2002/58/ΕΚ.

Άρθρο 113

Διαλειτουργικότητα ραδιοφωνικών δεκτών αυτοκινήτων και ραδιοφωνικών δεκτών ευρείας κατανάλωσης και ψηφιακού τηλεοπτικού εξοπλισμού ευρείας κατανάλωσης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των ραδιοφωνικών δεκτών αυτοκινήτων και του ψηφιακού τηλεοπτικού εξοπλισμού ευρείας κατανάλωσης σύμφωνα με το παράρτημα XI,.

2. Τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν μέτρα για να διασφαλίσουν τη διαλειτουργικότητα άλλων ραδιοφωνικών δεκτών ευρείας κατανάλωσης, περιορίζοντας παράλληλα τον αντίκτυπο στην αγορά ραδιοφωνικών δεκτών εκπομπών χαμηλής αξίας και διασφαλίζοντας ότι τα εν λόγω μέτρα δεν εφαρμόζονται σε προϊόντα στα οποία ο ραδιοφωνικός δέκτης είναι καθαρά δευτερεύον στοιχείο, όπως τα έξυπνα τηλέφωνα, και στον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται από ραδιοερασιτέχνες.

3. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τους παρόχους ψηφιακών τηλεοπτικών υπηρεσιών να διασφαλίζουν, όταν ενδείκνυται, ότι ο ψηφιακός τηλεοπτικός εξοπλισμός που παρέχουν στους τελικούς χρήστες είναι διαλειτουργικός έτσι ώστε, όταν είναι τεχνικά εφικτό, ο ψηφιακός τηλεοπτικός εξοπλισμός να μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί με άλλους παρόχους ψηφιακών τηλεοπτικών υπηρεσιών.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 5 παράγραφος 2 της οδηγίας 2012/19/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1], τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, με την καταγγελία της σύμβασης, οι τελικοί χρήστες έχουν τη δυνατότητα να επιστρέψουν δωρεάν και εύκολα τον ψηφιακό τηλεοπτικό εξοπλισμό, εκτός εάν ο πάροχος αποδείξει ότι είναι πλήρως διαλειτουργικός με τις υπηρεσίες ψηφιακής τηλεόρασης άλλων παρόχων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στους οποίους στράφηκε ο τελικός χρήστης.

Ο ψηφιακός τηλεοπτικός εξοπλισμός ο οποίος συμμορφώνεται με εναρμονισμένα πρότυπα, τα στοιχεία αναφοράς των οποίων έχουν δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, ή με μέρη αυτών, θεωρείται ότι συμμορφώνεται με την απαίτηση διαλειτουργικότητας που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο και καλύπτεται από τα εν λόγω πρότυπα ή τα μέρη τους.

---

[1] Οδηγία 2012/19/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) (ΕΕ L 197 της 24.7.2012, σ. 38).

Άρθρο 114

Υποχρεώσεις «μεταφοράς σήματος»

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν εύλογες υποχρεώσεις «μεταφοράς σήματος», για τη μετάδοση συγκεκριμένων καναλιών ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και συναφών συμπληρωματικών υπηρεσιών, ιδίως υπηρεσιών προσβασιμότητας για να καταστεί δυνατή η δέουσα πρόσβαση των τελικών χρηστών με αναπηρίες και συνδεδεμένων τηλεοπτικών υπηρεσιών και ΗΟΠ που υποστηρίζουν δεδομένα, σε επιχειρήσεις υπό τη δικαιοδοσία τους, οι οποίες παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που χρησιμοποιούνται για τη διανομή καναλιών ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών εκπομπών στο κοινό, όταν σημαντικός αριθμός τελικών χρηστών των δικτύων και των υπηρεσιών αυτών τα χρησιμοποιεί ως το κύριο μέσο λήψης καναλιών ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών. Οι εν λόγω υποχρεώσεις επιβάλλονται μόνον όταν είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων γενικού συμφέροντος όπως ορίζονται σαφώς από κάθε κράτος μέλος, και είναι αναλογικές και διαφανείς.

2. Έως … [ένα έτος από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] και στη συνέχεια ανά πενταετία, τα κράτη μέλη επανεξετάζουν τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εκτός εάν τα κράτη μέλη έχουν διενεργήσει την εν λόγω επανεξέταση εντός των τεσσάρων προηγουμένων ετών.

3. Ούτε η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου ούτε το άρθρο 59 παράγραφος 2 θίγουν τη δυνατότητα των κρατών μελών να καθορίζουν, ενδεχομένως, κατάλληλη αποζημίωση για τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι, σε παρόμοιες περιστάσεις, δεν γίνονται διακρίσεις στη μεταχείριση παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Εφόσον προβλέπεται αποζημίωση, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η υποχρέωση αποζημίωσης ορίζεται σαφώς στο εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των κριτηρίων για τον υπολογισμό της εν λόγω αποζημίωσης. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν επίσης ότι εφαρμόζεται με αναλογικό και διαφανή τρόπο.

Άρθρο 115

Παροχή πρόσθετων ευκολιών

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 88 παράγραφος 2, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να ζητούν από όλους τους παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο ή υπηρεσιών διαθέσιμων στο κοινό διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών να καθιστούν διαθέσιμο ατελώς το σύνολο ή μέρος των πρόσθετων ευκολιών που αναφέρονται στο παράρτημα VI μέρος Β, με την επιφύλαξη της τεχνικής σκοπιμότητας, καθώς και το σύνολο ή μέρος των πρόσθετων ευκολιών που παρατίθενται στο παράρτημα VI μέρος Α.

2. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να επεκταθούν πέραν του καταλόγου των πρόσθετων ευκολιών στο παράρτημα VI μέρη Α και Β προκειμένου να διασφαλίσουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας των καταναλωτών.

3. Ένα κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να μην εφαρμόζει την παράγραφο 1 στο σύνολο ή σε μέρος της επικράτειάς του, εάν κρίνει, αφού λάβει υπόψη του τις απόψεις των ενδιαφερομένων μερών, ότι υπάρχει επαρκής πρόσβαση στις εν λόγω ευκολίες.

Άρθρο 116

Προσαρμογή των παραρτημάτων

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 117, για να τροποποιεί τα παραρτήματα V, VI, IX, X και XI, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνολογικές και κοινωνικές εξελίξεις ή οι μεταβολές της ζήτησης της αγοράς.

ΜΕΡΟΣ IV
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 117

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στα άρθρα 75, 109 και 116 ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας]. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν σχετικές αντιρρήσεις το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη κάθε περιόδου.

3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στα άρθρα 75, 109 και 116 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης επιφέρει τη λήξη της εξουσιοδότησης που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που προσδιορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.

5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει των άρθρων 75, 109 και 116 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός περιόδου δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει η προθεσμία αυτή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έχουν ενημερώσει αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 118

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή («επιτροπή επικοινωνιών»). Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Για τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 28 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο, η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή ραδιοφάσματος που έχει συσταθεί με το άρθρο 3 παράγραφος 1 της απόφασης αριθ. 676/2002/ΕΚ. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Σε περίπτωση που η γνώμη της επιτροπής πρέπει να ληφθεί με γραπτή διαδικασία, η διαδικασία αυτή ολοκληρώνεται χωρίς αποτέλεσμα, όταν, εντός της προθεσμίας για την έκδοση της γνώμης, το αποφασίσει ο πρόεδρος της επιτροπής ή το ζητήσει μέλος της επιτροπής. Στην περίπτωση αυτή, ο πρόεδρος συγκαλεί συνεδρίαση της επιτροπής εντός εύλογου χρόνου.

4. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, τηρουμένου του άρθρου 8 του ίδιου κανονισμού.

Σε περίπτωση που η γνώμη της επιτροπής πρέπει να ληφθεί με γραπτή διαδικασία, η διαδικασία αυτή ολοκληρώνεται χωρίς αποτέλεσμα, όταν, εντός της προθεσμίας για την έκδοση της γνώμης, το αποφασίσει ο πρόεδρος της επιτροπής ή το ζητήσει μέλος της επιτροπής. Στην περίπτωση αυτή, ο πρόεδρος συγκαλεί συνεδρίαση της επιτροπής εντός εύλογου χρόνου.

Άρθρο 119

Ανταλλαγή πληροφοριών

1. Η Επιτροπή παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες στην επιτροπή επικοινωνιών σχετικά με το αποτέλεσμα των τακτικών διαβουλεύσεων με τους αντιπροσώπους των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων, των παρόχων υπηρεσιών, των χρηστών, των καταναλωτών, των κατασκευαστών και των συνδικαλιστικών οργανώσεων, καθώς και των τρίτων χωρών και των διεθνών οργανισμών.

2. Η επιτροπή επικοινωνιών, λαμβάνοντας υπόψη την πολιτική της Ένωσης στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ενθαρρύνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με την κατάσταση και την εξέλιξη των ρυθμιστικών ενεργειών στον τομέα των δικτύων και των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Άρθρο 120

Δημοσίευση πληροφοριών

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι επικαιροποιημένες πληροφορίες που αφορούν την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δημοσιοποιούνται με τρόπο που εγγυάται την εύκολη πρόσβαση όλων των ενδιαφερομένων μερών στις εν λόγω πληροφορίες. Δημοσιεύουν ανακοίνωση στην εθνική επίσημη εφημερίδα τους, όπου αναφέρεται ο τρόπος και ο τόπος δημοσίευσης των πληροφοριών αυτών. Η πρώτη σχετική ανακοίνωση δημοσιεύεται πριν … [δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] και, στη συνέχεια, δημοσιεύεται ανακοίνωση κάθε φορά που μεταβάλλονται οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε αυτήν.

2. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή αντίγραφο όλων αυτών των ανακοινώσεων κατά τη δημοσίευσή τους. Η Επιτροπή διαβιβάζει τις πληροφορίες στην επιτροπή επικοινωνιών ανάλογα με την περίπτωση.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλες οι συναφείς πληροφορίες για δικαιώματα, όρους, διαδικασίες, επιβαρύνσεις, τέλη και αποφάσεις που αφορούν γενικές άδειες, δικαιώματα χρήσης και δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών δημοσιεύονται και ενημερώνονται με κατάλληλο τρόπο, ώστε οι εν λόγω πληροφορίες να είναι ευχερώς προσιτές σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

4. Όταν οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 τηρούνται από διάφορες βαθμίδες της διοίκησης, ιδίως οι πληροφορίες που αφορούν τις διαδικασίες και τους όρους για δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών, η αρμόδια αρχή καταβάλλει κάθε εύλογη προσπάθεια, λαμβάνοντας υπόψη το σχετικό κόστος, για την εκπόνηση εύχρηστης επισκόπησης όλων αυτών των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τις εκάστοτε αρμόδιες βαθμίδες της διοίκησης και τις υπεύθυνες αρχές, προκειμένου να διευκολύνεται η υποβολή αιτήσεων για δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών.

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι ειδικές υποχρεώσεις που επιβάλλονται σε επιχειρήσεις δυνάμει της παρούσας οδηγίας, δημοσιεύονται και ότι προσδιορίζονται οι ειδικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών και οι γεωγραφικές αγορές. Υπαγόμενα στην ανάγκη να προστατεύσουν το εμπορικό απόρρητο, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι διατίθενται στο κοινό επικαιροποιημένες πληροφορίες, κατά τρόπον που εγγυάται την εύκολη πρόσβαση όλων των ενδιαφερομένων στις πληροφορίες αυτές.

6. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τις πληροφορίες που καθιστούν διαθέσιμες στο κοινό σύμφωνα με την παράγραφο 5. Η Επιτροπή διαθέτει τις εν λόγω πληροφορίες σε εύκολα προσβάσιμη μορφή και τις διανέμει, κατά περίπτωση, στην επιτροπή επικοινωνιών.

Άρθρο 121

Κοινοποίηση και παρακολούθηση

1. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές κοινοποιούν στην Επιτροπή, έως … [δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], και αμέσως εφόσον επέλθει οποιαδήποτε αλλαγή μετά την ημερομηνία αυτή, τις επωνυμίες των επιχειρήσεων που έχουν ορισθεί ότι έχουν υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας δυνάμει του άρθρου 85 παράγραφος 2, του άρθρου 86 ή του άρθρου 87.

2. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές κοινοποιούν στην Επιτροπή τα ονόματα των επιχειρήσεων οι οποίες ορίζονται ότι κατέχουν σημαντική ισχύ στην αγορά για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, καθώς και τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται σε αυτούς δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Οποιαδήποτε αλλαγή επηρεάζει τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται σε επιχειρήσεις ή τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων που θίγονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας, κοινοποιείται αμελλητί στην Επιτροπή.

Άρθρο 122

Διαδικασία επανεξέτασης

1. Έως … [επτά έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] και στη συνέχεια ανά πενταετία, η Επιτροπή προβαίνει σε επανεξέταση της λειτουργίας της παρούσας οδηγίας και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Οι εν λόγω επανεξετάσεις αξιολογούν ιδίως τις επιπτώσεις για την αγορά του άρθρου 61 παράγραφος 3 και των άρθρων 76, 78 και 79 και αν οι εξουσίες εκ των προτέρων παρέμβασης και άλλου είδους παρέμβασης δυνάμει της παρούσας οδηγίας επαρκούν προκειμένου οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν μη ανταγωνιστικές ολιγοπωλιακές δομές της αγοράς, και με σκοπό να διασφαλίζεται ότι ο ανταγωνισμός σε αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών συνεχίζει να αναπτύσσεται προς όφελος των τελικών χρηστών.

Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή μπορεί να ζητεί πληροφορίες από τα κράτη μέλη, οι οποίες παρέχονται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

2. Έως … [επτά έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] και στη συνέχεια ανά πενταετία, η Επιτροπή επανεξετάζει το πεδίο εφαρμογής της καθολικής υπηρεσίας, ιδίως προκειμένου να προτείνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο την αλλαγή ή τον επαναπροσδιορισμό του.

Η εν λόγω επανεξέταση διενεργείται υπό το πρίσμα των κοινωνικών, οικονομικών και τεχνολογικών εξελίξεων, αφού ληφθούν υπόψη, μεταξύ άλλων, τα ποσοστά κινητικότητας και οι ρυθμοί δεδομένων στο πλαίσιο των επικρατουσών τεχνολογιών που χρησιμοποιεί η πλειοψηφία των τελικών χρηστών. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τα πορίσματα της επανεξέτασης.

3. Ο BEREC δημοσιεύει, έως … [τρία έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] και στη συνέχεια ανά τριετία, γνώμη σχετικά με την εφαρμογή και τη λειτουργία της γενικής άδειας σε εθνικό επίπεδο, και σχετικά με τον αντίκτυπό τους στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Η Επιτροπή μπορεί, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη γνώμη του BEREC, να δημοσιεύσει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του μέρους I τίτλος II κεφάλαιο II και του παραρτήματος I, και μπορεί να υποβάλει νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση των εν λόγω διατάξεων, όταν κρίνει ότι είναι αναγκαίο για την αντιμετώπιση εμποδίων στη σωστή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Άρθρο 123

Ειδική διαδικασία επανεξέτασης σχετικά με τα δικαιώματα των τελικών χρηστών

1. Ο BEREC παρακολουθεί τις εξελίξεις στην αγορά και την τεχνολογία όσον αφορά τους διαφόρους τύπους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και, έως … [τρία έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] και στη συνέχεια ανά τριετία, ή κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος δύο τουλάχιστον εκ των μελών του από κράτη μέλη, δημοσιεύει γνώμη για τις εν λόγω εξελίξεις και τον αντίκτυπό τους στην εφαρμογή του μέρους III τίτλος III.

Στη γνώμη αυτή ο BEREC αξιολογεί σε ποιο βαθμό το μέρος ΙΙΙ τίτλος ΙΙΙ ανταποκρίνεται στους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 3. Η γνώμη λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη το πεδίο εφαρμογής του μέρους ΙΙΙ τίτλος ΙΙΙ όσον αφορά τους τύπους των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που καλύπτονται. Ως βάση για τη γνώμη, ο BEREC αναλύει ειδικότερα:

α) σε ποιο βαθμό οι τελικοί χρήστες όλων των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχουν τη δυνατότητα να προβαίνουν σε ελεύθερες και ενημερωμένες επιλογές, μεταξύ άλλων με βάση πλήρεις πληροφορίες για τη σύμβαση, και να αλλάζουν εύκολα πάροχο υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών,

β) σε ποιο βαθμό η τυχόν έλλειψη δυνατότητας όπως αναφέρεται στο στοιχείο α) είχε ως αποτέλεσμα στρεβλώσεις στην αγορά ή ζημία για τον τελικό χρήστη,

γ) σε ποιο βαθμό η αποτελεσματική πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης απειλείται σημαντικά, ιδίως λόγω της αυξημένης χρήσης των υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, από την έλλειψη διαλειτουργικότητας ή από τις τεχνολογικές εξελίξεις,

δ) το πιθανό κόστος τυχόν αναπροσαρμογών των υποχρεώσεων του μέρους ΙΙΙ τίτλος ΙΙΙ ή τον αντίκτυπο στην καινοτομία για τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

2. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη της τη γνώμη του BEREC, δημοσιεύει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του μέρους ΙΙΙ τίτλος ΙΙΙ και υποβάλλει νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση του εν λόγω τίτλου, όταν το κρίνει αναγκαίο για να διασφαλίσει ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι στόχοι που καθορίζονται στο άρθρο 3.

Άρθρο 124

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, έως ... [δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τις αναγκαίες νομοθετικές, ρυθμιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

   Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από … [δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

   Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Περιλαμβάνουν επίσης δήλωση σύμφωνα με την οποία οι παραπομπές σε ισχύουσες νομοθετικές, ρυθμιστικές και διοικητικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στις οδηγίες που καταργούνται με την παρούσα οδηγία, νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία. Ο τρόπος πραγματοποίησης αυτή της παραπομπής και η διατύπωση αυτής της δήλωσης καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, το άρθρο 53 παράγραφοι 2, 3 και 4 της παρούσας οδηγίας εφαρμόζεται από … [την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] όταν έχουν θεσπιστεί εναρμονισμένες προϋποθέσεις από τεχνικά μέτρα εφαρμογής σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 676/2002/ΕΚ για να καταστεί το ραδιοφάσμα δυνατό προς χρήση για ασύρματα ευρυζωνικά δίκτυα και υπηρεσίες. Όσον αφορά τις ζώνες ραδιοφάσματος για τις οποίες δεν έχουν θεσπιστεί εναρμονισμένες προϋποθέσεις έως … [την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], το άρθρο 53 παράγραφοι 2, 3 και 4 της παρούσας οδηγίας εφαρμόζεται από την ημερομηνία έγκρισης των τεχνικών μέτρων εφαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 4 της απόφασης αριθ. 676/2002/ΕΚ.

Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις αναγκαίες διατάξεις για τη συμμόρφωση με το άρθρο 54 από την 31η Δεκεμβρίου 2020.

3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 125

Κατάργηση

Οι οδηγίες 2002/19/ΕΚ, 2002/20/ΕΚ, 2002/21/ΕΚ και 2002/22/ΕΚ, που απαριθμούνται στο παράρτημα XII μέρος Α, καταργούνται με ισχύ από … [δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών σχετικά με τις προθεσμίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και τις ημερομηνίες εφαρμογής των οδηγιών που αναφέρονται στο παράρτημα XII μέρος Β.

Το άρθρο 5 της απόφασης αριθ. 243/2012/ΕΕ διαγράφεται με ισχύ από … [δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Οι παραπομπές στις καταργούμενες οδηγίες νοούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος XIII.

Άρθρο 126

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 127

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Ο Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΟΡΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟ ΝΑ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΡΑΔΙΟΦΑΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΡΩΝ ΑΡΙΘΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

Το παρόν παράρτημα παρέχει τον μέγιστο κατάλογο όρων που δύνανται να συνοδεύουν γενικές άδειες για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εκτός από υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών (μέρος Α), δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών (μέρος Β), υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εκτός από υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών (μέρος Γ), δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος (μέρος Δ) και δικαιώματα χρήσης πόρων αριθμοδότησης (μέρος Ε)

Α. Γενικοί όροι που δύνανται να συνοδεύουν γενική άδεια

1. Διοικητικές επιβαρύνσεις σύμφωνα με το άρθρο 16.

2. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής ειδικά για τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών σύμφωνα με την οδηγία 2002/58/ΕΚ

3. Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στο πλαίσιο διαδικασίας κοινοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 12 και για άλλους σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 21.

4. Δυνατότητα νόμιμης παρακολούθησης από αρμόδιες εθνικές αρχές σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και την οδηγία 2002/58/ΕΚ.

5. Όροι χρήσης για επικοινωνία των δημόσιων αρχών με το κοινό για προειδοποίηση του κοινού σχετικά με επικείμενες απειλές και για περιορισμό των συνεπειών από μείζονες καταστροφές.

6. Προδιαγραφή χρήσης σε περίπτωση μείζονος καταστροφής ή εθνικής έκτακτης ανάγκης ώστε να εξασφαλίζεται η επικοινωνία των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης με τις αρχές.

7. Υποχρεώσεις πρόσβασης πλην των προβλεπόμενων στο άρθρο 13 για τις επιχειρήσεις που παρέχουν δίκτυα ή υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

8. Μέτρα προοριζόμενα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τα πρότυπα ή τις προδιαγραφές που αναφέρονται στο άρθρο 39.

9. Υποχρεώσεις διαφάνειας επί των παρόχων δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών που παρέχουν διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ώστε να εξασφαλίζεται η διατερματική συνδεσιμότητα, σύμφωνα με τους στόχους και τις αρχές που ορίζονται στο άρθρο 3 και, εφόσον είναι αναγκαίο και αναλογικό, πρόσβαση των εθνικών αρμόδιων αρχών στις σχετικές πληροφορίες προς επαλήθευση της ακρίβειας της εν λόγω ανακοίνωσης.

Β. Ειδικοί όροι που είναι δυνατό να συνοδεύουν γενική άδεια για την παροχή δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών

1. Διασύνδεση δικτύων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

2. Υποχρεώσεις «μεταφοράς σήματος» σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

3. Μέτρα για την προστασία της δημόσιας υγείας έναντι ηλεκτρομαγνητικών πεδίων που προκαλούνται από δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, λαμβανομένης ιδιαιτέρως υπόψη της σύστασης 1999/519/ΕΚ.

4. Διατήρηση της ακεραιότητας των δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, μεταξύ άλλων με όρους για την πρόληψη ηλεκτρονικών παρεμβολών μεταξύ δικτύων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σύμφωνα με την οδηγία 2014/30/ΕΕ.

5. Ασφάλεια δημόσιων δικτύων έναντι μη επιτρεπόμενης πρόσβασης σύμφωνα με την οδηγία 2002/58/ΕΚ.

6. Όροι για τη χρήση ραδιοφάσματος, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/53/ΕΕ, όταν η εν λόγω χρήση δεν εξαρτάται από τη χορήγηση μεμονωμένων δικαιωμάτων χρήσης, σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 1 και το άρθρο 48 της παρούσας οδηγίας.

γ. Ειδικοί όροι που είναι δυνατό να συνοδεύουν γενική άδεια για την παροχή δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εκτός από υπηρεσίες διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών

1. Διαλειτουργικότητα υπηρεσιών σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

2. Προσβασιμότητα για τους τελικούς χρήστες όσον αφορά τους αριθμούς του εθνικού σχεδίου αριθμοδότησης, τους αριθμούς από τους UIFN και, εφόσον είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, τους αριθμούς των σχεδίων αριθμοδότησης άλλων κρατών μελών, και σχετικοί όροι σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

3. Κανόνες προστασίας των καταναλωτών ειδικά για τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

4. Περιορισμοί σχετικά με τη μετάδοση παράνομου περιεχομένου σύμφωνα με την οδηγία 2000/31/ΕΚ και περιορισμοί όσον αφορά τη μετάδοση επιβλαβούς περιεχομένου σύμφωνα με την οδηγία 2010/13/ΕΕ.

Δ. Όροι που δύνανται να συνοδεύουν δικαιώματα χρήσης ραδιοφάσματος

1. Υποχρέωση παροχής υπηρεσίας ή χρήσης τύπου τεχνολογίας εντός των ορίων του άρθρου 45, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, απαιτήσεων κάλυψης και ποιότητας υπηρεσιών.

2. Πραγματική και αποδοτική χρήση του ραδιοφάσματος σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

3. Τεχνικοί και λειτουργικοί όροι που είναι αναγκαίοι για την αποφυγή επιβλαβών παρεμβολών και για την προστασία της δημόσιας υγείας έναντι ηλεκτρομαγνητικών πεδίων, λαμβανομένης ιδιαιτέρως υπόψη της σύστασης 1999/519/ΕΚ, όταν οι όροι αυτοί διαφέρουν από τους όρους που περιέχονται στη γενική άδεια.

4. Μέγιστη διάρκεια σύμφωνα με το άρθρο 49, με την επιφύλαξη των τυχόν τροποποιήσεων του εθνικού προγράμματος μερισμού συχνοτήτων.

5. Μεταβίβαση ή χρονομίσθωση δικαιωμάτων με πρωτοβουλία του κατόχου των δικαιωμάτων και όροι για την εν λόγω μεταβίβαση, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

6. Τέλη για δικαιώματα χρήσης σύμφωνα με το άρθρο 42.

7. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η επιχείρηση, η οποία αποκτά τα δικαιώματα χρήσης, στο πλαίσιο διαδικασίας αδειοδότησης ή ανανέωσης άδειας πριν από τη χορήγηση της άδειας ή, κατά περίπτωση, την πρόσκληση για αίτηση χορήγησης δικαιωμάτων χρήσης.

8. Υποχρεώσεις για τη συγκέντρωση ή τον μερισμό ραδιοφάσματος ή για να επιτρέπεται η πρόσβαση στο ραδιοφάσμα για άλλους χρήστες σε συγκεκριμένες περιφέρειες ή σε εθνικό επίπεδο.

9. Υποχρεώσεις δυνάμει σχετικών διεθνών συμφωνιών που αφορούν τη χρήση ζωνών ραδιοφάσματος.

10. Υποχρεώσεις που διέπουν την πειραματική χρήση ζωνών ραδιοφάσματος.

Ε. Όροι που δύνανται να συνοδεύουν δικαιώματα πόρων αριθμοδότησης

1. Καθορισμός της υπηρεσίας για την οποία χρησιμοποιείται ο αριθμός, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε απαιτήσεων που συνδέονται με την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας και, για λόγους σαφήνειας, αρχές τιμολόγησης και ανώτατες τιμές που μπορούν να ισχύσουν στη συγκεκριμένη περιοχή αριθμών προς εξασφάλιση της προστασίας των καταναλωτών σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο δ).

2. Πραγματική και αποδοτική χρήση πόρων αριθμοδότησης σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

3. Απαιτήσεις φορητότητας του αριθμού σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

4. Υποχρέωση παροχής πληροφοριών καταλόγου τελικών χρηστών για τους σκοπούς του άρθρου 112.

5. Μέγιστη διάρκεια σύμφωνα με το άρθρο 94, με την επιφύλαξη των τυχόν τροποποιήσεων του εθνικού σχεδίου αριθμοδότησης.

6. Μεταβίβαση δικαιωμάτων με πρωτοβουλία του κατόχου των δικαιωμάτων και όροι για την εν λόγω μεταβίβαση, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένου οποιουδήποτε όρου σύμφωνα με τον οποίο το δικαίωμα χρήσης αριθμού πρέπει να είναι δεσμευτικό για όλες τις επιχειρήσεις στις οποίες μεταφέρονται τα δικαιώματα.

7. Τέλη για δικαιώματα χρήσης σύμφωνα με το άρθρο 95.

8. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η επιχείρηση, η οποία αποκτά τα δικαιώματα χρήσης κατά τη διαδικασία ανταγωνιστικής ή συγκριτικής επιλογής.

9. Υποχρεώσεις δυνάμει σχετικών διεθνών συμφωνιών που αφορούν τη χρήση αριθμών.

10. Υποχρεώσεις που αφορούν την εξωεδαφική χρήση αριθμών εντός της Ένωσης ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με κανόνες προστασίας των καταναλωτών και άλλους σχετικούς με αριθμούς κανόνες σε άλλα κράτη μέλη εκτός από το κράτος μέλος του κωδικού χώρας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΟΡΟΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΥ ΠΟΥ ΜΕΤΑΔΙΔΟΝΤΑΙ ΣΕ ΘΕΑΤΕΣ ΚΑΙ ΑΚΡΟΑΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

Μέρος Ι:

Προϋποθέσεις για συστήματα υπό όρους πρόσβασης, που ισχύουν σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1

Για την υπό όρους πρόσβαση των θεατών και ακροατών της Ένωσης σε υπηρεσίες ψηφιακής τηλεόρασης και ραδιοφώνου, ανεξάρτητα από τον τρόπο μετάδοσης, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν, σύμφωνα με το άρθρο 62, ότι ισχύουν οι ακόλουθοι όροι:

α) όλες οι επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες πρόσβασης υπό όρους, ανεξάρτητα από τον τρόπο μετάδοσης, οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες πρόσβασης σε υπηρεσίες ψηφιακής τηλεόρασης και ραδιοφώνου και από τις υπηρεσίες πρόσβασης των οποίων εξαρτώνται οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς μετάδοσης, προκειμένου να είναι προσιτοί σε οποιαδήποτε ομάδα των δυνητικών θεατών ή ακροατών τους:

– προσφέρουν σε όλους τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς, σε δίκαιη, εύλογη και αμερόληπτη βάση η οποία συνάδει με το ενωσιακό δίκαιο περί ανταγωνισμού, τεχνικές υπηρεσίες που επιτρέπουν τη λήψη των ψηφιακών υπηρεσιών των ραδιοτηλεοπτικών φορέων από θεατές ή ακροατές μέσω αποκωδικοποιητών τους οποίους διαθέτουν οι φορείς παροχής υπηρεσιών και τηρούν το ενωσιακό δίκαιο ανταγωνισμού,

– τηρούν χωριστά λογιστικά βιβλία για τις δραστηριότητές τους ως πάροχοι υπηρεσιών υπό όρους πρόσβασης,

β) όταν οι κάτοχοι των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας σχετικά με συστήματα και προϊόντα υπό όρους πρόσβασης χορηγούν άδειες στους κατασκευαστές εξοπλισμού ευρείας κατανάλωσης, οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι αυτό γίνεται υπό δίκαιους, εύλογους και αμερόληπτους όρους. Λαμβάνοντας υπόψη τους τεχνικούς και εμπορικούς παράγοντες, οι κάτοχοι δικαιωμάτων δεν εξαρτούν τη χορήγηση αδειών από όρους με τους οποίους απαγορεύεται, αποτρέπεται ή αποθαρρύνεται η συμπερίληψη, στο ίδιο προϊόν:

– κοινής διεπαφής που επιτρέπει τη σύνδεση με διάφορα άλλα συστήματα πρόσβασης ή

– συγκεκριμένων μέσων άλλου συστήματος πρόσβασης, εφόσον ο αποδέκτης της άδειας πληροί τις σχετικές εύλογες προϋποθέσεις που εγγυώνται, σε ό,τι τον αφορά, την ασφάλεια των συναλλαγών των φορέων εκμετάλλευσης συστημάτων υπό όρους πρόσβασης.

Μέρος ΙΙ:

Λοιπές ευκολίες στις οποίες δύνανται να εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις του άρθρου 61 παράγραφος 2 στοιχείο δ)

α) Πρόσβαση σε ΔΠΕ,

β) Πρόσβαση σε ΗΟΠ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ
ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ ΦΩΝΗΤΙΚΩΝ ΚΛΗΣΕΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ

Αρχές, κριτήρια και παράμετροι για τον καθορισμό των τελών τερματισμού φωνητικών κλήσεων χονδρικής σε αγορές σταθερών και κινητών επικοινωνιών, που αναφέρονται στο άρθρο 75 παράγραφος 1:

α) τα τέλη βασίζονται στην ανάκτηση του κόστους που επιβαρύνει έναν αποδοτικό φορέα εκμετάλλευσης· η αποτίμηση του αποδοτικού κόστους βασίζεται σε τρέχουσες τιμές κόστους· η μεθοδολογία κοστολόγησης για τον υπολογισμό του αποδοτικού κόστους βασίζεται σε μια προσέγγιση ανάπτυξης υποδειγμάτων από τη βάση προς την κορυφή με χρήση μακροπρόθεσμου, οριακού και σχετικού με την κίνηση κόστους παροχής της υπηρεσίας τερματισμού φωνητικών κλήσεων χονδρικής σε τρίτους,

β) το σχετικό οριακό κόστος της υπηρεσίας τερματισμού φωνητικών κλήσεων χονδρικής καθορίζεται από τη διαφορά μεταξύ του συνολικού μακροπρόθεσμου κόστους ενός φορέα εκμετάλλευσης που παρέχει το πλήρες φάσμα των υπηρεσιών του και του συνολικού μακροπρόθεσμου κόστους του εν λόγω φορέα χωρίς παροχή υπηρεσιών τερματισμού φωνητικών κλήσεων χονδρικής σε τρίτους,

γ) μόνο εκείνο το σχετικό με την κυκλοφορία κόστος που θα αποφεύγονταν σε περίπτωση μη παροχής υπηρεσίας τερματισμού φωνητικών κλήσεων χονδρικής λογίζεται στη σχετική πρόσθετη παροχή τερματισμού,

δ) το κόστος που σχετίζεται με την πρόσθετη χωρητικότητα δικτύου περιλαμβάνεται μόνο στον βαθμό που οφείλεται στην ανάγκη αύξησης της χωρητικότητας για σκοπούς εξυπηρέτησης πρόσθετης κυκλοφορίας τερματισμού φωνητικών κλήσεων χονδρικής,

ε) τα τέλη για το ραδιοφάσμα εξαιρούνται από την πρόσθετη παροχή τερματισμού φωνητικών κλήσεων κινητής τηλεφωνίας,

στ) περιλαμβάνεται μόνο εκείνο το εμπορικό κόστος χονδρικής που σχετίζεται άμεσα με την παροχή της υπηρεσίας τερματισμού φωνητικών κλήσεων χονδρικής σε τρίτους,

ζ) όλοι οι φορείς εκμετάλλευσης σταθερών δικτύων θεωρείται ότι παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού φωνητικών κλήσεων στο ίδιο μοναδιαίο κόστος με τον αποδοτικό φορέα εκμετάλλευσης, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους,

η) για τους φορείς εκμετάλλευσης κινητών δικτύων, η ελάχιστη αποδοτική κλίμακα ορίζεται σε μερίδιο αγοράς όχι κάτω του 20 %,

θ) η κατάλληλη προσέγγιση για την απομείωση της αξίας πάγιων στοιχείων είναι η οικονομική απομείωση και

ι) η τεχνολογική επιλογή των μοντελοποιημένων δικτύων έχει μακρόπνοο χαρακτήρα, με βάση κεντρικό δίκτυο IP, λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων τεχνολογιών που ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της περιόδου ισχύος του μέγιστου τέλους· στην περίπτωση σταθερών δικτύων, οι κλήσεις θεωρούνται αποκλειστικά κλήσεις πακετομεταγωγής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΣΥΝΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Κατά την αξιολόγηση προσφοράς συνεπένδυσης σύμφωνα με το άρθρο 76 παράγραφος 1, η εθνική ρυθμιστική αρχή ελέγχει αν πληρούνται τουλάχιστον τα ακόλουθα κριτήρια: Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να εξετάσουν πρόσθετα κριτήρια στον βαθμό που είναι απαραίτητα για να εξασφαλιστεί η προσβασιμότητα δυνητικών επενδυτών στη συνεπένδυση, λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεκριμένες τοπικές συνθήκες και τη δομή της αγοράς:

α) Η προσφορά συνεπένδυσης είναι ανοιχτή για κάθε επιχείρηση κατά τη διάρκεια ζωής του δικτύου που κατασκευάζεται στο πλαίσιο προσφοράς συνεπένδυσης χωρίς διακρίσεις. Η επιχείρηση που έχει οριστεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά μπορεί να περιλαμβάνει στην προσφορά εύλογους όρους όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες κάθε επιχείρησης, ώστε, για παράδειγμα, οι δυνητικοί συνεπενδυτές να πρέπει να αποδεικνύουν την ικανότητά τους να πραγματοποιούν τμηματικές πληρωμές βάσει των οποίων προγραμματίζεται η ανάπτυξη, την αποδοχή στρατηγικού σχεδίου βάσει του οποίου καταρτίζονται τα μεσοπρόθεσμα σχέδια ανάπτυξης και ούτω καθεξής.

β) Η προσφορά συνεπένδυσης είναι διαφανής:

– η προσφορά είναι διαθέσιμη και εύκολα αναγνωρίσιμη στον δικτυακό τόπο της επιχείρησης που έχει οριστεί ως κατέχουσα σημαντική ισχύ στην αγορά,

– διατίθενται πλήρεις και λεπτομερείς όροι χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση σε κάθε δυνητικό προσφέροντα που έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον, μεταξύ άλλων η νομική μορφή της συμφωνίας συνεπένδυσης και, κατά περίπτωση, οι βασικοί όροι των κανόνων διακυβέρνησης του οχήματος συνεπένδυσης, και

– η διαδικασία, όπως και ο χάρτης πορείας για τον καθορισμό και την ανάπτυξη του έργου συνεπένδυσης, καθορίζεται εκ των προτέρων, επεξηγείται με σαφήνεια γραπτώς σε κάθε δυνητικό συνεπενδυτή και όλα τα σημαντικά σημεία αναφοράς κοινοποιούνται με σαφήνεια σε όλες τις επιχειρήσεις χωρίς καμία διάκριση.

γ) Η προσφορά συνεπένδυσης περιλαμβάνει όρους για δυνητικούς συνεπενδυτές που ευνοούν τον βιώσιμο ανταγωνισμό μακροπρόθεσμα, ιδίως:

– Προσφέρονται σε όλες τις επιχειρήσεις δίκαιοι και εύλογοι όροι και προϋποθέσεις που δεν εισάγουν διακρίσεις για τη συμμετοχή στη συμφωνία συνεπένδυσης σε σχέση με τη χρονική στιγμή προσχώρησής τους, μεταξύ άλλων και όσον αφορά το οικονομικό αντάλλαγμα που απαιτείται για την απόκτηση συγκεκριμένων δικαιωμάτων, την προστασία που παρέχεται στους συνεπενδυτές από τα δικαιώματα αυτά τόσο κατά τη διάρκεια του σταδίου κατασκευής όσο και κατά το στάδιο εκμετάλλευσης, για παράδειγμα με τη χορήγηση αναφαίρετων δικαιωμάτων χρήσης (ΑΔΧ) για την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του δικτύου που αφορά η συνεπένδυση, καθώς και τους όρους προσχώρησης στη συμφωνία συνεπένδυσης και, ενδεχομένως, λύσης της. Στο πλαίσιο αυτό, οι όροι που δεν εισάγουν διακρίσεις δεν συνεπάγονται ότι προσφέρονται σε όλους τους δυνητικούς συνεπενδυτές ακριβώς οι ίδιοι όροι, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών όρων, αλλά ότι όλες οι διαφοροποιήσεις των προσφερόμενων όρων είναι αιτιολογημένες με βάση τα ίδια αντικειμενικά, διαφανή και προβλέψιμα κριτήρια που δεν εισάγουν διακρίσεις, όπως ο αριθμός γραμμών για τελικούς χρήστες για τις οποίες υπάρχει δέσμευση.

– Η προσφορά επιτρέπει ευελιξία όσον αφορά την αξία και το χρονοδιάγραμμα της δέσμευσης που αναλαμβάνει κάθε συνεπενδυτής, για παράδειγμα μέσω συμφωνημένου και δυνητικώς αυξανόμενου ποσοστού του συνόλου των γραμμών για τελικούς χρήστες σε δεδομένη περιοχή, για το οποίο οι συνεπενδυτές έχουν τη δυνατότητα να δεσμεύονται σταδιακά και το οποίο καθορίζεται σε επίπεδο μονάδας ώστε να επιτρέπεται στους μικρότερους συνεπενδυτές με περιορισμένους πόρους να εισέρχονται στη συνεπένδυση σε ευλόγως ελάχιστη κλίμακα και να αυξάνουν σταδιακά τη συμμετοχή τους, διατηρώντας παράλληλα επαρκή επίπεδα αρχικής δέσμευσης. Ο προσδιορισμός του οικονομικού ανταλλάγματος που πρέπει να παρέχεται από κάθε συνεπενδυτή πρέπει να αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι οι πρώιμοι επενδυτές αποδέχονται μεγαλύτερους κινδύνους και δεσμεύουν κεφάλαιο νωρίτερα.

– Θεωρείται δικαιολογημένη η καταβολή αντιτίμου αυξανόμενου με την πάροδο του χρόνου για υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται σε μεταγενέστερα στάδια και για νέους συνεπενδυτές που προσχωρούν στη συνεπένδυση μετά την έναρξη του έργου, ώστε να αντικατοπτρίζεται η μείωση των κινδύνων και να αντισταθμίζονται τυχόν κίνητρα παρακράτησης κεφαλαίων κατά τα προηγούμενα στάδια.

– Η συμφωνία συνεπένδυσης επιτρέπει την εκχώρηση κεκτημένων δικαιωμάτων από συνεπενδυτές σε άλλους συνεπενδυτές, ή σε τρίτους που επιθυμούν να προσχωρήσουν στη συμφωνία συνεπένδυσης, με την προϋπόθεση η επιχείρηση προς την οποία γίνεται η μεταβίβαση να υποχρεώνεται να εκπληρώσει όλες τις αρχικές υποχρεώσεις του εκχωρούντος στο πλαίσιο της συμφωνίας συνεπένδυσης.

– Οι συνεπενδυτές χορηγούν ο ένας στον άλλο αμοιβαία δικαιώματα υπό δίκαιους και εύλογους όρους και προϋποθέσεις πρόσβασης στις υποδομές που αφορά η συνεπένδυση για σκοπούς παροχής υπηρεσιών σε επόμενο στάδιο, μεταξύ άλλων και στους τελικούς χρήστες, σύμφωνα με διαφανείς συνθήκες που πρέπει να αναφέρονται με διαφάνεια στην προσφορά και την επακόλουθη συμφωνία συνεπένδυσης, ιδίως όταν οι συνεπενδυτές είναι μεμονωμένα και ξεχωριστά υπεύθυνοι για την ανάπτυξη συγκεκριμένων τμημάτων του δικτύου. Αν δημιουργηθεί όχημα συνεπένδυσης, αυτό παρέχει πρόσβαση στο δίκτυο για όλους τους συνεπενδυτές, άμεσα ή έμμεσα, βάση ισοδυναμίας εισροών και σύμφωνα με δίκαιους και εύλογους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών όρων που αντικατοπτρίζουν τα διαφορετικά επίπεδα κινδύνου που αποδέχονται οι επιμέρους συνεπενδυτές.

δ) Η προσφορά συνεπένδυσης εξασφαλίζει βιώσιμη επένδυση που ενδέχεται να ανταποκριθεί σε μελλοντικές ανάγκες, αναπτύσσοντας νέα στοιχεία δικτύου που συμβάλλουν σημαντικά στην ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ Η ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΠΑΡΚΟΥΣ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 84 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3
ΕΙΝΑΙ ΙΚΑΝΗ ΝΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΕΙ

1) διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail)

2) μηχανές αναζήτησης που καθιστούν δυνατή την αναζήτηση και ανεύρεση πληροφοριών κάθε είδους

3) διαδικτυακά εργαλεία βασικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

4) διαδικτυακές εφημερίδες ή ειδήσεις

5) αγορά ή παραγγελία αγαθών ή υπηρεσιών μέσω διαδικτύου

6) αναζήτηση εργασίας και εργαλεία αναζήτησης εργασίας

7) επαγγελματική δικτύωση

8) τραπεζικές συναλλαγές μέσω διαδικτύου

9) χρήση υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

10) μέσα κοινωνικής δικτύωσης και άμεση ανταλλαγή μηνυμάτων

11) κλήσεις και εικονοκλήσεις (συνηθισμένης ποιότητας)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΥΚΟΛΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 88 (ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ),
ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 115 (ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΕΥΚΟΛΙΕΣ)
ΚΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 106 (ΑΛΛΑΓΗ ΠΑΡΟΧΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΗΤΟΤΗΤΑ ΑΡΙΘΜΟΥ)

Μέρος Α

Ευκολίες και υπηρεσίες που αναφέρονται στα άρθρα 88 και 115

Όταν εφαρμόζεται βάσει του άρθρου 88, το μέρος Α ισχύει για τους καταναλωτές και για άλλες κατηγορίες καταναλωτών όταν τα κράτη μέλη έχουν επεκτείνει τους δικαιούχους του άρθρου 88 παράγραφος 2.

Όταν εφαρμόζεται βάσει του άρθρου 115, το μέρος Α ισχύει για τις κατηγορίες τελικών χρηστών που έχουν καθορίσει τα κράτη μέλη, εκτός από τα στοιχεία γ), δ) και ζ) του παρόντος μέρους που ισχύουν μόνο για τους καταναλωτές.

α) Αναλυτικοί λογαριασμοί

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων της σχετικής νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής, μπορούν να καθορίζουν το βασικό επίπεδο ανάλυσης λογαριασμών που παρέχεται ατελώς από τους παρόχους στους τελικούς χρήστες, ώστε οι τελευταίοι να μπορούν:

i) να επαληθεύουν και να ελέγχουν τη χρέωσή τους για τη χρήση υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο ή υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών, ή υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών, στην περίπτωση του άρθρου 115, και

ii) να παρακολουθούν κατάλληλα τη χρήση και τις δαπάνες τους, ελέγχοντας έτσι σε εύλογο βαθμό τους λογαριασμούς τους.

Εφόσον κρίνεται αναγκαίο, είναι δυνατόν να προσφέρεται στους τελικούς χρήστες λεπτομερέστερη ανάλυση του λογαριασμού με εύλογη επιβάρυνση ή δωρεάν.

Οι εν λόγω αναλυτικοί λογαριασμοί περιλαμβάνουν ρητή αναφορά της ταυτότητας του προμηθευτή και της διάρκειας των υπηρεσιών που χρεώνονται από τυχόν αριθμούς πρόσθετου τέλους, εκτός αν ο τελικός χρήστης έχει ζητήσει να μην αναφέρονται οι εν λόγω πληροφορίες.

Κλήσεις οι οποίες είναι δωρεάν για τον καλούντα τελικό χρήστη, περιλαμβανομένων των κλήσεων σε γραμμές βοήθειας, δεν απαιτείται να εμφανίζονται στον αναλυτικό λογαριασμό του καλούντος τελικού χρήστη.

Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να ζητούν από τους φορείς εκμετάλλευσης να παρέχουν αναγνώριση καλούσας γραμμής δωρεάν.

β) Δωρεάν επιλεκτική φραγή για εξερχόμενες κλήσεις ή SMS ή μηνύματα με πολυμέσα (MMS) πρόσθετου τέλους ή, όπου είναι τεχνικά εφικτό, για άλλα είδη παρεμφερών εφαρμογών, δωρεάν

Πρόκειται δηλαδή για τη διευκόλυνση βάσει της οποίας ο τελικός χρήστης, κατόπιν αιτήματος στους παρόχους υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών ή υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών, στην περίπτωση του άρθρου 115, μπορεί να φράσσει δωρεάν εξερχόμενες κλήσεις ή SMS ή μηνύματα με πολυμέσα (MMS) πρόσθετου τέλους ή άλλα είδη παρεμφερών εφαρμογών, από ή προς συγκεκριμένες κατηγορίες αριθμών.

γ) Συστήματα προπληρωμής

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να απαιτούν από τους παρόχους να παρέχουν τα μέσα ώστε οι καταναλωτές να έχουν τη δυνατότητα να προπληρώνουν την πρόσβαση στο δημόσιο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τη χρήση υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών ή υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο ή υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών, στην περίπτωση του άρθρου 115.

δ) Σταδιακή αποπληρωμή τελών σύνδεσης

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να απαιτούν από τους παρόχους να παρέχουν στους καταναλωτές τη δυνατότητα καταβολής των τελών σύνδεσης με το δημόσιο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών στη βάση χρονικά κατανεμημένων πληρωμών.

ε) Μη εξόφληση λογαριασμών

Τα κράτη μέλη επιτρέπουν τη λήψη συγκεκριμένων αναλογικών, αμερόληπτων και δημοσιευμένων μέτρων για να καλυφθεί η μη εξόφληση λογαριασμών των παρόχων. Τα εν λόγω μέτρα διασφαλίζουν ότι ο τελικός χρήστης προειδοποιείται δεόντως για κάθε επικείμενη διακοπή υπηρεσίας ή αποσύνδεση. Εκτός από τις περιπτώσεις απάτης, επανειλημμένης καθυστέρησης εξόφλησης ή μη εξόφλησης των λογαριασμών, τα εν λόγω μέτρα διασφαλίζουν, στον βαθμό που αυτό είναι τεχνικά εφικτό, ότι η διακοπή υπηρεσίας περιορίζεται μόνο στη συγκεκριμένη υπηρεσία. Η αποσύνδεση λόγω μη εξόφλησης λογαριασμών πραγματοποιείται μόνο εφόσον ο τελικός χρήστης έχει ειδοποιηθεί δεόντως. Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν μια περίοδο περιορισμένης εξυπηρέτησης πριν από την πλήρη αποσύνδεση, στη διάρκεια της οποίας επιτρέπονται μόνον οι κλήσεις που δεν γίνονται με χρέωση των τελικών χρηστών (π.χ. οι κλήσεις προς τον αριθμό «112») και ελάχιστο επίπεδο υπηρεσίας των υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο, το οποίο ορίζουν τα κράτη μέλη ανάλογα με τις εθνικές συνθήκες.

στ) Συμβουλές σχετικά με τα τιμολόγια

Η ευκολία δηλαδή με την οποία οι τελικοί χρήστες μπορούν να ζητούν από τον πάροχο ενημέρωση σχετικά με χαμηλότερα τιμολόγια, αν υπάρχουν.

ζ) Έλεγχος του κόστους

Το μέσο δηλαδή που επιτρέπει στους παρόχους να προσφέρουν άλλους τρόπους, αν το κρίνουν σκόπιμο οι αρμόδιες αρχές σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, για τον έλεγχο του κόστους των υπηρεσιών φωνητικών επικοινωνιών ή πρόσβασης στο διαδίκτυο, ή υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών, στην περίπτωση του άρθρου 115, συμπεριλαμβανομένης της δωρεάν αποστολής ειδοποιήσεων προς τους καταναλωτές σε περίπτωση διαπίστωσης συστηματικά αφύσικης και υπερβολικής κατανάλωσης.

η) Ευκολία απενεργοποίησης της χρέωσης τρίτου μέρους

Ευκολία δηλαδή με την οποία οι τελικοί χρήστες απενεργοποιούν τη δυνατότητα ενός τρίτου μέρους που είναι πάροχος υπηρεσιών να χρησιμοποιεί τον λογαριασμό παρόχου υπηρεσίας πρόσβασης στο διαδίκτυο ή παρόχου διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας διαπροσωπικών επικοινωνιών να χρεώνει για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες του.

Μέρος Β

Ευκολίες που αναφέρονται στο άρθρο 115

α) Αναγνώριση καλούσας γραμμής

Ο αριθμός που καλεί δηλαδή εμφανίζεται στον δέκτη της κλήσης πριν την αποκατάσταση της κλήσης.

Η συγκεκριμένη ευκολία παρέχεται σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής, ιδίως την οδηγία 2002/58/ΕΚ.

Στο μέτρο του τεχνικώς εφικτού, οι φορείς εκμετάλλευσης παρέχουν δεδομένα και σήματα για τη διευκόλυνση της αναγνώρισης καλούντος και της δομικής επιλογής για υπεραστικές συνδιαλέξεις μεταξύ κρατών μελών.

β) Προώθηση μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή πρόσβαση σε μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μετά την καταγγελία της σύμβασης με πάροχο υπηρεσίας πρόσβασης στο διαδίκτυο.

Η ευκολία αυτή επιτρέπει, κατόπιν αιτήματος και δωρεάν, στους τελικούς χρήστες που καταγγέλλουν τη σύμβασή τους με πάροχο υπηρεσίας πρόσβασης στο διαδίκτυο να μπορούν είτε να έχουν πρόσβαση στα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τους που έλαβαν στην ή στις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με βάση την εμπορική ονομασία ή το εμπορικό σήμα του προηγούμενου παρόχου, στη διάρκεια περιόδου που η εθνική ρυθμιστική αρχή θεωρεί απαραίτητη και αναλογική, είτε να μεταφέρουν τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που στάλθηκαν στην εν λόγω διεύθυνση ή στις εν λόγω διευθύνσεις κατά την περίοδο αυτή σε νέα διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου την οποία καθορίζει ο τελικός χρήστης.

Μέρος Γ

Εφαρμογή των διατάξεων για τη φορητότητα αριθμού που αναφέρονται στο άρθρο 106

Η απαίτηση όλοι οι τελικοί χρήστες με αριθμούς τηλεφώνου από το εθνικό σχέδιο αριθμοδότησης να μπορούν, εφόσον το ζητήσουν, να διατηρήσουν τους αριθμούς τους, ανεξαρτήτως της επιχείρησης παροχής της υπηρεσίας, εφαρμόζεται:

α) εφόσον πρόκειται για γεωγραφικούς αριθμούς, σε συγκεκριμένο τόπο και

β) εφόσον πρόκειται για μη γεωγραφικούς αριθμούς, σε οποιονδήποτε τόπο.

Το παρόν Μέρος δεν ισχύει για τη μεταφορά αριθμών μεταξύ δικτύων που παρέχουν υπηρεσίες σε σταθερές θέσεις και δικτύων κινητής τηλεφωνίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΥΧΟΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΥΧΟΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ Η ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 89 ΚΑΙ 90

Μέρος Α

Υπολογισμός του καθαρού κόστους

Ως υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας νοούνται οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται σε μια επιχείρηση από ένα κράτος μέλος και αφορούν την παροχή καθολικής υπηρεσίας, όπως ορίζεται στα άρθρα 84 ως 87.

Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές εξετάζουν όλα τα μέσα προκειμένου να εξασφαλίζουν τα κατάλληλα κίνητρα στις επιχειρήσεις (καθορισμένες ή όχι) ώστε να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας με τρόπο οικονομικά αποδοτικό. Κατά τη διεξαγωγή ενός υπολογισμού, το καθαρό κόστος των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού κόστους της λειτουργίας οποιασδήποτε επιχείρησης με υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας και της λειτουργίας της χωρίς υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας. Αποδίδεται η δέουσα προσοχή στην ορθή εκτίμηση του κόστους που κάθε επιχείρηση θα προσπαθούσε να αποφύγει εάν δεν έφερε καμιά υποχρέωση καθολικών υπηρεσιών. Ο υπολογισμός του καθαρού κόστους συνεκτιμά τα οφέλη, συμπεριλαμβανομένων των άυλων οφελών, που αποκομίζει ο πάροχος καθολικής υπηρεσίας.

Ο υπολογισμός βασίζεται στο κόστος που προκύπτει από τα ακόλουθα:

i) στοιχεία των καθορισμένων υπηρεσιών οι οποίες μπορούν να παρέχονται μόνο με ζημία ή με συνθήκες κόστους που δεν εμπίπτουν στα συνήθη εμπορικά πρότυπα.

Η κατηγορία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει στοιχεία υπηρεσιών όπως: πρόσβαση σε τηλεφωνικές υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, παροχή ορισμένων κοινόχρηστων τηλεφώνων, παροχή ορισμένων υπηρεσιών ή εξοπλισμού για τελικούς χρήστες με αναπηρίες και ούτω καθεξής,

ii) ειδικούς τελικούς χρήστες ή ομάδες τελικών χρηστών οι οποίοι, λόγω του κόστους παροχής του συγκεκριμένου δικτύου και της συγκεκριμένης υπηρεσίας, των παραγόμενων εσόδων και της τυχόν γεωγραφικής στάθμισης των τιμών που επιβάλλονται από το κράτος μέλος, μπορούν να εξυπηρετούνται μόνο με ζημία ή με συνθήκες κόστους που δεν εμπίπτουν στα συνήθη εμπορικά πρότυπα.

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τους τελικούς χρήστες ή τις ομάδες τελικών χρηστών που δεν θα εξυπηρετούνταν από έναν εμπορικό πάροχο, ο οποίος δεν θα είχε υποχρέωση παροχής καθολικής υπηρεσίας.

Ο υπολογισμός του καθαρού κόστους των ειδικών πτυχών των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας διενεργείται χωριστά, προκειμένου να μην υπολογίζονται διπλά τα τυχόν άμεσα ή έμμεσα οφέλη ή δαπάνες. Το συνολικό καθαρό κόστος των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας για κάθε επιχείρηση υπολογίζεται ως το σύνολο του καθαρού κόστους που προκύπτει από τα επιμέρους στοιχεία των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των τυχόν άυλων οφελών. Η ευθύνη για την επαλήθευση του καθαρού κόστους ανήκει στην εθνική ρυθμιστική αρχή.

Μέρος Β

Αποζημίωση του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας

Η ανάκτηση ή χρηματοδότηση οποιουδήποτε καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας μπορεί να απαιτεί την αποζημίωση των επιχειρήσεων που επιβαρύνονται με υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας για τις υπηρεσίες που παρέχουν υπό μη εμπορικές συνθήκες. Καθώς η αποζημίωση αυτή συνεπάγεται μεταφορές κεφαλαίων, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι εν λόγω μεταφορές πραγματοποιούνται με αντικειμενικό, διαφανή, αμερόληπτο και αναλογικό τρόπο. Τούτο σημαίνει ότι οι μεταφορές προκαλούν τις ελάχιστες στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό και στη ζήτηση των χρηστών.

Σύμφωνα με το άρθρο 90 παράγραφος 3, ένας μηχανισμός επιμερισμού μέσω Ταμείου χρησιμοποιεί διαφανή και ουδέτερα μέσα για την είσπραξη των εισφορών ώστε να αποφεύγεται ο κίνδυνος διπλής καταβολής εισφορών τόσο για τις εκροές όσο και για τις εισροές των επιχειρήσεων.

Ο ανεξάρτητος φορέας διαχείρισης του Ταμείου είναι αρμόδιος για την είσπραξη των εισφορών από τις επιχειρήσεις που υποχρεούνται στην καταβολή εισφοράς για τη χρηματοδότηση του καθαρού κόστους των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας στα κράτη μέλη και εποπτεύει τη μεταφορά των οφειλόμενων ποσών ή διοικητικών πληρωμών προς τις επιχειρήσεις που δικαιούνται πληρωμών από το Ταμείο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 102
(ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ)

Α. Απαιτήσεις πληροφοριών για τους παρόχους διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών πλην των υπηρεσιών μετάδοσης που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών μηχανής προς μηχανή.

Οι πάροχοι διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών πλην των υπηρεσιών μετάδοσης που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών μηχανής προς μηχανή παρέχουν τις ακόλουθες πληροφορίες:

1) ως μέρος των κύριων χαρακτηριστικών κάθε παρεχόμενης υπηρεσίας, τα τυχόν ελάχιστα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, στον βαθμό που αυτά προσφέρονται, και, για υπηρεσίες πλην των υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο, τις εξασφαλισμένες ειδικές παραμέτρους ποιότητας.

   Όταν δεν προσφέρονται ελάχιστα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, γίνεται σχετική μνεία.

2) ως μέρος των πληροφοριών σχετικά με τις τιμές, εφόσον και στον βαθμό που εφαρμόζονται, τις αντίστοιχες τιμές για την ενεργοποίηση της υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών και για οποιαδήποτε περιοδικά ή καταναλωτικά τέλη,

3) ως μέρος των πληροφοριών για τη διάρκεια της σύμβασης και τους όρους για ανανέωση και καταγγελία της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων τυχόν τελών καταγγελίας, καθ' όσον εφαρμόζονται αυτοί οι όροι:

   i) την τυχόν ελάχιστη απαιτούμενη χρήση ή διάρκεια για να επωφεληθεί κανείς από όρους προσφορών,

   ii) τις τυχόν επιβαρύνσεις σχετικά με την αλλαγή παρόχου και τις ρυθμίσεις για αποζημίωση και επιστροφή λόγω καθυστέρησης ή κατάχρησης της αλλαγής παρόχου, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις αντίστοιχες διαδικασίες,

   iii) πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα των καταναλωτών που χρησιμοποιούν προπληρωμένες υπηρεσίες σε επιστροφή, κατόπιν αιτήματος, κάθε πιστωτικού υπόλοιπου σε περίπτωση αλλαγής παρόχου, όπως ορίζεται στο άρθρο 106 παράγραφος 6,

   iv) τα τυχόν τέλη λόγω πρόωρης καταγγελίας της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για το ξεκλείδωμα του τερματικού εξοπλισμού και της τυχόν ανάκτησης κόστους όσον αφορά τερματικό εξοπλισμό,

4) κάθε ρύθμιση για αποζημίωση και επιστροφή, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, ρητής αναφοράς στα δικαιώματα των καταναλωτών, η οποία εφαρμόζεται σε περίπτωση αθέτησης της σύμβασης όσον αφορά το επίπεδο ποιότητας υπηρεσιών ή ανεπαρκή αντίδραση του παρόχου έναντι περιστατικών που αφορούν την ασφάλεια ή απειλών και τρωτών σημείων,

5) το είδος των ενεργειών στις οποίες ενδέχεται να προβεί η επιχείρηση ως αντίδραση σε συμβάντα ασφάλειας, ή σε απειλές ή τρωτά σημεία.

Β. απαιτήσεις πληροφοριών για παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο και διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών

Ι. Επιπλέον των απαιτήσεων που ορίζονται στο μέρος Α, οι πάροχοι υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο και διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών παρέχουν τις ακόλουθες πληροφορίες:

1) ως μέρος των κύριων χαρακτηριστικών κάθε παρεχόμενης υπηρεσίας:

i) τα τυχόν ελάχιστα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, στον βαθμό που αυτά προσφέρονται, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές του BEREC που εκδόθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 2 όσον αφορά:

– για τις υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο: τουλάχιστον τον χρόνο αναμονής, τις διακυμάνσεις χρόνου επιστροφής πακέτων, την απώλεια πακέτων,

– για παρόχους διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών, όταν ασκούν έλεγχο επί τουλάχιστον ορισμένων στοιχείων του δικτύου ή έχουν συμφωνία σε επίπεδο υπηρεσιών για τον σκοπό αυτόν με επιχειρήσεις που παρέχουν πρόσβαση στο δίκτυο: τουλάχιστον τον χρόνο παροχής της αρχικής σύνδεσης, την πιθανότητα αποτυχίας, τις καθυστερήσεις στη σηματοδότηση της κλήσης σύμφωνα με το παράρτημα Χ, και

ii) με την επιφύλαξη του δικαιώματος των τελικών χρηστών να χρησιμοποιούν τερματικό εξοπλισμό της επιλογής τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120, τυχόν όρους, συμπεριλαμβανομένων των τελών, που επιβάλλονται από τον πάροχο στη χρήση του παρεχόμενου τερματικού εξοπλισμού,

2) ως μέρος των πληροφοριών σχετικά με τις τιμές, εφόσον και στον βαθμό που εφαρμόζονται, τις αντίστοιχες τιμές για την ενεργοποίηση της υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών και για οποιαδήποτε περιοδικά ή καταναλωτικά τέλη,

   i) τις λεπτομέρειες του συγκεκριμένου τιμολογιακού προγράμματος ή προγραμμάτων βάσει της σύμβασης και, για κάθε εν λόγω τιμολογιακό πρόγραμμα, τους τύπους υπηρεσιών που παρέχονται, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των όγκων επικοινωνιών (όπως MB, λεπτά, μηνύματα) που περιλαμβάνονται ανά περίοδο τιμολόγησης, και την τιμή για συμπληρωματικές μονάδες επικοινωνίας,

   ii) στην περίπτωση τιμολογιακού προγράμματος ή προγραμμάτων με προκαθορισμένο όγκο επικοινωνιών, τη δυνατότητα των καταναλωτών να μεταφέρουν τυχόν μη χρησιμοποιημένο όγκο από την προηγούμενη περίοδο τιμολόγησης στην επόμενη, όταν η δυνατότητα αυτή περιλαμβάνεται στη σύμβαση,

   iii) τις διευκολύνσεις για τη διασφάλιση της διαφάνειας των λογαριασμών και την παρακολούθηση του επιπέδου κατανάλωσης,

   iv) τις τιμολογιακές πληροφορίες σχετικά με οποιουσδήποτε αριθμούς ή υπηρεσίες που υπόκεινται σε ιδιαίτερους όρους τιμολόγησης· σε ό,τι αφορά επιμέρους κατηγορίες υπηρεσιών, οι αρμόδιες αρχές σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να απαιτούν επιπλέον την παροχή τέτοιων πληροφοριών αμέσως πριν από τη σύνδεση της κλήσης ή τη σύνδεση στον πάροχο της υπηρεσίας,

   v) για δέσμες υπηρεσιών και δέσμες που περιλαμβάνουν τόσο υπηρεσίες όσο και τερματικό εξοπλισμό, την τιμή των επιμέρους στοιχείων της δέσμης στον βαθμό που διατίθενται επίσης στην αγορά χωριστά,

vi) τις λεπτομέρειες και τους όρους, συμπεριλαμβανομένων των τελών, ενδεχομένων υπηρεσιών μετά την πώληση, συντήρησης και υποστήριξης πελατών και,

vii) τους τρόπους με τους οποίους είναι δυνατό να λαμβάνονται επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με όλα τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια και τέλη συντήρησης,

3) ως μέρος των πληροφοριών για τη διάρκεια της σύμβασης για δέσμες υπηρεσιών και τους όρους για ανανέωση και καταγγελίας της σύμβασης, κατά περίπτωση, τους όρους λήξης της δέσμης ή των στοιχείων της,

4) με την επιφύλαξη του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, πληροφορίες σχετικά με το ποια δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα παρέχονται πριν από την εκτέλεση της υπηρεσίας ή συλλέγονται στο πλαίσιο της παροχής της υπηρεσίας,

5) τις λεπτομέρειες για προϊόντα και υπηρεσίες σχεδιασμένες για τελικούς χρήστες με αναπηρίες, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο είναι δυνατό να λαμβάνονται επικαιροποιήσεις των εν λόγω πληροφοριών,

6) τα μέσα κίνησης των διαδικασιών επίλυσης διαφορών, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών και διασυνοριακών διαφορών, σύμφωνα με το άρθρο 25.

II. Επιπλέον των απαιτήσεων του μέρους Α και του σημείου Ι, οι πάροχοι διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών παρέχουν επίσης τις ακόλουθες πληροφορίες:

1) τους τυχόν περιορισμούς όσον αφορά την πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης ή τις πληροφορίες για τον εντοπισμό του καλούντος λόγω έλλειψης δυνατότητας τεχνικής εφαρμογής, εφόσον η υπηρεσία επιτρέπει σε τελικούς χρήστες να πραγματοποιούν κλήσεις προς έναν αριθμό σε εθνικό ή διεθνές σχέδιο τηλεφωνικής αριθμοδότησης,

2) το δικαίωμα των τελικών χρηστών να αποφασίζουν εάν επιθυμούν να περιληφθούν τα στοιχεία προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορούν σε δημόσιο κατάλογο συνδρομητών, καθώς και τα είδη των στοιχείων αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 12 της οδηγίας 2002/58/ΕΚ.

III. Επιπλέον των απαιτήσεων που ορίζονται στο μέρος Α και στο σημείο Ι, οι πάροχοι υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο παρέχουν επίσης τις απαιτούμενες πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 103
(ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ)

Η αρμόδια αρχή σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με την εθνική ρυθμιστική αρχή είναι υπεύθυνη να διασφαλίσει τη δημοσίευση των πληροφοριών που ορίζονται στο παρόν παράρτημα, σύμφωνα με το άρθρο 103. Η αρμόδια αρχή σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με την εθνική ρυθμιστική αρχή αποφασίζει ποιες πληροφορίες είναι σκόπιμο να δημοσιεύονται από τους παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο ή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών, και ποιες πληροφορίες πρέπει να δημοσιεύονται από την ίδια την αρμόδια αρχή σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με την εθνική ρυθμιστική αρχή, προκειμένου να διασφαλίζεται η δυνατότητα όλων των τελικών χρηστών να κάνουν τις επιλογές τους με πλήρη ενημέρωση. Εάν κρίνεται κατάλληλο, οι αρμόδιες αρχές σε συντονισμό, κατά περίπτωση, με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να προωθούν μέτρα αυτορρύθμισης ή συρρύθμισης πριν από την επιβολή οποιασδήποτε υποχρέωσης.

1 Στοιχεία επικοινωνίας της επιχείρησης

2. Περιγραφή των προσφερόμενων υπηρεσιών

2.1. Πεδίο εφαρμογής των προσφερόμενων υπηρεσιών και τα κύρια χαρακτηριστικά κάθε παρεχόμενης υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων τυχόν παρεχόμενων ελάχιστων επιπέδων ποιότητας υπηρεσιών όπου προσφέρονται και τυχόν περιορισμών που επιβάλλονται από τον πάροχο για τη χρήση του παρεχόμενου τερματικού εξοπλισμού.

2.2. Τιμολόγια των παρεχόμενων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με όγκους επικοινωνιών (όπως οι περιορισμοί της χρήσης δεδομένων, ο αριθμός των λεπτών φωνητικής επικοινωνίας, ο αριθμός των μηνυμάτων) συγκεκριμένων τιμολογιακών προγραμμάτων και τα εφαρμοστέα τιμολόγια για πρόσθετες μονάδες επικοινωνίας, αριθμούς ή υπηρεσίες που υπόκεινται σε ιδιαίτερους όρους τιμολόγησης, τέλη πρόσβασης και συντήρησης, όλα τα είδη των τελών χρήσης, ειδικά και στοχοθετημένα τιμολογιακά καθεστώτα, καθώς και τυχόν πρόσθετα τέλη και οι δαπάνες που αφορούν τον τερματικό εξοπλισμό.

2.3. Παρεχόμενες υπηρεσίες μετά την πώληση, υπηρεσίες συντήρησης και υποστήριξης πελατών, καθώς και τα στοιχεία επικοινωνίας τους.

2.4. Τυποποιημένοι συμβατικοί όροι, στους οποίους περιλαμβάνονται η συμβατική περίοδος, τα οφειλόμενα τέλη σε περίπτωση πρόωρης καταγγελίας της σύμβασης, δικαιώματα που σχετίζονται με τη λύση προσφορών σε δέσμες ή των στοιχείων των δεσμών και οι διαδικασίες και τα άμεσα τέλη που σχετίζονται με τη φορητότητα αριθμών και άλλων αναγνωριστικών, εφόσον κρίνεται σκόπιμο.

2.5. Αν η επιχείρηση είναι πάροχος υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών βάσει αριθμών, πληροφορίες για την πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και πληροφορίες εντοπισμού του καλούντος ή οποιονδήποτε περιορισμό σχετικά με την τελευταία περίπτωση. Αν η επιχείρηση είναι πάροχος υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών ανεξαρτήτως αριθμών, πληροφορίες σχετικά με τον βαθμό στον οποίο η πρόσβαση σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης μπορεί να υποστηρίζεται ή όχι.

2.6. Λεπτομέρειες προϊόντων και υπηρεσιών, όπου συμπεριλαμβάνονται λειτουργίες, πρακτικές, πολιτικές και διαδικασίες, καθώς και αλλαγές στη λειτουργία της υπηρεσίας ειδικά σχεδιασμένες για τελικούς χρήστες με αναπηρίες σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο για την εναρμόνιση των απαιτήσεων προσβασιμότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών.

3. Μηχανισμοί επίλυσης διαφορών, περιλαμβανομένων διαδικασιών που έχουν αναπτυχθεί από την επιχείρηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Παράμετροι, ορισμοί και μέθοδοι μέτρησης της ποιότητας της υπηρεσίας που αναφέρονται στο άρθρο 104

Για παρόχους πρόσβασης σε δημόσιο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ (Σημείωση 1)	ΟΡΙΣΜΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ
Χρόνος παροχής της αρχικής σύνδεσης	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Ποσοστό βλαβών ανά γραμμή πρόσβασης	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Χρόνος επισκευής βλαβών	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057

Για παρόχους υπηρεσιών διαπροσωπικών επικοινωνιών που ασκούν έλεγχο επί τουλάχιστον ορισμένων στοιχείων του δικτύου ή έχουν συμφωνία σε επίπεδο υπηρεσιών για τον σκοπό αυτό με επιχειρήσεις που παρέχουν πρόσβαση στο δίκτυο:

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ (Σημείωση 2)	ΟΡΙΣΜΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ
Χρόνος αποκατάστασης κλήσης	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Καταγγελίες για λάθη σε λογαριασμούς	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Ποιότητα φωνητικής σύνδεσης	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Ποσοστό κλήσεων που διακόπηκαν	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Αναλογία ανεπιτυχών κλήσεων (Σημείωση 2)	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Πιθανότητα αποτυχίας		
Καθυστερήσεις στη σηματοδότηση της κλήσης		

Ο αριθμός έκδοσης του ETSI EG 202 057-1 είναι 1.3.1 (Ιούλιος 2008)

Για τους παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΟΡΙΣΜΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ
Χρόνος αναμονής (καθυστέρηση)	ITU-T Y.2617	ITU-T Y.2617
Διακύμανση χρόνου επιστροφής πακέτων	ITU-T Y.2617	ITU-T Y.2617
Απώλεια πακέτων	ITU-T Y.2617	ITU-T Y.2617

Σημείωση 1

Οι παράμετροι επιτρέπουν την ανάλυση των επιδόσεων σε περιφερειακό επίπεδο (δηλαδή τουλάχιστον στο επίπεδο 2 της Ονοματολογίας των Στατιστικών Εδαφικών Μονάδων (NUTS) της Eurostat).

Σημείωση 2

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην απαιτούν την τήρηση επικαιροποιημένων πληροφοριών για τις επιδόσεις που αφορούν τις εν λόγω δύο παραμέτρους, εφόσον από τα στοιχεία προκύπτει ότι οι επιδόσεις στους δύο αυτούς τομείς είναι ικανοποιητικές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI

ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΔΕΚΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΕΥΡΕΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 113

1. Κοινός αλγόριθμος κρυπτογράφησης και ελεύθερη λήψη

Ο εξοπλισμός ευρείας κατανάλωσης για τη λήψη ψηφιακών τηλεοπτικών σημάτων (δηλαδή επίγεια, καλωδιακή ή δορυφορική μετάδοση), ο οποίος προορίζεται για πώληση ή μίσθωση ή άλλου είδους διάθεση στην Ένωση και δύναται να αποκρυπτογραφεί ψηφιακά τηλεοπτικά σήματα, πρέπει να μπορεί:

α) να επιτρέπει την αποκρυπτογράφηση των σημάτων αυτών σύμφωνα με κοινό ευρωπαϊκό αλγόριθμο κρυπτογράφησης, όπως τον διαχειρίζεται ένας αναγνωρισμένος ευρωπαϊκός οργανισμός τυποποίησης (επί του παρόντος το ETSI),

β) να παρουσιάζει σήματα που έχουν μεταδοθεί χωρίς κρυπτογράφηση, υπό τον όρο ότι, σε περίπτωση μισθωμένου εξοπλισμού, ο μισθωτής συμμορφώνεται με τη σχετική συμφωνία μίσθωσης.

2. Διαλειτουργικότητα ψηφιακών τηλεοπτικών συσκευών

Οι ψηφιακές συσκευές τηλεοράσεως με οθόνη ολικής απεικόνισης ορατής διαγωνίου μεγαλύτερης των 30 cm, οι οποίες διατίθενται στην αγορά προς πώληση ή μίσθωση στην Ένωση, πρέπει να είναι εφοδιασμένες με τουλάχιστον μία πρίζα ανοικτής διεπαφής (είτε τυποποιημένη, είτε σύμφωνη προς πρότυπα που θεσπίζει αναγνωρισμένος ευρωπαϊκός οργανισμός τυποποίησης, είτε σύμφωνη με γενικά ισχύουσες προδιαγραφές του τομέα) η οποία επιτρέπει την απλή σύνδεση περιφερειακών και η οποία μπορεί να μεταφέρει όλα τα συναφή στοιχεία του σήματος ψηφιακής τηλεόρασης, περιλαμβανομένων των πληροφοριών που αφορούν τις διαλογικές και τις υπό όρους παρεχόμενες υπηρεσίες.

3. Διαλειτουργικότητα των ραδιοφωνικών δεκτών αυτοκινήτων

Οποιοσδήποτε ραδιοφωνικός δέκτης αυτοκινήτων είναι ενσωματωμένος σε καινούργιο όχημα κατηγορίας M το οποίο διατίθεται στην αγορά προς πώληση ή μίσθωση στην Ένωση από τις … [δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας] περιλαμβάνει δέκτη ο οποίος επιτρέπει τη λήψη και αναπαραγωγή τουλάχιστον ραδιοφωνικών υπηρεσιών που παρέχονται μέσω ψηφιακής επίγειας ραδιοφωνικής μετάδοσης. Οι δέκτες που συμμορφώνονται με εναρμονισμένα πρότυπα τα στοιχεία αναφοράς των οποίων έχουν δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή με μέρη αυτών θεωρείται ότι συμμορφώνονται με την εν λόγω απαίτηση και καλύπτεται από τα εν λόγω πρότυπα ή τα μέρη τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII

Μέρος Α

Καταργούμενες οδηγίες με

κατάλογο των διαδοχικών τροποποιήσεών τους

(κατά το άρθρο 125)

Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 33)	
Οδηγία 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 337 της 18.12.2009, σ. 37)	Άρθρο 1
Κανονισμός (ΕΚ) 544/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 167 της 29.6.2009, σ. 12)	Άρθρο 2
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 717/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 171 της 29.6.2007, σ. 32)	Άρθρο 10
Οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 21)	
Οδηγία 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 337 της 18.12.2009, σ. 37)	Άρθρο 3 και παράρτημα
Οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 7)	
Οδηγία 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 337 της 18.12.2009, σ. 37)	Άρθρο 2

Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

(ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 51)

Οδηγία 2009/136/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 337 της 18.12.2009, σ. 11)	Άρθρο 1 και παράρτημα I
Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2120 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 310 της 26.11.2015, σ. 1)	Άρθρο 8

Μέρος Β

Προθεσμίες για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και ημερομηνίες εφαρμογής

(κατά το άρθρο 125)

Οδηγία	Προθεσμία για μεταφορά	Ημερομηνία εφαρμογής
2002/19/ΕΚ	24 Ιουλίου 2003	25 Ιουλίου 2003
2002/20/ΕΚ	24 Ιουλίου 2003	25 Ιουλίου 2003
2002/21/ΕΚ	24 Ιουλίου 2003	25 Ιουλίου 2003
2002/22/ΕΚ	24 Ιουλίου 2003	25 Ιουλίου 2003

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII

Πίνακας Αντιστοιχίας

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1 παράγραφοι 1, 2 και 3				Άρθρο 1 παράγραφοι 1, 2 και 3
Άρθρο 1 παράγραφος 3α				Άρθρο 1 παράγραφος 4
Άρθρο 1 παράγραφοι 4 και 5				Άρθρο 1 παράγραφοι 5 και 6
Άρθρο 2 στοιχείο α)				Άρθρο 2 σημείο 1)
-	-	-	-	Άρθρο 2 σημείο 2)
Άρθρο 2 στοιχείο β)				Άρθρο 2 σημείο 3)
Άρθρο 2 στοιχείο γ)				Άρθρο 2 σημείο 4)
-	-	-	-	Άρθρο 2 σημείο 5)
-	-	-	-	Άρθρο 2 σημείο 6)
-	-	-	-	Άρθρο 2 σημείο 7)
Άρθρο 2 στοιχείο δ)				Άρθρο 2 σημείο 8)
Άρθρο 2 στοιχείο δα)				Άρθρο 2 σημείο 9)
Άρθρο 2 στοιχείο ε)				Άρθρο 2 σημείο 10)
Άρθρο 2 στοιχείο εα)				Άρθρο 2 σημείο 11)

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 2 στοιχείο στ)				Άρθρο 2 σημείο 12)
Άρθρο 2 στοιχείο ζ)				-
Άρθρο 2 στοιχείο η)				Άρθρο 2 σημείο 13)
Άρθρο 2 στοιχείο θ)				Άρθρο 2 σημείο 14)
Άρθρο 2 στοιχείο ι)				-
Άρθρο 2 στοιχείο ια)				-
Άρθρο 2 στοιχείο ιβ)				-
Άρθρο 2 στοιχείο ιγ)				Άρθρο 2 σημείο 15)
Άρθρο 2 στοιχείο ιδ)				Άρθρο 2 σημείο 16)
Άρθρο 2 στοιχείο ιε)				Άρθρο 2 σημείο 17)
Άρθρο 2 στοιχείο ιστ)				Άρθρο 2 σημείο 18)
Άρθρο 2 στοιχείο ιζ)				Άρθρο 2 σημείο 19)
Άρθρο 2 στοιχείο ιη)				Άρθρο 2 σημείο 20)
Άρθρο 2 στοιχείο ιθ)				Άρθρο 2 σημείο 21)
-	-	-	-	Άρθρο 2 σημείο 22)
Άρθρο 3 παράγραφος 1				Άρθρο 5 παράγραφος 1
-	-	-	-	Άρθρο 5 παράγραφος 2

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 3 παράγραφος 2				Άρθρο 6 παράγραφος 1
Άρθρο 3 παράγραφος 3				Άρθρο 6 παράγραφος 2
Άρθρο 3 παράγραφος 3α πρώτο εδάφιο				Άρθρο 8 παράγραφος 1
-	-	-	-	Άρθρο 8 παράγραφος 2
-	-	-	-	Άρθρο 7 παράγραφος 1
Άρθρο 3 παράγραφος 3α δεύτερο εδάφιο				Άρθρο 7 παράγραφοι 2 και 3
Άρθρο 3 παράγραφος 3α τρίτο εδάφιο				Άρθρο 9 παράγραφοι 1 και 3
-	-	-	-	Άρθρο 9 παράγραφος 2
Άρθρο 3 παράγραφος 3β				Άρθρο 10 παράγραφος 1
Άρθρο 3 παράγραφος 3γ				Άρθρο 10 παράγραφος 2
Άρθρο 3 παράγραφος 4				Άρθρο 5 παράγραφος 3
Άρθρο 3 παράγραφος 5				Άρθρο 11
Άρθρο 3 παράγραφος 6				Άρθρο 5 παράγραφος 4
Άρθρο 4				Άρθρο 31
Άρθρο 5				Άρθρο 20

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
-	-	-	-	Άρθρο 22
Άρθρο 6				Άρθρο 23
Άρθρο 7				Άρθρο 32
Άρθρο 7α				Άρθρο 33
-	-	-	-	Άρθρο 33 παράγραφος 5 στοιχείο γ)
Άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2				Άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 8 παράγραφος 5				Άρθρο 3 παράγραφος 3
Άρθρο 8α παράγραφοι 1 και 2				Άρθρο 4 παράγραφοι 1 και 2
-	-	-	-	Άρθρο 4 παράγραφος 3
Άρθρο 8α παράγραφος 3				Άρθρο 4 παράγραφος 4
-	-	-	-	Άρθρο 29
Άρθρο 9 παράγραφοι 1 και 2				Άρθρο 45 παράγραφοι 1 και 2
-	-	-	-	Άρθρο 45 παράγραφος 3
Άρθρο 9 παράγραφος 3				Άρθρο 45 παράγραφος 4
Άρθρο 9 παράγραφοι 4 και 5				Άρθρο 45 παράγραφοι 5 και 6
Άρθρο 9 παράγραφοι 6 και 7				-
Άρθρο 9α				-

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 9β παράγραφοι 1 και 2				Άρθρο 51 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 9β παράγραφος 3				Άρθρο 51 παράγραφος 4
-	-	-	-	Άρθρο 51 παράγραφος 3
Άρθρο 10 παράγραφος 1				Άρθρο 95 παράγραφος 1
Άρθρο 10 παράγραφος 2				Άρθρο 95 παράγραφος 3
-	-	-	-	Άρθρο 95 παράγραφος 2
-	-	-	-	Άρθρο 95 παράγραφος 4
-	-	-	-	Άρθρο 95 παράγραφος 5
-	-	-	-	Άρθρο 95 παράγραφος 6
Άρθρο 10 παράγραφος 3				Άρθρο 95 παράγραφος 7
Άρθρο 10 παράγραφος 4				Άρθρο 95 παράγραφος 8
Άρθρο 10 παράγραφος 5				-
Άρθρο 11				Άρθρο 43
Άρθρο 12 παράγραφος 1				Άρθρο 44 παράγραφος 1
Άρθρο 12 παράγραφος 2				-
Άρθρο 12 παράγραφος 3				Άρθρο 61 παράγραφος 2
Άρθρο 12 παράγραφος 4				-

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 12 παράγραφος 5				Άρθρο 44 παράγραφος 2
Άρθρο 13				Άρθρο 17
Άρθρο 13α παράγραφοι 1, 2 και 3				Άρθρο 40 παράγραφοι 1, 2 και 3
Άρθρο 13α παράγραφος 4				-
-				Άρθρο 40 παράγραφος 5
-	-	-	-	Άρθρο 40 παράγραφος 4
Άρθρο 13β παράγραφοι 1, 2 και 3				Άρθρο 41 παράγραφοι 1, 2 και 3
-	-	-	-	Άρθρο 41 παράγραφος 4
Άρθρο 13β παράγραφος 4				Άρθρο 41 παράγραφος 7
-	-	-	-	Άρθρο 41 παράγραφος 5
-	-	-	-	Άρθρο 41 παράγραφος 6
Άρθρο 14				Άρθρο 63
Άρθρο 15 παράγραφοι 1, 2, 3				Άρθρο 64 παράγραφοι 1, 2, 3
Άρθρο 15 παράγραφος 4	-	-	-	-
-	-	-	-	Άρθρο 66
Άρθρο 16				Άρθρο 67

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 17				Άρθρο 39
Άρθρο 18				-
Άρθρο 19				Άρθρο 38
Άρθρο 20				Άρθρο 26
Άρθρο 21 παράγραφος 1				Άρθρο 27 παράγραφος 1
Άρθρο 21 παράγραφος 2 πρώτο και δεύτερο εδάφιο				Άρθρο 27 παράγραφος 2
Άρθρο 21 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο				Άρθρο 27 παράγραφος 3
Άρθρο 21 παράγραφος 2 τέταρτο και πέμπτο εδάφιο				Άρθρο 27 παράγραφος 4
-				Άρθρο 27 παράγραφος 5
Άρθρο 21 παράγραφος 3				-
Άρθρο 21 παράγραφος 4				Άρθρο 27 παράγραφος 6
Άρθρο 21α				Άρθρο 29
Άρθρο 22 παράγραφος 1				Άρθρο 118 παράγραφος 1
Άρθρο 22 παράγραφος 2				Άρθρο 118 παράγραφος 3
Άρθρο 22 παράγραφος 3				Άρθρο 118 παράγραφος 4

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
-	-	-	-	Άρθρο 11 παράγραφος 2
-	-	-	-	Άρθρο 118 παράγραφος 5
-	-	-	-	Άρθρο 117
Άρθρο 23				Άρθρο 119
Άρθρο 24				Άρθρο 120 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 25				Άρθρο 122 παράγραφος 1
Άρθρο 26				Άρθρο 125
Άρθρο 28				Άρθρο 124
Άρθρο 29				Άρθρο 127
Άρθρο 30				Άρθρο 128
Παράρτημα ΙΙ				-
	Άρθρο 1			Άρθρο 1 παράγραφος 1
	Άρθρο 2 παράγραφος 1			-
	Άρθρο 2 παράγραφος 2			Άρθρο 2 σημείο 22)
-	-	-	-	Άρθρο 2 σημείο 23)
-	-	-	-	Άρθρο 2 σημείο 24)
-	-	-	-	Άρθρο 2 σημείο 25)

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
-	-	-	-	Άρθρο 2 σημείο 26)
	Άρθρο 3 παράγραφος 1			Άρθρο 12 παράγραφος 1
	Άρθρο 3 παράγραφος 2 πρώτη περίοδος			Άρθρο 12 παράγραφος 2
	Άρθρο 3 παράγραφος 2 2η, 3η και 4η περίοδος			Άρθρο 12 παράγραφος 3
	Άρθρο 3 παράγραφος 3			Άρθρο 12 παράγραφος 4
-	-	-	-	
	Άρθρο 4			Άρθρο 15
	Άρθρο 5 παράγραφος 1			Άρθρο 46 παράγραφος 1
-	-	-	-	Άρθρο 46 παράγραφοι 2 και 3
	Άρθρο 5 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο			Άρθρο 48 παράγραφος 1
	Άρθρο 5 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο πρώτη περίοδος			Άρθρο 48 παράγραφος 2
	Άρθρο 5 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο			Άρθρο 48 παράγραφος 5
	Άρθρο 5 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο δεύτερη περίοδος			Άρθρο 48 παράγραφος 3

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
-	-	-	-	Άρθρο 48 παράγραφος 4
	Άρθρο 5 παράγραφος 3			Άρθρο 48 παράγραφος 6
	Άρθρο 5 παράγραφοι 4 και 5			Άρθρο 93 παράγραφοι 4 και 5
	Άρθρο 5 παράγραφος 6			Άρθρο 52
-	-	-	-	Άρθρο 93
	Άρθρο 6 παράγραφοι 1, 2, 3 και 4			Άρθρο 13
-	-	-	-	Άρθρο 47
	Άρθρο 7			-
	-			Άρθρο 55
	Άρθρο 8			Άρθρο 36
	Άρθρο 9			Άρθρο 14
	Άρθρο 10			Άρθρο 30
-	-	-	-	
	Άρθρο 11			Άρθρο 21
	Άρθρο 12			Άρθρο 16
	Άρθρο 13			Άρθρο 42
-	-	-	-	Άρθρο 94

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
	Άρθρο 14 παράγραφος 1			Άρθρο 18
	Άρθρο 14 παράγραφος 2			Άρθρο 19
	Άρθρο 15			Άρθρο 120 παράγραφοι 3 και 4
	Άρθρο 16			-
	Άρθρο 17			-
	Άρθρο 18			-
	Άρθρο 19			-
	Άρθρο 20			-
	Παράρτημα			Παράρτημα Ι
		Άρθρο 1 παράγραφοι 1 και 2		Άρθρο 1 παράγραφοι 2 και 3
		Άρθρο 2 στοιχείο α)		Άρθρο 2 σημείο 27)
		Άρθρο 2 στοιχείο β)		Άρθρο 2 σημείο 28)
		Άρθρο 2 στοιχείο γ)		Άρθρο 2 σημείο 29)
		Άρθρο 2 στοιχείο δ)		-
		Άρθρο 2 στοιχείο ε)		Άρθρο 2 σημείο 30)
		Άρθρο 3		Άρθρο 59
		Άρθρο 4		Άρθρο 60

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
		Άρθρο 5		Άρθρο 61
		Άρθρο 6		Άρθρο 62
				-
		Άρθρο 8		Άρθρο 68
		Άρθρο 9		Άρθρο 69
		Άρθρο 10		Άρθρο 70
		Άρθρο 11		Άρθρο 71
-	-	-	-	Άρθρο 72
		Άρθρο 12		Άρθρο 73
		Άρθρο 13		Άρθρο 74
-	-	-	-	Άρθρο 75
-	-	-	-	Άρθρο 76
		Άρθρο 13α		Άρθρο 77
		Άρθρο 13β		Άρθρο 78
-	-	-	-	Άρθρο 80
-	-	-	-	Άρθρο 81
		Άρθρο 14		-

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
		Άρθρο 15		Άρθρο 120 παράγραφος 5
		Άρθρο 16 παράγραφος 1		-
		Άρθρο 16 παράγραφος 2		Άρθρο 121 παράγραφος 4
		Άρθρο 17		-
		Άρθρο 18		-
		Άρθρο 19		-
		Άρθρο 20		-
		Παράρτημα I		Παράρτημα II
		Παράρτημα II		-
-	-	-	-	Παράρτημα III
			Άρθρο 1	Άρθρο 1 παράγραφοι 4 και 5
			Άρθρο 2 στοιχείο α)	-
			Άρθρο 2 στοιχείο γ)	Άρθρο 2 σημείο 32)
			Άρθρο 2 στοιχείο δ)	Άρθρο 2 σημείο 33)
			Άρθρο 2 στοιχείο στ)	Άρθρο 2 σημείο 34)
-	-	-	-	Άρθρο 2 σημείο 35)
-	-	-	-	Άρθρο 2 σημείο 37)

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
-	-	-	-	Άρθρο 2 σημείο 38)
-	-	-	-	Άρθρο 2 σημείο 39)
-	-	-	-	Άρθρο 84
-	-	-	-	Άρθρο 85
			Άρθρο 3	Άρθρο 86 παράγραφοι 1 και 2
			Άρθρο 4	-
			Άρθρο 5	-
			Άρθρο 6	-
			Άρθρο 7	-
			Άρθρο 8 παράγραφος 1	Άρθρο 86 παράγραφος 3
			Άρθρο 8 παράγραφος 2	Άρθρο 86 παράγραφος 4
			Άρθρο 8 παράγραφος 3	Άρθρο 86 παράγραφος 5
			Άρθρο 9	-
-	-	-	-	Άρθρο 87
			Άρθρο 10	Άρθρο 88
			Άρθρο 11	-
			Άρθρο 12	Άρθρο 89

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
			Άρθρο 13	Άρθρο 90
			Άρθρο 14	Άρθρο 91
			Άρθρο 15	Άρθρο 122 παράγραφοι 2 και 3
			Άρθρο 17	-
-	-	-	-	Άρθρο 99
-	-	-	-	Άρθρο 101
			Άρθρο 20 παράγραφος 1	Άρθρο 102
			Άρθρο 20 παράγραφος 2	Άρθρο 105 παράγραφος 3
			Άρθρο 21	Άρθρο 103
			Άρθρο 22	Άρθρο 104
			Άρθρο 23	Άρθρο 108
			Άρθρο 23α	Άρθρο 111
			Άρθρο 24	Άρθρο 113
			Άρθρο 25	Άρθρο 112
			Άρθρο 26	Άρθρο 109
			Άρθρο 27	-
			Άρθρο 27α	Άρθρο 96

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
			Άρθρο 28	Άρθρο 97
			Άρθρο 29	Άρθρο 115
			Άρθρο 30 παράγραφος 1	Άρθρο 106 παράγραφος 2
			Άρθρο 30 παράγραφος 2	Άρθρο 106 παράγραφος 4
			Άρθρο 30 παράγραφος 3	Άρθρο 106 παράγραφος 4
			Άρθρο 30 παράγραφος 4	Άρθρο 106 παράγραφος 5
			Άρθρο 30 παράγραφος 5	Άρθρο 105 παράγραφος 1
			Άρθρο 31	Άρθρο 114
			Άρθρο 32	Άρθρο 92
			Άρθρο 33	Άρθρο 24
			Άρθρο 34	Άρθρο 25
			Άρθρο 35	Άρθρο 116
			Άρθρο 36	Άρθρο 121
			Άρθρο 37	-
			Άρθρο 38	-
			Άρθρο 39	-
			Άρθρο 40	-

Οδηγία 2002/21/ΕΚ	Οδηγία 2002/20/ΕΚ	Οδηγία 2002/19/ΕΚ	Οδηγία 2002/22/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
			Παράρτημα I	Παράρτημα V
			Παράρτημα II	Παράρτημα VII
			Παράρτημα III	Παράρτημα IX
			Παράρτημα IV	Παράρτημα VI
			Παράρτημα V	-
			Παράρτημα VI	Παράρτημα X
				Παράρτημα IV